

B I B L I O T H E C A
S C R I P T O R V M C H A E C O R V M E T R O M A N O R V M
T E V B N E R I A N A

PROCLUS DIADOCHUS
IN PLATONIS REM PUBLICAM
COMMENTARII
EDIDIT
W. KROLL

LIBRARY ST. MARY'S COLLEGE

888.9
P9422n

Proclus Diadochus

v.1

**PROCLI DIADOCHI
IN PLATONIS REM PVBLICAM
COMMENTARII**

EDIDIT

GVILELMVS KROLL

VOL. I

WITHDRAWN
EDITIO STEREOTYPA

81642

VERLAG ADOLF M. HAKKERT - AMSTERDAM

1965

LIBRARY ST. MARY'S COLLEGE

Mit Genehmigung des Verlages B. G. Teubner, Stuttgart,
veranstalteter reprographischer Nachdruck

5-21319

Alle Rechte, auch die der Übersetzung, des auszugsweisen Nachdruckes
und der fotomechanischen Wiedergabe,
seitens der B. G. Teubner Verlagsgesellschaft, Stuttgart, vorbehalten

64 ff. Pub. 2-7-68 (C) 2 vols.

PROCLI DIADOCHI
IN PLATONIS REM PVBLICAM
COMMENTARII

EDIDIT

GVILELMVS KROLL

VOL. I

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCXCIX

FRANCISCO SKVTSCH

Priori huic Procli volumini ea continenti, quae insunt in codice Florentino, pauca habeo quae prooemii loco praemittam; plura alteri praefabor.

Commentationes igitur ad Platonis rem publicam pertinentes in uno extant codice scripto saec. IX—X, olim ab homine avaro in duas partes dirempto, quarum altera nunc est in bibliotheca Laurentiana (codex LXXX 9), altera ex Salviatorum libris transiit in Columnenses et ex his in Vaticanos (Vatic. 2197). Et haec quidem diu delituit; illa vero quamquam per plus quattuor saecula ad omnium usus exposita fuit, tamen a nemine fere aliquo cum fructu adhibita est.¹⁾ Quae enim sola prodiit editio prioris partis, Basileensis anni 1534 a Grynaeo publicata, non ex ipso fluxit Laurentiano, sed ex apographo Oxoniensi (collegii corporis Christi 99 chart. saec. XV)²⁾; archetypum inspexerunt nonnulli, sed varias lectiones nemo excerpsit ante Pitram (Analecta sacra et classica V. Romae 1888 part. II p. 197—264), de cuius diligentia praestat tacere.

Contuli igitur Laurentianum quam potui diligentissime annis 1891 et 1893 paucosque locos denuo examinavi a. 1896 (de uno a me rogatus N. Festa amicus comiter respondit). Codex est membranaceus foliorum scriptorum

1) Excipio Valentinum Rose, qui indicem capitum edidit in *Hermæ* vol. II 96 sqq.

2) Grynaeus in epistula dedicatoria Kal. Martiis a. 1534 scripta ad Jo. Morum Thomae filium testatur codicem se accepisse anno 1531 ab Jo. Claimundo; eum vero hunc ipsum codicem anno 1521 emissee a Guilelmi Grocini heredibus narrat Coxe catal. II 35.

164¹⁾ cm. 27:18 saeculo nono vel decimo ineunte summa cum cura scriptus ab eodem homine, qui exaravit Marcianum 246 Damascii, Parisinum 1807 Platonis (A), Palatinum 398 paradoxographorum (nihil affirmo de Parisino 1962 Maximi Tyrii et Albini, de quo cf. Duebnerum in praef. Theophrasti p. VIII). Et librarius quidem nihil nisi ex archetypi maiusculis fecit minusculas neque accentus ponens neque spiritus; quem excepit revisor non modo hos addens, sed totum librum accuratissime cum archetypo conferens mendaque omnia fere tollens. Aliquanto post, saeculo fortasse XI vel XII, supervenit corrector, qui partim ex altero codice partim suo Marte haud pauca immutavit. Manus recens in primis potissimum foliis grassata est, dum ductus evanidos restituere studet. Revisorem in adnotatione distinxī signo m², correctorem m³. Atque illius si omnes indicassem mutationes, nugis infinitis apparatus obruissem; incredibile enim est dictu, quotiens iotacismos et alia id genus vitia sustulerit, praeterquam quod eis locis, ubi idem utriusque atramenti color est, alter ab altero vix distinguitur. Et si voluissem, sine ullo damno etiam rariorem eius mentionem inicere poteram; sed utile duxi lectorem subinde admonere eiusmodi hominem ad codicem conficiendum haud paulum contulisse. Id unum moneo eum, ubicunque singulas litteras aut tota verba eraserat, quibus nihil substituendum erat, spatium vacuum explesse

1) Numerantur 165, ved 177 bis extat, 4 omnino deest, 1 postea praemissum est. Post quaternionem primum exciderunt quattuor; nam in f. 5 extat numerus $\bar{A}$, in 13 $\bar{S}$ (cf. ad 19, 25). Post quaternionem vicesimum quartum (f. 156—163) iterum aliquot folia quaternionis sequentis perierunt (cf. ad p. 293, 32), cuius supersunt f. 164. 165 (nunc cum duobus foliis scriptura carentibus conglutinata). Vicesimi sexti nunc quidem duo folia extant in codice Vaticano (f. 151. 152), sed saeculo sexto decimo extiterunt praeter ea duo alia, quae e codice soluta et nescio quo delata bis descripta sunt (Diehl mus. Rhen. 54).

brevibus lineis sive nudis sive duobus punctis circumdatis (— aut —), quibus ad miras opiniones inducti sunt quidam homines docti.

Littera b significavi editionem Basileensem, cuius etiam paginarum numeros margini adposui; in qua Grynaeus nonnulla feliciter emendavit, nisi forte in apographo Oxoniensi emendata invenit: quam in rem inquirere non tanti esse mihi videbatur, ut ideo Oxoniam proficiscerer.

In notis meis im. est in margine, ir. in rasura, ss. supra scripsit, exp. expunxit, uv. ut videtur. Platonis codices ubi attuli, Schanzii notis usus sum. Meum de oraculis chaldaicis libellum (Bresl. phil. Abh. VII 1) saepius commemorare necesse fuit.

Restat ut gratias agam omnibus qui me in hoc volumine edendo adiuverunt; quorum post Ricardum Reitzenstein, qui mihi edendi Procli auctor fuit, primi mihi nominandi sunt Ludovicus Radermacher et Paulus Wendland amici, qui plagulas corrigentes et codicis vitia meosque errores tollentes de hac editione optime meruerunt; praeterea Ivo Bruns et Constantinus Ritter, qui mihi de Legum Platoniarum locis nonnullis interroganti benignissime responderunt.

Vratislaviae.

W. K.

ΠΡΟΚΛΟΥΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

ΛΥΚΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ
ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΤΠΟΜΝΗΜΑ.

Τὰ τῆς βίβλου κεφάλαια.

5 Περὶ τοῦ τίνα χρὴ καὶ πόσα πρὸ τῆς συναναγνώσεως
τῆς Πολιτείας Πλάτωνος κεφάλαια διαρθρῶσαι τοὺς ὀρθῶς
ἐξηγουμένους αὐτήν.

Περὶ τῶν πρὸς τὸν ὄρον τῆς δικαιοσύνης τὸν τοῦ Πολε-
μάρχου ῥηθέντων ὑπὸ τοῦ Σωκράτους συλλογισμῶν.

10 Περὶ τῶν ὑπὲρ δικαιοσύνης τεττάρων λόγων ἐν Πολι-
τεία πρὸς τὰ Θρασυμάχου τέτταρα δόγματα περὶ αὐτῆς.

Περὶ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Πολιτείας εἰρημένων θεο-
λογικῶν τύπων.

Περὶ ποιητικῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτήν εἰδῶν καὶ τῆς ἁρ-
15 στης ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα.

Α'. Περὶ τῶν ἐν Πολιτεία πρὸς Ὅμηρον καὶ ποιη- Βιβ. α'.
τικῇ Πλάτωνι ῥηθέντων.

Β'. Περὶ τοῦ τρόπου τῆς τῶν θείων μύθων διασκευῆς
παρὰ τοῖς θεολόγοις αἰτίων ἀποδόσεις καὶ λύσεις τῶν πρὸς
20 αὐτοὺς ἐπιστάσεων.

Γ'. Τίνες οἱ παρὰ τοῖς θεολόγοις θεομαχίας διάφοροι
τρόποι, τὴν ἐν αὐτῇ ἀπόρρητον ἀλήθειαν εἰς φῶς ἄγοντες.

Δ'. Πῶς ἔν τις ὑπὲρ τῶν θείων ἀπολογῆσαιτο μύθων
τῶν δοκούντων τοὺς θεοὺς αἰτιᾶσθαι τῶν κακῶν.

Ε'. Πῶς τὴν τῶν ὄρκων σύγχυσιν δοκεῖ ἡ ποίησις εἰς θεοὺς ἀναπέμπειν, ἢ ἀληθῆς περὶ αὐτῶν ὑφήγησις.

ς'. Τίς ἐστὶν ἡ ἐν τῇ ποιήσει τοῦ Διὸς τῶν θεῶν εἰς ἔριν κατὰστάσις διὰ Θέμιδος, ἀνάπτυξις τῆς ὅλης τοῦ μύθου θεωρίας.

Ζ'. Τίς ἡ τῶν θεῶν κρίσις ἢ ἐν τοῖς μύθοις τοῖς τοῦ ποιητοῦ καὶ τίνας αἰνίσσεται βίων διαφοράς.

Η'. Τίνες εἰδὼν αἱ ἐν ταῖς θεομυθίαις μεταβολαὶ τῶν θεῶν εἰσαγόμεναι καὶ κατὰ πόσους τρόπους αὐτὰς διατιθέασαι καὶ διὰ πόσας αἰτίας.

Θ'. Περὶ τῆς τοῦ ἐνυπνίου πομπῆς δοκούσης ψευδὸς ἐπὶ θεοῦς ἀναπέμπειν πῶς ἀπολογητέον, ἀψευδὲς τὸ θεῖον δεικνύουσιν.

Ι'. Κοινὴ ἀπολογία ὑπὲρ τῶν Ὀμηρικῶν μύθων καὶ τ. 37. τῶν Πλατωνικῶν, ἐν οἷς περὶ τῶν ἐν Ἄϊδου λέγουσι δικαιο- 15 τηρίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λήξεων τῶν διαφορῶν, ἃς ἔχουσιν αἱ ἐξεληθοῦσαι τῶν σωμάτων ψυχαὶ κατὰ τὰ ἰδιώματα τῆς ἐν σώματι ζωῆς.

ΙΑ'. Τίνες αἰτίαι, δι' ἃς ἡ ποίησις ἀναπέμπει θρήνους καὶ πλὴν τοῦς ἥρωας καὶ ἐπὶ τοῦς θεοὺς καὶ ἐπὶ τὸν ἄριστον 20 αὐτὸν τῶν ἡρώων καὶ ἐπὶ τὸν μέγιστον τῶν θεῶν.

ΙΒ'. Τίς αἰτία τοῦ ἐν τοῖς θεοῖς λεγομένου γέλωτος ἐν τοῖς μύθοις, καὶ διὰ τί ἡ ποίησις ἐπὶ τῷ Ἡφαιστῷ τοῦς θεοὺς ἐποίησε γελῶντας ἀσχετῶς.

ΙΓ'. Ἀπολογία ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ὀμήρου ποιήσει δοκούν- 25 των εἰς καταφρόνησιν σωφροσύνης τοῦς ἀκούοντας κινεῖν παντοδαπῶν τρόπων.

ΙΔ'. Τί αἰνίσσεται ἡ τοῦ Διὸς πρὸς τὴν Ἥραν συνουσία, καὶ τίς ὁ τῆς Ἥρας κόσμος, καὶ τίς ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἡ συνουσία, καὶ τίς ὁ ἔρως τοῦ Διὸς, καὶ τίς ὁ θεῖος ὕπνος, 30 καὶ ἀπλῶς πάσης ἐκείνης τῆς μυθολογίας ἐξήγησις.

14 ὑπὲρ τε τῶν infra
τῶν ψυχῶν add. m³

16 infra post δικαιοτηρίων καὶ

ΙΕ'. Τί αἰνίττεται ἡ μυθολογία περὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως καὶ τῶν Ἡφαίστου δεσμῶν, οἷς λέγει συνδεῖν ἀμφοτέρους τὸν Ἡφαιστον.

Ις'. Τίνα ζητέον πρὸς τὰς τοῦ Σωκράτους ἐπιστάσεις 5 περὶ φιλοσοφηματίας τῆς παρ' Ὁμήρῳ τοῖς ἥρωσιν ἀποδομένης.

ΙΖ'. Πῶς δεῖ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῆς φαινομένης περὶ τὸ θεῖον ὀλιγορίας ἐν τῇ ποιήσει τῶν ἡρώων.

ΙΗ'. Πῶς ἀπολογητέον ὑπὲρ τῆς τῶν ἡρώων ἐν τῇ 10 ποιήσει περὶ τὸν βίον φαινομένης ὀλιγορίας ἢ ὅλως ἀτόπου παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐν τοῖς μύθοις ἱστορίας.

Α'. Ὅτι πανταχοῦ τὸν Ὅμηρον ὡς ἡγεμόνα πάσης Βιβ.β'. ἀληθείας ὁ Πλάτων εἰώθε γεραίρειν.

14 Β'. Διὰ τίνας αἰτίας ἐν Πολιτεῖα τὴν Ὁμήρου ποιήσιν 1. 4r. ὡς | ἀνεπιτήδειον ἀκούειν τοῖς νέοις ἀπεδοκίμασεν.

Γ'. Ὅτι διὰ πάσης τῆς ἑαυτοῦ συγγραφῆς Ὁμήρου ξηλωτής ἐστὶν ὁ Πλάτων ταῖς τε λεκτικαῖς ἀρεταῖς καὶ ταῖς πραγματικαῖς.

Δ'. Πῶς ἂν τις ἀπολογήσαιο πρὸς τὰ ἐν Φαίδρῳ 20 ζήντα περὶ Ὁμήρου, ἐν οἷς δοκεῖ τὸν Στησίχορον ὡς μουσικώτερον προκρίνειν.

Ε'. Τίνες εἶδὼν αἱ τρεῖς ἕξεις τῶν ψυχῶν, καὶ πῶς τὴν ποιητικὴν τριττὴν ἀποδείξομεν κατὰ ταύτας συνδιαιρουμένην τὰς τρεῖς ἕξεις ἐν ἡμῖν.

25 ς'. Ὅτι κατὰ Πλάτωνα τὰς τρεῖς ἰδέας τῆς ποιητικῆς ἀποδείξομεν τοιαύτας οὐσας καὶ τοσαύτας.

Ζ'. Ὅτι καὶ ἡ Ὁμήρου ποιήσις ἐπιδείκνυσιν τὰς τρεῖς ἰδέας ἐν ἑαυτῇ τῆς ποιητικῆς.

Η'. Τί ἐστὶν ὕπερ ὁ Σωκράτης ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Πολι- 30 τείας ἐκβάλλει τῆς Ὁμήρου ποιητικῆς, καὶ διὰ τίνας αἰτίας, καὶ ὅτι οὐχ ὅλην αὐτήν, ἀλλ' ὅτι τὸ ἔσχατον αὐτῆς ἀποδοκίμαζει μόνον.

Θ'. Τίνα ἂν τις ἀπολογήσαιο πρὸς τοὺς ἐλέγχοντας λόγους, ὥς οὐκ ὄντα τὸν Ὅμηρον ἀνθρώπων παιδευτικὸν οὐδὲ ὅλως πολιτικόν.

Ι'. Διὰ ποίας αἰτίας ὁ Πλάτων ἐλέγχειν εἴλετο τὸν Ὅμηρον ὥς μὴ ὄντα παιδευτικὸν ἀνθρώπων ἱκανόν. 5

Περὶ τῶν ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς Πολιτείας ἀποδείξεων τοῦ τρία εἶναι μόρια τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ τέτταρας τὰς ἐν αὐτοῖς ἀρετάς.

Περὶ τῶν ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Πολιτείας δεικνύντων λόγων κοινὰς εἶναι τὰς ἀρετάς καὶ τὴν παιδείαν ἀνδρῶν καὶ 10 γυναικῶν.

Περὶ τῶν Θεοδώρου τοῦ Ἀσιναίου λόγων τῶν κατασκευαζόντων τὴν αὐτὴν ἀρετὴν ἀνδρὸς εἶναι καὶ γυναικὸς, καὶ ὃν ὁ Σωκράτης εἶπεν ἐξέτασις.

Περὶ τοῦ ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Πολιτείας λόγου δεικνύν- 15 τος, τίς ἢ τῶν φιλοσόφων φιλομαθία καὶ τίς ἢ τῶν πολλῶν. f. 4v.

Περὶ τοῦ ἐν Πολιτεία λόγου τοῦ δεικνύντος, τί ποτέ ἐστι τὰγαθόν.

Περὶ τοῦ ἐν τῷ ἑβδόμῳ τῆς Πολιτείας σπηλαίου.

Μέλισσα εἰς τὸν ἐν Πολιτεία λόγον τῶν Μουσῶν. 20

Περὶ τῶν δεικνύντων τριῶν λόγων εὐδαιμονέστερον τοῦ ἀδίκου τὸ δίκαιον.

Περὶ τῶν ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Πολιτείας κεφαλαίων.

Εἰς τὸν ἐν Πολιτεία μῦθον.

Τίς ἢ πρόθεσις τοῦ μύθου παντός. 25

Πόσα δεῖ προληφθῆναι τῶν ψυχικῶν κρίσεων.

Πῶς δεῖ νοεῖν τὸ εἰσιέναι καὶ ἐξιέναι ψυχὴν ἀπὸ σώματος.

Πῶς ἢ τῶν παίδων βρῶσις γίνεται ἐκ τοῦ παντός, καὶ πῶς τοῦτο φιλεῖται ψυχῇ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατιούσῃ. 30

Ἐπίσκεψις τῶν ὑπ' Ἀριστοτέλους ἐν δευτέρῳ τῶν Πολιτικῶν πρὸς τὴν Πλάτωνος Πολιτείαν ἀντειρημένων.

f. 5r.
349ΠΡΟΚΛΟΥ ΑΤΚΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ
ΔΙΑΔΟΧΟΥ

περὶ τοῦ τίνα χρὴ καὶ πόσα πρὸ τῆς συναναγνώσεως τῆς
Πολιτείας Πλάτωνος κεφάλαια διαρθρῶσαι τοὺς ὀρθῶς
ἐξηγουμένους αὐτήν.

Τοὺς προλόγους τῶν Πλατωνικῶν διαλόγων ὅπως χρὴ
διατιθέναι τὸν μὴ παρέργως αὐτῶν ἀπτόμενον δηλῶσαι
βουλόμενος, ἐνδείξομαι καὶ ὑμῖν ἐφ' ἐνὸς τοῦ τῆς Πολιτείας
συγγράμματος· ὑμεῖς δὲ ὥσπερ ἵχνεσιν ἐπόμενοι τοῖς ῥηθη-
10 σομένοις λόγοις, τὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τρόπον
μετιόντες τὰς ἐξηγήσεις στοχάζοισθε ἂν τῆς περὶ ταῦτα με-
θόδου. δεῖ γὰρ δὴ μήτε τοὺς πολλοὺς τῶν ἐξηγητῶν μιμου-
μένους ξηρὸν καὶ ἐλλιπῆ τὸν τόπον τοῦτον παραλείπειν,
τοσοῦτον μόνον προαυδῶντας τὸ πρόβλημα περὶ οὗ ὁ λόγος,
15 μήτε προσπεριβάλλεσθαι πόρρωθὲν τινὰς καὶ μηδὲν προσά-
δούσας τοῖς προκειμένοις ζητήσεις ἐν τοῖς πρὸ τῆς λέξεως
σκέμμασιν, ὥσπερ ἑτέρους οἶδα τῶν Πλάτωνος φίλων ἀμή-
χανον ὅσην ἀπεραντολογίαν ἐπείσάγοντας διὰ τὰς πρὸς τοὺς
ἐτεροδόξους ἀντιρρήσεις, ἀλλ' αὐτὸ μόνον τὸ προκείμενον
20 σύγγραμμα προστησαμένους ὑπ' ὅψιν ἄγειν τοῖς συσχολά-
ζουσιν, τὴν πρόθεσιν διερευνημένους ἐκάστου, τὸ εἶδος, τὴν
ὕλην, τὰ δόγματα, συνηρημένως τὴν δι' ὅλου τοῦ συγ-
γράμματος διήκουσαν τῶν λόγων ὑπόθεσιν. οὕτω γὰρ ἂν
τοῖς ἀκούουσι γένοιτο καταφανὲς τὸ πᾶν βούλημα τοῦ δια-
25 λόγου.

Φέρ' οὖν ὅπερ εἶπον τὸν τύπον ἐπὶ τῆς Πολιτείας
ἐπεκδιηγῶμαι. λέγω τοίνυν πρὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς Πολι-
τείας ἐπὶ ταῦτα χρῆναι τὸν πρεπόντως αὐτῆς ἀκουσόμενον

1—5 Inscr. im. sup. uncialibus scripta, ductus partim
evanidi et a m. rec. renovati 10 λόγοις] λ m. rec. ir.

13 ἐλλιπῆ (ἐλλ eras. et ἀλ scr. m. rec.)] im. ἀλειπῆ m²

24 post διαλόγου extat 'τοῖς ἀκουσόμενοις'

α διεγνώκεναι. πρῶτον μὲν, ὅστις ποτέ ἐστιν αὐτῆς ὁ σκοπός,
 ὃν δεῖ καταδήσασθαι κατ' ἐκείνους, οὓς πολλάκις οἶδα
 κανόνας εἰπὼν περὶ τῆς εὐρέσεως τῶν ἐν τοῖς Πλατωνικοῖς 1.5 v.
 β διαλόγοις σκοπῶν. δεύτερον δέ, ποιὸν ἐστιν τῶν λόγων εἶδος,
 καθ' ὃ τὴν Πολιτείαν διέθηκεν ὁ τῆς Πολιτείας συγγραφεύς· 5
 δῆλον δὲ ἔσται καὶ τοῦτο τοῖς μεμνημένοις τῶν ἐν τοῖς
 γ διαλόγοις εἰδῶν, ποῖά τε καὶ πόσα τυγχάνει ὄντα. τρίτον δὲ
 τὴν ὕλην καθ' ἑαυτὴν ἐπισκέψασθαι τῶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ
 λόγων, ἣν ἐν τε προσώποις καὶ τόποις καὶ καιροῖς θεωρεῖσθαι
 συμβέβηκεν· οἶδα γοῦν καὶ περὶ τούτων εἰπὼν, ὥς ἄρα δέοι 10
 συμβαίνοντα δεικνυσθαι πάντα πρὸς τὸν ἐκάστου διαλόγου
 δ σκοπόν. τέταρτον, ἐπειδὴ περὶ πολιτείας ὁ πολὺς ἐν τῷδε
 τῷ συγγράμματι λόγος, διελέσθαι τὰς πολιτείας κατὰ Πλά-
 τωνα τοῦτον τὸν τρόπον, ὃν ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ παρ'
 αὐτῷ διήρηνται, καὶ εἰπεῖν ὑπὲρ τῆς ποίας ἐστὶν αὐτῷ 15
 ε πολιτείας ὁ λόγος. πέμπτον τὴν κατὰ λόγον μόνον πολι-
 τείαν αὐτὴν ἐφ' ἑαυτῆς λαβόντας ἀπὸ τῶν κατὰ τὰ πάθη
 πολιτειῶν, κατιδεῖν εἰ μίαν μόνον ἢ καὶ πολλὰ, καὶ εἰ
 πολλὰ, πόσαι καὶ τίνες, καὶ ταῦτα καταδησάμενον δι'
 ἀναγκαίων λόγων, περὶ ποίας τῶν πολλῶν τούτων ἔσται 20
 ς προηγουμένως ἢ θεωρία τῷ λογισμῷ λαβεῖν. ἔκτον αὐτὴν
 τάλιν τὴν ἐγκριθεῖσαν θεάσασθαι ποσαχῶς αὐτὸς ἀξιοῖ Πλά-
 των ἡμᾶς ὁρᾶν, καὶ εἰ μηδένα τρόπον ἀδιερεύνητον ἀφῆκεν
 ζ τῆς περὶ αὐτὴν θεωρίας. ἑβδομον τὴν δι' ὅλου τοῦ συγ-
 γράμματος διήκουσαν τῶν δογμάτων ἀκολουθίαν ὑπ' ὅψιν 25
 ἀγαγεῖν καὶ ἐπιδείξαι, καθάπερ αὐτὸς ἐν τῷ Φαίδρῳ φησὶν
 [p. 264°], ὥς εἰς ἐνὸς ζῴου μέρη τε καὶ μέλη συντεταγμένα
 πρὸς ἄλληλα σύστασιν τὴν πρᾶγματείαν ἅπασαν ἀπηκριβω- 1.6 r.

2 κατ' ἐκείνους οὗς π., im. κατ' ἐκείνους m. rec. 18 λό-
 γος] ras. inter o et σ in qua ι scr. m. rec. 16 μόνην cf. add.
 18 εἰ μίαν] ἢ μία 28 aliquid turbatum; possis ἔχοντος ad-
 dere ante πρὸς | σύστασάν (α alterum ex ι) | ἡκριβωμένην
 m¹, ἀπ ss. m⁸

μένην· ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ διεξόδῳ καὶ τὸ πλῆθος τῶν κεφα-
λαίων ἔσται γνώριμον, καὶ ἡ ἐν αὐτοῖς εἰρομένη τάξις
κατάδηλος ὁφθήσεται, καὶ ὅπως εἰς τὸν ἕνα βλέπει πάντα
σκοπόν.

5 Πρῶτον οὖν εἰ βούλεσθε τῶν ἐπὶ τούτων ὁ πρῶτον ᾧ
εἴπομεν σκοπήσωμεν· τοῦτο δὲ ἦν τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἰδεῖν
τῆς πολιτείας. δοκῶ γάρ μοι πολλῶν διαμφισβητούντων
ἀκούειν ἀνδρῶν εὖ μάλα προϊσταμένων τῆς ἑαυτῶν δόξης.
εἰς γοῦν τινες συχνοὶ περὶ δικαιοσύνης τὴν πρόθεσιν εἶναι
10 διατεινόμενοι καὶ ἀξιούντες ἡμᾶς ἐννοεῖν, πρῶτον μὲν ὅτι
τοῦτ' ἐστὶν τὸ πρῶτον ἐν τῷ συγγράμματι ζήτημα, τί ποτέ
ἐστὶν τὸ δίκαιον καὶ τίς ὁ δίκαιος, καὶ οἱ πρὸς Κέφαλον
λόγοι καὶ Πολέμαρχον καὶ Θρασύμαχον περὶ τούτου γεγό-
νασιν. δεύτερον δὲ ὅτι καὶ ἡ περὶ πολιτείας σκέψις δι-
15 καιοσύνης ἕνεκα τοῖς περὶ αὐτῆς ἐπεισῆλθεν λόγοις, ἢ ἐν
μεγάλοις γράμμασιν θεάσασθαι δυνηθῶμεν, ὅσα μὴ ῥάδιον
ἐν μικροῖς ἰδεῖν, ἀπὸ τῆς Ἀδεϊμάντου καὶ Γλαύκωνος ἀπο-
ρίας τῆς ἀκριβεστέρας περὶ δικαιοσύνης ζητήσεως ἀρξαμένης,
καὶ τοῦ Σωκράτους ἐναργέστερον αὐτὴν δεῖξαι τοῖς παροῦσιν
20 ἐτελέσαντος ἀπὸ τῶν περὶ πολιτείας τούτων λόγων. εἰ οὖν
τὸ μὲν ἕνεκά του σκέψεως ἀξιοῦται, τὸ δὲ οὗ ἕνεκά ἐστιν
ἐν τοῖς ζητουμένοις, ἀνάγκη δῆπου φασὶν ἐκεῖνον τίθεσθαι
σκοπόν, οὗ ἕνεκα θάτερον εἰσῆκται τῶν ζητημάτων· τὸ μὲν
21 γὰρ ἐστὶ προηγούμενον, τὸ δὲ ἐμπύπτον τοῖν δυοῖν. τρίτον
350 τοίνυν καὶ αὐτὸν μαρτυρεῖν τὸν Σωκράτη πολλάκις βοῶντα
περὶ δικαιοσύνης εἶναι τὴν πρόθεσιν, ὅταν ἄλλον του μεμνη-
1.67. μένος εἰς τὴν δικαιοσύνην ἐμπέσῃ προαγόμενος ὑπὸ τῶν
λόγων καὶ ἐπάγῃ συχνόν· οὗ δὲ ἕνεκα ἡμῖν ἐστὶν ἡ ζή-
τησις· καὶ τέλος ὅταν ἀποτελέσῃ τὸν δίκαιον, καὶ περὶ τῶν

17 cf. Pl. II p. 368 | τῶν . . . ἀποριῶν^{ασ} 19 post σωκρά-
τους extat τὸ 21 an τὸ δὲ <τὸ> οὗ ἕνεκά ἐστιν? 23 fuit
ἐκιάτερον, corr. m¹ 26 μεμνημένου ex -ος m. rec. 28 cf. Pl. I
336° II 368° IX 588^b

ἐν Αἰδοῦ τιμῶν ὧν λαγχάνει διαλεχθεὶς ἐπιφέρει, πάντων
 ἕνεκα χρῆναι δικαιοσύνην ἐπιτηδεύειν καὶ ζῆν οὕτως ὡς
 ὑπὸ θεοῖς ἀθλοθέταις ἀγωνιζομένους, καὶ τῶν ἄθλων μεγά-
 λων ὄντων τῆς τοιαύτης ζωῆς [X p. 621^{cd}]. οὗτοι μὲν οὖν
 τοιούτοις δὴ τιςιν χρῶνται λόγοις εἰς τὸν περὶ δικαιοσύνης 5
 ἡμᾶς ἄγουσι σκοπόν. — Ἔτεροι δὲ οὐκ ἐλάττους τούτων
 οὐδὲ ἀνεχεγγνώτερα γράφοντες περὶ πολιτείας εἶναι τὴν
 πρόθεσιν ἀξιοῦσιν, εἰ καὶ πρότερον ζήτημα γέγονεν περὶ
 δικαιοσύνης, οὐχ ὡς προηγούμενον ὄν, ἀλλ' ὡς ἑυρύπρό-
 σωπον τῷ περὶ πολιτείας σκέμματι παρέχον ὁδόν. καὶ μαρ- 10
 τύρονται καὶ οὗτοι τὴν ἐπιγραφὴν ἀρχαιοτάτην οὔσαν· καὶ
 γὰρ Ἀριστοτέλης ἐπιτεμνόμενος τὴν πραγματείαν ταύτην
 οὕτωςί φησιν, ἐπιτέμνεσθαι τὴν Πολιτείαν, καὶ ἐν τῷ
 Συσσιτικῷ τοῦτον αὐτὴν προσαγορεύει τὸν τρόπον καὶ
 ἐν τοῖς Πολιτικοῖς ὡσαύτως, καὶ Θεόφραστος ἐν Νό- 15
 μοις καὶ ἄλλοθι πολλαχοῦ. τῆς δὲ ἐπιγραφῆς ἀρχαίας
 οὔσης τοῦτ' εἶναι πᾶσι δῆλον, ὡς οἱ ἐκ τῶν πραγμάτων ὑπὸ
 τοῦ Πλάτωνος ἐπιγεγραμμένοι διάλογοι, καὶ μὴ ἐκ προσώ-
 πων ὡς ὁ Ἀλκιβιάδης ἢ Φαίδων, καὶ ἐκ τῶν ἐν τοῖς δια-
 λόγοις ζητουμένων πραγμάτων, ἀλλ' οὐ τῶν περιστάτικῶν, 20
 ὥσπερ τὸ Συμπόσιον, οὗτοι δ' οὖν πάντες ἀπὸ τοῦ προηγου-
 μένου προβλήματος ἔχουσιν ἐπιγραφὴν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ
 ἕνεκά του καὶ μὴ προηγουμένην ἔχοντος τὴν σκέψιν. τὸν
 γοῦν Σοφιστὴν οὕτως ἐπέγραψεν, ἐπειδὴ τοῦτ' ἦν τὸ προ- 1. 7 r.
 κείμενον εἰς τὴν ἐν ἐκείνῳ τῷ διαλόγῳ σκέψιν, ὁ σοφιστής· 25
 καίτοι καὶ περὶ τοῦ ὄντος εἴρηται μυρία καὶ περὶ τοῦ μὴ
 ὄντος, ἀλλὰ ταῦτα συνέωσται πρὸς τὸν περὶ τοῦ σοφιστοῦ
 λόγον. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν Πολιτικὸν ἀπὸ τοῦ προηγου-

9 ἀλλ' ἢ (η ex ι) ὡς] corr. b | εὐπρόσωπον b possis εὐπορον

10 μαρτυροῦνται corr. m⁸ 12 fr. 180. 181 Rose

13 συσσιτικῶι] σιτι ir.

14 Ar. pol. II 1261^a 6 etc. | locus

Theophrasti fragmentis addendus

16 ἄλλοι, ss. θι 17 cf.

Diog. La. III 57 prol. in Plat. 18

19 φαίδων ex φαίδρος

μένον ζητήματος ἐπέγραψε, καίτοι περὶ τῆς ἀνακνκλήσεως τοῦ κόσμου πολλὰ διεξελθὼν [p. 272°]. ἀλλ' ὥς καὶ τούτων τοῦ πολιτικοῦ ρηθέντων χάριν ἢ ἐπιγραφὴ μόνον ἀπέληφεν τὸν πολιτικόν. οὕτω τοίνυν καὶ τοῦτο τὸ ἐπί-
 5 γραμμα τῆσδε τῆς πραγματείας, ἢ πολιτεία ὄν, ἐναργέστατα παρίστησιν, ὅτι τὸ ζητούμενον τοῦτ' ἐστὶν ἐν ταύτῃ προηγουμένως, εἴπερ αἱ ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἐπιγραφαὶ τῶν μὴ περιστατικῶν ἀπ' αὐτῶν κεῖνται τῶν ζητουμένων προ-
 10 ηγουμένως ἐν τοῖς διαλόγοις. πρῶτον μὲν οὖν ὅπερ ἔφην δύο ταῦτα δεῖξαντες περὶ τῆς ἐπιγραφῆς, ἐν μὲν ὅτι ἀρχαία καὶ οὐ νεοθενυμένη καθάπερ ἄλλαι τῶν ἐπιγραφῶν προσθέσεις οὔσαι τῶν νεωτέρων τῆς ἐξουσίας ἐπολαυνόντων, ἕτερον δὲ ὅτι πραγματικὴ καὶ ἀπὸ τῶν προηγουμένων, ἀλλ' οὐ περιστατικῶν, ἵνα μὴ τὰς ἀπὸ τῶν προσώπων ἢ ἀπὸ τῶν
 15 περιστατικῶν παραφέρωμεν, ἐναργῆ ταύτην οἶονται πεπορίσθαι τὴν ἐπιγραφὴν, περὶ πολιτείας εἶναι τὴν πρόθεσιν. δεύτερον δὲ καὶ οὗτοι μαρτύρονται τὸν Πλάτωνα σαφῶς ἐν πέμπτῳ λέγοντα τῶν Νόμων αὐτόν [p. 739^b ss.], πρῶτην
 19 εἶναι καὶ ἀρίστην πολιτείαν, ἐν ᾗ πᾶσα κοινωνία πάντων
 1.7. ἐστίν, γυναικῶν παίδων κτημάτων χρημάτων, εἴτε θεῶν | οὔσαν εἴτε θείων τινῶν φύσει, παράδειγμα πολιτείας οὔσαν τῆς τῷ ὄντι θείας· δευτέραν δὲ ἐκείνην τὴν ἐν Νόμοις, ἣν ἐκδιδάσκειν φησὶν, ἀθανασίας πη κἀκείνην μετέχουσιν καὶ οὐ πόρρω τῆς πρὸ αὐτῆς οὔσαν· τρίτην δὲ μετ' αὐτὴν
 25 διαπερανεῖσθαι συνάδουσιν μὲν ταύταις, πολὺ δὲ λειπομένην ἀμφοτέρων. εἰ οὖν τὴν μὲν διῆναι φησὶν, τὴν δὲ εἰσαυθις ἀξιῶσειν λόγου, δῆλον δῆπουθιεν ὅτι τὴν πρὸ τούτων ὥς ἤδη που διαπερανάμενος οὔτε λέγειν οὔτε λέξειν φησὶν. ποῦ δὲ οὖν πάντα κοινὰ εἶναι καὶ μηδὲν ἰδιόν ἐστιν παρ' αὐτῷ κεκηρυγ-

4 τοῦπίγραμμα ex τὸ ἐπίγραμμα 14 περιστατικῶν corruptum; an ἐπεισάκτων? 15 malim ἐναργῆ <πίστιν> | οἶον-
 28 λέξειν ex λέγειν m. rec.] λείπειν b
 25 διαπερανεῖσθαι corr. m³?

μένον ἢ ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ; καὶ τί τὸ μάλιστα χαρακτη-
 ρίζον τὴν πολιτείαν ταύτην ἢ τὸ διὰ πάντων κοινόν; εἰ
 οὖν ταύτην εἰρηκέναι φησὶν οὕτως ὥς τὴν δευτέραν λέγειν
 καὶ τὴν τρίτην διαπερανεῖσθαι, παντὶ που δῆλον, ὅτι τὸν
 αὐτὸν τρόπον· τῶν τε Νόμων ὁ σκοπὸς ἐστὶν περὶ τῆς δευ- 5
 τέρας πολιτείας, καὶ ταύτης τῆς προκειμένης πραγματείας
 περὶ τῆς πρώτης, καὶ ἐκείνης τῆς τὴν τρίτην ἐκδιδαξούσης
 περὶ τῆς τρίτης. ὥς οὖν οἱ Νόμοι τοῦτον ἔχουσι τὸν σκο-
 πόν, τὴν πρώτην διηρημένην κατὰ κλήρους ὑφηγήσασθαι
 πολιτείαν, οὕτως ἡ Πολιτεία τὴν ἀδιαιρέτως κατὰ μίαν 10
 εὐζωΐαν ἀφοριζομένην κοινωनीαν ἐκφῆναι τῶν εἰς τὴν αὐτὴν
 εὐνοϊκῶς συνόκησιν ἡθροισμένων ἀνθρώπων, καὶ οὐχ ἓν τι
 τῆς ἀρετῆς εἶδος τῶν ἄλλων ἀποδιηρημένον, οἷον τινες εἶναι
 τὴν δικαιοσύνην φασίν. καὶ γὰρ πολλὸ τοῦτο καὶ ἐπιστη-
 μονικώτερόν ἐστι καὶ τελειότερον, πάντα μετὰ τῆς δικαιο- 15
 σύνης τὰ ἀγαθὰ συνηρηκὸς καὶ οὐχ ἐνὶ μόνῳ | τῆς ἀρετῆς ^{1. s. t.}
 εἶδει κατεχόμενον. τρίτον τοίνυν φασὶν οἱ τόνδε τὸν λόγον
 χορηγοῦντες, καὶ αὐτὸν ἐν Τιμαίῳ τὸν Σωκράτην παρὰ
 τῶν ἄμφι Τίμαιον ἀξιωθέντα τοὺς τῇ προτεραίᾳ ρηθέντας
 αὐτῷ λόγους ἀνακεφαλαιώσασθαι τοὺς περὶ τῆς πολιτείας 20
 τύπους ἀναλαβεῖν πάντας ἐξῆς, ὅσους ἦν τῇ προτεραίᾳ
 κατατείνας [p. 17^b ss.], ὥς ἂν καὶ τῶν περὶ δικαιοσύνης
 σκεμμάτων ταύτης ἔνεκα κεκινημένων, καὶ τούτου μὲν ὄντος
 παρέργον, θεωρῆσαι τὴν δικαιοσύνην καὶ αὐτὴν καθ' ἑαυ-
 τὴν καὶ ὅπως ἔχει πρὸς τὴν ἀδικίαν, ἔργον δὲ τὴν ἀρίστην 25
 ὑφηγήσασθαι πολιτείαν, ὅποیان ἔχει γένεσιν καὶ γενομένη
 πῶς σφίζεται καὶ διὰ πόλων ἐπιτηδευμάτων. οὐ γὰρ ἂν αἰτη-
 θεῖς τῶν ρηθέντων ὑπομνησαι πάλιν τοὺς ἀκούσαντας λόγων
 μόνων ἀνεμνησκεν τῶν εἰς τὴν τῆς πολιτείας σύστασιν τει-
 νόντων, εἰ μὴ καὶ τῶν ρηθέντων αὐτῷ λόγων τοῦτ' ἦν τὸ 30

9 πρώτην, ως ss. m²

12 εὐνοικῶσιν | ἡθροισμένων] ad

syn im. οίκησιν

16 μόνῳ^δ

27 σφίζεται

28 ἀκούσαντας

σκοπιμώτατον τέλος, ἢ τῆς πολιτείας σύστασις. ὥστε διὰ πάντων εἶναι δῆλον τὸν τῆς Πολιτείας εἶναι σκοπὸν μὴ ἄλλον ἢ τὴν τῆς ἀρίστης πολιτείας ὑφήγησιν, ὡς τῶν Νόμων τὴν τῶν νόμων.

5 Τοιαῦτα δὴ τούτων ἀμφοτέρων κατατεινόντων ἡμεῖς τοὺς
 351 ἀμφοτέρων ἀποδεχόμεθα λόγους, καὶ μὴ διαφέρεισθαι κατ' ἀλήθειαν τοὺς ἄνδρας, ἀλλ' εἶναι περὶ τε πολιτείας τὴν
 πρόθεσιν καὶ τῆς ὡς ἀληθῶς δικαιοσύνης, οὐχ ὡς δύο τῶν
 σκοπῶν ὄντων (οὐδὲ γὰρ δυνατόν· δεῖ γοῦν ἐπέλεπερ ζῶν
 10 προσέοικεν ὁ λόγος, οὗ τι καὶ ὄφελός ἐστιν, ἕνα σκοπὸν
 ἔχειν, ὥσπερ πᾶν ζῶον πρὸς τὰ μέρη πάντα συντέτακται
 1.8. κατὰ | μίαν ὁμολογίαν), ἀλλ' ὡς τῶν δύο τούτων ἀλλήλοις
 τῶν αὐτῶν ὄντων. ὃ γὰρ ἐστὶν ἐν μιᾷ ψυχῇ δικαιοσύνη, τοῦτο
 ἐν τῇ εὖ οἰκουμένῃ πόλει πάντως ἢ τοιαύτη πολιτεία· καὶ
 15 γὰρ τὰ γένη τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ τρία τοῖς τρισὶ μορίοις ἐστὶ
 τῆς ψυχῆς ἀνάλογον, τὸ φυλακικὸν ὡς βουλευόμενον τῷ
 λόγῳ, τὸ ἐπικουρικὸν ὡς προπολεμοῦν τῷ θυμῷ, τὸ θητικὸν
 ὡς τὰς φυσικὰς χρείας ἐκπληροῦν τῷ ἐπιθυμητικῷ. εἰ οὖν
 ἕκαστος ὃ ζῇ τοῦτο ἔστιν, ὁ μὲν ἐστὶ λόγος ὁ φύλαξ, ὁ δὲ
 20 θυμὸς ὁ ἐπίκουρος, ὁ δὲ ἐπιθυμία τις ὁ θῆς, ὥστε καὶ
 <δικαιοσύνη> ἢ διὰ πάντων διήκουσα πολιτεία, τὸ ἐαυτοῦ
 πράττοντος ἑκάστου, καὶ ζῶντος τοῦ μὲν θητικῶς τοῦ δὲ
 ἐπικουρικῶς τοῦ δὲ φυλακικῶς, ταῦτα δὲ ἐστὶν, φυσικῶς
 φρουρητικῶς νοερῶς· ἐπεὶ καὶ τοῦτο δοκεῖ Πλάτῳ, μίαν
 25 ἕξιν εἶναι τὴν τε πόλιν κοσμοῦσαν καὶ οἶκον καὶ ἕνα ἕκαστον.
 εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἕκαστος ἡμῶν ζῇ πολιτικῶς ὑπὸ δικαιο-
 σύνης κεκοσμημένος, καὶ ἡ πόλις ζῇ δικαίως ταχθεῖσα κατὰ
 τὴν ἀρίστην πολιτείαν. εἰ δὲ καὶ ὅπερ δῆμος ἐν πόλει,
 τοῦτό ἐστιν ἐν ἑκάστῳ τὸ ἐπιθυμητικόν, ὅπερ δὲ τὸ βουλευό-
 30 μενον, τοῦτο ὁ λόγος, ὡς ἐν Νόμοις φησὶν [III p. 689^b],

1 'δι' αὐτῶν', im. γρ. διὰ πάντων 2 μὴ ἄλλον: μᾶλλον
 9 cf. p. 6, 26 12 ἀλλ' ὡς b] ἄλλως | cf. in Tim. 10° sqq.

19 δ: δ' sed ω puncto del. et ss. ο ζῇ (id. 26) μὲν ἐστὶ^{αι}

εἴη ἂν καὶ ἡ δικαιοσύνη κατ' αὐτὸν πολιτεία ψυχῆς, καὶ ἡ ἀρίστη πολιτεία δικαιοσύνη πόλεως. εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ καὶ ὁ περὶ δικαιοσύνης διδάσκων, εἰ μὴ ἀτελῶς αὐτὴν διδάσκει, τὴν πανταχοῦ δικαιοσύνην ὁρῶν περὶ πολιτείας διδάσκει, καὶ ὁ περὶ τῆς ὁρθῆς πολιτείας λέγων, εἰ πᾶσαν 5 ὁρῶ καὶ μὴ τινά, πάντως ἔρεῖ καὶ περὶ δικαιοσύνης τῆς ἐν ἐνὶ πολιτείας οὔσης καὶ ταττούσης | τὸν ἐν ἡμῖν δῆμον ^{1.9r.} διὰ τοῦ ἐν ἡμῖν ἐπικουρικοῦ κατὰ τὴν τοῦ ἐν ἡμῖν φυλακικοῦ κρίσιν. ὅτι δὲ καὶ Πλάτων ταύτην ἔχει περὶ τούτων τὴν δόξαν, λάβοιμεν ἂν ἐννόησαντες ὅπως μεταβαλὼν ἀπὸ 10 τοῦ περὶ δικαιοσύνης ζητήματος ἐπὶ τὸν περὶ τῆς πολιτείας λόγον οὕτω φησὶν ποιεῖσθαι τὴν μετάβασιν, οὐχ ὥς ἀπ' ἄλλου πράγματος ἐπ' ἄλλο τῇ φύσει διαφέρων, ἀλλ' ὥς ἀπὸ μικρῶν γραμμάτων ἐπὶ μεῖζω καὶ φανερώτερα, τὰ αὐτὰ δὲ δηλοῦντα [II p. 368^d]. οὐκοῦν ἡ μὲν ὕλη διάφορος ὡς 15 τῶν μικρῶν καὶ μεγάλων γραμμάτων, τὸ δὲ εἶδος ταυτὸν ὡς ἐκείνων· μόνῳ ἄρα τῷ ποσῷ τῶν ὑποκειμένων διεστηκτον τό τε τῆς ἀρίστης πολιτείας εἶδος καὶ τὸ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης, τὴν δὲ οὐσίαν μίαν εἰλήχασιν. καὶ διὰ ταῦτα ἄρα καὶ τὸν ἕκαστον ἡμῶν φησιν βλέπειν εἰς τὴν 10 ἐν αὐτῷ πολιτείαν, οὕτως καὶ τῷ ῥήματι λέγων [IX p. 591^e], καὶ τῷ ἀρίστῳ παραδιδόναι τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀλλὰ μὴ τῷ φιλοχρημάτῳ· ταῦτα γὰρ ἐν τῷ ἐνάτῳ γέγραπται. καὶ κατὰ τοῦτον πάλιν τὸν λόγον τὴν ἐν ἑκάστῳ δικαιοσύνην πολιτείαν ὑπ' αὐτοῦ λεγομένην ἠύρηκαμεν· καὶ γὰρ αὗ καὶ ὡς 15 ἐν ἄλλοις διείλομεν, ἡ μὲν σωφροσύνη μάλιστα χαρακτηρίζει τὴν ἡθικὴν ἀρετὴν (οὐδὲν γὰρ οὕτω τοῖς παιδευομένοις οἰκτεῖον ὡς τὸ σωφρονεῖν), ἡ δὲ δικαιοσύνη τὴν

2 ἀληθῶς ss. ἡ 10 ἐνόησαντες ss. m^a 14 φανερα m¹,

ότερ ss. m² 15 δηλοῦντα] δηλούντων 17 μόνων ἢ ἄρα
21 αὐτῷ Us.: αὐτῷ 22 αὐτῆς b] ἐαυτῆς sed ε post add.
25 ἠύρηκαμεν] ἠρρηκαμεν m. rec. 26 χαρακτηρίζει

πολιτικὴν (τὸ γὰρ κοσμεῖν ἄλλους μάλιστα δεῖται τῆς τὸ
κατ' ἄξιαν ἐκάστοις ὀριζούσης), ἡ δὲ ἀνδρεία τὴν καθαρι-
κὴν (τὸ γὰρ ἄτρωτον ὑπὸ τῶν παθῶν ἀληθινῶν ἡμῖν
1.9 γ. πολεμίων ἔνδον ἐγκαθημένων ταύτης ἐξα[ρετον], ἡ <δὲ>
5 φρόνησις τὴν θεωρητικὴν· τοῦτο γὰρ θεωρίας ἴδιον φρο-
νεῖν ἂν δεῖ περὶ τῶν ὄντων. εἰ οὖν τὴν πολιτικὴν ἡ δικαιο-
σύνη χαρακτηρίζει, πῶς οὐκ ἀνάγκη ψυχῆς τε πολιτεῖαν
εἶναι τὴν δικαιοσύνην ἐκάστης, καὶ πόλεως δικαιοσύνην
πάσης τὴν ὡς ἀληθῶς πολιτεῖαν· μὴ οὖν λέγωμεν δύο
10 σκοπούς, ἀλλ' ἓνα τόν τε περὶ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης
καὶ τὸν περὶ τῆς ἀρίστης πολιτείας· καὶ ἄρξασθαι μὲν ἀπὸ
τῆς δικαιοσύνης τὴν ζήτησιν ὡς ἐν ἐνὶ πολιτείας οὔσης,
μεταβῆναι δὲ εἰς τὴν περὶ πολιτείας τῆς ἀρίστης ὡς ἐν
πολλοῖς δικαιοσύνης οὔσης, καθάπερ ἀπὸ σμικρῶν γραμμά-
15 των ἐπὶ μείζω τῆς μεταβάσεως γιγνομένης, ὡς αὐτὸς φησιν,
τῆς [δὲ] κατὰ τὸ ὑποκείμενον διαφορᾶς τὸ εἶδος οὐκ ἐξ-
αλλαττούσης ἔν καὶ ταῦτόν θ' ἐν ὑποκειμένοις διαφόροις.
ἀπὸ πολιτείας οὖν ἐπὶ πολιτεῖαν ἢ μετάβασις, ἀπὸ τῆς ἐν
ἐνὶ θεωρουμένης ἐπὶ τὴν ἐν πολλοῖς, καὶ ἀπὸ δικαιοσύνης
20 ἐπὶ δικαιοσύνην ἀπὸ τῆς συνηρημένης ἐπὶ τὴν φανοτέραν.
καὶ οὐκ ἔστιν τὸ μὲν προηγούμενον ζήτημα, τὸ δὲ ἐμπύπτον·
τὸ γὰρ προηγεῖσθαι καὶ τὸ ἐμπύπτειν ἐπὶ δυεῖν ἀληθές,
ταῦτα δὲ οὐ δύο φαμέν ἀλλ' ἓν. καὶ διὰ ταῦτα ἄρα καὶ
ἐν τοῖς περὶ μεταβολῆς τῶν πολιτειῶν λόγοις ἐκάστην ἐφ'
25 ἐνός τε ἀνδρὸς ὁρᾶ καὶ ἐπὶ πόλεως συμπάσης, τὸν τιμο-
κρατικὸν ἄνδρα σκοπῶν καὶ τὴν τιμοκρατικὴν πόλιν, καὶ
αὖ τὸν ὀλιγαρχικὸν καὶ τὴν ὀλιγαρχικὴν, καὶ τὸν δημοκρα-
τικὸν καὶ τὴν δημοκρατικὴν, καὶ τὸν τυραννικὸν καὶ τὴν
τυραννικὴν [VIII p. 544^d ss.]. καὶ τὴν αὐτὴν ἐκφέρει
30 ψῆφον περὶ τῆς ἀριστοκρατικῆς πολιτείας καὶ τῆς τυραννι-

1 πολιτεῖαν ss. ική

2 τὴν] τῆς m. rec., quid m¹ inc.

5 θεωρητικῆς ss. ιας

7 πολιτικῆς ss. εἰαν

22 ἐμπύ-

πτειν b] ἐμπύπτον

κῆς, ἣν περὶ δικαιοσύνης αὐτῆς καὶ ἀδικίας τῆς ἐσχάτης, ὥς ἂν οὐδὲν διαφερόντων ἀλλήλων, ἀλλὰ τῆς ἐν ἐνὶ δικαιοσύνης ἀριστοκρατίας οὐσης ἐν πόλει, καὶ τῆς ἐσχάτης 1.10τ. ἀδικίας τυραννίδος ἐν πόλει. συνάδειν ἄρα φήσομεν ἡμεῖς καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς πραγματείας πρὸς τὴν περὶ δικαιο- 5 σύνης ζήτησιν, αὐτὸ τοῦτο λέγουσαν, ὅ ἐστιν ἡ δικαιοσύνη, πολιτεία ψυχῆς οὕσα ζωῆς κατὰ λόγον τὸν ὀρθόν. εἰ δὲ μὴ τῷ τῆς δικαιοσύνης ὀνόματι τὴν πραγματείαν ἐσήμηνεν, ἀλλὰ τῷ τῆς πολιτείας, ὥσπερ ἄλλην τῷ τῶν νόμων, οὐδὲν οἶμαι χρὴ θανατάζειν. δεῖ γὰρ τὰς ἐπιγραφὰς ἀπὸ τῶν γνωρι- 10 μωτέρων ποιεῖσθαι· γνωριμώτερον δὲ τὸ τῆς πολιτείας ὄνομα, καθάπερ καὶ αὐτὸς εἶπεν [II p. 368^d], ἢ τὸ τῆς δικαιοσύνης. τοῦτο μὲν οὖν καὶ δὴ πεπεράνθαι φῶμεν καὶ τὸν σκοπὸν ἡμῶν τελέως πεπιέσθαι τοῦ τῆς πολιτείας συγγράμματος. 352

β Δεύτερον δὲ ἦν ἐπὶ τούτῳ κεφάλαιον, ὁποῖόν ἐστιν τῶν 15 λόγων τὸ εἶδος, καθ' ὃ διέθηκεν τὴν πραγματείαν ταύτην ὁ συγγραφεύς. τοῦτο δὲ οὐ πολλῶν οἶμαι δεήσεσθαι μοι λόγων, ἀλλ' ἀναμνησθαι χρῆναι μόνον ὅτι καὶ αὐτὸς ἐν τῷ-δε τῷ συγγράμματι [III p. 392^d ss.] τρεῖς φησὶν εἶδη λέξεως ὑπάρχειν, τὸ μὲν δραματικὸν καὶ μιμητικὸν μόνως τῆς κωμω- 20 δίας λέγων καὶ τραγωδίας· τὸ δὲ ἀφηγηματικὸν καὶ ἀμύμητον, οἶον καὶ οἱ τοὺς διθυράμβους γράφοντες καὶ οἱ τὰς ἱστορίας τῶν γεγονότων ἄνευ προσωποποιίας μετέρχονται· τρίτον δὲ τὸ μικτὸν ἐξ ἀμφοτέρων, οἷαν καὶ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν εἶναι, τὰ μὲν ταῖς τῶν πραγμάτων ἀφηγήσεσι, τὰ δὲ ταῖς τῶν 25 προσώπων μιμήσεσι πεποικιλμένην. τριῶν δὲ τούτων παρ' αὐτῷ διηρημένων, δεῖ δήπου τὴν προκειμένην πραγματείαν εἰς τὸ μικτὸν εἶδος τῶν λόγων ἀναπέμπειν, τὰ μὲν ὡς ἔργα λέγουσαν, τὰ δὲ λόγους, καὶ ἐν μὲν τοῖς ἔργοις | τὴν 1.10ν.

3 ἀριστοκρατίας 4 πόλει : πόλεσι 8 ἐσήμη'εν 19 συγ-
γράμματι] συγ ss. m^s 20 an <τὸ> τῆς? 24 post εἶναι
extat τὴν ἐν 25 τὰ μὲν — τὰ δὲ im. m^s 29 ἐν μὲν]
μὲν ss. m^s

ἀφήγησιν μόνην παρεχομένην, δυεῖν δεομένην ἰδέαιν, εὐκρι-
 νείας τε τῶν προσώπων καὶ πραγμάτων καὶ ἀκριβείας εἰς
 παράστασιν (οἷον ὅτι κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ καὶ προσηύξατο τῇ
 Θεῷ καὶ τὴν φορτὴν ἐθεάσατο καὶ τὴν πομπὴν ἀπεδέξατο
 5 τὴν ἀστικὴν καὶ τὴν ξενικὴν, καὶ ἐπανιῶν οἶκαδε πάλιν ἀν-
 ἔστρεψεν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοῦ Πολεμάρχου καὶ εἶδεν τὸν
 Κέφαλον καὶ τοὺς τῷ Κεφάλῳ συνόντας, καὶ ὅσα τοιαῦτα
 ἱστορίαν περιέχοντα τῆς συνουσίας), ἐν δὲ τοῖς ἐκάστων λόγοις
 τὴν μίμησιν ἀκριβεστάτην ποιουμένην, τῶν μὲν πρεσβυτικῶς
 10 φθεγγομένων, τῶν δὲ μυθοειδῶς, τῶν δὲ σοφιστικῶς, καὶ
 τὴν τε γνῶσιν καὶ τὴν ζωὴν οἰκείως ἐκάστοις ἀποδιδούσαν.
 τὸ γὰρ ἐν τούτοις διασώσασθαι τὸ πρέπον τῆς ἀκροτάτης
 ἐστὶ μιμήσεως· ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς δράμασιν ἄλλως μὲν τὰ
 οἰκετικὰ πρόσωπα φθεγγόμενα μιμητέον, ἄλλως δὲ τὰ τῶν
 15 ἐλευθέρων, καὶ ἄλλως μὲν γυναικίας, ἄλλως δὲ ἀνδρας τι
 λέγοντας· δεῖ γὰρ ἀποδιδόναι τὰ οἰκεῖα ταῖς φύσεσι ταῖς
 ἡλικίαις ταῖς τύχαις τοῖς ἐπιτηδεύμασι ταῖς ἀξίαις δῆματα
 τὸν ἐκάστων μιμητὴν. τὴν δ' οὖν πραγματείαν ταύτην εἰς τὸ
 μικτὸν εἶδος τῶν λόγων ἀνεκτέον. εἰ δὲ δὴ καὶ οὕτω τὰ
 20 εἶδη διαιροῦμεν ὥς τῶν Πλατωνικῶν τινες, εἰς τὸ ὕψηλῃ-
 κὸν εἰς τὸ ζητητικὸν εἰς τὸ μικτόν, πάλιν καὶ τούτων τὸ
 μικτὸν ἐκλεξάμενοι τὴν πολιτείαν εἰς τοῦτο φέροντες ἀνα-
 πέμπομεν. καὶ γὰρ εἰσὶ μὲν καὶ ζητητικοί τινες ἐν αὐτῇ
 λόγοι πλείους, εἰσὶν δὲ καὶ ὕψηλῃκοί, τοῦ Σωκράτους ἢ
 25 τὴν λύσιν ὕψι γουμένου τῆς ἀρίστης πολιτείας διὰ τοῦ
 λόγου τῶν Μουσῶν ἢ τῶν ἐν ᾿Αίδου τὴν σκηνὴν διὰ τῶν
 f. 11r. τοῦ Ἑρὸς δημάτων. καὶ ἴσως | καὶ ἔστι τὸ μικτὸν εἶδος
 τῶν λόγων πρέπον τοῖς περὶ πολιτείας λόγοις, ἐν ᾗ καὶ

6 εἶδεν] ι supra ει 7 Κέφαλον] πολέμαρχον ss. m⁸ | τοι-

αὐτὴν^{τα} ss. m⁸ 8 cf. [Dionys.] ars XI 4 ss. (W.) 9 ἡν in
 ποιουμένην ss. et τῶν μὲν im. add. m⁸ 10 μυθοειδῶς b]

αρ
 θνυμοειδῶς (ss. m⁸) 23 cf. Diog. La. III 49 Albin. introd. 8
 25 ὕψηλῃμένου corr. b 27 ἡρὸς | ante καὶ prius est ἡ

ἔργων ἐστὶ καὶ λόγων παντοίων ὥσπερ καὶ ζώων σύλληψις. ἐπεὶ καὶ τοῦτο δεῖ μὴ παρέργως ἰδεῖν, ὅτι τοὺς τῆς πολιτείας ταύτης ῥηθείσης, ἐν Πειραιεῖ μὲν ἀγωνιστικῶς, ἐν δὲ τοῖς πρὸς Τίμαιον τῇ τρίτῃ μετ' ἐκείνην ἄνευ προσώπων συνοπτικῶς, ἐν δὲ τῇ μέσῃ διηγηματικῶς, τὰ τε πρόσωπα 5 καὶ τὰ πράγματα τῆς διηγήσεως ἐχούσης, ἀλλ' ἐν τάξει μᾶλλον ἢ τῆς πρὸ αὐτῆς, οὐθ' ἢ πρώτη προσάδειν ἔδοξεν οὐθ' ἢ τρίτῃ τοῖς περὶ πολιτείας οὕτω λόγοις ὥς ἡ μέση. μιμεῖται γὰρ ἡ μὲν ψυχῆς ἔτι πρὸς τὰ πάθη μαχομένης ζωῆν, ἡ δὲ παντελῶς εἰς θεωρίαν ἀνηγμένης καὶ ἀπεκδυσα- 10 μένης τὴν μνήμην τῶν ἀγόνων ἐκείνων, ἡ δὲ μέση τούτων ἡρεμούσης μὲν ἤδη, μεμνημένης δὲ ὅμως ὧν ἠθλησεν καταστέλλουσα τὸν πολὺν ὄχλον τῶν ἀλόγων εἰδῶν. εἰκότως δὴ οὖν τὴν μέσῃ ταύτῃ συνουσίαν προσήκειν ὑπέλαβεν τοῖς περὶ πολιτείας λόγοις· καὶ γὰρ ἡ πολιτικὴ ζωὴ τούτων 15 ἐστὶ θεραπευτικὴ καὶ [εἶ] τέλος ἔχει τὴν θεωρίαν συναιρουῖσα τὸν ἐν ἡμῖν λόγον, ὃς μόνος ἐν τῇ συναιρέσει συνοπτικῶς μὲν οἶδεν ὅπως ἐκόσμησεν τὰ μεθ' ἐαυτόν, ἀναπλοῖ δὲ λοιπὸν ἐαυτὸν εἰς τὴν θεωρίαν τῶν ὄλων, ἵνα ἴδῃ τὴν ἐν ἐκείνοις πολιτείαν καὶ τὸν ἕνα πολιτικὸν τοῦ κόσμου. καὶ 20 γὰρ εἰ ἐν οὐρανῷ τὸ παράδειγμα τῆς ἀρίστης ἐστὶ ταύτης πολιτείας καὶ τῶν πολιτικῶν ἄριστος ὁ τοῦ οὐρανοῦ δημιουργός, ὃν θεωρήσει μόνος ὁ τὴν ἐν ἐαυτῷ πολιτείαν καταστησάμενος. ἀλλὰ τὸ μὲν εἶδος τῶν | λόγων ἱκανῶς οἶμαι f. 11 v. δεδηλωκέναι.

25

γ Τρίτον δὲ ἦν ἐν τοῖς προκειμένοις τὴν ὕλην ἰδεῖν τῆς πραγματείας ἐν τρισὶν ὁρωμένην, προσώποις καιροῖς τόποις.

1 ζώων ex ζωῶν m³ 2 ἰδεῖν m³] εἰδεῖν m¹ 4 τῇ m³] τοῖς m¹ 10 ζωὴν ex ζωῇ m³ | ἀπεκδυσαμένης] ss. m³
 16 εἶ] ἐν Raderm. 17 μόνος non sanum; an μένων? | συνοπτι-
 κῶς ut vid. m¹, ὦν ex ὥς m. rec. 18 an εἶδεν? | ἀναπλοῖ]
 ἀνάπτοι (ἀνάπτει b) 19 ὄλων] λόγων (ὄντων b) 23 και-
 ταστησάμενος 25 δεδήλωκεν corr. Raderm.

λέγωμεν οὖν ἐπομένως τοῖς ἔμπροσθεν. ὁ μὲν δὴ τόπος
 ἐστὶν ὡς τῆς πρώτης συνουσίας ὁ Πειραιεύς, οὕτω τῆς δευ-
 τέρας καὶ τρίτης ἢ πόλιν. δῆλον δὲ πού τοῦτο τοῖς Πλά-
 τωνος ἀκηκοόσιν, ὅτι τοὺς ἐπιθαλαττιδίους τόπους τῆς
 5 θορυβώδους ζωῆς καὶ ποικίλης γέμειν ἀναγκαῖον, τὰς δὲ
 πορρωτέρω θαλάττης πόλεις ἐκείνων καθαρεύειν τῶν κακῶν.
 εἰ δὲ καὶ τοιούτων εἴεν θεῶν αἱ πόλεις (οἷς ἀνεῖνται,
 διότι φρονιμωτάτων εἰσὶν δεκτικαὶ ψυχῶν, ὅπερ πάλιν αὐτός
 φησιν [Crit. p. 109^c] περὶ τοῦ κλήρου τῆς Ἀθηνᾶς, ὃν
 10 ἐκλέξασθαι τὴν θεὸν ὡς ἄνδρας οἴσοντα προσφρεστώτους
 αὐτῇ διαφερόντως), δῆλον δῆπουθὲν ἐστὶ μᾶλλον, ὅτι τάξεις
 καὶ [ἢ] ἔμφρων ζωῇ καὶ λόγος οἰκεῖος ἂν εἴη πρὸς τὴν
 τοιαύτην πόλιν. εἰ δὴ ταῦτα Πλάτωνι δέδοκται περὶ ἀμφο-
 15 τερων, οὐκ ἂν ἀπάδοντα λέγοιμεν, εἰ τὸν μὲν τῇ πρώτῃ
 συνουσίᾳ φαῖμεν οἰκειότατον εἶναι, καθ' ἣν ὡς τὸ εἰκὸς
 οὐκ ἀθόρυβος ἦν ὁ περὶ δικαιοσύνης, εἰ δὲ βούλει, καὶ ὁ
 περὶ πολιτείας λόγος, οὐδ' ἄνευ τῶν σοφιστικῶν ἀγῶνων
 τοῦ Σωκράτους ἀθλοῦντος ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης πρὸς τὴν
 πολυκέφαλον σοφιστικὴν ζωὴν, τὸν δὲ πάλιν τῇ ἀθουρῶ
 20 καὶ μετὰ τῆς πρεπούσης φιλοσοφίας γαλήνης ἀναχωρησάσῃ
 πρὸς ἑαυτήν καὶ τοῖς ὁμοίοις συνούσῃ θεωρίᾳ τῶν αὐτῶν,
 ὧν ἐν τῷ θορυβώδει τότε μετὰ πραγμάτων ἐθεάσατο πολλῶν.
 f. 12r. καὶ τάχα ἂν ὁ μὲν εἴη γενέσει προσήκων τῶν | τόπων, ὃ
 δὲ τῷ γενέσεως καθαρεύοντι καὶ αἰθερίῳ, φαίη ἂν ὁ ἐν Φαί-
 25 δωνι Σωκράτης. ἥ τε γὰρ γένεσις ἀλμυρᾶς ἐστὶ πλήρης ζωῆς

3 ἡ πόλιν] πολιτείας | cf. legg. IV 704^d 4 ὅτι ss. m^s

9 τῆς ἀθηνᾶς ὃν ss. m^s 10 cf. Pr. hymn. 7, 23 | οἴοντα

προσφρεστώτους ss. m², acc. in α a m² 15 post φαῖμεν extat

ὡς exp. 19 cf. Pl. Soph. 240^c | τὸν δὲ πάλιν ss. m^s 20 ἀνα-

χωρησάσῃ et συνούσῃ] ἀναχωρησάσεως et συνούσεως 22 τότε^{π^ωι}

(ε ex ο)] ss. m^s 24 φαίδρω^{π^ωι} ss. m^s cf. Pl. Phaed. 109^b.

111^b 25 cf. Pl. legg. IV 705^a rep. V 472^a

καὶ ζάλης μεστὴ καὶ τῶν τρικυμιῶν τῶν τὰς ψυχὰς βαπτίζουσῶν, ὅθεν ἀθόρυβος οὐκ ἔστιν αὐταῖς ἡ ζωὴ, κὰν 858
ζῶσι κατὰ λόγον, καὶ ἐκεῖνος ὁ τόπος ψυχῶν ἐστὶν καθαρὰν καὶ ἀπήμονα περιόδον ἤδη λαχουσῶν, εἰ καὶ μέμνηται τῆς ἐν τῇ γενέσει ταραχῆς ἔτι καὶ τῶν ἄθλων, ὧν 5
ἤθλησαν ἐν τοῖσδε τοῖς τόποις. — Περὶ μὲν δὴ τῶν τόπων τοσαῦτα. τοὺς δὲ καιροὺς τούτοις συνάδοντας ἔξεστιν ὁρᾶν, οἷς διεῖλεν τὰς συνουσίας, τὴν μὲν ἐν Πειραιεῖ τοῖς Βενδιδίοις ἀποδούς, τὴν δὲ ἐν ἄστει τοῖς Παναθηναίοις. ἢ οὐκ ἴσμεν ὥς τὰ μὲν Βενδίδια τὴν Ἀρτεμιν θεραπεύειν κατὰ 10
τὸν Θρακῶν νόμον ἐθέλει, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο Θράκιον ἢ Βένδις; οὕτω καὶ τοῦ Θρακὸς θεολόγου μετὰ τῶν πολλῶν τῆς Σελήνης ὀνομάτων καὶ τὴν Βένδιν εἰς τὴν θεὸν ἀναπέμπαντος·

Πλουτιῶνῃ τε καὶ Εὐφροσύνῃ Βένδις τε κρα- 15
ταιά·

τὰ δὲ Παναθήναια καὶ ταῦτα μικρὰ λέγων τοῖς Βενδιδίοις ἐπόμενα τὴν Ἀθηνᾶν εἶχεν τῆς ἐορτῆς πρόφασιν. οὐκοῦν ἄμφω μὲν παῖδες Διός, ἄμφω παρθένοι, προσκείμεθα δὲ 20
ὅτι καὶ ἄμφω φωσφόροι, εἰ καὶ ἡ μὲν ὥς εἰς φῶς ἄγουσα τοὺς ἀφανεῖς λόγους τῆς φύσεώς ἐστι φωσφόρος, ἡ δὲ ὥς τὸ νοερὸν ἀνάπτουσα φῶς ταῖς ψυχαῖς·

δαίε οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον 25
πῦρ·

καὶ ὥς ἀφαιροῦσα τὴν ἀχλύν, ἧς παρούσης οὐχ ὁρᾶ ψυχῇ, 25
τί μὲν τὸ θεῖον, τί δὲ τὸ ἀνθρώπειον. ἀμφοῖν δὲ τοιαύτας ιδιότητας ἔχουσῶν δῆλον, ὥς ἡ μὲν γενέσεώς ἐστιν προστάτις καὶ λο|χευτική τῶν γενεσιουργῶν λόγων, ἡ δὲ ἀναγωγὸς f. 12v.
ψυχῶν καὶ νοῦ χορηγὸς καὶ φρονήσεως ἀληθοῦς καὶ ἐν τοῖς

4 μέμνηται] μέμνηται 5 ἔτι m³] τε ex τι m¹ | τῶν ss. m³
8 οἷς ss. m³] εἰς δύο (εἰσδ ir.) m¹ 9 cf. schol. Pl. 327^a
12 Orph. fr. 184 17 cf. in Tim. 9^b. 26^c sqq. | λέγων suscep-
tum 23 Πiad. E 4 cf. E 127 sq. 26 ἀμφοῖν] ν ss. m³

οὐρανίοις δυναστεύουσα μεζόνως, ἄνωθεν δὲ τελειοῦσα πᾶ-
 σαν τὴν σεληναίαν διακόσμησιν. εἰ δὴ ταῦτ' ἀληθῆ φαμεν,
 πρέποι ἂν ἡ μὲν τῶν Βενδιδίων ἐορτὴ τῇ πρώτῃ συνουσίᾳ,
 καθάπερ καὶ ὁ τόπος, τῇ μιμουμένη ψυχὴν κοσμοῦσαν οὐκ
 5 ἀθορύβως δὲ τὴν γένεσιν· τὰ δὲ Παναθήναια τῇ δευτέρᾳ
 καὶ τρίτῃ μιμουμέναις ψυχὴν ἀναχωροῦσαν εἰς ἑαυτὴν καὶ
 συμπτύσσουσιν τὴν ζωὴν ἀπὸ τῶν κάτω πρὸς τὸν ἑαυτῆς
 νοῦν, καὶ ἀντὶ τοῦ τὰ ἀνόμοια πρὸς ἑαυτὴν κοσμεῖν τοῖς
 ὁμοίοις συνοῦσαν καὶ κοινωνοῦσαν νοήσεων καὶ θεαμάτων
 10 εὐδαίμοσιν θεαταῖς πρεπόντων. εἰ δὲ βούλει, καὶ τὸ μὲν
 ξενικὸν τῶν ἱερῶν οἰκεῖον τίθει τῇ ζωῇ μὲν ἱερῶς καὶ τῇ
 γενέσει, ξένοις δὲ ἱεροῖς πλησιαζούσῃ, τοῖς γενεσιουργοῖς
 ἀντὶ τῶν οὐρανίων, τὸ δὲ πάτριον οἶον δὴ τὸ τῶν Πανα-
 θηναίων τῇ εἰς τὰ οἰκεῖα ἦθη ἐπιστρεψάσῃ καὶ ζωῇ νοε-
 15 ρῶς καὶ πρεπόντως τῷ συννόμῳ, φησὶν ἐκεῖνος [Tim. 42^b],
 ἄστροφ. πάτρια γὰρ ὄντως ἐκεῖνα ταῖς ψυχαῖς, διότι καὶ
 πατρὶς ἡμῖν ἐκεῖ κατὰ τὴν δημιουργικὴν ἐστὶ σποράν· ξενικά
 δὲ τὰ τῆς γενέσεως ἱερά, καὶ ταῦτα ἱερά θεῶν ἐφόρων
 τυγχάνοντα· καὶ δεῖ καὶ τούτοις ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντα
 20 τὸν ἔχοντα νοῦν, βλέπειν δὲ εἰς ἐκεῖνα καὶ ἐπιστρέφειν ὅτι
 τάχιστα, καθάπερ ὁ Σωκράτης ἐποίησεν, τῆς μὲν ἐν τούτοις
 ἐορτῆς μετασχών, προσευξάμενος δὲ καὶ θεωρήσας οἴκαδε
 εὐθύς ὁρμήσας. τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν καιρῶν. — Λείπε-
 ται δὲ ἔτι περὶ τῶν προσώπων διελθεῖν. οὐκοῦν δέκα μὲν
 25 οἱ συνόντες ἀλλήλοις * * * * *

4 καθάπερ im. m³ 9 cf. Pl. Phaed. 111^a 18 post
 ἱερά καὶ ss. γὰρ m³ nempe <εἰ> καὶ aut del. ἱερά alterum
 23 τοιαῦτα m¹, sed σ ss. m³ 25 exciderunt quattuor quater-
 niones cum huius capitis fine, altero toto (cf. Pl. I 331^e 336^a),
 tertii initio.

〈Περὶ τῶν πρὸς τὸν ὄρον τῆς δικαιοσύνης
τὸν τοῦ Πολεμάρχου ῥηθέντων ὑπὸ τοῦ Σωκράτους
συλλογισμῶν.〉

〈Περὶ τῶν ὑπὲρ δικαιοσύνης τεττάρων λόγων
ἐν Πολιτείᾳ πρὸς τὰ Θρασυμάχου τέτταρα δόγματα 5
περὶ αὐτῆς.〉

**** | δυνατώτερόν ἐστιν τοῦ δεομένου τὸ μὴ δεό- f. 13r.
μενον, ἀλλ' αὐταρχεῖς ἑαυτῷ πρὸς τὸ εἶναι ὃ ἐστιν. τούτου
γὰρ ὄντος ἀληθοῦς δείκνυσιν τὴν ἀδικίαν εἰς τὸ ὅπως οὖν
εἶναι δεομένην τῆς δικαιοσύνης. μὴ γὰρ οὕσης δικαιοσύνης 10
ἀργὸν εἶναι καὶ ἄπρακτον τὴν ἀδικίαν· καὶ τοῦθ' ὑπομι-
μνήσκει διὰ πολλῶν, οἷον πόλεως, εἰ αὕτη γέμουσα εἴη
ἀδικίας, μὴ ἂν ποτε δυνηθῇ αὐτὴν ἢ πρὸς ἄλλην τι
πόλιν πρᾶξαι ἢ αὐτὴν πρὸς αὐτὴν διὰ τὸ διχονοεῖν, ἐξ
ἀδικούντων οὔσαν καὶ ἀδικουμένων· ὁμοίως δὲ καὶ στρατο- 15
πέδου, εἰ ἐν αὐτῷ εἴη πᾶσα ἀδικία, στασιάζει πρὸς αὐτὸ
καὶ στασιάζον περὶ αὐτὸ καταρρέυσεται καὶ ἀδρανὲς ἔσται
κατὰ τῶν πολεμίων· ὥσαύτως δὲ καὶ οἴκου τινός, ἐν ᾧ
μηδὲν ἐστιν ἵχνος δικαιοσύνης, τοῦτον ἀνάγκη διχονοίας
ὄντα μεστὸν μηδὲν δύνασθαι πράττειν οὐ συμβαινόντων 20
ἀλλήλοις τῶν ἐνοικούντων. τὸ δὲ πάντων θαυμαστότατον,
ὅτι καὶ ἐν ἐνὶ μόνῳ τὴν ἀδικίαν ἐνοῦσαν ἀνάγκη στάσεως
αὐτὸν πρὸς ἑαυτὸν πληροῦν καὶ διὰ τοῦ στασιάζειν ἀσθενέ-
στερον ἀποφαίνειν, ἐπ' ἄλλα μὲν καὶ ἄλλα φερόμενον, ἑαυ-
τὸν δὲ ἀρέσκειν οὐ δυνάμενον. ἀναγκαῖον ἄρα πάντ' ἀδικον, 25
εἰ μέλλοι τι καὶ ὅπως οὖν δυνησέσθαι, δικαιοσύνης ἵχνος
ἔχειν. ἐκ δὲ τούτων γίνεται συλλογισμὸς τοιόσδε· πᾶσα

7 pertinent haec ad tertium Socratis argumentum p. 351°
sqq. 13 ἢ ss. m³ 14 αὐτὴν] αὐτὴν (' ex ') 16 αὐτὸ]
αὐτὸ 17 αὐτὸ] αὐτὸ cf. Demosth. 2, 10 22 ἐτήνοῦσαν (ἐ
add. m³) 25 ἀδικαίον

ἀδικία χωρὶς δικαιοσύνης ἀσθενής ἐστιν· πᾶν τὸ δικαιοσύνης
 χωρὶς, ἀσθενὲς ὄν, δεῖται τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸ δύνασθαι·
 πᾶσα ἄρα ἀδικία δεῖται δικαιοσύνης εἰς τὸ δύνασθαι. πάλιν
 4 ἄλλος συλλογισμός· πᾶσα ἀδικία δεῖται δικαιοσύνης εἰς τὸ
 f. 13v. δύνασθαι· πᾶν τὸ | δεόμενον δικαιοσύνης εἰς τὸ δύνασθαι
 δικαιοσύνης ἐστὶν ἀσθενέστερον· πᾶσα ἄρα ἀδικία δικαιο-
 σύνης ἐστὶν ἀσθενέστερον. τοῦτο δ' ἦν τὸ προκειμενον. —
 Ἴσως δ' ἂν τις ἀπορήσειεν, μήποτε τὴν τελῆαν ἀδικίαν οὐ
 λαμβάνομεν ἐφ' ἐνός, ὅταν λέγωμεν καὶ τοῦτον, εἴπερ ἄδι-
 10 κος εἴη, διχονοεῖν πρὸς ἑαυτόν. τὸν μὲν γὰρ τοιοῦτον ἔχειν
 τι τοῦ δικαίου, καθ' ὅσον ὁ λόγος ἔτι δύναται μάχεσθαι τῷ
 πάθει, τὸν δὲ τελῆως ἀδικὸν χρῆσθαι τῷ λόγῳ δουλεύοντι
 καὶ συνηγοροῦντι τῷ πάθει καὶ ὁδοὺς ὑπαγορεύοντι τῶν
 πράξεων. πῶς οὖν ἐν τῷ τοιούτῳ διχόνοιαν εἶναι συγχωρή-
 15 σομεν, πάσης τῆς ψυχῆς ἐν λεγούσης ὃ φθέγγεται τὸ πάθος,
 καὶ ὁρμώσης ἐφ' ὅπερ ἐκεῖνο κινεῖ τὴν ζωὴν, καὶ πρᾶτ-
 τούσης τῆς ἀδικίας ἃ δοκεῖ αὐτῇ, δικαιοσύνης οὐκ ἐνούσης;
 Λέγωμεν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ταύτην, ὅτι πρώτη μὲν
 19 ἐστὶν ἔξις ψυχῆς, ἐν ἣ πάντῃ κρατεῖ τοῦ πάθους ὁ λόγος
 354 καὶ ἔχει τὴν ἑαυτοῦ τελειότητα τὴν διττήν, τὴν τε γνωστι-
 κὴν καὶ τὴν ζωτικὴν· ἐσχάτη δὲ ἐν ἣ πάντῃ δυναστεύει
 τοῦ λόγου τὸ πάθος, ὥστ' ἀπ' ἐναντίας ἔχειν ἐκείνη καὶ
 μήτε διορατικόν τινος εἶναι τὸν λόγον μήτε ὄρεξιν ἔχειν
 ὁρμήν. τούτων δὲ ἁκρῶν οὐσῶν, ἐκ μεσοτήτων ἢ μὲν ἐστὶν
 25 ἀμείνων, ἢ δὲ χείρων, ἢ δὲ μέση τούτων ἀμφοτέρων. ἐὰν
 μὲν γὰρ μάχεται τῷ λόγῳ τὸ πάθος, κρατῇ δὲ ὁμως ποτὲ
 τὸ πάθος, ἀμείνων ἢ τοιάδε ἔξις τῆς ἐσχάτης ῥηθείσης καὶ
 χείρων τῆς πρώτης καὶ μέση τῷ ὄντι ἀμφοῖν. ἔτι γὰρ ὁ
 29 λόγος ἰσχύων ὁπωσοῦν καὶ κατὰ τὸ ζωτικὸν καὶ κατὰ τὸ
 f. 11r. γνωστικὸν μάχεται τῷ πάθει, διότι δὲ οὐκ ἔχει γνῶσιν
 τελῆαν, ἀλλὰ δοξαστικὴν μόνον, ἐνδίδωσί ποτε τῷ πάθει·

παρούσης γὰρ ἐπιστήμης οὐκ ἂν ἡναντιώθη τὸ πάθος,
 ἐκείνης ἐκ πρῶμνης κοσμούσης πᾶσαν τὴν ζωὴν. ἐὰν δὲ
 μὴ μάχεται ὁ λόγος τῷ πάθει διὰ τὸ ἡνδραποδίσθαι κατὰ
 τὴν ζωὴν καὶ τὸ αὐτὸ τίθεσθαι ὀρεκτὸν τῷ πάθει, τὸ δὲ
 γνωστικὸν ἔχη πως ἔτι βλέπειν δυνάμενον, ὃ καὶ διὰ τοῦτο 5
 ἐκείνῳ ὁδοὺς ἐξευρίσκει πρὸς τὴν τοῦ πάθους ἀποπλήρωσιν,
 ἢ τοιαύτη ἔξις χείρων τῆς εἰρημένης τοῦ λόγου κατὰ τὸ
 ἥμισυ ζῶντος τὸ ἑαυτοῦ· γνωστικῆς γὰρ ἔστι δυνάμεως
 ἴδιον τὸ εὐρίσκειν τὰ προτεθέντα. ἐὰν δὲ γινώσκει ὁ λόγος
 ἃ δεῖ καὶ ὀρέγεται ὧν δεῖ, μὴ τελέως δὲ γινώσκει, τὸ δὲ 10
 μὴ τέλεον μὴ οὕτως ἔχη ὥστε δόξας εἶναι μόνον ἐν αὐτῷ
 βελτίστας ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς ἐπιστήμην ὀδεύειν, ἢ τοιαύτη
 ἔξις ἐστὶν ἐγγυτάτῳ τῆς ἀρίστης, ἐν ᾗ οὐδεμία μάχη ἐστίν,
 τοῦ μὲν πάθους ὅλως μαχομένον, διότι μήπω κρατεῖ ὁ τῆς
 ἐπιστήμης λόγος, τοῦ δὲ λόγου δυναμένου, καὶ πολεμοῦντος 15
 αὐτῷ τοῦ πάθους, κρατεῖν, διότι μὴ μόνον ἔχει δόξας ὀρ-
 θάς, ἀλλ' ὅπως οὖν ἐπιστήμης ἤρξατο μετέχειν· δυναμοῖ γὰρ
 αὐτοῦ τὸ γνωστικὸν ἢ τοιαύτη γυνῶσις καὶ παρασκευάζει
 συντονώτερον ἀντέχειν πρὸς τὸ πάθος τῷ μειζόνως ὄρᾳ τὸ
 ἀγαθὸν καὶ μᾶλλον ἔχειν κατὰ φύσιν. ὅταν μὲν οὖν τέλειος 20
 ᾗ παντελῶς ὁ λόγος, οὐδὲν πράττεται τῶν ἀδίκων διὰ τὴν
 τοῦ ἀρίστου δύναμιν· καὶ ὅταν παντελῶς ἀτελὴς τῷ μηδὲ
 τὸ γνωστικὸν ἔχειν [τι] διορατικὸν μηδέ γε τὸ ζωτικὸν
 κατωρθωμένον, πάλιν οὐδὲν πράττεται διὰ τὸ μηδ' ὅλως f. 14v.
 εἶναι τὸ βουλευόμενον. τῶν δὲ ἄκρων [καὶ] ἔξτων τοιούτων 25
 οὐσῶν λοιπὸν ἐν ταῖς μέσαις ἢ μὲν πρὸς τῇ ἀμείνوني πάλιν
 ἀπέχεται τῶν πράξεων ἔνδον μόνον ἔχουσα τὴν ἀδικίαν· ἢ
 δὲ μετ' αὐτὴν καὶ πράξειεν ἂν, ἀλλ' οὐχ ὅλη τῇ ψυχῇ

2 cf. Pl. Crit. 109^c 3 μάχεται 6 ἐκείνῳ b] ἐκείνο |
 ἐξευρίσκει b 10 ὀρέγεται 13 ἐγγυτατάτῳ 16 κρατεῖν
 διότι] κρατοίη (οἱ ir.) δὲ ὅτι 17 δυναμοῖ ex δυνάμει ut vid.
 m³ 19 συντονώτερον] συντομώτερον 24 κατορθωμένον

25 τῶν] ἐν ὅν τῶν

δεδομένα διὰ τὸ εἶναι τινα μάχην· ἡ δὲ μετὰ ταύτην ἐστὶν
 ἡ δοκοῦσα καὶ πράττειν καὶ ὅλη τῇ ψυχῇ πράττειν, οὐδ'
 αὐτῇ δὲ ἄνευ δικαιοσύνης οὔσα. τί γὰρ ἴδιον δικαιοσύνης
 ἢ τὸ αὐτοπραγεῖν; ἔστι δὲ τοῦτό πῃ καὶ ἐν ταύτῃ· καθ'
 5 ὅσον γὰρ τὸ ἐν τῷ λόγῳ γνωστικὸν τὸ οἰκεῖον ἔργον ἐργά-
 ζεται δορυμὸν βλέπον καὶ εὐρίσκον ὃ ζητεῖ, κατὰ τοσοῦτον
 αὐτοπραγεῖ, καθ' ὅσον δὲ δουλωθὲν τὴν ὄρεξιν ἔχει κοινήν
 πρὸς τὸ πάθος, οὐκ αὐτοπραγεῖ. πάντως τολύμν ὅταν γίνηται
 τις ἀπὸ ἀδικίας πράξις, δεῖ μετεῖναι τῷ πράττοντι δικαιο-
 10 σύνης. εἰ δὲ λάβοις καὶ τὴν ταύτης χεῖρονα ἔξιν, ἐν ᾗ καὶ
 ὁ λόγος ἤδη τετύφλωται καὶ τὸ ὀρεκτικὸν διέστραπται, εἰκό-
 τως ἄπρακτος ἢ ἔξις αὐτῇ, δικαιοσύνης ἀμυδροτάτης ἔτι
 οὔσης, ὥς μὴδ' εἶναι δοκεῖν· ἔστι γὰρ πως, καθ' ὅσον
 ἀπολείπειν τὴν ψυχὴν πάντῃ τὰς κοινὰς ἐννοίας ἀδύνατον,
 15 καὶ μάλιστα τῇ τοῦ ἀγαθοῦ ἐφέσει. καθ' ὅσον οὖν ὥς πρὸς
 ἀγαθὸν ὁρμᾷ, δικαιοσύνης μετέληχεν· καὶ γὰρ εἰ ἐνεγένετο
 παντελὴς ἀδικία ψυχῇ, τάχ' ἂν ἀπώλεσεν καὶ τὸ εἶναι ψυχὴν
 καὶ γὰρ σῶμα κατὰ πᾶν νοσήσαν ἀπόλλυται. δεῖ οὖν εἶναι
 τι δικαιοσύνης ἵχνος καὶ ἐπὶ τῆς ἐσχάτης ἀδικίας καὶ ἐν
 20 μιᾷ ψυχῇ, δι' ὃ σῴζεται κατ' οὐσίαν· ὥστε διχόνοια μὲν καὶ
 ἐν ταύτῃ πάντως ἐστίν, μαχομένης σχεδὸν πάσης τῆς ψυχῆς
 f. 15 r. | πρὸς τὰς ὑποκειμένους ἐν αὐτῇ κοινὰς ἐννοίας· ἄπρακτος
 δὲ ἐστὶν ἔξις, διότι τὸ τῆς δικαιοσύνης ἵχνος ἀμυδρωθὲν
 ἐκείνην σχεδὸν μόνην ἀπέφηεν οὔσαν τὴν μὴδὲν καθ' ἑαυτὴν
 25 δι' ἀσθένειαν πράξις ἰσχύουσαν. ὅτι δὲ καὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ
 ἔξι πάντως ἐστὶν δικαιοσύνης ἵχνος, δηλον· οὐ γὰρ που καὶ
 ἑαυτὸν ἀδικεῖν ἐθέλει καὶ διαφθείρειν τὰ ἑαυτοῦ· φυλάττων
 οὖν τό γε πρὸς ἑαυτὸν δίκαιον οὐκ ἔστιν μόνως ἀδικος, οὐκ
 εἰδὼς δὲ ὅπως ἂν φυλάξειεν, ἀδικός ἐστιν, δι' ὃν οὐ χρῆ
 30 φυλάττειν ἑαυτὸν φυλάττων. πάντα ἄρα τὰ δόγματα ἀληθῆ,

8 γίν^ηται ss. m^s 12 de ἔτι dubito 17 ψυχῇ] ψυχῇ
 (ψυχὴν b) 18 fort. καὶ γὰρ <καὶ> 20 διὸ 27 an πού
 <τίς>?

καὶ ὅτι διχονολας αἰτία ἢ ἀδικία αὐτῷ πρὸς ἑαυτόν, οὐ μόνον πρὸς ἄλλον· καὶ ὅτι πᾶσα ἀδικία τὴν τοῦ πράττειν ἀφαιρεῖται δύναμιν τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳπέρ ἐστιν ἀδικία μᾶλλον· καὶ ὅτι δικαιοσύνης μὲν ἀδικία δεῖται, ἀδικίας δὲ δικαιοσύνη πρὸς τὸ πράττειν οὐ δεῖται. τούτων δὲ ὄντων 5 ἀληθῶν κρατήσῃ τὸ δυνατωτέραν εἶναι τῆς ἀδικίας τὴν δικαιοσύνην. Λάβοις δ' ἂν καὶ πόρισμα διὰ τῶν νῦν εἰρημένων, ὅπερ πρῶτος εἶδεν Ἀμέλιος, ἀπὸ μείζονος ἀδικίας ἐλάσσονα γίνεσθαι κακὰ πολλάκις, ἀπὸ δὲ ἐλάσσονος μείζονα. κρατούσης γὰρ τελέως ἀδικίας ἄπρακτός ἐστιν ἡ ζωή, συνού- 10 σης δὲ αὐτῇ δικαιοσύνης γίνεται τις πρᾶξις ἀπ' αὐτῆς. καὶ μηδεὶς οἰέσθω ψεῦδος εἶναι τὸ ῥηθὲν, διότι μείζονα κακὰ γένοιτ' ἂν ἀπὸ ἀκολασίας ἢ ἀκρασίας, καὶ ταῦτα μείζονος οὔσης κακίας. ἡ γὰρ ἀκρασία κακία τέ ἐστιν καὶ οὐ κακία· μάχεται γὰρ ὅπως οὖν ὁ λόγος πρὸς τὸ πάθος, 15 ὅπερ οὕτω κακίαν ποιεῖ τελείαν, | ὥστε διὰ τοῦτο ἐλάττωνα f. 15 v. γίνεται ἀπὸ τῆς ἀκρασίας, διότι σύμμικτός ἐστιν ἐκ κακίας καὶ μὴ κακίας. τὸ δὲ ῥηθὲν ἐπὶ δυεῖν κακίαιν ἀληθές, οὐκ ἐπὶ κακίας καὶ οὐ κακίας. ὅτι δὲ καὶ τοῦτο τὸ ἀξίωμα ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν ἀνάγειν δυνατόν, ᾧ χρώμενος τὸν τρίτον διέ- 20 θηκεν λόγον, δῆλον. τὸ γὰρ αὐταρκέστερον ἔγγιον τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ δὲ ἔγγιον τοῦ ἀγαθοῦ δυνατώτερον τοῦ πορρωτέρου ἐξ ἀνάγκης. ὥστ' εἰκότως δυνατώτερόν ἐστιν δικαιοσύνη τῆς ἀδικίας.

δ Λοιπὸς δὲ ἡμῖν ὁ τέταρτός ἐστιν λόγος, δεικνὺς ὡς 25 προείπομεν τὸν δίκαιον εὐδαίμονα καὶ οὐ τὸν ἄδικον ὄντα, ὡς ἔλεγεν Θρασύμαχος. δεικνυσι δὲ κανόνα τοιόνδε θέμενος, παντὸς ἔργον εἶναι τοῦτο ὅπερ ἂν ἢ μόνον ἢ κάλλιστα ἀπεργάζεται· μόνον μὲν ὡς ὀφθαλμοῦ τὸ ὁρᾶν καὶ 29 ὥτων τὸ ἀκούειν καὶ τὸ γεύεσθαι γλώσσης· κάλλιστα δέ, 355

4 δι᾽ οὗτο corr. m³8 εἶδεν (ei ex i m³ aut m. rec.)

18 δυεῖν (ε ex o)

19 καὶ οὐ κακίας im. m³

25 cf. Pl.

343° 344^{ab} 352^d

ὥς τοῦ δρεπάνου τέμνειν ἄμπελον, ἀλλ' οὐ σμίλης, σμίλης
 δέ, ὥς τὸ σκύτη τέμνειν, ἀλλ' οὐ μαχαίρας, μαχαίρας δὲ ὥς
 τὸ κρέα τέμνειν, ἀλλ' οὐ τῶν λοιπῶν, διότι τούτων ἐκάστον
 ἐφ' ὧν εἵπομεν κάλλιστα ἔχει τὸ τέμνειν, τὰ δὲ ἄλλα χειρό-
 5 νως, καὶ ἐκείνων τῶν ἔμπροσθεν, διότι ἕκαστον μόνον ποιεῖ
 τὸ εἰρημένον ἔργον, τὸ δρᾶν τὸ ἀκούειν τὸ γεύεσθαι. καὶ
 ἀνάγκοις ἂν ἐπὶ τὴν πάντων ἀρχὴν καὶ τοῦτον τὸν κανόνα,
 διότι τοῖς μὲν δίδωσιν τὸ οἰκεῖον ἐκπληροῦν ὥς οὔσα αὐ-
 τοὺν μόνοις, τοῖς δὲ ὥς οὔσα τάγαθὸν εἰ καὶ μὴ μόνοις,
 10 ἀλλὰ κάλλιστα. παρ' ἐκείνης γὰρ πᾶσιν ὑπάρχει τὸ οἰκεῖα
 ἔργα ἔχειν ἄλλα ἄλλοις, διότι καὶ ἐκείνης πρώτης ἐστὶν
 ἔργα τὰ ὄντα πάντα, καθάπερ τοῦ ἐσχάτου <οὐδέν>, τῶν
 δὲ μέσων τὰ μὲν ἔστιν, τὰ δὲ οὐκ ἔστιν. τούτου δὴ
 f. 16r. τε|θέντος τοῦ κανόνος λαμβάνει πρότασιν τοιαύτην ἀναμ-
 15 φισβήτητον· πᾶν τὸ οἰκεῖον ἔργον εὖ ἀπεργάζεται τῷ ἔχειν
 οἰκεῖαν ἀρετήν, μεθ' ἧς ἐκπληροῖ τὸ ἑαυτοῦ ἔργον καὶ κατ'
 ἐκείνην· ἐκάστου γὰρ ἡ ἀρετὴ τελειότης ἐστίν, καὶ ἐνεργοῦν
 αὐτὸ ποιεῖ τελείως ἐνεργεῖν. εἰθ' ἐτέραν πρότασιν περὶ
 ψυχῆς διπλὴν· τότε μὲν εἰ τῆς ψυχῆς ἔργον ἐστὶν τὸ βου-
 20 λεύεσθαι καὶ ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἄρχειν ἐρωτῶν (μόνῳ γὰρ
 τούτῳ ἂν φησιν πράξαι), τότε δὲ εἰ τὸ ζῆν ἔργον ψυχῆς·
 καὶ γὰρ ζῶμεν μόνῳ τούτῳ, τῇ ψυχῇ. πεπολήται δὲ διπλὴν
 τὴν ἐρώτησιν, ἥ ἵνα λάβῃ τό τε τῆς λογικῆς ἴδιον ἔργον,
 οἷον τὸ βουλευέσθαι καὶ τὰ τούτῳ σύστοιχα, καὶ τὸ μὴ
 25 ταύτης μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσης ψυχῆς ἔργον (καὶ γὰρ τοῦ
 ἀλόγου τὸ ζῆν ἔργον, οὐκ ἐκεῖνα)· ἥ ἵνα λάβῃ τῆς ψυχῆς
 τό τε γνωστικὸν καὶ τὸ ὀρεκτικόν, ὃ ἐκάλεσεν ζῆν. Τούτων
 δ' οὖν ὑποκειμένων οὕτως ἐπὶ πρόεισιν ὁ λόγος· τὸ βουλευέσθαι
 καὶ ἐπιμελεῖσθαι καὶ ἄρχειν καὶ ἀπλῶς τὸ ζῆν μόνῳ ὑπάρχει

9 μὴ im. add. m^s 18 εἰθ' ex εἰς m^s ut-vid. 20 ἐρω-
 τῶν (v et ~ ss. m^s, ε ex o) 21 post φησιν extat γάρ
 22 μόνῳ b] μόνως 23 ἐρώτησιν ἵνα] ἐρώτησιν ἵνα b
 25 ταυτης πάσης 26 λάβῃς τὸν τῆς

ψυχῇ· τὸ δὲ μόνῃ ψυχῇ ὑπάρχον ἔργον ἐστὶ ψυχῆς διὰ τὸν
 κανόνα· τὸ ἄρα ζῆν ἀπλῶς καὶ τὸ βουλευέσθαι καὶ ἐπι-
 μελεῖσθαι καὶ ἄρχειν ἔργον ψυχῆς. δεύτερος ἕτερος· τὸ ζῆν
 ἔργον ἐστὶ ψυχῆς, ὥς δεδείχαμεν· πᾶν ἔργον μετὰ τῆς οὐ-
 κείας ἀρετῆς ἔχει τὸ εὖ· τὸ ἄρα ζῆν τῆς ψυχῆς μετὰ τῆς 5
 οὐκείας ἀρετῆς ἔχει τὸ εὖ. τρίτος· τὸ εὖ ζῆν τῆς ψυχῆς
 μετὰ τῆς ψυχικῆς ἀρετῆς παραγίνεται. τὸ δὲ μετὰ τῆς ψυ-
 κῆς ἀρετῆς παραγινόμενον μετὰ τῆς δικαιοσύνης παραγίνεται·
 δέδεικται γὰρ ἀρετὴ ψυχῆς· τὸ ἄρα εὖ ζῆν τῇ ψυχῇ μετὰ
 δικαιοσύνης παραγίνεται. τέταρτος· ἡ δικαιοσύνη τοῦ εὖ 10
 ζῆν αἵτις· τὸ δὲ αἷτιον τοῦ εὖ | ζῆν αἷτιόν ἐστιν τοῦ ε. 16 v.
 εὐδαιμονεῖν· ἡ ἄρα δικαιοσύνη τοῦ εὐδαιμονεῖν ἐστὶν αἵτις.
 τὴν γὰρ εὐζωΐαν εὐδαιμονίαν εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτο πάντες
 ὁμολογοῦσιν, ταῦτόν εἶναι τὴν εὐζωΐαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν,
 οἳ τε ἐν ψυχῇ τὸ εὖ ζῆν εἶναι λέγοντες καὶ οἱ ἐν τοῖς ἐκ- 15
 τὸς καὶ οἱ ἐν ἀμφοτέροις· μὴ γὰρ εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν
 ἄνευ τοῦ εὖ ζῆν. Ὅτι μὲν οὖν ἡ δικαιοσύνη συντελεῖ πρὸς
 τὸν εὐδαίμονα βίον, δέδεικται διὰ τούτων. ὅτι δὲ ἀρετὴ
 ψυχῆς ἐστίν, ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ δεῖξαι πρότερον [p. 349° ss.]
 φρονήσει καὶ σοφίᾳ σύστοιχον αὐτήν, τὴν δὲ ἀδικίαν τοῖς 20
 ἐναντίοις. ἅπαντες γὰρ τὴν φρόνησιν καὶ τὴν σοφίαν ἀρε-
 τὴν ὑπειλήφασιν· καὶ γὰρ γελοῖον μὴ οὕτω λέγειν, ἐπεὶ καὶ
 αὐτὸ τὸ μὴ λέγειν τὴν φρόνησιν ἀρετὴν ἐμφρόνως ἢ ἀφρό-
 νως λέγουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἀφρόνως, οὐκ ἀληθές ἐστιν ὃ
 λέγουσιν, ἀλλ' ἀρετὴ ἐστίν ἢ φρόνησις· εἰ δὲ ἐμφρόνως καὶ 25
 διὰ τοῦτο ὀρθῶς, ἀρετὴ πάλιν ἐστὶν ἢ φρόνησις. εἰ οὖν
 τὸ τῇ φρονήσει σύστοιχον ἀρετὴ σύστοιχόν ἐστιν, τὸ δὲ
 ἀρετῇ σύστοιχον ἀρετὴ ἐστίν, ἀλλ' οὐ κακία, δῆλον ὅτι
 τὴν δικαιοσύνην ἀρετὴν εἶναι ψυχῆς ἀναγκαῖον. εἰ δέ τις
 ἀποροίῃ, πῶς ἔργον εἶναι ψυχῆς εἶπεν τὸ βουλευέσθαι καὶ 30
 ἄρχειν, ἀλλ' οὐ τὸ θεωρεῖν κρεῖττον ὄν, ῥᾷδιον ἀπαντᾶν,

3 post καὶ ss. καὶ sed exp.

6 an τῇ ψυχῇ?

ὅτι τῆς πολιτικῆς εὐδαιμονίας ἴδια ταῦτ' ἐστίν, ὅσα τῆς
 ψυχῆς ἔργα ἔθετο εἶναι· ταύτην δὲ ἔδει σκοπεῖν καὶ τὰ
 ταύτης ἔργα, διότι καὶ δικαιοσύνην ζητοῦμεν τὴν πολιτικὴν,
 εἰς ἣν καὶ ὁ Θρασύμαχος βλέπων ἔλεγεν αὐτὴν εἶναι τὸ
 5 συμφέρον τοῦ κρείττονος [p. 338^c]. ὥστε εἰκότως τὰ τῆς
 πολιτικῆς ἔργα μόνον παρέλαβεν ὡς μόνῃς ὄντα ψυχῆς.

**Περὶ τῶν ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Πολιτείας εἰρημένων
 θεολογικῶν τύπων.**

Ἐν τοῖς τύποις τοῖς θεολογικοῖς, οὓς ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς
 10 Πολιτείας ἐξέφηεν, πρῶτον ἐκτίθεται τὸν τῆς ἀγαθότητος
 αἰὲ στοχαζόμενον τῶν θεῶν καὶ μόνων τούτων αὐτοὺς αἰτιώ-
 μενον, τῶν ἀγαθῶν λέγω πάντων, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν ἐν-
 αντιῶν· ἀξίωμα προλαβὼν [p. 379^a], ὅτι πᾶς θεὸς ἀγαθός.
 ὅταν γὰρ λέγῃ τὸν θεὸν ἀγαθόν, δεῖ τοῦτο πρῶτον ἐννοεῖν,
 15 ὅτι πάντα λέγει θεόν· ἡ γὰρ τοῦ ἄρθρου πρὸςθεσις ἢ τὸ
 καθ' ὑπεροχὴν δηλοῖ μόνον (ὡς ὅταν λέγωμεν· ὁ ποιητὴς
 εἶπεν, τῷ ἀκροτάτῳ τοῦτο ἐξαίρετον ἀπονέμοντες), ἢ τὸ ὅλον
 πληθός, ὡς ὅταν λέγωμεν· ὁ ἀνθρώπος λογικός, ἀντὶ τοῦ
 παντὸς τὸ ἄρθρον προσάπτοντες. οὐκοῦν ἐπεὶ περ οὕτω φη-
 20 σίν· ὁ θεὸς ἀγαθός, ἢ τὸν πρῶτον λέγοι ἂν ἢ πάντα θεόν.
 ἀλλ' ὅτι οὐ περὶ μόνου τοῦ πρώτου βούλεται τοὺς τύπους
 τούτους κρατεῖν, δηλοῖ μετὰ ταῦτα συμπεραινόμενος, ὅτι
 ἕκαστος τῶν θεῶν κάλλιστός ἐστιν καὶ ἄριστος εἰς δύναμιν
 [p. 381^c]. δηλοῖ δὲ καὶ τοὺς ποιητὰς ἀξιῶν ἐν τούτοις
 25 γράφειν τοῖς τύποις, οἷς οὐκ ἔστι περὶ τοῦ πρώτου πάντως
 ὁ λόγος. εἰ οὖν ὀρθῶς εἵπομεν, ἀξίωμα τοῦτο πρῶτον
 ληπτέον· πᾶς θεὸς ἀγαθός, καὶ τῶν λογίων τῷ ἀξιῳματι
 μαρτυροῦντων, ἐν οἷς αἰτιώμενα τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀσέβειάν
 φησιν·

2. 3 δὲ — ταύτης im. m² 9 cf. theol. plat. 10, 36

11 αὐτοῦς] αὐτὸν 18 λέγωμεν — λογικός im. m³

οὐδ' ὅτι πᾶς ἀγαθὸς θεὸς εἰδότες· ἃ ταλαεργοὶ 356
νήψατε.

τριῶν δὲ εἰρημένων ἐν Νόμοις [X p. 900^d sqq.] τοὺς
θεοὺς χαρακτηρίζειν, ἀγαθότητος δυνάμεως γνώσεως, τὸ μὲν
πρῶτον διὰ τοῦ πρώτου τύπου λαμβάνει, τὰ δὲ δύο διὰ 5
τοῦ δευτέρου, τὴν ἀλήθειαν εἶναι λέγων ἐν θεοῖς καὶ τὴν
| ἀμεταβλησίαν. τούτων γὰρ τὸ μὲν τῇ γνώσει, τὸ δὲ τῇ 1.17 v.
δυνάμει προσήκει· τῆς γοῦν γνώσεως ἡ ἀλήθεια τελειότης,
τῆς δὲ δυνάμεως ἡ ἀπάθεια. τὸ μὲν οὖν ἀξίωμα τοῦτο
πρῶτον· εἴληπται δὲ μετὰ διορισμοῦ τινος ἀναγκαίου. οὐ 10
γὰρ ἀπλῶς εἶπεν· ὁ θεὸς ἀγαθός, ἀλλ' ὅτι τῷ ὄντι ἀγαθός,
εἰωθὼς διαστέλλειν τὸ ὄντως ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντως τῷ ἐκεῖνο
μὲν ἄμικτον φυλάττειν πρὸς τὸ ἐναντίον, τοῦτο δὲ λέγειν
ἤδη τοῦ χείρονος ἀναπεπλησθαι. ζῶην γὰρ ὄντως καλεῖ
καὶ νοῦν ὄντως καὶ κάλλος, οἷς μὴδὲν ὑπάρχει τῶν ἀντικει- 15
μένων, ἀξιώτας ἀνοίας αἵσχους· μὴ ὄντως δὲ ἕκαστον τού-
των, οἷς συμμέμικταί τι τῶν χειρόνων. πᾶς οὖν θεὸς ὄν-
τως ἀγαθός, οὐσιωμένος κατὰ τὸ ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἔχων
ἐπίκρητον οὐδ' ὥς ἔξιν τὸ ἀγαθόν (τὸ γὰρ οὕτως ἀγαθὸν
οὐ τῷ ὄντι ἀγαθὸν <ὄν> τοῦ ἀγαθοῦ μετέσχευ)· κατ' αὐτὴν 20
ἄρα τὴν ὑπαρξιν ὁ θεὸς ἀγαθός, καθ' ὃ καὶ ἔστιν θεός,
οὐκ ἄλλο τι ὢν, εἴτα ἀγαθός, ἀλλ' αὐτοαγαθός, ὥσπερ τὸ
πρῶτον αὐτὸ τ' ἀγαθόν. Τούτου δ' οὖν ληφθέντος ἐνὸς ἀξιώ-
ματος δύο σχίζονται συλλογισμοί, δι' ὧν δέικνυται πᾶς θεὸς
ἀγαθὸν μὲν αἷτιος, κακοῦ δὲ οὐδενός, καὶ οὗτος μὲν τοιῷσδε 25
πρόεισιν· πᾶς θεὸς ἀγαθός τῷ ὄντι· οὐδὲν τῷ ὄντι ἀγαθὸν
βλαβερόν· τὸ μὴ βλαβερόν οὐ βλάπτει· τὸ μὴδὲν κακὸν
ποιοῦν οὐδενὸς αἷτιόν ἐστι τῶν κακῶν· πᾶς ἄρα θεὸς οὐ-
δενὸς ἐστιν αἷτιος τῶν κακῶν. ἐν οἷς πρῶτον ἐκεῖνο δεῖ
εἰδέναι, ὅτι τὸ οὐδὲν καὶ τὸ οὐδενὸς ὥς μέρος εἴληπται
τῆς προτάσεως καὶ τοῦ κατηγορουμένου· οὐ γὰρ ἂν καὶ ὁ

1 cf. de or. chald. 15 | θεός im. m³ | ἀταλαεργοί

- f. 18r. ὑποκείμενος εἶχεν προσδιορισμὸν τὸ | πᾶς. ἔπειθ' ὅτι ἀπο-
 φαιτικαὶ δοκοῦσιν εἶναι πᾶσαι πλὴν μιᾶς ἐκ μεταθέσεως
 οὖσαι καταφάσεις· δηλοῦσι δὲ αἱ ἐξῆς αἰετὰ ὑποκείμενα
 μετὰ τῆς ἀποφάσεως λαμβάνουσαι. τῶν δὲ λογικῶν θεω-
 5 ρημάτων ἐρωμένων ὅρα καὶ τὸ πραγματειῶδες τῶν λημμά-
 των καὶ τὴν συνέχειαν. πᾶς θεὸς τῷ ὄντι ἀγαθός· τούτου
 ἀξίωμα· τὸ τῷ ὄντι ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν βλαβερόν. εἰ γὰρ
 οὐσίωται ἐν τῷ ἀγαθῷ καὶ μὴ πῃ ἀγαθὸν ἔστιν (τῷ ὄντι
 γὰρ εἴληπται ἀγαθόν), οὐκ ἔχει τὴν δύναμιν τὴν βλαπτικήν.
 10 ταύτην γὰρ ἔχον μετέχοι ἂν τοῦ ἐναντίου καὶ οὐκέτ' ἂν
 εἴη τῷ ὄντι ἀγαθόν· οὐδὲ γὰρ ἄλλο τι τῶν τοῦ ἐναντίου
 μετεχόντων. οὐ γὰρ τῷ ὄντι καλὸν τὸ τοῦ αἰσχροῦ μέτοχον
 ἢ κατὰ δύναμιν ἢ κατ' ἐνεργείαν, εἴπερ ὁρθῶς διώρισταί
 τὸ ὄντως καὶ μὴ ὄντως. τὸ δ' οὖν τῷ ὄντι ἀγαθόν, <διότι>
 15 οὐκ ἔχει δύναμιν τὴν τοῦ ἐναντίου τῷ ἀγαθῷ, οἷον τὴν
 βλαπτικήν, διὰ τοῦτο οὐκ ἔστι βλαβερόν. τὸ δὲ μὴ ὄν βλα-
 βερόν, φησὶν, οὐδαμῶς βλάπτει. τίνι οὖν ταῦτα διέστηκεν;
 ἢ τὸ μὲν τὴν δύναμιν ἀφεῖλεν τὸ πρότερον, τοῦτο δὲ ἐκ
 πολλοῦ τοῦ περιόντος τὴν ἐναντίαν ἐνεργείαν. βλαβερόν
 20 γὰρ λέγεται, κἂν μὴ βλάπτῃ, δυνάμενον δὲ ἢ βλάπτειν,
 βλάπτειν δὲ τὸ ἤδη ἐνεργοῦν. ἢ οὖν διαφέρει τὸ θερμοαν-
 τικὸν καὶ τὸ θερμαῖνον, ταύτῃ διέστηκεν τὸ βλαβερόν καὶ
 τὸ βλάπτειν. ἐκεῖνο δὲ ἐν πᾶσι τοῖς τοιούτοις δῆλον, ὅτι
 τὸ μὲν ἐνεργοῦν καὶ δύναται, τὸ δὲ δυνάμενον οὐκ ἐξ
 25 ἀνάγκης ἐνεργεῖ· ὥστ' εἴ τι βλάπτει, καὶ βλαβερόν, οὐ
 μέντοι ἀνάπαλιν. σὺν ἀντιθέσει οὖν ἀντιστρέψας ἔλαβεν,
 f. 18v. ὅτι τὸ μὴ βλαβερόν οὐδαμῶς βλάπτει. τὸ δὲ μὴ βλάπτειν,
 φησὶν, οὐδὲν ποιεῖ κακόν· ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἐξισάζει, καὶ
 εἴ τι βλάπτει, κακόν τι δίδωσι τῷ βλαπτομένῳ, καὶ εἴ τι
 30 κακὸν ποιεῖ, βλάπτει τὸ πάσχον. τοῦτο δὲ ὅτι ἀληθές, λά-

5 λημάτων 19 ad ἐκ-περιόντος cf. Philop. de aet. 209, 16.

282, 23 Heliod. aeth. 263, 23 20 θερμοαῖνικόν] v ss. m⁹?

βοις ἂν ἐκ τοῦ ὄρου τῆς βλάβης· ὥρῳατο γὰρ ἐν τῷ πρώτῳ
 [p. 335^b] βλάβην εἶναι τὴν χεῖρον ποιοῦσαν εἰς τὴν οἰ-
 κείαν ὁτιοῦν ἀρετὴν. εἰ δὲ χεῖρον ποιεῖ, δηλον ὅτι κακύνει
 τὸ βλαπτόμενον. εἰ ἄρα τι μηδαμῶς βλάπτει, οὐδὲν ποιεῖ
 χεῖρον εἰς τὴν οἰκείαν ἀρετὴν· εἰ μηδὲν ποιεῖ χεῖρον εἰς ■
 τὴν οἰκείαν ἀρετὴν, οὐδὲν κακύνει τῶν πάντων· <εἰ μηδὲν
 κακύνει τῶν πάντων>, οὐδενὶ ποιεῖ τι κακόν. τὸ γὰρ κακόν
 τι ποιοῦν κακύνει τὸ δεχόμενον, καὶ ἔοικεν ἀντιστρέφειν μὲν
 ταῦτα, τὸ βλάπτειν καὶ τὸ κακὸν ποιεῖν· ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς
 πρὸς τὸ μετεχόμενον ἀναφέρεσθαι, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ με- 10
 τέχον. κακὸν γάρ ἐστι τὸ μετεχόμενον, βλάπτεται δὲ οὐ
 τοῦτο, ἀλλ' ἐκεῖνο ἐν ᾧ ἐστὶν τοῦτο, ὥστε βλάπτει μὲν τὸ
 ὑποκείμενον, ποιεῖ δὲ κακὸν τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ· οἷον
 νόσον μὲν τι ποιεῖ, βλάπτει δὲ οὐ τὴν νόσον, ἀλλὰ τὸ λα-
 βὸν τὴν νόσον. ἐπεὶ οὖν οὐδὲν τῶν κακῶν χωριστόν, ἀλλ' 15
 ἐν ἄλλῳ πάντως, δηλον ὅτι πᾶν τὸ ποιοῦν τι κακὸν ὑπο-
 κείμενόν τι πρότερον τῷ κακῷ βλάπτει. λέγων οὖν τὸ μὴ
 βλάπτειν μηδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκ τοῦ μηδὲν ὑποκείμενον
 διατιθέναι χεῖρον λαμβάνει μηδὲ διάθεσιν ἐν αὐτῷ ποιεῖν
 παρὰ φύσιν. καὶ οὕτως οἱ ὄροι διαφέροντές εἰσι καὶ τῆς 20
 προτάσεως ταύτης. Τὸ δὲ δὴ μηδὲν κακὸν ποιοῦν οὐδενός,
 φησὶν, αἰτιὸν ἐστὶ τῶν κακῶν. εἰ γὰρ αἰτιὸν τινός ἐστιν,
 δύναμιν ἂν ἔχοι κακὸν ποιεῖν, ὥστε καὶ ἐνέργειαν ἔξει ποτὲ
 τοιαύτην· ἐὰν οὖν τὸ δυνάμενον ἤδη ὡς ἐνεργοῦν θῶμεν,
 ἔσται τὸ αἷτιον τῶν κακῶν τινος ποιοῦν τι κακόν, ἐξ ὧν συμ- 25
 βαίνει τὸ μηδαμῶς κακὸν ποιοῦν κακόν τι ποιοῦν. τοῦτο δὲ
 τὸ ἀδύνατον οὐκ ἡκολούθησεν τῇ ὑποθέσει τῇ λαβούσῃ τὸ
 δυνάμενον ἤδη τι ἐνεργοῦν (δυνατῷ γὰρ οὐκ ἀκολουθεῖ
 ἀδύνατον), ἀλλὰ τῷ τὸ μηδαμῶς κακὸν ποιοῦν αἷτιον εἰπεῖν
 κακοῦ τινος. ἀληθὲς ἄρα τὸ μηδενὸς αἷτιον εἶναι τοῦτο τῶν 30

4 ποιεῖ b] ποιῇ 6 εἰ — πάντων add. b (quae tamen
 οὐδὲν) 8 ποιοῦν b] ποιεῖν 21 δὴ] δ ir. m² aut m³, m³

κακῶν. οὗτος μὲν οὖν ὁ συλλογισμὸς συνάγει πάντα θεὸν αἴτιον εἶναι κακοῦ μηδενός. — Ὁ δὲ ἐπόμενος τοῦτω διὰ τῶν ἀντικειμένων τοῖς εἰρημένοις, ὧν τὰς ἀποφάσεις ἐλάμβανεν, ἀγαθῶν αἴτιον μόνων εἶναι δεικνύει πάντα θεόν. καὶ
 5 ἔχουσι τάξιν ὁρθήν, πρότερον μὲν εἶναι τὸν ἀφαιροῦντα τὸ χεῖρον ἀπὸ τῶν θεῶν, δεύτερον δὲ τὸν προστιθέντα τὸ κρεῖττον. οὐδὲ γὰρ ἦν πλεονέκτημα τῶν θεῶν τὸ μὴ εἶναι κακῶν αἰτίους (οὐδὲ γὰρ ὁ τραγέλαφος), ἀλλὰ τὸ πάντων
 357 ἀγαθῶν αἰτίους ὑπάρχειν. ἔστιν οὖν ὁ δεύτερος λόγος τοιοῦσδε. πᾶς θεὸς τῷ ὄντι ἀγαθός· τὸ τῷ ὄντι ἀγαθὸν μόνως ὠφέλιμον. τοῦτο γὰρ ἀντίκειται τῷ βλαβερῷ, δύναμιν σημαῖνον ὠφελητικὴν. ἄλλο γὰρ τὸ ὠφέλιμον καὶ ἄλλο τὸ ὠφελοῦν· ὠφέλιμον γὰρ τὸ σιτίον καὶ μὴ ἐνεργοῦν. διὸ καὶ ἐξῆς ἐπάγειν δυνατόν· τὸ δὲ μόνως ὠφέλιμον μόνως
 15 ὠφελεῖ· οὐ γὰρ δὴ βλάπτει μόνως ὠφέλιμον ὄν, βλαβερὸν δὲ οὐδ' ὅλως, οὐδ' αὖ μηδέποτε ὠφελεῖν αὐτὸ δυνατόν· τὸ γὰρ δυνατόν ἐνδέχεται γενέσθαι. ἐὰν οὖν ληφθῇ γεγονός, ἔσται τὸ μηδέποτε ὠφελοῦν ποτὲ ὠφελοῦν, ὅπερ ἀδύνατον. τοῦτο δὲ οὐ διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλ' ὅτι μηδέποτε ὠφε-
 20 λοῦν ἐθέμεθα τὸ δυνατόν ὠφελεῖν. ἀλλὰ μὴν τὸ μόνως ὠφε-
 1. 19. λοῦν μόνως ἀγαθὰ | ποιεῖ· βλάπτοι γὰρ ἂν καὶ τῶν κακῶν τι ποιοῦν, κεῖται δὲ μόνως ὠφελεῖν. καὶ πάλιν ἰστέον τὴν τῶν δύο τούτων ὅρων διαφοράν, ὅτι τὸ μὲν ὠφελεῖν πρὸς τὸ ὑποκειμενον ἀναφέρει τὴν ἐνέργειαν, τὸ δὲ ἀγαθοποιεῖν
 25 πρὸς τὰ ἐν ὑποκειμένῳ. ποιεῖ γὰρ ὑγείαν εἰ τύχοι καὶ ἀρετὴν, ἀλλ' οὐχὶ τὰ ποιούμενα ὠφελεῖ, ἀλλὰ τὰ μεταλαμβάνοντα τούτων, σῶμα καὶ ψυχὴν· ὥστε οὐκ εἰσὶν οἱ ὅροι οἱ αὐτοί, πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο τὴν ἀναφορὰν ἔχοντες, κἂν ἀντιστρέψωσιν, ὃ δὴ τινες ἐνεκάλεσαν τούτοις τοῖς συλλογισμοῖς.

5 ἔξουσι ir. m³, quid scripserit m¹ inc., dedi ἔχουσι ut b
 τοῦτο

7 κρεῖττον· γὰρ ἦν, im. γρ. οὐδὲ γὰρ ἦν m³ 15 ὠφελεῖ]
 ὠφελεῖν

ὑπόλοιπον δὲ λῆμμα καὶ ἐν τούτῳ τῷ συλλογισμῷ, τὸ μόνως
 ἀγαθὰ ποιοῦν μόνων εἶναι ἀγαθῶν αἴτιον· ἀφ' ὧν συνά-
 γεται πάντα θεὸν μόνων εἶναι ἀγαθῶν αἴτιον. καὶ ἡμεῖς
 μὲν καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου συλλογισμοῦ πάσαις ἐπεξήλθομεν
 ταῖς προτάσεσιν· ὁ δὲ Ἰλιάτων τὰς ἄκρας μόνως ἔθηκεν εἰ- 5
 πῶν· πᾶν τῷ ὄντι ἀγαθὸν μόνως ὠφέλιμον, καὶ πᾶν τὸ μόνως
 ὠφέλιμον μόνως εὐπραγίας αἴτιον, ἀντὶ παντὸς ἀγαθοῦ τὴν
 εὐπραγίαν λαβών. διὸ καὶ ἐπάξει τοῖς ἀνθρώποις μόνων
 ἀγαθῶν εἶναι τὸν θεὸν αἴτιον· τὴν γὰρ εὐπραγίαν ἐν ἀν-
 θρώποις εἶναι, διότι καὶ τὰς πράξεις· τοῦτο δέ, διότι καὶ 10
 προαίρεσιν. ἐν δὲ ἀλόγοις ἢ ἀψύχοις ἔστι μὲν ἀγαθὰ, πρά-
 ξεις δὲ οὐκ εἰσίν· διὸ οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν τὸ ἐν τούτοις εὐ-
 πραγίαν ὀνομάζουσιν. Τίς μὲν οὖν ἀρχὴ κοινὴ τῶν δύο
 συλλογισμῶν, εἵπομεν, τί δὲ ἀπ' ἀμφοτέρων πόρισμα συνά-
 γειν δυνατόν, νῦν λέγωμεν. εἰ γὰρ μόνων ἀγαθῶν αἴτιος 15
 ὁ θεὸς καὶ πᾶς θεὸς κακοῦ οὐδενός, συναποδέδεικται καὶ
 ὅτι κακῶν ἰδέα οὐκ ἔστιν· καὶ γὰρ ἡ τῶν κακῶν ἰδέα θεὸς
 ἔσται, ἐπεὶ περ πᾶσα ἰδέα θεός, ὥς ὁ Παρμενίδης εἴ- 1. 20 r.
 ρηκεν [p. 134^c]. εἰ οὖν καὶ ἡ τῶν κακῶν ἰδέα θεός, πᾶς 20
 δὲ θεὸς ἀγαθῶν μόνων αἴτιος, κακοῦ δὲ οὐδενός, ἔσται καὶ
 ἡ τῶν κακῶν ἰδέα μόνων ἀγαθῶν αἰτία, κακοῦ δὲ οὐδενός.
 τὸ δὲ μηδενὸς κακοῦ αἴτιον οὐδὲ παράδειγμά ἐστι κακῶν·
 καὶ γὰρ τὸ παράδειγμα ἔν τι τῶν αἰτίων. τὸ δὲ μὴ ὂν
 παράδειγμα τῶν κακῶν οὐκ ἔστιν ἰδέα κακῶν· πᾶσα γὰρ 25
 ἰδέα παράδειγμα. συμβαίνει ἄρα τὴν ἰδέαν τῶν κακῶν μὴ
 εἶναι αὐτὸ τοῦτο ἰδέαν κακῶν. οὕσης δὲ ἰδέας κακῶν τί
 τὸ ποιοῦν πρὸς αὐτήν; ἴσως γὰρ εἴποις ἂν τὴν ἰδέαν μὴ
 ποιεῖν, ἀλλὰ ἄλλο τι πρὸς αὐτήν βλέπον. εἰ μὲν οὖν ὁ
 ἔχων αὐτὴν θεός, ἀδύνατον, εἴπερ τῶν κακῶν οὐδενὸς αἴ- 30
 τιος ὁ θεός· εἰ δὲ ὁ ποιῶν τι τῶν ἐνταῦθα κακῶν, πᾶς

6 an πᾶν <τὸ> τῷ? 22 μόνων b] μόνον 23 δὲ post
 τὸ ss. m⁸ 24 τὸ prius ss. m⁸

δὲ ὁ τὸ παράδειγμα εἰδὼς οἶδε καὶ τὴν εἰκόνα, γινώσκων ἄρα τὸ κακὸν ποιήσει ὁ ποιῶν, ὅπερ ἀδύνατον· ἀγνοῖα γὰρ δρῶσι τὰ κακὰ πάντες, ὡς ἐν Μένωνι δέδεικται. ταῦτα περὶ τῶν δύο συλλογισμῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τύπῳ περι-
 5 εχομένων, καθ' οὓς δεῖ μυθολογεῖν περὶ θεῶν ὑμνοῦν-
 τας αὐτῶν ἀεὶ τὴν ἀγαθότητα καὶ φυλάττοντας ἀναιτίους κακῶν.

Ἐπὶ δὲ τὸν δεύτερον μεταβάντες διπλοῦν αὐτὸν εὐρή-
 σομεν. κοινὸν μὲν γὰρ αὐτῷ δόγμα δεῖξαι πάντῃ τὸ θεῖον
 10 ἀπαθές, καὶ μήτε μεταβάλλον μήτε ἑξαπατῶν ὡς μεταβάλλον·
 καὶ γὰρ τοῦτο πάθος ἐπ' αὐτό τι φέρει· τὸ γὰρ ἐκούσιον τῆς
 ἀπάτης οὐκ ἀπαθές. διηρημένου δὲ τοῦ λόγου παντὸς εἰς
 τὸ μήτε μεταβάλλειν αὐτὸ κατ' ἀλήθειαν μήτε ἀμετάβλητον
 1. 20+. ὃν σοφίζεσθαι καὶ ἑξαπατᾶν ὡς μεταβάλλον | τοὺς ὁρῶν-
 15 τας, εἴποισ ἂν διπλοῦν εἶναι τὸν δεύτερον τύπον· καὶ τὸ
 μὲν αὐτοῦ δεικνύναι ὅτι ἀμετάβλητον τὸ θεῖον, τὸ δὲ ὅτι
 μόνως ἀληθευτικόν, ἀπάτης πάσης καὶ ψεύδους καθαρεῦον.
 Πῶς οὖν δείκνυνται τὸ πρότερον τοῖν δυεῖν; λαμβάνει δὴ
 20 ἢ ὑφ' ἑαυτοῦ μεταβάλλει, ὡς ψυχὴ κακυννομένη καὶ ἀρετὴν
 ἵσχουσα προαιρετικῶς, ἢ ὑπ' ἄλλου, ὡς σῶμα θερμαινόμενον ἢ
 ψυχόμενον. τούτου δὲ ληφθέντος ἐπιφέρει, ὅτι καὶ τὸ θεῖον,
 εἰ μὴ ἐστὶν ἀμετάβλητον, δεῖ κατὰ θάτερον μεταβάλλειν τού-
 των. κείσθω πρότερον ὑπ' ἄλλου τινὰ μεταβάλλειν θεόν.
 25 οὐκοῦν τὸ μεταβαλλόμενον πᾶν τοῦ μεταβάλλοντος ἀσθενέ-
 στερον, εἴπερ τὸ μὲν ποιεῖ, τὸ δὲ πάσχει· τὸ δὲ θεῖον πᾶν
 δυνατώτατον, καὶ ἀσθένεια πάθος οὔσα ὑλικὸν πόρρω τῶν
 θεῶν. οὐκ ἄρα ὑπ' ἄλλου μεταβάλλεται τις τῶν θεῶν·
 οὐδὲν γὰρ ἔχει δυνατώτερον· τὸ δὲ ὑπ' ἄλλου μεταβαλλό-
 30 μενον ἔχει τι δυνατώτερον. δόξειεν δ' ἂν οὗτος ὁ λόγος

3 cf. Pl. Men. 77^c sqq. 24 an <καὶ> κείσθω? 28 τις]
 τι (possis etiam θείων) 30 ἔχειγέτι (γ post ins.) del. m³?

ἓνα μόνον ποιεῖν θεόν· πολλῶν γὰρ ὄντων ἔστι καὶ τὸ
 δυνατώτερον. ἢ τὸ μὲν δυνατώτερον ἔστιν, οὐκ ἀσθενε-
 στέρου δὲ δυνατώτερον, ἀλλὰ τὴν οἰκείαν ἔχοντος ἀσάλευτον
 δύναμιν. οὐ γὰρ ἀσθενῆς ὁ ἡλιακὸς νοῦς, ὅτι μὴ ταύτην
 ἔχει τὴν δύναμιν ἣν ὁ δημιουργός, ἀλλ' ἐν τῷ οἰκείῳ εἶδει 5
 τὴν ἀκροτάτην ἔχει δύναμιν. τὸ οὖν ἀσθενὲς δι' ἀπόπτω-
 σίν ἐστι τῆς οἰκείας δυνάμεως ἀσθενές, οὐ δι' ὑφesiν τὴν
 πρὸς τὸ κρεῖττον. ἅπαντα γὰρ οὕτως ἂν εἴη ἀσθενῆ πλὴν
 ἑνός, καὶ εἰ ἡ ἀσθένεια κακόν, πάντα κακοῦ μέτοχα πλὴν 9
 ἑνός. οὐδενὶ δὲ ἡ ὑφesis κακόν· οὐσιώται | γὰρ κατὰ f. 21r.
 ταύτην. εἰ οὖν ἡ ὡς ὑφesis ἀσθένεια οὐσιώδης, πᾶν δὲ
 κακὸν ᾧ ἔστι κακὸν οὐκ οὐσιῶδες (τὸ γὰρ οὐσιῶδες κατὰ
 φύσιν, τὸ δὲ κακὸν παρὰ φύσιν), οὐκ ἂν εἴη κακὸν ἡ
 ὑφesis οὐδὲ τὸ οὕτως ἀσθενές· ἀλλ' ὅταν τι μὴ ἔχῃ τὴν
 ἐπιβάλλουσαν αὐτῷ δύναμιν, τότε ἡ ἀδυναμία κακόν. τοι- 15
 αὐτὴν δὲ ἀνάγκη ἔχειν τὸ ὑπ' ἄλλου μεταβάλλον, τῆς οἰκείας
 ἀποπίπτον δυνάμεως. εἰ οὖν πᾶν τὸ θεῖον ἐν τῇ ἑαυτοῦ
 τάξει δυνατώτατον καὶ ἄριστον, καὶ εἰ ἄλλο ἄλλου δυνα-
 τώτερον, οὐδεμίαν ὑπομένει μεταβολὴν τὸ καταδεέστερον
 ὑπὸ τοῦ κρεῖττονος. καὶ γὰρ ἐκεῖνο ἄριστον μειζόνως, οὐ- 20
 δὲν δὲ τῶν ἀρίστων μεταβλητικόν ἐστι τῶν ὁμοίων, ἀλλὰ
 μειζόνως τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀρίστου φυλακτικόν. πᾶν γὰρ τὸ
 μεταβάλλον ἑαυτῷ τὸ μεταβαλλόμενον ἕξομοιοῖ πάντως. εἰ 358
 οὖν τὸ κρεῖττον μεταβάλλοι τι τῶν χειρόνων, ἑαυτῷ τὸ μετα-
 βαλλόμενον ἕξομοιώσει· τὸ δὲ τῷ κρεῖττονι ὁμοιούμενον 25

ταύ
 4 μάτην ss. m³ 5 ἦν ex ἡ m³ 9 πάνταχού corr. m³ |
 κακοῦ-ἑνός im. m³ 15 ἡ post τότε ss. m³ | an ταύτην?
 17 ἀποπίπτον b] ἀποπίπτειν. Possis etiam <τῷ> τῆς 18 καὶ
 εἰ del. m³, im. καὶ ἡ m³ (unde ἄριστον ἂν εἴη b) 19 τὸ
 τὸ
 ὑπὸ ss. m³ | ex καταδεέστερον fecit καταδεεστέρον ἡ m¹, rursus
 καταδεέστερον m³ 20 οὐδὲν — 22 μειζόνως im. m³
 25 τὸ δὲ ss. m³

δυνατότερον γίνεται· τὸ δὲ δυνατότερον γινόμενον ἀμετα-
 βλητότερον γίνεται· εἰ ἄρα τὸ κρεῖττον ἐκεῖ μεταβάλλοι τι
 τῶν χειρόνων, τὸ μεταβαλλόμενον ἀμεταβλητότερον γίνοιτ'
 ἂν, ὅπερ ἀδύνατον. Ὅτι μὲν οὖν πᾶν τὸ θεῖον ἀμετάβλητον
 5 ὅφ' ἑτέρου, δέδεικται· λείπεται δὲ εἰ μεταβάλλει τοῦτο ὅφ'
 ἑαυτοῦ πάσχειν. ἀλλὰ πᾶν τὸ ὅφ' ἑαυτοῦ μεταβαλλόμενον
 ἢ ἐπὶ κρεῖττον ἢ ἐπὶ χειρόν ἴσχει τὴν μεταβολήν. ἀλλ' ἐπὶ
 μὲν τὸ χειρόν ἐκουσίως οὐδὲν ἂν ἑαυτὸ ποτε μεταβάλλοι·
 πᾶν γὰρ τὸ πάσχον τοῦτο δι' ἄγνοίαν αὐτὸ φαίνεται πάσχον
 10 τοῦ ἀγαθοῦ. ἐπὶ δὲ τὸ κρεῖττον εἴ τι μεταβάλλοι ἑαυτὸ,
 πρὸ τῆς μεταβολῆς ἐνδεὲς ὢν τοῦ οἰκείου ἀγαθοῦ τὴν τοι-
 1.21 ν. αὐτὴν αἰρεῖται μεταβολήν. ἐξ ἀμφοῖν δὲ | ἢ ἀκούσιον
 ἐνέργειαν ἀνοίσομεν ἐπὶ τὸ θεῖον ἢ ἐνδειαν ἀγαθῶν. ἀλλὰ
 μὴν καὶ γινώσκεις ἔστιν τοῖς θεοῖς ἡ ἀρίστη καὶ ζωὴ αὐτάρ-
 15 κης· οὔτε ἄρα ἐνδεεῖς εἰσιν ἀγαθοῦ τινος οὔτε ἀκούσιόν τι
 πάσχουσιν. εἰ δὲ ταῦτα, οὐδὲ ὅφ' ἑαυτῶν μεταβάλλουσιν,
 ὥσπερ οὐδ' ὕπ' ἄλλων. καὶ λαμβάνει πόρισμα πάλιν ἐκ
 τούτων, ὅτι οὔτε τοῖς σώμασιν οὔτε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ὁμο-
 ούσιοί εἰσιν οἱ θεοί. τὸ μὲν γὰρ ὕπ' ἄλλων μεταβάλλειν
 20 σώμασι πᾶσι προσήκει, τὸ δὲ ὅφ' ἑαυτῶν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.
 εἰ οὖν ἐν Νόμοις [X p. 894^c ss.] λέγοντο τὴν αὐτοκίνη-
 τον κίνησιν μεταβολῶν οὔσαν τὴν πρωτίστην αἰ θεῖαι ψυχαὶ
 κινεῖσθαι, τὸν τρόπον τῆς μεταβολῆς ἐκείνον ἐροῦμεν μήτ'
 ἐπὶ τὸ κρεῖττον εἶναι μήτε ἐπὶ τὸ χειρόν, ἀλλὰ μεταβατικὴν
 25 ζωὴν ἀπ' ἄλλης νοήσεως ἐπ' ἄλλην, τῆς αὐτῆς τελειότητος
 μενούσης. διὸ καὶ ἀμετάβλητόν τινες ἐκείνην μεταβολὴν
 καλοῦσιν, ὥς οὐκ ἐξισταμένην τοῦ οἰκείου ἀγαθοῦ, ἀλλ' αἰ
 ἐν τέλει οὔσαν, ὃ φησιν Ἀριστοτέλης περὶ τῆς οὐρανίας
 30 τοῦ κινουμένου μεταβολάς, ἀλλ' οὐ τὰς μεταβατικὰς, διὰ

10 ἑαυτὸν 16 οὐδὲ] οὔτε 17 an λαμβάνεται? 27 αἰ
 ex εἰ m⁸ 28 ἐντελεῇ Raderm. | cf. maxime de caelo II 4

τὴν τῶν ἐπομένων ἐξέτασιν. ἔπεται δὲ ὡς μαθησόμεθα
 διελέγξει τοὺς λέγοντας μεταβάλλειν τοὺς θεοὺς εἰς ἀνθρώ-
 πους ἢ καὶ εἰς ἄλλο τι ζῶον ἐν ταῖς εἰς ἀνθρώπους κοι-
 νωνίαις καὶ ἐν ταῖς ἐπιφοιτήσεσιν. ἀλλοιοῦσθαι μὲν οὖν
 ἀδύνατον θεοὺς, μεταβατικῶς δὲ ζῆν δυνατόν, ἀναλλοιώτου 5
 τῆς μεταβάσεως οὕσης· ὥσπερ καὶ τὰ ἐμφανῆ ταῦτα τὰς
 τοπικὰς μεταβάσεις ἄνευ ἀλλοιώσεως ὑπομένειν φαμέν. αἱ
 δὲ ἅμα | ἀλλοιώσει μεταβάσεις τῶν μερικῶν εἰσι ψυχῶν f. 22 r.
 κατιουσῶν ἢ ἀνιουσῶν, ὡς καὶ σωματίων τῶν ἐνύλων. —
 Ταῦτα μὲν οὖν δείκνυσιν ἀμετάβλητον πάντα θεόν· λείπεται 10
 δὲ ἐκεῖνο κατιδεῖν, εἰ μὴ μεταβάλλον αὐτὸ μήθ' ὅφ' ἑαυτοῦ
 μήθ' ὅπ' ἄλλου κατὰ τὸν τῶν γοήτων τρόπον ἡμᾶς ἐξαπατᾷ,
 φανταζόμενον οἶον οὐκ ἔστιν. πάλιν οὖν ἀξίωμα προει-
 λήφθω τούτων, ὅτι πᾶν τὸ ἐξαπατῶν ἢ ἐν ἑαυτῷ ἔχον τὸ
 ψεῦδος καὶ ἡπατημένον ἀπατᾷ ἕτερον, ἢ αὐτὸ μὲν οἶδε τὰ- 15
 ληθές, ἐξαπατᾷ δὲ διὰ τῆς εἰς ἄλλο ἐνεργείας, οὐ δυνά-
 μενον ἄλλως ἢ ἐχθρῶν κρατῆσαι ἢ φίλους ἀνοήτους ὄντας
 καὶ μὴ δυναμένους ὠφεληθῆναι διὰ τοῦ ἀληθοῦς εὖ ποιῆσαι.
 πότερον οὖν ἔνδον ἔχουσι τὸ ψεῦδος οἱ θεοὶ καὶ οὕτως
 ἀπατῶσιν; ἀλλὰ ἀδύνατον· πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον ψεῦδος καὶ 20
 ἀνθρώποις ἐχθρόν καὶ θεοῖς· οὐδεὶς γὰρ ἂν οὕτως ἀπάτην
 ἔχειν ἐν ἑαυτῷ βούλοιοτο· παντὶ γὰρ τὸ ἡπατησθαι ἀκούσιον.
 ἀλλ' ἄρα οὐκ ἡπατημένοι ἄλλους ἀπατῶσιν; ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο
 δυνατόν· οὔτε γὰρ ἐχθρόν τι τοῖς θεοῖς ἐστιν οὔτε φίλον,
 ἀνοήτως διακείμενον. οὐδαμῶς ἄρα τοῖς θεοῖς ἀπατᾶν προσ- 25
 ἦκεν, οὐθ' ὡς ἡπατημένοις οὐθ' ὡς φίλοις τῶν ἀπατω-
 μένων οὔτε ὡς ἐχθροῖς. Οἱ μὲν οὖν τύποι τοιοῦτοι, καθ'
 οὓς ἐθέλει τοὺς περὶ θεῶν διατιθέναι μύθους ταῦτα τρία
 σώζοντας· ἀγαθὸν τὸ θεῖον καὶ μόνων ἀγαθῶν αἴτιον·
 ἀμετάβλητον τὸ θεῖον, οὐθ' ὅπ' ἄλλου μεταβαλλόμενον οὐθ'

8 an ἀλλοιώσει?

11 μήθ' ὅφ'] θ ex τ et '· a m^s?16 ἐξαπατᾷται corr. m¹

21 οὗτος] οὕτως b

ὕφ' ἑαυτοῦ· ἀληθευτικὸν τὸ θεῖον, οὔτε διὰ τὸ ἀπατάσθαι ἀπατῶν οὔτε δι' αὐτὸ τὸ ἀπατᾶν.

Τούτων δὲ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος δεδειγμένων πρὸς μὲν
 1. 22 γ. τὸ πρῶτον | ἀπορεῖται, πόθεν τὰ κακὰ· καὶ γὰρ εἴτε α̃
 5 θεόθεν, ψευδῆς λόγος ὁ δεικνὺς μόνων ἀγαθῶν τὸ
 θεῖον αἴτιον· εἴτε ἀλλαχόθεν, εἰ μὲν ἐκεῖνο θεόθεν, πολλῶ
 μειζόνως τὸ θεῖον αἴτιον τῶν κακῶν· εἰ δὲ μὴ θεόθεν,
 αἱ ἀρχαὶ πλείους μιᾶς, ἢ μὲν ἀγαθῶν ἢ δὲ κακῶν.
 πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, πῶς αἱ αὐτοφάνειαι γίνονται τῶν β̃
 10 θεῶν, φαινομένων τότε μὲν ἀτυπώτων φώτων, τότε δὲ τε-
 τυπωμένων· μὴ γὰρ προσέμενοι ταῦτα τὴν ἱερατικὴν ὄλην
 ἀνατρέπομεν καὶ τὰ ἔργα τῶν θεουργῶν, καὶ ἄνευ τούτων
 τὰς αὐτομάτους ἐπιφανείας τῶν θεῶν ἐν σχήμασιν ἄλλοτε
 ἄλλοις φανταζομένων. ἄπορον οὖν πῶς μὴ μεταβάλλον τι
 15 τῶν θείων ἐν διαφόροις αὐτοπτεῖται μορφαῖς. πρὸς δὲ τὸ γ̃
 τρίτον, πῶς χρησιμοὶ δίδονται ψευδεῖς τῶν χρώντων μὴ
 ψευδομένων, ὧν τὰ χρηστήρια μεστὰ πάντα· καὶ πῶς οὐχὶ
 τοῦ ἀγαθοῦ πρὸ τῆς ἀληθείας ὄντος διὰ τὸ ἀγαθὸν οἱ θεοὶ
 καὶ ψεύσονται ποτε καὶ ἀπατήσουσι τοὺς ἀναξίλους τῆς ἀλη-
 20 θείας αὐτόθεν τυχεῖν. ταῦτα γὰρ ἂν τις διαπορήσειεν πρὸς
 τοὺς εἰρημένους λόγους, καίτοι δι' ἀναγκαίων ἀποδεδει-
 γμένους.

Εἴρηται μὲν οὖν διὰ πλείονων ἐν ἄλλοις περὶ τούτων,
 λεγέσθω δὲ καὶ νῦν συντόμως εἰ δοκεῖ, πρὸς μὲν τὴν πρῶ- α̃
 25 τὴν ἀπορίαν, ὅτι τὸ κακὸν οὔτε θεόθεν οὔτ' ἀπ' ἄλλης αἰ-
 τίας τινὸς προηγουμένης εἰς τὰ ὄντα τὴν πάροδον (δέχεται).
 οὐδὲ γὰρ ἢ κακῶν ιδέαν εἰσάγειν ἢ τὴν ὕλην αἰτίαν λέγειν
 αὐτῶν δυνατόν· πάντα γὰρ τὰ εἶδη θεῖα τέ ἐστι καὶ νοερά
 3. 23 γ. καὶ οὐσιῶν ἢ τῶν ἐν ταῖς οὐσίαις τελειότητων προέστη|κεν·
 30 καὶ ἢ ὕλη παρῆται θεόθεν ὡς ἀναγκαῖα τῷ κόσμῳ, καὶ

2 οὔτε δι' b] οὐδὲ δι' | τὸ ss. m^s 10 an del. φώτων?
 15 ἐν] ἐνδε 16 χρώντων im. m^s 26 τινὸς] ἐστὶν ὡς | προηγου-
 μένην, corr. b 27 εἰσάναγειν exp. m^s 28 τα (pro τὰ) ss. m^s

οὔτε κακοποιὸς ἢ συντελοῦσα πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ παντός, οὔτε ἀγαθὸν ἢ ἐσχάτη τῶν ὄλων, ἀλλ' ἔχει τὴν τάξιν ἐν τοῖς ἀναγκαίοις· πᾶν γὰρ τὸ ἕνεκά του τοιοῦτον. οὐδεμίαν οὖν οὔτε εἰδητικὴν οὔθ' ὕλικὴν τῶν κακῶν αἰτίαν ὑποθετέον, οὔθ' ὅλως μίαν ἀρχήν, ἀλλ' ὥς αὐτὸς εἶπεν, μερικὰ 5 καὶ διεσπαρμένα τὴν παρυπόστασιν αὐτοῖς προξενεῖν λεκτέον· μερικὰ μὲν, ὅτι μὴδὲν τῶν ὄλων, οἷον νοῦν ἢ ψυχὴν ἢ σῶμα, πολλὰ δέ, ὅτι μὴ ἓν· διὸ καὶ αὐτὸς φησιν ἄλλ' ἅττα 359 αὐτῶν χρῆναι ζητεῖν τὰ αἷτια [p. 379^c]. πάντως γὰρ εἰ σῶμά ἐστιν κακοῦ μετέχον, ἔστιν ἐν τούτῳ διάφορα ἅττα, 10 ὧν ἀσυμμέτρως ἐχόντων πρὸς ἄλληλα παρυφίσταται νόσος, ἐκάστου κρατεῖν ἐθέλοντος. καὶ εἰ ψυχὴ, διάφορα ζωῆς εἶδη καὶ ἐν ταύτῃ καὶ ἐναντία πῶς ἐστιν, ὧν μαχομένων ἐκ τῶν ἐτέρων τοῖς ἐτέροις ἐνδύεται τι κακόν, ἐκατέρου τὸ ἑαυτοῦ πράττοντος. ἔδει δὲ καὶ σῶμα εἶναι τοιοῦτον ἐκ μαχομένων, 15 ἢν' ἢ τι καὶ φθαρτὸν καὶ ὁ κόσμος τέλειος ἐκ πάντων ὑποστάς, καὶ ψυχῶν ἐνταῦθα σύμμιξιν, ἢν' ἢ μὴ λογικῶν ἄμοιρα τὰ τῇδε ζώων, μὴδ' αὖ λογικὰ ζῶα σώμασιν ἐμφύονται χωρὶς μεσότητος καὶ ποιῶσι καὶ πάσχωσι τὰ τῶν ἀλόγων, ὁρέγωνται αἰσθάνωνται φαντάζωνται· τούτων γὰρ 20 χρεῖα τοῖς θνητοῖς, εἰ μέλλοι καὶ βραχύν τινα σώζεσθαι χρόνον. παρυφίσταται οὖν τὰ κακὰ ταῖς προηγουμέναις τῶν ὄντων ἐνεργείαις καὶ οὐδὲ δι' ἄλλο τι ἢ τὸ ἀγαθόν, καὶ παρυποστᾶσιν αὐτοῖς εἰς δέον χρῆται τὸ πᾶν καὶ ἀγαθύνει- 21 ται | καὶ ταῦτα τῇ τῶν χρωμένων δυνάμει. διὸ καὶ οὐδὲν 1. 23^v. ἄκρατον κακόν, ἀλλ' ἔχρους ἀγαθοῦ μετέλληχεν. καὶ τὸ κακὸν οὖν θεόθεν, ὥς ἀγαθὸν πη, καὶ ταῦτα ὑπ' ἄλλων μερικῶν αἰτίων καὶ πλειόνων ἐπεισοδιῶδες γερονὸς αὐτοῖς τοῖς πολλοῖς ἐκείνοις. πρὸς μὲν οὖν τὴν περὶ τῶν κακῶν ζήτησιν τοσαῦτά φησιν ὁ λόγος, ἀναιτίους αὐτῶν ἀποφαίνων τοὺς 30

1 cf. de mal. subs. 237, 21 5 cf. Tim. 48^a. 68^e Pr. de mal. subs. 250, 5 6 διεσπαρμένα] ε prius ex α m³ 8 ἓν ex ὅν, deinde ο ss. 11 τῶν corr. m³ 14 τοῖς ex τὸ m³ 21 θνητοῖς im. add. m³

θεούς. Πρὸς δὲ τὴν δευτέραν τὴν περὶ τῶν αὐτοφανειῶν β
 λεκτέον, ὅτι τῶν θεῶν μενόντων ἀμεταβλήτων καὶ μηδὲν
 προσλαμβάνοντων ἢ ἀποβαλλόντων αὐτῶν φάσματα θεῖα
 προβάλλεται, τὴν γένεσιν ἐν τῷ περὶ ἡμᾶς δεχόμενα τόπω.
 5 τῶν γὰρ ὁρώντων σώμασι χρωμένων καὶ τῶν θεῶν αὐτῶν
 ἄσωμάτων ὄντων τὰ ἀπ' αὐτῶν προτεινόμενα θεάματα τοῖς
 ἐπαξίοις ἔχει μὲν τι καὶ ἀπὸ τῶν προτεινόντων, ἔχει δὲ τι
 καὶ τοῖς ὁρώσιν συγγενές· διὸ καὶ ὁρᾶται καὶ οὐ πᾶσιν
 ὁρᾶται. καὶ γὰρ τοῖς ὁρώσιν αὐτοῖς ὁρᾶται τοῖς ἀνγοειδέσι
 10 τῶν ψυχῶν περιβλήμασιν· καλυπτομένων γοῦν τῶν ὁμμάτων
 ὁρᾶται πολλάκις. ὥς μὲν οὖν διαστατὰ καὶ ἐν ἄλλῳ τοι-
 οῦτῳ τῷ ἄερι φανταζόμενα συγγενῇ τοῖς ὁρώσιν ὑφίσταται·
 ὥς δὲ θεῖον προβεβλημένα φῶς καὶ ὥς δραστήρια καὶ ὥς
 ἐνεικονιζόμενα τὰς τῶν θεῶν δυνάμεις διὰ τῶν ἐναργῶν
 15 συμβόλων αὐτῶν ἐξήρηται τῶν προτεινόντων αὐτὰ κρειτ-
 τόνων· διὸ καὶ τὰ ἄρρητα συνθήματα ἐκείνων ἀποτυποῦται,
 τὰ μὲν ἄλλην τὰ δὲ ἄλλην μορφήν προβεβλημένα. δηλοῖ
 δὲ καὶ τὰ λόγια πρὸς τὸν θεουργὸν λέγοντα σαφῶς, ὅτι
 19 ἄσώματα μὲν ἐστὶ τὰ θεῖα πάντα, σώματα δὲ αὐτοῖς
 1. 24 τ. ὁμῶν ἔνεκεν ἐνδέδεται, μὴ δυναμένων μετα|σχεῖν
 ἄσωμάτως τῶν ἄσωμάτων, διὰ τὴν σωματικὴν εἰς ἣν
 ἔνεκεν τρῖς θῆτε φύσιν. ταῦτα μὲν οὖν καὶ φαίνεται
 καὶ ἀφανῇ γίνεται κατὰ τὴν βούλησιν τῶν θεῶν· αὐτοὶ δὲ
 ἀφανεῖς εἰσιν, μένοντες οἰολίπερ εἰσιν μήτε τι προσλαμβά-
 25 νοντες ἐκ τῶν φασμάτων τούτων μήτε ἀλλοιούμενοι· καθάπερ
 οὐδὲ τὰ εἶδη τὰ νοερά ἢ σωματοειδῇ γίνεται ἢ σύνθετα ἢ
 μεμορφωμένα τῶν ὑφισταμένων κατ' αὐτὰ τοιούτων ὑφιστα-
 μένων, ἐκ μὴ τοιούτων ἐκείνων ὄντων. πᾶς οὖν θεὸς

1 cf. Macrobian in somn. I 2, 20 4 προσβάλλεται 8. 9 ὁρᾶ-
 ται bis 9 αὐτοῖς suspectum | ὁρᾶται τοῖς im. m³ 11 ὁρᾶται |
 διαστατὰ τὰ exp. m³ 16 διὸ] nempe δ 18 cf. de or. chald. 56
 28 ἐκ μὴ ir. 6 litt. m³ | ἐκείνων ir. 5 litt. m³, deinde se-
 quitur | μένων κατὰ τὰ τὸ σὺν τῶν ὑφισταμένων | πᾶς etc.:
 exp. m¹, ultimum o ex ω m³, " et ultimum ν add. m³

ἀμόρφωτος, καὶν αὐτοπτῆται μορφωτικῶς· οὐ γὰρ ἐν αὐτῇ
 ἢ μορφῇ, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ, μὴ δυναμένου τοῦ αὐτοπτοῦντος
 ἀμορφώτως ἰδεῖν τὸν ἀμόρφωτον, ἀλλ' ὁρῶντος κατὰ τὴν
 αὐτοῦ φύσιν μορφωτικῶς. τοσαῦτα καὶ πρὸς τὴν δευτέραν
 γ' εἰρήσθω ζήτησιν. Πρὸς δὲ τὴν τρίτην ἀπαντητέον, ὥς ἄρα 5
 τὸ ψεῦδος οὐκ ἐν τοῖς χρωσίν ἐστιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ὑποδεχο-
 μένοις τὰς χρησμοφθίας, ἐν ἅπασιν τοῖς μαντείσι τοῦ μὲν
 χρωντος οὔτε ἀπατῶντος οὔτε ἀπατωμένου, τῶν δὲ χρω-
 μένων διὰ τὴν ἐαυτῶν ἀνεπιτηδειότητα καὶ ἀσθένειαν ἄλλο-
 τρίως δεχομένων τὴν χρησμοφθίαν, [καί] οὐδὲ τούτου γινο- 10
 μένου παρὰ τὴν βούλησιν τῶν χρώντων. ἀξιολογῶντες γὰρ ὄντας
 τοὺς χρωμένους ἐθέλουσιν ὧν εἰσιν ἄξιοι μόνων τυγχάνειν·
 ἔστι δὲ οἷς τὸ μὲν ἀληθὲς παρ' αὐτοῖς καθαρῶς ἰδρυμένον
 οὐ προσήκει γινῶναι, διὰ δὲ τοῦ ψευδοῦς εἰς αὐτοὺς ἤκον-
 τος καὶ ἐν αὐτοῖς ὑποστάντος παθεῖν ὅσα προσήκει. οὔτε 15
 οὖν ἀγνοοῦσιν τὴν ἀλήθειαν οὔτε ἀφανίζουσιν (οὐ γὰρ θέμις
 αὐτοῖς), ἀλλ' ἀφανιζομένη διὰ τοὺς μετέχοντας εἰς ὥφέ- 1.24 v.
 λειαν χρώνται τῶν τὴν ἀλήθειαν ἀφανίζοντων. τίς δὲ ἢ ἀνε-
 πιτηδειότης, δι' ἧς τῆς ἀληθείας ἐνδέχεται μὴ τυγχάνειν ὥς
 ἔστιν ἀλλ' ὥς οὐκ ἔστιν παρατρέποντας αὐτὴν τοὺς ὑπο- 20
 δεχομένους, εἴρηται διὰ πλείονων ἐν τοῖς εἰς τὰ λόγια
 γεγραμμένοις, καὶ τῆς ἐν τοῖς μαντικοῖς ἱστορίας μαρτυ-
 ρούσης ἡμῖν, ὅταν λέγωσιν ἢ διὰ τὸν τόπον ἢ διὰ τὸν
 καιρὸν ἢ διὰ τὸν τρόπον τῆς τῶν χρησμῶν ἐκδόσεως ἢ διὰ
 τινα ἄλλην πλημμέλειαν παρυφίστασθαι τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς 25
 χρησμητοῖς. καὶ γὰρ παρὰ τὰς ἐρωτήσεις οὐκ ὁρθῶς γενο-
 μένας, μὴ ὅτι γε παρὰ τὰς ἄλλας τὰς κυριωτέρας αἰτίας
 δυνατὸν τοῦτο συμβαίνειν, κάτωθεν τῶν αἰτίων ὄντων,

4 post φύσιν extat ἢ 20 ὥς ἔσται, ἢ ἄλλ' ὥς οὐκ ἔστιν]
 " inter λ et ω add. m^s 24 χρησμῶν] μῶν ss. m^s 27 dici
 solet μή τι γε (Schmid Attic. III 333 Porph. ad Gaur. 34, 25
 Geopon. 112, 12 B.) aut μὴ ὅτι (cf. Matthiae 624); ita ut hic
 μὴ ὅτι γε in pap. mus. Brit. 42, 23 K. (a. 172 a. Chr.)

αὐτῶν δὲ τῶν θεῶν ἄνωθεν τὴν ἀλήθειαν ἀεὶ προτεινόντων τοῖς δυναμένοις αὐτῆς τυγχάνειν.

Ταῦτα μὲν οὖν καὶ ἐν ἄλλοις ἔτυχεν διαίτης μετρίας, δέδεικται δὲ ἐκ τούτων πάντων, ὅτι δύο τῶν νόμων ὄντων
 5 τῶν θεολογικῶν, καὶ τοῦ δευτέρου διπλοῦ, τρεῖς οἱ τύποι πάντες εἰσὶν· ὧν ὁ μὲν τὸ ἀγαθοῦργον μόνως ἀπονέμειν ἀξιοῖ τοῖς θεοῖς, ὁ δὲ τὸ ἀμετάβλητον παντελῶς (καὶ γὰρ ὑφ' ἑαυτῶν καὶ ὑπ' ἄλλων), ὁ δὲ τὸ ἀληθευτικὸν ἐν ἀπά-
 10 κατῶ τῶν Νόμων [p. 900^d sqq.] τρισὶν ὡς εἵπομεν, τῇ ἀγαθότητι τῇ δυνάμει τῇ γνώσει. προσθέντος δὲ τοῦ Πλάτωνος ἐν τοῖς περὶ τῆς ἀληθείας [p. 382^e], ὅτι πάντῃ ἀψευδὲς οὐ μόνον τὸ θεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ δαιμόνιον, δεῖ
 14 λαβεῖν ἀπὸ ταύτης τῆς προσθήκης, ὅτι τὸ ὡς ἀληθὺς δαι-
 f. 25 r. μόνιον πάντῃ (οὐ τὸ κατὰ σχέ|σιν, ὃ καὶ μεταβολὰς ὑπο-
 μένει παντοίας καὶ ἀπατᾷ τούτους οἷς ἂν γένηται φίλον), πᾶν δὲ τὸ κατ' οὐσίαν δαιμόνιον λογικὸν μὲν ὄν πάντως ἀληθευτικὸν ἐστίν, ἄλογον δὲ ὄν ἄδεκτον καὶ ἀληθείας καὶ
 360 ψεύδους. διὸ καὶ καὶ ὁ Πλάτων οὐκ εἶπεν ἀληθευτικὸν
 20 πᾶν τὸ δαιμόνιον καὶ θεῖον, ἀλλ' ὅτι ἀψευδὲς πᾶν· ἄδεκτον γὰρ πᾶν ψεύδους· ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς πεφυκὸς ἀληθεύειν μόνως, τὸ δὲ ὡς μήτ' ἀληθεῦσον μήτε ψευδόμενον. ὅσον οὖν ἀπα-
 τητικὸν γένος, ὃ ἱστορεῖται ἢ τὰς χρησμοφίας ὑποδυνάμενον ἢ ταῖς κλήσεσιν ὑπακοῦον ἢ καὶ ἐκ ταῦτομάτου τισὶν συγ-
 25 γινόμενον, τῶν κατὰ σχέσιν ἐστὶ δαιμόνων· εἰ δὲ τινες ὑπὸ δαιμόνων ἀπατῶνται τῶν ὄντως δαιμόνων, δι' ἑαυτοὺς ἀπα-
 τῶνται καὶ οὐ δι' ἐκείνους, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν θεῶν ἐλέγο-
 μεν. κοινὸς γὰρ εἴρηται λόγος ἐπὶ τε θεῶν τῷ Πλάτῳ καὶ δαιμόνων τῆς ἀψευδείας.

4 ὄντων ss. m^s 15 an πᾶν? 16 γένηται (ηι ir.)

17 μὲν ὄν] μένον 18 ἀληθευτικόν — ἄδεκτον καὶ im. m^s

20 ἄκτον m^s ex ακ. ??? 21 γὰρ im. add. m^s 22 ὅσον ex οἶον m^s

23 cf. de myst. 91, 10. 175, 14. 190, 7 26 ἀπατῶνται — δαιμ. im. m^s

Περὶ ποιητικῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν καὶ τῆς ἀρίστης ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα.

Πρῶτον εἰπεῖν χρὴ καὶ διαφορῆσαι περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν οὐκ ἀποδέχεται τὴν ποιητικὴν ὁ Πλάτων, ἀλλὰ ἐξοικίζει τῆς ὀρθῆς πολιτείας, εἰ καὶ μῦρον αὐτῆς καταχέας, ὥς τῶν 5 ἐν τοῖς ἀγιοτάτοις ἱεροῖς ἀγαλμάτων θέμις, καὶ ὥς ἱερὰν στέψας αὐτήν, ὥσπερ καὶ ἐκείνα στέφειν ἦν νόμος [p. 398^a].
 α καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο ζητήσεως ἄξιον, εἰ μὲν τι θεῖον ἔχει κατ' αὐτόν, πῶς ἐκβάλλεται τῆς θείας πολιτείας, εἰ δὲ μη-
 β δέν, πῶς τιμᾶται ταῖς τῶν θεῶν τιμαῖς. δεύτερον, τί δὴ 10 ποτε μάλιστα τὴν τραγωδίαν καὶ τὴν κωμικὴν οὐ παρα-
 δέχεται, καὶ ταῦτα συντελοῦσαν πρὸς ἀφροσύνῃ τῶν πα- 1. 25 γ. θῶν, ἃ μῆτε παντάπασιν ἀποκλείειν δυνατόν μῆτε ἐμπι-
 πλάναι πάλιν ἀσφαλές, δεόμενα δὴ τινος ἐν καιρῷ κινήσεως, ἣν ἐν ταῖς τούτων ἀκροάσεσιν ἐκπληρουμένην ἀνενοχλήτους 15 γ ἡμᾶς ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ λοιπῷ χρόνῳ ποιεῖν. τρίτον πῶς ἐν Συμποσίῳ [p. 223^a] μὲν ἠνάγκαζεν τῆς αὐτῆς ἐπιστήμης εἶναι κωμωδίαν καὶ τραγωδίαν ἐργάζεσθαι τοὺς ἀμφὶ Ἀγάθωνα καὶ Ἀριστοφάνη συνομολογεῖν, ἐν Πολιτείᾳ δὲ οὐκ ἐθέλει τὸν αὐτὸν εἶναι τούτων δημιουργόν, καὶ ταῦτα ἐγγύτατα 20 οὐσῶν, οὐδὲ γε ὑποκριτὴν ἀμφοτέρων, οὐχ ὅτι μιμητὴν τὸν δ' αὐτόν [p. 395^a]. τέταρτον, τί δήποτε τὰς ἁρμονίας οὐ φησιν [p. 398^e ss.] εἰδέναι τὰς συμποτικὰς αἰτινὲς εἶσιν καὶ τὰς θρηνώδεις, οὐδὲ ὅς ὁ προσδιαλεγόμενος ὥς ἀμεί-
 νους τῶν ἄλλων προτείνει καὶ πρὸς παιδείαν ἀξιοχρεωτέρας, 25 καίτοι περὶ γε τῶν ῥυθμῶν εἰδέναι τι προσποιοῦμενος ἀπὸ τῆς Δάμωνος ὑφηγήσεως ὁ Σωκράτης, καὶ ὀνομάζων οὕς ε' ἐκεῖνος παρεδίδου ῥυθμούς [p. 400^b]. πέμπτον τίς ἢ ὄν-
 τως κατ' αὐτόν μουσική, καὶ τίνες αἱ δεύτεραι καὶ τρίται

1 ὑπ' αὐτῆς 10 τιμᾶται 12 συντελοῦσας Bernays
 zwei Abh. 46 (Rose Aristot. fr. 81) 14 δὴ] δέ 15 ἡ" ss. m³
 25 an προκρίνει? 26 προσποιοῦμενος b] ποιούμενος

μουσικαί· δοκεῖ γοῦν ἄλλα ἀλλαχοῦ περὶ τούτων λέγειν, καὶ
 δὴ καὶ τὴν ποιητικὴν τότε μὲν μουσικὴν τινα τίθεσθαι,
 τότε δὲ διοικίξειν ἀπὸ τῆς μουσικῆς. ἔκτον, ποῖον ἐγκρίνει
 τῶν ἁρμονικῶν γένος ὡς παιδεία χρησίμων, ὃ δεῖ μεταχειρί-
 5 ζεσθαι τοὺς παρ' αὐτῷ ποιητάς, καὶ τί τῶν θυνθμικῶν εἰ-
 δῶν ἐκλέγεται· δοκεῖ γὰρ ἀδιόριστα ταῦτα ἀφεῖσθαι, καίτοι
 1. 26 γ. δεόμενα διορισμοῦ μάλιστα τοῖς περὶ παιδείας διαλεγο-
 μένοις. ἑβδομον, τίνα ἁμαρτήματα εἶναι τῶν κατ' αὐτόν
 φησιν ποιητῶν, καὶ διὰ ποίας αἰτίας μήποτε ἂν τὰς
 10 Μούσας αὐτάς ἁμαρτεῖν [legg. II 669^c]. διὰ γὰρ τούτων
 γνωσθέντων εὐρήσομεν, ὅπως ἄριστος ἦν κριτῆς ποιητικῆς,
 ἀλλ' οὐχ ὥς τινες ᾤήθησαν τῶν ἔμπροσθεν φαῦλος διὰ
 τὸν ἐν Τιμαίῳ κατὰ τῶν Σόλωνος ποιημάτων ἔπαινον.
 ὄγδοον, τίς ὁ κατὰ Πλάτωνα ποιητῆς ἄριστος, καὶ ἐκ ποίων
 15 τῶν τε πραγματικῶν καὶ τῶν λεκτικῶν χαρακτηριζόμενος
 πλεονεκτημάτων. δεῖν γὰρ εἶναι τινα πάντως κατωρθωμένον,
 πρὸς ὃν ἀποβλέποντες κρίνειν οἴομεθα χρῆναι τὴν ποιητι-
 κήν. ἔνατον, τί τέλος ἐστὶ κατ' αὐτόν τῆς ὀρθῆς ποιητικῆς·
 20 δεῖ γὰρ τὴν ὀρθότητα παντὸς εἰς τι τέλος ἀναφέρεσθαι,
 καὶ δι' ἐκεῖνο ἢ ἁμαρτανόμενον ἢ κατορθούμενον ποιεῖν τὸ
 ὀρθὸν καὶ διάστροφον ἐκάστου τῶν ἐπιτηδευμάτων. δέκατον,
 τίς ὁ ἐν τῷ παντὶ ποιητῆς, εἰς ὃν βλέπων καὶ ὁ τῇδε ποιη-
 τῆς τεύξεται τοῦ οἴκλου τέλους. οὐ γὰρ ἐστὶν οὐδὲν τῶν
 ὡς ἀληθῶς ἀγαθῶν, ὃ μὴ πολλῷ πρότερόν ἐστιν ἐν τοῖς
 25 ὅλοις ἢ τοῖς μέρεσιν.

Ἄνωθεν οὖν ἀρξάμενοι λέγωμεν, δι' ἣν αἰτίαν τὴν
 ποιητικὴν καὶ ταῦτα εὐδοκιμοῦσαν ὡς παιδευτικὴν ἐν ἐκεί-
 νοις τοῖς χρόνοις οὐκ ἀποδέχεται, τῆς παιδείας τοὺς τύπους

2 καὶ post δὴ ss. m³ 4 παιδεία] παιδείας 6 ἀφεῖσθαι]
 εἰ ex i m³ (possis ἀφέσθαι) 9 αἰτίας· αν] 11 πῶς m¹,
 corr. m³ 12 sc. Callimachus et Duris, cf. in Tim. 28^c
 15 πραγματικῶν] πραγμάτων m¹ πρακτικῶν m³ 16 δεῖ b
 18 τί] εἰ m¹, del. et τί ss. m³ 20 ἢ prius ss. m³
 23 οὐδὲν] ν post add. m³ 24 im. πρ. τὸ α' et sic deinceps

αὐτὸς παραδιδούς. ἔοικεν γὰρ μιμητικῆς ἀπάσης οὔσης τῆς
 τῶν ποιητῶν πραγματείας συνιδεῖν, ὅτι δύο ταῦτα πλημμε-
 λοῦσιν ἐν ταῖς μιμήσεσιν, τότε μὲν ἀνομοίως μιμούμενοι τὰ
 πράγματα, περὶ ὧν ποιοῦνται τοὺς λόγους, τότε δὲ ὁμοίως 1.26 v.
 μὲν ποικίλων δὲ ὄντες μιμηταὶ ποικίλας παρεχόμενοι τὰς 5
 μιμήσεις εἰκότως. ὅταν μὲν οὖν τὰ τῶν θεῶν ἢ τὰ τῶν
 ἡρώων μιμῶνται, λανθάνειν αὐτοὺς ἀνομοίως μιμουμένους,
 δι' ἔμπαθῶν ὀνομάτων καὶ ἥτοι παρὰ φύσιν ὄντων ἢ παρὰ
 θεσμὸν ἐπιχειροῦντάς τι λέγειν περὶ αὐτῶν εἴτε ἐν μύθων
 πλάσμασιν εἴτε ἄνευ μύθων, ἐξομοιοῦντας μὲν τὰ ἡρωϊκὰ 10
 τοῖς ἀνθρωπίνοις ἡθεσιν, καὶ καθέλκοντας εἰς τὰ αὐτὰ τῷ
 λόγῳ πάθη, φιλοχρηματίαν ἀνελευθερίαν ἀλαζονείαν ἀκο-
 λασίαν (εἶναι δὲ ταῦτα τῶν ἡρώων ἀνάξια πάντως, οὓς
 θεῶν παῖδας ὑπειλήφμεν), παραπετάσμασιν δὲ χρωμένους
 ὀνόμασιν αἰσχροῖς ἐπὶ τῶν θεῶν τῆς περὶ αὐτῶν ἀληθείας, 15
 ὧν οὐ ῥᾷδιον τοῖς ἀκούουσιν ἄλλως τε καὶ νέοις οὔσι γε-
 νέσθαι κριταῖς. ταῦτα δὲ ἀμφοτέρωθεν δηλοῦν τὴν ἀνόμοιον
 μίμησιν, τῶν μὲν αὐτόθεν οὐκ ἐφαρμοζόντων, οἷς μιμοῦν-
 ται, τῶν δὲ οὐκ αὐτόθεν ἐφαρμοζόντων διὰ τὴν κατὰ τὸ
 πρόσχημα τῆς μυθοποιίας φαινομένην ἀτοπίαν. δεῖ γὰρ 20
 τὸν μιμητὴν καὶ τὰς ἐννοίας οἰκείας παρέχεσθαι τοῖς πρά-
 γμασιν, εἰκόνας ἐκείνων εἶναι βουλομένας, καὶ τὰ ὀνόματα 361
 πρέποντα ταῖς ἐννοαῖς ἐκλέγεσθαι. διὸ περὶ μὲν τῆς τῶν
 μύθων τῶν θεῶν ποιήσεως εἶωθεν λέγειν συγχρόν, ὅτι καλῶς
 ψεύδεται, ψεῦδος ἐκεῖνο καλὸν ὀνομάζων, ὅπερ ἂν ἢ δι' 25
 ὀνομάτων καλῶν ἀποκρύπτειν τὴν ἀλήθειαν· περὶ δὲ τῆς
 τῶν ἡρωϊκῶν πραγμάτων μιμήσεως, οὐχ ὅτι οὐ καλῶς ψεύ-
 δεται φησιν, ἀλλ' ὅπως ὅτι ψεύδεται, τοιοῦτους εἶναι τοὺς |

1 ἀπάσης] ἃ ir. m³ 2 post ποιητῶν extat πράγματων
 7 ἡρώων 9 inter εἴτε et μύθων διὰ exp. m³, ἐν add. eadem

10 πλάσμασιν (σμ ir.) 12 ἀλαζονείαν] ει ex ι m³

13 ἡρώων ἄν ἄξια] ἄν ss. m³ quae in ἄ eras. 23 cf. Pl. II
 377^d sq. 26 δὲ ss. m³

1. 27^τ. ἤρωας δεικνῦσα οἷους τοὺς ἀνθρώπους. ὅπου μὲν οὖν
 δέον τὰ ἀληθῆ λέγειν ψεύδεσθαι διὰ τὴν ἀνοικειότητα τῶν
 παθῶν, ἅπερ ἐπὶ τοὺς ἤρωας ἀναπέμπουσιν, ὅπου δὲ ψεύ-
 δεσθαι δέον μὴ καλῶς ψεύδεσθαι διὰ τὴν ἀνοικειότητα
 5 τῶν ὀνομάτων, ὧν ἐν ταῖς θεομυθίαις παραλαμβάνουσιν,
 πρὸς τοὺς θεούς. αἷτιον δὲ εἶναι τούτων, ὅπερ αὐτὸς ἐν
 Τιμαίῳ λέγει σαφῶς [p. 19^d], ὅτι τὸ μιμητικὸν ἔθνος οἷς
 ἂν ἐντραφῇ, ταῦτα μιμεῖσθαι δύναται μάλιστα· τὸ δὲ ἐκτὸς
 τῆς τροφῆς ἐκάστοις γινόμενον χαλεπὸν μὲν ἔργοις μιμεῖσθαι
 10 γίνεταί, χαλεπώτερον δὲ λόγοις. οὐκοῦν οὔτε ἔργα πρέποντα
 τοῖς ἤρωσιν ἀποδιδόναί δύνανται καὶ διὰ τούτων μιμεῖσθαι
 τὴν ἐκείνων ζωὴν, τὰ μὲν ἀνδρικῶς τὰ δὲ σωφρονητικῶς
 ἐνεργοῦσαν, οὔτε λόγους οὓς ἂν ἐκεῖνοι φθέγγαιντο, ἢ ἐν
 πολέμοις ἀναστρεφόμενοι τισιν ἢ ἐν εἰρήναις, ἢ πρὸς θεούς
 15 ἢ πρὸς ἀνθρώπους, ἀλλ' οὓς οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἢ
 βλασφημοῦντες εἰς θεούς καὶ ἀπανθαδιζόμενοι, ἢ κολα-
 κεύοντες ἀνθρώπους ἢ ὑβρίζοντες. διὰ δὲ τὴν αὐτὴν αἰτίαν
 καὶ περὶ θεούς πλημμελοῦσιν, ἀπὸ τῶν συνήθων αὐτοῖς
 ὀνομάτων λαμβάνοντες καὶ οἷς ἐνετράφησαν, ὅσα πρὸς τὴν
 20 κρύψιν οἷονται συντελεῖν αὐτοῖς, τῶν θεῶν κλοπὰς ἀρπαγὰς
 πλάνας μοιχείας πολέμους ἐπιβουλὰς, πολλοῦ δέοντες ἐκεῖνα
 τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασιν τιθέναι περὶ ὧν λέγουσιν, ὅσα
 τῶν εὖ τραφέντων ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς ὀρθαῖς ἄνω καὶ κάτω
 θρυλεῖται πολιτείαις, οἷον θέμιν δίκην νόμον ἀφέλειαν
 25 αἰδῶ πάντα τὰ τοιαῦτα, σύντροφα τοῖς εὖ πολιτενομένοις
 1. 27^ν. ὄντα. τὰ γοῦν | αἰσχρὰ καὶ ἄθεσμα οὐδὲ προφέρεσθαι
 τούτοις ἀνεκτόν· οὐ γὰρ ἡγοῦνται χρῆναι μολύνειν τὴν
 γλῶτταν, ὄργανον οὔσαν τῆς θεῶν ὑμνωδίας καὶ τῆς πρὸς

10 an οὐκουν? 12 σωφρονητικῶς (η ex ι) exp. m³?

13 ἐνεργοῦσάν 14 ἢ πρὸς θεούς im. m³ 16 ἀπανθαιζό-
 μενοι ss. m³, im. μὴ προσανλοῦντες κατὰ τρόπον et paulo infra
 γρ. ἀπανθαδιζόμενοι m¹ aut m² 20 ἀρπαγὰς add. m³

τοὺς ἀγαθοὺς συνουσίας, διὰ τῆς τούτων φθέγγεως. τὴν μὲν οὖν ἀνόμοιον μίμησιν διπλὴν οὖσαν παρὰ τοῖς ποιηταῖς διὰ ταῦτα ἐπερράπισεν, ὅμοιον ταύτην πράττουσαν, ὥς εἰ ζωγράφος Ἀχιλλέα μιμεῖσθαι προθέμενος Θεοσίτην γράψειεν, ἢ Ἀχιλλέα μὲν οὐ φυλάττοντα δὲ τὴν ἀνδρικήν ζωήν, ὅπερ 5 ἐν Νόμοις [Π p. 668^d] ἐκάλεσεν τὸ εὖ μετὰ τῆς ὀρθότητος. Τὴν δὲ ἀνομοίαν μίμησιν ἐκάκισεν τὴν παρὰ τοῖς ποιηταῖς καθ' ἕτερον τρόπον διὰ τὴν τῶν παντοίων ἡθῶν καὶ εἰδῶν ζωτικήν ὁμοίωσιν ὡσαύτως μιμουμένην δειλοὺς ἀκολάστους ἀνοήτους ὥς ἀνδρелоὺς σώφρονας ἔμφρονας. 10 ταύτην γὰρ τὴν ποικίλλαν παντάπασιν ἀνεπιτήδειον εἶναι πρὸς τὴν παιδείαν, τυποῦν τὰ ἥθη τῶν παιδευομένων ἐν μόνοις τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις τε καὶ λόγοις σπουδάζουσιν. φύσει γὰρ τὴν ψυχὴν ἡμῶν χαίρειν τοῖς μιμήμασιν, διὸ καὶ φιλόμυθοι πάντες ἐσμέν, καὶ παῖδες ὄντες, ἐὰν συνεθι- 15 ζώμεθα συζῆν μιμήμασι παντοδαποῖς, ἐξομοιούμεθα μὲν αὐτοῖς διὰ τὸ προσπάσχειν, γιγνόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς τοιοῦτοί τινες καὶ ἀποβαλνομεν τὰ ἥθη ποικίλοι διὰ τὸ χαίρειν τοῖς ποικίλοις ὑπὸ τῶν ποικίλων πλαττόμεροι μιμημάτων. αἴτιον δὲ πάλιν τοῦ τὴν ποιητικὴν τῶν ποικίλων ἡθῶν μᾶλλον 20 εἶναι ποιητικὴν ἢ τῶν ἀπλῶν ταυτόν, ὃ καὶ ἔμπροσθεν εἵπομεν ἐν Τιμαίῳ γεγραμμένον, τὸ μιμητικὸν ἔθνος ταῦτα μιμεῖσθαι ῥᾶον, οἷς | ἂν ἐντραφῇ. τοὺς οὖν ποιητὰς f. 28 r. τοιούτοις συντρόφους ὄντας ἀνθρώποις ποικίλοις καὶ παντοδαποῖς ἀπάδειν τῆς τῶν ἀπλῶν καὶ ἀπλάστων μιμήσεως 25 καὶ τὰ ποιήματα παρέχεσθαι τοιαῦτα, τοιούτους ἄλλους δυνάμενα ποιεῖν τοὺς σπουδάζοντας περὶ αὐτά. τοιγαροῦν εὐρήσομεν καὶ τῶν νῦν ἀνθρώπων τοὺς μάλιστα ζηλωτὰς αὐτῶν μάλιστα τὸ ἥθος ποικίλους· ἔχει γοῦν λόγον παν-

3 πράττουσαν] πράττουσιν 8 παθῶν 9 post ὁμοίωσιν
 extat 'ὡς μιμουμένων δὲ ὁμοιώσιν' | μιμουμένων, corr. b
 18 διὰ — ποικίλοις im. m^s 21 an μιμητικήν? 22 τὸτὸ

ταχοῦ τὸ θαυμάζον ὁμοιοῦσθαι πρὸς τὸ θαυμαζόμενον, καὶ
 πᾶν τὸ ἡδόμενον συμφύεσθαι πρὸς τὸ ἡδόν. τοῖς τοίνυν
 παιδευτικοῖς τῶν νέων μάλιστα νόμοις φυλακτέον τὴν τοι-
 αύτην ποιητικὴν, ὥς ἡδεῖαν μὲν οὔσαν παισίν, οὐ μέντοι
 5 καὶ πρὸς ἀρετὴν ὠφέλιμον, ἀλλ' ὅσῳ περ ἡδεῖα μᾶλλον,
 τοσοῦτῳ βλαβεράν οὔσαν μᾶλλον· καὶ Μοῦσαν ἐκλεκτέον
 τὴν αὐστηροτάτην μὲν, εὐθὺ δὲ τῆς ἀρετῆς ἄγουσαν. οὐδὲ
 γὰρ ἰατρικὴν θαυμάζομεν τὴν ἡδουσαν, ἀλλὰ τὴν ὑγιάζου-
 σαν· ἔστι δὲ καὶ ἡ παιδεία τῶν ψυχῶν ἰατρικὴ, τὴν ἀνω-
 10 μαλλίαν ἐξορθοῦσα καὶ τὴν διαστροφὴν τῶν ἐν αὐταῖς πα-
 θῶν, ὥστε καὶ ταύτην ἐκλέγεσθαι δεῖ καὶ ποιήματα καὶ
 ἐπιτηδεύματα πάντα πρὸς τὴν τῶν νέων ἀγωγὴν, οὐχ ὅσα
 τέρπει τὴν νεότητα βλάπτοντα, ἀλλ' ὅσα κοσμεῖ, καὶ ἢ
 δυσκολώτερα. — Δύο τοίνυν, ἵνα συλλαβόντες εἴπωμεν, αἷτια
 15 τοῦ μὴ εἶναι παραδεκτέαν τὴν ποιητικὴν εἰς παιδείαν ὀρ-
 θήν, (ἐν) οἷς μὲν ἀληθῶς μιμεῖται (ταῦτα δ' ἐστὶν τὰ ἀν-
 θρωπικά), τὸ ποικίλον τῆς μιμήσεως, ἐν οἷς δὲ ψευδῶς
 μιμεῖται, τὸ ἀπᾶν τῆς μιμήσεως, καὶ τοῦτο διττόν, ἢ ἐν
 f. 28 v. τοῖς ὀνόμασιν μόνοις ἢ καὶ τοῖς πράγμασιν, ὥς ἐδείκνυμεν.
 20 Ἐπειδὴ δὲ ὅλως τὴν ποιητικὴν ἱερὰν εἶναι τῶν Μουσῶν
 ἅπαντες ὑπειλήφαμεν καὶ τὴν ἀρχὴν εἰς ἀνθρώπους παρελ-
 θεῖν κατὰ τὴν ἐκείνων ἐπίπνοιαν, εἰκότως δήπου καὶ τῆς
 ἑαυτοῦ πολιτείας ἐκπέμπων αὐτὴν διὰ τὰς εἰρημένους αἰτίας
 οὐκ οἴεται δεῖν ἀτιμάσας ἐκπέμπειν, ἀλλ' ὥς ἱερὰν Μουσῶν
 25 ταῖς ὁμοίαις τιμαῖς τῶν ἀγαλμάτων τιμήσας, μύρω καὶ
 στέμματι. μὴ γὰρ δὴ τοῦτο οἰηθῶμεν, ὅτι καὶ τὴν τοιαύτην
 ποιητικὴν, καὶ εἰ τῇ ἀρίστη πολιτεία τυγχάνει προσήκουσα
 μηδέν, πρὸς πᾶσαν ζωὴν ἀνάρμοστον εἶναι θήσεται καὶ
 βλαβεράν, ἀλλ' εἶναι τινας, οἳ καὶ ἀπὸ τῶν ταύτης ὀνί-

2 ἡδόν m^s 5 an ἡδεῖαν? 6 βλαβεράν] α posterius
 ex o m^s 10 ἐν-ταύτην im. m^s ἀνταῖς] ἀντοῖς 19 ἐν post
 καὶ ss. m^s; at cf. ad f. 165^r 24 οὐκ οἴεται] οὐχ ὥστε (s ir.),
 im. γρ. οὐκ οἴεται m^s (οὐκ ᾔετο Raderm.) 25 τιμαῖς ss. m^s

ναιντο ἂν λόγων. ὥς γοῦν αὐτός φησιν, καὶ τὴν ψευδῶς
 τὰ θεῖα μεμιμημένην ἐν μέσοις ἱεροῖς χώραν ἔχειν, ἐν οἷς
 καὶ τὰ συμβολικῶς λεγόμενα πρέποντα φαίνεται τῇ συμπάσῃ
 θεραπείᾳ τῶν θείων καὶ ἡ τούτων ἀκρόασις συντελεῖ πρὸς 4
 τὴν ὅλην ἱερατικὴν, αὐτῆς τῆς ζωῆς τῶν ἀκουόντων ἐνιδρυ- 362
 θείσης τοῖς θεοῖς καὶ ἀσφαλῶς ἤδη τῶν τοιούτων ἀκουού-
 σης λόγων, δι' ὧν ἐπανάγεται καὶ τὰ τελευταῖα τῶν πνευ-
 μάτων, καὶ θέλξαντα τοῖς τοιοῦσδε συμβόλοις ἀκώλυτον προ-
 ξενεῖ παρ' ἐκείνων εἰς ἡμᾶς προῖναι τὴν θείαν ἐπίπνοιαν,
 οἷον ἀποπλησθέντων οἷς χαίρουσιν ὀνόμασιν καὶ πράγμασιν, 10
 οὕτω δὴ καὶ τὴν τῶν ποικίλων μιμητικὴν ἡθῶν εὐροιμεν ἂν πού-
 τισιν ὠφέλιμον, οἷς τὸ μὴ ποικίλον τοῦ ποικίλου βλαβερώ-
 τερον· διὸ δὴ πρὸς τὴν τυραννικὴν ἔπασαν πολιτείαν εἶναι
 χρήσιμον, οὐκ ἔωσαν ἐνὶ χαίρειν τῷ χειρίστῳ τῆς ζωῆς εἶδει 14
 μόνον, ἀλλ' ἐπεισάγουσαν τὴν ἐκ τῆς | τῶν παντοδαπῶν f. 29 r.
 ἡθῶν μιμήσεως ἀγωγὴν, [πρὸς] τὴν ὁμοῦ καὶ τὰ ἀμείνω
 καὶ τὰ χεῖρω περιπτυσσομένην ἐπιτηδεύματα. καὶ γὰρ ἔοικεν
 ὥς τῷ βασιλικῷ καὶ θείῳ τῆς πολιτείας εἶδει τοῦτο εἶναι
 τὸ ποικίλον βλαβερόν, οὕτω τῷ ἐσχάτῳ καὶ τυραννικῷ ὠφέ-
 λιμον· διττὸν γοῦν τὸ ἀπλοῦν, ἢ τὸ κρεῖττον ἢ τὸ χεῖρον 20
 τοῦ ποικίλου, καὶ τὸ μὲν βλέπτοιο ἂν τῷ ποικίλῳ προσ-
 χρώμενον χεῖρον γινόμενον, ὥς τοῦ χείρονος ἀναπιμπλά-
 μενον, τὸ δὲ ὠφελοῦτ' ἂν κρεῖττον γινόμενον, ὥς τοῦ κρεῖτ-
 τονος ἀπολαῦον. εἰ δ' οὖν καὶ ἄλλαις ἐστὶ πολιτείαις τισὶν
 ἢ ποιητικῇ χρήσιμος, ὥς μὲν τῇ πρωτίστῃ μὴ προσάδουσιν 25
 ἀποπεμπτέον, ὥς δὲ Μουσῶν ἄγαλμα οὔσαν τιμητέον. ἐπεὶ
 καὶ πᾶσαν τέχνην ἱερὰν εἶναι θείου τινός φαμεν, ἀλλ' οὐ
 διὰ τοῦτο τοὺς παρ' ἡμῖν φύλακας τεχνικοὺς ἐθέλῃσομεν

1 cf. Pl. III 398^a 2 an μεγίστοις? 7 haec non sana;
 an ἐπάγεται? 10 ἀπολησθέντων m¹, π ss. m³ 11 δὴ b] δὲ
 14 ἐνὶ ex ἐνι m³ | χαίρειν] αἰ ir. m³ | χειρίστῳ im. m³
 15 ἀλλ' ἐπεισάγουσαν] ἐπ m³ ex o? 18 εἶδει] ras. supra
 et post ei, ss. ναι (unde εἶδέναι b) 27 θείον ex θεοῦ m³

ἀποτελεῖν, ἔν ἐπιτήδευμα μόνον ἔχοντας τὴν τῆς πόλεως
 σωτηρίαν. τὰς μὲν οὖν τέχνας εἰς τὴν κάτω πόλιν ἀπέ-
 πεμψεν, τὴν δὲ ποιητικὴν εἰς ἄλλην εἰκότως. αἱ μὲν γὰρ
 ὁργανικὴν παρέχονται τῷ πολιτικῷ καὶ τοῖς ἄρχουσιν χρεῖαν,
 5 ὥς ὑποτετάχθαι καὶ μὴ ἀμφισβητεῖν τὴν ἑαυτῶν φυλαττού-
 σας τάξιν πρὸς τοὺς τῆς πόλεως σωτήρας· τὴν δὲ ποιητικὴν
 φρονήματος οὕσαν ἀνάπλεων καὶ παιδεύειν ἐπαγγελλομένην
 οὐκ ἔστι συγκαταλέγειν ταῖς τέχναις, μὴ λάθωμεν ἐπιτεχνί-
 σματα κατασκευάζοντες πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τῆς κάτω πό-
 10 λεως καὶ τρέφοντες ἐπιτήδευμα πρὸς τὴν τῶν φυλάκων ἐπι-
 τήδευσιν ἐναντιώτατον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τῶν προβλη-
 ι. 29 γ. μάτων | ταύτῃ διαθήσομεν.

Τὸ δὲ δεύτερον (τοῦτο δ' ἦν τὸ τὴν τραγωδίαν ἐκ-
 βάλ्लεσθαι καὶ κωμωδίαν ἀτόπως, εἴπερ διὰ τούτων δυνατὸν
 15 ἐμμέτρως ἀποπιμπλάναι τὰ πάθη καὶ ἀποπλήσαντας εὐεργὰ
 πρὸς τὴν παιδείαν ἔχειν, τὸ πεπονημένος αὐτῶν θεραπεύ-
 σαντας), τοῦτο δ' οὖν πολλὴν καὶ τῷ Ἀριστοτέλει παρα-
 σχὸν αἰτιάσεως ἀφορμὴν καὶ τοῖς ὑπὲρ τῶν ποιήσεων τούτων
 ἀγωνισταῖς τῶν πρὸς Πλάτωνα λόγων οὕτωςί πως ἡμεῖς
 20 ἐπομένως τοῖς ἔμπροσθεν διαλύσομεν. πᾶν τὸ μιμητικὸν
 τῶν παντοδαπῶν ἡθῶν, διὰ μὲν τὴν μίμησιν βραδύως εἰσδυό-
 μενον εἰς τὰς τῶν ἀκουόντων διανοίας, διὰ δὲ τὴν ποικιλίαν
 βλαβερὸν αὐτοῖς γιγνόμενον (ὅποι' ἄττα γὰρ ἂν ἦ τὰ μιμητά,
 τοιαῦτα ἀνάγκη γίνεσθαι τὸν προσπάσχοντα τοῖς μιμήμασιν),
 25 ἄλλοτριώτατόν ἐστιν πρὸς τὴν εἰς ἀρετὴν τῶν νέων ἀγωγὴν.
 ἀπλοῦν γὰρ ἡ ἀρετὴ καὶ αὐτῷ τῷ θεῷ μάλιστα προσεοικός,
 ᾧ φάμεν διαφερόντως προσήκειν τὸ ἔν. τὸν οὖν τῷ τοιοῦτῳ
 παραπλήσιον γενησόμενον φεύγειν δεῖ τὴν ἐναντίαν τῇ
 ἀπλότῃ ζωὴν, ὥστε πάσης αὐτὸν δεήσει καθαρῆς ποι-
 30 κιλίας· εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τῶν εἰς ταύτην καθελκόντων πάν-

5 ἑαυτῶν] ν ss. m³ | φυλαττούσας ex φυλάττουσα m⁸
 10 καὶ | τρέφοντες ex καὶ | τι ἐπιόντες m³ 15 ἀποπλήσαντα,
 corr. Bernays 17 fr. 81 Rose.

των ὅτι μάλιστα πορρωτάτω νέον ὄντα καὶ διὰ τὴν νεότητα
 ῥαδίως πλαττόμενον ἐπιτηδευμάτων ἀφεστάναι. δῆλον οὖν
 ὅτι καὶ τὴν τραγωδίαν καὶ τὴν κωμωδίαν παντοίων οὐσας
 μιμητικὰς ἡδῶν καὶ μεθ' ἡδονῆς προσπιπτούσας τοῖς ἀκού- 5
 ουσιν διευλαβηθῆσόμεθα, μὴ τὸ ἐπαγωγὸν αὐτῶν εἰς συμπά-
 θειαν τὸ ἀγώγιμον ἐλκύσαν τὴν τῶν παίδων | ζωὴν 1.80 γ.
 ἀναπλήσῃ τῶν ἐκ τῆς μιμήσεως κακῶν, καὶ ἀντὶ τῆς πρὸς
 τὰ πάθη μετρίας ἀφοσιώσεως ἔξιν πονηρὰν ἐντέκωσιν ταῖς
 ψυχαῖς καὶ δυσέκνιπτον, τὸ ἔν καὶ τὸ ἀπλοῦν ἀφανίσασαν,
 τὰ δ' ἐναντία τούτων ἐκμαξαμένην ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ παν- 10
 τοῖα μιμήματα φιλίας. ἐπεὶ καὶ διαφερόντως αἱ ποιήσεις
 αὐταὶ πρὸς ἐκεῖνο τῆς ψυχῆς ἀποτείνονται τὸ μάλιστα τοῖς
 πάθεσιν ἐκκείμενον, ἥ μὲν τὸ φιλήδονον ἐρεθίζουσα καὶ εἰς
 γέλωτας ἀτόπους ἐξάγουσα, ἥ δὲ τὸ φιλόλυπον παιδοτριβοῦσα
 καὶ εἰς θρήνους ἀγεννεῖς καθέλκουσα, ἐκατέρα δὲ τρέφουσα 15
 τὸ παθητικὸν ἡμῶν, καὶ ὅσῳ ἂν μᾶλλον τὸ ἑαυτῆς ἔργον
 ἀπεργάζηται, τοσοῦτω μᾶλλον. δεῖν μὲν οὖν τὸν πολιτικὸν
 διαμνηχανᾶσθαι τινὰς τῶν παθῶν τούτων ἀπεράσεις καὶ ἡμεῖς
 φήσομεν, ἀλλ' οὐχ ὥστε τὰς περὶ αὐτὰ προσπαθείας συν-
 τελεῖν, τοῦναντίον μὲν οὖν ὥστε χαλινοῦν καὶ τὰς κινήσεις 20
 αὐτῶν ἐμμελῶς ἀναστέλλειν· ἐκεῖνας δὲ ἄρα τὰς ποιήσεις
 πρὸς τῇ ποικιλίᾳ καὶ τὸ ἄμετρον ἐχούσας ἐν ταῖς τῶν πα-
 θῶν τούτων προκλήσεσιν πολλοῦ δεῖν εἰς ἀφοσίωσιν εἶναι
 χρησίμους. αἱ γὰρ ἀφοσιώσεις οὐκ ἐν ὑπερβολαῖς εἰσιν, ἀλλ'
 ἐν συνεσταλμέναις ἐνεργείαις σμικρὰν ὁμοιότητα πρὸς ἐκεῖνα 25
 ἐχούσαις ὧν εἰσιν ἀφοσιώσεις. εἰ τοίνυν οὐ δεῖ φιλοθρή-
 νους ἡμῖν ἀποτελεῖσθαι καὶ φιλογέλωτας τοὺς παιδευομένους,
 οὐκ ἂν δέοι προσομιλεῖν αὐτοὺς ταῖς ταῦτα ἀμφοτέρω τὰ
 πάθη πολλαπλασιαζούσαις μιμήσεσιν. δύο τοίνυν ταῦτα πε-

6 τὸ ἀγώγιμον im. add. m^s | ἐλκύσαν ex ἔλκομεν m^s 9 cf.
 Pl. II 378^d 14 γέλωτας Bernays] τελετάς (ε alt. ir.)

18 ἀπεράσεις 20 χαλινοῦν (post λ ras., ου ex ο), im. γρ. χα-
 λᾶν (perpetam ex 54, 13) 26 ἔχουσαι b

1. 30 v. ποίηται τὸν Πλάτωνα μὴ προσέσθαι τραγῳδίαν καὶ κω-
 μῳδίαν εἰς τὴν ὀρθὴν πολιτείαν ὥς ἀξίας οὔσας σπουδῆς
 τοῖς νέοις, ἔν μὲν τὸ ποικίλον ὥς εἴρηται τῶν ἐν ταύταις
 μιμήσεων, ἕτερον δὲ τὸ τῶν παθῶν ἀμέτρως κινητικόν, ἃ
 5 βούλεται συστέλλειν κατὰ δύναμιν, τρίτον δὲ ἐπὶ τοῦτοις
 τὸ πρὸς πᾶσαν τὴν περὶ τὸ θεῖον καὶ ἡρωϊκὸν γένος αὐτῶν
 πλημμύλειαν εὐχερές. οὐδενὸς γοῦν ἀπέχονται τῶν εἰς δυσ-
 σέβειαν τεινόντων ῥημάτων, βλασφημοῦσαι μὲν περὶ τοὺς
 θεοὺς, ἀπορρίπτουσαι δὲ εἰς τοὺς ἥρωας ἀναξίλους τῶν
 10 ἡρώων λόγους· οἷς εἰ μὲν πιστεύσαιεν ἡμῖν οἱ νέοι, τὴν
 Γιγαντικὴν ζωὴν ἐκθρέψουσιν καὶ τὴν ἄθεον φαντασίαν,
 ἧς ἐπιταθείσης οἰκήσεται πᾶς ὁ τῆς ἀρετῆς χορὸς· οὐ γὰρ
 363 ἐθέλει συνοικεῖν ἀθέῳ ζωῇ καὶ ἀποθρασυνομένῃ πρὸς τοὺς
 κρείττους· εἰ δὲ μὴ πιστεύσαιεν, οὐδ' εἴ τι χρηστὸν ἔχουσιν
 15 αἱ ποιήσεις, αὐτὸ πιστὸν ἡγήσονται διὰ τὴν περὶ τὰ μέγιστα
 πρὸς αὐτὰς ἀπιστίαν. πεφύκαμεν γὰρ ἅπαντες οἷς ἂν ἐπὶ
 τῶν σπουδῆς ἀξίων διαφερόντως ἀπιστήσωμεν, μηδὲ ἐπὶ
 τῶν ἀτιμοτέρων ἐνδιδόναι τὴν ἑαυτῶν διάνοιαν· ὥστ' ἢ
 περιττὰς ἀναγκάως αὐτὰς ἢ βλαβεράς τοῖς παιδευομένοις
 20 εἶναι. καὶ ταῦτα προϋδόμενος ὁ Πλάτων οὐ δίδωσι χορὸν
 τοῖς τῶν τοιούτων ποιήσεων δημιουργοῖς, οὐδὲ ἐπιτρέπει
 νέοις οὔσιν αὐτῶν ἀκροᾶσθαι, τριῶν ὥς εἴρηται φυλακῆς
 ἕνεκα, δοξῶν πονηρίας, παθῶν ἀμετρίας, τῆς ἐν τῇ πάσῃ
 ζωῇ ποικιλίας· ὧν τὸ μὲν ἐστὶν τοῦ ἐν ἡμῖν γνωστικοῦ
 25 κακόν, τὸ δὲ τοῦ ὀρεκτικοῦ, τὸ δὲ τῆς ὅλης ψυχῆς.
 1. 31 r. Τούτων δὲ διηυκρινημένων ἐκεῖνο προσθῶμεν, ὃ δὴ γ
 προϋθέμεθα συγγενὲς ὄν' τῷ πρόσθεν, πῶς ἂν αὐτὸς συνάδοι
 πρὸς ἑαυτόν, ἐν Συμποσίῳ μὲν ἀναγκάζων τῆς αὐτῆς εἶναι
 τέχνης κωμῳδίαν καὶ τραγῳδίαν ποιεῖν, ἐν Πολιτείᾳ δὲ μη-

9 ἀπορρίπτουσαι] *q* prius *ir.* m³ 11 *cf.* *th.* *pl.* 49 in
Tim. 52^b. 345^d 15 αὐτόπιστον (*post* ὁ *ras.*) 16 οἷς ἂν *ex*
 οἱ καὶ m³ 18 ἐνδιδόναι] *v* prius *ss.* m³? 20 προειδόμενος
 (*ει ex i*)

δὲν ταύτας γειτνιώσας ἀλλήλαις <οὐ> τῆς αὐτῆς ἕξεως εἶναι
λέγων ἀποτελεῖν, διὰ τὸ τὴν φύσιν ἡμῶν ἄλλην πρὸς ἄλλο
πεφυκέναι κατακεκερματισμένην, ὥς μὴδὲ ἐπὶ τραγωδίας
μόνης πάντας ὁμοίως ἔχειν πρὸς πάντα τὰ μέρη τῆς ποιή-
σεως ταύτης, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐν ἄλλοις αὐτῆς μέρεσιν τοὺς 5
δὲ ἐν ἄλλοις κατορθοῦν, καὶ κωμωδίας ὡσαύτως. ὅτι μὲν
οὖν ἀληθὲς τὸ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν διὰ τὴν ἀπόστασιν
τῆς ζωῆς καὶ τὴν εἰς τὸ ἔσχατον πτώσιν ἀπὸ τῆς ὀλικῆς
ἐνεργείας εἰς τὴν μερικωτάτην καταντῆσαι, παντός ἐστι συνι-
δεῖν. ἐκελὴν μὲν γὰρ αὐτὴν ἐπολεῖ κοσμικὴν, εἰς τὸ ὅλον 10
βλέπουσαν καὶ τοῖς θεοῖς συνδιοικοῦσαν τὸ πᾶν σμικρὸν
ὁρῶσαν τὴν γένεσιν, ὅπου γε καὶ ὁ ἐνταῦθα κορυφαῖος τὴν
γῆν εἰωθὼς εἰς τὸ ὅλον βλέπειν· ἡ δὲ εἰς τοῦτο τὸ εἶδος
κάθοδος ἀπὸ τοῦ ὅλου καὶ παντός εἰς τὸ μερικώτερον ἀγο-
μῆνης γέγονεν, ἀπὸ μὲν τοῦ κοσμικοῦ λόγου καθ' ὃν ἔξη 15
πρότερον <τὸν> τοῦ θνητοῦ ζώου μόνον προχειρίζουσής,
ἀπὸ δὲ τούτου μερικώτερον ἄλλον τὸν ἀνθρώπειον προβαλλο-
μῆνης ἀντὶ <τῆς> τοῦ παντός θνητοῦ ζώου προνοίας ὡς
ἐνός, ἀπὸ δὲ τούτου κατὰ τὸν τινὸς ἀνθρώπου βίον ἀπερει-
δούσης τὴν ἑαυτῆς ζωὴν, οἷον φιλοσόφου, καὶ τὸν κοινὸν 20
τοῦ ἀνθρώπου λόγον ἀφείσης, ἀπὸ δὲ τούτου τὸν ἐν τῷδε
τῷ κλίματι καὶ τῇδε τῇ πόλει καὶ τῷ|δε τῷ γένει βίον 1.317.
ἐνδυσσάμενης, καὶ οὕτω δὴ γινομένης μερικῆς ἀντὶ τῆς ὀλι-
κῆς, ἀπὸ δὲ τῆς εἰς τοῦτο πτώσεως λοιπὸν ἐπιτηδειότητος
ἄλλας προσλαβούσης, τὰς μὲν ἐκ τῶν προσεχῶν αἰτίων, οἷον 25
πατέρων καὶ σπερμάτων, τὰς δὲ ἐκ τοῦ περιέχοντος καὶ τῆς
ἐν τούτῳ φύσεως ἰδίας, τὰς <δὲ> ἐκ τῶν περιστάσεων τῆς
ζωῆς τῆς οἰκείας τοῖς τόποις, ἐν οἷς κατετάχθη πεσοῦσα τὴν
τελευταίαν πτῶσιν. ἐκ γὰρ τούτων πάντων ὄντως ἡ φύσις

1 οὐ add. b 2 post ἄλλο extat τὰν, an τι? 3 cf. Pl.
395b | μηδὲ] δὲ 7 ὑπόστασιν 12 sc. Sol cf. Pl. VI 509d

16 τοῦ] v ex v 18 <τῆς> τοῦ] τῆς^{ου} 21 ἀφείσης ex
αφισις ut vid. m^a 27 δὲ add. b | περιστάσεων] προστάτην

αὐτῆς κατακεκερματισμένη τὴν πρὸς τὰς διαφορούσας τέχνας
καὶ ἐπιστήμας καὶ ἐπιτηδεύσεις ἀπεστένωσεν ἐπιτηδειότητα,
καὶ ἄλλη πρὸς ἄλλα πέφυκεν, καὶ οὐδὲ πρὸς ταῦτα ὅλα,
διελούσα ταῖς ἑαυτῆς δυνάμεσι τὰς περὶ αὐτὰ ζωάς. τοῦτο
5 μὲν οὖν ὅπερ ἔφην πάντων ἐστὶν ἀληθέστατον καὶ ὡς διὰ
τοῦτο τοῖς μὲν κωμωδίαν τοῖς δὲ τραγωδίαν ἐργάζεσθαι
δυνατόν καὶ οὐδὲ ὅλην κωμωδίαν τισὶν ἢ τραγωδίαν ὡσαύ-
τως πᾶσαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς ταύτας ἐργαζομένοις
τὰς ποιήσεις δυοῖν τούτοις δεῖ, τῆς τε γνώσεως καὶ τῆς
10 ζωῆς, τῆς μὲν ὅπως ἂν ἔχωσι τέχνην τοῦ πῶς ἐκατέραν
μεταχειριστέον καὶ ἐκ τίνων μερῶν διασκευαστέον καὶ πῶς
τεταγμένων καὶ ὁποῖων προσώπων, ἃ δὴ καὶ λέγειν εἰώθασιν
οἱ περὶ αὐτῶν γράφοντες, τῆς δὲ ὅπως ἂν τοιαύτην πα-
ράσχωνται τὴν τῶν ἡθῶν μίμησιν, ὅποια τὰ τε πράγματά
15 ἐστὶ τὰ ὑποκείμενα καὶ τὰ πρόσωπα, καὶ μὴ ἀνόμοιοι γέ-
νυνται μιμηταὶ τῶν προτεθέντων αὐτοῖς, τὴν μὲν γνῶσιν
f. 32r. μίαν ἐν ἀμφοτέrais εἶναι τὴν τεχνικὴν δύνατον, ὃ καὶ
ὁ Σωκράτης ὁ ἐν Συμποσίῳ φησὶν (οὐ γὰρ μιμεῖσθαι τὸν
αὐτόν, ἀλλ' ἐπίστασθαι ποιεῖν κωμωδίαν καὶ τραγωδίαν).
20 τὴν δὲ διὰ τῶν ἡθῶν ἐπιτηδειότητα πρὸς αὐτάς τὴν μιμη-
τικὴν ἀναγκαῖον μηκέτι μίαν ὑπάρχειν. <ὅ> καὶ ὁ ἐν Πο-
λιτείᾳ λέγει Σωκράτης· μιμεῖσθαι γὰρ τὸν αὐτὸν κωμικῶς
καὶ τραγικῶς οὐκ εἶναι δυνατόν. μάλιστα γὰρ ἡθοποιός
ἐστὶν ἢ μίμησις, οὐκ ἐστὶν δὲ ταῦτόν ἡθος ἐπιτήδειον πρὸς
25 τε τραγωδίαν φιλόθρηνον οὔσαν καὶ πρὸς κωμωδίαν φιλό-
γελων. ὥστ' εἰκότως διελὼν ὁ Σωκράτης τὸ τεχνικὸν τοῦ
ἡθικοῦ τότε μὲν ἔφατο τὸν αὐτὸν ἐπίστασθαι ποιεῖν ἀμφο-
τέρας, τότε δὲ οὐ τὸν αὐτὸν μιμεῖσθαι δυνατόν ἀμφοτέρας.
δεῖ γὰρ καὶ τέχνης πρὸς αὐτάς καὶ ἡθους, ὧν ἡ μὲν κοινὴ

3 ἄλλην 5 an ὡς delendum? 6 ante δυνατόν extat τὸ] exp.
m³ | τισὶν ἢ τραγωιδίαν im. m³ 8 πᾶσαν] πᾶσιν 10 ἔχωσι b]
ἔχονσι 19 ποιεῖ 21 cf. ad. 42, 21 25 φιλόθρηνον — κωμωι-
δίαν im. m³ 26 ὥστ'] ὥϊγ' (ω ex o, ιγ ex?, ~ ex'. τ et' ss. m³)

γένοιτο' ἂν ἀμφοῖν, τὸ δὲ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ διάφορον. τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου.

δ' Τί δὲ δὴ περὶ τοῦ τετάρτου φήσομεν, πῶς ὁ Σωκράτης ἀναίνεται τὰς τῶν ἁρμονιῶν εἰδέναι διαφοράς, καὶ ταῦτα περὶ γε τῶν ὁυθμῶν ἀκηκοέναι τι παρὰ Δάμωνος λέγων, 5 καὶ εἰς τὸν Γλαύκωνα τὴν γνώσιν αὐτῶν ἀποπέμπει προστιθεῖς· σὺ γὰρ μουσικός. λέγωμεν τοίνυν καὶ πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν, τῷ πολιτικῷ προσήκειν καὶ περὶ ἁρμονιῶν τι λέγειν καὶ περὶ ὁυθμῶν, ἀλλ' οὐχ ὥς τῷ μουσικῷ. τοῦ μὲν γὰρ ἔργον ἀφορίσασθαι τὸ εἶδος οἷον εἶναι δεῖ τῶν ἁρμονιῶν 10 τῶν εἰς ὀρθὴν ἄγωγὴν νέων καὶ παιδείαν συντεινουσῶν, τῷ δὲ πάσας ἡκριβωκέναι τὰς ἐν αὐταῖς διαφοράς, ὅσαι τε τὸ φιλόλυπον ἐγείρουσιν τῆς ψυχῆς καὶ ὅσαι χαλῶσι τὸ φιλήδονον καὶ ὅσαι μετροῦσι τὰς ἀμφοτέρων κινήσεις. δεῖ 14 γὰρ αὐτόν, εἴπερ ἐστὶ τῷ ὄντι μουσικός, ἐπεσκέφθαι τίνες ὡφέλιμοι ταῖς πολιτεαῖς. διὸ καὶ ὀρθῶς οἱ λέγοντες, ὥς ἄρα δεῖ μῆτε τὸν πολιτικὸν ἄμουσον εἶναι μῆτε τὸν μουσικὸν ἀπολίτευτον. ὃ μὲν γὰρ ἄμουσος ὢν οὐδ' ὅτι συντελεῖ τις ἁρμονία πρὸς παιδείαν γνώσεται διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς μουσικῆς· ὃ δὲ ἀπολίτευτος ὢν ὁμοίως ἀσπάσεται πάσας, 20 ὅσαι τε συντείνουσιν εἰς ἀπαιδευσίαν καὶ ὅσαι συντελοῦσι πρὸς παιδείαν· καίτοι τῆς μουσικῆς ἐπαγγελλομένης τὴν ψυχὴν συμπάσχουσαν μὲν τοῖς καλοῖς ἀποφαίνειν, ἀνιλλομένην δὲ ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς. τῷ τοίνυν πολιτικῷ τὸ πρέπον φυλάττων ὁ Σωκράτης ἔτε πολιτείας ὢν δημιουργὸς εἰς ἄλλους 25 ἀποπέμπει τὴν τῶν ἁρμονιῶν διάκρισιν, αὐτὸς τοὺς τύπους μόνον ὑπογράφων τῆς πρὸς παιδείαν συντεινούσης ἁρμονίας. οὕτω δὲ καὶ τῷ στρατηγῷ τὸ μὲν τέλος αὐτόν προσῆκεν ὁρίζειν τὸν ὥς ἀληθῶς πολιτικόν, τίσιν πολεμητέον, ὅτι τοῖς

3 δὲ δὴ m³] δέ πω m¹ 6 αὐτῶν] ὦ ir. m³ 10 ἀφο-
ρίσθαι m¹, ας ss. m³ (ἀφορίσαι b) 11 τῶν — νέων im. m³
19 τις — γνώσε- im. m³ 23 ἀλλομένην, im. γρ. ἀνιλλο-
μένην m³

ἀδικεῖν ἐγχειροῦσιν, τοὺς δὲ τρόπους τοὺς πολεμικοὺς καὶ
 τὰς διαφορὰς ἐκείνῳ καταλιπεῖν ὥς εἰδότε, ποῦ καὶ πῶς
 καὶ διὰ τίνων πολεμητέον. οὕτω καὶ τῷ ἱατρῷ προστάξει
 364 μὲν ὁ πολιτικὸς ὑγιαίνει οὐς δέον, μὴ μακρὸν ποιοῦντι
 5 τὸν θάνατον, τοὺς δὲ τρόπους τῆς ὑγιάσεως ἐκείνῳ παρα-
 δώσει γιννώσκειν, εἴτε διαίταις τοῦτο ποιεῖν δυνατόν εἴτε
 φαρμακείαις εἴτε χειρουργαῖς. οὕτω καὶ τῷ ῥήτορι παρα-
 κελεύσεται ῥητορεύειν καὶ πείθειν, ὥς τῶν αὐτῶν ὄντων
 δικαίων καὶ συμφερόντων, τὰ δὲ εἰδη τῶν λόγων οἷς χρῶ-
 10 μενος πείθειν δύναται καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς διαφορότητας ἐκείνῳ
 f. 33r. καταλείψει διελέσθαι καὶ ὁρᾶν, εἰ διὰ σεμνῶν λόγων ἢ
 διὰ ῥηθικῶν ἢ διὰ δεινότητα πλεονα ἐχόντων χρὴ πείθειν
 τοὺς ἀκούοντας· ἐκάστους γὰρ ἐπάξεται διὰ τῶν οἰκείων.
 οὕτω δὴ οὖν καὶ περὶ τῶν ἁρμονικῶν μέχρι τῶν τύπων ὁ
 15 πολιτικὸς ἐστήξει τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, αὐτὴν δὲ τὴν λεπτοურ-
 γίαν τῶν ἐν αὐταῖς διαφορῶν ἐπιτρέψει τῷ μουσικῷ. διὰ
 ταῦτ' οὖν ὁ Σωκράτης οὐδ' εἰδέναι φησὶ τὰς ἁρμονίας,
 οὔτε τίνες θρηνηδεις οὔτε τίνες συμποτικά, τοσοῦτον δὲ μό-
 νον ὁρίζειν, ὅτι τὸν παιδεύοντα δεῖ πρὸς ἐκείνην βλέπειν
 20 τὴν ἁρμονίαν, ἥτις ἂν ἀπεργάζεται τὸν παιδευόμενον ἐν
 πάσαις πράξεσιν καὶ πάσαις περιστάσεσιν καὶ πᾶσιν πάθεσιν
 τεταγμένον, ἐν μὲν τοῖς βίαιοις καὶ ἀκουσίοις ἀνδριζόμενον
 καὶ μὴ χαλῶντα τὸν τόνον τῆς ζωῆς, ἐν δὲ ταῖς εὐρωστέραις
 καὶ ἐκουσίοις σωφρονοῦντα καὶ μὴ ἐκμελῇ γιγνόμενον ὑπὸ
 25 τῆς παρούσης εὐπραξίας. φιλεῖ γὰρ τὰ μὲν ἀβούλητα τῶν
 συμπιπτόντων ταπεινοῦν, τὰ δὲ βουλητὰ χαυνοῦν τὰς ψυχάς.
 εἰ δὲ [μὴ] τὰς ἁρμονίας ἀναινόμενος εἰδέναι διὰ τὸ τῷ
 πολιτικῷ προσήκον λέγει τι περὶ ῥηθμῶν, τούτου δήπου
 τὴν τοῦ Γλαύκωνος αἰτιατέον ἄγνοιαν· τὰς μὲν γὰρ ἁρμο-

3 cf. Pl. III p. 406^b 5 ὑγιαίνει] ν ss. m³ 7 φαρ-
 μακίαις b 9 λόγον, corr. b 14 οὕτω] τούτω^l 18 οὔτε —
 οὔτε] οὐδέ — οὐδέ 19 δεῖ ss. m³ 22 μὲν ss. m³ 27 possis
 etiam δὴ

νίας εἰδέναι καὶ τὰ εἶδη τὰ ἐν αὐταῖς, τοὺς δὲ ῥυθμοὺς ἀγνοεῖν ἔφατο, καὶ εἰ καὶ τούτων εἰσὶ τινες ἐπιτήδριοι πρὸς παιδεῖαν. Ἰν' οὖν ἐνδείξῃται καὶ τῆς τούτων δυνάμεως πέρι καὶ μὴ ἀτελὴς ὁ λόγος αὐτῷ καταλειφθῇ περὶ τῆς ὅλης μουσικῆς καὶ τῆς εἰς παιδεῖαν αὐτῆς συντελείας, βραχεία 5 περὶ τῶν ῥυθμῶν εἰκότως εἶπεν, ἔφιστάς πῶς ἔστι καὶ ἐν τούτοις παιδευτικὸν | καὶ φέρον εἰς ἀρετὴν· εἴτ' εὐθύς τὸν 1.33^v. πολιτικὸν φυλάττων, ἀλλ' οὐκ εἰς τὸν μουσικὸν μεταπεσεῖν ἐθέλων, καὶ εἰς Δάμωνα τὴν περὶ τῶν ῥυθμῶν ἀποπέμψας θεωρίαν ἐν ἐκ πάντων συλλογίζεται, χρῆναι τὸν παιδευτικὸν 10 εὐλογίας στοχάζεσθαι καὶ εὐαρμωστίας· καὶ εὐρυθυμίας, τάχα καὶ τούτοις εἰς πᾶσαν βλέπων τὴν ψυχὴν. διὰ μὲν γὰρ τῆς εὐλογίας ὁ ἐν ἡμῖν τελειοῦται λόγος, διὰ δὲ τῆς εὐαρμωστίας καὶ εὐρυθυμίας τὸ ἄλογον κοσμεῖται· τῆς μὲν ἀπὸ τῶν δυνάμεων αὐτῶν ἀρχομένης (ἀρμόζονται γὰρ ἐκεῖναι 15 πρὸ τῶν ἐνεργειῶν), τῆς δὲ ἐν ταῖς ἐνεργείαις μόνως ἐμφαινόμενης· τάττονται γὰρ αἱ κινήσεις διὰ τῶν ῥυθμῶν, διότι καὶ τούτων ἔστι τάξεις ὁ ῥυθμός, καθ' ὅσον χρόνῳ μετροῦνται καὶ τὸ πρότερόν ἐστιν ἐν αὐταῖς καὶ ὕστερον.

εἰ Τούτων μὲν οὖν ἄδην· τὸ δὲ ἐπόμενον σκοπῶμεν, τίνα 20 εἰδέναι χρὴ κατ' αὐτὸν περὶ μουσικῆς καὶ ποιητικῆς, πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας καὶ πόσαι τάξεις εἰδὼν μουσικῆς. δόξειεν γὰρ ἂν ὧδὲ μὲν τὴν μουσικὴν συνάπτειν πρὸς τὴν ποιητικὴν, ὅταν λέγῃ τὸν ποιητὴν ἐν τῷ τρίποδι καθῆσθαι τῆς Μούσης [legg. IV p. 719^b] καὶ ὅταν τὴν ἀπὸ Μουσῶν 25 κατοικωχὴν λαβοῦσαν ἀπαλὴν καὶ ἄβατον ψυχὴν ἀνεγείρειν καὶ ἐκβαλχεύειν κατὰ τε ὠδὰς καὶ τὴν ἄλλην πόλησιν [Phaedr. p. 245^a], ὧδὲ δὲ διίστάνειν αὐτὰς ἀλλήλων, ὥσπερ ὅταν τοὺς βίους διορίζων τὸν μὲν μουσικὸν εἰς τὸν πρῶτον φέ-

4 καταληφθῇ, corr. b 6 nempe ἔστι <τι> 9 ἐθέλων
εἰς δάμωνα καὶ τὴν π. | ἀποπέμψασθαι 10 χρῆναι b] χρῆν
15 ἐκεῖναι] ἐκεῖνην

ρων κατατάττη, καθάπερ καὶ πάντα τὸν φιλόκαλον, τὸν δὲ ποιητικὸν εἰς τὸν ἕκτον, καθάπερ καὶ πάντα τὸν μιμητικόν
 f. 34r. [Phaedr. p. 248^d]. ἔοικεν | δὴ οὖν πολλὰ τῆς μουσικῆς
 εἶδη θεασάμενος πᾶν μὲν τὸ ποιητικὸν γένος ὑπὸ τὴν μου-
 5 σικὴν ἀναπέμπειν, οὐ πᾶν δὲ τὸ μουσικὸν εἰς τὴν ποιη-
 τικὴν κατακλείειν. τίνα οὖν μουσικὴν ἂν φαίη ποιητικὴν,
 ἄξιον ἡμᾶς λέγειν διορισσάμενους πρῶτον τὰ εἶδη πάντα τῆς
 μουσικῆς. λέγομεν οὖν καὶ τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν μεγίστην α̅
 εἶναι μουσικὴν, ὥσπερ καὶ ἐρωτικὴν εἰ βούλει φάναι τὴν
 10 ἐρωτικωτάτην ἀρμολογίαν οὐ λύραν, ἀλλ' αὐτὴν τὴν ψυχὴν
 τὴν ἀρίστην ἀρμονίαν, δι' ἣν ἡ ψυχὴ τὰ τε ἀνθρώπινα
 πάντα δυνατόν κοσμεῖν καὶ τὰ θεῖα τελέως ὑμνοῦν, αὐτὸν
 μιμουμένη τὸν μουσηγέτην, ὃς ὕμνεῖ μὲν τὸν πατέρα ταῖς
 νοεραῖς ᾠδαῖς, συνέχει δὲ τὸν ὅλον κόσμον τοῖς ἀλύτοις
 15 δεσμοῖς ὁμοπολῶν πάντα, καθάπερ ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ λέγει
 Σωκράτης [p. 405^c]. διὸ καὶ τὴν ἔνθεον μουσικὴν παρὰ
 τῷ φιλοσόφῳ πρῶτως ἂν εἶναι φαίη (καὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος
 ἐνθουσιάζων ἐλήθη τοὺς πολλοὺς) καὶ τὰ τῆς παιδευτικῆς
 ἀγαθὰ μουσικῆς μειζόνως καὶ πάντα ἀπλῶς, εἰς ἃ βλέπον-
 20 τες ἡγοῦμεθα τὴν μουσικὴν εἶναι σπουδῆς ἅπασιν ἄξιαν.
 καὶ ὃ γε τῶν μουσικῶν ἀκρότατος οὗτός ἐστιν, ὁ αὐτὸς ὢν
 ὡς εἴρηται τῷ ὡς ἀληθῶς φιλοσόφῳ, μηδενὶ τῶν κατὰ μουσι-
 κὴν ἀγαθῶν ἐλλείπων. λέγει δὲ καὶ τὴν ἐκ Μουσῶν κατο- β̅
 κωχὴν μουσικὴν τρόπον ἄλλον ὡς ἐξορμῶσαν καὶ κινουσαν
 25 εἰς τὴν ἔνθεον ποιητικὴν τὰς ψυχὰς· ὃς γὰρ ἔν, φησὶν,
 ἄνευ Μουσῶν μανίας ἐπὶ ποιητικῆς θύρας ἀφίκη-
 ται, καὶ αὐτὸς ἀτελής ἐστι ποιητῆς καὶ ἡ ποίησις
 f. 34v. αὐτοῦ ὑπὸ τῆς | τῶν μαينوμένων ἢ τοῦ σωφρονοῦν-
 τος ἠφανίσθη [Phaedr. p. 245^a]. κἀνταῦθα τὸ μουσικόν

1 καθάπερ im. m^s 8 cf. Pl. Phaed. 61^a 10 cf. Pl. Lach. 188^d 12 ἀν δύνανται? 14 ᾠδαῖς 17 cf. Pl. Phaedr. 244^a, 249^d
 26 μανίας Pl. (qui μανίας Μουσῶν): λαλιᾶς (λα ex?) 27 ποιη-
 τικᾶς Pl. | ἢ post καὶ ss. m^s 28 ἦ] ἦ (item Pl. T, η Pl. B)

εἰς ταῦτόν ἤκει καὶ τὸ ποιητικόν, τῆς ἐνθέου μουσικῆς τὸν
 ἐνθεον ἀποτελούσης ποιητὴν· οὐ γὰρ εἰς ἄλλο τί φησιν τὸν
 ἐκ Μουσῶν κάτοχον ἐνθεάζειν ἢ εἰς τὸ ποιητὴν γενέσθαι,
 τῶν μὲν ἔμπροσθεν γεγυῖσιν ἔργων ἀγαθῶν ὑμνωδόν, εἰς
 ζῆλον δὲ ἀνεγείροντα παιδείας διὰ τούτων τοὺς ἐπιγίνο- 5
 μένους. ὅπου δὴ καὶ τὸ ἔργον μάλιστα τῆς ποιητικῆς ὅσον
 ἐστὶν εἰς παιδείαν ἀνῆκον ἐξέφηνεν καὶ οἶον, καὶ ὥς οὐ
 νομοθετικόν ἐστιν, ἀλλ' ὄντως τρίτον ἀπὸ τῆς ἀληθείας,
 διὰ τῶν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς γεγυῖσιν ἐγκωμίων παιδεῦον
 τοὺς ζηλοῦντας τὰ τῶν ἀγαθῶν ἐπιτηδεύματα. καὶ γὰρ καὶ 10
 οὗτός ἐστιν παιδείας τις τρόπος τοῖς ἀρχαίοις μάλιστα
 συνήθης, διὰ δὴ τινα πεῖραν τῶν κατ' ἀρετὴν ζησάντων
 ὁδηγεῖν ἄλλους κατὰ τὴν ἐκείνων μίμησιν εἰς ἀρετὴν· οἶον
 δηλοῖ καὶ ἐκεῖνος ὁ παρὰ τῷ ποιητῇ λέγων οὕτω·

Καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν 15

[I 524].

καί·

Οὐχ ὀράας οἶον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης,
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους [α 298 sq.].

καί·

Οὐ γὰρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι·
 κάρτιστοι μὲν ἔσαν [A 262. 267].

Ἐκαστα γὰρ τῶν τοιούτων παιδεύει μὲν, ἀλλὰ διὰ παρα-
 δειγμάτων· νομοθέτου δὲ οὐχ οὗτος ὁ τρόπος, ἀλλὰ τίς ὁ
 τῷ ὄντι λέγειν ἀγαθός, καὶ πῶς ἂν ὁ παιδευόμενος γένοιτο 25
 τοιοῦτος, καὶ ἡ παιδεία ὑπὸ καθολικῶν οὐχὶ μερικῶν παρα-
 γδειγμάτων. λέγει δὲ ἄρα καὶ τὸ τρίτον μουσικῆς εἶδος,
 οὐκ ἐτι τοῦτο καθάπερ τὸ προσηρῆθεν ἐνθεαστικόν, ἀναγω- 35
 γὸν· δὲ ὅμως ἀπὸ τῶν φαινομένων ἀρμονιῶν εἰς τὸ ἀφανές

2 τὸν b] τῶν 7 ἐξέφηνεν 12 διὰ δὴ] uterque acc.
 et d alt. ir. m^s 13 ἢ οὐκ αἰεὶς οἶον Hom. 21 γὰρ πω] ' ir.
 m^s, πω ss. m^s | κάρτιστοι ex κράτιστοι m^s 26 ὑπὸ] τύπου
 (δὴ πον b) 27 ἀν καὶ τι τρίτον?

τῆς θείας ἀρμονίας κάλλος· φιλόκαλος γὰρ καὶ ὁ τοιοῦτος
 365 μουσικός, ὥσπερ καὶ ὁ ἐρωτικός, εἰ καὶ ὁ μὲν δι' ὄψεως,
 ὁ δὲ δι' ἀκοῆς ἀναμνησέσθαι τοῦ καλοῦ. τοῦτον δ' οὖν
 καὶ ἐν τῷ πρώτῳ βίῳ συνηρθίμωσεν τῷ ἐρωτικῷ καὶ τρεῖς
 5 ἐποίησεν τοὺς τὸν ἀναγωγὸν καὶ ἐπιστρεπτικὸν ἐλομένους
 βίον ἀπὸ τῶν τελευταίων εἰς τὰ πρῶτα πάλιν, ὅθεν δεῦρο
 κατεληλύθασιν, τὸν φιλόσοφον, τὸν ἐρωτικόν, τὸν μουσικόν,
 τὸν μὲν περὶ τὶ καλὸν ἐνεργοῦντα τὸ ἐν ἀρμονίαις καὶ
 ῥυθμοῖς καὶ ἀπὸ τούτου πρὸς τὰς ἀφανεῖς ἀρμονίας ἀνιόντα
 10 καὶ ῥυθμοὺς ἐκείνους οὐκέτι δι' ἀκοῆς ὄντας γνωστούς,
 ἀλλὰ τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ καταφανεῖς, τὸν δὲ περὶ
 πᾶν τὸ ἐν αἰσθήσει καλόν, ἀναμνηστικὸν ὄντα κάλλους
 ἀπλῶς, ἀλλ' οὐ τινός, τὸν δὲ ἀπὸ πάντων τῶν αἰσθητῶν
 εἰδῶν εἰς τὴν θέαν τῶν νοητῶν, ὧν εἰκόνες τὰ αἰσθητὰ
 15 ταῦτα, στελλόμενον καὶ προειληφότα τό τε τοῦ μουσικοῦ καὶ
 τὸ τοῦ ἐρωτικοῦ τέλος. τὸ γὰρ τὶ καλὸν πάντως δῆπου καὶ
 καλὸν ἐστίν καὶ τὸ τὶ εἶδος πάντως καὶ εἶδος· ὁ τοίνυν
 παντὸς εἶδους θεατῆς οἶδεν ἄμφω, καὶ τὸ ἀπλῶς μὲν
 καλόν, τὶ δὲ εἶδος, καὶ τὸ τὶ καλόν· ὥστ' εἴη ἂν ὁ τοι-
 20 οὔτος μουσικός τῷ φιλοσόφῳ σύστοιχος. λέγει δὲ οὖν καὶ <δ>
 ἄλλην ἐπὶ ταύταις μουσικὴν, τὴν παιδευτικὴν τῶν ἡθῶν
 διὰ τε ἀρμονιῶν τῶν εἰς ἀρετὴν καὶ ῥυθμῶν, ἀνευρίσ-
 κουσάν τινες μὲν ἀρμονίαι καὶ ῥυθμοὶ παιδεύειν δύνανται
 25 πᾶσαις πράξεσι καὶ περιστάσεσιν, τινες δὲ ἐναντιοὶ τούτοις
 ἐκμελεῖς αὐτὰς ἀποτελοῦσιν ἐπιτείνουσαι ἢ χαλᾶσαι καὶ εἰς
 ἀναρμωστίαν ἄγουσαι καὶ ἀρρυθμίαν. καὶ ταύτην εἴποις ἂν
 εἶναι τὴν παιδευτικὴν μουσικὴν ὑπὸ τῷ πολιτικῷ τεταγμένην
 τῇ γυμναστικῇ σύστοιχον, εἰς ἣν ὁ ἐν Πολιτεῖᾳ Σωκράτης

10 ῥυθμοὺς ex ῥυθμοῦ m³ 12 fort. post καλόν excidit
 στρεφόμενον vel sim. 22 an ἀρετὴν <ἀγουσῶν>? 27 ἀρρυθμίαν
 28 τῶν πολιτικῶν 29 cf. Pl. II 376°

βλέπων τοὺς περὶ ἁρμονιῶν καὶ ῥυθμῶν κεκίνηκεν λόγους, ὥσπερ εἰς τὴν πρὸ ταύτης, ἥνίκα τὰς ἐπιστήμας ζητῶν τὰς ἔχουσας τι πρὸς τὴν ἀλήθειαν ὀλκὸν ἀξιοῖ καὶ τὴν ἁρμονίαν μὴ τὴν αἰσθητὴν ἀσπάζεσθαι ταύτην, ἀλλ' εἰς τοὺς καθολικοὺς ἀνάγειν λόγους, μεθιστάσαν τὸν νοῦν ἡμῶν εἰς τὰ 5 νοητὰ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν. Τοσοῦτων τοίνυν ὄντων τῶν παρ' αὐτῷ μουσικῶν ἤδη φανερόν, ὅπως τὴν ποιητικὴν ὑπὸ τὴν μουσικὴν τακτέον, εἴτε τὴν ἔνθεον εἴτε τὴν μὴ τοιαύτην, καὶ τίνος διοριστέον, ὅτι τῆς ἀναγομένης. ταύτην γὰρ εἶχεν ὁ πρῶτιστος βίος, καὶ ταύτην διώριζεν τῆς ποιητικῆς ὡς 10 μιμητικῆς, οὐκ ἐθέλουσαν μιμητικῶς ζῆν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν μιμητῶν ἀναρπάζειν ἑαυτὴν εἰς τὰ παραδείγματα τῶν ἁρμονιῶν τῶν τῇδε καὶ ῥυθμῶν.

Ἐπείδ' ἔπειδ' ἡ καὶ ταῦτα διώριστα, μηδὲ ἐκεῖνα παραλείπωμεν ἀδιόριστα τούτοις ἐπομένως, τίνος ἁρμονίας ἐγκρί- 15 νει δεῖν τὸν ποιητὴν παραλαμβάνειν εἰς τὴν τῶν νέων παιδείαν, καὶ τίνος αὐτὸν ῥυθμοὺς προσαναγκάζει ζηλοῦν, τὴν πασῶν μὲν ἁρμονιῶν πάντων δὲ ῥυθμῶν ἐπιτήδευσιν ἐκτρεπόμενος ὡς ποικιλίας ἀμούσου πρόξενον γιγνομένην 19 τοῖς ἡθεσιν | τῶν παιδευομένων. δοκεῖ γοῦν δι' ὅς ἐῖπο- f. 36r. μὲν αἰτίας ἄλλοις ἐπιτρέπων τὴν τούτων ἐπὶ κρισὶν μετεώρους ἡμᾶς ἀφεῖναι διψῶντας ἀκοῦσαι, τί ποτέ ἐστι τὸ τῷ Σωκράτει περὶ τούτων δοκοῦν, ὅς ἐστιν τῶν μουσικῶν ἀκρότατος· ὥσπερ οἶμαι καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ, φιλοσοφίαν μὲν εἶναι λέγων τὴν μεγίστην μουσικὴν, ἑαυτὸν δὲ μηδὲν ἀπο- 25 λελοιπέναι ταύτης ἐν παντὶ τῷ βίῳ, καὶ ταῦτα διατεινόμενος ὁ εἰρωνικὸς ἐκεῖνος καὶ μηδὲν εἰδέναι λέγων πρὸ τῆς τελευταίας ἡμέρας. Τίνα οὖν αὐτῷ δοκεῖ περὶ τε ἁρμονίας καὶ ῥυθμοῦ τῶν εἰς παιδείαν φερόντων, ἐν οἷς καὶ τοὺς ποιητὰς ἀναγκάζει ποιεῖν, ὅσα προσάσσονται τοῖς νέοις καὶ

1 cf. Pl. VII 530^a sqq. 5 ἀναγωγὸν Wendl. 10 τὴν ποιητικὴν ὡς μιμητικὴν 14 cf. Arist. Quint. II 6 16 τῶν ss. m³ 17 δηλοῦν 19 ἐκτρεπόμενος 24 cf. p. 57, 7 29 an συμφερόντων?

οἷς μόνοις δώσειν χορόν φησιν, ἀλλ' οὐχὶ τοῖς παντοίων
 ἡθῶν μιμηταῖς; τοὺς μὲν οὖν ῥυθμούς, ἐξ ὧν καὶ Δάμωνος
 ἀκοῦσαι λέγει καὶ ἀποδέχεται τοῦ λόγου, δῆλός ἐστιν τῶν
 μὲν συνθέτων τὸν ἐνόπλιον ἀποδεχόμενος, ὅς ἐστιν ἔκ τε
 5 ἰάμβου καὶ δακτύλου καὶ τῆς παριαμβίδος· τοῦτον γὰρ ἀν-
 δρικὸν ἡθος ἐμποιεῖν καὶ παρατεταγμένον πρὸς πάσας τὰς
 ἀναγκαίας καὶ ἀκουσίους πράξεις· τῶν δὲ ἀπλῶν τὸν ἡρῶον
 δάκτυλον, περὶ οὗ καὶ λόγων φησὶν ἀκοῦσαι Δάμωνος καὶ
 δακτύλον γε καὶ ἡρῶον διακοσμοῦντος, ἐνδεικνύμενος ὡς
 10 ἄρα τὸν τοιοῦτον ῥυθμὸν ἡγεῖται κοσμιότητος εἶναι ποιητι-
 κὸν καὶ ὁμαλότητος καὶ τῶν τοιούτων ἀγαθῶν. ἔκ δὲ ἀμ-
 φοτέρων ἀποτελεῖσθαι τὴν ψυχὴν ἅμα μὲν εὐκίνητον ἅμα
 δὲ ἡρεμαίαν· ταῦτα δὲ ἅμφω καλῶς ἀλλήλοις συγκραθέντα
 f. 36 v. παιδεῖαν | τὴν ὡς ἀληθῶς ἐντιθέται. δεῖν γὰρ καὶ ἐν τῷ
 15 Πολιτικῷ [p. 309^b] φησιν μῆτε τὸ εὐκίνητον μόνον αἰ-
 ρεῖσθαι τῶν ἡθῶν, δξύροπον καθ' αὐτὸ καὶ ἄστατον ὄν,
 μῆτε τὸ ἡρεμαῖον ἀργὸν καὶ ἀδρανὲς ὑπάρχον θατέρου χωρι-
 ζόμενον. ἅμφω τοίνυν οἱ ῥυθμοὶ τὴν ἀμφοτέρων μετριότητα
 προξενοῦσιν ἀλλήλοις συμπλεκόμενοι. τὰς δὲ αὖ ἀρμονίας
 20 ἤδη μὲν τινες τῶν θρηνηστικῶν καὶ συμποτικῶν, ὧν αἱ μὲν
 τὸ φιλήδονον χαλῶσιν, αἱ δὲ τὸ φιλόλυπον συντείνουσιν,
 τούτων δ' οὖν ἐκβεβλημένων ἀξιοῦσιν τὰς λοιπάς, ὧν Δά-
 μων ἐδίδασκεν, τὴν τε Φρύγιον καὶ τὴν Δώριον αὐτὸν ὡς
 παιδευτικὰς παραδέχεσθαι· καὶ διαμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλή-
 25 λους, οἱ μὲν τὴν Φρύγιον εἰρηνικὴν, τὴν δὲ Δώριον λέ-
 γοντες εἶναι κατ' αὐτὸν πολεμικὴν [εἶναι], οἱ δὲ ἀνάπαλιν,
 τὴν μὲν Φρύγιον ὡς ἐκστατικὴν εἶναι πολεμικὴν, τὴν δὲ
 Δώριον καταστηματοικὴν καὶ εἰρηνικὴν. ἡμεῖς δὲ εὐρόντες
 ἐν Λάχητι [p. 188^d] λέγοντα σαφῶς αὐτὸν τὸν ἀγαθὸν

4 ὅς post ins. m² 16 post ἄστατον extat καθ' αὐτὸ (exp. m²?) 20 sive θρηνητικῶν sive θρηνωδῶν verum puto

21 post χαλῶσιν extat αἱ δὲ το φι[λήδονον] χαλῶσιν 22 cf. Ar. pol. 1340^a 38 24 παιδευτικὸν 26 κατὰ ταυτὸν | εἶναι del. b

ἄνδρα εἶναι καὶ ὄντως πεπαιδευμένον τὸν ἁρμόσάμενον <οὐ>
 λύραν οὐδὲ ὄργανα παιδείας, ἀλλ' αὐτὸν τὴν αὐτοῦ ψυχὴν,
 οὐ φρυγιστὶ οὐδὲ αὖ ἰαστὶ ἢ λυδιστὶ, ἀλλὰ δωριστὶ, ἥπερ
 μόνῃ ἐστὶν ἁρμονία Ἑλληνική, ταύτην μὲν αὐτὸν ἡγούμεθα
 μόνην οἶσθαι τῶν ἁρμονιῶν ἐν παιδείᾳ ἐξαρκεῖν, τὴν δὲ 5
 φρυγιστὶ πρὸς ἱερὰ καὶ ἐνθεασμούς ἐπιτηδεῖαν ὑπάρχειν (ὥς
 καὶ τοῦτο ἐν Μίνωϊ λέγει [p. 318^b] σαφῶς, τὰ Ὀλύμπου
 μέλη μόνᾳ τοῖς εἰς κατοικωχὴν πεφυκότας κινεῖν ἐξιστάν-
 τα, πρὸς δὲ παιδείαν μὴ συντελεῖν). τῶν δὲ ρυθμῶν | 9
 τὸν μὲν ἐνόπλιον οὐκ εἰς τὸ παιδεύειν νέων ψυχάς, ἀλλ' f. 37r.
 εἰς τὸ ἐξορμᾶν εἰς τὰς πολεμικὰς πράξεις παρέχεσθαι χρεῖαν
 ὑπειληφέναι, καὶ τὸ ὄνομα λαβεῖν ἐντεῦθεν τὸν ρυθμόν.
 μόνον δὲ τὸν δάκτυλον καὶ ἡρῶν ἁρμόττειν παιδευομένοις
 καὶ ὅλως τὸν τῇ ἰσότητι κεκοσμημένον. διό μοι δοκεῖ καὶ
 οὕτω εἰπεῖν Δάμωνος ἀκοῦσαι τοῦτον διακοσμοῦντος τὸν 15
 ρυθμόν, ὥς εἰς κατακόσμησιν ὥς ἀληθῶς συντελοῦντα τῆς 366
 ζωῆς καὶ παιδευτικόν. μίαν οὖν ἁρμονίαν τὴν Δώριον καὶ
 ρυθμόν ἔνα τὸν δακτυλικὸν αὐτὸν ἐγκρίνειν ἡμῖν λεκτέον
 τοῖς παιδεύειν μέλλουσι ποιηταῖς ἐμπρέπειν· καὶ γὰρ ἐστι
 τούτοις κοινωμία κατὰ τὸν τῆς ἰσότητος λόγον. καὶ γὰρ 20
 ὥσπερ <δ> δακτυλικὸς ρυθμὸς ἐν τῷ ἴσῳ συνίσταται τῆς
 ἄρσεως καὶ θέσεως, οὕτω καὶ ἡ Δώριος ἁρμονία τὸν ἴσον
 ἐφ' ἑκάτερα τοῦ τόνου λόγον ἁρμόζει· δύο γὰρ τετραχόρδα
 διοριζόμενα τόνῳ μελωδεῖται κατ' αὐτήν. ἐμπρέπει δὲ ὁ τῆς
 ἰσότητος λόγος ταῖς τῶν ἀλόγων εἰδῶν ἀρεταῖς, τὰς ὑπερ- 25
 βολὰς καὶ τὰς ἐνδείας ἀφελών, αἱ δὲ τῆς τοῦ ἀνίσου μερί-
 δος εἰσίν. ταῦτα μὲν οὖν εἰρησθῶ δεικνύντα, τίνας ἁρμονίας
 ἐκλέγεται καὶ τίνας ρυθμούς εἰς πόλιν παιδευτικὴν. ὅτι

6 ἐπιτηδεῖαν ex ἐπιτήδειον (vel -δευμα) m^s 9 cf. Arist.
 Quint. II 15 | δὲ ir. m^s 10 ψυχὰς ex ψυχῶν m^s 14 ὅλοις,
 corr. b | δοκεῖν 15 τοῦτο, corr. b 19 μέλουσι 26 αἱ
 (acc. et spir. a m^s?) δὴ (η ir. m^s) 27 δεικνύντα] ὅ ss. et v
 ex v fecit m¹, ex ~ fecit m^s

δὲ ὥσπερ ἐν τῇ μιμήσει τὴν ποικιλίαν ἀπεσκευάζετο καὶ
 διὰ τοῦτο τὴν τοιαύτην ποιητικὴν ἐξέπεμπε, οὕτω καὶ ἐν
 ταῖς ἀρμονίαις καὶ τοῖς ῥυθμοῖς τὰς παντοδαπὰς αὐτῶν
 4 ἑξέεις, αἱ δὴ χειροῦνται τὰς τῶν πολλῶν ἀκοάς, ἐκτρέπεται,
 1. 37 γ. δηλοῖ [p. 399^c] καὶ τῶν ὀργάνων ἀτιμάζων τὰ καλοῦ|μενα
 παναρμόνια καὶ τοὺς τριγώνους καὶ αὐτὸν τὸν αὐλόν, ἐοι-
 κότα τοῖς παναρμονίοις διὰ τὸ πλῆθος τῶν τρυπημάτων,
 οἷς τὸ ὄνομα γέγονεν ἐκ τοῦ παντοίας ἀρμονίας εἶναι δυ-
 νατὸν ἐπιδείκνυσθαι δι' αὐτῶν. ὥς οὖν συντόμως εἰπεῖν,
 10 πανταχοῦ δεῖ τὸν παρ' αὐτῷ ποιητὴν εἰς δύο ταῦτα βλέπειν
 καὶ ἐν ταῖς μιμήσεσιν καὶ ἐν ταῖς ἀρμονίαις καὶ ἐν τοῖς
 ῥυθμοῖς, τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀπλοῦν, ὧν τὸ μὲν ἐστὶ νοερὸν
 τὸ δὲ θεῖον· καὶ εἰκότως. δεῖν γὰρ ὁμοιωθῆναι τούτοις τὴν
 ψυχὴν πρὸ αὐτῆς οὕσιν· καὶ γὰρ μετ' αὐτὴν σῶμα καὶ ὕλη,
 15 αὕτη μὲν αἰσχος οὖσα, τὸ δὲ σῶμα σύνθετον.

Τούτων οὖν ἡμῖν συμπερανθέντων ἴδωμεν, τίνα ποτέ ^ξ
 ἐστίν, ἃ τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἐπιτιμᾷ ποιηταῖς καὶ δι' ἃ φησὶν
 αὐτοὺς ἀποπίπτειν τῆς ἀληθοῦς μουσικῆς. τὸ γὰρ μὴ ἂν
 ποτε τὰς Μούσας αὐτὰς ἐξαμαρτεῖν ἅπερ οὗτοι πλημμελοῦ-
 20 σιν ἐκβαίνοντας αὐτοὺς δείκνυσιν τὴν τῷ ὄντι μουσικὴν καὶ
 φερομένους εἰς τὴν τὸν πολὺν ὄχλον ἀρέσκουσιν. ἔστι δὴ
 οὖν τούτων, ὧν φησὶ τοὺς καθ' ἑαυτὸν ποιητὰς πλημμε-
 λεῖν, ἔν μὲν τὸ τοὺς λόγους καὶ τὰς ἀρμονίας καὶ ῥυθμοὺς
 μὴ ποιεῖν οἰκείους τοῖς εἶδεσι τῆς ζωῆς ἃ μιμοῦνται, περι-
 25 ἀπτοντας γυναιξὶν μὲν ἀνδρικοὺς λόγους, ἀνδράσι δὲ γυναι-
 κῶν καὶ οὐδὲ τούτων σπουδαίων· τοῦτο γὰρ οὐκ ἔστιν
 μιμήσεως ὀρθῆς, ὥσπερ οὐδὲ τὸ δειλοῖς ῥυθμοὺς ἀνδρείων
 ἢ ἀνάπαλιν διανέμειν. ἕτερον δὲ τὸ συγγεῖν τὰς ἀρμονίας
 καὶ τοὺς ῥυθμοὺς πρὸς τὰ εἶδη τῶν λόγων καὶ τὰ ἀσύγκλωστα

15 αὕτη b] αὐτῇ

19 post οὗτοι est ἐτή, exp. m^s21 τὸν ss. m^s
397^b 398^d

24 τῆς ζωῆς] τοῖς ζώοις

28 cf. etiam rep. II

συγκλωθεῖν, οἷον λόγοις θρηνη|τικοῖς ἀρμονίαν Δώριον f. 38^r
 ἐπιφέρειν, καὶ ἀνδρικοῖς Ἀύδιον γοεράν οὔσαν. δεῖν γὰρ
 ἔπεσθαι τῷ μὲν λόγῳ τὴν ἀρμονίαν, τῇ δὲ ἀρμονίᾳ τὸν
 ῥυθμόν· καὶ εἰ μὲν ἀνδρικός ὁ λόγος, καὶ τὰ λοιπὰ εἶναι
 τοιαῦτα πάντως, εἰ δὲ θρηνώδης, κἀκεῖνα τῆς ὁμοίας εἶναι 5
 δυνάμεως. καὶ ἔοικεν διὰ τούτου [καὶ ταῦτα] κἀκεῖνο δι-
 δάσκειν, ὡς ἄρα τῶν ἀρμονιῶν κατὰ τὰ εἶδη διηρημένων
 τῆς ζωῆς οἱ ποιηταὶ χρώμενοι πάσαις ἐπὶ πάντων ἀτάκτως
 δόξαν παρῆχον, ὡς ἄρα μὴ οὔσης ἐν ταῖς ἀρμονίαις τοι-
 αύτης διαφορᾶς, ἀλλὰ ἀπασῶν εἰς πᾶν ἥθος ἐναρμόζεσθαι 10
 δυναμένων· ὡς θρηνεῖν μὲν ἱαστὶ τυχόν, ἐν δὲ συμποσίοις
 διαγλυνεσθαι μιξολυδιστί. καὶ εἴλοντο λέγειν τινὲς καὶ ταῦτα
 συγχωροῦντες εἶναι καὶ λόγων καὶ ῥυθμῶν διαφοράς, καὶ
 μὴ ἂν τὸν τοῦ ἀνδρικοῦ λόγον ἀρμόσαι τῷ δειλῷ, μηδὲ
 τὸν ἀνδρικὸν ῥυθμὸν γενέσθαι ἂν ἐμπρέποντα δειλῷ. γε- 15
 λοῖον γὰρ τῶν ἄκρων ταύτῃ διωρισμένων τὴν ἀρμονίαν μὴ
 κατὰ ταῦτα διηρηθῆναι καὶ ἄλλην ἄλλοις ἤθεσιν ἐμπρέπειν.
 τοῦτο μὲν οὖν ὅπερ ἔφην, τὸ πάντα συγχεῖν, ἔοικεν τοῦτο
 τοῖς ποιηταῖς ἐπιτιμαῖν. τὸ δὲ πρότερον, τὸ τοῖς ὑποκειμένοις
 ἤθεσι καὶ εἵδεσι τῆς ζωῆς μὴ παρέχεσθαι συνάδοντας τοὺς 20
 λόγους καὶ τὰς ἀρμονίας καὶ τοὺς ῥυθμούς, εἰ καὶ ἀλλήλοις
 εἴη ταῦτα μὴ ὡς ἔτυχεν συγκεκλωσμένα, διδάσκοντος ἡμᾶς
 ἔστιν τὴν πάντων τούτων χρεῖαν καὶ σύνταξιν εἰς τὰ πρά-
 γματα δεῖν ἀναφέρειν. τὰς γὰρ ἐννοίας ἐκείνοις ἔπεσθαι δεῖν, 24
 αὐτὴ προηγουμένην ἐν τοῖς λόγοις ἔχουσι δύναμιν· οἷς f. 38^v.
 ἔπεσθαι προσήκει τὰς ἀρμονίας, ὡς ταύταις τοὺς ῥυθμούς.
 Εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῶς ἐν Νόμοις [II p. 669^b sqq.] εἰρη-
 μένα πεφωράκαμεν, δῆλον δῆπουθιν, ὅτι τὸν τοῖς ὄροις
 τούτοις χρώμενον τῆς ποιητικῆς καὶ διορίζοντα τὰ μέτρα

6 καὶ ταῦτα ss. m² 8 ἀτάκτων 12 an διάγεσθαι? |
 requiritur <δ> καὶ εἰ. λ. τινές, καὶ τ. σ. 17 possis κατὰ ταύτᾳ
 18 τοῦτο alterum non sanum; possis <διά> τοῦτο aut οὕτω
 25 οἷς sc. λόγοις

πάντων τούτων, λόγων ἁρμονιῶν ρυθμῶν, καὶ μάλιστα ἂν
 θείμεθα κριτὴν ποιητῶν ἄριστον εἶναι, καὶ οὐχ ὥσπερ
 ἔδοξέν τισιν κίβδηλον ἐκ τῶν ἐν Τιμαίῳ [p. 21^ο] περὶ τῶν
 Σόλωνος ποιημάτων λόγων, οὓς εἰς Κριτίαν ἀνέπεμψεν τὸν
 5 πρεσβύτερον, ὃν ἔδει περὶ ἀνδρὸς προσήκοντος αὐτῷ λέγοντα
 τὰ αἰσιώτερα λέγειν· πρὸς τῷ καὶ τὸν ἔπαινον ἐστοχάσθαι
 τῆς Σόλωνος περὶ τὴν ποίησιν τῶν τε ὀνομάτων ἕνεκα καὶ
 τῶν νοημάτων ἐξουσίας. τὸ γὰρ ἐλευθεριώτατον εἶναι
 τῶν ποιητῶν τὴν ἐν τούτοις ἄδειαν δηλοῖ, μήτε ὀνομάτων
 10 ὥρας φροντίζουσιν, οἷαν οἱ πολλοὶ περὶ πλείονος ἄγοντες
 βοστροχίζουσι τοὺς στίχους, μήτε νοημάτων πέρι τῆς ποικι-
 λίας, οἷας ἀντεχόμενοί τινες τὸ ἥθος ἀμβλύνουσιν τὸ ἀνη-
 γμένον εἰς ἀρετὴν. ὥστε ἐμοὶ δοκεῖ καὶ τοῦτο πρέπον ὄνομα
 τῇ ιδιότητι τῶν Σόλωνος ποιημάτων εἰς αὐτὸν ἀπορρίψαι,
 15 κἂν ἢ Κριτίας ὁ κριτής.

Ἀλλὰ τούτων ἱκανῶν ὄντων εἰς ταύτην τὴν ζήτησιν ἢ
 ἔπεται λέγειν ἡμᾶς, τίς ὁ κατὰ Πλάτωνα ποιητῆς ἄριστος
 ἂν εἴη, καὶ τίνα μὲν αὐτὸν εἰδοποιεῖ πραγματικά, τίνα δὲ
 λεκτικά καθήκοντα. χρὴ μὲν οὖν τὴν ὡς ἀληθῶς ἐπαινε-
 20 τὴν παρ' αὐτῷ ποιητικὴν, εἴτε περὶ θεῶν εἴτε περὶ δαι-
 μόνων λέγοι, πρὸς ἐκείνους ὁρᾶν τοὺς τύπους, οὓς αὐτὸς
 1. 39 γ. εἶπεν, ὑμνωδὸν οὔσαν αὐτῶν ὡς ἀγαθοποιῶν μό|νως, ὡς
 ἀμεταβλήτων ταῖς τε οὐσίαις καὶ ταῖς δυνάμεσι καὶ ταῖς
 ἐνεργείαις, ὡς ἀλήθειαν συμφυᾶ ταῖς ἐνώσεσιν ἀεὶ τὴν αὐ-
 25 τὴν ἐχόντων· κἂν πλάττη τινὰς περὶ αὐτῶν μύθους, ὥσπερ
 οὖν δεῖ πλάττειν (πάντως γὰρ τὸ μυθολογικὸν καὶ Πλάτων
 ἀποδίδωσιν τοῖς ποιηταῖς· τὸν γὰρ ποιητὴν φησιν [Phaed.
 p. 61^b], εἴπερ μέλλοι ποιητῆς εἶναι, χρὴ ποιεῖν μύ-
 θους ἄλλ' οὐ λόγους), ὁμοίους πλάττειν τοῖς ὑποκειμένοις,
 30 ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν ἀνομοίων ἐθέλειν αὐτὰ κρύπτειν· λαμβά-

3 ἐκ τῶν] ἢ (η ir.) τὸν 8 ἐλευθεριώτατον, corr. b
 11 τύχους (στοίχους b) 16 ὄντων dedi pro τῶν quod ss. m³
 17 ἡμᾶς (α ex ι) ἡμῖν b

νειν δὲ ἀπὸ μὲν τῶν φυσικῶν ὀνομάτων ὅσα κατὰ φύσιν, οἷον γάμους καὶ τόκους καὶ ἐκτροφὰς τῶν γεννηθέντων καὶ συστάσεις κατὰ φύσιν γενομένας, ἀλλ' οὐ τερατώδεις· ἀπὸ δὲ τῶν ἡθικῶν τὰ ἔνθεσμα καὶ ἄξια τῶν αἰετῶ καλῶ καὶ τῶ ἀγαθῶ κεκοσμημένων, οἷον νόμον καὶ δίκην καὶ παίδων 5 εἰς πατέρας τιμὰς καὶ πατέρων εἰς παῖδας παραδόσεις τῆς ἀρχῆς. ταῦτα γὰρ ἂν εἴη πρόποντα παραπετάσματα τῶν θείων νοημάτων ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοὺς ἐλκόμενα πραγμάτων ἐπ' αὐτούς. εἰ δὲ περὶ ἡρώων ἢ ἀνθρώπων λέγοι, χωρὶς ἀπάσης κρύψεως τὰ μὲν περὶ ἡρώων προσήκοντα τοῖς ἡρώσι 10 ποιεῖν, ἀπάθειαν αὐτοῖς ἀπονέμοντα τὴν ἡμιθείοις πρόπονσαν, τὰ δὲ περὶ ἀνθρώπων εἰς ἔπαινον τείνοντα τῶν ἀγαθῶν αἰετῶν καὶ κοσμοῦσαν λόγοις τὰ ἐκείνων ἔργα καὶ μιμήσει χρωμένην τῶν τοιούτων, τὰ δὲ τῶν κακῶν ἐπιρραπίζουσαν, ἵν' ἡ τοῖς νέοις ὠφέλιμα πρὸς ἀκρόασιν, καὶ ἐνδιατρίβουσιν 15 τοῖς περὶ τῶν ἀμεινόνων λόγοις, τὸ δὲ ἀπλοῦν αἰετῶν μετὰ διώκουσαν ἡθὸς ἀντὶ τοῦ ποικίλου κατὰ τὴν μέμνησιν. 1.39^v Τὸ μὲν οὖν πραγματικὸν τῆς ποιητικῆς τοιοῦτον εἶναι δεῖ κατ' αὐτόν· τὸ δὲ λεκτικὸν κατὰ μὲν τὴν λέξιν ἐπομένως ταῖς διανοαῖς μάλιστα μὲν ἀφηγηματικὸν εἶναι τῶν εἰρη- 20 μένων ἐννοιῶν ἀντεχόμενον, εἰ δὲ που δεῖ καὶ μιμήσεως (καὶ γὰρ τοῦτο Πλάτων διώρισεν, ὥσπερ μυθολογικόν, οὕτω καὶ μιμητικὸν εἶναι τὸν ποιητὴν), ἐξ ἀνάγκης τὴν μέμνησιν μὴ ποικιλίας μετέχειν, ἀλλ' εἶναι τῶν ἀγαθῶν μόνων, καὶ ποτε μιμήσῃται τινα παθαινόμενον, μήτε ἀνεπλήρητον ἔαν 25 μήτε ἀπολαύειν τῆς μιμήσεως· τούτοις δὲ οἰκείως καὶ μελοποιοῦντα τὴν εἰς ἀρετὴν τείνουσαν ἀρμονίαν τιμᾶν καὶ ταύτῃ προσχρῆσθαι διαφερόντως· εἰ δὲ ποτε τῶν ἄλλων τινὰ παραλάβοι τῶν κακῶν τινα μιμουμένη πρὸς ὀλίγον, δῆ-

6 cf. Orph. fr. 85. 86. 96 9 et 10 ἡρώων 13 κοσμοῦσαν sc. τὴν ποιητικὴν 21 an δέοι? 22 cf. rep. II 392^d sqq. X 595^b sqq. 29 παραλάβοι τῶν] παραλαβόντων | μιμουμένη m¹, sed v in fine ss. m³

λην γίνεσθαι πρὸς τὸ εἶδος ἀνιλλομένην ἐκεῖνο τῆς ἀρμο-
νίας ὥς οὐ σπουδαῖον, ἀλλὰ δυσχεραίνουσιν, ἢ τῇ
πολιτικῇ προσήγορος. καὶ δὴ καὶ εἰ ῥυθμοῖς χρῶτο, πρέ-
ποντας αὐτοὺς τῇ ἀρμονίᾳ συγκλώθειν, τοὺς μὲν ἐπὶ πλέον
5 ὥς σπουδάζουσιν, τοὺς δὲ ἐπ' ἐλάχιστον ὥς παίζουσιν·
οὕτω γὰρ ἂν εἴη πρὸς ἑαυτὴν σύμφωνος. ὥστ' εἴη ἂν ἡ
ποιητικὴ κατ' αὐτὸν ἕξις μιμητικὴ διὰ τε μύθων καὶ λόγων
μετὰ ἀρμονιῶν καὶ ῥυθμῶν κατ' ἀρετὴν διατιθέναι δυνα-
μένων τὰς τῶν ἀκουόντων ψυχάς.

- 10 Τὸ μὲν οὖν τῆς ποιητικῆς ἄριστον εἶδος ἐστὶν παρ' ὃ
αὐτῷ τοιοῦτον· ἕξις δὲ τούτῳ τί ποτε τὸ τέλος αὐτῆς ἐστι
παντὶ συλλογίσασθαι ῥᾶδιον. εἰ γὰρ μιμητὴς ἐστὶν ὁ ποιη-
1. 40 r. τῆς, ὅτι μὲν οὐκ ἔχει τέλος τὴν ἡδο|νὴν, ὥσπερ ὑπέ-
λαβον οἱ πάντα μὲν νομίζοντες πράγματα παραλαμβάνειν εἰς
15 μίμησιν αὐτόν, πάσαις δὲ ἀρμονίαις χρῆσθαι, πάντων δὲ
ῥυθμῶν εἶναι ζηλωτὴν, ἵνα ἡδυσμένην ἀποτελῇ τὴν πόλιν,
ὅτι δ' οὖν τοῦτ' οὐκ ἀληθές, ἐν Νόμοις [Π p. 667^c]
ἔδειξεν οὕτως συλλογιζόμενος· ὁ ποιητὴς μιμητῆς· πᾶς
μιμητῆς τέλος ἔχει ὅμοιον ποιῆσαι τῷ παραδείγματι, ἂν τε
20 ἦδειν μέλλειν τινὰς ἂν τε μὴ· δῆλον ἄρα ὅτι καὶ ὁ ποιητὴς
οὐ τὸ ἦδειν ἀπλῶς ποιήσεται τέλος. ὅτι δὲ εἴτερ μέλλοι
τοιοῦτος εἶναι μιμητῆς οἶον εἵπομεν, εἰς τέλος βλέπει τὸ
ἀγαθόν, καὶ τοῦτο γνώριμον· πάσης γὰρ τῆς κατ' ἀρετὴν
ἐπιτηδεύσεως, εἴτε ἐν μιμήσεσιν εἴτ' ἄνευ μιμήσεων, οὐκ
25 ἄλλο τι φήσομεν εἶναι τέλος πλην τοῦ ἀγαθοῦ. τοῦτο δὲ
δὴ τί ἐστίν, ἄξιον συνιδεῖν, ὅτι πρόδρομον εἶδος τῆς πολι-
τικῆς ζωῆς, οὐκ εἰς τὸ θεωρητικὸν ἀνάγον τὴν ψυχὴν τέ-
λος, ἀλλ' εἰς τὸ πολιτικόν· διὸ καὶ ἀναγκαῖον ἐλέγομεν εἶναι
τῷ ποιητῇ τὰ μέτρα τῶν ἐνεργειῶν ἀφορίζειν τὸν πολιτικόν,
30 ὥς τῷ στρατηγῷ καὶ ἱατρῷ καὶ ῥήτορι, τὸν δὲ οἷς ἐκεῖνος

3 χρῶτο 5 τοὺς δὲ — παίζουσιν im. add. m⁸ 16 ἀποτελεῖ,
corr. b 19 ὁμοιόν <τι> Raderm. 20 exciditne τὸ εἰκαζόμενον?

διακελεύεται χρώμενον ὅροις τὸν εἰρημένον τρόπον ποιεῖν, εἰς
ἐκεῖνο φέροντα τὰ ποιήματα τὸ τέλος.

Τοῦτου δὲ ἡμῖν γνωσθέντος οἶμαι καὶ τὸ τελευταῖον
εἶναι δῆλον τῶν προβληθέντων ἡμῖν εἰς ζήτησιν, τίς ποτε
ἄρα ἐστὶν ὁ ἐν τῷ παντὶ ποιητής, καὶ εἰς τίνα βλέπει καὶ 5
οὗτος πολιτικὸν ὑπὲρ αὐτὸν ὄντα· καθάπερ ἄλλος ὁ ἐν τῷ
παντὶ στρατηγὸς καὶ ῥήτωρ ἄλλος καὶ ἰατρός, ὃ μὲν τὸν
κοσμικὸν πόλεμον τῷ πατρὶ συνδιακοσμῶν καὶ τὰ ἀμείνω
κρατεῖν ἀεὶ τῶν χειρόνων παρασκευάζων, μετὰ τοῦ μηδὲ 9
τὴν | ἐκείνων ἀφανίζειν δύναμιν (δεῖ γὰρ εἶναι καὶ κεῖνα 1.40 v.
πάντως, ἵν' ἡ τὸ πᾶν ἐκ τῶν ἐναντίων), ὃ δὲ τὴν ἐν τῷ
παντὶ φύσιν δυναμῶν, ἵνα συνέξη τὰ σώματα πάντα, καὶ
ἀγήρων ἡ καὶ ἄνοσον ἀεὶ τὸ πᾶν κατὰ φύσιν ἔχον, ὃ δὲ
τοῖς νοεροῖς λόγοις πελθῶν ταῦτα ζῆν αἰ βούλεται ὁ πολι-
τικός ἐν τῷ παντὶ νοῦς. οὕτω γάρ πον καὶ ποιητής ἄλλος 15
ἐστὶ κοσμικός, μυθολογικὸς μόνως, μιμήματα ποιῶν τὰ ἐμ-
φανῆ τῶν ἀφανῶν καὶ καλῶν καλὰ, τῶν κατὰ νοῦν τὰ
κατὰ φύσιν, ἀρμονίαις χρώμενος, δι' ὧν ἀρετὴν ἐν τῷ ὅλῳ
παρέχεται κρατοῦσαν, ἡττωμένην δὲ κακίαν· καὶ ἑνθυμίζων
τὰς κινήσεις, ὥστε κατὰ λόγον κινεῖσθαι, καὶ μίαν ἐκ πάν- 20
των ζῶσαν ἀποτελῶν ἀρμονίαν καὶ ἓνα ἑνθυμόν. τοῦτον
ἐγὼ τὸν ποιητὴν οὐκ ἄλλον εἶναι φαίην ἂν ἢ τὸν τοῦ με-
γάλου πολιτικοῦ μέγαν συνεργὸν καὶ παιδευτικὸν ὡς ἀλη-
θῶς θεόν, εἰς τὸν ἐκείνου βλέποντα νοῦν. ὁ μὲν γὰρ ἐν
τῷ παντὶ πολιτικός ἐστὶν ὁ μέγας ὑμνούμενος Ζεὺς, παρ' 25
ὧ καὶ αὐτὸς εἶναι φησιν τὴν πολιτικὴν [leg. I 624^a]. ὁ
δὲ τούτῳ μὲν συνεργὸς τῆς ἐν τῷ παντὶ πάσης τάξεως ἐν
τε ὀξελαῖς καὶ βαρεῖαις κινήσεσι καὶ ἐν βραχυπορωτέραις ἢ
μακροπορωτέραις περιόδοις οὐκ ἄλλος ἐστὶν ἢ ὁ Ἀπόλλων,

2 φέροντα] φέρον. Possis etiam ποιεῖν εἰς ἐκ. φέροντα π.
τὸ τ. | πρ. τὸ τ' im. m³ 3 δ] ἐ ἡμῖν — τελευ[ταῖον im. m³
(usque ad γνωσ- ir.) 13 an <καὶ> κατὰ? 17 καλῶν]
κακῶν

ποιητῆς ὧν μιμημάτων ἐναρμονίων καὶ ἐνρῦθμων. ἐκείνων
 δὲ ὁ μὲν στρατηγὸς ὁ μέγιστος Ἄρης, πολέμων προστάτης
 θεὸς καὶ ἀνεγείρων πάντα πρὸς τὴν ἐναντίωσιν τὴν κοσ-
 μικήν· ὁ δὲ πειθοῦς δημιουργὸς οὐκ ἄλλος ἢ ὁ Ἑρμῆς,
 5 δι' ὃν καὶ δημηγοροῦσιν ἄλλοι θεοὶ κατ' ἄλλους, καὶ πρὸς
 πάντας ὁ Ζεὺς τὸν ἐν ἑαυτῷ προχειρίσας Ἑρμῆν· ὁ δὲ
 f. 41r. πάντα κατὰ φύσιν | ἔχοντα δεικνύς Ἀσκληπιός, δι' ὃν οὐ
 νοσεῖ <τὸ> πᾶν, οὐ γηράσκει, τὰ στοιχεῖα οὐκ ἀνίησι τῶν
 ἀλύτων δεσμῶν. εἰ οὖν με δεῖ τὰ ἀνέξοιστα λαλεῖν, ὁ μὲν
 10 ποιητῆς ὅστις ἐστὶ δῆλον· κινεῖ δὲ τὰς Σειρῆνας ἄδειν
 μίαν φωνὴν ἰείσας ἓνα τόνον, ὥς ὁ ἐν τῷ δεκάτῳ
 λέγει τῆς Πολιτείας μῦθος [p. 617^b]. κινεῖ δὲ ὥς ὁ Τί-
 μαιος [p. 36^c] τοὺς τῶν θείων ψυχῶν κύκλους ἐν λόγῳ
 προφερομένους ἐνρῦθμους κινήσεις. πάντα δὲ ἀπὸ τῶν
 15 ψυχῶν ἀρξάμενα ποιήματά ἐστιν Ἀπόλλωνος ἐναρμόνια καὶ
 ἔρρυθμα· καὶ εἰς τοῦτον βλέπων ὁ τῆδε ποιητῆς ὕμνειτω
 μὲν θεούς, ὕμνειτω δὲ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐν τε μύθοις καὶ
 ἄνευ μύθων, ἢ περὶ ἄλλα στρεφόμενος γιννωσκέτω καὶ
 ποιητικῆς ἀμαρτῶν καὶ Ἀπόλλωνος.

²⁰ Πρόκλου διαδόχου περὶ τῶν ἐν Πολιτεία πρὸς
 368 Ὅμηρον καὶ ποιητικὴν Πλάτωνι ρηθέντων.

<Βιβλίον α>

Ἐναγχος ἡμῖν ἐν τοῖς τοῦ Πλάτωνος γενεθλοῖς διαλεγό- A
 μένοις παρέστη διασκέψασθαι, τίνα ἂν τις τρόπον ὑπὲρ τε
 25 Ὅμηρον πρὸς τὸν ἐν Πολιτεία Σωκράτη τοὺς προσήκοντας
 ποιήσαιο λόγους καὶ ἐπιδείξειεν τῇ τε φύσει τῶν πραγμά-

5 ἄλλους sc. Ἑρμᾶς 8 τὸ add. b 14 an περιφερομένους?
 | ἐνρῦθμωσ m¹, ου ss. m³ | κινεῖσθαι (ει ir.) m¹, ἥσεις ss. m³
 16 ἐρρυθμια, corr. b 22 add. ex indice 23 cf. Porph. vit.
 Plot. 15 Plut. quaest. conv. 8, 1 Euseb. pr. ev. X 3 in.

των καὶ τοῖς αὐτῷ <τῷ> φιλοσόφῳ μάλιστα πάντων ἀρέσκουσιν συμφωνότατα περὶ τε τῶν θείων καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀναδιδάσκοντα, καὶ τὸν Πλάτωνα τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐξέλοι διαφωνίας, καὶ ἀποφήνειεν ὡς ἄρα ἐκ μιᾶς ἐπιστήμης ἅπαντα καὶ νοερᾶς ἐπιβλέψεως καὶ προαιρέσεως θεοπρεποῦς, 5 ὅσα τε ἐγκωμιάζων γέγραφεν τὴν Ὀμήρου ποιήσιν καὶ ὅσα | ἐπαιτιώμενος ἔφθεγκται. καὶ γὰρ ἂν τις ἀπορήσειεν 1.41^v εἰς ταῦτα ἀποβλέψας, εἰ μὲν ὀρθῶς ὁ Πλάτων αὐτὸν ἐλέγχειν προὔθετο καὶ δεικνύναι τῆς προσηκούσης τοῖς πράγμασιν ἀληθείας ἀπάδοντα, πῶς ἔτι δυνατόν ἐν τοῖς ἐπιστήμοσιν 10 καὶ τόνδε τὸν ποιητὴν καταλέγειν, καὶ ταῦτα τῆς περὶ τῶν θείων γενῶν καὶ τῶν ἀελ' ὄντων διδασκαλίας· εἰ δὲ τὰ τε ἄλλα Ὀμήρῳ καὶ ταῦτα τῆς πρεπούσης ἡξίωται παραδόσεως, πῶς ἔτι κατὰ νοῦν τὸν Πλάτωνα καὶ τὴν ἀνέλεγκτον γνῶσιν ἐνεργεῖν συγχωρήσει τις; ἔστιν μὲν οὖν ὅπερ ἔφην καὶ 15 ταῦτα σκέψεως δεόμενα, μάλιστα δὲ ἁπάντων ἐκεῖνο ἡμῖν δοκεῖ παμπόλλην ἐξέτασιν ἀπαιτεῖν, τὸ καὶ αὐτὸν τὸν Πλάτωνα πρὸς ἑαυτὸν ἐν τοῖς περὶ Ὀμήρου λόγοις διαμάχεσθαι. πῶς γὰρ ἂν ἀλλήλοις συμβαλinoien ὃ τε ἐν τῷ Φαίδωνι [p. 95^a] λεγόμενος παρ' αὐτῷ θεῖος ποιητῆς καὶ ὁ ἐν 20 Πολιτείᾳ [X p. 597^e] τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας δεικνύμενος; οὐ γὰρ λῖνον λίνῳ συνάπτειν ἔστιν τὸ ταῦτα ἀλλήλοις συμπλέκειν, οὐδὲ ἔστιν τις μηχανὴ τὸν αὐτὸν ἐκάτερον τιθέναι. τὸ μὲν γὰρ ἐπέκεινα πάσης τῆς ἀνθρωπικῆς καὶ μεριστῆς ἐπιβολῆς αὐτὸν ἐνεργήσαντα καὶ τοῖς θεοῖς ἐνιδρύ- 25 σαντα τὴν ἑαυτοῦ νόησιν ἐπιδείκνυσιν, τὸ δὲ εἰδώλοις συνόντα τῆς ἀληθείας καὶ πόρρω πη τῆς περὶ θεῶν ἐπιστήμης πλανώμενον. ἔω λέγειν, ὅτι καὶ τὴν ποιητικὴν αὐτὴν τότε μὲν ἐκ Μουσῶν κατοκωχὴν τε καὶ μανίαν τιθέμενος καὶ θεῖον τὸ ποιητικὸν γένος ἀποκαλῶν, τότε δὲ εἰδωλοποιὸν 30 καὶ φανταστικὸν καὶ πολλο|στὸν ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς γνῶ- 1.42^r.

σεως ἀποφαίνων δόξειεν ἂν κὰν ταῖς περὶ τῶν πραγμάτων κρίσεσιν τῆς πρὸς ἑαυτὸν οὐκ ἀπηλλάχθαι διαφωνίας. Φέρ' οὖν ὅσα κἀνταῦθα τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν ἠκούσαμεν περὶ τούτων διαταττομένου καὶ τῆς κοινωνίας τῶν δογμάτων, 5 ἣν ἔχει τὰ Ὀμήρου ποιήματα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν ὑστέροις χρόνοις καθεωραμένην ἀλήθειαν, συλλαβόντες ἐν τάξει διέλθωμεν καὶ θεωρήσωμεν πρῶτον μὲν, εἴ πῃ δυνατὸν τὰς τοῦ Σωκράτους ἀπορίας διαλύειν· δεύτερον δὲ τὸν σκοπὸν τῆς φαινομένης ταύτης πρὸς Ὅμηρον ἀπαντή- 10 σεως· τρίτον δὲ αὖ τὴν τῶν Πλάτωνι δοκούντων περὶ τε ποιητικῆς αὐτῆς καὶ Ὀμήρου μίαν καὶ ἀνέλεγκτον ἀλήθειαν πανταχοῦ προβεβλημένην. οὕτω γὰρ ἂν ἐκάτερος ἡμῶν ἀποφρανθείη τῶν θείων κατὰ νοῦν καὶ ἐπιστήμην θεωρὸς καὶ περὶ τῶν αὐτῶν ἀμφοτέροι τὰ αὐτὰ διδάσκοντες καὶ ὥς 15 ἀφ' ἑνὸς θεοῦ προεληλυθότες καὶ μίαν συμπληροῦντες σειρὰν, τῆς αὐτῆς περὶ τῶν ὄντων ἀληθείας ὑπάρχοντες ἐξηγηταί.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς τῶν θείων μύθων διασκευῆς παρὰ τοῖς θεολόγοις αἰτίων ἀποδόσεις καὶ λύσεις τῶν 20 πρὸς αὐτοὺς ἐπιστάσεων.

Τὰ μὲν δὴ προκείμενα τοιαῦτα ἅττα ἐστίν, περὶ ὧν Β ποιήσομαι τοὺς λόγους. δεῖ δὲ ὅπερ ἔφην ὑμᾶς μὲν καὶ τούτων αἰτιᾶσθαι τὸν τε Πλάτωνα αὐτὸν καὶ τὸν ἐκείνου ζηλωτὴν καί, ὥς ἂν ἐγὼ φαίην, ἱεροφάντην· ἐμὲ δὲ τὸν 25 λέγοντα πειραῖσθαι πάντα ἀκριβῶς ὑμῶν εἰς δύναμιν τὰ τότε ῥηθέντα διαμνημονεῦσαι καὶ ὅσα καὶ ὕστερον ἡμᾶς περὶ τῶν αὐτῶν διασκοπομένους ἐπεκδιδάσκειν ἐκεῖνος ἠξίωσεν.

2 διαφωνίας] φωνίας im. m⁸, post α prius erasum σ
4 διαταττομένου 7 θεωρήσωμεν 10 τῶν] τῶ' 23 Syri-
anum dicit cf. 3 27 διασκοπομένοις, corr. b

ἐπεὶ δὲ πρὸ τῶν ἄλλων ἀπάν|των ὁ Σωκράτης αἰτιᾶται 1.42 γ.
τὸν τῆς μυθοποιίας τρόπον, καθ' ὃν Ὅμηρός τε καὶ Ἡσίο-
δος τοὺς περὶ θεῶν παρέδοσαν λόγους, καὶ πρὸ τούτων
Ὅρφεύς καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος ἐνθέῳ στόματι γέγονεν τῶν
αἰὲ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐχόντων ἐξηγητῆς, ἀνάγκη 5
δῆπου καὶ ἡμᾶς, πρὶν τοὺς περὶ τῶν καθ' ἕκαστα δογμάτων
ἀνασκεψώμεθα τῆς θεωρίας τύπους, αὐτὴν τὴν τῶν Ὀμηρι-
κῶν μύθων διάθεσιν προσήκουσαν ἐπιδειξάμενοι τοῖς πράγμασιν,
ὧν δὴ καὶ παρέχονται τὴν ἔνδειξιν. πῶς γὰρ δὴ ταῦτα,
φαίη τις ἂν, τὰ πόρρω τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς 10
τάξεως ἀποπλανώμενα καὶ αἰσχροὶ καὶ ἐκθεσμοὶ τῶν ὀνο-
μάτων πρέποντα ἂν γένοιτό ποτε τοῖς κατ' αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν
τὴν ὑπαρξίν λαχοῦσιν καὶ τῷ καλῷ συνυφεστηκόσιν, καὶ
ἐν οἷς ἡ τάξις πρῶτως ἐστὶν καὶ ἀφ' ὧν πάντα τὰ ὄντα
μεστὰ μὲν καλλονῆς, μεστὰ δὲ τῆς ἀχράντου δυνάμεως ἀνε- 15
φάνη. πῶς οὖν τοῖς τοιοῦτοις ἐφαρμόζει τὰ τῆς τραγικῆς
τερατολογίας ἀναπεπλησμένα καὶ τοῖς ἐνύλοις συνυπάρχοντα
φαντάσματα, τῆς τε ὅλης δίκης καὶ τοῦ θεοῦ νόμου στερό-
μενα· μὴ γὰρ οὐκ ἦ θεμιτὸν τὰ τοιαῦτα ταῖς πάντων τῶν ὄν-
των ἐξηρημέναις τῶν θεῶν ὑποστάσεσιν προσφέρειν, μοιχείας 20
λέγω καὶ κλοπὰς καὶ ἀπ' οὐρανοῦ ρίψεις καὶ πατέρων ἀδι-
κίας καὶ δεσμούς καὶ ἐκτομὰς, καὶ ὅσα ἄλλα παρὰ τε Ὀμήρῳ
θρυλεῖται καὶ τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς. ἀλλ' ὥσπερ αὐτοὶ χω-
ριστοὶ τῶν ἄλλων ὄντες οἱ θεοὶ τῷ ἀγαθῷ συνήνωνται καὶ 24
οὐδὲν | εἰς αὐτοὺς παραιοδύεται τῶν χειρόνων, ἀλλ' εἰσὶν 1.43 γ.
ἀμειγεῖς πρὸς πάντα καὶ ἄχραντοι καθ' ἓνα ὄρον καὶ μίαν
τάξιν ἐνοειδῆ προϋπάρχοντες, οὕτω καὶ τοὺς περὶ αὐτῶν
λόγους προσήκει τὰ ἐξαιρέτα τῶν ὀνομάτων καὶ τὰ νοῦ
πλήρη καὶ τὰ ἀπεικάζεσθαι δυνάμενα κατὰ τὴν οἰκείαν τά-
ξιν πρὸς τὴν ἐκεῖνων ἄρρητον ὑπεροχὴν ἐπ' αὐτοὺς ἀνα- 30

1 πρὸς, corr. b 6 πρὶν τοῖς] πρὸ τοῖς, post πρὸ ss.
τοῦ (unde ἀνασκέψασθαι b) 9 παρέχεται

369 πέμπειν. καὶ δεῖ καὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιβολὰς καθαρεύειν
 μὲν τῶν ὕλικῶν φαντασμάτων ἐν ταῖς περὶ τοῦ θελοῦ μυστι-
 καῖς νοήσεσιν, ἀποσκευάζεσθαι δὲ ἅπαν τὸ ἀλλότριον καὶ
 κάτωθεν ἀπὸ τῆς ἀλογίας ὁρμώμενον δόξασμα, μικρὰ δὲ
 5 πάντα πρὸς τὴν ἄχραντον τῶν θεῶν ὑπερβολὴν ἡγεῖσθαι,
 καὶ μόνῳ τῷ ὀρθῷ λόγῳ πιστεύειν καὶ τοῖς κρείττοσιν τοῦ
 νοῦ θεάμασιν εἰς τὴν περὶ αὐτῶν ἀλήθειαν. μὴ οὖν λε-
 γέτω τις ἡμῖν τοιαῦτ' ἅπαντα περὶ τῶν θεῶν, οἷα καὶ περὶ
 ἀνθρώπων ἀρμόσει λέγειν, μὴδὲ τὰ τῆς ἀλογίας τῆς ἐνύλου
 10 παθήματα τοῖς τοῦ νοῦ καὶ τῆς νοερᾶς οὐσίας καὶ ζωῆς
 ὑπερηπλωμένοις ἐπιχειρεῖτω προσάγειν· οὐ γὰρ ἐοικότα φα-
 νεῖται τὰ σύμβολα ταῦτα ταῖς ὑπάρξεσι τῶν θεῶν. δεῖ δὲ
 ἄρα τοὺς μύθους, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀποπεπτωκότες
 ἔδονται τῆς ἐν τοῖς οὖσιν ἀληθείας, ἀπεικάζεσθαι πῶς τοῖς
 15 πράγμασιν, ὧν ἀποκρύπτειν τοῖς φαινομένοις παραπετά-
 σμασιν τὴν θεωρίαν ἐπιχειροῦσιν. ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ὁ Πλά-
 173. των πολλαχῇ διὰ τινων εἰκόνων | τὰ θεῖα μυστικῶς ἀνα-
 διδάσκει, καὶ οὔτε αἰσχος οὐδὲν οὔτε ἀταξίας ἔμφασις οὔτε
 ἐνυλον καὶ ταραχῶδες φάντασμα παρεπιπίπτει τοῖς μύθοις,
 20 ἀλλ' αὐτὰ τὰ περὶ θεῶν νοήματα ἄχραντα ἀποκέκρυπται,
 προβέβληται δὲ αὐτῶν οἷον ἀγάλματα ἐμφανῆ τοῖς ἔνδον
 ἀπεικασμένα ὁμοιώματα τῆς ἀπορρήτου θεωρίας, οὕτως ἄρα
 καὶ τοὺς ποιητὰς ἔδει καὶ αὐτὸν Ὅμηρον, εἰ τοῖς θεοῖς
 προσήκοντας μύθους ἔπλαττον, τὰς μὲν πολυειδεῖς ταύτας
 25 συνθέσεις καὶ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων τοῖς πράγμασιν ὁνο-
 μάτων συμπληρουμένας ἀποδοκιμάζειν, τὰς δὲ τοῦ καλοῦ
 καὶ τοῦ ἀγαθοῦ στοχαζομένας προῖσταμένους διὰ τούτων
 ἅμα μὲν ἀποκλείειν τοὺς πολλοὺς τῆς μηδὲν αὐτοῖς προση-
 κούσης τῶν θείων γνώσεως, ἅμα δὲ εὐαγῶς περὶ τοὺς θεοὺς
 χρῆσθαι τοῖς μυθικοῖς πλάσμασιν. ταῦτ' ἐστίν, ἃ καὶ ὁ

1 δεῖ b] δὴ 8 τοιαῦτα τὰ, corr. Raderm. 18 an οὔτε
 <τι>? 22 ἀπεικασμένα cf. Schneider ad rep. 473^c | ἀπορήτου
 [οὕτως] σ ss. m^s

Σωκράτης οἶμαι τῇ τε Ὀμήρου μυθοποιῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπιπλήττει ποιηταῖς, <καὶ> ἕτερός τις ἴσως ἂν ἐγκαλέσειεν, ταῖς φαινομέναις τῶν ὀνομάτων τερατολογίαις οὐκ ἀρεσκόμενος. καὶ δὴ διαφερόντως οἱ καθ' ἡμᾶς ἄνθρωποι τοῖς παλαιοῖς μύθοις ἐπιτιμᾶν εἰώθασιν, ὥς πολλῆς μὲν εὐχε- 5 ρείας ἐν ταῖς περὶ θεῶν δόξαις, πολλῆς δὲ ἀτόπου καὶ πλημμελοῦς φαντασίας αἰτίοις γεγονόσιν καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ πρὸς τὴν παροῦσαν τοὺς πολλοὺς δεινὴν καὶ ἄτακτον σύγχυσιν τῶν ἱερῶν θεσμῶν συνεληλακόσιν. Ἡμεῖς δὲ πρὸς 10 μὲν τούτους οὐ πολλοῦ δεησόμεθα λόγου τοὺς τῆς περὶ 1. 44r. <τὸ> θεῖον πλημμελείας αἰτιωμένους τὴν τῶν μύθων παραδοχὴν· πρῶτον μὲν ὅτι τοὺς διὰ τὰ φαινόμενα πλάσματα τῆς περὶ τοὺς κρείττους ἡμῶν κατολιγορήσαντας θεραπείας οὔτε τὸν σκοπὸν τῆς μυθοποιίας οὔτε τὴν δύναμιν ἐγνωκότας εἰς ταύτην ὑπενηνέχθαι τὴν ἀλόγιστον καὶ Γιγαν- 15 τικὴν ἀνοσιουργίαν συμβέβηκεν. εἰ γὰρ οἱ μὲν μῦθοι τὴν προβεβλημένην αὐτῶν ἔπασσαν σκευὴν ἀντὶ τῆς ἐν ἀπορρήτοις ἰδρυμένης ἀληθείας προσεστήσαντο καὶ χρῶνται τοῖς φαινομένοις παραπετάσμασι τῶν ἀφανῶν τοῖς πολλοῖς καὶ ἀγνώστον διανοημάτων (καὶ τοῦτό ἐστιν, ὃ μάλιστα ἐξαίρετον 20 αὐτοῖς ἀγαθὸν ὑπάρχει, τὸ μηδὲν τῶν ἀληθῶν εἰς τοὺς βεβήλους ἐκφέρειν, ἀλλ' ἔχνη τινὰ μόνον τῆς ὅλης μυσταγωγίας προτείνειν τοῖς ἀπὸ τούτων εἰς τὴν ἄβατον τοῖς πολλοῖς θεωρίαν περιάγεσθαι πεφυκόσιν), οἱ δὲ ἀντὶ μὲν τοῦ ζητεῖν τὴν ἐν αὐτοῖς ἀλήθειαν τῷ προσχήματι μόνῳ χρῶνται 25 τῶν μυθικῶν πλασμάτων, ἀντὶ δὲ τῆς καθάρσεως τοῦ νοῦ ταῖς φανταστικαῖς ἐφέπονται καὶ μορφωτικαῖς ἐπιβολαῖς, τίς μηχανὴ τοὺς μύθους αἰτιᾶσθαι τῆς τούτων παρανομίας, ἀλλ' οὐκ ἐκείνους τοὺς κακῶς τοῖς μύθοις χρωμένους τῆς περὶ αὐτοὺς πλημμελείας. ἔπειθ' ὅτι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων 30

7 ex ἀλλῇ (post η ras.) fecit ἄλλ' ἢ m³ | Christianismum dicit 8 δεινὴν] acc. et ei ir. a m³ 10 τοὺς] τοῦ

13 κατολιγορήσαντας (η ex ι) 17 αὐτῶν m¹, ε praemisit m³

ἀπάντων, ὅσα δὴ σεμνὰ καὶ τίμια δοκεῖ διαφερόντως εἶναι
 καὶ αὐτοῖς ἐνιδρυμένα τοῖς θεοῖς καὶ ὑπ' αὐτῶν παραγό-
 f. 44v. μενα, τοὺς πολλοὺς βλαπτο|μένους ὁρῶμεν, καὶ οὐ διὰ
 ταῦτα τὴν ἐκείνων αἰτιώμεθα γένεσιν, ἀλλὰ τὴν τούτων
 5 ἀνόητον τῆς ψυχῆς ἔξιν. τίς γὰρ οὐκ ἂν συνομολογήσειεν
 τὰ τε μυστήρια καὶ τὰς τελετὰς ἀνάγειν μὲν ἀπὸ τῆς ἐνύλου
 καὶ θνητοειδοῦς ζωῆς τὰς ψυχὰς καὶ συνάπτειν τοῖς θεοῖς,
 ἀφανίζειν δὲ ἅπασαν τὴν ἐκ τῆς ἀλογίας παρεισδυομένην
 ταραχὴν ταῖς νοεραῖς ἐλλάμψουσιν, ἐξωθεῖν δὲ τὸ ἀόριστον
 10 καὶ τὸ σκοτεινὸν τῶν τελουμένων τῷ φωτὶ τῶν θεῶν; ἀλλ'
 ὅμως οὐδὲν παραιρεῖται τοὺς πολλοὺς τὸ μὴ οὐχὶ καὶ ἐκ
 τούτων παντοίας ὑπομένειν διαστροφάς, καὶ τοῖς ἐκ τούτων
 ἀγαθοῖς καὶ ταῖς δυνάμεσιν κατὰ τὴν οἰκείαν ἔξιν ἐπὶ τὸ
 χεῖρον χρωμένους ἀφίστασθαι μὲν τῶν θεῶν καὶ τῆς ὄντως
 15 ἱερᾶς θρησκείας, φέρεσθαι δὲ εἰς τὴν ἐμπαθῆ καὶ ἀλόγιστον
 ζωὴν. ὅστις οὖν ἡμῶν αἰτιᾶται τοὺς μύθους τῆς δεινῆς
 ταύτης καὶ πλημμελοῦς τῶν παλαιῶν νομίμων συγχύσεως,
 καὶ τῶν μυστηρίων αἰτιάσθω τὴν ἔκφανσιν καὶ τῶν τελετῶν
 τὴν εἰς ἀνθρώπους πάροδον. καὶ τί δεῖ περὶ τούτων λέγειν;
 20 ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ἐξέσται τὴν δημιουργίαν αἰτιᾶσθαι τοῦ παν-
 τὸς καὶ τὴν τάξιν τῶν ὅλων καὶ πρόνοιαν τῶν τῇδε πάν-
 των, διότι δὴ καὶ τοῖς ἐκ τούτων ἐνδιδόμενοις οἱ δεχόμενοι
 χρῶνται κακῶς. ἀλλ' οὔτε ταῦτα ὅσα φαίην ἂν οὔτε τὴν
 κατὰ τῶν μύθων διαβολὴν ἀπὸ τῆς τῶν πολλῶν παραφορᾶς
 25 δικαίαν ἄξιον ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ ἐκ τῶν διαστροφῶς χρω-
 μένων τὴν τῶν πραγμάτων ἀρετὴν τε καὶ κακίαν κριτέον,
 ἀλλ' ἀπὸ τῆς οἰκείας ἕκαστα φύσεως καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς |
 f. 45r. ὁρθότητος δοκιμάζειν προσήκει. ταῦτά τοι καὶ ὁ Ἀθη-
 ναῖος ξένος [leg. I 646^a sqq.] οὐδὲ αὐτὴν ἐκβάλλειν

5 συνομολογήειν

9 ἐλλάμψουσιν] λ prius ins. m^s
 16 αἰτιᾶται 17 post πλημμελοῦς est ἐν, exp. m^s | in τῶν
 acc. et v ss. m^s

οἶται χρῆναι τὴν μέθην τῆς εὖ διοικουμένης πόλεως διὰ τὴν τῶν πολλῶν ἄσκοπον καὶ ἄοριστον περὶ αὐτὴν φορὰν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐναντίας χρήσεως τῆς ὀρθῆς καὶ ἔμφορος μεγάλην μοῖραν καὶ ταύτην εἰς παιδεῖαν συμβάλλεσθαι φησιν. καίτοι φάλη τις ἂν καὶ τὴν μέθην διαφθείρειν τὰ τε ⁵ σώματα καὶ τὰς ψυχὰς τῶν χρωμένων· ἀλλ' οὐχ ὅ γε νομοθέτης διὰ ταῦτα τῆς προσηκούσης αὐτὴν ἁξίας παραιρεῖται καὶ τῆς πρὸς ἀρετὴν συντελείας. οὐτ' οὖν ἡ μέθη φευκτὸν διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ ἀπαιδευτῶς αὐτὴν καὶ ἀμούσως μεταδιώκοντας, οὔτε αἱ τελεταὶ καὶ αἱ τῶν μυστηρίων δυνάμεις ¹⁰ διὰ τὴν τῶν δεχομένων μοχθηρίαν κατηγορίας ἄξιαί τοῖς ἔμφορσιν, οὔτε οἱ μῦθοι διὰ τὴν τῶν εἰκῇ καὶ ἁλόγως αὐτοῖς χρωμένων διαστροφὴν βλαβεροὶ τοῖς ἀκούουσιν ἂν ³⁷⁰ νομίζονται δικαίως, ἀλλ' ἐν ἅπασιν τούτοις τὴν τῶν μεταχειριζομένων αἰτιατέον πλημμελῇ καὶ ἀνόητον ἔξιν, δι' ἣν ¹⁵ καὶ τοῖς τοῦ ἀγαθοῦ στοχαζομένοις ἐπὶ τὸ χεῖρον χρώμενοι τοῦ προσήκοντος αὐτοῖς τέλους ἀποτυγχάνουσιν. Εἰ δέ τις τὴν προφαινομένην αἰτιάται τῆς μυθοποιίας αἰσχροτήτα καὶ τὸ τῶν ὀνομάτων φορτικὸν καὶ διὰ ταῦτα τῆς πρεπούσης αὐτὸν ἀποστρεφεῖ τῶν θείων μιμήσεως (ἅπας γὰρ δῆπου ²⁰ μιμητὴς διὰ τῶν φύσει προσηκόντων τοῖς παραδείγμασιν ἀπεικονίζεται τὴν ἐκείνων ἰδέαν, ἀλλ' οὐ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων καὶ πόρρω τῆς τῶν ἀρχετύπων οὐσίας καὶ | δυνά- ^{f. 45 v} μεως βεβλημένων), πρῶτον μὲν διαιρετέον οἶμαι τὰς τῶν μύθων προαιρέσεις καὶ χωρὶς ἀφοριστέον τοὺς τε παιδευ- ²⁵ τικοὺς λεγομένους καὶ τοὺς ἐνθεαστικωτέρους καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀποβλέποντας μᾶλλον ἢ τὴν τῶν ἀκουόντων ἔξιν· ἔπειτα διακριτέον τὰς τῶν χρωμένων αὐτοῖς ζωάς, καὶ τὰς μὲν νεαροπρεπεῖς καὶ ἐν ἡθέσιν ἀπαλοῖς τρεφομένης θετέον,

2 τὴν — ἄσκοπον] τὸν (ο ἱρ.) — σκοπὸν 6 τῶν] ν ss.
^m8 uv. 13 διαστροφῶν ^m1, ἢ ss. ^m8 17 τυγχάνουσιν
 18 φαινομένην ^m1, προ ss. ^m8 20 αὐτῶν | ἀπεστέρει ^m1,
 corr. ^m8

τὰς δὲ ἀνεγείρεσθαι πρὸς νοῦν δυναμένας καὶ πρὸς τὰ ὅλα
γέννη τῶν θεῶν καὶ τὰς διὰ πάντων προόδους τῶν ὄντων
καὶ τὰς σειρὰς καὶ τὰς ἀποτελεωτήσεις τὰς ἄχρι τῶν ἐσχά-
των ἀνατείνεσθαι σπενδούσας. καὶ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον
5 τὰς τε τῶν μύθων ιδέας διαστήσαντες ἀπ' ἀλλήλων καὶ τὰς
τῶν ὑποδεχομένων αὐτοὺς ἐπιτηδειότητας, τὸ μὲν μήτε πρὸς
παιδεῖαν συντελεῖν τοὺς μύθους τούτους, οὓς Ὅμηρός τε
καὶ Ἡσίοδος ἐγραψάτην, μήτε τοῖς νέοις προσήκειν αὐτῶν
τὴν ἀκρόασιν συγχωρῶμεν τοῖς λέγουσιν· ὅτι δὲ τῇ φύσει
10 τῶν ὅλων ἔπονται καὶ τῇ τάξει τῶν ὄντων καὶ τοὺς ἀν-
άγεσθαι δυναμένους εἰς τὴν τῶν θεῶν πραγμάτων περιωπὴν
αὐτοῖς συνάπτουσιν τοῖς ὄντως οὖσιν, τοῦτο προστιθῶμεν.
κατιδόντες γὰρ οἱ τῆς μυθοποιίας πατέρες, ὅτι καὶ ἡ φύσις
εἰκόνας δημιουργοῦσα τῶν αὐτῶν καὶ νοητῶν εἰδῶν καὶ
15 τόνδε τὸν κόσμον ποικίλλουσα τοῖς τούτων μιμήμασιν τὰ
μὲν ἀμέριστα μεριστῶς ἀπεικονίζεται, τὰ δὲ αἰώνια διὰ τῶν
κατὰ χρόνον προϊόντων, τὰ δὲ νοητὰ διὰ τῶν αἰσθητῶν,
ἐνύλως τε τὸ αὐτὸν ἀποτυπύται καὶ διαστατῶς τὸ ἀδιάστα-
f. 46r. τον καὶ διὰ μεταβολῆς τὸ μονίμως ἰδρυνμένον, ἐπομένως
20 τῇ τε φύσει καὶ τῇ προόδῳ τῶν φαινομένως ὄντων καὶ
εἰδωλικῶς, εἰκόνας καὶ αὐτοὶ πλάττοντες ἐν λόγοις φερο-
μένας τῶν θεῶν τοῖς ἐναντιωτάτοις καὶ πλεῖστον ἀφεστη-
κόσιν τὴν ὑπερέχουσαν τῶν παραδειγμάτων ἀπομιμνῶνται
δύναμιν, καὶ τοῖς μὲν παρὰ φύσιν τὸ ὑπὲρ φύσιν αὐτῶν
25 ἐνδείκνυνται, τοῖς δὲ παραλόγοις τὸ παντὸς λόγου θεϊότερον,
τοῖς δὲ φανταζομένοις ὡς αἰσχροῖς τὸ παντὸς μεριστοῦ
κάλλους ὑπερηπλωμένον· καὶ οὕτω δὴ κατὰ λόγον τὸν εἰ-
κότα τῆς ἐκείνων ἡμᾶς ἀναμιμνήσκουσιν ἐξηρημένης ὑπεροχῆς.
πρὸς δὲ αὐτὸ τούτοις καθ' ἑκάστην τάξιν θεῶν ἀνωθεν ἄχρι

4 ἐνάνατείνεσθαι, exp. et spir. in α pos. m³ 6 μὲν ss.
m³ 10 ὅλων ὁδῶν 12 τῆς m¹, οἷ ss. m³ 15 ποικίλλουσα
19 ἰδρυνόμενον corr. m³ 25 ἐνδείκνυνται m¹, ν ins. m³
29 θεῶν exp. m³

τῶν τελευταίων ὑφιστάμεναι καὶ δια πάντων ἐπεξιοῦσαν τῶν
ἐν τοῖς οὐσίᾳ γενῶν ἕξαστιν θεᾶσθαι τῶν σειρῶν ἀποτελε-
τήσεις τοιαύτας ἰδιότητος προστησαμένης, ὅποιας οἱ μῦθοι
τοῖς θεοῖς αὐτοῖς ἀπονέμουσιν, καὶ τοιούτων πραγμάτων
ὑποστατικὰς καὶ συνεκτικὰς, δι' οἷων ἐκείνοι τὴν περὶ τῶν 5
πρωτίστων ἀπόρρητον θεωρίαν κατέκρυψαν. τὰ γὰρ ἔσχατα
τῶν δαιμονίων γενῶν καὶ περὶ τὴν ὕλην στρεφόμενα τῆς
τε τῶν κατὰ φύσιν δυνάμεων παρατροπῆς καὶ τῆς αἰσχρο-
τητος τῶν ἐνύλων καὶ τῆς εἰς τὴν κακίαν παραφορᾶς καὶ
τῆς ἀτάκτου καὶ πλημμελοῦς προέστηκεν κινήσεως. δεῖ γὰρ 10
εἶναι καὶ ταῦτα ἐν τῷ παντὶ καὶ συμπληροῦν τὴν ποιικίαν
τῆς ὅλης διακοσμήσεως, καὶ τῆς παρυποστάσεως | αὐτῶν f. 46 v.
καὶ τῆς στάσεως καὶ τῆς διαμονῆς ἐν τοῖς αἰδέοις γένεσιν
περιέχεσθαι τὴν αἰτίαν. ἂ δὴ καὶ οἱ τῶν ἱερῶν θεσμῶν
ἡγεμόνες κατανοήσαντες περιόδοις ὠρισμέναις ἔταξαν γέλωτά 15
τε καὶ θρήνους ἐπιτελεῖσθαι, τοῖς τοιούτοις γένεσιν ἀφοσιού-
μενοι καὶ τῆς ὅλης περὶ τὸ θεῖον ἀγιστείας τὴν προσήκουσαν
μοῖραν ἀποκληρώσαντες. ὥσπερ οὖν ἡ τῶν ἱερῶν τέχνη κατα-
νεύμασα δεόντως τὴν σύμπασαν θρησκείαν τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς
τῶν θεῶν ὁπαδοῖς, ἵνα μὴδὲν ἄμοιρον τῆς ἐπιβαλλούσης 20
θεραπείας ἀπολείπεται τῶν αἰδέοις ἐπομένων τοῖς θεοῖς,
τοὺς μὲν ταῖς ἀγιωτάταις τελεταῖς καὶ τοῖς μυστικοῖς συμ-
βόλοις προσάγεται, τῶν δὲ τοῖς φαινομένοις παθήμασιν
προκαλεῖται τὰς δόσεις διὰ δὴ τινος ἀρρήτου συμπαθείας,
οὕτως ἄρα καὶ οἱ τῶν τοιῶνδε μύθων πατέρες εἰς πᾶσαν 25
ὥς εἰπεῖν ἀποβλέψαντες τὴν τῶν θεῶν πρόοδον καὶ τοὺς
μύθους εἰς ὅλην ἀνάγειν σπεύδοντες τὴν ἀφ' ἐκάστου προϊ-
οῦσαν σειράν τὸ μὲν προβεβλημένον αὐτῶν καὶ εἰδωλικὸν
ἀνάλογον ὑπεστήσαντο τοῖς ἐσχάτοις γένεσιν καὶ τῶν τελευ-
ταίων καὶ ἐνύλων προεστηκόσι παθῶν, τὸ δὲ ἀποκεκρυμ- 30
μένον καὶ ἄγνωστον τοῖς πολλοῖς τῆς ἐν ἀβάτοις ἐξηρημένης

17 ἀγιστίας 27 προϊοῦσαν — μὲν im. m^a 31 ἐν ἀβά-
τοις exp. m^a? | ἐξηρημένης

τῶν θεῶν οὐσίας ἐφαντικὸν τοῖς φιλοθεάμοσιν τῶν ὄντων
παρέδοσαν. καὶ οὕτω δὴ τῶν μύθων ἕκαστος δαιμόνιος
μὲν ἐστὶν κατὰ τὸ φαινόμενον, θεῖος δὲ κατὰ τὴν ἀπόρρη-
τον θεωρίαν.

5 Εἰ δὴ ταῦτα ὀρθῶς εἶπομεν, οὔτε τοὺς Ὀμηρικοὺς μύ-
1. 47 γ. θους διὰ ταῦτα τῆς πρὸς τὰ πράγμα|τα τὰ ὄντως ὄντα
οἰκειότητος παραιρεῖσθαι προσήκει, διότι μὴ πρὸς παιδεῖαν
ἡμῖν συντελοῦσιν τῶν νέων (οὐ γὰρ παιδευτικὸν τῶν τοι-
ούτων ἐστὶ μύθων τὸ τέλος, οὐδὲ εἰς τοῦτο βλέποντες αὐ-
10 τοὺς οἱ μυθοπλάσται παρέδοσαν), οὔτε τοὺς παρὰ τῷ Πλά-
τωνι γεγραμμένους εἰς τὴν αὐτὴν ἰδέαν ἀναπέμπειν τοῖς
ἐνθεαστικωτέροις, ἀλλὰ χωρὶς ἑκατέρους ἀφορίζειν· καὶ τοὺς
μὲν φιλοσοφωτέρους τίθεσθαι, τοὺς δὲ τοῖς ἱερατικοῖς θεσ-
μοῖς προσήκοντας, καὶ τοὺς μὲν νέοις ἀκούειν πρέποντας,
15 τοὺς δὲ τοῖς διὰ πάσης ὥς εἰπεῖν τῆς ἄλλης παιδείας ὀρ-
θῶς ἡγμένους καὶ εἰς τὴν τῶν τοιῶνδε μύθων ἀκρόασιν
ὥσπερ ὄργανόν τι μυστικὸν ἰδρῦσαι τὸν τῆς ψυχῆς νοῦν
ἐφιεμένους. ἀλλ' ὁ μὲν Σωκράτης καὶ ταῦτα ἱκανῶς ἐν-
δείκνυται τοῖς συνορᾶν δυναμένοις, καὶ ὅτι τῆς Ὀμήρου
20 μυθοποιίας ὥς μήτε παιδευτικῆς μήτε τοῖς τῶν νέων ἀπλά-
στοις καὶ ἀβάτοις ἥθεσιν συναρμολογούμενης ἐπιλαμβάνεται,
καὶ ὥς τὸ ἀπόρρητον αὐτῆς καὶ κρύφιον ἀγαθὸν μυστικῆς
τινος δεῖται καὶ ἐνθεαστικῆς νοήσεως. οἱ δὲ πολλοὶ τῶν
371 Σωκρατικῶν λόγων οὐκ ἐπησθημένοι πόρρω ποι τῆς τοῦ
25 φιλοσόφου διανοίας ἀποπεπτωκότες διαβάλλουσιν ἅπαν τὸ
τοιοῦτον τῶν μύθων εἶδος.

Τί δὴ οὖν φησιν ὁ Σωκράτης περὶ αὐτῶν, ἄξιον ἀκούειν,
καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἀποσκευάζεται τὴν τοιάνδε μυθολογίαν.
ὁ γὰρ νέος οὐχ οἷός τε κρίνειν ὅτι τε ὑπόνοια καὶ ὁ
30 μῆ, ἀλλ' ὅς' ἂν τηλικοῦτος ὢν λάβῃ ἐν ταῖς δόξαις,

7 παραιρεῖσθαι im. m² 15 τοῖς] οἷς 17 τι] τινα
30 ὅς' ex ὅς m²] & Pl.

δυσέκνιπτά τε καὶ ἀμετάστατα | φιλεῖ γίνεσθαι, 1.47.
 ὧν δὴ ἴσως ἔνεκα περὶ παντὸς ποιητέον ἃ πρῶτα
 ἀκούουσιν, ὅτι κάλλιστα μεμυθολογημένα πρὸς ἀρε-
 τὴν ἀκούειν [Π p. 378^d]. εἰκότως ἄρα τοὺς Ὀμηρικοὺς
 μύθους οὐκ εὖ μεμιμῆσθαι λέγομεν τὸ θεῖον· οὐ γὰρ πρὸς 5
 ἀρετὴν καὶ παιδεῖαν οὐδὲ τὴν ὀρθὴν τῶν νέων ἀγωγὴν
 συντελοῦσιν τοῖς νομοθέταις, ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐδὲν ἐοικότες
 φαίνονται τοῖς οὖσιν, οὐδ' ἂν πρέποιεν τοῖς τῆς πολιτικῆς
 ἐπιστήμης προῖσταμένοις, τρόπον δὲ ἄλλον συναρμολογῶνται
 τοῖς θεοῖς καὶ ἀνάγουσιν εἰς τὴν ἐκείνων θεωρίαν τοὺς εὖ 10
 πεφυκότας· καὶ τὸ ἀγαθὸν αὐτῶν ἐστὶν οὐ παιδευτικὸν ἀλλὰ
 μυστικόν, οὐδὲ νεαροπρεποῦς ἔξεως ἀλλὰ πρεσβυτικῆς στοχα-
 ζόμενον. δηλοῖ δέ που καὶ τοῦτο ὁ Σωκράτης λέγων, ὅτι
 δι' ἀπορρήτων ἀκούειν ὥς ὀλιγίστους πρέπει τῶν
 τοιούτων μύθων, θυσασμένους οὐ χοῖρον ἀλλὰ τι μέγα 15
 καὶ ἄπορον θῦμα [p. 378^a]. πολλοῦ ἄρα δεῖ κατὰ τὴν
 πολλῶν δόξαν ἀτιμάζειν τὸν τρόπον τοῦτον τῆς μυθοποιίας,
 <ὅτε> ταῖς τε ἀγιωτάταις τῶν τελετῶν καὶ τοῖς τελειοτάτοις
 τῶν μυστηρίων σύστοιχον αὐτῆς ἀποφαίνεται τὴν ἀκρόασιν
 ὑπάρχειν. τὸ γὰρ μετὰ θυσιῶν καὶ τούτων τῶν μεγίστων 20
 καὶ τελεωτάτων ἐν ἀπορρήτῳ χρῆναι τοὺς τοιούτους μύθους
 ἐκφαίνεσθαι μυσταγωγίαν καὶ τελετὴν ἀναγωγὸν τῶν ἀκου-
 όντων εἶναι δηλοῖ τὴν ἐν αὐτοῖς θεωρίαν. ὅστις οὖν ἡμῶν
 τὸ παιδαριῶδες τῆς ψυχῆς καὶ νεαροπρεπὲς ἀπεσκευάσατο
 καὶ τὰς τῆς φαντασίας ἀορίστους ὁρμὰς κατεστήσατο καὶ 25
 νοῦν ἡγεμόνα προϋστή|σατο τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς, οὗτος 1.48.
 ἐγκαιρότατα ἂν μετέχῃ τῶν ἐν τοῖς τοιοῖσδε μύθοις ἀπο-
 κεκρυμμένων θεαμάτων, παιδείας δὲ αὐτῷ ἔτι καὶ τῆς τῶν ἡθῶν
 συμμετρίας προσδεόμενος οὐκ ἂν ἀσφαλῶς ἔπιτοιο τῆς τού-
 των θεωρίας. οὐ γὰρ δεῖ τι τοῖς τῶν θεῶν μυστικοῖς νοή- 30

1 γίνεσθαι Pl.

18 λεπτοτάτοις

5 μεμιμῆσθαι (ει ex ι)

27 μετέχει, corr. b

17 τὸν ss. m³

5 μασιν κάτωθεν ἀπὸ τῆς ὕλης προσφέρειν, οὐδὲ κατατεινόμενον ὑπὸ τῶν φανταστικῶν κινήσεων ἐπιπηδᾶν ταῖς τῷ νῷ καταφανέσιν ἐπιβολαῖς, οὐδὲ συγγεῖν ἀλλήλοις τὰ τε τῆς ἀλογίας παθήματα καὶ τὰ τῆς θεωρητικῆς ἐνεργείας ἐξαίρετα
 10 ἀγαθὰ, ἀλλὰ τῷ τε Σωκράτει πειθομένους καὶ τῇ τάξει τῆς ἐπὶ τὸ θεῖον ἀναγωγῆς χωρὶς μὲν τῆς ὀρθῆς ᾗπτεσθαι τῶν ἡθῶν παιδείας, χωρὶς δὲ τῆς νοεράς τῶν ὄντων περιωπῆς ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ ζῆν ἑκατέρᾳ προπόντως, ἀρχομένους μὲν ἀπὸ τῆς καταδεεστεράς καὶ πολιτικωτέρας ἀγωγῆς, τελευ-
 15 τῶντας δὲ εἰς αὐτὴν τὴν πρὸς τὸ θεῖον μυστικὴν ἔνωσιν. Ταῦτα μὲν οὖν ἄλλος ἂν εἴη τρόπος λόγων· ὅτι δὲ καὶ τῷ Σωκράτει δέδοκται καὶ τὸ τῶν μύθων εἶδος εἶναι διττόν, ἐκ τῶν εἰρημένων ὑπέμνησται, λέγω δὲ ὥς τὸ μὲν ἐστι παιδευτικόν, τὸ δὲ τελεστικόν, καὶ τὸ μὲν πρὸς τὴν ἡθικὴν
 20 ἀρετὴν παρασκευάζον, τὸ δὲ τὴν πρὸς τὸ θεῖον συναφὴν παρεχόμενον, καὶ τὸ μὲν τοὺς πολλοὺς ἡμῶν ὠφελεῖν δυνάμενον, τὸ δὲ ἐλαχίστοις συναρμοζόμενον, καὶ τὸ μὲν κοινὸν καὶ γνώριμον τοῖς ἀνθρώποις, τὸ δὲ ἀπόρητον καὶ ἀσύμ-
 19 μετρον τοῖς μὴ τελέως ἐνιδρῦσθαι τῷ θεῷ σπουδάζουσιν, f. 48 v. καὶ τὸ μὲν ταῖς τῶν νέων ἔξεσιν σύστοιχον, τὸ δὲ μετὰ
 25 θυσιῶν καὶ μυστικῆς παραδόσεως μόλις ἐκφαινόμενον. εἰ τοίνυν ταῦτα καὶ ὁ Σωκράτης ἡμᾶς ἀναδιδάσκει, πῶς οὐχὶ συμφωνεῖν μὲν αὐτὸν πρὸς τὸν Ὅμηρον φήσομεν περὶ ὧν μυθικῶς διεξέρχεται, τοσοῦτον δὲ ἄρα τῆς παρ' αὐτῷ μυθο-
 30 ποιίας ἀποσκευάζεσθαι καὶ διελέγχειν, ὅσον πρὸς τὴν παροῦσαν τῶν λόγων ὑπόθεσιν καὶ τὴν τῆς παιδείας τῶν νέων ὑφήγησιν ἀνάρμοστον αὐτῆς καταφαίνεται; Ἀλλὰ ταῦτα μὲν μικρὸν ὕστερον· εἰ δὲ δεῖ τῶν μυθικῶν πλασμάτων ἄλλως μὲν τοὺς νομοθέτας ἐφάπτεσθαι καὶ τὰς ἀτελεστεράς ἔξεις
 30 θεωραπεύειν ἐπιχειροῦντας, ἄλλως δὲ τοὺς ἐνθεαστικάς ἐπι-

2 τῷ 5 τῇ | τῆς ἐπὶ — 6 μὲν im. m⁸ 17 ἐλαχίστοις
 m¹] (πρὸς) ἐλάχιστον m³ 29 τὰς] nempe τοὺς

βολαῖς τὴν ἄρρητον τῶν θεῶν οὐσίαν τοῖς ἔπεσθαι πρὸς τὸ
 ἄναντες τῆς θεωρίας δυναμένοις ἐνδείκνυμένους, οὔτε τὰς
 Ἑφαίστου ῥήψεις ἀπορήσομεν ἀνάγειν εἰς τὴν περὶ θεῶν
 ἀνέλεγκτον ἐπιστήμην οὔτε τοὺς Κρονίους δεσμούςς οὔτε τὰς
 Οὐρανοῦ τομὰς, ἀ δὴ ταῖς τῶν νέων ἀκοαῖς ἀσύμμετρά 5
 φησιν ὁ Σωκράτης ὑπάρχειν καὶ οὐδαμῶς συναρμόζεσθαι
 ταῖς ἔξοισιν τῶν παιδείας μόνης δεομένων· ὅλως γὰρ ἐν
 ἀλλοτριαῖς ὑποδοχαῖς ἢ μυστικῇ τῶν θείων γνώσει οὐκ ἂν
 ποτε ἐγγένοιτο. τούτοις δὴ οὖν τοῖς τῶν τοιῶνδε θεαμάτων
 ἐπηβόλοις λέγοντες, ὥς ἄρα ἢ μὲν Ἑφαίστου ῥήψις τὴν 10
 ἄνωθεν ἄχρι τῶν τελευταίων ἐν τοῖς αἰσθητοῖς δημιουργη-
 μάτων τοῦ θείου πρόοδον ἐνδείκνυται, κινουμένην καὶ
 τελειουμένην καὶ ποδηγετουμένην ὑπὸ τοῦ πάντων δημι-
 ουργοῦ καὶ πατρός, οἱ δὲ Κρόνιοι δεσμοὶ τὴν ἔνωσιν τῆς 15
 ὅλης δημιουργίας πρὸς τὴν νοερὰν τοῦ Κρόνου καὶ πατρι-
 κὴν ὑπεροχὴν δηλοῦσιν, αἱ δὲ τοῦ Οὐρανοῦ τομαὶ τὴν διά-
 κρισιν τῆς Τιτανικῆς σειρᾶς ἀπὸ τῆς συνεκτικῆς διακοσμή-
 σεως αἰνίσσονται, τάχα ἂν γνώριμα λέγοιμεν καὶ τὸ τῶν
 μύθων τραγικὸν καὶ πλασματικῶδες εἰς τὴν νοερὰν τῶν θείων
 γενῶν ἀναπέμποιμεν θεωρίαν. πάντα γὰρ τὰ παρ' ἡμῖν 20
 κατὰ τὸ χεῖρον ἐμφανταζόμενα καὶ τῆς καταδεεστέρας ὄντα
 συστοιχίας ἐπ' ἐκείνων οἱ μῦθοι κατ' αὐτὴν τὴν κρείττονα
 φύσιν καὶ δύναμιν παραλαμβάνουσιν. οἷον ὁ δεσμὸς παρ'
 ἡμῖν μὲν κώλυσις ἐστὶ καὶ ἐπίσχεσις τῆς ἐνεργείας, ἐκεῖ δὲ
 συναφὴ πρὸς τὰ αἷτια καὶ ἔνωσις ἄρρητος. καὶ ἢ ῥήψις 25
 ἐνταῦθα μὲν κίνησις ἐστὶ βίαιος ὑπ' ἄλλου, παρὰ δὲ τοῖς
 θεοῖς τὴν γόνιμον ἐνδείκνυται πρόοδον καὶ τὴν ἄφετον ἐπὶ
 πάντα παρουσίαν καὶ εὐλυτον, οὐκ ἀφισταμένην τῆς οἰκείας
 ἀρχῆς, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνης διὰ πάντων ἐν τάξει προϊούσαν.
 καὶ αἱ τομαὶ τοῖς μὲν μεριστοῖς πράγμασιν καὶ ἐνύλοις 30

9 τοῖς τοῦ
 στον m¹, corr. m⁸

16 cf. theol. pl. V 5

27 πρόοδον | ἄφθα-

ἐλάττωσιν ἐμποιοῦσιν τῆς δυνάμεως, ἐν δὲ ταῖς πρωτουργοῖς αἰτίαις πρόοδον τῶν δευτέρων εἰς ὑφειμένην τάξιν ἀπὸ τῶν σφετέρων αἰτίων αἰνύσσονται, τῶν πρώτων ἀνελαττώτων ἐν ἑαυτοῖς ἰδρυμένων, καὶ μήτε κινουμένων ἀφ' ἑαυτῶν διὰ τὴν τούτων πρόοδον μήτε ἐλασσομένων διὰ τὸν τούτων
 5 372 χωρισμὸν μήτε διαιρουμένων διὰ τὴν ἐν τοῖς καταδεεστέ-
 ροις διάκρισιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ ὁ Σωκράτης φησὶν νέοις μὲν
 1. 49 γ. ἀνεπιτήδεια ἀκούειν, τοῖς δὲ ἐν ἀπορρήτῳ τὴν περὶ θεῶν
 ἀλήθειαν συναιρεῖν ἀπὸ τῶν μυθικῶν συμβόλων δυναμένοις
 10 ζητεῖν τε καὶ θεάσασθαι προσήκει· καὶ οὐ διὰ τοῦτο παν-
 τελῶς ἐκβλητέα, διότι πρὸς τὰς τῶν νέων ἕξεις ἐστὶν ἀνάρ-
 μοστα. πέπονθεν γὰρ τοῦτο καὶ ταῦτα τὰ μυθικὰ πλά-
 σματα, ὅπερ ὁ Πλάτων πού φησι τὰ θεῖα καὶ παναγέστατα
 τῶν δογμάτων πεπονθέναι. καὶ γὰρ ταῦτα τοῖς μὲν πολλοῖς
 15 ἐστὶ καταγέλαστα, τοῖς δὲ εἰς νοῦν ἀνεγειρομένοις ὀλίγοις δὴ
 τισιν ἐκφαίνει τὴν ἑαυτῶν πρὸς τὰ πράγματα συμπαθειαν,
 καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἱερατικῶν ἔργων παρέχεται πίστιν
 τῆς πρὸς τὰ θεῖα συμφυοῦς δυνάμεως· καὶ γὰρ οἱ θεοὶ
 τῶν τοιῶνδε συμβόλων ἀκούοντες χαίρουσιν καὶ τοῖς κα-
 20 λούσιν ἐτοίμως πεύθονται καὶ τὴν ἑαυτῶν ἰδιότητα προ-
 φαίνουσιν διὰ τούτων ὡς οἰκείων αὐτοῖς καὶ μάλιστα γνωρί-
 μων συνθημάτων· καὶ τὰ μυστήρια καὶ αἱ τελεταὶ καὶ τὸ
 δραστήριον ἐν τούτοις ἔχουσιν καὶ ὁλόκληρα καὶ ἀτρεμῇ καὶ
 ἀπλᾷ θεάματα διὰ τούτων προξενοῦσιν τοῖς μύσταις καθο-
 25 ρᾶν, ὧν ὁ νέος τὴν ἡλικίαν καὶ πολὺν μᾶλλον ὁ τὸ ἦθος
 τοιοῦτος ἄδεκτός ἐστιν. μὴ τοίνυν λέγωμεν ὡς οὐ παιδευ-
 τικοὶ πρὸς ἀρετὴν εἰσιν οἱ τοιοῦδοι μῦθοι τῶν παρ' Ἑλλήσιν
 θεολόγων, ἀλλ' ὡς οὐχὶ τοῖς ἱερατικοῖς θεσμοῖς συμφωνό-
 τατοι δεικνύμεν, μηδὲ ὡς ἀνομοίως μιμοῦνται τὰ θεῖα διὰ
 30 τῶν ἀπεμφαινόντων συμβόλων, ἀλλ' ὡς οὐχὶ συμπαθειαν

10 θεάσασθαι exp. m^s 13 cf. rp. V 452^a 17 ἐξ | αὐτῶν
 (ξ post ins.) m¹, ἐπ ss. m^s (unde ἐπ' αὐτῶν b) 20 προφανοῦσιν
 22 del. καὶ ante τὸ? (idem Rad.) 23 cf. Pl Phaedr. 250 c

ἡμῖν ἄρρητον προπαρασκευάζουσιν εἰς τὴν μετουσίαν τῶν
 θεῶν. οἱ μὲν γὰρ εἰς τὴν τῶν | νέων παιδείαν συντείνον- 1.50 τ.
 τες ἔστωσαν πολὺ μὲν τὸ εἰκὸς ἔχοντες, πολλὴν δὲ τὴν ἐν
 τοῖς φαινομένοις τύποις τῆς μυθοποιίας εὐπρέπειαν, πάντῃ
 δὲ τῶν ἐναντίων ὀνομάτων καθαρεύοντες καὶ δι' ὁμοιότητος 5
 τῶν συμβόλων πρὸς τὰ θεῖα συνάπτοντες, οἱ δὲ ἐνθεαστι-
 κατέρως στοχαζόμενοι ἔξεως καὶ δι' ἀναλογίας μόνης τὰ
 ἔσχατα τοῖς πρωτίστοις συναρμόζοντες καὶ τῆς ἐν τῷ παντὶ
 συμπαθείας τῶν ἀποτελεσμάτων πρὸς τὰ γεννητικὰ αὐτῶν
 αἰτία ποιούμενοι τὸν σύμπαντα λόγον εἰκότως δήπου 10
 τῶν πολλῶν ἡμῶν ὑπεριδόντες χρῶνται παντοίως τοῖς ὀνό-
 μασι εἰς τὴν τῶν θεῶν πραγμάτων ἔνδειξιν. ἐπεὶ καὶ
 τὴν ἁρμονίαν ἄλλην μὲν εἶναι τὴν μιμητικὴν φάμεν καὶ
 διὰ τῶν πρὸς ἀρετὴν ἐγειρόντων μελῶν τὰς τῶν νέων ψυχὰς
 θεραπεύουσιν, ἄλλην δὲ τὴν ἔνθεον καὶ κινητικὴν τῶν 15
 ἀκουόντων καὶ τῆς θείας μανίας ποιητικὴν, ἣν δὴ κρείτ-
 τονα σωφροσύνης ἐπονομάζομεν· καὶ τὴν μὲν συμπληροῦν
 τὴν ὅλην παιδείαν ὑπειλήφαμεν, τὴν δὲ ὡς ἀνάρμοστον πρὸς
 τὴν πολιτικὴν διακόσμησιν ἀποσκευαζόμεθα. ἢ οὐ διὰ τοῦτο
 καὶ τὴν Φρύγιον ἁρμονίαν ὁ Σωκράτης ὡς ἐκστατικὴν 20
 τῶν ψυχῶν ἐκβάλλειν τῶν πρὸς παιδείαν συντελούντων τῆς
 μουσικῆς τρόπων ἠξίωσεν [Lach. p. 188^d]; ὥσπερ οὖν ἡ
 ἁρμονία διττή, καὶ ἡ μὲν οἰκεία τοῖς παιδευτικοῖς, ἡ δὲ
 ἀλλότριος, οὕτως ἄρα καὶ ἡ μυθολογία διήρηται πρὸς τε
 τὴν τῶν νέων ὀρθὴν ἀγωγὴν καὶ πρὸς τὴν λερατικὴν καὶ 25
 συμβολικὴν τοῦ θεοῦ πρόκλησιν. καὶ ἡ μὲν δι' εἰκόνων 1.50 τ.
 μέθοδος τοῖς γνησίως φιλοσοφοῦσιν προσήκει, ἡ δὲ δι'
 ἀπορρήτων συνθημάτων τῆς θείας οὐσίας ἔνδειξις τοῖς τῆς
 μυστικωτέρως ἡγεμόσιν τελεσιουργίας, ἀφ' ἧς δὴ καὶ αὐτὸς
 ὁ Πλάτων πολλὰ τῶν οἰκείων δογμάτων ἀξιοῖ πιστότερα καὶ 30

1 προπαρασκευάζουσιν] προ ex το m^s

20 cf. 61, 24 30 ἀξιοπιστότερα

11 an παντοίοις?

ἐναργέστερα δεικνύναι. δηλοῖ δὲ ἐν Φαίδωνι [p. 62^b.
 69^c. 108^a] τό τε ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενον, ὥς ἐν τινι
 φρουρᾷ ἔσμεν οἱ ἄνθρωποι, σιγῇ τῇ προπούσῃ σέβων, καὶ
 τὰς τελετὰς μαρτυρόμενος τῶν διαφόρων λήξεων τῆς ψυχῆς
 5 κεκαθαρμένης τε καὶ ἀκαθάρτου εἰς Ἄιδου ἀπιούσης, καὶ
 τὰς τε σχίσεις αὖ καὶ τὰς τριόδους ἀπὸ τῶν δσίων καὶ τῶν
 πατρῶν θεσμῶν τεκμαιρόμενος, ἃ δὴ τῆς συμβολικῆς ἅπαντα
 θεωρίας ἔστι μεστιά, καὶ τῶν παρὰ τοῖς ποιηταῖς θρυλου-
 μένων ἀνόδων τε καὶ καθόδων, τῶν τε Διονυσιακῶν συν-
 10 θημάτων καὶ τῶν Τιτανικῶν ἁμαρτημάτων λεγομένων, καὶ
 τῶν ἐν Ἄιδου τριόδων καὶ τῆς πλάνης καὶ τῶν τοιούτων
 ἀπάντων. ὥστ' οὐδ' ἂν αὐτὸς παντελῶς ἀτιμάσειεν τὴν
 τοιαύτην μυθοποιῶν, ἀλλ' ὥς πρὸς τὴν παιδευτικὴν τῶν
 νέων προαίρεσιν ἄλλοτρίαν αὐτὴν ὑπέληφεν· καὶ διὰ ταῦτα
 15 τοῦς τῆς θεολογίας τύπους συμμέτρους τοῖς τῶν παιδευτι-
 κῶν ἡθρεῖν παραδίδωσιν. δοκεῖ δέ μοι καὶ τὸ τῶν ποιη-
 τικῶν πλασμάτων τραγικὸν καὶ τὸ τερατιῶδες καὶ τὸ παρὰ
 φύσιν κινεῖν τοὺς ἀκούοντας παντοδαπῶς εἰς τὴν τῆς ἀλη-
 19 θείας ζήτησιν καὶ εἶναι πρὸς τὴν ἀπόρρητον γνῶσιν ὀλκὸν
 f. 51r. καὶ μὴ ἐπιτρέπειν ἡμῖν διὰ τὴν φαι|νομένην πιθανότητα
 μένειν ἐπὶ τῶν προβεβλημένων ἐννοιῶν, ἀλλ' ἀναγκάζειν
 εἰς τὸ ἐντὸς τῶν μύθων διαβάλλειν καὶ τὸν κεκρυμμένον ἐν
 ἄφαντι τῶν μυθοπλαστῶν περιεργάζεσθαι νοῦν, καὶ θεωρεῖν
 ὁποίας μὲν φύσεις, ἡλικίας δὲ δυνάμεις ἐκεῖνοι λαβόντες εἰς
 25 τὴν αὐτῶν διάνοιαν τοῖσδε τοῖς συμβόλοις αὐτὰς τοῖς μεθ'
 ἑαυτοὺς ἐσήμηναν. ὅτε τοίνυν ἀνεγείρουσιν μὲν οἱ τοιοῦδε
 μῦθοι τοὺς εὐφυεστέρους πρὸς τὴν ἔφεσιν τῆς ἐν αὐτοῖς

2 τό]τόν 3 τῇ ss. m⁸ 6 σχίσεις Lobeck Agl. 1343 e Plat. 108^a]

σχέσεις (ε ex ι) | τριόδους (π ut vid. ex τ, τ ss. m⁸?)] περιό-
 δους Pl. τριόδους etiam Olympiod. 158 F. Pl. Gorg. 524^a | δσίων
 Pl.] ούσιων (θυσιων Lobeck et ita Plat. E et Stob.) 9 πα-
 θημάτων coni. Abel ad Orph. fr. 221 21 μένειν] μ et ν
 prius ir. m⁸ 26 ἐαντοῖς

ἀποκρύφου θεωρίας καὶ διὰ τὴν φαινομένην τερατολογίαν τῆς ἐν τοῖς ἀδύτοις ἰδρυμένης ἀληθείας ἀνακινούσιν τὴν ζήτησιν, τοῖς δὲ βεβήλοις ὧν μὴ θέμις αὐτοῖς <οὐ> συγχωροῦσιν ἐφάπτεσθαι, πῶς οὐ διαφερόντως ἂν προσήκοιεν τοῖς θεοῖς αὐτοῖς, ὧν εἰσιν ἐξηγηταὶ τῆς ὑποστάσεως; καὶ 5 γὰρ τῶν θεῶν πολλὰ προβέβληται γέννη, τὰ μὲν τῆς δαιμονίας τάξεως, τὰ δὲ τῆς ἀγγελικῆς, καταπλήττοντα τοὺς εἰς τὴν μετουσίαν αὐτῶν ἐγειρομένους καὶ γυμναζομένους πρὸς τὴν τοῦ φωτὸς καταδοχὴν καὶ εἰς ὕψος ἐπαίροντα πρὸς τὴν ἔνωσιν τῶν θεῶν. μάλιστα δ' ἂν τις κατίδοι τὴν 10 τῶν μύθων τούτων πρὸς τὸ τῶν δαιμόνων φῶλον συγγένειαν καὶ διὰ τῆς ἐκείνων ἐνεργείας συμβολικῶς τὰ πολλὰ δηλοῦσης, οἷον εἴ τινες ἡμῶν ὕπαρ ἐγένοντο δαίμοσιν προστυχεῖς ἢ καὶ ὄναρ τῆς παρ' αὐτῶν ἀπολελεύκασιν ἐπιπνοίας πολλὰ τῶν γενομένων ἢ καὶ ἐσομένων ἐκφαινούσης. ἐν πάσαις 15 γὰρ ταῖς τοιαύταις φαντασίαις κατὰ τοὺς μυθοπλάστας ἄλλα 373 ἐξ ἄλλων ἐνδείκνυται, καὶ οὐ τὰ μὲν | εἰκόνες, τὰ δὲ παρα- 1.51v. δείγματα, ὅσα διὰ τούτων σημαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ μὲν σύμβολα, τὰ δὲ ἐξ ἀναλογίας ἔχει τὴν πρὸς ταῦτα συμπάθειαν. εἰ τοίνυν δαιμόνιος ὁ τρόπος ἐστὶ τῆς τοιαύτης μυθοποιίας, πῶς οὐ πάντῃ φήσομεν αὐτὸν ἐξηρησθαι τῆς ἄλλης ἀπάσης 20 τῶν μύθων ποικιλίας, τῆς τε εἰς τὴν φύσιν βλεπούσης καὶ τὰς φυσικὰς δυνάμεις ἀφερμηνευούσης, καὶ τῆς τὰ ἥθη τῶν ψυχῶν παιδεύειν προστησαμένης;

2 ἀδυνάτοις | ἰδρυμένως, corr. b 4 οὐ] οὐν 7 κατα-
πλήττοντας, corr. b 17 τούτου 19 τοιαύτης im. m³

Τίνες οἱ παρὰ τοῖς θεολόγοις θεομαχίας Γ
 διάφοροι τρόποι τὴν ἐν αὐτῇ ἀπόρρητον ἀλήθειαν εἰς
 φῶς ἄγοντες.

Περὶ μὲν οὖν τῆς τῶν μύθων ιδέας, καθ' ἣν οἱ τε
 5 ἄλλοι ποιηταὶ καὶ Ὅμηρος τὰς περὶ θεῶν μυστικὰς ἐννοίας
 ἀφανεῖς τοῖς πολλοῖς κατεστήσαντο, τοσαῦτα προειρήσθω.
 ἔπεται δὲ οἶμαι τοῖς τοῦ Σωκράτους λόγοις τὴν προσήκουσαν
 ἀποδοῦναι τῶν καθ' ἕκαστα πλάσμάτων διάρθρωσιν καὶ
 θεωρῆσαι, κατὰ πολὺς ἄρα τῆς ψυχῆς ἐπιβολὰς ἢ μαχομένους
 10 τοὺς θεοὺς ἢ καὶ ἄλλο τι πειοῦντας ἢ πάσχοντας Ὅμηρος
 παραδίδωσι διὰ τῆς ἑαυτοῦ ποιήσεως. καὶ πρῶτον εἰ βού-
 λεσθε τὴν λεγομένην ταύτην θεομαχίαν, ἣν Ὅμηρος μὲν
 ἐποίησεν, ὁ δὲ Σωκράτης ὡς τοῖς παιδευομένοις ἀκούειν
 οὐδαμῇ πρόκεινται ἐπιστάσεων ἡξίωσεν, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν
 15 κατανοήσωμεν. ὅτι μὲν γὰρ οὔτε στάσις ἐστὶν ἐν τοῖς θεοῖς
 οὔτε διαφορὰ καὶ μερισμὸς θνητοειδής, ἀλλ' εἰρήνη καὶ
 ἀπῆμων βίος, δηλοῖ που καὶ αὐτὸς ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ
 Ὀλύμπου λέγων, ὡς ὑπέστρωται μὲν τοῖς θεοῖς, οὐ δὲ
 20 εὐφροσύνην ἔχουσι πᾶσαν καὶ θείας ἀμηχάνους τὸ κάλλος.
 τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα
 [ξ 46].

τίς οὖν διάστασις ποτε παρεισδύεσθαι δύναται καὶ πόλεμος
 εἰς τοὺς αἰώνιον λαχόντας τὴν εὐφροσύνην καὶ τὸ ἴλεον
 αἰεὶ προβεβλημένους καὶ χαίροντας ἐφ' οἷς ἔχουσιν ἀγαθοῖς;
 25 εἰ δὲ δεῖ τῆς τε προνοίας τῶν θεῶν καὶ τῆς τῶν προνοου-
 μένων φύσεως [προβάλλεσθαι] στοχάζεσθαι τοὺς περὶ αὐτῶν
 λόγους, οὕτωςί πως οἶμαι τὴν μυθικὴν αὐτῶν πρὸς ἀλλή-
 λους ἐναντιώσιν ἀφερμηνεύσομεν.

Καθ' ἓνα μὲν δὴ τρόπον αἱ τῶν ὄντων ἀπάντων διηρη-
 30 μέναι πρόοδοι καὶ αἱ κατ' οὐσίαν διακρίσεις ἄνωθεν ἀπὸ

7 τοῦ ins. m^s 14 ἐπιστάσεως b 22 ποτε] ὅτε (del. b)
 26 προβάλλεσθαι exp. m^s?

τῆς ἀγνώστου τοῖς πᾶσιν ἄρχονται τῶν πρωτουργῶν αἰτίων
 διαιρέσεως καὶ κατὰ τὰς ὑπερηπλωμένας τῶν ὅλων ἀρχὰς
 ὑφιστάμεναι διεστῆκασιν ἀπ' ἀλλήλων· αἱ μὲν τῆς τοῦ πέ-
 ρατος ἐνοποιοῦ μονάδος ἐξηρητημέναι καὶ περὶ ἐκείνην ἀφορί-
 ζουσαι τὴν ἑαυτῶν ὑπόστασιν, αἱ δὲ τῆς γεννητικῆς τῶν 5
 ὅλων ἀπειρίας τὴν ἀνέκλειπτον δύναμιν καὶ τὴν πλήθους
 καὶ προόδου οἰστικὴν αἰτίαν καταδεξάμεναι καὶ περὶ αὐτὴν
 προστησάμεναι τὴν οἰκείαν ὑπαρξιν. ἥπερ οὖν αἱ πρῶτισται
 τῶν ὄντων ἀρχαὶ διεκρίθησαν ἀλλήλων, ταύτη καὶ τὰ θεῖα
 πάντα γένη καὶ τὰ ὄντως ὄντα τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἔσχεν ἐν 10
 τάξει διωρισμένην προόδον· καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἐξάρχει τῆς
 ἐνώσεως τοῖς δευτέροις, τὰ δὲ τῆς διαιρέσεως παρέχεται τὴν
 δύναμιν· καὶ τὰ μὲν τῆς ἐπιστροφῆς ἐστὶν αἷτια τοῖς προελ-
 θούσιν συνελίσσοντα τὸ πλῆθος | αὐτῶν εἰς τὰς οἰκείας 1.52 v.
 ἀρχάς, τὰ δὲ αὐτῶν ἀφορίζει (τὴν) προόδον καὶ τὴν ἐκ 15
 τῶν ἀρχῶν ὑφειμένην ἀπογέννησιν. ἔτι δὲ τὰ μὲν τῆς
 γεννητικῆς ἐστὶν περιουσίας χορηγὰ τοῖς καταδεεστέροις, τὰ
 δὲ τῆς ἀτρέπτου καὶ ἀχράντου καθαρότητος παρεκτικά· καὶ
 τὰ μὲν τῶν χωριστῶν ἀγαθῶν εἰς ἑαυτὰ τὴν αἰτίαν ἀνα-
 δησάμενα, τὰ δὲ τῶν συνυφεστηκότων τοῖς μεταλαμβάνουσιν. 20
 ὅθεν δὴ καὶ ἐν ταῖς τοῦ ὄντος ἀπάσαις διακοσμήσεσιν ἡ
 τοιαύτη τῶν γενῶν ἐναντιώσις διαποικίλλεται· καὶ ἡ μὲν
 στάσις ἐδράζουσα σταθερῶς ἐν ἑαυτοῖς τὰ ὄντα ταῖς δραστη-
 ρίοις καὶ ζωῆς πλήρεσιν τῆς κινήσεως ἀντίκειται δυνάμεσιν,
 ἡ δὲ τῆς ταυτότητος ὁμοφυῆς κοινωνία ταῖς τῆς ἑτερότητος 25
 κατ' εἶδη διακρίσεις ἀντιδιήρηται· τὸ δὲ τῆς ὁμοιότητος
 γένος τῇ ἀνομοιότητι καὶ τὸ τῆς ἰσότητος τῇ ἀνισότητι
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τὴν ἐναντίαν ἔλαχεν τάξιν. καὶ
 τούτων ἀπάντων αἱ διαιρέσεις ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς
 ἀφορίζονται δυάδος, καθ' ἣν ἕκαστα τῶν ὄντων διακρίνεται 30

8 an ὑποστησάμενοι? 9 ταύτη] αὐτῇ 13 προεελθούσιν
 15 αὐτῶν] αὐτῇ

τε τοῖς οἰκέλοις ὄροις καὶ ἀντιδιγρημένα πρόεισιν ἀλλήλοις ἀπὸ τῶν γεννητικῶν αἰτίων, καὶ συμπλεκόμενα μετ' ἀλλήλων ἀπογεννᾷ τὴν ποικιλίαν τῶν δευτέρων. τί δὴ οὖν ἔτι θαυμαστόν, εἰ καὶ τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ τῶν πρωτίστων ἐν τοῖς
 5 οὖσιν τοιαύτην ἐναντίωσιν οἱ μυθοπλάσται κατανοήσαντες διὰ τῶν πολέμων αὐτὴν αἰνίσουσιν τοῖς ἑαυτῶν τροφίμοις, ἀεὶ μὲν ἡνωμένων ἀλλήλοις τῶν θεῶν γενῶν, ὁμοῦ δὲ τὴν
 f. 53r. ἔνωσιν καὶ τὴν ἀσύγχυτον διάκρισιν ἐν ἑαυτοῖς | προσησαμένων.

10 Καὶ ἕτερον δὲ οἶμαι τρόπον ἕξεισιν λέγειν, αὐτοὺς μὲν τοὺς θεοὺς ἀμερίστως ἀλλήλοις συμφύεσθαι καὶ ἐνοειδῶς ἐν ἀλλήλοις ὕφεσθηκέναι, τὰς δὲ προόδους αὐτῶν τὰς εἰς τὸ πᾶν καὶ τὰς μεταδόσεις ἐν τοῖς μετέχουσιν διαιρεῖσθαι καὶ μεριστὰς γίνεσθαι κἀνταῦθα τῆς ἐναντιώσεως ἀναπύμ-
 15 πλασθαι, τῶν προνοουμένων ἀμιγῶς τὰς ἐκείθεν προϋούσας δυνάμεις καὶ ἀσυγχύτως καταδέχεσθαι τὰς πολυειδεῖς ἐλλάμψεις οὐ δυνάμενων. ἔτι δὲ τὰς τελευταίας τάξεις τὰς ἐξηγητέας αὐτῶν τῶν θεῶν, αἵτε πόρρω μὲν τῶν πρωτίστων αἰτίων ἀπογεννωμέναις, προσεχεῖς δὲ τοῖς διοικουμένοις
 20 καὶ προσύλους ὑπαρχούσας, ἐναντιώσεως ἤδη καὶ διακρίσεως παντοίας μετέχειν καὶ μεριστῶς προσεστάναι τῶν ἐνύλων, ἀποτεμαχιζούσας καὶ διαιρούσας τὰς ἐνοειδῶς καὶ ἀμερίστως προὔφεσθηκυίας ἐν ταῖς ἑαυτῶν πρωτοουργοῖς αἰτίαις δυνάμεις.

25 Τοιούτων δὴ οὖν καὶ τοσοῦτων τρόπων ὄντων τε καὶ λεγομένων, καθ' οὓς αἱ μυστικαὶ τῶν θεολόγων φῆμαι καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς αὐτοὺς τὸν πόλεμον ἀναπέμπειν εἰσάσιν, τοὺς μὲν ἄλλους ποιητὰς καὶ περὶ τὴν τῶν θεῶν πραγμάτων ἐξήγησιν ἐνθεάζοντας κατ' ἐκείνον φῶμεν τὸν τρόπον
 30 ἐν τοῖς θεοῖς ὑποτίθεσθαι πολέμους τε καὶ μάχας, ὃν καὶ

7 nempe τῇ ἐνώσει

11 ἐνοειδῶς] ω m^s ex ou ut vid.

15 post ἀμιγῶς fortasse excidit verbum quale ἐγκολπίζεσθαι

16 ἐλλάμψει] λ alterum ss. m^s

30 δν] δσ (ὡς b)

τὰ θεῖα γένη διήρητο κατὰ τὰς πρωτίστας τῶν ὅλων ἀρχάς. τὰ γὰρ ἀναγωγὰ τοῖς γενεσιουργοῖς, καὶ τὰ συνεκτικὰ τοῖς διακριτικοῖς, καὶ τὰ ἐνοποιὰ τοῖς πληθύνουσιν τὴν τῶν ὄντων πρόοδον, καὶ τὰ ὀλικά τοῖς μεριστῶς δημιουργοῦσι, καὶ 4 τὰ ἀνα|πλωτικὰ τοῖς τῶν μερικῶν προστάταις ἀντικεί- 1.53v. μενά πως μάχεσθαι καὶ πολεμεῖν ἀλλήλοις οἱ μῦθοι τὴν ἀλήθειαν ἐπικρυπτόμενοι λέγουσιν. ὅθεν οἶμαι καὶ τοὺς Τιτᾶνας τῷ Διονύῳ καὶ Διὶ τοὺς Γίγαντας ἀνταγωνίζεσθαι φασιν· τοῖς μὲν γὰρ ὥς πρὸ τοῦ κόσμου δημιουργοῖς ἢ τε ἔνωσις προσήκει καὶ ἡ ἀμέριστος πόλις καὶ ἡ πρὸ τῶν 10 μερῶν ὁλότης, οἱ δὲ εἰς πλήθος προάγουσιν τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις καὶ μεμερισμένως διοικοῦσιν τὰ ἐν τῷ παντὶ καὶ προσεχείς εἰσιν πατέρες τῶν ἐνύλων πραγμάτων. Τὴν δὲ Ὀμηρικὴν θεομυθίαν κατὰ τὸν ἕτερον τρόπον νοήσωμεν τοὺς ἐν τοῖς θεοῖς πολέμους διαπλάττουσαν. πρῶτον μὲν 15 γὰρ τὴν δημιουργικὴν μονάδα παντὸς ἐξαίρει τοῦ πλήθους τῶν θεῶν καὶ οὔτε προῖοῦσαν ἐπὶ τὴν γενεσιουργὸν ἐναντίωσιν οὔτε ἀνθιστάμενόν τι πρὸς αὐτὴν παραδίδωσιν, ἀλλ' ἐκείνης ἐν ἑαυτῇ σταθερῶς ἰδρυμένης ὁ τῶν θεῶν τῶν ἀπ' αὐτῆς προεληλυθότων ἀριθμὸς μένων ἅμα καὶ προῖων εἰς 20 τὸ πᾶν μερίζεσθαι λέγεται περὶ τὴν πρόνοιαν τῶν ἐγκοσμίων. ἔπειτα καὶ τούτων τῶν ἀπὸ τοῦ πατρὸς διηρημένων θεῶν τοὺς μὲν ἐν τῷ πατρὶ μέλναντας καὶ τῆς οἰκείας μονάδος ἀνεκφοιτήτους ὑπάρχοντας, οὓς δὴ καὶ Διὸς ἔνδον ἡ πόλις [II. Γ 13] φησιν ἡδράσθαι καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς 25 τῶν ὅλων προνοεῖν ἐξηρημένως, οὔτε πολεμεῖν ἀλλήλοις οὔτε ἀνθίστασθαι πρὸς ἀλλήλους ὁ μῦθος οὐδὲ κατὰ τὸ φαινόμενον συγχωρεῖ· τοὺς δὲ ἐκεῖθεν εἰς πολλοστας τάξεις ὑφίζανοντας καὶ μερικωτέρους γενομένους καὶ | τοῖς διοι- 1.54r.

5 τῆς τῶν μεριστῶν κῶν (exp. et acc. add. m³) | προστά-
 τας (acc. a m³)] corr. b 16 δημιουργικὴν 21 ἐγκει-
 μένων 26 οὔτε ss. m³ | ἀνθίστασθαι 28 συγχωρεῖν,
 corr. b

κουμένους προσεχστερέους καὶ ἀγγελικὰς ἢ δαιμονίας στρα-
 τίας συμπληροῦντας διὰ τὴν πολλὴν πρὸς τὰ καταδεέστερα
 συμπάθειαν καὶ τὴν τῆς προνοίας μεριστὴν διακλήρῳσιν
 μαχομένους ἀλλήλοις παραδίδωσιν. τούτοις γὰρ οἶμαι καὶ
 5 τὰ τῶν προνοουμένων πάθη συγγενέστερά πῶς ἔστιν, πλη-
 γαί τε καὶ βολαὶ καὶ ἀντιτυπῆαι καὶ ἡ γενεσιουργὸς ἐναν-
 τίωσις οὐ πόρρω τῆς τούτων εἶσιν διακοσμήσεως, τό τε
 μεριστὸν τῆς εἰς τὰ δεύτερα ποιήσεως καὶ τὸ τῆς προ-
 νοίας ἀποτετεμαχισμένον ταῖς τοιαύταις προσήκει δυνάμεσιν,
 10 ἀλλ' οὐ ταῖς ἀρχηγικαῖς καὶ ταῖς ἐξηρημέναις πάντων τῶν
 προνοουμένων καὶ [ταῖς] χωρισταῖς αἰτίαις. Ἐπεὶ δὲ καὶ
 ἀγγελικαὶ τάξεις τῶν κρείττονων γενῶν τῆς τῶν θεῶν ἡγε-
 μονίας ἐξήρτηνται καὶ τὰς ιδιότητας τῶν σφετέρων ἡγε-
 μόνων, εἰ καὶ μερικῶς καὶ πεπληθυσμένως, ἀλλ' οὖν καὶ
 15 αὐταὶ διασώζουσιν, τοῖς τε ὀνόμασιν ἀποκαλοῦνται τοῖς
 ἐκείνων καὶ ὥς τοῖς πρωτίστοις ἀνάλογον ὑποστᾶσαι αἱ
 αὐταὶ πῶς εἶναι τοῖς ὀλιγωτέροις ἑαυτῶν καὶ προσελθούσαι
 φαντάζονται. καὶ τοῦτο οὐχ οἱ παρ' Ἑλλήσι μῦθοι μόνον
 δι' ἐπίκρουσιν μεμηχάνηται, λέγω δὴ τὸ διὰ τῶν αὐτῶν
 20 ὀνομάτων τοὺς τε ἡγεμόνας καὶ τοὺς ὀπαδοὺς προσαγορεύειν,
 ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν βαρβάρων τελεταὶ παραδεδώκασιν· καὶ
 γὰρ καλουμένους τοὺς ἐξημμένους τῶν θεῶν ἀγγέλους ταῖς
 αὐταῖς ἐπωνυμίαις ἐκεῖνοις χαίρειν διαφερόντως φασὶν καὶ
 f. 54 v. περιβάλλεσθαι τὰ ὀχήμα|τα τῶν ἡγεμόνων τῆς σειρᾶς καὶ
 25 τοῖς θεουργοῖς ἀντ' ἐκείνων προφαίνειν ἑαυτούς. εἰ οὖν καὶ
 Ἀθηνᾶν καὶ Ἥραν καὶ Ἥφαιστον πολεμοῦντας κάτω περὶ
 τὴν γένεσιν καὶ Ἀητῶ καὶ Ἀρτεμιν καὶ Ξάνθον τὸν ποτα-
 μὸν εἰς ἄλλας τάξεις ἀναπέμπομεν δευτέρας καὶ προσεχεῖς

16 αἱ αὐταὶ] δι' αὐτά 17 possis καὶ<τοι> aut προοῦσι

18 τοῦτο ir. m^s 21 cf. de or. chald. 58 24 ὀχήματα corr.
m^s 25 cf. II. Γ 67—74 26 κά in κάτω (post ω ras.) ss. m^s

28 ἀναπέμπομεν m^s] ἀνάπτομεν m¹

τοῖς μεριστοῖς καὶ ἐνύλοις πράγμασιν, θαυμάζειν οὐ χρὴ
 διὰ τὴν τῶν ὀνομάτων κοινωνίαν. ἐκάστη γὰρ σειρὰ τὴν
 τῆς μονάδος φέρεται προσηγορίαν, καὶ τὰ μερικὰ πνεύματα
 τοῖς ὅλοις τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν δέχασθαι φιλεῖ. διὸ καὶ
 Ἀπόλλωνες καὶ Ποσειδῶνες καὶ Ἥφαιστοι πολλοὶ τε καὶ 5
 παντοδαποί, καὶ οἱ μὲν αὐτῶν χωριστοὶ τοῦ παντός εἰσιν,
 οἱ δὲ περὶ τὸν οὐρανὸν διεκκληρώθησαν, οἱ δὲ τῶν ὅλων
 προεστήκασιν στοιχείων, οἱ δὲ περὶ ἕκαστον κατενείμαντο
 τὴν ἐπιστάσιν. καὶ οὐκ ἂν θαυμαστόν, εἰ ὁ μερικώτατος
 Ἥφαιστος καὶ τάξιν δαιμονίαν λαχὼν τοῦ ἐνύλου πυρὸς 10
 καὶ περὶ τὴν γῆν ὑφισταμένου προβεβλημένην ἔχοι τὴν
 πρόνοιαν ἢ καὶ τέχνης τινὸς ἔφορος εἴη τῆς χαλκευτικῆς
 (εἰς γὰρ τὸν ἔσχατον μερισμὸν ἢ τῶν θεῶν πρόνοια τὴν
 ὕφεισιν ἔσχεν, ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ὀλικῶν καὶ ἠνωμένων αἰ-
 τίων τὴν εὐτακτον λαχοῦσα πρόοδον), καὶ οὗτος χαίροι μὲν 15
 τῇ σωτηρίᾳ τοῦ σφετέρου κλήρου, πρὸς δὲ τὰ φθοροποιὰ
 τῆς ἐκείνου συστάσεως αἵτια ἀλλοτριῶς ἔχοι. καὶ πόλεμος
 οὖν ἐν τοῖς τοιούτοις γένεσιν καὶ διαίρεσις παντοδαπῶν δυνά-
 μεων, καὶ οἰκειότης πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀλλοτριότης, καὶ ἡ 19
 πρὸς τὰ διοικούμενα μεριστὴ συμπάθεια, καὶ αἱ διὰ λό- f. 55r.
 γων ἐναντιώσεις καὶ διὰ τῶν σκωμμάτων ἄμυναι, καὶ ὅσα
 τοιαῦτα περὶ τὰς ἀποτελευντήσεις εἰκότως ἐμφαντάζεται τῶν
 θείων διακοσμήσεων. διὸ καὶ οἱ μῦθοι τὰς τοιαύτας δυνά-
 μεις ὑπὲρ τῶν προνοουμένων στασιαζούσας καὶ διαφορο-
 μένας ἀλλήλαις ἀναγράφοντες οὐκ ἂν πον πόρρω βάλλοιεν 25
 τῆς περὶ αὐτῶν ἀληθείας· καὶ γὰρ τὰ πάθη τῶν διοικου-
 μένων ἐπὶ ταύτας ἀναφέρεται προσεχῶς.

Ὡς οὖν συνελόντι φάναι, διττῆς ἐπινοίας θεωρουμένης
 τῶν παρὰ τοῖς φοιβολήπτοις ποιηταῖς θρυλουμένων πολέ-
 μων, καὶ τῆς μὲν περὶ τὰς δύο τῶν ὅλων ἀρχάς, ὥς ἡ

9 οὐκ ἂν] an οὐδὲν? 11 ὑφισταμένου m¹, ι ss. m³ | ἔχει
 13 εἰς] εἰ 25 ἀναγράφοντες ex ἀνατρέφοντες m³ | βάλλοιεν

τοῦ ἐνὸς ἐξηρημένη τῶν πάντων αἰτία παρήγαγεν, τὴν διαί-
 ρεσιν τῶν θεῶν γενῶν εὐτάκτως νοούσης καὶ κατὰ τὴν
 ἐκείνων ἀντίθεσιν καὶ τούτοις τὴν πρὸς ἄλληλα παρεχομένης
 ἐναντιώσιν (εἴτε γὰρ πέρας καὶ ἄπειρον, εἴτε μονάδα καὶ
 5 ἀόριστον δυνάδα χρή προσαγορεύειν τὰς πρωτίστας ἐκείνας
 ὑποστάσεις, πάντως φαίνεται τις αὐτῶν πρὸς ἄλλήλας ἀντι-
 διαίρεσις, καθ' ἣν καὶ αἱ τῶν θεῶν διακοσμήσεις ἀπ' ἄλλή-
 λων διεκρίθησαν), <τῆς δὲ> ἐκ τῆς περὶ τὰ ἔσχατα τῶν
 ὄντων ἐναντιώσεως καὶ τῆς ποικιλίας ἐπ' αὐτοὺς τοὺς
 10 προσεχεῖς αὐτῶν προστάτας ἀναφερούσης τὴν τοιαύτην διά-
 στασιν καὶ οὕτως δὴ προϊόντας εἰς τὴν ἔνυλον φύσιν τοὺς
 θεοὺς καὶ περὶ ταύτην μεριζομένους πολεμεῖν ἀλλήλοις
 ὑποτιθεμένης, φανήσεται μὲν πον καὶ περὶ ἐκείνης τοῖς
 μὴ παρέργως ἀκούουσιν ἐνδεικνύμενος ὁ ποιητής, ἡνίκα
 15 ἂν λέγῃ [Π. Ε' 203].

1.557. ὅτε τε Κρόνον εὐρύοπα | Ζεὺς

374 γαίης νέρθε κάθισε.

καὶ περὶ τοῦ Τυφῶνος ἐν ἄλλοις [Π. Β 781].

γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὥς τερπικεραύνῳ

20 χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωεῖ γαῖαν ἱμάσση

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφώος ἔμμεναι εὐνάς.

πάντως γὰρ πον τὸν πρὸς τὸν Δία πόλεμον ἐν τούτοις
 αἰνίσσεται τὸν Τιτανικὸν καὶ τὰς καλουμένας καταταρατώ-
 σεις παρὰ τοῖς Ὀρφικοῖς· διαφερόντως δὲ αὖ κατὰ τὴν

25 δευτέραν ὑπερβολὴν τοὺς θεοὺς πολεμοῦντας ἀλλήλοις καὶ
 διαφερομένους περὶ τῶν ἀνθρωπίνων παραδιδούς (ἐν οἷς
 καὶ σφόδρα ἂν τις ἀγασθελὴ τὴν ἔνθεον τοῦ ποιητοῦ καὶ
 νοερὰν τῶν πλασμάτων διάθεσιν· ἐπεὶ γὰρ ταῦτα τὰ γένη
 περὶ αὐτὰ τὸν πόλεμον τοῦτον ὑφίστασθαί φησιν, εἰ καὶ
 30 τὰς ἀποπερατώσεις ἐκληρώσατο τῶν θεῶν προόδων, ἀλλ'

17 καθεῖσε Hom.

21 εἰναρίμοις

24 Orph. fr. 205

25 nempe ἐπιβολὴν cf. 92, 28

29 αὐτὰ τὸν] αὐτόν

οὖν καὶ αὐτὰ τῶν θεῶν ἐξήρτηται καὶ ἔστι προσεχῇ μὲν τοῖς διοικουμένοις, συγγενῇ δὲ τοῖς αὐτῶν ἡγεμόσιν) τὴν μὲν πρὸς τὰ καταδεέστερα συμπάθειαν αὐτῶν ἐνδείκνυται τὴν [δὲ] διηρημένην ζώην καὶ τὴν μάχην καὶ τὴν ἀντίθεσιν ἀπὸ τούτων εἰς αὐτὰ ἀναφέρων (ὥσπερ δὴ καὶ Ὀρ- 5 φενὺς τοῖς Διονυσιακοῖς εἰδώλοις τὰς συνθέσεις καὶ τὰς διαιρέσεις καὶ τοὺς θρήνους προσῆψεν ἀπὸ τῶν προνοουμένων ἅπαντα ταῦτα ἐκείνοις ἀναθεῖς), τὴν δὲ πρὸς τὰς σειρὰς ἀφ' ὧν προεληλύθασι συγγένειαν τῶν μεριστῶν τούτων πνευμάτων παρίστησιν τοῖς τε ὀνόμασιν τοῖς αὐτοῖς, δι' ὧν 10 τὰς ἐξηρημένης δυνάμεις τῶν ἐνύλων ἐξύμνησεν, καὶ τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τοῖς σχήμασι προσήκουσι | ταῖς ὅλαις αὐτῶν 1. 567. διακοσμήσεσι χρώμενος. εἰσὶ μὲν γὰρ οἱ τοῦ πολέμου κοινωνοῦντες ἔνδεκα τὸν ἀριθμόν, μιμούμενοι τὴν ἐπομένην τῷ Διὶ θεῶν τε καὶ δαιμόνων στρατείαν, κατὰ ἔνδεκα μέρη 15 κεκοσμημένην. τούτων δὲ οἱ μὲν τῆς κρείττονος προεστῶτες συστοιχίας τῇ πεντάδι συνέχονται (καὶ γὰρ τὸ περιττὸν καὶ τὸ σφαιρικὸν καὶ τὸ κατὰ δίκην πάντα ἄγειν τὰ δεύτερα καὶ ἐκ μέσου διατείνειν ἐπὶ πάντα τὸν ἀριθμὸν οἰκεῖον ἔστιν τοῖς τὰ νοερώτερα καὶ τὰ τελειότερα καὶ πρὸς τοῦ 20 ἐνὸς ὄντα κρατεῖν ἐθέλουσιν), οἱ δὲ τῆς ὑφειμένης μοίρας κηδεμόνες τῶν ἐνύλων κατὰ τὴν ἐξάδα προεληλύθασιν, τὸ μὲν τελεσιουργὸν τῶν προνοουμένων ἔχοντες διὰ τὸν οἰκεῖον ἀριθμόν, τῷ δὲ ἀρτίῳ καὶ πρὸς τὴν χείρονα φύσιν συστοίχῳ λειπόμενοι τῶν πρὸ αὐτῶν. οὐ δὲ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ καὶ 25 θεοὺς τις ἀποκαλοῖ ταῦτα τὰ γένη διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας συγγένειαν καὶ πολεμοῦντας παράγοι διὰ τὴν περὶ τὰ τῇδε προσεχῇ κηδεμονίαν. ἡ μὲν οὖν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντίθεσις τὴν τῶν ὑπὸ σελήνην πάντων ὀλικῶν προῖσταται δοκοῦσαν ἐναντίωσιν (διὸ καὶ 30

3 αὐτὸν corr. b 4 δὲ ir. (τὴν τῇδε Raderm.) 5 Orph.
fr. 198. 199 15 cf. Pl. Phaedr. 246° 20 καὶ ταῦτα
21 μοῖράς, an σειρὰς? 30 an παρίσταται?

οὐδὲ μάχονται οἷδε οἱ θεοί· σώζεται γὰρ ὑπὸ τῶν δλικῶν
τὰ ἐν αὐτοῖς μερικά, καθ' ὅσον ἂν ἢ χρόνον), ἡ δὲ τῆς
Ἥρας καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τὴν τῶν ἐνταῦθα ψυχῶν λογικῶν
ἢ ἀλόγων, χωριστῶν ἢ ἀχωρίστων, ὑπερφυῶν ἢ φυσικῶν
5 παρίστησιν ἀντιδιαφρεῖν, τῆς μὲν αἰτίας οὐσης τῶν ἀμει-
1.56 γ. νόνων, τῆς δὲ τὰ χεῖρω λοχενούσης καὶ | εἰς φῶς προα-
γούσης. ἡ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ἄρεως τὴν παντὸς τοῦ
γενεσιουργοῦ πολέμου διάκρισιν παρίστησιν εἰς τὴν κατὰ
νοῦν πρόνοιαν αὐτῶν καὶ τὴν δι' ἀνάγκης ἐπιτελουμένην,
10 τῆς μὲν νοερῶς προεστῶσης τῶν ἐναντίων, τοῦ δὲ τὰς
φυσικὰς αὐτῶν δυνάμεις ὄντων ὄντος καὶ κατ' ἀλλήλων ἐγέλ-
ροντος. ἡ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἀητοῦς τὴν κατὰ τὰς
γνωστικὰς καὶ τὰς ζωτικὰς κινήσεις τῶν ψυχῶν [τὰς] παν-
τοίαν διαφορὰν, τοῦ μὲν τὰς γνώσεις τελειοῦντος, τῆς δὲ
15 τὰς ζωάς, εἰ καὶ πολλάκις αὐταὶ διδύκονται ἀπ' ἀλλήλων καὶ
ἐναντίως ἔχουσιν πρὸς ἀλλήλας. λοιπὴ δὲ ἡ τοῦ Ἡφαίστου
καὶ Ξάνθου τοῦ ποταμοῦ τὰς τῆς σωματικῆς ὅλης συστά-
σεως ἐναντίας ἀρχὰς διακοσμεῖ δεόντως, τοῦ μὲν τῆς θερ-
μότητος καὶ τῆς ξηρότητος τὰς δυνάμεις συγκροτοῦντος,
20 τοῦ δὲ τῆς ψυχρότητος καὶ ὑγρότητος· ἐξ ὧν ἡ πᾶσα
συμπληροῦται γένεσις. ἐπεὶ δὲ πάσας ἀνάγκη τὰς ἐναντιώ-
σεις εἰς τὴν πρὸς ἀλλήλας ὁμολογίαν τελευτᾶν, πάρεστι καὶ
ἡ Ἀφροδίτη, καθάπερ εἵπομεν, φιλίαν ἐμποιοῦσα τοῖς ἀν-
τικειμένοις, συμμαχοῦσα δὲ ὅμως τοῖς χείροσιν, διότι καὶ
25 ταῦτα μάλιστα κοσμεῖται σύμμετρα καὶ προσήγορα γινόμενα
τοῖς ἀμείνοσι τῶν ἐναντίων. Περὶ μὲν οὖν τῆς παρ' Ὀμήρου
θεομαχίας τοσαῦτα εἰρήσθω. καὶ γὰρ ἔξεστιν τοῖς περὶ αὐ-
τῆς ἀκριβέστερόν τι πῖσαι βουλομένοις καὶ ταῖς τοῦ καθη-
γεμόνος ἡμῶν θεωρίαις συγγενέσθαι πολλὰ καὶ θαυμαστὰ
30 δόγματα ἐκκαλυπτούσαις, ἃς ἐν ταῖς λύσεσιν ἐκείνος τῶν
Ὀμηρικῶν προβλημάτων ἐπραγματεύσατο.

13 παντοίας διαφορὰς, corr. Wendl. 15 εἰ] an ἢ? 22 τελευτᾶν

Δ Πῶς ἂν τις ὑπὲρ τῶν θείων ἀπολογήσαιο μύθων
τῶν δοκούντων τοὺς θεοὺς αἰτιᾶσθαι τῶν κακῶν.

Ἡμεῖς δὲ ἐντεῦθεν ἐπὶ τὰ ἐξῆς τῶν Σωκρατικῶν πρὸς 1. 571.
Ὅμηρον ἀπορημάτων μετώμεν. ἔπεται δὲ οἷμαι διασκέψασθαι,
πῶς τῶν θεῶν κατὰ τὴν ἀγαθότητα διαφερόντως τὴν ὑπαρ- 5
ξιν λαχόντων ἢ πολήσεις κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν αἰτιᾶται τοὺς
θεοὺς, δέοντος τῶν ἀγαθῶν μόνων ἐπ' αὐτοὺς ἀναπέμπειν
τὴν ἀρχηγὸν αἰτίαν. ταῦτα γὰρ ὁ Σωκράτης ἀποδείξας, τὸν
θεὸν τῶν ἀγαθῶν ὑποστάτην μόνων, κακοῦ δὲ οὐδενός,
ἐπιστάσεως ἡξίωσεν ἐν τοῖς Ὀμήρου ποιήμασιν· καὶ ἔοικεν 10
τὴν μὲν θεομαχίαν ὡς ἀναιρετικὴν τῆς θείας ἐνώσεως
εὐθύνειν, ταῦτα δὲ ἂ νῦν πρόκειται ζητεῖν ὡς τῆς ἀγαθό-
τητος τῶν θεῶν ἐλαττωτικὰ διελέγχειν.

δοιοὶ γὰρ τε πύθοι κατακείλονται ἐν Διὶ οὐδεὶ,
κηρῶν ἔμπλειοι ὁ μὲν ἐσθλῶν, αὐτὰρ ὁ δειλῶν 15
[II. Ω 527 sq.].

Πρὸς δὴ τὰς τοιαύτας ἀπαντήσεις λεγέσθω διττὰς εἶναι
τὰς συστοιχίας τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων, ὃ καὶ πρό-
τερον εἵπομεν, ἄνωθεν ὠρμημένους ἀπ' αὐτῶν τῶν θεῶν.
πάντα γὰρ διήρηται ταῖς δυοιδέσιν τῶν ὄντων ἀρχαῖς, αἱ 20
τῶν θεῶν διακοσμήσεις, αἱ τῶν ὄντων ὑποστάσεις, τὰ γένη
τῶν ψυχῶν, αἱ φυσικαὶ δυνάμεις, αἱ τοῦ οὐρανοῦ περιφο-
ραί, αἱ τῶν ἐνύλων διαφορότητες· τελευτῶσα δὲ ἡ δίδυμος
αὕτη τῶν πραγμάτων πρόοδος καὶ τῶν περὶ τοὺς ἀνθρώ- 24
πους σύμπιπτόντων καὶ κατὰ δίκην ἀποκληρουμένων διπλὴν 376
προεστήσατο γένεσιν. καὶ γὰρ τούτων τὰ μὲν ἐστὶ τῆς κρείτ-
τονος μοίρας, τὰ δὲ τῆς ὑποδεεστεράς· λέγω δὲ οἷον τὰς 1. 571.
μὲν τῶν σωμάτων κατὰ φύσιν διαθέσεις, κάλλος καὶ ἰσχὺν

1 inscriptio in codice extat post δειλῶν l. 16, Δ et hic
et infra, APX i. e. ἀρχή hic 8 ἀποδείξει, corr. b
12 τῆς b] τῇν 14 v. 528 ita affert Proclus ut immutavit
Pl. II 379^d 19 cf. 87, 29

καὶ εὐεξίαν, καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς σωματικῆς συστάσεως συγκυρούντων ταῖς ψυχαῖς, τὰς τε δυνάμεις καὶ τὰς τιμὰς καὶ τοὺς πλούτους τῆς ἐτέρας εἶναι συστοιχίας, τὰς δὲ αὖ τούτοις ἀντικειμένας ἔξεις τε καὶ περιστάσεις τῆς χείρονος.

5 τούτων δὴ οὖν κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἐξ ἀνάγκης διηρημένων τὰ μὲν ὥς τῆς ἀμείνονος ὄντα μερίδος αὐτόθεν ἀγαθὰ τοῖς παλαιοῖς ἔθος προσαγορεύειν, τὰ δὲ ὥς τῆς ἐναντίας κακὰ προσονομάζουσιν· καὶ οὐχ οὕτω τὸ κακὸν ἐνταῦθα δήπου λέγουσιν, ὥς τὴν ἄδικον καὶ ἀκόλαστον

10 τῆς ψυχῆς ἔξιν κακὸν ὁμολογοῦμεν ὑπάρχειν· ἀλλ' ὥς τὰ ἐμπόδια τῶν ἐνεργειῶν καὶ τὰ ἐπιπροσθιόντα ταῖς κατὰ φύσιν ἡμῶν διαθέσεσιν καὶ τὰ διακόπτοντα τῆς ψυχῆς τὴν μετὰ ῥαστώνης ἀποτελουμένην τῶν ἀνθρωπίνων πρόνοιαν κακὰ συγχωροῦσιν εἶναι καὶ λέγεσθαι τρόπον ἕτερον τῶν

15 αὐτῆς τῆς ψυχῆς λεγομένων κακῶν, οὕτως ἄρα καὶ τὴν νόσον καὶ τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν ἔπορον τῶν ἀναγκαίων ζωὴν ἐν τοῖς κακοῖς εἰώθασι καταλέγειν. καὶ τί δεῖ τὴν πόλιν ἐπάσαν μαρτύρεσθαι τῆς τοῦ ὀνόματος ἔνεκα χρήσεως; ἀλλὰ καὶ ὁ τῶν Πυθαγορείων λόγος ὁ τὰς διττὰς

20 τῶν ὄντων συστοιχίας διαιρούμενος ἐν ἀπάσαις ταῖς διακοσμήσεσιν τὴν μὲν τοῦ ἀγαθοῦ καλεῖν οὐκ ἀπηξίου, τὴν δὲ τοῦ κακοῦ· καίτοι τό γε ἄρτιον ἢ τὸ ἐτερόμηκες ἢ τὴν κίνησιν πῶς ἂν τις ἐν τοῖς τοιούτοις τετάχθαι κακοῖς συγ-

f. 58 r. χωρήσειεν, ὅσα τῶν ἀγαθῶν στερήσεις ἀφοριζόμεθα; πῶς

25 δ' ἂν τὸ θῆλυ καὶ τὸ τῆς ἐτερότητος γένος καὶ [τὸ] τὴν ἀνομοιότητα παρὰ φύσιν εἶναι τοῖς οὖσιν φήσαιομεν; ἀλλ' οἶμαι παντὶ δὴ τοῦτο καταφανές, ὅτι τῶν ἀντικειμένων κατὰ πάσας τῶν ὄντων τὰς προόδους τὴν καταδεεστέραν σειρὰν ὥς ἀπολειπομένην τῆς ἐτέρας καὶ οὔτε πρώτως οὖ-

30 σαν ἀγαθουργὸν οὔτε τὴν αὐτὴν λαχοῦσαν ἀπόστασιν πρὸς

6 διηρημένων 8 καὶ add. m³ 12 τὴν b] καὶ 17 εἰώ-
 θασι λέγειν καὶ κατὰ τί 19 πυθαγορείων] εἰ ex i m³
 27 δὴ τοῦτο] an δήπου?

τὴν μίαν τῶν καλῶν πάντων καὶ ἀγαθῶν αἰτίαν κακὸν
 προσηγόρευεν. ταύτας τοίνυν τὰς διττὰς συστοιχίας τῶν τε
 ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γεγονότων τῆς
 δημιουργικῆς ἐξάπτειν προσήκει μονάδος. καὶ γὰρ αἱ τῶν
 θεῶν διαίρεσεις καὶ αἱ τῶν μετὰ θεοὺς γενῶν εἰς ἐκείνην 5
 ἀνήρτηνται τὴν πρωτίστην ἀρχήν· καὶ τῶν καθ' εἰμαρμένην
 συμπιπτόντων καὶ κατὰ δίκην ταῖς ψυχαῖς περὶ τὴν γένεσιν
 ἀποκληρουμένων ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν ἐν τῷ διακοσμήσαντι
 τὸ πᾶν καὶ τὰς ψυχὰς εἰς τὸν θνητὸν τόπον καταπέμποντι
 τὴν αἰτίαν ὑποθετέον. καὶ γὰρ ἡ τῆς εἰμαρμένης ποίησις 10
 τῆς δημιουργικῆς ἐξέχεται προνοίας, καὶ ἡ τῆς δίκης σειρὰ
 περὶ ἐκείνην ὑφέστηκεν καὶ ἔπεται τοῖς ἐκείνου ὅροις, τοῦ
 θείου νόμου τιμωρὸς οὖσα, φησὶν ὁ Ἀθηναῖος ξένος [leg.
 IV 716^a], καὶ ἡ τῆς τύχης ἀποπληρωτικὴ τῶν κατὰ δίκην
 διανεμομένων προμηθία κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀφορίζεται 15
 βούλησιν. πάντων ἄρα τῶν ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν, τῶν τε
 βελτιόνων ἐν ταῖς δόσεσιν καὶ τῶν χειρόνων, τῶν τε εὐμοι-
 ροτέρων ὁμοῦ καὶ τῶν ἐμποδιστικῶν τῆς τῶν ψυχῶν εἰς
 τὰ ἐκτὸς ἐνεργείας τὴν αἰτίαν ὁ δημιουργὸς καὶ πατὴρ ἐν 19
 ἑαυτῷ προεστήσατο | καὶ πάντα κατὰ νοῦν ποδηγεῖ, δια- 1.58 v.
 νέμων ἐκάστοις τὰ προσήκοντα καὶ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ πατρονο-
 μικὴν ἐπιστάσιαν ἀνάγων τὰ πάντα. καὶ γὰρ ταῖς ψυχαῖς
 τὰ τε τῆς κρείττονος συστοιχίας καὶ τὰ τῆς καταδεεστέρας
 διανέμει πρὸς τὸ ἀγαθὸν βλέπων καὶ τῆς τῶν δεχομένων
 ἔνεκα τελειότητος.

25

Εἰ δὴ ταῦτα ὁρθῶς εἵπομεν, ἀποδεξόμεθα καὶ τὴν
 Ὀμηρικὴν διάταξιν ἐν τῷ δημιουργικῷ νῷ τοῦ Διὸς τὰς
 διττὰς ὑποτιθεμένην καὶ πρωτουργοὺς αἰτίας τῶν τε ἀγα-
 θῶν, ὧν δίδωσι ταῖς ψυχαῖς, καὶ τῶν κακῶν· ἐπεὶ καὶ ἡ
 δυνὰς πάντων μάλιστα προσήκει τῶν νοερῶν βασιλέων τῷ 30

1 ἀγαθῶν b | ἀγαθοῦ 5 αἰρέσεις m¹, δι ss. m³ 11 δι-
 μιουργικῆς 12 ἔπονται | ἐκείνου sc. τοῦ δημιουργοῦ. sed
 praestat ἐκείνης 15 προμηθία extat infra 106, 24

δημιουργῶ τοῦ παντός (δυὰς γὰρ παρὰ τῷδε κάθεται, φησὶν τὸ λογίον), καὶ τὸ κυβερνᾶν τὰ πάντα καὶ τάττειν ἕκαστον, οὗ ταχθὲν νικῶσαν μὲν ἀρετὴν ἐν τῷ παντί, κακίαν δὲ ἡττωμένην ἀποδείξειεν. τί γὰρ διαφέρει ταῦτά τε λέγειν
 5 καὶ πεττευτῇ τὸν δημιουργὸν εἰκάζειν, μετατιθέντι τὰς ψυχὰς εἰς τοὺς προσήκοντας αὐταῖς βίους ἑκάστην. δύο τοίνυν αὐται πηγαί, τῶν τε βελτιόνων καὶ τῶν χειρόνων μέτρων, οἷς ὁ δημιουργὸς κατὰ δίκην ἄγει τὰς ψυχὰς, νοείσθωσαν· ἃς ὁ ποιητῆς μυθολογῶν πίθους προσείρηκεν, εἴθ' ὅτι διὰ
 10 πειθούς νοεράς πᾶσιν ἐπιβάλλει τὸν οἰκεῖον ὄρον (ἀρχὴ γάρ, φησὶν ὁ Τίμαιος [p. 48^a], τῆς ἀνάγκης ὁ νοῦς τῷ πείθειν αὐτὴν πάντα πρὸς τὸ βέλτιστον ἄγειν), εἴτε καὶ τὸ χωρητικὸν αὐτῶν καὶ περιληπτικὸν τῶν παντοδαπῶν καὶ
 14 ποικίλων ἀποτελεσμάτων ἐνδεικνύμενος· τὸ γὰρ διεσπαρμένον
 1. 59 τ. πληθὸς πάντων ὧν διανέμει ταῖς | ψυχαῖς ὁ πατήρ <ἐν> ἐκείναις ἡνωμένως προείληπται. ὥστε καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον συνάδουσιν ἀλλήλοις ὃ τε Πλάτων καὶ ἡ Ὀμηρικὴ ποίησις. ὃ μὲν γὰρ οὐδενὸς κακοῦ φησὶν χρῆναι τὸν θεὸν αἰτιᾶσθαι, ἡ δὲ πάντα μὲν ἐκείθεν παράγει τὰ ἀγαθὰ, διττὰ
 20 δὲ ὄντα καὶ ὠφελητικὰ τῶν δεχομένων ἑκάτερα ταῖς διτταῖς συστοιχίαις διελοῦσα καὶ τὴν πρὸς ἄλληλα διαφορὰν αὐτῶν ἐνδεικνυμένη τὰ μὲν ὥς ἀγαθὰ, τὰ δὲ ὥς ἐναντία τοῖς ἀγαθοῖς ἀπ' ἐκείνων διέστησεν. καὶ ὅτι τὸ λεγόμενον κακὸν οὐ τοιοῦτόν ἐστιν, ὁποῖον ὁ τοῦ Πλάτωνος λόγος τῆς δό-
 25 σεως τῶν θεῶν ἀπέφησεν, δηλοῖ που καὶ αὐτὸς ἐπιφέρων
 ἐξῆς [Π. Ω 534 sqq.]·

ὥς μὲν καὶ Πηληϊῆ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
 ἐκ γενετῆς.
 ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακόν.

1 cf. de or. chald. 14 3 οὐ] ου 4 an ἀποδείξει?
 6 βίος ἑκάστην ex βίους κάστην m¹, deinde βίους e βίος m³
 19 ἐκείθεν ἀὲ (post α ras.) 21 αὐτῶν ex αὐτὸν m³

τί οὖν τοῦτό ἐστιν τὸ κακόν, αὐτὸς προστίθῃσιν·

ὅτι οἱ οὗ τι

παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρείοντων,
ἀλλ' ἔνα παῖδα τέκεν πανάωριον· οὐδέ νυ τὸν γε
γηράσκοντα κομίζω·

5

μή σοι δοκεῖ τῶν ἀληθινῶν κακῶν αἰτιᾶσθαι τὸν θεόν;
οὐ τὴν ἐρημίαν τῶν παίδων, οὐ τὴν ἀθεραπευσίαν κακὰ
προσείρηκεν; καὶ ὅπως ταῦτα κακὰ προείπομεν, δυσκολίαν
περὶ τὸν τῇδε βίον καὶ δυσθυμίαν ἐναπεργαζόμενα ταῖς
ψυχαῖς. ταῦτα γὰρ εἰ καὶ τοῖς γνησίως φιλοσοφοῦσιν κακὰ 10
προσαγορεύειν οὐ θέμις, ἀλλὰ τοῖς τὸν πρακτικὸν βίον ἐλο-
μένοις ἐμπόδια φαίνεται τῆς κατ' ἀρετὴν εἶναι ζωῆς. διὸ 377
καὶ ὁ Ἀθηναῖος ξένος [leg. II 661^{bd}] τὰ τοιαῦτα πάντα
τοῖς μὲν ἀγαθοῖς εἶναι που κακὰ διατείνεται, τοῖς δὲ πονη- 14
ροῖς ἀγαθὰ· καίτοι καὶ τούτων αἰτιᾶται τὸν θεὸν καὶ τῶν f. 59 v.
ἐκ τοῦ παντὸς ἐνδιδομένων ἀπάντων, ὥστε οὐχ Ὅμηρος
μόνος καὶ ὁ παρ' Ὅμηρον ταῦτά φασιν Ἀχιλλεύς, ἀλλὰ καὶ
ὁ Πλάτων αὐτὸς καὶ ὁ κατ' αὐτὸν νομοθέτης.

Ε Πῶς τὴν τῶν ὀρκῶν σύγχυσιν δοκεῖ ἡ ποιήσις εἰς
θεοὺς ἀναπέμπειν, ἡ ἀληθείης περὶ αὐτῶν ὑφήγησις. 20

Τοσαῦτα καὶ πρὸς ταύτην εἰρήσθω τὴν ζήτησιν· ἐφεξῆς
δέ ἐστιν τοῖς εἰρημένοις θεωρῆσαι, πῶς τὴν τῶν ὀρκῶν σύγ-
χυσιν καὶ τῶν σπονδῶν ἡ ποιήσις κατὰ βούλησιν τοῦ με-
γάλου Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ὑπουργούσης τῇ βουλῇ τοῦ
πατρὸς γενέσθαι φησίν· καὶ γὰρ ταύτην ὁ Σωκράτης ἡτιά- 25
σατο τὴν τῶν κακῶν ἀρχὴν ἐπὶ τοὺς πρωτίστους τῶν θεῶν
ἀναφέρονσαν. κἀνταῦθα μάλιστα διαπορεῖν ἄξιον, πῶς ὁ τῶν
τοιούτων τὸν θεὸν αἰτιώμενος οὐχὶ τῶν μεγίστων αὐτὸν

2 οὗ τι] ras. inter τ et ι (οὔτοι Homeri Rehdig.) 9 περὶ
ss. m³ 10 γὰρ ss. m³ 17 φησι b 25 ταύτης

αἰτιᾶται καὶ ἀληθινῶν κακῶν· οὐ γὰρ ἔτι πενίας καὶ νό-
 σους οὐδὲ τὴν τοιαύτην συστοιχίαν ἐξέσται λέγοντας δοκεῖν
 τι λέγειν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν παρὰ πᾶσιν ὁμολογουμένων ὥς
 κακῶν τὴν αἰτίαν ἐπὶ τὸν θεὸν ἀνολίσκομεν. καὶ ὁ μὲν
 5 *Τίμαιος* [p. 41^e] τὸν δημιουργὸν πρὸ τῆς εἰς γένεσιν
 καθόδου διαθεσμοθετῆσαι πάντα φησὶν ταῖς ψυχαῖς, ἵνα
 τῆς ἔπειτα εἴῃ κακίας ἀναίτιος· ὁ δὲ λόγος οὗτος καὶ
 κατελθούσαις αὐταῖς καὶ ἐν τῇ γενέσει στρεφόμεναις τῶν
 μεγίστων κακῶν τὴν ἀρχὴν ἐκεῖθεν ἐνδίδοσθαι συγχαρεῖ.
 10 πῶς οὖν ἂν τις πρὸς ταύτας τὰς ἐπιστάσεις τοὺς προσή-
 60 p. κοντας ἀποδοίῃ λόγους, τῇ τε φύσει τῶν πραγμάτων καὶ
 τῇ Πλάτωνος ὑφηγήσει τὴν Ὀμήρου διδασκαλίαν συναρμό-
 ζοντας.

Ὅτι μὲν οὖν πρὸς τὴν τῶν νέων ἕξιν ἀσύμμετρός ἐστιν
 15 ἡ τῶνδε τῶν μύθων ἀκρόασις, εἴρηται τε πρότερον καὶ
 νυνὶ λεγέσθω καὶ παρὰ πάντας τοὺς ῥηθησομένους ὑφ'
 ἡμῶν λόγους. οὐδὲ γὰρ διακρίνειν τὰς φύσεις τῶν ὄντων
 τοῖς νέοις δυνατόν οὐδὲ ἐπανάγειν τὰ φαινόμενα συνθήματα
 τῆς ἀληθείας πρὸς τὴν ἀφανῆ θεωρίαν οὐδὲ καθορᾶν, ὅπως
 20 ἐν τῷ κόσμῳ πάντα κατὰ βούλησιν ἐπιτελεῖται τοῦ θεοῦ
 διὰ μέσων τῶν ἄλλων αἰτίων. ὅτι δὲ οἴκεια ταῦτα τῇ Πλά-
 τωνός ἐστι φιλοσοφίᾳ δεικνύωμεν. Τὸν μὲν δὴ θεὸν ἀρ-
 χὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχειν
 καὶ ὁ Ἀθηναῖος ξένος φησὶν [leg. IV 715^e], ἔπεσθαι
 25 δὲ αὐτῷ τὴν δίκην τῶν ἀπολειπομένων οὔσαν τοῦ θείου
 νόμου τιμωρόν. οὗτοι δὲ εἰσιν, ὥς ὁ ἐκείνου λόγος, οἱ
 νεότητι καὶ ἀνοίᾳ φλεγόμενοι τὴν ψυχὴν μεθ' ὕβρεως, καὶ
 χρόνον τινὰ δόξαντες κρατεῖν ἔπειτα αὐτίς τιμωρίαν ὑπέσχον
 τῇ δίκῃ πρέπουσαν, ἑαυτούς τε καὶ πόλιν καὶ οἶκον ἄρδην
 30 ἀναστάτους ποιήσαντες. ταῦτα δὴ οὖν ὁ μὲν Ἀθηναῖος ξένος

1 αἰτιᾶται^l 6 πάντα φησὶν] παντάπασιν 7 ἀναίτιος^b]
 αἴτιος 10 οὖν ἢ (exp. m⁸?) 21 αἰτίων ex αἴτιον m⁸
 29 ἄρδην (ν ss.)

πολιτικῶς, ὁ δὲ Ὅμηρος ἐνθουσιαστικῶς ὑφηγοούμενος τοὺς πολλὰ πλημμελήσαντας καὶ ἀδικίας τὰς μεγίστας ἡδίκηκότας κατὰ τὴν μίαν τοῦ Διὸς βούλησιν δίκην ἀποτινύναι φησὶν τῶν ἀμαρτημάτων

σὺν σφῆσιν κεφαλῇσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν 5
[Δ 162].

ταύτην δὲ ἄρα τὴν δίκην πρώτως μὲν τὸν Δία πληροῦν καὶ ἐξηρημένως καὶ ἀφανῶς τοῖς πᾶσιν, δευτέρως δὲ τὴν 160 γ. Ἀθηναίαν ὑπουργοῦσαν καὶ συναπεργαζομένην τὰ δόξαντα τῇ πατρονομικῇ προνοίᾳ τοῦ Διὸς. 10

(δεινὴ γὰρ Κρονίδαο νόου κράντειρα τέτυκται φησὶν Ὀρφεύς), ἐσχάτως δὲ τοὺς ὑπομένοντας αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν· δεῖ γὰρ καὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν συμπλέκεσθαι τῇ ποιήσει τῶν ὄλων. οὗτοι δὴ οὖν ἐν ταῖς σπονδαῖς καὶ τοῖς ὅρκοις εἰπόντες, ὅτι τῶν παραβαινόντων ταῦτα 15

ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι ὥς ὅδε οἶνος
[Π. Γ' 300],

καὶ παραβάντες ἑαυτοὺς ὑπάγουσιν τῇ δίκῃ καὶ πρόποντας ἑαυτοὺς ἀποφαίνουσι ταῖς ποιναῖς. ἡ τοίνυν σύγχυσις τῶν ὅρκων καὶ τῶν σπονδῶν ἐπιτελεῖται μὲν ὑπὸ τούτων δια- 20 φερόντως τῶν πάσχειν μελλόντων τὰ δοκοῦντα τοῖς θεοῖς κατὰ δίκην τὰ θνητὰ ἄγουσιν ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἀμαρτήμασιν, κινεῖσθαι δὲ λέγεται καὶ εἰς ἐνέργειαν προάγεσθαι παρ' αὐτῶν τῶν θεῶν, οὐχ ὥς ἐκείνων ποιούντων ἀθέους καὶ ἀδίκους τοὺς τιμωρουμένους, ἀλλ' ὥς ἐπιτηδείους ὄντας 25 αὐτοὺς πρὸς τὰς τοιαύτας πράξεις ἐκκαλουμένων εἰς ἐνέργειαν, ἵνα ποτὲ κατὰ τὴν ἔνδον ἔξιν ἐνεργήσαντες καὶ ἦν ἔχουσιν ὠδῖνα τῶν μοχθηρῶν ἐνεργημάτων προβαλόντες ἄξιοι γένωνται τῆς δίκης. τοῦτο γὰρ δὴ, φησὶν ὁ Πλάτων [leg. V 728°], δίκη μὲν οὐκ ἔστιν, καλὸν γὰρ τό γε δίκαιον 30

5 σφῆσιν (ισιν ir.) 8 τοῖς ss. m³ 11 Orph. fr. 133
ubi diversa confudit Abel 28 προβάλλοντες

καὶ ἡ δίκη, τιμωρία δὲ ἀδικίας ἀκόλουθος πάθη,
 ἣς ὃ τε τυγχάνων καὶ ὁ μὴ τυγχάνων ἄθλιος. πολλὰ
 δὴ οὖν καὶ τὰ μέγιστα ἀδικήσαντες ἄνθρωποι καὶ ἔξιν
 1 ἔχοντες πονηρὰν καὶ ὠδίνουσαν μέλῳ καὶ χαλεπώτερα κακὰ
 f. 61r. τιμωρίαν ὑπέχουσιν πρῶτον, ἣ δοκεῖ μὲν ἐπιτρίβειν τοὺς
 πάσχοντας ἐπὶ τὰς τῶν ὅρκων ἄγουσα συγχύσεις, ἄγει δὲ
 αὐτοὺς εἰς τὸ δίκην ὑποσχεῖν τῶν πλημμελημάτων, παρα-
 πλήσιόν τι ποιοῦσα ταῖς ἀναστομώσεσιν τῶν ἐλκῶν, αἱ
 παραχορήμα μὲν ἐπιτείνουσι τὰ πάθη τῶν σωμάτων, ἐκβάλ-
 10 λουσαι δὲ τὸν ὕπουλον καὶ ἐντὸς ἀποκρυπτόμενον χυμὸν
 αἵται γίνονται τῆς ἐν χρόνοις ὕστερον παραγινόμενης ὑγείας.
 τὴν δὲ δὴ τιμωρίαν ταύτην ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ Διὸς ἀρχο-
 μένην (ἐκείνῳ γὰρ ἔπεται δίκη τῶν ἀπολειπομένων τοῦ θείου
 νόμου τιμωρός) διὰ μέσης τῆς Ἀθηνᾶς ἡ πόλις τελειου-
 15 μένην παραδίδωσιν, ἵνα δῶσί ποτε δίκην οἱ Τρῶες ἰδόντες
 οἱ κακοῦ προήγαγον αὐτοὺς καὶ ὥς ταῖς ὀφειλομέναις ποι-
 ναῖς ἐγκατέδησαν τὴν ἑαυτῶν ζωὴν. ὃν γὰρ ὅρον ἔθεντο
 τῆς ἐσχάτης τῶν ἁμαρτόντων κολάσεως, τοῦτον σαλευτὸν
 ὑφ' ἑαυτῶν ταῖς τῶν ὅρκων καὶ τῶν σπονδῶν συγχύσεσιν
 20 ἀπέφευγον. Πρῶτον μὲν <οὖν> οὐχ οἱ θεοὶ τῆς πλημμε-
 λοῦς ταύτης καὶ ἀτάκτου πράξεώς εἰσιν αἵτιοι τοῖς Τρωσίν,
 ἀλλ' ἐκεῖνοι διὰ τὴν ἑαυτῶν πονηρίαν ἀξίους ἑαυτοὺς κατέ-
 στησαν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας, καὶ τούτων διαφερόντως ὁ
 Πάνδαρος, φιλότιμός τε ὢν καὶ φιλοχρήματος καὶ τὴν ἄθειον
 25 ζωὴν προβεβλημένος. διὸ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ προελθοῦσα κατὰ
 τὸν νοῦν τοῦ πατρὸς οὐ τὸν ἐπιτυχόντα κινεῖ πρὸς τὴν
 πρᾶξιν, ἀλλὰ ζητεῖν λέγεται Πάνδαρον, ὥς ἂν μάλιστα πρέ-
 ποντα πρὸς τὴν τιμωρὸν ἐνέργειαν

Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένην εἴ που ἐφεύροι
 30 [Π. Δ 88].

2 ὃ τε τυχών Pl. | ὁ om. Pl. | πολλὰ m³] ταῦτα m¹
 16 αὐτοῦς 18 σαλευτὸν ὑφ'] ἀσάλευτον ἐφ'

σπάνιον | γὰρ καὶ δυσεύρετον ὄντως τὸ τοιοῦτον γένος, f. 61^v.
 τὸ πάντα μὲν δρᾶν ὑπομένον πάντα δὲ πάσχειν, ἀντικεί- 378
 μενον δὲ τῷ θείῳ διὰ δὴ τινα Γιγαντικὴν καὶ ἀποτετολμη-
 μένην ἔξιν τῆς ψυχῆς. ὥσπερ δὴ οὖν οὐχ οἱ ἱατροὶ τῶν
 τομῶν αἴτιοι καὶ τῶν καύσεων, ἀλλὰ τὰ πάθη τῶν ἱατρευο- 5
 μένων, οὕτως οὐδὲ οἱ θεοὶ τῶν περὶ τοὺς ὕρκους καὶ τὰς
 σπονδὰς ἀσεβημάτων, ἀλλ' αἱ ἔξεις τῶν ποιούντων. δεύτε-
 ρον δὲ ἐπὶ τούτῳ κἀκεῖνο κατανοήσωμεν, ὥς οὐδὲ προελ-
 θοῦσα ἡ Ἀθηνᾶ καταναγκάζειν λέγεται τὸν Πάνδαρον εἰς
 τὴν προᾶξιν, ἀλλὰ πειρᾶσθαι μόνον, εἰ καὶ πρὸς ταύτην 10
 ἐπιδίδωσιν ἑαυτὸν τὴν ἐνέργειαν· οὐ γὰρ ἀναιρεῖται τὸ ἐφ'
 ἡμῖν, οὐδ' ἂν τὰ ἔσχατα πεπλημμεληκότες ὦμεν·

ἡ δὲ νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος νῆδ' αἰφρον
 [Π. Α 93];

ὁ δὲ ὑπὸ λαιμαργίας τῶν χρημάτων ἀκούσας καὶ τῆς δυνα- 15
 στείας ἐπιπηδᾷ ταῖς ἀδίκαις ἐνεργείαις, μόνον οὐχὶ τοῦ
 ποιητοῦ ταῦτα βοῶντος, ἃ καὶ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης,
 ὅτι πολλὰ προτείνεται ταῖς ψυχαῖς ἐκ τοῦ παντός, ἃ κατα-
 πλήττειν τοὺς ἀνοήτους καὶ περὶ τὰς αἰρέσεις τῶν βίων
 ἀποφαίνειν πλημμελεῖς. ὥσπερ οὖν ὁ προφήτης προτείνει 20
 τὸν τυραννικὸν βίον καὶ ὁ πρῶτος ἀνελόμενος τοῦτον ἀνό-
 ητος εἴρηται, καίτοι τὸ προτεῖναν θεῖόν τι πάντως ἦν, οὕτω
 δὴ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς αἵρεσιν τὸν Πάνδαρον καταστησάσης
 τῆς τε δυνατωτέρας καὶ πλουσιωτέρας τάξεως μετὰ ἀθεότη-
 τος καὶ τῆς ἐναντίας ἐκείνος αἰρεῖται τὴν χείρονα. καὶ 25
 οὐχ ἡ Ἀθηνᾶ τῆς αἰρέσεως αἰτία, ἀλλ' ἡ μοχθηρία τοῦ
 αἰρουμένου· οὐδὲ γὰρ ὁ προφήτης τῆς τυραννίδος, ἀλλ' f. 62^r.
 ἡ λαιμαργία τοῦ τὸν βίον τοῦτον προβάλλοντος. διὸ καὶ
 πειθόμενος ὁ Πάνδαρος τῇ Ἀθηνᾷ δι' ἄνοιαν τοῦτο πάσχειν
 εἴρηται· οὐ γὰρ ἐκείνη πείθεται, ἀλλὰ τῷ φιλοχρημάτῳ καὶ 30

13 πίθοιο] i prius ex ei m^s vel rec. 15 malim ὑπακού-
 σας 17 cf. rep. X 618^a sqq. 20 πλημμελεῖν m¹, v exp. et
 σ ss. m^s | προκρίνει m¹, corr. m^s

ἀνοήτῳ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς. καίτοι πῶς οὐ θαυμαστόν, εἰ
 Ἀθηναῖ μὴ φρονήσεως αἰτία, ἀλλὰ ἀνοίας; ἀλλὰ καὶ νοῦ
 ἀπόρροια πανουργία γίνεται, φησὶν ὁ Πλωτῖνος [II 3, 11],
 καὶ σωφροσύνης ἔλλαμψις ἀκόλαστός ἐστιν καὶ ἀνδρείας
 5 δόσις θρασύτης. ὅποι' ἄττα γὰρ ἂν ἦ τὰ τῆς ζωῆς εἶδη,
 τοιαύτην ἀνάγκη καὶ τὴν μέθεξιν γίνεσθαι τῶν κρειττόνων·
 καὶ οἷ μὲν νοερῶς τῶν νοερῶν μετέχουσιν, οἷ δὲ δοξαστι-
 κῶς, οἷ δὲ φανταστικῶς, καὶ οἷ μὲν ἀπαθῶς τῶν παθῶν,
 οἷ δὲ μετριοπαθῶς, οἷ δὲ ἐμπαθῶς· πάντα δὲ ὑπὸ τῶν
 10 θεῶν κινεῖται [καὶ] κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τὴν ἑαυτῶν·
 ὥστε οὐχ ὑπὸ Διὸς καὶ Ἀθηναῖς ἡ τῶν ὄρκων σύγχυσις,
 ἀλλὰ ὑπὸ Πανδάρου καὶ τῶν Τρώων. ἐξηπται δὲ αὕτη τῶν
 θεῶν ἡ πρᾶξις ὥς πρόδρομος οὕσα τῆς δίκης, καὶ ὡς
 παρασκευάζουσα τοὺς παρέχοντας πρὸς τὴν τελείαν κόλασιν
 15 τῶν ἀμαρτημάτων (τοιαύτη γὰρ ἡ τιμωρία, καθάπερ ἡμᾶς
 ὁ Ἀθηναῖος ξένος ἀνεδίδαξεν)· οὐδὲ τῶν ἀληθινῶν κα-
 κῶν αἴτιον τὸ θεῖον ταῖς ψυχαῖς, ἀλλ' αἱ μοχθηραὶ τῶν
 ψυχῶν ἕξεις τῶν πλημμελῶν ἐνεργημάτων εἰσὶν αὐταῖς ἀρ-
 χηγοί. πᾶσα δὲ ἐνέργεια, κἂν ἦ πλημμελὴς εἰς τὸ πᾶν
 20 προοιούσα, θεῶν ἐφεστώτων γίνεται καὶ προνοίας ὀλικωτέρας
 ἢ μερικωτέρας. γίνεται γὰρ ἀδίκως μὲν τῷ δρῶντι δικαίως
 δὲ τῷ πάσχοντι, φησὶν ὁ Πλωτῖνος [IV 3, 16], καὶ ὅσον
 f. 62 v. μέν | ἐστὶν αὐτῆς ἄθεον, ἐκ τῆς μερικῆς αἰτίας ἔχει τὴν
 γένεσιν τῆς ἀποτελούσης τὴν ἐμπαθῆ πρᾶξιν, ὅσον δὲ ἀγα-
 25 θόν, ἐκ τῶν ἐφεστώτων τυγχάνει τοῦ προσήκοντος τέλους.
 ἔδει γὰρ τοὺς τῶν μεγίστων ἀδικημάτων ἄρξαντας ἀνακλη-
 θῆναι ποτε πρὸς τὴν δίκην· τοῦτο δὲ οὐκ ἂν ποτε συνέβη,
 μὴ τῆς μοχθηρίας αὐτῶν ἀναπλωθείσης· πολλοὶ γοῦν τῶν
 ἕξεων ἀνενέργητοι μένουσαι τῆς προσηκούσης θεραπείας
 30 τυχεῖν ἀδυνάτους ποιοῦσιν τοὺς ἔχοντας. διὸ καὶ βουλευόνται

5 an ἐπίδοσις? 11 ἡ ss. m³ 14 παρέχοντας sc. τὴν
 πρᾶξιν 16 ὁ add. m³ 28 ἀναπλωθείσης m¹] πληρωθείσης
 m³ 30 cf. Δ 14 sqq.

οἱ θεοὶ περὶ τοῦ παῦσαι τὸν πόλεμον σωζομένων τῶν Τρώων, καὶ ἡ τῆς δίκης προστάτις θεὸς κωλύει τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν, ἵνα θᾶττον ὑπόσχωσι τῶν ἡμαρτημένων ποινήν· καὶ ἡ ταύτης συνεργὸς κινεῖ πρὸς τὴν σύγχυσιν τοῦ ὄρκου, ἵνα κατὰ πᾶσαν ἑαυτῶν τὴν μοχθηρίαν ἐνεργήσαντες ὑπὲρ πά- 5 σης τὴν κόλασιν δέξωνται. οὔτε γὰρ ἀνιάτους μένειν ἦν ἀγαθὸν οὔτε πρὸ τῶν δευτέρων ἁμαρτημάτων ἰαθῆναι τὴν ὑποικουροῦσαν ἔνδον μοχθηρίαν. πάσης οὖν τῆς ἀδίκου ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἀναστομωθείσης ἔπεται δίκη σωφρονίζουσα τὴν ὅλην ἀνοσιουργίαν.

10

5 Τίς ἐστὶν ἡ ἐν τῇ ποιήσει τοῦ Διὸς τῶν θεῶν εἰς ἔριν κατάστασις διὰ Θέμιδος, ἀνάπτυξις τῆς ὅλης τοῦ μύθου θεωρίας.

Πρὸς μὲν οὖν τὴν προειρημένην ἀπορίαν ὧδέ πως ἀπαντήσωμεν. ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς κρίσεως διαμνημονεύει τῆς παρ' 15 Ὀμήρῳ τῶν θεῶν καὶ τῆς ἔριδος, ἔφ' ἣν ὁ Ζεὺς ἀνακινεῖ τὰ πλήθη τῶν θεῶν διὰ τῆς Θέμιδος πάντα | πρὸς ἑαυ- 1. 63 r. τὸν ἀνάγων, λεκτέον τι καὶ περὶ τούτων. ὅτι μὲν οὖν ὁ Ζεὺς μονὰς ἐστὶ παντὸς τοῦ πλήθους τῶν ἐγκοσμίων θεῶν, καὶ ὅτι πάντας καὶ παράγειν ἀφ' ἑαυτοῦ δύναται καὶ ἐπι- 20 στρέφειν εἰς ἑαυτόν, εἴρηται πολλάκις. διττῆς δὲ οὔσης τῆς εἰς τὸ πλῆθος αὐτοῦ προϊούσης ἐνεργείας, τῆς μὲν ἐπιστρεπτικῆς, τῆς δὲ κινήτικῆς εἰς τὴν τῶν καταδεεστέρων προμήθειαν, διττὰς καὶ ἡ ποίησις τοῦ Διὸς πρὸς τοὺς θεοὺς ἀναγράφει δημηγορίας. καὶ κατὰ μὲν τὴν προτέραν 25 τῆς ἀμίκτου καθαρότητος μεταδιδόνς ὑπόκειται τῷ πλήθει τῶν θεῶν ὁ εἰς καὶ ὅλος δημιουργός, χωριστάς τε δυνάμεις αὐτοῖς ἐνδίδωσιν ἀπάσης τῆς περικοσμίου διαιρέσεως· διὸ

2 προστάτις] ι ex η m³? 15 ἐπεὶ m³] εἰ m¹ 24 cf. Π. Θ 5 sqq. T 20 sqq.

καὶ παρακελεύεται πᾶσιν ἀφίστασθαι τοῖς θεοῖς τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐναντιώσεως τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων. ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ κινεῖ πῶς αὐτοὺς εἰς τὴν πρόνοιαν τῶν καταδεστέρων καὶ ἐφίησιν ταῖς διηρημέναις αὐτῶν εἰς τὸ
 5 πᾶν προόδοις, ἵνα μὴ μόνον καθ' ἕνα συνέχωνται τὸν δημιουργικὸν νοῦν, ὃν οὔτε παρεξελθεῖν δυνατόν, ὥς φησιν ἡ πόλις, οὔτε ὑπερδραμεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἑαυτῶν ιδιότητας ἐνεργῶσιν εἰς τὰ προνοούμενα· διὸ καὶ φησιν ὁ Ζεὺς·

10 ἄμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ' ὅπῃ νόος ἐστὶν ἐκάστου
 [Υ 25].

ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ πρόοδοι τῶν θεῶν οὐκ εἰδὶν ἀπεσπασμένοι τῆς δημιουργικῆς μονάδος, ἐπιστρέφει πρῶτον αὐτοὺς

11 ἡ Θέμις εἰς ἐκείνην·

379 Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι [Υ 4],

ἵνα καὶ προνοοῦντες κατὰ τὴν βούλησιν τοῦ πατρὸς ἐνεργῶσι καὶ τὴν τῆς Θέμιδος κρῖσιν. ἀλλ' ὁ μὲν ποιητὴς διηρημένας
 ε. 63 ν παρα|δέδωκεν ἡμῖν τὰς τοῦ ὅλου δημιουργοῦ πρὸς τοὺς
 20 νέους δημηγορίας θεοῦς· ὁ δὲ Τίμαιος [p. 41^a] ἠνωμένως αὐτὸν καὶ ἐπιστρέφοντα ποιεῖ τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὴν πρόνοιαν ἀνεγείροντα τῶν θνητῶν, ἵνα κατὰ δίκην ἄγῳσιν τὰ δεύτερα πάντα τῆς ἑαυτῶν γενέσεως. ταῦτα δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ κινεῖν τε αὐτοὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον καὶ
 25 διὰ τῆς Θέμιδος ἀγείρειν εἰς ἑαυτόν. καὶ γὰρ οἱ τῆς γενεσιουργοῦ προϊστάμενοι φύσεως τὸν ἐν τῇ ὕλῃ διακυβερνῶσι πόλεμον, καὶ οἱ κατὰ δίκην ἐνεργοῦντες τῆς ὅλης ἐξήρτηται Θέμιδος, ἧς ἡ Δίκη παῖς, καὶ μιμοῦνται τὸν ἕνα δημιουργικὸν νοῦν, ὃ μὴ θέμις ἄλλο τι δρᾶν πλὴν τὸ κάλλι-
 30 στον, ὥς αὐτὸς πού φησιν ὁ Τίμαιος [p. 30^a].

δ δημιουργὸν, corr. b 10 δ' ἀρ ἡγεθ'

Ζ Τίς ἡ τῶν θεῶν κρίσις ἡ ἐν τοῖς μύθοις τοῖς τοῦ ποιητοῦ καὶ τίνας αἰνίσσεται βίων διαφοράς.

Ἀλλὰ μὴν καὶ τὴν θρυλουμένην κρίσιν τῶν θεῶν, ἣν παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι φασὶν οἱ μῦθοι κατὰ τὴν παλαιὰν φήμην, οὐ δεῖ νομίζειν αὐτῶν ὄντως εἶναι τῶν 5 θεῶν ἔριν τε πρὸς ἀλλήλας καὶ ὑπ' ἀνδρὸς βαρβάρου κρίσιν, ἀλλ' ἡγητέον ὅτι καὶ αἱ τῶν βίων αἰρέσεις, ἃς δὴ πολλαχοῦ παραδίδωσιν ὁ Πλάτων, ὑπὸ θεοῖς ἐφόροις γίνονται τῶν ψυχῶν. καὶ τοῦτο δήπου καὶ αὐτὸς ἐν Φαίδρῳ [p. 252° sq. 265^b] διδάσκει σαφῶς, τὸν μὲν βασιλικὸν βίον 10 Ἡρας εἶναι λέγων, τὸν δὲ φιλόσοφον Διός, τὸν δὲ ἐρωτικὸν Ἀφροδίτης. ὅταν οὖν αἱ ψυχαὶ πολλῶν αὐταῖς ἐκ τοῦ παντὸς προτεινομένων βίων κατὰ τὴν ἑαυτῶν κρίσιν τούσδε μὲν ἀσπάζωνται, | τούσδε δὲ ἀποσκηνάζωνται, *τηνικαῦτα* f. 64r. οἱ μῦθοι μεταφέροντες ἐπ' αὐτοὺς τοὺς θεοὺς τὰς τῶν βίων 15 ιδιότητας κρίνεσθαι φασιν ὑπὸ τῶν αἰρουμένων τοὺς βίους τοὺς ἐφόρους τῆς κατ' εἶδος ἐν αὐτοῖς ἐξαλλαγῆς. καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν λόγον καὶ ὁ Ἀλέξανδρος καταστῆναι λέγεται κριτῆς Ἀθηναῖς καὶ Ἡρας καὶ Ἀφροδίτης, τριῶν μὲν αὐτῷ βίων προτεινομένων, ἐλόμενος δὲ τὸν ἐρωτικόν, καὶ τοῦτο 20 οὐ μετὰ φρονήσεως, ἀλλ' ἐπιτρέχων τῷ τῶν φαινομένων κάλλει καὶ τὸ εἶδωλον ἐπιδιώκων τοῦ νοητοῦ κάλλους. ὁ μὲν γὰρ ὄντως ἐρωτικὸς νοῦν καὶ φρόνησιν προστησάμενος καὶ μετὰ τούτων τό τε ἀληθινὸν κάλλος καὶ τὸ φαινόμενον θεωρῶν οὐχ ἡσδόν ἐστιν Ἀθηναῖκός ἢ Ἀφροδισιακός· ὁ 25 δὲ αὐτὸ καθ' αὐτὸ μόνον τὸ ἐρωτικὸν εἶδος ἐπιδιώκων μετὰ πάθους ἀφίσταται μὲν τῶν ἀληθινῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν, ὑπὸ δὲ ἀνοίας καὶ λαιμαργίας ἐπιπηδᾷ τῷ εἰδώλῳ τοῦ καλοῦ καὶ περὶ τοῦτο κεῖται πεσών, οὐδὲ τῆς τῷ ἐρω-

1 τοῖς ante τοῦ om. b
m¹, corr. m³

13 τοὺς μὲν b

21 φρονήσεων

τικῶ συμμέτρου τελειότητος τυχών. ὁ γὰρ δὴ τελέως ἐρω-
 τικός καὶ Ἀφροδίτῃ μέλων ἐπ' αὐτὸ τὸ θεῖον κάλλος ἀνά-
 γεται τῶν ἐν αἰσθήσει καλῶν ὑπεροχῶν· ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦ
 5 ἔμφαντος κάλλους καὶ τοῦ ἐν ὕλῃ τὴν ὑπόστασιν ἔχοντος
 εἰσὶ τινες Ἀφροδισιακοὶ προστάται δαίμονες, διὰ δὴ τοῦτο
 καὶ ὁ τὸ εἶδωλον περιέπων συνεργοῦ λέγεται τῆς Ἀφροδίτης
 τυγχάνειν.

Τίνες εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς θεομυθίας μεταβολαὶ H
 τῶν θεῶν εἰσαγόμεναι καὶ κατὰ πόσους τρόπους
 10 αὐτὰς διατιθέασιν καὶ διὰ ποίας αἰτίας.

f. 64 v. Ταῦτα καὶ πρὸς ταύτην ἀπαντῶντες τοῦ Σωκράτους τὴν
 ἐπίστασιν ἐροῦμεν. ἐπειδὴ δὲ οὐ μόνον ἀγαθοουργὸν ἡμῖν
 ἐποδεδείκται τὸ θεῖον, ἀλλὰ καὶ ἀμετάβλητον καὶ ἄμορφον
 καὶ ἀπλοῦν καὶ αἰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχον, εἰκό-
 15 τως ἐφεξῆς ὁ Σωκράτης τὰ τοιαῦτα τοῦ Ὁμήρου κρίσεως
 ἔξιοι·

καὶ τε θεοὶ ξέλνοισιν ἑοικότες ἄλλοδαποῖσι
 παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστρωφῶσι πόληας [Od.
 ρ 485 sq.]

20 καὶ αὖ ὅσα περὶ Πρωτέως εἴρηται καὶ Θέτιδος ὡς μετα-
 βαλλόντων τὰς ἐαυτῶν μορφὰς καὶ ποικίλων φανταζομένων.
 καὶ ὅτι μὲν τῶν τοιῶνδε τοῖς τῆς πολιτικῆς παιδείας γνη-
 σίως ἀντιληπτομένοις οὐδὲ ἐπαίειν προσήκει, πάντως πον
 δῆλον· δεῖ γὰρ τῆς ἀκινήτου μελλούσης ἔσεσθαι πολιτείας
 25 καὶ τὸ παράδειγμα ἀμετάβλητον εἶναι καὶ τῆς ἐν ἀπλοῖς
 ἡθεσιν ὑφεστώσης ἀπλοῦν, ἀλλ' οὐ ποικίλον οὐδὲ μετα-
 βολαῖς παντοίαις ἐξαλλαττόμενον. ὅτου γὰρ ἂν ὁ δημι-
 ουργός, εἰς τὸ κατὰ τὰ αὐτὰ ἔχον βλέπων αἰεὶ, τὴν

2 μέλλων 5 ἀφροδισια m¹, κοί ss. m³ 12 cf. 33, 8
 15 cf. Pl. II 381^b sqq. 23 προσήκειν, corr. b 27 non
 ad verbum affertur Platonis locus Tim. 28^a

ιδέαν καὶ τὴν δύναμιν ἀπεργάζεται, καλὸν ἐξ ἀνάγκης οὕτως ἀποτελεῖσθαι πᾶν, ὥς ὁ Τίμαιος φησιν· ὅτου δὲ ἂν εἰς γεγονός, γεννητῷ παραδείγματι προσχρώμενος, οὐ καλόν. τῶν γὰρ μεταβολὴν ἐπιδεχομένων καὶ τὰ εἶδωλα πολλῷ μᾶλλον ἔστιν γενέσεως 5 ἀναπεπλησμένα καὶ ποικιλίας καὶ τῆς ὕλικῆς αἰσχροτήτος. δεῖ δὲ αὖ καὶ τὴν Ὀμήρου διάνοιαν ἔνθεον οὖσαν τῷ λογισμῷ συνελεῖν· καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι τὰς προκειμένας ῥήσεις τῶν μνηστήρων τις αὐτῷ πεποιήται λέγων, ἀφ' ὧν 9 οὐκ ἔστιν τὸν ποιητὴν εὐθύνειν. οὐδὲ | γὰρ ἐκ τῶν f. 65 r. Καλλικλέους λόγων οὐδὲ τῶν Θρασυμάχου τὴν τοῦ Πλάτωνος δόξαν αἰρεῖν δοκιμάζομεν, οὐδ' εἴ τις ἐλέγχειν ἐπιχειροῖ τὸν Πλάτωνα διὰ τῶν τοῖς σοφισταῖς ἀποτετολμημένων ῥημάτων, κατὰ πόδας αὐτὸν ποιεῖσθαι τοὺς ἐλέγχους φήσομεν, ἀλλ' ὅταν Παρμενίδης ἢ Σωκράτης ἢ Τίμαιος ἢ ἄλλος τις 15 τῶν οὕτω θεῶν φθέγγηται, τότε τῶν Πλάτωνος ἀκούειν ἡγούμεθα δογμάτων. καὶ οὖν καὶ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπιβολῶν ποιησόμεθα τὴν κρίσιν οὐκ ἐξ ὧν οἱ μνηστήρες λέγουσιν ἢ τῶν παρ' αὐτῷ τις εἰς πονηρίαν διαβεβλημένων, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτὸς ὁ ποιητὴς ἢ Νέστωρ ἢ Ὀδυσσεὺς φαίνεται λέγων. 20 εἰ δ' οὖν καὶ ταῦτά τις εἰς τὴν Ὀμήρου διάνοιαν ἀναπέμπειν ἐθέλοι, πάντως οὐκ ἀπορήσει λόγων συμφώνων μὲν ταῖς ἱεραιαῖς ἀπάσαις πραγματείαις, συμφώνων δὲ ταῖς τελεταῖς καὶ 380 τοῖς μυστηρίοις καὶ ταῖς τῶν θεῶν ἐπιφανείαις, ἃς ὄναρ τε καὶ ὕπαρ γινομένας ἄνωθεν ἢ τῶν ἀνθρώπων φήμη παρε- 25 δέξατο. ἐν ἅπασιν γὰρ τούτοις οἱ θεοὶ πολλὰς μὲν ἑαυτῶν προτείνουσι μορφάς, πολλὰ δὲ σχήματα ἐξαλλάττοντες φαίνονται· καὶ τότε μὲν ἀτύπωτον αὐτῶν προβέβληται φῶς, τότε δὲ εἰς ἀνθρώπου μορφὴν ἐσχηματισμένον, τότε δὲ εἰς

8 προκειμένας, corr. b 9 μνηστήρων] στήρ ir. m^s
 17 καὶ ante οὖν ex η ut vid. m^s (καὶ οὕτω b) 22 συμφωνῶν
 hic et infra 23 ἀπάσαις im. m^s

ἄλλοιον τύπον προεληλυθός. καὶ ταῦτα καὶ ἡ Θεοπαρά-
δοτος μυσταγωγία παραδίδωσιν· ταῦτα γὰρ φησιν

ἐπιφωνήσας ἢ παιδὶ κατόψῃ

πῦρ ἵκελον σκιρτηδὸν ἐπ' ἡέρος οἶδμα τιταῖνον,

5 ἢ καὶ πῦρ ἀτύπωτον ὅθεν φωνήν προθέουσαν,

ἢ φῶς πλούσιον ἀμφὶ γύην ῥοιζαῖον ἐλιχθέν·

ἀλλὰ καὶ ἔππον ἰδεῖν φωτὸς πλέον ἀστρά-

f. 65 v. πτον|τα,

ἢ καὶ παῖδα θοοῖς νώτοις ἐποχούμενον ἔππον

10 ἔμπυρον ἢ χρυσῷ πεπυκασμένον ἢ πάλι γυ-
μνόν,

ἢ καὶ τοξεύοντα καὶ ἐστηῶτ' ἐπὶ νώτοις,

καὶ ὅσα τούτοις ἐφεξῆς τὰ λόγια προστίθῃσιν, οὔτε ἄλλοι-
ωσιν οὔτε ποικίλιν οὔτε μεταβολὴν ἐπὶ τὸ θεῖον ἀνα-

15 πέμποντά ποθεν, ἀλλὰ τὰς μεθέξεις αὐτοῦ διαφόρους ἐπι-
δεικνύοντα. τὸ γὰρ ἀπλοῦν τῶν θεῶν ποικίλον φαντάζεται

τοῖς ὁρῶσιν, οὔτε μεταβαλλόντων ἐκείνων οὔτε ἑξαπατᾶν

προθεμένων, ἀλλὰ τῆς φύσεως αὐτῆς κατὰ τὰ μέτρα τῶν

μετεχόντων τὰς τῶν θεῶν ιδιότητας ἀφοριζούσης. ἐνὸς γὰρ

20 ὄντος τοῦ μετεχομένου θεοῦ νοῦς μὲν ἄλλως μεταλαμβάνει,

ψυχὴ δὲ ἄλλως νοερά, φαντασία δὲ ἄλλως, αἴσθησις δὲ

ἄλλως· ὁ μὲν ἀμερίστως, ἡ δὲ ἀνειλιγμένως, ἡ δὲ μορφω-

τικῶς, ἡ δὲ παθητικῶς. καὶ ἔστι τὸ μετεχόμενον μονοειδὲς

μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξιν, πολυειδὲς δὲ κατὰ τὴν μέθεξιν,

25 καὶ ἀμετάβλητον καθ' αὐτὸ καὶ μονίμως ἰδρυμένον, ἄλλοτε

δὲ ἄλλοιον διὰ τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν τοῖς μετέχουσι φαν-

ταζόμενον. καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ βάρους τὸ ἀβαρὲς

φαίνεται τοῖς πληρουμένοις αὐτοῦ μετέχον· οὐ φέρει με

1 cf. de or. chald. 57 3 ἐπιφωνήσας παιδὶ κατόψῃ¹]

corrupt b, unde in errores inductus est Lobeck Agl. 106

1 ἴθμα Lobeck 6 πλησίον Gesner | ἀμφιγύην] ἀμφιγύδην

Lobeck 15 ποτε b 18 προσθεμένων, corr. b 22 ἀνει-

λεγμένως (ει ir.) 25 καθ' αὐτόν, an <μὲν> καθ' αὐτό?

28 cf. Wolff Porph. 163¹ Kroll de or. chald. 9

τοῦ δοχέως ἢ τάλαινα καρδία, φησὶν τις θεῶν. ὅθεν
δὴ καὶ ὁ ποιητὴς ἐν ἄλλοις ἐνθέως καὶ τῶν τοιούτων
συνησθημένος περὶ τῆς Ἀθηνᾶς πού φησιν·

μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων

βριθουσύνῃ· δεινὴν γὰρ ἄγεν θεόν [E 838 sq.]. 5
καίτοι κἀνταῦθα λέγειν ἔξεστιν· καὶ πῶς βαρύτητος αἴτιον
τὸ ἀβαρές; ἀλλ' ὅποιον ἂν ἦ τὸ μετέχον, τοιοῦτον ἀνάγκη
φαίνεσθαι τὸ | μετεχόμενον. εἴτε οὖν ξένοις ἐοικότες φαί- f. 66r.
νοιντο τῶν θεῶν τινες, εἴτε ἄλλην τινὰ προῖσχύμενοι μορ-
φήν, οὐκ ἐν ἐκείνοις ὑποτίθεσθαι χρὴ τὴν φαινομένην 10
μεταβολήν, ἀλλ' ἐν ταῖς διαφόροις ὑποδοχαῖς ποικίλλεσθαι
τὴν φαντασίαν.

Ἔνα μὲν οὖν τρόπον τὸν εἰρημένον ἢ ποιήσεις τῶν
ἀμεταβλήτων μεταβολὰς πολυειδεῖς παραδίδωσιν. ἕτερον δὲ
ὅταν καὶ αὐτὸ τὸ θεῖον πολυδύναμον ὑπάρχον καὶ πλήρες 15
παντοίων εἰδῶν ποικίλα προτείνῃ θεάματα τοῖς εἰς αὐτὸ
βλέπουσι. τότε γὰρ αὖ τὴν ἐξαλλαγήν τῶν δυνάμεων ἐν-
δεικνυμένη μεταβάλλειν αὐτό φησι τὸ πάσας ἔχον ἐν ἑαυ-
τῷ τὰς δυνάμεις ταύτας εἰς πολλὰς μορφάς, ἄλλοτε ἄλλην
προβαλλόμενον, αἰ μὲν κατὰ πάσας ἐνεργοῦν, ταῖς δὲ μετα- 20
βατικαῖς νοήσεσι τῶν ψυχῶν ἄλλοιόν αἰεὶ διὰ τὸ πλήθος
τῶν περιεχομένων φανταζόμενον. καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν
τρόπον ὁ Πρωτεὺς ἐκεῖνος λέγεται μεταβάλλειν τὸ οἰκεῖον
εἶδος τοῖς εἰς αὐτὸν βλέπουσιν, ἄλλος καὶ ἄλλος αἰεὶ προ-
φαινόμενος. εἰ γὰρ καὶ τῶν πρωτίστων θεῶν ἐστὶν κατα- 25
δεέστερος καὶ ἀθάνατος μὲν, οὕπω δὲ θεός, καὶ Ποσειδῶνος
μὲν ὑποδμῶς, οὕπω δὲ ἡγεμονικὴν ἀξίαν λαχὼν, ἀλλὰ νοῦς
τίς ἐστὶν ἀγγελικὸς ἐν τῷ κλήρῳ τοῦ Ποσειδῶνος, ἔχων τε
καὶ περιέχων ἐν ἑαυτῷ τὰ εἶδη πάντα τῶν γεννητῶν· ὑποτέ-

3 συνησθημένως (συνησ ir.)] ω ex o, corr. b 17 αὐτήν b
| ἐνδεικνυμένον] on ir. m¹, η ss. m³ quae etiam acc. posuisset
vid. 18 μεταβάλλει m¹, ν ss. m³ 26 cf. δ 386

τακται δὲ αὐτῷ πρῶτον μὲν ἡ Εἰδοθέα, ψυχὴ τις οὖσα
 δαιμονία συνημμένη πρὸς τὸν οἰκεῖον νοῦν θεῖον ὄντα καὶ
 τοῖς εἶδεσιν τοῖς ἐκείνου τὰς ξαντῆς συνάψασσα νοήσεις· ἔπε-
 1. 66 γ. ται δὲ καὶ ἄλλος ἀριθμὸς ψυχῶν, λογικῶν μὴν | καὶ αἰ-
 5 δίων, ἃς ὁ μῦθος προσαγορεύει φῶκας. διὸ καὶ ἀριθμῶν
 αὐτὰς ὁ Πρωτεὺς παραδέδοται, τὸ αἰδῖον αὐτῶν ἐνδεικνυ-
 μένης τῆς ποιήσεως· τῶν γὰρ γινομένων δήπου καὶ ἀπολλυ-
 μένων ἀόριστόν ἐστιν τὸ πλῆθος. νοῦν τοίνυν ὄντα τὸν
 Πρωτέα καὶ νοῦν πολυδύναμον διακορῇ τῶν εἰδῶν αἱ μερι-
 10 καὶ ψυχαὶ θεώμεναι καὶ ἄλλοτε ἄλλοις εἶδεσιν αὐτοῦ προσ-
 βάλλουσαι τὴν μετάβασιν τῶν σφετέρων νοήσεων μεταβολὴν
 τῶν νοουμένων εἶναι φαντάζονται. διὸ καὶ πάντα δοκεῖ
 γίνεσθαι τοῖς ἀντεχομένοις αὐτοῦ,

ὅσ' ἐπὶ γαίης

15 ἔρπετὰ γίνονται καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῖς πῦρ
 [Od. δ 417 sq.].

ὅσα γὰρ ἔχει καὶ περιεῖληφεν εἶδη, μᾶλλον δὲ ὅσα ἐστὶν
 αἰὲ καὶ διαιωνίως, τσαῦτα παρὰ μέρος γίνεσθαι δοκεῖ διὰ
 τὴν τῶν θεωμένων αὐτὸν μεριστὴν ἐπιβολήν.

20 Τὸ τρίτον τοίνυν λέγωμεν, ὅταν μήτε τοῦ ἐνὸς ποικίλα
 προφαίνεται σχήματα διὰ τὰς ὑπεστρωμένας ὑποδοχάς, μήτε
 πολυδύναμον ὃν καὶ ἐν τῷ θεωρούμενον φαντασίαν παρέχη-
 ται μεταβολῆς διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν δυνάμεων, ἀλλ' ὅταν
 τὸ αὐτὸ κατὰ διαφόρους τάξεις προέρχεται καὶ μέχρι τῶν
 25 τελευταίων ὑφ' ἑαυτῇ, πολλαπλασιάζον ἑαυτὸ κατ' ἀριθμὸν καὶ
 εἰς ὑφειμένας διακοσμήσεις καταβαῖνον, τότε αὖ πάλιν οἱ
 μῦθοι μεταβάλλειν φασὶ τὸ προῖδν εἰς τοῦτο τὸ εἶδος ἄνω-
 θεν, εἰς ὃ πεποιῆται τὴν πρόοδον. οὕτω γὰρ καὶ τὴν
 Ἀθηνᾶν τῷ Μέντορι καὶ τὸν Ἑρμῆν τῷ Λάρῳ τῷ Ὀρνιθι
 30 καὶ τὸν Ἀπόλλω τῷ Ἰέρακι φασιν ἐξομοιοῦσθαι, τὰς δαι-

4 μὴν m¹, ἐν ss. m³ (unde μὲν b) 5 cf. δ 411
 14 γαῖαν Hom. 15 γίγνεται (ε ex?) m¹] ον ss. m³ 22 an
 ὃν ἐν?

μονιωτέρας αὐτῶν ἐνδεικνύμενοι τάξεις, εἰς ἃς ἀπὸ τῶν ὅλων προεληλύθασιν. καὶ διὰ ταῦτα, ὅταν μὲν θείας 1.67τ. ἐπιφανείας ἀναγράφωσιν, ἀμορφώτους αὐτάς καὶ ἀσχηματίστοις πειρῶνται φυλάττειν· οἷον καὶ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς τῷ Ἀχιλλεῖ φαινομένης καὶ μόνῃ καταφανοῦς γινομένης, παν- 5 τὸς τοῦ στρατοπέδου παρόντος. ἐκεῖ γὰρ οὐδὲ κατὰ τὸ μυθικὸν πρόσχημα παραδέδοται τις τῆς θεοῦ μορφή καὶ τύπος, ἀλλ' ὅτι μόνον παρῆν· τίς δὲ ὁ τρόπος τῆς παρουσίας, ἄρρητον ἀφῆκεν ὁ λόγος. ὅταν δὲ ἀγγελικᾶς, μεταμπισχομένους μὲν τοὺς θεοὺς ἁλλοίᾶς μορφᾶς εἰσάγουσιν, ἀλλὰ 10 ταύτας καὶ ὀλικᾶς, οἷον εἰς ἀνθρώπειον εἶδος ἢ κοινὸν ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς ἀδιορίστως. οὕτω γὰρ αὐτῷ τῷ Ἀχιλλεῖ πάλιν ὃ τε Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀθηνᾶ συνῆν·

τῷ δὲ μάλ' ὅκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη

στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἔϊκτην 15

[Π. Φ 284 sq.].

ὁπότεν δὲ δαιμονίᾳς ἐπιφοιτήσεις ἱστορῶσι, τηνικαῦτα καὶ 381 τὰς μεταβολὰς εἰς ἄτομα καὶ μερικὰ γιγνομένης οὐκ ἀπαξιοῦσιν ἀναγράφειν ἢ καὶ εἰς ἁλλοκότων ζώων μορφᾶς· τὰ γὰρ ἔσχατα τῶν ἀεὶ θεοῖς ἐπομένων γενῶν δηλοῦνται διὰ 20 τῶν τοιούτων σχημάτων. καὶ ὁρᾷς ὅπως κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων τάξιν τὰ τοιαῦτα διαπλάττεται. τῷ μὲν γὰρ θεῷ προσήκει τὸ ἀπλοῦν, τῷ δὲ ἀγγελικῷ τὸ καθολικόν, τῷ δὲ δαιμονίῳ τὸ μερικόν· καὶ τῷ μὲν τὸ νοερόν, τῷ δὲ τὸ λογικόν, τῷ δὲ τὸ τῆς ἀλογίας γένος· ἐν γὰρ τῇ τῶν 25 δαιμόνων διακοσμήσει καὶ ἡ τοιαύτη ζωὴ συνδιαπλέκεται. τοσαῦτα περὶ τῶν τρόπων εἶχον λέγειν, καθ' οὓς οἱ παρ' Ὀμήρῳ μῦθοι τῶν ἀμεταβλήτων μεταβολὰς μηχανῶνται καὶ τοῖς μονοειδέσι πολυειδεῖς ἐπεισάγουσι μορφᾶς.

11 malim καὶ ταύτας ὀλικᾶς 17 ὁπότεν δὲ] ὡς ὅτ' ἂν γε | ἱστορῶ, σι] post e et ω ras., σι add. m⁸, supra e ss. εἰ m¹ 19 ἁλλοκότων] ἄλλο τῶν 24 δὲ ante δαιμονίῳ add. m⁸ 25 τῆς] τῶν m¹, ὦν exp. et ησ ss. m⁸ 27 εἶχον m¹, με supra ον ss. m⁸

1. 67 v. *Περὶ τῆς τοῦ ἐνυπνίου πομπῆς δοκούσης ψεύδος* Θ
ἐπὶ θεοὺς ἀναπέμπειν πῶς ἀπολογητέον, ἀψευδὲς τὸ
θεῖον δεικνύουσιν.

Ἐπόλοιπον δέ ἐστὶ μοι περὶ τῆς τοῦ ἐνυπνίου πομπῆς
5 εἰπεῖν, ἣν ὑπὸ Διὸς ὁ ποιητὴς γεγονέναι τῷ Ἀγαμέμνονι
φησιν. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Σωκράτης ἐπὶ τέλει τῶν περὶ
θεολογίας τύπων ἠτιάσατο, διότι <τὸ> θεῖον πᾶν καὶ τὸ
δαιμόνιον ἀψευδές, ὥς αὐτὸς ταῖς ἀποδεικτικαῖς μεθόδοις
συνηνάγκασεν. ὁ δέ γε ποιητὴς ἠπατησθαι φησιν τὸν Ἀγα-
10 μέμνονα διὰ τοῦδε τοῦ ἐνυπνίου. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπον,
εἰ καὶ τὸ ὄναρ ἐκ Διὸς ἐστὶν κατὰ τὴν αὐτοῦ ψῆφον,
τοῦτο μόνον ἐψεῦσθαι σχεδὸν τῶν μνήμης ἠξιωμένων, ὅπερ
ἐκ τοῦ Διὸς ἔχει τὴν πρωτίστην γένεσιν. λεγέσθω μὲν οὖν
καὶ οἷς εἰώθασιν οἱ πολλοὶ τῶν ἐξηγητῶν ἀπαντᾶν, ὅτι τὸ
15 ψεῦδος ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἔσχεν τὴν ὑπό-
στασιν. τοῦ γὰρ Διὸς ἐν τοῖς πρὸς τὸν ὄνειρον λόγοις καὶ
αὐτοῦ τοῦ ὀνείρου διὰ τῶν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα βημάτων
ἐνδεικνυμένων, ὅτι δέοι πᾶν τὸ στρατεύμα κινεῖν καὶ μετὰ
πάντων προσβάλλειν τοῖς πολεμοῖς (τοῦτο γὰρ αὐτὸ δηλοῦν
20 ἐκατέρω τὸ πασσυδίῃ), τὸν Ἀγαμέμνονα μὴ συνέντα τοῦ
προστάγματος τὴν μεγίστην μοῖραν τοῦ στρατεύματος παρι-
δόντα καὶ τῆς Ἀχιλλέως ἐρημωθέντα χειρὸς ὅμως ἐπιχειρεῖν
τῷ πολέμῳ, κἀνταῦθα τοῦ τέλους μὴ τυγχάνειν διὰ τὴν
ἑαυτοῦ περὶ τὴν κλίσιν τῶν θείων φασμάτων ἀπειρίαν.
25 ὥστε οὐχ ὁ Ζεὺς ἐστὶν ὁ τῆς ἀπάτης αἴτιος, ἀλλ' ὁ κακῶς
1. 68 x. τῶν τοῦ Διὸς προ|σταγμάτων ἀκούσας. λεγέσθω μὲν
ὅπερ ἔφην καὶ ταῦτα· προσκείσθω δὲ καὶ ἡ τοῦ καθηγε-
μόνος ἡμῶν ἐπιβολή, τῆς τε Ὀμηρικῆς διανοίας στοχαζο-
μένη καὶ τῆς τῶν πραγμάτων ἀληθείας. εἰ γὰρ Ζεὺς ὑπό-

4 cf. B 1 sqq. Pl. II 388^a

7 ἠτιάσατο | τὸ add. b

14 cf. Macrob. in somn. I 7, 4 sqq.

17 τοῦ post αὐτὸ ss. m³20 ἐκατέρω 27 ὅπερ m¹, οὖν ἡτέρε ss. m³

κεῖται προνοῶν μὲν τῆς εἰς τὸν ἥρω τὸν Ἀχιλλέα τιμῆς, βουλευόμενος δὲ ὅπως ἂν ἀπολέσῃ πλεῖστον ὅσον τῶν Ἑλλήνων ἀριθμόν, πῶς οὐχὶ καὶ τῆς ἀπάτης αὐτὸν προεἰληφέναι τὴν αἰτίαν ἀναγκαῖον; οὐ γὰρ ἂν ἀπώλετο τὸ Ἑλληνικὸν Ἀχιλλέως συνόντος, οὐδ' ἂν δίκας ἔδοσαν τῆς εἰς 5 αὐτὸν ἀδικίας. βέλτιον οὖν λέγειν, ὅτι καὶ ἡ ἀπάτη θεόθεν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν ἀπατωμένων. τὸ γὰρ αὖ ἀγαθὸν κρεῖττόν ἐστιν τῆς ἀληθείας, καὶ ἐν μὲν τοῖς θεοῖς συνέζευκται ἀλλήλοις (οὔτε γὰρ ὁ νοῦς ἄνευ τῆς θεότητος, οὔτε ἡ θεότης ἄνευ τῆς νοερᾶς οὐσίας), ἐν δὲ τοῖς μετέχουσιν μερίζεται πολλὰ- 10 κισ, καὶ τό τε ἀγαθὸν διὰ τοῦ ψεύδους παραγίνεται καὶ τὸ ἀληθὲς ἀποπίπτει τῆς τοῦ ἀγαθοῦ μοίρας. ὅθεν δὴ καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης [rp. V 459^c] νομοθετῶν τοῖς φύλαξιν συχνῷ τῷ ψεύδει χρῆσθαι προστάττει διὰ τὴν τῶν ἀνοήτων δόξαν, οὐ δυναμένων ἄλλως τοῦ προσήκοντος αὐτοῖς ἀγα- 15 θοῦ τυχεῖν. εἰ οὖν τις λέγοι καὶ τὸν θεὸν τοὺς μὲν διὰ τῆς ἀληθείας εὐεργετεῖν, τοὺς δὲ διὰ τοῦ ψεύδους, πάντας δὲ ὅμως ἐπανάγειν εἰς τὸ ἀγαθόν, οὐ θαυμαστόν. καὶ γὰρ τῶν γινομένων τὰ μὲν ἄνευ ὕλης ὑφίστησι, τὰ δὲ μεθ' ὕλης, ἥ τὸ ψεῦδος ἔνεστι τὸ ἀληθινόν. ὥστε καὶ ἐν τῇ 20 προνοίᾳ τῶν ψυχῶν, εἰ τὰς μὲν ἄλλως κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον εὐεργετοῖ, τὰς δὲ ἄλλως, καὶ τὰς μὲν αὖτως διὰ τῆς ἀληθείας, τὰς δὲ ἐνύλως διὰ τοῦ ψεύδους, ἔχοι ἂν f. 68 v. 1 που καὶ ταῦτα τὸν πρόποντα τοῖς θεοῖς λόγον. εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῦτο λέγειν, τικτέσθω μὲν ἡ ἀπάτη καὶ τὸ ψεῦδος ἐν 25 τῷ μετέχοντι, γιγνέσθω δὲ καὶ τοῦτο κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν, ἵνα σωφρονέστερον γένηται διὰ τῆς ἀπάτης τὸ πλημμελῆσαν. ὥσπερ δὴ καὶ γεννᾶται μὲν τὸ ἔνυλον ἐν τοῖς τῇδε τόποις, ὑφίσταται δὲ κατὰ τὴν δημιουργικὴν πρόνοιαν, ἵνα καὶ γένεσις ἥ καὶ φθορὰ συμπληροῦσα τὸ πᾶν. 30

7 cf. Pl. Phileb. 64^b sqq.
im. γρ. ἥι τὸ ψεῦδος ἔνεστι m^a

20 ἡ δὲ ὕλη τὸ ψεῦδος ἐστὶ,

οὐκ οὖν ἀπατᾷ τὸ θεῖον, ἀλλ' ὕφ' ἑαυτοῦ τὸ ἀπατῶμενον
ἀπατᾶται, καὶ τοῦτο γίνεται κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν ἐπ'
ἀγαθῷ τοῦ πάσχοντος. καὶ γὰρ ἀϋλως τοῦ θεοῦ ποιούντος
ἐνύλως γίνεται τὸ γιννόμενον, καὶ ἀμερίστως ἐνεργοῦντος
5 μεριστῶς ἀποτελεῖται, καὶ νοερῶς σημαίνοντος ἐν τῷ δεχο-
μένῳ τὸ ψεῦδος παρυφίσταται. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὸς ὁ θεῖος
ποιητῆς, ὅτι παρὰ τοῖς θεοῖς <τῆς> ἀληθείας οὔσης ἡ ἀπάτη
γεννᾶται διὰ τὴν τῶν δεχομένων ἄνοιαν, ὅταν ποιῇ τὸν
Δία τῷ ὀνείρῳ παρακελευόμενον [B 10] ¹πάντα μάλ' ἄτρε-
10 κέως ἀγορεύεμεν. πῶς οὖν ἐν θεῷ τὸ ψεῦδος καθ'
"Ομηρον; πῶς δὲ ἀπάτης αἴτιος ὁ θεός; εἰ μὴ λέγοι οὕτω
τις, ὥς οὐδὲ τῆς ἐνταῦθα παρυφισταμένης ἀπάτης παρὰ
τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν γεννωμένης. ἀλλὰ ταῦτα διακρίνειν
ἢ τῶν νέων ἕξις ἀδύνατός ἐστιν καὶ θεωρεῖν, πῶς τῶν
15 ὅλων ἀκακώτων μενόντων ἐν τοῖς μεριστῶς αὐτῶν ἀντι-
λαμβανομένοις ἀναφαίνεται τὸ κακόν, καὶ πῶς τῶν κρειτ-
τόνων ἡμῶν οὐκ ἀπατώντων ἡμεῖς ἐξαπατῶμεθα πολλάκις,
1. 69 r. καὶ ὅπως ἐξαπατῶμενοι κατὰ πρόνοιαν τοῦτο πάσχομεν.
διὸ καὶ ὁ Σωκράτης ἀνηκόους εἶναι τῶν τοιούτων λόγων
20 θέλει τοὺς νέους, ὥς διηρθρωμένας περὶ αὐτῶν φαντασίας
ἔχειν οὐ δυναμένους.

382 Κοινὴ ἀπολογία ὑπὲρ τε τῶν Ὀμηρικῶν μύθων καὶ I
τῶν Πλατωνικῶν, ἐν οἷς περὶ τῶν ἐν Ἄιδου λέγουσι
δικαιωτηρίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς λήξεων τῶν διαφό-
25 ρων, ἃς ἔχουσιν αἱ ἐξεληθοῦσαι τῶν σωμάτων ψυχὰς
κατὰ τὰ ἰδιώματα τῆς ἐν σώματι ζωῆς.

Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ταῦτα διεπερανάμεθα, πάλιν ἀπ' ἄλλης
ἀρχῆς τῶν ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Πολιτείας γεγραμμένων ποιησώ-

1 οὐτ' οὖν | ἀλλ' ἐν (εν ex ου?) 13 γέννωμένης
15 ἀντιλαμβανομένης, corr. b 24 post δικαιωτηρίων καὶ add.
τῶν ψυχῶν m⁸ | post αὐτοῖς ss. καὶ τῶν m⁸

μεθὰ τὴν ἐξέτασιν. καὶ πρὸ τῶν ἄλλων, ὅσα περὶ τῶν ἐν Ἄιδου διαμυθολογῶν ὁ ποιητὴς ἀνεφθέγγετο, ἢ αὐτὸς λέγων ἢ ἄλλω λέγοντι χρώμενος, διασκοπήσωμεν, εἴ πῃ ἄρα ἀληθείας ἔχεται τινος καὶ ταῖς Πλάτωνος ὑφηγήσεσιν προσήκοντα φαίνεται. τί δὴ οὖν βούλεται καὶ ὁ τῶν ἐν Ἄιδου 5 πάντων χρημάτων τὴν ἐν τῷ τῆδε βίῳ θητεῖαν προτιθεῖς, καὶ τὰ οἰκητήρια τὰ φοβερά καὶ ἃ συγγέουσιν οἱ θεοί, καὶ τὸ εἶδωλον καὶ ἡ ψυχὴ τὰ ἔρημα τοῦ νοῦ φερόμενα, καὶ αἱ ταῖς σκιαῖς παραβαλλόμεναι ζῳαί, καὶ οἱ θορήνοι τῶν ἐνθύνδε ἐκεῖσε φερομένων ψυχῶν, καὶ ἡ πρὸς τὰς νυκτερί- 10 δας αὐτῶν ἀπεικασία, καὶ ὁ καπνὸς καὶ ὁ τρισμός, καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐν τοῖς ποιήμασιν γέγραπται, καὶ οἱ ἐν Ἄιδου ποταμοί, καὶ τὰ τραγικώτατα τῶν ὀνομάτων; ταῦτα γὰρ δὴ καὶ ὁ Σωκράτης ἠϋθυνεν [εἶ] καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἓνα κοινὸν προσέθηκεν λόγον, ὅτι πρὸς μὲν ἄλλο τι εὖ ἔχει, ἡμεῖς δὲ 15 ὑπὲρ | τῶν φυλάκων †δεόμεθα, μὴ ἐκ τούτων τῶν δειμάτων 1.69 v. <τὸν θάνατον> ἡγήσονται φοβερόν. ἐπεὶ ὅτι γε καὶ αὐτὸς πολλαχοῦ χρῆται τοῖς τοιοῦτοις ὀνόμασιν τε καὶ αἰνύγμασιν, παντὶ πᾶσι καταφανές. ἵνα γὰρ παραλείπω τοὺς ἐν Φαί- 20 δωνι ποταμούς, καὶ τὰς τῶν ψυχῶν πλάνας καὶ τὰς ἀπο- ρίας, καὶ τὰς τριόδους καὶ τὰς κολάσεις καὶ τὰς ἐν τοῖς ρεύμασιν φοράς, καὶ τοὺς θορήνους τοὺς ἐκεῖ καὶ τὰς ἐκβοήσεις καὶ τὰς τῶν ἡδικομένων ἐκείσας, ὧν καὶ ὁ Πλάτων μεστὰ εἶναι τὰ ἐν Ἄιδου φησίν, ἀλλὰ τὰ ἐν ταύτῃ τῇ πραγματεῖᾳ γεγραμμένα πρὸς τῷ τέλει πῶς οὐ τῆς αὐτῆς ἐστὶ 25 διανοίας τοῖς Ὀμηρικοῖς ποιήμασιν, τὸ στόμιον τὸ μυκόμενον, ὁ Τάρταρος, οἱ διάπυροι δαίμονες οἱ τὸν Ἀρδιαῖον κνέπτοντες, αἱ μεστὰι κόνεως καὶ αὐχμοῦ ψυχαί; τί γὰρ ἐν τούτοις ἀπολείπεται τῆς μεγίστης τραγωδίας; ὥστε ὁ

5 οὖν καὶ | 'βίω' 'τῆδε (τῷδε b) 6 προτιθεῖς, post o
eras. σ 7 & ss. m^s? 10 ἐκεῖσε ex ἐκεῖθεν m^s 16 φο-
βούμεθα Pl., αἰδούμεθα Raderm. 17 τὸν θάνατον suppl. b
19 cf. 85, 1 27 ἀρδιαῖον cf. Pl. X 614^b sqq.

αὐτὸς λόγος καὶ ταῦτα ἐκβάλλειν ἢ μὴδὲ τὴν Ὀμηρικὴν αἰτιᾶσθαι διδασκαλίαν. λέγωμεν τοίνυν ἐπ' ἀμφοτέρων, εἴτε τῶν Ἐπικουρείων τις ἐγκαλεῖν ἐπιχειροῖ τοῖς τοιοῦτοις μύθοις εἴτε καὶ ἄλλος τις, ὅτι καὶ τῶν ψυχῶν αἱ ἕξεις εἰσι
 5 διάφοροι τῶν ἀπαλλαττομένων τοῦ σώματος καὶ οἱ τόποι τοῦ παντὸς εἰς οὓς ἐνοικίζονται πολυειδεῖς τυγχάνουσιν ὄντες. καὶ τὰς μὲν οὕτω χωριζόμενας τῶν ὀργάνων τῶν θνητοειδῶν, ὥς μήτε σχέσιν ἔχειν πρὸς τὰ χείρονα μήτε ἀναπλέμψασθαι τῆς ἐν αὐτοῖς ταραχῆς καὶ τῆς ὕλικῆς
 10 φλυαρίας, καὶ τὰ περιβλήματα τὰ ἀνγοειδῆ καθαρὰ φέρειν ἀνάγκη, καὶ μὴ ἐπιθολούμενα ὑπὸ τῶν ἐνύλων ἀτμῶν |
 1. 70 r. μὴδὲ παχυνόμενα ὑπὸ τῆς γηϊνῆς φύσεως· τὰς δὲ μὴ τελέως αὐτὰς διὰ φιλοσοφίας καθηραμένας, ἀλλὰ καθελκο-
 μένας εἰς τὴν πρὸς τὸ ὀστρεῖνον σῶμα προσπάθειαν καὶ
 15 τὸν μετὰ τούτου διωκούσας βίον, τοιαῦτα καὶ τὰ ὀχήματα τὰ ἐξηρημένα αὐτῶν δεικνύει τοῖς ὀρᾶν δυναμένοις, σκιοειδῆ καὶ ἔνυλα καὶ ὀπισθοβαρῆ, καὶ πολὺ τῆς θνητοειδοῦς ἐφελκόμενα [διὰ τοῦτο καὶ] συστάσεως. καὶ διὰ τοῦτο ὅ τε
 Σωκράτης ἐν τῷ Φαίδῳ νι {p. 81^d} τὰς τοιαύτας φησὶν
 20 περὶ τοὺς τάφους καλινδουμένας σκιοειδῆ παρέχεσθαι φαντάσματα, καὶ ὁ ποιητὴς σκιαῖς αὐτὰς παραπλησίως ἄσσειν ἱστορήσεν. ἔτι δὲ καὶ τούτων τῶν ψυχῶν τῶν ἔτι τὸν τῆδε βίον περιπτυσσομένων πολλαὶ διαφορότητές εἰσιν. αἱ μὲν γὰρ πρακτικώτερον ζήσασαι καὶ μὴδέπω τῆς τοιαύτης ζωῆς
 25 ἀποστᾶσαι τὸ προσῆκον ὄργανον ταῖς πρακτικαῖς ἐνεργείαις ἀσπάζονται καὶ χωριζόμεναι τούτου δυσχεραίνουσιν, ὥσπερ ἡ Πατρόκλου λιποῦσα ἀνδρότητα τε καὶ ἥβην [Il. X 363], καὶ ἐν Αἰδοῦ γενόμεναι ποθοῦσιν αὐτοῦ τὴν συνουσίαν,

2 ἐπ' ὑπ (sic)

3 ἐπικουρείων] ei ex i m^s | cf. Vat.f. 21 r. 13 ἀντὶ m¹, σ ss. m^s | καθηράμενας | καθαιρούμενος
 m¹ unde καθελκόμενας m^s 14 εἰς τὴν praeter ē ir. m.^s
 18 del. Raderm. 21 cf. κ 495 λ 207

ὥσπερ ἡ Ἀχιλλέως, διότι καὶ τὴν ἐνταῦθα ζωὴν προτίθῃσιν
 τῆς χωριστῆς, ὥς κατ' ἐκείνην μὲν ἐνεργεῖν οὐ δυναμένη,
 κατὰ δὲ τὸν ἐν πράξει βίον πρωτεύουσα. αἱ δὲ διὰ κακο-
 ζῶϊαν φιλοφρονοῦνται τὸ ὀστρεῖνον σῶμα καὶ τὴν μετ' αὐ-
 τοῦ ζωὴν, οὐδὲν διαφέρειν ἡγούμεναι τῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς. 5
 ὥς δὴ καὶ νυκτερίσιν ἀπέλασεν ἡ ἔνθεος ποίησις, ὥς εἰς
 τὸ σκοτεινὸν φερομένης καὶ τὸ ἔσχατον τοῦ παντός, ὃ δὴ
 θεσπέσιον ἄντρον ἂν τις προσαγορεύσειεν, | καὶ ὥς τὸ 1.70v.
 πτερόν τὸ ψυχικὸν σαρκῶδες καὶ παχὺ καὶ γῆϊνον ἐχούσας.
 τί οὖν ἔτι θαυμαστόν, εἰ καὶ Ἀχιλλεὺς πρακτικὴν σχὼν 10
 ἀρετὴν ἐφλοῖτο τῆς μετὰ σώματος ζωῆς ὑπηρετεῖν αὐτοῦ
 δυναμένου ταῖς πράξεσιν; ὁ μὲν γὰρ Ἡρακλῆς διὰ τελεστι-
 κῆς καθηράμενος καὶ τῶν ἀχράντων καρπῶν μετασχὼν τε-
 λέας ἔτνχεν τῆς εἰς θεοὺς ἀποκαταστάσεως

αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι

15

τέρπεται ἐν θαλίῃ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην·
 καὶ εἴρηται πολλὰ πολλαχοῦ καὶ περὶ τῆς Ἡρακλέους ἐκθεώ-
 σεως. ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἔτι τὸ κατορθοῦν ἐν ταῖς πράξεσιν
 ἀγαπᾷ καὶ τόνδε τὸν βίον καὶ διώκει καὶ ὄργανον προσῆ-
 κον αὐτοῦ τῷ βίῳ καὶ ποθεῖ· κατὰ τὰς συνηθείας γοῦν 20
 καὶ αὐτὸς ὥς τὰ πολλὰ τὰς ψυχὰς αἰρεῖσθαι φησι τοὺς
 δευτέρους βίους ὁ Πλάτων [rp. X 620^a]. πῶς δὲ οὐ καὶ
 τοῦτο τῆς Ὀμηρικῆς ἐστὶν ἐνθέου παραδόσεως, τὸ διακρί-
 νειν ψυχὴν τε καὶ εἰδωλον τὸ ταύτης καὶ τὸν νοῦν τὸν
 τῆς ψυχῆς, καὶ τὴν μὲν ψυχὴν χρῆσθαι τῷ εἰδῶλι λέγειν, 25
 τὸν δὲ νοῦν ἀμφοῖν ὑπάρχειν θειότερον; καὶ τὸ μὲν εἰδω-
 λον καὶ τὴν ψυχὴν γνωστά πως εἶναι, καὶ ἔτι κατεχομένης
 ἐν τοῖς σώμασιν καὶ κηδεμόνας φαίνεσθαι τοῦ ὀστρεῖνου

1 cf. Od. 1 488 sqq.

3 ἐμπρα|ξει

6 cf. ω 6

9 cf.

Phaedr. 246^c sqq.13 καθηράμενος (acc. a m³)

15 Od. 1

602 sq.

24 νοῦν τῶν, corr. b

27 κατεχομένης

28 κη-

δεμόνα

σώματος καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν καὶ μὴ γιγνομένην
ἐπιποθεῖν· τὸν δὲ νοῦν ἄληπτον εἶναι ταῖς φανταστικαῖς
ἡμῶν καὶ μορφωτικαῖς κινήσεσιν. διὰ γὰρ ταῦτα καὶ ὁ
Ἀχιλλεὺς τὸν Πάτροκλον ἰδὼν περὶ τῆς ταφῆς διαλεγόμενον
5 τοῦ σώματος ψυχὴν μὲν ἐν Ἄιδου καὶ εἶδωλον ἐπίστευσεν
383 εἶναι, νοῦν δὲ οὐκ εἶναι τούτοις μηδὲ φρόνησιν τὴν χρω-
f. 71r. μένην. τὰ μὲν γὰρ τῆς ἀλογίας ἐνεργήματα πρὸς τὴν
τούτων ἐπήγετο θέσιν, τὴν δὲ τῆς νοερᾶς ψυχῆς παραδοχὴν
οὐκ εἶχεν ἐκ τῶν ὄνειρωκτικῶν θεαμάτων πιστώσασθαι.
10 πῶς δὲ οὐχὶ καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς ἀπάντων ἐστὶ συμ-
φωνότατον τὸ τὰς πολλὰς τῶν ψυχῶν θρηνούσας ἀφί-
στασθαι τῶν σωμάτων καὶ δυσάποσπαστως ἐχούσας διὰ τὰς
ἐν αὐτῷ ζωὰς καὶ τὰς πολυαράτους ἡδονὰς (αὗται γοῦν,
φησὶν καὶ ὁ Σωκράτης [Phaed. 83^d], ὥσπερ ἦλον ἔχουσαι
15 προσπερονῶσιν αὐτὰς καὶ προσηλοῦσιν τοῖς σώμασιν) καὶ
ὀχῆμασιν ἐξελθούσας χρῆσθαι σκιοειδέσιν καὶ τεθολωμένοις
ἀπὸ τῶν σεληναίων ἀτμῶν καὶ ἐμβριθέσι καὶ γεώδεσιν, καὶ
φωνὴν ἄσημον ἀφιέναι καὶ ἦχον ὑλικόν, ὃν ἡ ποίησις
τρισμαχὸν ἀπεκάλεσεν. ὥς γὰρ τῶν ἀναγομένων ψυχῶν τὰ
20 ὄργανα φωνὴν ἐναρμόνιον ἀφίησιν καὶ ἐμμελῆ, καὶ εὐρυ-
θμον ἔχοντα φαίνεται κίνησιν, οὕτω τῶν ὑπὸ γῆς φερομένων
καὶ ἀλογωτέρων ὁ ἦχος τρισμῶ παραπλήσιός ἐστιν, τῆς ὀρε-
κτικῆς μόνης καὶ φανταστικῆς ζωῆς ἵνδαλμα φέρων. καὶ
μὴν καὶ τοὺς τόπους τοὺς ἐν Ἄιδου καὶ τὰ ὑπὸ γῆς δικαιο-
25 ωτήρια καὶ τοὺς ποταμούς, οὓς Ὀμηρός τε καὶ Πλάτων
ἡμᾶς ἐδιδαξάτην, οὐ κενὰς φαντασίας οἰητέον εἶναι καὶ
μυθικὰς τερατείας· ἀλλ' ὥσπερ ταῖς εἰς οὐρανὸν ἰούσαις

7 Patrocli actus ratione carentes Achillem adducebant, ut
animam tantum et umbram ei esse poneret 9 ὄνειρωκτικῶν

12 exciditne aliquid? possis τὰς <ποικίλως> 16 ἐξελ-
θοῦσαι 17 σεληναίων] σειρηνίων cf. Ptolem. tetr. 5^r, 11
Hermipp. de astrol. 45, 15 Apul. met. XI 2 19 cf. Pl. Ψ 101

Od. ω 9 20 ἔρρυθμον (ἔρρυθμον b)

ψυχαῖς πολλοὶ τόποι καὶ παντοδαποὶ τῆς ἐκεῖ λήξεως
 ἀπωρίσθησαν, οὕτω δεῖ νομίζειν καὶ ταῖς κολάσεως ἔτι καὶ
 καθάρσεως δεομέναις τοὺς ὑπὸ γῆς τόπους ἀνεῖσθαι, ποι-
 κίλας μὲν ἀπορροίας ἔχοντας | τῶν ὑπὲρ γῆς στοιχείων, 1.71
 ἃς δὴ ποταμοὺς καὶ ρεύματα κεκλήκασιν, δαιμόνων δὲ τάξεις 5
 διαφόρους ἐφεστώσας, τὰς μὲν τιμωροὺς, τὰς δὲ κολαστικὰς,
 τὰς δὲ καθαρτικὰς, τὰς δὲ κριτικὰς. εἰ δὲ ἡ πόλῃσις σμερ-
 δαλέ' εὐρώεντα τὰ τε συγγένουσι θεοὶ περ ἐκεῖνα προσ-
 εἶρηκεν [Il. T 65], οὐδὲ τοῦτο αἰτιᾶσθαι προσήκει. κατα-
 πλήπτει μὲν γὰρ τὰς ψυχὰς διὰ τῆς ποικιλίας καὶ τῆς τῶν 10
 ἐφεστώτων φαντασίας, ἀνήπλωται δὲ κατὰ τὰς παντοίας
 λήξεις τὰς πρεπούσας ταῖς διαφόροις ἔξεσι τῶν ἐκεῖ φερο-
 μένων, πορρωτάτω [τὰ] δέ ἐστι τῶν θεῶν ὡς ἔσχατα τοῦ
 παντός, καὶ πολὺ τῆς ὕλικῆς ἀταξίας ἔχοντα καὶ οὐδὲ τῶν
 ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀπολαύοντα. τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων 15
 εἰρήσθω τῶν στίχων, οὓς ὁ Σωκράτης διαγράφειν ἀξιοῖ, καὶ
 ὦν τοὺς παρ' αὐτῷ παιδευομένους ἀνηκόους εἶναι παντε-
 λῶς δοκιμάζει. διὰ γὰρ τούτων αὔξεσθαι τὸ φιλοσώματον
 τῆς ψυχῆς καὶ τὸν ἐνθὲνδε χωρισμὸν παντός μᾶλλον ἔτι
 φαντάζεσθαι φοβερώτερον.

20

14 Τίνας αἰτίαι ἴδι' ἃς ἡ ποίησις ἀναπέμπει
 θρήνους καπὶ τοὺς ἥρωας καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς καὶ ἐπὶ
 τὸν ἄριστον αὐτὸν τῶν ἡρώων καὶ ἐπὶ τὸν μέγιστον
 τῶν θεῶν.

Ἐπεταὶ δὲ πον τοῖς εἰρημένοις θεωρῆσαι, πῶς οὐχὶ 25
 φιλόδακρυον ἕκαστον ἡμῶν ἡ ποίησις ἀπεργάζεται καὶ φιλό-
 θρηνον, ὅταν ποιῇ καὶ τοὺς ἥρωας, καὶ τί λέγω τοὺς
 ἥρωας; τοὺς θεοὺς αὐτοὺς ἀποδακρύνοντας ἐπὶ τοῖς τῶν
 φιλότατων θανάτοις. καίτοι παρὰ τῷ Πλάτῳ [Phaed. p. 59^a]

4 ἔχοντος m¹, α ss. m⁸
 12 ἐκεῖ] ἐκείνου

5 ρεύμα, corr. b

9 ὅν|οὐδὲ

1. 721. Σωκράτης μὲν ἄτεγκτος διαμείνας καὶ ἀπροσ|παθῆς πρὸς
 τὰ δάκρυα τῶν οἰκείων ἀνύμνηται, Ἀπολλόδωρος δὲ ἀστακτὶ
 δακρύων καὶ εἰ δὴ τις ἄλλος τοιοῦτος ἐπιτιμήσεως ὑπὸ
 τοῦ καθηγεμόνος ἤξίωται. ἀλλ' ὃ γε θεῖος ποιητὴς τοὺς
 5 ἥρωας ἀσχετῶς ὀδυρομένους τὰς τῶν οἰκείων ἀποβολὰς
 παραδίδωσιν· καίτοι, φάλη τις ἄν, εἰ καὶ Πρίαμον ἔδει τοι-
 αῦτα πάσχειν κυλινδόμενον κατὰ κόπρον, καὶ ἐξονο-
 μακλήδην ὀνομάζοντα ἄνδρα ἕκαστον, βάρβαρον ὄντα
 καὶ ἀλογώτερον, ἀλλ' οὔτι καὶ Ἀχιλλέα τὸν θεᾶς παῖδα,
 10 τότε μὲν ὕπτιον κατακείμενον, τότε δὲ πρηνῆ, τότε δὲ ἐπὶ
 πλευρᾷς ἀλύειν, καὶ χενύμενον κόνιν κατὰ τῆς κεφαλῆς
 ἀποθρηνεῖν παιδικῶς. εἰ δὲ καὶ ἀνθρώποις ἦν προσῆκον
 φύσιν θνητὴν λαχοῦσι τὸ πάθος, ἀλλ' οὐ τοῖς θεοῖς αὐτοῖς.
 τί οὖν ἔδει τὴν Θέτιν δακρύειν λέγουσαν [Π. Σ 54].
 15 ὦμοι ἐγὼ δειλὴ, ὦμοι δυσαριστοτόκεια;
 πόρρω γὰρ ἡδονῆς καὶ λύπης ἴδρυται τὸ θεῖον. εἰ δὲ καὶ
 θεοὺς τις ἐτόλμα τοιαῦτα πάσχοντας εἰσάγειν, ἀλλ' οὐ τὸν
 μέγιστον ἔχρην τῶν θεῶν τὸν τε Ἑκτορα διωκόμενον θρη-
 νεῖν καὶ Σαρπηδόνα τὸν υἱόν, καὶ ὦμοι ἐγὼν ἐπ' ἀμφο-
 20 τέρων λέγειν. ἡ γὰρ τοιαύτη μίμησις οὐδὲν προσήκουσα
 φαίνεται τοῖς παραδείγμασιν, δάκρυα προστιθεῖσα τοῖς ἀδα-
 κρύτοις καὶ λύπας τοῖς ἀλυπῆτοις ἐκείνοις καὶ ὅλως πάθῃ
 τοῖς ἀπαθέσιν. Τοιαῦτα ὁ Σωκράτης ἐγκαλεῖ τῷ ποιητῇ καὶ
 τῆς τῶν νέων παιδείας ἐκβάλλει, φυλαττόμενος ἐμπόδιον
 35 αὐτῷ γίνεσθαι διὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων εἰς τὴν ὀρθὴν
 πρὸς ἀρετὴν ἀγωγὴν. περὶ γὰρ λύπας καὶ ἡδονὰς ἡ παι-
 1. 721. δεῖα διαφερόντως ἐστίν, ὧν ἐπιτεινομέ|νων ἀνάγκη τὸν
 νομοθέτην ἀποτυγχάνειν τοῦ προσήκοντος αὐτῷ τέλους.

1 ἀπροσπαθῆς] ἡ ir. m^s 2 ἀνύμνηται] ἀνό ir. m^s
 3 δακρύων] ν ss. m^s? 7 Π. X 414 sq. 9 οὔτοι b
 9 cf. Π. Ω 3 sqq. 11 ἀλύειν praeter ν ir. m^s (ει ex ι)
 18 cf. Π. X 168 Π 433 (hoc tantum loco ὦμοι ἐγὼν dicit, illo
 ὦ πόποι) 459

Λέγωμεν τοίνυν καὶ πρὸς ταύτας τὰς ἐπιτιμήσεις, ὅτι
 τοὺς μὲν ἤρωας ἐν πράξεσιν ὄντας καὶ τὸν ταύταις προσή-
 κοντα βλον ἡρημένους ὁ ποιητὴς παραδιδούς εἰκότως καὶ
 παθαινομένους περὶ τὰ καθ' ἕκαστον καὶ ζῶντας ὡσαύτως
 εἰσῆγαγεν. τοῖς μὲν γὰρ φιλοσόφοις καὶ καθαρτικῶς ἐνε- 5
 ργοῦσιν ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ αἱ τούτων μίξεις οὐδαμῇ
 προσήκουσιν. χωρίζονται γὰρ ἐκ τούτων καὶ πᾶσαν τὴν θνη-
 τὴν φλυαρίαν ἀποσκευάζονται καὶ γυμνοὶ τῶν περιεστοιχη-
 μένων αὐτοὺς εἰδὼν τῆς ζωῆς γενέσθαι σπεύδουσιν, ἕα-
 τοὺς ἀναρπάζοντες ἀπὸ τῶν ἐνύλων καὶ γενεσιουργῶν πα- 10
 θημάτων. τοῖς δὲ ἐν πολέμῳ στρεφομένοις καὶ κατὰ τὸ
 παθητικὸν ἐνεργοῦσιν ἡδοναὶ τέ εἰσιν σύστοιχοι καὶ λῦπαι,
 καὶ συμπάθειαι καὶ ἀντιπάθειαι, καὶ σκηνὴ παντοίων πα-
 θῶν. καὶ πῶς ἂν ἡ περὶ τὰς πράξεις συντονία χώραν ἔχοι, 14
 μὴ καὶ τῶν ὀρέξεων ἐπιτεταμένων. καὶ Πρίαμος οὖν καὶ 384
 Ἀχιλλεύς, οὔτε φιλόσοφοι ὄντες οὔτε γενέσεως χωρίζειν ἑα-
 τοὺς ἐθέλοντες οὔτε τὸν τῶν [διὰ] φυλάκων ζῶντες τρόπον,
 εἰ καὶ θρηνοῦσι τοὺς οἰκέλους καὶ οἰκτιρίζονται, θανμαστὸν
 οὐδέν. καὶ γὰρ φίλων ἀποβολαὶ καὶ παίδων ἐρημίαι καὶ
 πόλεων ἀφανισμοὶ τοῖς πολεμικοῖς ἀνδράσιν μεγάλην μοῖραν 20
 παρέχεσθαι δοκοῦσι τῆς ἀθλιότητος. προσήκει δὲ ἄρα τὸ
 μεγαλουργὸν αὐτοῖς ὥς φύσιν ἡρωϊκὴν λαχοῦσιν, τὸ δὲ
 παθητικὸν ὥς περὶ τὰ καθ' ἕκαστα στρεφομένοις· ἐπὶ δὲ
 αὐτῶν θεῶν, ὅταν δακρύειν καὶ ἐκεῖνοι λέ|γανται ἢ ὁδύ- 1. 73 π.
 ρεσθαι τοὺς φιλτάτους, ἄλλος ὁ τρόπος καὶ τοῖς μυθο- 25
 πλάσταις πάλαι δεδογμένος, οἷ τὴν περὶ τὰ θνητὰ πρόνοιαν
 καὶ γιγνόμενα καὶ ἀπολλύμενα τῶν θεῶν διὰ τῶν δακρύων
 εἰσθᾶσιν ἐνδείκνυσθαι. φύσει γὰρ τὸ προνοούμενον τοῦτο
 δακρύων ἄξιον ὅν πρόφασιν παρέσχε τοῖς μυθοποιοῖς καὶ
 τὴν πρόνοιαν αὐτὴν διὰ τούτων αἰνίττεσθαι·

8 an περιεστοιχισμένων? (η ir.) 15 ἐπισταμένων 17 τὸν
 τῶν b] τόν τὸν 18 εἰ b] οἷ 29 an παρέσχετο? | μυθοπόροις

δάκρυα μὲν σέθεν ἔστι πολυτλήτων γένος ἀν-
δρῶν,

φῆσιν τις τὸν ἥλιον ὕμνων [Orph. fr. 236]. καὶ διὰ τοῦτο
κάν τοῖς μυστηρίοις τοὺς ἱεροὺς θρήνους μυστικῶς παρει-
5 λήφωμεν, σύμβολον ὄντας τῆς εἰς ἡμᾶς καθηκούσης ἐκ τῶν
κρειττόνων προνοίας. καὶ ἡ Θέτις οὖν καὶ ὁ Ζεὺς ὁδύ-
ρεσθαι λέγονται τοὺς φιλάτους αὐτοῖς ἐν ἐσχάτοις ὄντας
κινδύνοις, οὐχ ὅτι παθητικῶς διάκεινται τὸν αὐτὸν τοῖς
ἀνθρώποις τρόπον, ἀλλ' ὅτι πρόεισιν ἀπ' αὐτῶν διωρισμένη
10 τις προμήθεια καὶ δόσις εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. καὶ ὅταν μὲν
τῇ μεριστῇ ταύτῃ προνοίᾳ καὶ ἡ τοῦ παντὸς συντρέχῃ τάξις,
ἀνεμπόδιστός ἐστιν ἡ σωστικὴ τοῦ προνοοῦντος ἐνέργεια,
ὅταν δὲ ἀνθίστηται καὶ ὡς μέρος ᾖν τοῦ κόσμου καὶ γένε-
σιν λαχὼν τὴν προσήκουσαν ὑπομένη φθοράν, τότε τὴν
15 ἰδιότητα τῆς προνοίας οἱ μῦθοι παριστάντες, ἧς καὶ τοῦτο
κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν ἀπέλυνεν, θρηνεῖν τοὺς προνοοῦντας
λέγουσιν, καὶ τοῦτο <μόνον> οὐχὶ βοῶντές φασιν, ὡς ὁ
θρῆνος σύνθημα παρ' αὐτοῖς ἐστιν τῆς ἰδιαζούσης τῶν
καθ' ἕκαστα προνοίας. τοῖς μὲν οὖν πρωτίστοις θεοῖς τὸν
20 εἰρημένον τρόπον τοὺς θρήνους ἀποδώσομεν· ἐπεὶ καὶ |
1. 73 v. Κόρης καὶ Δήμητρος καὶ αὐτῆς τῆς μεγίστης θεᾶς ἱερούς
τινας ἐν ἀπορρήτοις θρήνους αἱ τελεταὶ παραδεδώκασιν.
θαυμαστὸν δὲ οὐδέν, εἰ καὶ τὰ ἔσχατα τῶν ἐπομένων ἀεὶ
τοῖς θεοῖς γενῶν καὶ προσεχῶς κηδόμενα τῶν θνητῶν καὶ
25 ὀρέξεσιν χρώμενα καὶ πάθεσιν καὶ ἐν τούτοις ἔχοντα τὴν
ζωὴν χαίροι μὲν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν προνοουμένων, ἀνίλ-
λοιτο δὲ καὶ δυσχεραῖνοι φθειρομένων καὶ μεταβάλλοι κατὰ
τὰ πάθη·

νύμφαι μὲν κλαίουσιν ὅτε δρυσὶν οὐκ ἔνι φύλλα,
30 νύμφαι δ' αὖ χαίρουσιν, ὅτε δρύας ὄμβρος ἀέξει,

3 τοῦτο b] τούτων 4 κάν] καὶ 10 τὰ] τὸν 21 cf.
Orph. fr. 215 30 Callim. hymn. 4, 84 sq. (v. μὲν χαίρουσιν
— ἀέξει, v. δ' αὖ κλαίουσιν — οὐκέτι φύλλα)

φησὶν τις ποιητής. πάντα γὰρ ἔστι θείως μὲν ἐν τοῖς θεοῖς, μερικῶς δὲ καὶ δαιμονίως ἐν τοῖς διηρημένοις ἡμῶν προστάταις. ἀρκεῖ καὶ ταῦτα πρὸς τὴν παροῦσαν πρόθεσιν ὑπὲρ τῶν λεγομένων ἐν θεοῖς θρηγῶν εἰρησθαι.

IB Τίς αἰτία τοῦ ἐν τοῖς θεοῖς λεγομένου γέλωτος 5
ἐν τοῖς μύθοις, καὶ διὰ τί ἡ ποιήσις ἐπὶ τῷ Ἑφαιστῷ
τοὺς θεοὺς ἐποίησε γελῶντας ἀσχέτως.

Τὸ δὲ αὖ ἐναντιώτατον μὲν τούτοις πάθος τὸ περὶ τοὺς ἀσχέτους γέλωτας, ἐπιστάσεως δὲ ὑπὸ τοῦ Σωκράτους ἡξιω-
μένον, εἰ δεόντως ἐπὶ τοὺς θεοὺς αὐτὸ μεταφέρουσιν οἱ 10
μῦθοι, μετὰ ταῦτα σκεπτέον. τί γὰρ δὴ καὶ βουλόμενοι
γελῶντάς τε καὶ ἀσχέτως γελῶντας αὐτοὺς εἰσάγουσιν, θεω-
ρίας ἄξιον.

ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐν ᾧ ρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
φησὶν ἡ ποιήσις 15

ὥς ἴδον Ἑφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα [Π.

A 599 sq.].

Τίς οὖν ὁ τῶν θεῶν γέλως, καὶ τί δήποτε Ἑφαιστον κινου-
μένου καὶ ἐνεργουῦντος ἐκεῖνοι γελῶσιν; οὐκοῦν τὸν μὲν 1. 74r.
Ἑφαιστον, ὥς πον καὶ ἐν ἄλλοις εἵπομεν, δημιουργὸν καὶ 20
ποιητὴν τοῦ φαινομένου παντὸς εἶναι φασιν οἱ θεολόγοι. διὸ
καὶ τοὺς οἴκους αὐτοῦ λέγεται κατασκευάσασθαι τοῖς θεοῖς
(ἦχι ἐκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις

Ἑφαιστος ποιήσεν [Π. A 607])

ὥς τὰς ἐγκοσμίους αὐτοῖς προπαρασκευάζων ὑποδοχάς, καὶ 25
ἄμφω τῷ πόδε χωλεύων παραδέδοται, καθόσον ἔστιν καὶ τὸ
δημιούργημα αὐτοῦ ἀσκελές· τῷ γὰρ τὴν περὶ νοῦν καὶ
φρόνησιν κινουμένῳ κίνησιν οὐδὲν ἔδει ποδῶν, ὥς φησιν

3 an καὶ ἀρκεῖ ταῦτα? 5 cf. in Tim. 147^d 10 οἱ μῦ-
θοι im. add. m^s 23 ἦχι] supra η ss. i ir. m^s

ὁ Τίμαιος [p. 34^a]. καὶ χαλκευτικῆς ἔφορος λέγεται καὶ αὐτὸς χαλκεύων ἐνεργεῖ, διότι χάλκεος ὁ οὐρανὸς πολλαχού τῆς ποιήσεως ἀνύμνηται, καὶ ἄλλα ἂν πολλὰ συνέλοις ταύτην πιστούμενα τὴν δόξαν. ἐπειδὴ δὲ πᾶσα ἡ περὶ τὸ αἰσθητὸν πρόνοια, καθ' ἣν συνεφάπτονται τῷ Ἡφαίστῳ τῆς δημιουργίας, παιδιὰ τῶν θεῶν εἶναι λέγεται (διό μοι δοκεῖ καὶ ὁ Τίμαιος [p. 42^d] τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ θεοὺς νέους ἀποκαλεῖν, ὡς αἰεὶ γινομένων καὶ παιδιᾶς ἀξίων προεστῶτας πραγμάτων), ταύτην δὲ τὴν τῆς προνοίας ιδιότητα τῶν εἰς τὸν κόσμον ἐνεργούντων θεῶν γέλωτα οἱ μυθοπλάσται προσ-
 10 αγορεύειν εἰώθασι. καὶ δὴ καὶ ὅταν ὁ ποιητὴς τῷ Ἡφαίστῳ κινουμένῳ τοὺς θεοὺς ἐπιγνηθοῦντας λέγῃ τὸν ἄσβεστον τοῦτον γέλωτα γελᾶν, οὐδὲν ἄλλο ἢ συνδημιουργοὺς αὐτοὺς καὶ τελεσιουργοὺς τῆς Ἡφαίστου τέχνης ἐνδείκνυται γίνεσθαι
 15 καὶ τῆς εὐθημοσύνης ἄνωθεν τῷ παντὶ χορηγοὺς ὑπάρχειν.
 1. 74 v. ὁ μὲν γὰρ ἐξαρτύει πάσας αὐτῶν | τὰς ἐγκοσμίους ὑποδοχὰς καὶ προτείνει ταῖς προνοίαις τῶν θεῶν τὰς ὅλας φυσικὰς δυνάμεις, οἷ δὲ μετὰ τῆς αὐτοῖς προσηκούσης ῥαστώνης ἐνεργοῦντες καὶ τῆς οἰκείας εὐπαθείας οὐκ ἀφιστά-
 20 μενοι καὶ ταύταις ἐπορέγουσι τὰς σφετέρας μεταδόσεις καὶ κινουσι τὰ ὅλα ταῖς τελεσιουργοῖς ἑαυτῶν προνοίαις. ὡς οὖν συνελόντι φάναι, τὸν γέλωτα τῶν θεῶν τὴν ἄφθονον εἰς τὸ πᾶν ἐνέργειαν καὶ τὴν τῆς εὐθημοσύνης τῶν ἐγκοσμίων αἰτίαν ἀφοριστέον. διότι δὲ ἀκατάληπτός ἐστιν ἡ τοιαύτη
 25 πρόνοια καὶ ἡ τῶν ἀγαθῶν πάντων μετάδοσις παρὰ τοῖς θεοῖς ἀνέκλειπτος, εἰκότως ἄρα καὶ τὸν ποιητὴν ἄσβεστον
 385 αὐτῶν <τὸν> γέλωτα προσειρημέναι συγχωρητέον. καὶ ὁρᾷς πάλιν, ὅπως καὶ ταῦτα τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἐπόμενοι λέγομεν. δακρύειν μὲν γὰρ οὐκ αἰεὶ φασιν οἱ μῦθοι τοὺς
 30 θεοὺς, γελᾶν δὲ ἀσχέτως, ἐπειδὴ τὰ μὲν δάκρυα τῆς εἰς τὰ

2 χάλκεος dicitur P 425, πολύχαλκος E 504 γ 2 16 ἐξ-
 αρτύει] ἐξάπτει 18 ῥαστώνης 27 ὁρᾷς

θνητὰ προνοίας αὐτῶν καὶ ἐπλήρη πράγματα καὶ ποτὲ μὲν ὄντα, ποτὲ δὲ οὐκ ὄντα συνθήματά ἐστιν, ὁ δὲ γέλως τῆς εἰς τὰ ὅλα καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κινούμενα πληρώματα τοῦ παντὸς ἐνεργείας. διόπερ οἶμαι καὶ ὅταν μὲν εἰς θεοὺς καὶ ἀνθρώπους διαιρῶμεν <τὰ> δημιουργήματα, τὸν μὲν γέ- 5 λωτα τῇ γενέσει τῶν θείων, τὰ δὲ δάκρυα τῇ συστάσει τῶν ἀνθρώπων ἢ ζώων ἀπονέμεμεν·

δάκρυα μὲν σέθεν ἐστὶ πολυτλήτων γένος ἀν-
δρῶν,

μειδήσας δὲ θεῶν ἱερὸν γένος ἐβλάστησας· 10
ὅταν δὲ εἰς τὰ οὐράνια καὶ τὰ ὑπὸ σελήνην, πάλιν κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς μὲν οὐρανίοις τὸν γέλωτα, τοῖς δὲ ὑπὸ σελήνην τὰ δάκρυα συνδιαιρούμεθα· ὅταν δὲ καὶ αὐτῶν τῶν | ὑπὸ σελήνην τὰς τε γενέσεις καὶ τὰς φθορὰς συλλογίζω- f. 75r.
μεθα, τὰς μὲν εἰς τὸν γέλωτα τῶν θεῶν, τὰς δὲ εἰς τοὺς 15 θρόνους ἀναπέμπομεν. καὶ διὰ ταῦτα καὶ τοῖς μυστηρίοις κατὰ χρόνους τεταγμένους ἀμφοτέρω ταῦτα δορᾶν οἱ τῶν ἱερῶν θεσμῶν ἡγεμόνες παρακελεύονται, καὶ εἴρηται ἐν ἄλλοις. καὶ ὁ αὐτὸς τρόπος μῆτε τῶν ἐν ἀπορρήτοις δρω- μένων παρὰ τοῖς θεουργοῖς τοὺς ἀνοήτους ἐπαῖτειν μῆτε 20 τῶν τοιούτων πλασμάτων. ἢ γὰρ ἄνευ ἐπιστήμης τούτων ἀμφοτέρων ἀκρόασις δεινὴν καὶ ἄτοπον ἐργάζεται σύγχυσιν ἐν ταῖς τῶν πολλῶν ζωαῖς τῆς περὶ τὸ θεῖον εὐλαβείας.

8 cf. p. 125, 1

10 μειδήσαν et ἐβλάστησεν edebant ex b

14 συλλογίζομεθα

17 ἀμφοτέρω ταῦτα m⁸] ἀμφοτέροταm¹

18 fort. <ὡς> καὶ at cf. Vat. f. 162v.

19 χρωμένων

(ων ss.)

22 ἄτονον, corr. b

Ἀπολογία ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ Ὀμήρου ποιήσει ΙΓ
δοκούντων εἰς καταφρόνησιν σωφροσύνης τοὺς ἀκού-
οντας κινεῖν παντοδαπῶν τρόπων.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τοῦ γέλωτος εἰρήσθω τῶν θεῶν, ὃν
5 ἢ ποίησις ἄσβεστον διὰ τὰς ἀναγεγραμμένας αἰτίας προσεί-
ρηκεν. ἐφεξῆς δέ ἐστιν τοῖς τοιούτοις προβλήμασιν δια-
σκέψασθαι τοὺς περὶ τῆς σωφροσύνης λόγους, μὴ πῃ ἄρα
πρὸς ταύτην ἡμᾶς διαλωβᾶται τὰ Ὀμήρου ποιήματα. σω-
φροσύνης δέ, φησὶν ὁ Σωκράτης [III 389^d], μέγιστον
10 μὲν εἶδος ἢ πρὸς τοὺς ἄρχοντας αἰδώς, δεύτερον δέ ἢ τῶν
ἐπιθυμιῶν τῶν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῶν ἡδονῶν ἐπικράτεια,
καὶ τρίτον ἄλλο τούτοις ἐπόμενον, ὃ δὴ μικρὸν ὕστερον
θεωρήσομεν. ἀλλ' οὖν τοῖν δυοῖν τούτοις ὁ μὲν Ἀχιλλεὺς
κατὰ θάτερον ἀμαρτάνων φαίνεται, τοιαῦτα πρὸς τὸν ἄρ-
15 χοντα παρορησιαζόμενος [II. A 225].

οἶνοβαρὲς κυνὸς ὄμματ' ἔχων,
καὶ τὸ ἐφεξῆς τοῦ ἔπους. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς κατὰ τὸ λοιπόν,
2.75v. ὥσπερ | ὅταν ἀφοριζόμενος τῶν βίων τὸν κάλλιστον λέγῃ
τὴν πολιτείαν διαφερόντως ἐκείνην ἀποδέχεσθαι τῶν ἀνθρώ-
20 πων, ὁπότεν

εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα·
δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται αἰδοῦ
ἡμενοὶ ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ κρειῶν, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσ-
25 σων

οἶνοχόος προχέησι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν [ι 6
—10].

ἐν γὰρ τούτοις οὐδὲν ἄλλ' ἢ τὴν πολυάρατον ἡδονὴν καὶ
τὴν πλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν τέλος προεστήσατο τῆς ζωῆς.

2 δοκούντων, corr. b 7 σωφροσύνης] σωτηρίασ 21 ἢ
ὅτ' ἂν εὐφρ. Hom. 26 φορέησι Hom., προχέησι citat etiam
Max. Tyr. VII 3

Ταῦτα δὴ τοῦ Σωκράτους ἐπιτιμῶντος τοῖς Ὀμήρου λόγοις, πρὸς μὲν τὴν προτέραν ἐπίστασιν ἀπαντησόμεθα λέγοντες, ὅτι τοῖς μὲν φύλαξιν, οὓς αὐτὸς ἄρχοντας καθίστησιν τῆς πόλεως, τοσαύτην ὑπεροχὴν λαγοῦσιν παιδείας ἔνεκα καὶ ἀρετῆς πρὸς τοὺς ἀρχομένους πρόποι ἂν που 5 τοὺς τε ἐπικούρους καὶ σύμπαντας τοὺς ἄλλους πλείστην καὶ μεγίστην τιμὴν ἀπονέμειν· σωτῆρες γὰρ ὄντως ἐκείνοι καὶ εὐεργέται τῆς ὕλης προεστᾶσι πολιτείας, καὶ οὐδὲν ἀνόσιον οὐδὲ ἄδικον ἂν τις ἀπ' ἐκείνων κατὰ νοῦν καὶ δίκην ἀρχόντων εἰς τοὺς ἀρχομένους ῥῆξιν προσδοκήσειεν. ὁ δὲ 10 δὴ ποιητὴς οὔτε κατ' ἀρετὴν διαφέροντα τὸν Ἀγαμέμνονα τῶν ὑπηκόων πάντων εἶναι συγχωρήσας οὔτε ἐν τοῖς εὖ ποιοῦσι τοὺς ἄλλους, ἀλλ' ἐν τοῖς εὖ πάσχουσι τετάχθαι, καὶ διαφερόντως ὑπὸ τῆς στρατηγικῆς Ἀχιλλέως ἐπιστήμης, εἰκότως δῆπου καὶ πληττόμενον αὐτὸν ὑπὸ τῶν κρείττωνων 15 καὶ μείζονα τὴν εἰς τὸ κοινὸν φιλίαν παρεχομένων, ἐν οἷς πλημμελεῖ καὶ τοῖς ἑαυτοῦ καταχαρίζεται πάθεσιν, εἰσάγει, καὶ μετὰ παρησίας τοὺς ἀρίστους αὐτῷ τῶν Ἑλλήνων 16τ. διαλεγόμενους παραδίδωσιν. οὐδὲν ὑπολογιζομένους τὸ πληθος τῶν ἐπομένων στρατιωτῶν οὐδὲ τὴν ναυτικὴν δύναμιν. 20 ἢ γὰρ ἀρετὴ πανταχοῦ τίμιον, ἀλλ' οὐ τὰ ὄργανα τῆς ἀρετῆς. οὐκ ἄρα περὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ σωτῆρας τῶν ὕλων ἐξαμαρτάνειν φήσομεν τὸν τὰ τοιαῦτα ὀνειδίη προφέροντα τοῖς πλίθεσιν μὲν τῶν ὑπηκόων διαφέρονσιν, ἀρετῇ δὲ 25 πάμπαν λειπομένοις. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς μικρὸν ὕστερον ὁ τῶν πολλῶν τούτων καὶ δυσαρτιμῶν στρατιωτῶν βασιλεὺς ὁμολογεῖ τὴν διαφορὰν τῆς ἀρετῆς καὶ ἀποδύρεται τὴν ἑαυτοῦ δυστυχίαν·

ἀσάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι,

3 ἀρχοντας] ὄντας 7 an ὄντες? 16 ἀφέλειαν Wendl. |
 παρεχομένων] ἢ ἀρχομένων 18 cf. A 281 23 ἐξαμαρτάνει
 q ss.) m¹, v in fine ss. m³ | προσφέροντα, corr. Wendl.
 28 δυστυχίαν, corr. b 29 II. I 116—118

καὶ

ἀντί νυ πολλῶν

λαῶν ἐστὶν ἀνὴρ, ὅντε Ζεὺς κηρὶ φιλήσῃ,
ὥς νῦν τοῦτον ἔτισε.

- 5 Πρὸς δὲ αὐτὴν κατὰ τῶν Ὀδυσσέως λόγων ἐπιτίμησιν λε-
γέσθω μὲν καί, ὅτι τὰ τοιαῦτα συμβολικώτερον ἀφερμηνεύειν
δέδοκται τοῖς τὴν καλουμένην πλάνην ἐπ' ἄλλας ὑπονοίας
μεθιστάσι καὶ τοὺς Φαίακας καὶ τὴν παρ' αὐτοῖς εὐδαι-
μονίαν ἀνωτέρω τῆς θνητῆς φύσεως τάττειν ἀξιοῦσιν. καὶ
10 γὰρ ἡ δαῖς παρ' ἐκείνοις καὶ ἡ θοίνη καὶ ἡ ἐναρμόνιος
ᾧδὴ τρόπον ἕτερον ῥηθῆσεται καὶ οὐ τὸν τοῖς πολλοῖς
συνεγνωσμένον. λεγέσθω δὲ αὐτῷ, ὅτι καὶ τοῖς τὸ φαινόμενον
τῆς ποιήσεως μεταθέουσιν ἕξεσιν ἑπαντᾶν πρὸς τοὺς τοι-
ούτους λόγους καὶ δεικνύναι πρῶτον μὲν, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ
15 τῶν Ἑλλήνων σοφώτατος οὐχ ἡδονὴν ἀξιοῖ κρατεῖν ἐν ταῖς
ὀρθαῖς πολιτείαις, ἀλλ' εὐφροσύνην· ὅπῃ δὲ ταῦτα διέστη-
1.76· κεν ἀλλήλων, παρ' αὐτοῦ Πλάτωνος μεμαθήκαμεν. ἔπειθ'
ὅτι διὰ μουσικῆς ἅπασαν συναρμόζεσθαι τὴν πόλιν καὶ πρὸς
ἑαυτὴν ὁμόφρονα γίνεσθαι κατήκοον οὖσαν τῶν πρὸς ἀρε-
20 τὴν ἀγόντων μελῶν δοκιμάζει. τὸ γὰρ ἐπιστῆσαι τῷ πλήθει
386 μὴ τὸν τυχόντα τὴν μουσικὴν, ἀλλὰ τὸν θείας μέτοχον κατ'
αὐτὴν ἐπιπνοίας, ἄνωθεν ἀπὸ τῶν τῆς μιᾶς ταύτης ἐφόρων
ἐπὶ πᾶσαν διατείνει τὴν πολιτείαν παιδείαν τε καὶ ἀρετὴν
ἀληθινήν. τρίτον δὲ ὅτι τοῖς τῆς τοιαύτης μετεilhφόσιν
25 ἀρμονίας καὶ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀναγκαίων προστίθῃσιν,
ὧν δεῖται τὸ πλῆθος τὸ πολὺ ἐν ταῖς πόλεσιν. οὐ γὰρ τὸ
ἐμπιπλαμένους τῶν τοιούτων ζῆν, ἀλλὰ τὸ μηδενὸς προσδεῖν
τῶν τὸν θνητὸν βίον συμπληρούντων [τι] διαφερόντως
ἐνεκωμίασεν. πρέποντα ἄρα τοῖς ἡμετέροις δόγμασιν καὶ
30 ταῖς ἀδιαστρόφοις προλήψεσιν περὶ τῆς δημοτικῆς εὐδαι-
μονίας καὶ ὁ τῶν Ἑλλήνων σοφώτατος φαίνεται λέγων. εἰ

5 Ὀδυσσεὺς
30 δημιουργικῆς

17 cf. Pl. Tim. 80^b

25 ἀνάναγκαίων

δέ τις τὴν μὲν εὐφροσύνην ἀφέλοι καὶ τὴν διὰ τῆς ἐνθέου μουσικῆς παιδείαν, τραπέζας δὲ καὶ ἀπολαύσεις ἀμέτρους καὶ ἀμούςρους καὶ πρὸς ἡδονὴν βλεπούσας αὐτὸν ἀποδέχεσθαι νομίζοι, πόρρω που τὰ τοιαῦτα ὁ Σωκράτης εἰκότως εἶναί φησι τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας· οὐ γὰρ θέμις ἐν 5 εὐδαιμόνων πόλει τὴν ἀπέραντον κρατεῖν ἡδονὴν καὶ τὸν τοῖς γαστριμαργοῖς προσήκοντα βίον.

14 Τί αἰνίττεται ἡ τοῦ Διὸς πρὸς τὴν Ἥραν συνουσία, καὶ τίς ὁ τῆς Ἥρας κόσμος, καὶ τίς ὁ τόπος ἐν ᾧ ἡ συνουσία, καὶ τίς ὁ ἔρως τοῦ Διὸς, καὶ τίς ὁ 10 θεῖος ὕπνος, καὶ ἀπλῶς πάσης ἐκείνης τῆς μυθολογίας ἐξήγησις.

Πρὸς μὲν οὖν τὰς τοιαύτας τοῦ Σωκράτους ἐπιστά- f. 71 r.
σεις οὐ χαλεπὸν ἀπαντᾶν. ἐκδέχεται δὲ ἡμᾶς ἀπορία μείζων ἔτι (καὶ) χαλεπωτέρα καὶ περὶ μεγίστων οὔσα, τῶν τοῦ Διὸς 15 πρὸς τὴν Ἥραν συνουσιῶν. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Σωκράτης ἀνεκίνησεν ὥς οὐδαμῇ προσήκουσαν ἀκροᾶσθαι νέοις. καὶ πῶς γὰρ οὐ παντελῶς ἂν δόξειεν ἀθέμιτον εἶναι τοιαῦτα περὶ τοῦ μεγίστου τῶν θεῶν ὑπονοεῖν, ὅτι διὰ τὸν πρὸς τὴν Ἥραν ἔρωτα τῶν μὲν δεδογμένων ἐπελάθετο πάντων, 20 αὐτοῦ δὲ χαμαὶ συγγενέσθαι τῇ θεῷ, μηδὲ εἰς τὸ δωμάτιον ἐλθεῖν ἀνασχόμενος ἔσπευσεν, καὶ τὰ τῶν ἀνθρωπίνων ἔρα- στῶν ὑπέμεινεν φράξασθαι. καὶ γὰρ ἐκείνων ἕκαστος πρῶ- τον μὲν ἀπάντων ὁμοῦ προτίθησι πραγμάτων τὴν πρὸς τὸ ἐρώμενον συναφὴν, ἔπειτα καὶ μείζω πεπονθέναι φησὶν ὧν 25 πέπονθεν ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ. τοιαῦτα γὰρ καὶ ὁ Ζεὺς πεποίηται λέγων·

οὐ γὰρ πῶποτε μ' ὥδε θεᾶς ἔρος οὐδὲ γυναικὸς
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν

[Π. B 315 sq.],

30

4 νομίζει 15 καὶ add. b 17 οὐδαμῇ 23 φράξασθαι
praetendere? 24 προστιθῆσι, corr. b 26 πέπονθεναι

καὶ ὅτι καὶ αὐτῆς ἐργᾶ μειζόνως ἢ ὅτε τὴν πρώτην ἐμισγέ-
σθην φιλότῃτι

εἰς εὐνὴν φοιτῶντε φίλους λήθοντε τοκῆας [Π.
Ξ' 295 sq.].

5 ὁ μὲν οὖν ἡμέτερος καθηγεμῶν προηγουμένην καταβαλλό-
μενος πραγματείαν εἰς τοῦτον ἅπαντα τὸν μῦθον ἐνθεαστι-
κώτατα τὴν ἀπόρρητον αὐτοῦ θεωρίαν ἐξέφηεν. ἡμεῖς δὲ
ὅσον πρὸς τὴν παρῶσαν πρόθεσιν ἐστὶ τῶν ἐκεῖ γεγραμ-
μένων σύμφωνον παραλαβόντες λέγωμεν ὥς δυνατόν συντό-
10 μως, τίς μὲν ἢ τῆς Ἥρας πρὸς τὸν Δία συνουσία, τίς δὲ
f. 77 v. ἢ συναγωγὸς ἀμφοτέρων αἰτία, πῶς δὲ ὁ Ζεὺς καὶ ἐρη-
γορέναι λέγεται καὶ καθεύδειν παρὰ μέρος, τίς δὲ ὁ τρόπος
τῆς ἀπάτης, καθ' ἣν αὐτὸν ἡ μεγίστη θεὸς ἀπατᾶν μεμυθο-
λόγῃται, καὶ ὁ ἔρως οὗτος, ὃν διαφερόντως ἐργᾶ λέγει τῆς
15 Ἥρας κατὰ ταύτην τὴν συμπλοκὴν, τίνα ἔλαχεν δύναμιν·
πάντα ταῦτα τῆς πρεπούσης ἀναπτύξεως τυχόντα μόνως ἂν
ἡμῖν ἐπιδείξειεν τὸν Ὅμηρον ἀπάσης βλασφημίας ἐν τοῖς
προκειμένοις ἔπεσιν καθαρεύοντα.

Πάντων τοίνυν τῶν θείων διακόσμων προϊόντων ἕκ τε
20 τῆς μιᾶς τῶν ὄλων ἀρχῆς, ἣν ἐν καὶ τὰγαθὸν ὁ Πλάτων
εἶωθεν ἀποκαλεῖν, καὶ ἐκ τῶν μετὰ ταύτην προσεχῶς ἀνα-
φανέντων δυοειδῶν αἰτίων, ἃ δὴ πέρας καὶ ἄπειρον <ὁ> ἐν
τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης προσείρηκεν [p. 23^c sqq.], ἄλλος δὲ
ἄλλοις τῶν σοφῶν ὀνόμασιν ἀπεσέμνυνεν, καὶ μεριζομένων
25 μὲν ἀπ' ἀλλήλων καὶ διακρινομένων κατὰ τὴν πρόπουσαν
θεοῖς διάκρισιν ἐκ τῶν δευτέρων ἀρχῶν, ἥπερ δὴ καὶ εἰώ-
θασιν τὰ μὲν ἄρρενα τοῖς θήλεσιν, τὰ δὲ ἄρτια τοῖς περι-
τοῖς, τὰ δὲ πατρικὰ τοῖς μητρικοῖς ἀντιδιαρεῖν οἱ τῆς περι-
θεῶν ἀληθείας ἐξηγηταί, πάλιν δὲ αὖ σπευδόντων εἰς ἔνω-
30 σιν καὶ ὁμοφυῇ κοινωνίαν διὰ τὴν πρωτίστην αἰτίαν πᾶσιν

1 ἐμισγέσθην] σ prius ins. et ν ss. m²

20 ἐν ir. m³

26 δευτέρων ἀρχῶν sc. a fine et infinito

τοῖς οὖσιν ἐξηγουμένην τῶν ἡνωμένων ἀγαθῶν, ἐντεῦθεν οἶμαι ποθεν οἱ μυθοπλάσται λαβόντες ἀφορμὴν τῆς συμβολικῆς θεωρίας τὸν τε γάμον ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἀνήγαγον καὶ τὰς συνουσίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων τόκους καὶ αὖ τὰς 4 τῶν ἐγγόνων συμπλοκάς καὶ συζεύξεις, ἕως ἅπαν τὸ θεῖον f. 78r. πλάτος ταῖς τοιαύταις προόδοις καὶ ταῖς κοινωνίαις διαποικιλλόμενον ἄνωθεν ἄχρι τῶν ἐγκοσμίων τελέως ἐθεάσαντο. καθάπερ οὖν ἐν τοῖς πρὸ τῆς δημιουργίας θεοῖς ἀνύμνησαν Κρόνου καὶ Ῥέας καὶ Οὐρανοῦ καὶ Γῆς συνόδους καὶ συναπογεννήσεις, κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἐν τοῖς δημιουργοῖς τοῦ 10 παντὸς τὴν πρωτίστην σύζευξιν Διὸς καὶ Ἥρας παραδεδώκασιν τοῦ μὲν Διὸς τὴν πατρικὴν ἀξίαν λαχόντος, τῆς δὲ Ἥρας μητρὸς οὔσης τῶν πάντων ὧν ὁ Ζεὺς πατήρ, καὶ τοῦ μὲν ἐν μονάδος τάξει τὰ ὅλα παράγοντος, τῆς δὲ κατὰ τὴν γόνιμον δυάδα τῷ Διὶ τὰ δευτέρα συνυφιστάσης, καὶ 15 τοῦ μὲν πρὸς τὸ πέρας τὸ νοητόν, τῆς δὲ πρὸς τὴν ἀπειρίαν ἀφομοιουμένων· καθ' ἑκάστην γὰρ τάξιν θεῶν εἶναι προσήκει τὰς ἀνάλογον ἐκείνοις ὑφισταμένας πρωτουργοὺς αἰτίας. πρὸς δὴ τὴν ἔνωσιν τῶν μεγίστων τούτων θεῶν ἀμφοτέρωθεν δεῖ προὔπαρχειν, τοῦ μὲν μοναδικοῦ καὶ δημι- 20 ουργικοῦ θεοῦ τὴν ἐνιαίαν ὑπεροχὴν, τῆς δὲ γεννητικῆς καὶ δυναδικῆς αἰτίας τὴν πρὸς ἐκεῖνον τελείαν ἐπιστροφὴν. ἡ γὰρ ὁμοφυῆς τῶν κρείττωνων κοινωνία τοῦτον ἀποτελεῖται τὸν τρόπον, τῶν μὲν ὑπερτέρων ἐν ἑαυτοῖς ἰδρυμένων καὶ τοῖς ἑαυτῶν θειοτέροις, τῶν δὲ καταδεστέρων ἐνδιδόντων ἑαυτὰ 25 ταῖς ἐκείνων δυνάμεσιν. καὶ διὰ ταύτας οἶμαι τὰς αἰτίας ἡ μὲν Ἥρα πρὸς τὴν τοῦ Διὸς ἐπειγομένη συνουσίαν τελειοῖ τὴν ἑαυτῆς ὅλην οὐσίαν καὶ προπαρασκευάζει ταῖς παντοίαις δυνάμεσιν, ταῖς ἀχράντοις, ταῖς γεννητικαῖς, ταῖς νοεραῖς, ταῖς ἐνοποιοῖς, ὁ δὲ Ζεὺς ἀνεγείρει τὸν ἐν ἑαυτῷ θεῖον 30

6 an ταῖς post καὶ del.?

9 γῆς praeter σ ir. m³

17 in ἀφομοιουμένης corrigere nolui; cf. Matthiae 304 adn. 3

23 ἀποτελεῖ

387 ἔρωτα, καθ' ὃν καὶ τὰ προσεχῶς αὐτοῦ μετέχοντα πληροῦ
 τῶν ἀγαθῶν καὶ προτείνει τὴν συναγωγὸν εἰς ἓν τοῦ πλή-
 θους αἰτίαν καὶ τὴν ἐπιστρεπτικὴν τῶν δευτέρων πρὸς
 ἑαυτὸν ἐνέργειαν. μία δὲ ἔνωσις ἀμφοτέρων καὶ ἀδιάλυτος
 5 συμπλοκὴ τῶν θεῶν τούτων ἀποτελεῖται, χωριστὴ τοῦ παν-
 τὸς καὶ τῶν ἐγκοσμίων ὑποδοχῶν ἐξηρημένῃ. καὶ γὰρ ὁ
 Ζεὺς ἐπὶ ταύτην ἀνάγει τὴν κοινωνίαν, τῆς Ἥρας αὐτῷ
 προτεινούσης τὴν καταδεστέραν καὶ ἐγκόσμιον, αἰὲ μὲν καθ'
 ἑκατέραν τῶν θεῶν ἡνωμένων, τοῦ δὲ μύθου μερίζοντος
 10 καὶ τὰ αἰδιώως ἀλλήλοις συνυφεστηκότα χωρίζοντος, καὶ τὴν
 μὲν χωριστὴν τοῦ παντὸς μῆξιν εἰς τὴν τοῦ Διὸς βούλησιν
 ἀναπέμποντος, τὴν δὲ εἰς τὸν κόσμον προῖοῦσαν αὐτῶν
 κοινὴν συνεργίαν ἐπὶ τὴν τῆς Ἥρας πρόνοιαν. τὸ δὲ αἰ-
 τιον, ὅτι πανταχοῦ τὸ μὲν πατρικὸν τῶν ἐξηρημένων ἀγα-
 15 θῶν καὶ ἐνικωτέρων προκατέχει, τὸ δὲ μητρικὸν τῶν προσ-
 εχῶν τοῖς μετέχουσιν καὶ πληθνομένων κατὰ τὰς παντοίας
 προόδους. εἰκότως ἄρα καὶ ὁ ὕπνος καὶ ἡ ἐργήγορσις με-
 μερισμένως ἐν τοῖς συμβόλοις ὑπὸ τῶν μύθων παραλαμβά-
 νονται, τῆς μὲν ἐργήγορσεως τὴν εἰς τὸν κόσμον πρόνοιαν
 20 τῶν θεῶν δηλούσης, τοῦ δὲ ὕπνου τὴν χωριστὴν ἀπάντων
 τῶν καταδεστέρων ζωὴν, καίτοι τῶν θεῶν ὁμοῦ καὶ προ-
 νοούντων τοῦ παντὸς καὶ ἐν ἑαυτοῖς ἰδρυμένων. ἀλλ' ὥσπερ
 ὁ Τίμαιος τότε μὲν ἐνεργοῦντα παραδίδωσι τὸν τῶν ὅλων
 1. τυτ. δημιουργὸν καὶ ἱφιστάντα | τὴν γῆν, τὸν οὐρανόν, τὰς
 25 πλανωμένας, τὴν ἀπλανῆ, τοὺς κύκλους τῆς ψυχῆς, τὸν
 νοῦν τὸν κοσμικόν, τότε δὲ ἐν τῷ ἑαυτοῦ κατὰ τρόπον ἡθεῖ
 μένοντα [π. 42^ο] καὶ ἅψ' ὅλων ἐξηρημένον τῶν εἰς τὸ πᾶν
 ἐνεργούντων, οὕτω δὴ πολὺ πρότερον οἱ μῦθοι ποτὲ μὲν
 30 καθεύδοντα πρὸς ἐνδειξιν τῆς διττῆς ζωῆς παραλαμβάνουσιν.
 νῶ γὰρ κατέχει τὰ νοητά, φησὶν τις θεῶν, αἰσθησιν

9 ἑτέραν 17 ὁ ss. m³ | μεμερισμένως 26 ὅτε

31 cf. de or. chald. 14

δὲ ἐπάγει κόσμοις. οὐκοῦν κατὰ ταύτην μὲν τὴν ἐνέργειαν ἐργηγορέναι τις ἂν αὐτὸν εἴποι (καὶ γὰρ ἡ παρ' ἡμῶν ἐργήγορσις ἐνέργεια τῆς αἰσθησεώς ἐστιν), κατ' ἐκείνην δὲ καθεύδειν ὥς κεχωρισμένην τῶν αἰσθητῶν καὶ κατὰ νοῦν τέλειον ἀφωρισμένην ζωὴν προστησάμενον· καὶ βου- 5
λεύεσθαι μὲν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐργηγορότα (κατ' αὐτὴν γὰρ τὴν ζωὴν προνοεῖ τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων), καθεύδοντα δὲ καὶ μετὰ τῆς Ἥρας εἰς τὴν χωριστὴν ἔνωσιν ἀναγόμενον οὐκ ἐπιλελῆσθαι τῆς ἐτέρας, ἀλλ' ἔχοντα κἀκείνην ἐνεργὸν μετ' ἐκείνης καὶ ταύτην ἔχειν. οὐ γὰρ ὥς ἡ 10
φύσις τὰ δευτέρᾳ ποιεῖ νοήσεως χωρὶς οὐδ' αὖθις διὰ τὴν νόησιν ἐλαττοῖ τὴν εἰς τὰ καταδεέστερα πρόνοιαν, ἀλλ' ὁμοῦ καὶ κατὰ δίκην ἄγει τὰ προνοούμενα καὶ εἰς τὴν νοητὴν ἀνεισι περιωπτήν.

Ἀηλοὶ δὲ ἄρα τὴν τοιαύτην ὁ μῦθος ἐξηρημένην 15
ὑπεροχὴν ἐν τῇ Ἰδῇ λέγων αὐτῷ τὴν πρὸς τὴν Ἥραν γενέσθαι συνουσίαν· ἐκεῖ γὰρ καὶ τὴν Ἥραν ἐλθοῦσαν ἑαυτὴν ἐπιδοῦναι τῷ μεγίστῳ Διί. τί οὖν ἄλλο τὴν Ἰδὴν αἰνίσσεσθαι φήσομεν ἢ τὸν τῶν ἰδεῶν τόπον καὶ τὴν νοη- 19
τὴν φύσιν, εἰς ἣν ἀνεισιν ὁ Ζεὺς καὶ ἀνάγει τὴν Ἥραν 1.79
δι' ἔρωτος οὐκ ἐπιστρέφων εἰς τὸ μετέχον, ἀλλὰ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος καὶ ταύτῃ δευτέραν ἔνωσιν πρὸς τε ἑαυτὸν καὶ τὸ νοητὸν χαριζόμενος. τοιοῦτοι γὰρ οἱ τῶν κρειττόνων ἔρωτες, ἐπιστρεπτικοὶ τῶν καταδεεστέρων εἰς τὰ πρῶτα καὶ ἀποπληρωτικοὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀγαθῶν καὶ τελεσιουργοὶ 25
τῶν ὑφειμένων. οὐκ ἄρα τὴν ἀξίαν ἐλαττοῖ τοῦ μεγίστου Διὸς ὁ μῦθος, αὐτοῦ που χαμαὶ συγγινόμενον τῇ Ἥρᾳ παραδιδούς, οὐκ ἀνασχόμενον εἰς τὸ δωμάτιον ἐλθεῖν· ἀντὶ γὰρ τῆς ἐγκοσμίου συμπλοκῆς τὴν ὑπερκόσμιον αὐτὸν ἡρῆσθαι φησιν. ὁ γοῦν Ἥφαιστότευκτος θάλαμος τὴν τοῦ παν- 30
τὸς ἐνδείκνυται διακόσμησιν καὶ τὸν αἰσθητὸν τόπον· ἐπεὶ

11 fort. <εἰς> τὰ 13 cf. Pl. polit. 272^a 18 cf. rep. VII 517^b 21 οὐκ ἔτι στρέφων, corr. b 25 αὐτοῖς

καὶ ὁ Ἥφαιστος δημιουργός ἐστιν τοῦδε τοῦ παντός, ὥς
 εἴρηται καὶ πρότερον. Εἰ δὲ βούλει καὶ τὴν τῆς Ἥρας ἐν-
 νοῆσαι παρασκευήν, καθ' ἣν συνῆψεν ἑαυτὴν τῷ μεγίστῳ
 τῶν θεῶν καὶ προεκάλεσατο τὴν πατρικὴν τοῦ Διὸς πρόνοιαν
 5 εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν γονίμων ἑαυτῆς δυνάμεων, μειζόνως
 οἶμαι θεάσῃ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὑμνουμένης ἐν τῷ μύθῳ
 τούτῳ χωριστῆς ἐνώσεως τῶν θεῶν. ἑξομοιοῖ γὰρ ἑαυτὴν
 παντοδαπῶς τῇ μητρὶ τῶν θεῶν, ἀφ' ἧς καὶ αὐτὴ προελή-
 λυθεν, καὶ ταῖς μερικωτέραις κοσμεῖται δυνάμεσιν τῶν ὀλι-
 10 κῶς ἐν ἐκείνῃ προὔπαρχουσῶν, καὶ μόνον οὐχὶ Ῥέαν αὐτὴν
 ὑφειμένην ἀποτελέσασα τῷ δημιουργῷ πρόσκεισιν τοῦ παντός
 ἐπὶ τὸ σφέτερον ἀνηγμένῳ νοητόν. καὶ γὰρ δεῖ <τὴν> τῷ
 f. 80r. μιμουμένῳ τὸν πατέρα διὰ τῆς χωριστῆς τῶν | ἑγκοσμίων
 ζωῆς συνάπτεσθαι μέλλουσαν καὶ αὐτὴν πρὸς τὴν μητέρα
 15 τῶν θεῶν πάντων διακόσμων ἀφομοιωσαί τὴν ἑαυτῆς
 τελειότητα, καὶ οὕτω δὴ συμφυῇ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐνστή-
 σασθαι κοινωνίαν. αἱ μὲν οὖν χαῖται τῆς θεοῦ καὶ οἱ
 πλόκαμοι διασπειρόμενοί τε πανταχῇ καὶ πάλιν ὑπ' αὐτῆς
 ἐνιζόμενοι πάντως οὐκ ἄδηλον, ὅτι ταῖς χαίταις εἰσὶν ἀνά-
 20 λογον τῆς μητρός·

χαῖται μὲν γὰρ ἐς ὅξυ πεφρικότι φωτὶ βλέ-
 πονται,

φησὶν τις θεῶν· καὶ γὰρ τοὺς Ἥραίους πλοκάμους φαι-
 νούς ὁ ποιητὴς ἀπεκάλεσεν [Il. Ξ 176]. ἡ δὲ ζώνη τοῖς
 25 προεληλυθόσιν μὲν ἀπ' αὐτῆς, οὐκ ἀποτετμημένοις δὲ θυ-
 σάνοις κατακεκοσμημένη πρὸς τὸν ἐκεῖ ζωστήρα τὸν ὅλον
 καὶ παντελῇ τὴν ἀφομοίωσιν ἔλαχεν. καὶ ἔστι ζωγόνος τις
 καὶ αὕτη καὶ γεννητικὴ παντός τοῦ πλήθους τῶν ψυχῶν,
 ἃς τῶν ἐξηρηγμένων θυσάνων ὁ ἀριθμὸς ἐνδείκνυται συμ-
 30 βολικῶς. τὰ δὲ ἔργα καὶ τὰ ὑποδήματα τάς τε πρωτίστας

2 cf. p. 126, 19 10 αὐτὴν 21 cf. de or. chald. 29
 25 θυσάνοις (θ ir.), im. γρ. οὖσιν· οἷς m^s

καὶ τὰς ἐσχάτας ὑπαικονίζεται τῶν ἐκείθεν ἀπορρεουσῶν
μερικῶν δυνάμεων, ὧν αἱ μὲν περὶ τὰς ἄκρας ὑφίστανται
τῆς θεοῦ δυνάμεις κακείνων ἐξέχονται, αἱ δὲ τὰς περι-
πέτους αὐτῆς ὑποδέχονται προόδους. ἡ δὲ ἀμβροσία καὶ
τὸ ἔλαιον τῶν ἀχράντων ἐστὶν τῆς θεοῦ δυνάμεων συνθή- 5
ματα· καὶ γὰρ αἱ ἀμείλικτοι τάξεις περὶ αὐτὴν ὑφεστήκασιν.
ὅπερ οὖν ἐκεῖ τὸ ἰδάμαστόν ἐστιν τῶν θεῶν καὶ τῆς κα-
θαρότητος αἰτίων γένος, τοῦτο ἐνταῦθα διὰ τούτων ση-
μύνεται τῶν συμβόλων. καὶ γὰρ ἡ ἀμβροσία τὴν πάσης 9
ἐκκαθαρόσεως καὶ παντὸς μολυσμοῦ δύναμιν ὑπεραίρουσαν εἰσὶν
παρίστησιν. καὶ τὸ ἔλαιον ἡώμης ὅν ποιητικὸν καὶ γυμνα-
στικῇ προσῆκον οἰκείως ἔχει τῇ Κουρητικῇ θεότητι. καὶ
γὰρ οἱ πρότιστοι Κούρητες τὰ τε ἄλλα τῇ τάξει τῆς Ἀθην- 384
ναῖς ἀρεῖνται καὶ περιεστέφθαι λέγονται τῷ θαλλῷ τῆς
ἐλάας, ὥς φησὶν Ὀρφεὺς [fr. 133]. Τοιούτοις δὴ οἷν 15
συμβόλοις ἡ θεὸς αὕτη τελειωθείσα καὶ οἷον ῥέα γενομένη
μερικὴ πρόσσεισιν τῷ δημιουργῷ τοῦ παντὸς κατὰ ταύτην
συναφθευομένη τὴν ζωὴν, καθ' ἣν διαφερόντως μιμεῖται
τὸν Κρόνον, οὐκ εἰς τὸ πᾶν προϊών, ἀλλὰ χωριστὸς ὢν
ἐπὶ τῶν ἐγκοσμίων, οὐδὲ περὶ τῶν τῆδε βουλευόμενος κατὰ 20
τὴν ἄγρυπνον πρόνοιαν τῶν ὅλων, ἀλλ' ἐξηρημένος τῶν
αἰσθητῶν κατὰ τὸν θεῖον ὕπνον, καὶ ταύτῃ τὸν πατέρα
ζηλῶν· καὶ γὰρ ἐκεῖνος καθεύδων πρῶτιστος παραδέδοται
τῶν θεῶν·

ἐνθα Κρόνος μὲν ἔπειτα φαγὼν δολόεσσαν ἐδω- 25
δὴν

κεῖτο μέγα ξέγχων [Orph. fr. 115].

εἰκότως δὴ οὖν καὶ ἡ τῆς Ἥρας παρασκευὴ πρὸς τὴν ὅλην
ῥεαν ἀποβλέπει, τοῦ Διὸς κατὰ τὸν Κρόνον ἰσταμένου καὶ
διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ὁμοιότητα τὴν ἐν τῇ Ἰδῇ συνουσίαν 30
προτιμῶντος τῆς εἰς τὸν κόσμον προϊούσης. ἐπεὶ καὶ ὁ

κεστός καὶ ἡ τῆς Ἀφροδίτης σύλληψις ἐπὶ πλέον αὐτὴν
 ἔξομοιοῦ πρὸς τὴν Ῥέαν. ἦν γὰρ καὶ ἐκεῖ τῆς θεοῦ ταύτης
 προὔφρεστωσα μονάς, ἄνωθεν ἀπὸ τῆς συνεκτικῆς τοῦ Οὐ-
 ρανοῦ θεότητος διὰ μέσου Κρόνου προελθούσα καὶ κατα-
 5 λάμψασα πᾶσαν τὴν νοερὰν ζωὴν τῷ φωτὶ τοῦ κάλλους.
 1. 81 r. ἄλλ' ἡ μὲν Ἀφροδίτη τὸν κεστόν ἐν τῷ στήθει λέγε|ται
 φέρειν, ὥς ἂν προβεβλημένας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἔχουσα·
 ἡ δὲ Ἥρα κρύπτει πως αὐτὸν ὑπὸ τοῖς κόλποις, ὥς ἂν
 ἄλλην μὲν ιδιότητα λαχοῦσα τῆς ὑπάρξεως, ἔχουσα δὲ καὶ
 10 τὸν κεστόν, καθ' ὅσον καὶ αὐτὴ πεπληρωται τῆς ὕλης Ἀφρο-
 δίτης. οὐ γὰρ ἔξωθέν ποθεν ἐπάγεται τὴν συνάπτουσαν
 αὐτὴν πρὸς τὸν δημιουργὸν δύναμιν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῇ καὶ
 ταύτην συνείληφεν. δηλοῦσι δὲ αἱ κοιναὶ προλήψεις τὴν
 τῶν θεαινῶν τούτων κοινωνίαν, ζυγίαν τε καὶ γάμων προ-
 15 στάτιν τιμῶσαι τὴν Ἥραν, ὥς ἂν ἀπ' ἑαυτῆς ἀρξάμενην
 τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν. ἑαυτὴν γὰρ συζεύγνυσιν τῷ δημι-
 ουργῷ κατὰ τὸν ἐν ἑαυτῇ κεστόν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἅπασιν αὕτη παρέχεται τὴν ἔνθεσμον πρὸς ἄλληλα
 κοινωνίαν.
 20 Ἀλλὰ πῶς λέγονται πρῶτον μὲν εἰς εὐνὴν φοιτῆσαι τὴν
 ἀρχὴν φίλους λήθοντε τοκῆας, ἔπειτα μειζόνως ἀλλή-
 λους συνάπτεσθαι νῦν δι' ἔρωτος ὑπερβολήν, ὃν ὁ Ζεὺς
 ἠρώσθη τῆς Ἥρας; ἢ διτταὶ καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν εἰσιν
 αἱ ιδιότητες καὶ τῆς ἐνώσεως ἢ μὲν συμφυῆς τοῖς ἐνιζο-
 25 μένοις, ἢ δὲ ἄνωθεν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν τελειότερων αἰτίων
 ἐφήκουσα. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐτέραν λανθάνειν λέγονται
 τοὺς ἑαυτῶν γεννήτορας, ὥς ἂν ἰδίαν ταύτην λαχοῦσαι τὴν
 ἔνωσιν, κατὰ δὲ τὴν λοιπὴν ἐπ' αὐτὰ ἀνάγεσθαι τὰ σφέ-
 τερα αἷτια· διὸ καὶ μείζονα ταύτην εἶναι καὶ τελειότεραν
 30 ἐκείνης. ἀμφοτέρων δὲ ὁμοῦ καὶ διακαινίως οὐσῶν παρὰ

3 sc. a dis συνοχικοῖς (theol. Plat. IV 16 p. 207 ss.)
 12 αὐτὴν] αὐτῇ¹ 13 <καὶ> αἱ Raderm.

τοῖς θεοῖς οἱ μῦθοι μερίζουσιν, ὥς τὸν ὕπνον καὶ τὴν ἐργήγορσιν, ὥς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐπιστροφὴν, ὥς τὴν μετάδοσιν | τῶν οἰκείων ἀγαθῶν εἰς τὰ δεύτερα καὶ τὴν f.81v. μέθεξιν τῶν πρωτουργῶν αἰτίων· καὶ γὰρ ταῦτα συννυπάρχοντα ἀλλήλοις οἱ μυθοπλάσται τὴν ἀλήθειαν ἐπικρυπτό- 5 μενοι χωρίζουσιν. Πάντα ἄρα κατὰ τὸν θεολογικὸν τρόπον Ὀμήρῳ τὰ περὶ τῆς συνουσίας λέγεται τοῦ τε μεγίστου Διὸς καὶ τῆς Ἥρας. μαρτυρεῖ δὲ ἄρα τούτοις καὶ ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης [p. 404^b], οὐκ ἀλλαχόθεν αὐτὴν ἐτυμολογῶν ἢ ἀπὸ τοῦ ἔρωτος, ὥς τῷ Δίῳ, φησὶν, οὕσαν ἐρα- 10 στήν. οὐκ ἄρα κατὰ τὴν ἀπόρρητον θεωρίαν ἐγκαλέσομεν Ὀμήρῳ τοιαῦτα γεγραφοῦσι περὶ τῶν μεγίστων τούτων θεῶν. εἰ δὲ μὴ προσήκοντα νέοις ἐστὶ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκούειν, ἀλλ' ἡμῖν, φαῖεν ἂν οἱ ποιηταὶ τῶν τοιούτων, οὐ πρὸς νέους ὁ λόγος οὐδὲ παιδευτικῶς τὰ τοιαῦτα γράφομεν, ἀλλὰ 15 μαινομένῳ στόματι· καὶ ταῦτα ἡμᾶς ἢ τῶν Μουσῶν ἐργάζεται μανία, ἧς τὸν στερόμενον τῶν ἐπὶ ποιητικὰς θύρας ἀφικομένων ἀτελεῖ καὶ αὐτὸν καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ προσειρήκασιν. Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης συνουσιῶν καὶ τῶν Ἥφαιστον 20 δεσμῶν ἐφεξῆς διέλθωμεν. οὐδὲ γὰρ ταῦτα προσέειπαι φησιν ὁ Σωκράτης [III p. 390^c] οὐδὲ τοὺς τοιούτους μύθους παραδώσειν τοῖς νέοις. τί οὖν καὶ διὰ τούτων ἢ ποιήσεις αἰνίσσεται, λέγωμεν συντόμως.

10 ἐρατή Pl. 16 cf. Heraclit. fr. 12 et Phaedr. 245^a
21 προσέειπαι] i ex ἡ

Τί αἰνίττεται ἡ μυθολογία περὶ Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεως καὶ τῶν Ἡφαιστοῦ δεσμῶν, οἷς λέγει συν-δεῖν ἀμφοτέρους τὸν Ἡφαιστον. IE

1. 82r Ἀμφω μὲν οὖν οἶδε οἱ θεοὶ περὶ πάντα τὸν κόσμον
5 ἐνεργοῦσιν, ὃ τε Ἡφαιστος λέγω καὶ ὁ Ἄρης, ὃ μὲν δια-
κρίνων τὰς ἐναντιώσεις τοῦ παντός καὶ ἀνεγείρων ἀεὶ καὶ
σώζων ἀτρέπτως, ἵνα τέλειος ὁ κόσμος ἦ πᾶσιν τοῖς εἰδεσιν
συμπεπληρωμένος, ὃ δὲ τὴν ὅλην αἰσθητὴν διακόσμησιν
10 τεχνικὴν ἀπεργαζόμενος καὶ λόγων φυσικῶν καὶ δυνάμεων
ἀποπληρῶν, καὶ περὶ μὲν τὸν οὐρανὸν εἴκοσι τρίποδας
ὑφιστάς, ἵνα τῷ τελεωτάτῳ τῶν πολυέδρων αὐτὸν κατακοσμή-
σχημάτων, τὰ δὲ ὑπὸ σελήνην ποικίλα καὶ πολύμορφα δια-
πλάττων εἶδῃ·

15 πόρπας τε γναπτὰς θ' ἔλικας κάλυκας τε καὶ
ὄρμους [Π. Σ 401]

κατὰ τὴν ἔντεχον ποίησιν δημιουργῶν. καὶ δὴ καὶ Ἀφρο-
δίτης ἀμφω δεόνται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐνεργείας, ὃ μὲν ἵνα
τοῖς ἐναντίοις ἁρμονίαν ἐμποιήσῃ καὶ τάξιν, ὃ δὲ ἵνα τοῖς
αἰσθητοῖς δημιουργήμασιν κάλλος ἐναπεργάσῃται καὶ ἀγλαΐαν,
20 ὅση καὶ τόνδε τὸν κόσμον κάλλιστον ἀποτελέσαι τῶν ὁρω-
μένων ἡδύνατο. πανταχοῦ δὲ τῆς Ἀφροδίτης οὔσης ὃ μὲν
Ἡφαιστος αὐτῆς ἀεὶ κατὰ τὰς ὑπερτέρας μετέχει τάξεις, ὃ
δὲ Ἄρης κατὰ τὰς ὑποδεεστέρας· οἷον εἰ ὁ Ἡφαιστος ὑπερ-
κοσμίως, ὁ Ἄρης ἐγκοσμίως, καὶ εἰ ἐκεῖνος οὐρανίως, ὑπὸ
25 σελήνην οὗτος. διὸ καὶ ὃ μὲν κατὰ βούλησιν τοῦ Διὸς
ἄγεσθαι λέγεται τὴν Ἀφροδίτην, ὃ δὲ μοιχεύειν αὐτὴν με-
μυθολόγηται. τῷ μὲν γὰρ δημιουργῷ τῶν αἰσθητῶν κατὰ
φύσιν ἐστὶν ἡ πρὸς τὴν καλλοποιὸν αἰτίαν καὶ συνδετικὴν
κοινωνία, τῷ δὲ τῆς διαιρέσεως προστάτῃ καὶ τῆς ἐναντιώ-

10 cf. Π. Σ 373 14 γναπτὰς ut Homeri Townl., γναμ-
πτὰς cett. 20 cf. Tim. 30¹ 22 μετέχει] é ir. m³ | τάξεις]
ei ex i m³ 25 οὗτος] ὁ αὐτός

σεως τῶν ἐγκοσμίων ἄλλοτρία πῶς ἔστιν ἢ τῆς ἐνώσεως 389
 χορηγὸς δύναμις· τοῖς γὰρ συναγωγαῖς | τὰ διακριτικὰ 1.82v.
 γένη τῶν θεῶν ἀντιδιήρηται. ταύτην τοίνυν τὴν τῶν
 ἀνομοίων αἰτίων σύμπνοίαν οἱ μῦθοι μοιχέλαν προσειρήκα-
 σιν. ἔδει δὲ ἄρα τῷ παντὶ καὶ τῆς τοιαύτης κοινωνίας, 5
 ἵνα καὶ τὰ ἐναντία συναρμοσθῇ καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ πόλε-
 μος τέλος ἔχῃ τὴν εἰρήνην. ἐπειδὴ δὲ ἄνω μὲν ἐν τοῖς
 οὐρανίοις τὸ κάλλος προλάμπει καὶ τὰ εἶδη καὶ ἡ ἀγλαΐα
 καὶ τὰ Ἑφαιστότενκτα δημιουργήματα, κάτω δὲ ἐν τῇ γε-
 νέσει τῶν στοιχείων ἡ ἀντίθεσις καὶ ἡ μάχη καὶ ἐναντιώσεις 10
 τῶν δυνάμεων καὶ ὅλως τὰ Ἀρεϊκὰ δῶρα, διὰ δὲ τοῦτο καὶ
 τὴν σύνερξιν τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐφορᾷ μὲν
 ἄνωθεν ὁ Ἥλιος, μηνύει δὲ τῷ Ἑφαιστῷ, καθ' ὅσον αὐτοῦ
 συνεργεῖ ταῖς ὕλαις ποιήσεσιν. ὁ δὲ Ἑφαιστος δεσμοῖς περι-
 βάλλειν αὐτοὺς λέγεται παντοίοις ἀφανέσι τοῖς ἄλλοις, ὡς 15
 ἂν καὶ τὰ γενητὰ κατακοσμῶν τοῖς τεχνικοῖς λόγοις καὶ
 μίαν σύστασιν ἀπεργαζόμενος ἔκ τε τῶν Ἀρεϊκῶν ἐναντιώ-
 σεων καὶ τῶν συναρμοστικῶν τῆς Ἀφροδίτης ἀγαθῶν· δεῖ
 γὰρ ἀμφοῖν τῇ γενέσει. ἐπεὶ δὲ ἄλλοι μὲν οἱ δεσμοὶ τῶν
 οὐρανίων, ἄλλοι δὲ οἱ τῶν ὑπὸ σελήνην (οὐ μὲν γὰρ εἰσιν 20
 ἄλυτοι, καθάπερ φησὶν ὁ Τίμαιος [p. 43^a], οὐ δὲ λυτοί),
 διὰ δὲ τοῦτο λύει πάλιν ὁ Ἑφαιστος τοὺς δεσμούς, οἷς
 τὸν Ἄρη συνέδησε καὶ τὴν Ἀφροδίτην, καὶ τοῦτο διαφερόν-
 τως ποιεῖ τῷ Ποσειδῶνι πειθόμενος· ὃς δὲ τὴν ἀιγενεσίαν
 σώζεσθαι βουλόμενος καὶ τὸν κύκλον τῆς μεταβολῆς εἰς 25
 ἑαυτὸν ἀνακυκλεῖσθαι τὰ τε γενόμενα φθορᾶς ἀξιοῖ καὶ τὰ
 φθαρόντα εἰς γένεσιν ἀναπέμπει. Τί οὖν θαυμαστόν, | εἰ 1.83r.
 καὶ Ὅμηρος ὑπὸ τῶν Ἑφαιστοῦ δεσμῶν τὸν τε Ἄρεα καὶ
 τὴν Ἀφροδίτην συνδεῖσθαι φησιν, ὅπου καὶ ὁ Τίμαιος
 τοὺς λόγους τοὺς δημιουργικούς, οἷς οἱ κατ' οὐρανὸν τὰ 30
 γενητὰ συνιστᾷσιν, δεσμοὺς προσελῶκεν [p. 31°]; πῶς δὲ

οὐ κατὰ τὴν <τῶν> πραγμάτων λέγεται φύσιν τὸ λύειν αὐτὸν τὰ δεδεμένα τῶν γενεσιουργῶν δεσμῶν λυτῶν ὑπαρχόντων; καὶ ἔοικεν ὅ τε ὅλος δημιουργὸς ἐκ τῶν ἐναντίων στοιχείων τὸν κόσμον συνιστὰς καὶ δι' ἀναλογίας ἐν αὐτῷ
 5 φιλίαν ἀπεργαζόμενος συνάγειν εἰς ταὐτὸν τὰς Ἥφαιστου καὶ Ἄρεως καὶ Ἀφροδίτης ἐνεργείας, καὶ γεννῶν μὲν τὰς ἐναντιώσεις τῶν στοιχείων κατὰ τὸν ἐν ἐνυτῷ γεννᾶν Ἄρεα, φιλίαν δὲ μηχανώμενος κατὰ τὴν τῆς Ἀφροδίτης δύναμιν ἐνεργεῖν, συνδέων δὲ τοῖς Ἀρεϊκοῖς τὰ Ἀφροδίσια καὶ τὴν
 10 Ἥφαιστου τέχνην ἐν παραδείγματι προειληφέναι· πάντα γὰρ ἔστιν αὐτὸς καὶ μετὰ πάντων ἐνεργεῖ τῶν θεῶν. καὶ δὴ καὶ οἱ νέοι δημιουργοὶ τὸν σφέτερον πατέρα μιμούμενοι ζῶν τε ἀπεργάζονται θνητὰ καὶ φθίνοντα πάλιν δέχονται, τῷ Ἥφαιστῳ συναπογεννῶντες τοὺς ἐνταῦθα δεσμούς καὶ
 15 τῆς λύσεως αὐτῶν προειληφότες αὐτοὶ τὰς αἰτίας· πανταχοῦ γὰρ ὁ τὸν δεσμὸν περιέχων καὶ τὴν τῆς λύσεως οἶδεν ἀνάγκη.

Τίνα ῥητέον πρὸς τὰς τοῦ Σωκράτους
 ἐπιστάσεις περὶ φιλοχρηματίας τῆς παρ' Ὀμήρου τοῖς
 20 ἥρωσιν ἀποδιδομένης. 15

Τοσαῦτα καὶ πρὸς ταύτην εἰρήσθω τοῦ Σωκράτους τὴν
 1. 83 γ. ἐπίστασιν· μετὰ δὲ ταύτην ἐκεῖνα ἐπισκεπτέον, ὅσα δὴ φη-
 σιν τὸ φιλοχρήματον ἡμῶν αὔξειν τῆς ψυχῆς. τί γὰρ βουλό-
 μενος ὁ Φοῖνιξ τῷ Ἀχιλλεῖ συνεβούλευεν δῶρα μὲν λαβόντι
 25 τῆς μήνιος ἀπαλλάττεσθαι, ἄλλως δὲ μή; τί δὲ Ἀχιλλεὺς ὁ
 καὶ παρὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος δῶρα λαμβάνων ὑπὲρ τῆς
 ἵβρεως καὶ τὸν τοῦ Ἑκτορος νεκρὸν οὐκ ἄλλως ἀποδιδούς
 ἢ μετὰ χρημάτων λήψεως; ὁ γὰρ τῶν τοιούτων κατήκοος
 γιγνόμενος δεινὴν καὶ ἀπλήρωτον τὴν ἐπιθυμίαν περὶ τὴν

2 λυτῶν] αὐτῶν 10 γὰρ (i. e. ἄρ') ex γὰρ m³ uv.
 11 cf. Tim. 42¹ 13 δέχονται exp. m³ uv. 16 ὁ ss. m³
 18 cf. Pl. III 390^d sq.

τῶν χρημάτων κτῆσιν ἀπεργάζεται. Πρὸς δὴ ταῦτα καὶ
 ἡμεῖς ἐν βραχεῖ λέγωμεν, ὅτι καὶ ὁ Φοῖνιξ συνεβούλευε
 χρήματα λαβόντι παύεσθαι τῆς ὁργῆς, καὶ Ἀχιλλεὺς λαβὼν
 ἀπηλλάττετο, τεκμήριον ἄμφω ποιούμενοι τὴν τῶν χρημάτων
 δόσιν τῆς τοῦ διδόντος μεταμελείας, ἀλλ' οὐχ ὥς τὸ φιλο- 5
 χρήματον ἀποπιμπλάντες τῆς ψυχῆς, οὐδ' ὥς ὄρον τῆς
 εὐδαιμονίας ἡγούμενοι τὴν τῶν χρημάτων αὕξησιν. οὐδὲ
 γὰρ τὴν ἀρχὴν αὐτοὶ τὰ χρήματα ἤτησαν, ἀλλὰ προτεινό-
 μενα ἐδέξαντο. εἰ δὲ καὶ τοῦ Ἑκτορος τὸν νεκρὸν χρημά-
 των ἀπέδοτο τῷ πατρὶ, τάχα μὲν καὶ ἔθος τι τοιοῦτον εἶναι 10
 φήσομεν, λύτρα δέχεσθαι τῶν πολεμίων σωμαμάτων. δεῖ δὲ
 αὖ κακεῖνο συννοεῖν, ὅτι στρατηγικὸν καὶ τοῦτο εἴποι τις ἂν,
 τὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν περικόπτειν τὴν εὐπορίαν, αὕξειν δὲ
 τὰ τῶν οἰκείων ἐν ἀλλοτρίᾳ χώρᾳ πολεμεῖν ἀναγκαζομένων.
 ἀλλὰ ταῦτα πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα τοῖς μὲν ἥρωσιν ἐκείνοις 15
 λόγον τινὰ εἶχεν ὑπ' αὐτῶν πραττόμενα, καὶ περιστατικῶς
 ἐνεργοῦσιν καὶ κατ' ἄλλα ἔθῃ τὰς πράξεις μετιοῦσιν· τοῖς f. 84r.
 δὲ ὑπ' αὐτῷ νομοθέτῃ τρεφομένοις ἀνεπιτήδεια πάντως ἐστὶν
 ἀκούειν, ὧν αἷ τε φύσεις φιλόσοφοι καὶ ἡ παιδεία πρὸς
 ταύτην βλέπουσα τὴν ζωὴν παραδέδοται, κτήσεις δὲ καὶ 20
 περιουσίαι παντελῶς ἀφήρηται. εἰ δὲ βούλεσθε, κακεῖνα
 προσθεῶμεν τοῖς εἰρημένοις ὑπὲρ Ἀχιλλεύς, ὅτι καὶ τῷ
 Ἀγαμέμνονι φιλοχρηματίαν αὐτὸς ἐγκαλεῖ καὶ ὥς ἐπονεί-
 διστον διαβάλλει τὸ πάθος·

Ἀτρεΐδῃ κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων [Π. Α122]. 25
 καὶ τὴν ὀλιγυρίαν ἣν ἔχει περὶ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν
 αὐτὸς παρίσθησι λέγων, ὅτι πάντα κατορθῶν καὶ πόλεις
 ἀνδραποδιζόμενος καὶ αἰχμαλώτους λαμβάνων σμικρὰ ἐκ
 πολλῶν κομιζόμενος οὐ διαφέρεται καὶ ὥς τῶν ὄλων ἐπι-
 τρέπει τῷ Ἀγαμέμνονι τὴν διανομήν, ἐν οὐδενὸς μέρει τὴν 30
 τε παρουσίαν αὐτῶν καὶ τὴν αὕξησιν τιθέμενος·

ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
 ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων
 [Π. Α 167 sq.].

4 ἔτι δὲ οὐδὲ προτείνοντος τοῦ Ἀγαμέμνονος τὰ δῶρα προσ-
 890 ἵκατο [τε] τὴν ἀρχήν, ὅτε μήπω καιρὸν ᾤετο τῆς πρὸς
 αὐτὸν εἶναι διαλλαγῆς. οὕτως οὐχ ἡ τῶν χρημάτων ὑπό-
 σχεσις ἡμερώτερον αὐτὸν ἐποίει περὶ τὸν ὑβριστήν, ἀλλὰ
 καὶ ὅτε προσήκειν ὑπέλαβεν καταλῦσαι τὴν μῆνιν, αὐτὸς
 μὲν ὥς τῷ φίλῳ τιμωρήσων παρεσκευάζετο, τὰ δὲ δῶρα
 10 ὑπ' ἐκείνου μῆτε ἐπιστρεφομένου πρὸς αὐτὰ τοῦ Ἀχιλλέως
 μῆτε προστίθεσθαι τι τοῖς αὐτοῦ νομίζοντος ἀγαθοῖς ἀπε-
 πληροῦτο. δηλοῖ δὲ αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τῷ ἄγωνι
 f. 84v. προτεθέντων ἄθλων τὴν περὶ ταῦτα | ὀλιγορίαν. καὶ γὰρ
 ἕκαστον τῶν ἀγωνιστῶν τοῖς προσήκουσιν δώροις ἐφιλο-
 15 φρονήσατο, τὸν <δὲ> Νέστορα δι' ἡλικίαν ἀθλεῖν οὐ δυνά-
 μενον τῇ χρυσῇ φιάλῃ τῶν ἄλλων διαφερόντως ἐδωρήσατο.
 πῶς οὖν φιλοχρήματος καθ' Ὅμηρον ὁ χρώμενος εἰς δέον
 τοῖς χρήμασιν, καὶ παρόντων ὀλιγορῶν καὶ ἀπόντα μὴ περι-
 εργαζόμενος καὶ ἐλασσοῦσθαι περὶ αὐτὰ τῶν ἄλλων ἀνεχό-
 20 μενος καὶ ὀνειδίζων ἐν μέσοις τοῖς Ἑλλήσιν ὥς νόσημα
 ψυχῆς τὸ πάθος τῷ πλεονάζοντι κατὰ τὴν τῶν χρημάτων
 ἄμετρον ὄρεξιν; πῶς δὲ ὁ Φοῖνιξ φιλοχρηματίας διδάσκαλος,
 ἕθους τι παλαιὸν Ἑλληνικὸν ἀποπληροῦν κελεύων; οὕτω
 γάρ, φησί,

25 καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν,
 δωρητοὶ τ' ἐπέλοντο παραρρητοὶ τ' ἐπέεσσιν [Π.
 I 524. 526].

ἀλλὰ ταῦτα μὲν τοῖς ἡρωϊκοῖς πρέποντα χρόνοις καὶ τοῖς
 ἔθεσιν, οἷς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἐχρῶντο, τῆς ἀκροτάτης
 ἡξίωται παρ' Ὀμήρῳ μιμήσεως. τοῖς δὲ παρ' ἡμῖν τρεφο-

2 ἐπὴν κε κάμω 9 παρεσκευάζετο m² | δὲ ss. m²
 12 cf. Π. Ψ 262 sqq. 615 sqq. 23 τι] ἐστὶ (ἐστὶ ἕθους b)

μένοις νέοις πολλοῦ δεῖ τὰ τοιαῦτα προσήκειν, οἷς οὐδὲν ἔργον ὑπὸ τοῦ νομοθέτου προστέτακται πλήν τῆς παιδείας καὶ τῆς εἰς ἀρετὴν ἀγωγῆς· χρημάτων δὲ ἐπιμέλεια καὶ τῶν ἀναγκαίων τοῖς τὸν θνητὸν βίον διαζῶσιν φροντὶς ἄλλοις παραδέδοται τοῖς εἰς τὴν κάτω πόλιν τελοῦσιν.

5

12 Πῶς δεῖ ἀπολογεῖσθαι ὑπὲρ τῆς φαινομένης
περὶ τὸ θεῖον ὀλιγορίας ἐν τῇ ποιήσει τῶν ἡρώων.

Τούτων δὲ αὖ τὸν εἰρημένον τρόπον ἔχόντων ἐπόμενον ἂν εἴη καὶ τὰ ἄλλα ἐφεξῆς ἀνεγείραι τῶν ἀπορημάτων, ὅσα 9 τῷ Ἀχιλλεῖ τὴν | περὶ τὸ θεῖον ὀλιγορίαν ἐγκαλεῖ. πῶς f. 85r. γὰρ <οὐ> τοιοῦτος ὁ πρὸς μὲν τὸν Ἀπόλλω τοιαῦτα ἀποτολμῶν φθέγγεσθαι·

ἔβλαψάς μ' ἐκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων [Π.

X 15],

πρὸς δὲ τὸν ποταμὸν Ξάνθον διαμαχόμενος ὄντα θεόν, ἀντὶ 15 δὲ τοῦ Σπερχειοῦ τῷ Πατρόκλῳ νεκρῷ ὄντι προσάγων τὰς τρίχας [Π. Ψ 141 sqq.]; ὅτι μὲν οὖν εἴτερο τις ἄλλος τῶν ἡρώων καὶ Ἀχιλλεύς περὶ τὰ θεῖα καθ' Ὅμηρόν ἐστιν ἀσφαλέστατος, δηλοῖ καὶ τὸν Ἀπόλλω θεραπεύειν αὐτὸς συμβουλεύων θυσίαν τε πέμπειν τῷ θεῷ παρασκευάζων τοὺς 20 Ἕλληνας καὶ τὸν ἱερέα τοῦ θεοῦ παντοδαπῶς ἐκμειλίττεσθαι, καὶ τοῖς τῆς Ἀθηνᾶς ἐπιφοιτησάσης αὐτῷ προστάγμασιν ἐτοίμως πειθόμενος, καὶ ἐπ' αὐτῷ θυμῷ, καὶ τὸ περὶ τοὺς θεοὺς σέβας καὶ μέχρι τῆς ἀλογίας διατείνων, καὶ πάντων μάλιστα πεπεισμένος, ὅτι τὸ τοῖς θεοῖς ὑπηρετεῖν καὶ 25 τῆς τῶν κρειττόνων βουλήσεως ἐξάπτειν ἑαυτὸν ἀνυσιμώτατον ἐστὶ πρὸς τὴν ἐκείνων εὐηκοῖαν, σπένδων τε τῷ Διὶ

19 cf. A 64 sqq. 127 sqq. 22 cf. A 216 25 cf. A 217
ὅς κε θεοῖς ἐπιπεύθεται, μάλα τ' ἔκλυνον αὐτοῦ 27 cf. II
225 sqq. | τῷ

καὶ εὐχόμενος μετὰ τῆς πρεπούσης τοῖς θεοῖς ἐπιστήμης.
καὶ γὰρ τὸ προκαθῆραι τὴν φιάλην καὶ τὸ μόνῳ τῷ Διὶ
ταύτην ἐξαίρετον ἀνεῖναι καὶ τὸ ἐν μέσῳ ἔρκει σπάντα τὸν
ἐκ μέσου τοῦ κόσμου πανταχοῦ διήκοντα καλεῖν τῆς περὶ
5 τὸ θεῖόν ἐστιν εὐλαβείας καὶ τῆς γνώσεως τῶν οἰκείων τοῖς
τιμωμένοις συνθημάτων τεκμήριον ἐναργές. εἰ δὲ πρὸς τὸν
Ἀπόλλω θρασύτερα τοῦ δέοντος ἀπέρριψεν, ἐννοεῖν χρὴ τὰς
Ἀπολλωνιακὰς ἀτάξεις ἄνωθεν ἄχρῃ τῶν τελευταίων διηκού-
9 σας, καὶ τὰς μὲν θείας οὐσας, τὰς δὲ ἀγγελικὰς, τὰς δὲ δαι-
1. 85 γ. μονίας, καὶ ταύτας πολυειδῶς μεριζομένας· καὶ ὥς οὐ
πρὸς τὸν θεὸν ἀποτείνεται διὰ τῶν τοιούτων ζημάτων, ἀλλὰ
πρὸς τὸν δαιμόνιον, καὶ τοῦτον οὐ τὸν πρῶτιστον καὶ τοῖς
ὀλικὴν ἔχουσιν ἐπικράτειαν συντεταγμένον, ἀλλὰ τὸν τῶν
καθ' ἕκαστα προσεχῶς ἐπιστατοῦντα καὶ (τί γὰρ οὐ δεῖ λέ-
15 γειν σαφῶς;) τὸν τοῦ Ἑκτορος αὐτοῦ φρουρόν. λέγει γέ
τοι διαρρήδην ὁ ποιητής·

αὐτῷ γὰρ ἐκάεργος Ἀγήνορι πάντα εἰοικῶς

ἔσθι προῖθ' Ἀχιλῆος [Il. Φ 600 sq.].

τοῦτον τοίνυν τὸν Ἀπόλλω, καθ' ὅσον αὐτῷ πρὸς τὴν
20 πρᾶξιν ἐμποδῶν γίνεται φυλάττων ἀπαθῆ τὸν πολέμιον,
ὀλοώτατον ἀποκαλεῖ, καὶ οὐ περὶ αὐτὸν πλημμυλεῖ τὸν
θεόν, ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς μερικωτάτοις τεταγμένον τῆς
Ἀπολλωνιακῆς σειρᾶς. καὶ δεῖ μὴ πάντας τοὺς λόγους μη-
δὲ τὰς ἐνεργείας εἰς ἐκεῖνον ἀναπέμπειν τὸν πρῶτιστον,
25 ἀλλὰ καὶ τὰς δευτέρας αὐτοῦ καὶ τρίτας ἀναλογίζεσθαι προ-
όδους, οἷον τίς μὲν ὁ τῷ Διὶ σύνθακος καὶ τοῖς Ὀλυμπίοις
θεοῖς, τίς δὲ ὁ τὴν ἡλιακὴν σφαῖραν ἐπιστρεφόμενος, τίς
δὲ ὁ ἀέριος Ἀπόλλων, τίς δὲ ὁ χθόνιος, τίς δὲ ὁ τῆς
Τροίας προστάτης, τίς δὲ ὁ τοῦ Ἑκτορος ιδίως προνοῶν,
30 περὶ οὗ καὶ ὁ ποιητὴς λέγει·

12 καὶ ἐν τοῖς
ποιητήσ. ss. ὅτι m³ υν.
λωνιακῆς

13 συντεταγμένον] συν ss.
18 πρόσθι ποδῶν Hom.

16 post
23 ἀπο-

ᾧχετο δ' εἰς Ἀἶδαο, λίπεν δέ ἐ Φοῖβος Ἀπόλ-
λων [Π. X 213].

εἰς γὰρ ταύτας ἀπάσας βλέποντες τὰς τάξεις δυνησόμεθα
καὶ τοὺς τοῦ Ἀχιλλέως λόγους πρὸς τινὰ τοιαύτην μερικὴν
δύναμιν ἀναφέρειν, σώζειν μὲν τὸ προνοούμενον ἐθέλουσαν, 5
ἐμποδίζουσαν δὲ τῷ Ἀχιλλεῖ περὶ τὰς κατορθώσεις. καὶ γὰρ
τὸ ἔβλαψας οἰκείως ἂν ἔχοι πρὸς τὸν τοιοῦτον δαίμονα,
τοῦ τέλους τῶν παρόντων πόνων αὐτὸν ἀφαιρούμενον. f. 106 r.
καὶ τὸ ὀλοώτατε δηλοῖ σαφῶς τὸν διαφερόντως αὐτῷ τῶν
ἄλλων θεῶν τε καὶ δαιμόνων ἐναντιούμενον· ὁ γὰρ τὸν 10
μάλιστα λυπήσαντα φυλάττων ἀπαθῇ παντὸς μᾶλλον ἐμ-
ποδὸν γίνεται τῷ λυπηθέντι πρὸς τὴν τῆς τιμωρίας ἀπαί-
τησιν. εἰ δὲ μὴδὲ οὗτος ὁ τρόπος τῶν λόγων ἀξήμιος τῷ
Ἀχιλλεῖ γέγονεν, ἀλλὰ μικρὸν ὕστερον καὶ αὐτὸς ὑπὸ δὴ
τινος Ἀπολλωνιακῆς δυνάμεως ἀναιρεῖσθαι λέγεται· 15

ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἔσθλὸν ἐόντ' ὀλέσωσιν [Π. X 359 sq.],

πῶς οὐχὶ καὶ διὰ τούτων ἡμᾶς ἢ ποιήσεις περὶ τὸ θεῖον
σωφρονεστερόους ποιεῖ καὶ τὸ δαιμόνιον; καίτοι με οὐ λέ- 391
λήθεν, ὅτι τοῖς περὶ τὰς τελετὰς δεινοῖς πολλὰ τοιαῦτα περὶ 20
τοὺς δαίμονας ἀποτετόλμηται· ἀλλ' ἴσως ἐκείνοις μὲν ὑπὸ
θειοτέρων δυνάμεων φρουρουμένοις οὐδεμίαν τὰ τοιαῦτα
ζημίαν ἐπάγειν ἐστὶν ἱκανά, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀνθρώποις ἔπε-
ται δίκη σωφρονίζουσα τὴν ἐν τοῖς λόγοις πλημμέλειαν.

Καὶ μὴν καὶ περὶ τῆς πρὸς τὸν Ξάνθον αὐτοῦ λεγο- 25
μένης μάχης οὐ χαλεπὸν ἀπαντᾶν. οὐ γὰρ πρὸς αὐτὸν
τὸν θεὸν ἀπειθῆς ἦν, ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ φαινόμενον ὕδωρ
ἐμποδίζον αὐτῷ τὴν κατὰ τῶν πολεμίων δρμὴν ἢ πρὸς τινὰ
τῶν ἐγγχωρίων δυνάμεων μετὰ θεῶν συμμαχῶν ἡγωνίζετο·
καὶ γὰρ Ἀθηναῖς καὶ Ποσειδῶνος αὐτῷ παρόντων καὶ 30

13 εἰ m³ | ἵνα m¹ | μηδὲ] δὲ exp. m² 20 cf. Apul. met.
III 16 pap. Leid. V II 16 IV 34 (Neue Jahrb. Suppl. XVI)
22 τὰ τοιαῦτα ζημίαν im. add. m³

συμπνεόντων ἀνθίστατο. καὶ μοι δοκεῖ κατὰ πάσας τὰς δια-
 φορὰς ἢ ποιήσεις τοὺς ἀγῶνας διαπλέκουσα, καὶ τότε μὲν
 ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους μάχας ἱστοροῦσα, τότε δὲ τῶν
 5 κρειττόνων γενῶν, ὥσπερ ἐν τῇ καλουμένῃ θεομαχίᾳ, καὶ
 1.86 γ. ταύτην παραδοῦναι τὴν ἀντί|στασιν τῶν ἡρώων πρὸς τι-
 νας δαιμονίας φύσεις, ἐνδεικνυμένη τοῖς τῶν τοιούτων
 ἐπατεῖν δυναμένοις, ὅτι καὶ τὰ πρώτιστα τῶν τελευταίων
 ἐξισοῦται πως τοῖς ἐσχάτοις τῶν πρώτων, καὶ διαφερόντως
 ὅταν ὑπ' αὐτῶν κινῆται καὶ φρουρῇται τῶν θεῶν. καὶ οὐκ
 10 Ἀχιλλεὺς πρὸς τὸν ἔξανθον μόνος, ἀλλὰ καὶ Ἡρακλῆς οὕτω
 πρὸς τὸν Ἀχελῷον διαγωνίσασθαι λέγεται, πρὸς ὃν καὶ ὁ
 Ἀχιλλεὺς τὴν ἑαυτοῦ ζωὴν ἐπανάγων οὐδὲ τοὺς τοιούτους
 ἀγῶνας ἀπεσείετο.

Τὸ δὲ δὴ τρίτον τῶν προκειμένων ζητημάτων διαλύ-
 15 σουμεν λέγοντες, ὅτι πρώτιστον μὲν ἦν τῷ Ἀχιλλεῖ καὶ προ-
 ηγούμενον ἀγαθὸν ἐπανελθόντι τῷ Σπερχειῷ τὰς τρίχας
 ἀποκεῖραςθαι κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν· ἀπογνόντι δὲ ἄρα τῆς
 ἐπανόδου καὶ τοῦτο πεισθέντι προειπούσης τῆς μητρός·

αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἑκτορα πότμος ἐτοῖ-
 20 μος [Π. Σ 96],

πῶς οὐχὶ τὸ δεύτερον ἦν ἀναγκαῖον εἰς τιμὴν τοῦ φίλου
 τὰς κόμας ἀφελεῖν; ἐπεὶ καὶ ὁ παρ' ἡμῖν Σωκράτης δέχε-
 ται τοὺς στεφάνους, οὓς ὁ Ἀλκιβιάδης ἔφερεν τῷ θεῷ, καὶ
 ἀναδεῖται καὶ οὐδὲν οἶεται πλημμελὲς οὔτε αὐτὸς ποιεῖν οὔτε
 25 ποιοῦντα τὸν νεανίσκον περιορᾶν· καὶ ταῦτα ἐν Ἀλκιβιάδῃ
 δευτέρῳ [p. 151^a] παρειλήφαμεν. ἔω λέγειν, ὥς οὐδὲ ἱεραὶ
 πω τοῦ ποταμοῦ γεγόνεσαν αἱ τρίχες· ὁ γὰρ μετὰ τὴν
 ἐπάνοδον ἱεράς αὐτὰς ἀνήσειν ἐπαγγεῖλάμενος ἀφαιρεθεὶς
 τῆς ἐπανόδου συναφῆρηται καὶ τῆς τῶν τριχῶν ἀφιερώσεως.

5 θεομαχία (sc. in Iliadis T) 10 cogitare videtur de Σ
 117 16 ἀγαθὸν] an καθήκον? 24 οὐδὲν] ν ss. m³

ΙΗ Πῶς ἀπολογητέον ὑπὲρ τῆς τῶν ἡρώων ἐν τῇ ποιήσει περὶ τὸν βίον φαινομένης ὀλιγωρίας ἢ ὅλως ἀτόπου παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐν τοῖς μύθοις ἱστορίας.

Ἀλλὰ τούτων μὲν ἄδην· ὑπόλοιπον δὲ ἐστὶ μοι περὶ τῶν f. 87 r. εἰς τὸν Ἑκτορα τῷ Ἀχιλλεῖ πεπραγμένων καὶ τῶν περὶ τὸ 5 σῆμα ἔλξεων τοῦ Πατρόκλου, καὶ ὧν εἰς τοὺς ζωγρηθέντας ἔδρασεν ἐμβαλὼν εἰς τὴν πυράν, τὸν εἰκότα λόγον ἀποδοῦναι. ταῦτα γὰρ οὐκ ἀληθῆ περὶ ἀνδρὸς λέγεσθαι φησιν ὁ Σωκράτης [p. 391^ο], ὅς ἦν θεᾶς παῖς καὶ Πηλέως τοῦ σωφρονεστάτου, καὶ ἀπὸ Διὸς φύντος καὶ ὑπὸ τῷ σοφω- 10 τάτῳ Χείρωνι τεθραμμένον. εἴρηται μὲν οὖν καὶ ὑπὸ τῶν παλαιῶν, ὡς Θετταλικόν τι τοιοῦτον ἔθος ἦν (καὶ ὁ Κυρηνάιος μαρτυρεῖ ποιητής·

πάλαι δ' ἔτι Θεσσαλὸς ἀνὴρ

ῥυστάζει φθιμένων ἀμφὶ τάφον φονέας) 15 καὶ ὡς ταῦτα συμπληροῦντα τὴν περὶ τὸν Πάτροκλον ὁσίαν παρεῖληπται. εἰ δὲ καὶ ὁ Ἑκτωρ εἶλκε τὸν Πάτροκλον ὄντα νεκρόν, ἵνα

ἀπ' ὁμοιῶν κεφαλὴν τάμοι ὁξέϊ χαλκῷ,
τὸν δὲ νέκυν Τρώησιν ἐρυσάμενος κυσὶ δοίῃ 20
[Π. P 126 sq.],

καὶ ταῦτα οὐκ ἠγνόησεν, ἀλλ' εἰπούσης ἔγνω τῆς Ἰριδος·

μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἑκτωρ

ἐλκέμεναι μέμονεν, κεφαλὴν δὲ εἰ θυμὸς ἀνώγει
πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι ταμόνθ' ἀπαλῆς ἀπὸ δει- 25
ρῆς.

ἀλλ' ἄνα μηδ' ἔτι κεῖσο· σέβας δὲ σε θυμὸν ἰκέ-
σθω,

6 ὦν m³] ὥ^σ 14 Callim. fr. 466 (locum indicant ipsis
versibus non allatis schol. X 397) 20 τρωῆσιν (ω ir.) |
ἐρυσάμενος Hom. | δώῃ (ω ex o; ι sa. m³ uv.)

Πάτροκλον Τρώησι κυσὶν μέλπηθρα γενέσθαι
[Π. Σ 175 sqq.],

πῶς οὐ τὴν πρέπουσαν αὐτῷ δίκην ἀποδίδωσιν ἔλκων περὶ
τὸν τοῦ Πατρόκλου τάφον καὶ ταύτῃ τὸν φίλον τιμῶν, καὶ
5 τῆς μὲν ἐννοίας αὐτὸν διὰ τῆς ἔλξεως τὴν τιμωρίαν εἰσπραττό-
μενος, μὴ ποιήσαντα δὲ ὅσα προϋθετο τοῖς οἰκείοις ἀποδι-
δούς καὶ ταφῆς ἀξιωθῆναι συγχωρῶν. ὁ γὰρ τοιαῦτα μέ-
τρα ταῖς πράξεσιν ἐπάγων κατὰ τὴν ὅλην δίκην ἐνεργεῖ καὶ
1. 87. τὴν πρόνοιαν τῶν θεῶν. διὸ καὶ ὁ | ποιητῆς ὑπηρε-
10 τοῦντα ταῖς τῶν κρειττόνων βουλήσεσιν αὐτὸν ἡμερώτερα
περὶ τὸν Ἑκτορα βουλευέσθαι φησιν, ὥς καὶ ταῖς ἑαυτοῦ
χερσὶν θεραπεῦσαι τὸ λείψανον·

τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λοῦσαν καὶ ἔχρισαν ἐλαίῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον ἡδὲ χιτῶνα,
15 αὐτὸς τὸν γ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν αἰέρας
[Π. Ω 587 sqq.].

πάντα ἄρα κατὰ τὸ προσῆκον αὐτῷ μέτρον ἀποδέδοται τὰ
περὶ τοὺς ἀπελθόντας ἐνεργήματα· τὸν τε γὰρ φίλον δια-
φερόντως ἐτίμησεν οὐ μόνον καταγωνισάμενος τὸν πολέμιον,
20 ἀλλὰ καὶ τῆς ἐννοίας αὐτὸν τῆς ἀνοσίλου δίκην εἰσπραξά-
μενος· καὶ αὖ πάλιν τῷ πολεμῖν τῆς ὕβρεως ἀμοιβὴν τὴν
τε περὶ τὸν Πρίαμον φιλανθρωπίαν καὶ τὴν περὶ αὐτὸν
θεραπείαν ἐσχάτην κατεβάλλετο.

Περὶ γε μὴν τῶν ἐπὶ τῇ πυρᾷ σφαγέντων τοσοῦτον
25 ῥητέον, ὅτι κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ἢ τε περὶ τὸν Πά-
τροκλον αὐτῷ τιμὴ καὶ διὰ τούτων τελέως συμπεπλήρωται,
καὶ οὐδὲν περὶ ἐκείνους ὠμότερον ἔπραξέν τι, [ἦ] εἰ πολε-
μίους ὄντας αὐτοὺς ὥσπερ τῶν ἄλλων τοὺς προστυχόντας
ἀπέκτεινεν. τί γὰρ ἂν διαφέροι πρὸς τῇ πυρᾷ τοῦτο πα-

1 τρωῆσι 5 αὐτὸν m^s] τὴν (η ex ο) 6 post δὲ ος uv.
eras. m^s uv. | ὅσα — οἰκείοις im. add. m^s 8 ἀπάγων, corr. b
15 ἀχιλλεύς 25 post τε ὅν 27 fort. etiam τι del. | ἦ
ss., εἰ ex?

θεῖν ἢ πρὸς τῷ ποταμῷ; πῶς δὲ οὐκ ἄμεινον ἔπραξαν ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἄρδην αὐτοῖς τῶν σωμάτων ἀφανισθέντων, ἢ ὑπὸ τῶν θηρίων σπαραττόμενοι καὶ τὰντὰ τῷ Ἀνκάονι πάσχοντες, πρὸς ὃν φησιν ὁ Ἀχιλλεύς·

ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἷ σ' ὠτειλῆς 5
αἶμ' ἀπολιχμήσονται ἀκηδέες [II. Φ 122 sq.].

εἰ δὲ δεῖ καὶ τῶν ἀπορρητότερον ὑπὸ τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν τεθεωρημένων κἂν τούτοις ποιήσασθαι μνήμην, ῥητέον ὅτι πᾶσα ἡ περὶ τὴν πυρὰν ἐκείνην τοῦ Ἀχιλλέως 1.88r. πραγματεία μιμεῖται τὸν παρὰ τοῖς θεουργοῖς τῆς ψυχῆς 10 ἀπαθαντισμὸν εἰς τὴν χωριστὴν ζωὴν ἀνάγουσα τὴν τοῦ Πατρόκλου ψυχὴν. διὸ καὶ στὰς πρὸ τῆς πυρᾶς ἐπικά-392 λείσθαι λέγεται τοὺς ἀνέμους, Βορρᾶν καὶ Ζέφυρον [II. Ψ 194], ἵνα καὶ τὸ φαινόμενον ὄχημα διὰ τῆς ἐμφανοῦς αὐτῶν κινήσεως τύχῃ τῆς πρεπούσης θεραπείας, καὶ τὸ τοῦ-15 του θειότερον ἀφανῶς καθαρθῇ καὶ εἰς τὴν οἰκείαν ἀποκαταστῇ λῆξιν, ὑπὸ τῶν ἀερίων καὶ τῶν σεληναίων καὶ τῶν ἡλιακῶν αὐγῶν ἀνελκόμενον, ὥς ποὺ φησὶν τις τῶν θεῶν, καὶ πάννυχος ἐπισπένδειν παραδέδοται τῇ πυρᾷ·

χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον, 20
ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο [II. Ψ 219. 221].

μονονουχὶ κηρύττοντος ἡμῖν τοῦ ποιητοῦ, καὶ ὅτι περὶ τὴν τοῦ φίλου ψυχὴν ἡ πραγματεία τοῦ Ἀχιλλέως ἦν, ἀλλ' οὐ περὶ τὸ φαινόμενον μόνον, καὶ ὅτι πάντα συμβολικῶς αὐτῷ 25 παρείληπται, καὶ ὁ χρυσοῦς κρατὴρ τῆς πηγῆς τῶν ψυχῶν, καὶ ἡ σπονδὴ τῆς ἐκεῖθεν ἀπορροίας κρείττονα ζωὴν ἐποχτευούσης τῇ μερικῇ ψυχῇ, καὶ ἡ πυρὰ τῆς ἀχράντου κα-

1 οὐδ' | ἔπραξεν (εν ir.) 10 cf. pap. Paris. 747 sqq.
(Denkschr. Wien. Ak. 36) 13 βορρᾶν 18 cf. de or. chald.
47 25 τὸ b] τὸν 26 πηγῆς] ἐπὶ γῆς cf. de or. chald. 28
σύμβολον subaudiendum aut supplendum 27 ἡ σπονδὴ m³]
τῇ σπονδῇ 28 πυρὰ] παρὰ

θαρότητος τῆς εἰς τὸ ἀφανὲς περιάγειν ἀπὸ τῶν σωμάτων
 δυναμένης· καὶ ὅλως πολλὰ τῆς ὑπονομίας ταύτης λάβοι τις
 ἂν τεκμήρια τοῖς τοῦ καθηγεμένου ἡμῶν ἐντυχῶν. τοιαύτης
 δὲ τῆς περὶ τὸν Πάτροκλον οὔσης θεραπειᾶς οὐκ ἂν ἀπὸ
 5 τρόπου τις λέγοι καὶ τοὺς δώδεκα τούτους τοὺς πρὸς τῇ
 πυρᾷ σφαγέντας ὥσπερ ὀπαδοὺς συντετάχθαι τῇ τοῦ Πα-
 τρόκλου ψυχῇ, τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς τοῦ Ἀχιλλέως εἰδότος
 καὶ θεραπεύσαντος. διὸ καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ὡς οἰκειό-
 1. 88 γ. τατον τοῖς ἔπεσθαι | μέλλουσιν καὶ ταῖς παντελέσι προό-
 10 οῖς ἀνειμένον τῶν θεῶν ἐπελέξατο. πολλοῦ ἄρα δεῖ κατὰ
 τινὰ τῆς ψυχῆς ὁμότητα δεινὴν καὶ ἀγριότητα ταῦτα ἐκείνος,
 ἀλλ' οὐ κατὰ τινὰς ἱερατικούς θεσμούς περὶ τὰς τῶν ἐν
 πολέμῳ τελευτησάντων ψυχὰς ἀφωρισμένους ἅπασαν τὴν
 πραγματείαν ταύτην πραγματεύεσθαι. μήτ' οὖν ὑπερη-
 15 φανίαν αὐτῷ θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων ἐγκαλῶμεν μήτε ἀπι-
 στῶμεν, εἰ θεᾶς ὦν παῖς καὶ Πηλέως καὶ Χείρωνος μαθη-
 τῆς τοιαυτ' ἔπραξεν. τὰ μὲν γὰρ ὥς τῆς ὕλης δίκης στοχα-
 ζόμενος, τὰ δὲ πολέμου νόμῳ, τὰ δὲ ἱεραῖς μεθόδοις χρῶ-
 μενος ἔπραξεν. ἐν ἅπασιν δ' ὁ ποιητῆς τὰ μέτρα τῆς
 20 μιμήσεως τελέως διεσώσατο.

Τὰ μὲν δὴ πρὸς Ὅμηρον βλέποντα τῶν Σωκρατικῶν
 ἐγκλημάτων τοιαύτης <ἂν> ἀπαντήσεως τυγχάνοι. εἰ δὲ
 Θησέα τις καὶ Πειρίθουν εἰσάγοι τῶν ποιητῶν ἐπὶ τὴν τῆς
 Ἑλένης ἀρπαγὴν ὠρμηκότας ἢ εἰς Ἄιδου κατεληλυθότας,
 25 τάχα ἂν καὶ ταῦτα μυθικώτερον λεγόμενα τῆς πρεπούσης
 ἀξιῶσαιμεν θεωρίας, λέγοντες τοῦ ἀφανοῦς κάλλους καὶ
 <οὐ> τοῦ ἐφανοῦς ἐραστὰς γενομένους τοὺς ἥρωας τού-
 τους μεμνηθολογῆσθαι τὴν τε Ἑλένην ἡρπακέναι καὶ εἰς
 Ἄιδου πεπορεύσθαι, κακῆϊθεν αὖ τὸν μὲν δι' ὑψηλόνοϊαν ὕφ'

2 δυναμένη 5 λέγει [τοὺς alterum] οὐτόν 8 cf. Phaedr. 246°

11 ἐκείνο^o fort. latet verbum 18 πολέμου νόμῳ] πολε-
 μουμένῳ cf. Helioid. 221, 27 23 cf. Pl. 391^c 29 αὐτόν, corr.
 Raderm.

Ἡρακλέους ἀνῆλθαι, τὸν δὲ αὐτοῦ που καταμεῖναι πρὸς τὸ
 ἄναντες ἑαυτὸν ἐπιδουῖναι τῆς θεωρίας ἀδυνατήσαντα. εἰ δὲ
 καὶ ἄλλως πως ἔχει τὰ τοιαῦτα, τῆς Ὀμηρικῆς οὐχ ἔπτεται
 ποιήσεως, τοῖς τε θεοῖς πανταχοῦ καὶ τοῖς κρείττοσιν ἡμῶν
 γένεσιν καὶ ταῖς ἡρωϊκαῖς ζωαῖς τὸ πρέπον ἀποδοῦσης κατὰ 5
 τὴν μίμησιν, καὶ τὰ μὲν ἀπορροητότερον ἐνδειξαμένης, τὰ δὲ
 καὶ αὐτόθεν σὺν νῶ καὶ ἐπιστήμῃ περὶ τούτων ἡμᾶς δι- f. 89 r.
 δαξάσης, καὶ οὐδὲν ἀπολειπούσης γένος τῶν ὄντων ἀδιε-
 ρεύνητον, ἀλλ' ἕκαστα κατὰ τὴν ἑαυτῶν τάξιν ἐνεργοῦντα
 πρὸς τε ἑαυτὰ καὶ τὰ ἄλλα παραδιδούσης.

10

〈Βιβλίον β〉

A Ὅτι πανταχοῦ τὸν Ὅμηρον ὡς ἡγεμόνα πάσης
 ἀληθείας ὁ Πλάτων εἶωθεν γεραιρίζειν [δεύτερον].

Ἄ μὲν τοίνυν ὑπὲρ Ὀμήρου δυνατὸν λέγειν πρὸς τὰς
 ἐν Πολιτείᾳ τοῦ Σωκράτους ἐπιστάσεις, τοιαῦτα ἂν εἴη. 15
 πάλιν δὲ αὐτὸν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς δεικνύωμεν, ὡς ἄρα καὶ αὐ-
 τὸς ὁ Πλάτων πολλαχοῦ, 〈πανταχοῦ〉 μὲν οὖν ὡς εἰπεῖν,
 εἰσποιεῖται τὸν Ὅμηρον καὶ φίλον ἡγεῖται καὶ μάρτυρα καλεῖ
 τῶν ἑαυτοῦ δογμάτων, τότε μὲν πρὸ τῶν ἀποδείξεων ὥσπερ
 εἰς θεῖαν φήμην ἀναφέρων τὴν τούτου φωνὴν τὴν τῶν 20
 ῥηθησομένων ἀληθειαν, τότε δὲ μετὰ τὰς ἀποδείξεις ἀνέ-
 λεγκτον ἀποφαίνων τὴν ἐπιστήμην ἐκ τῆς Ὀμήρου κρίσεως,
 τότε δὲ καὶ ἐν μέσοις τοῖς περὶ τῶν ὄντων λόγοις ἐπ' αὐ-

1 τὸ b] τε 11 add. ex indice 13 δεύτερον ortum ex
 B littera caput sequens notante 16 δεικνύομεν 20 ne εἰς
 addas ante τὴν τούτου, cf. f. 105 r. [Dionys.] ars 35, 24 Dio Prus.
 VII 22 Galen. de an. vit. 60, 15 Porph. 151, 15. 222, 11 N.
 Menand. rhet. 45, 25. 134, 31. 139, 6 al. Jambl. protr. 8, 20
 Prager Beitr. f. Wachsmuth 89 CFW Müller ad Cic. IV 1 p.
 10, 20 progr. Joannei Vratisl. 1888 p. 9 Brenous hellénismes 432
 23 τοῖς] τῶν

τὸν ἀναπέμπων τὴν τῆς θεωρίας ἀπάσης ἀρχήν. ἐν Φαί-
 δωνι [p. 94^d] μὲν γάρ, ὅπου διαφερόντως ὁ Σωκράτης τὴν
 ἑαυτοῦ ζωὴν ἀναπλοῖ καὶ πᾶν τὸ τῆς ἐπιστήμης πλάτος
 ἀνολίγει τοῖς ἑαυτοῦ ζηλωταῖς, πολλοῖς δὴ τισιν καὶ παντο-
 5 δαποῖς λόγοις καταδησάμενος, ὥς ἄρα ἄλλη μὲν ἐστὶν ἡ
 ἁρμονία τῶν σωμάτων, ἄλλη δὲ ἡ ψυχῆς φύσις, καὶ διέ-
 ξευκται ταῦτα κατ' οὐσίαν ἀπ' ἀλλήλων, τελευτῶν ἐπὶ τόνδε
 τὸν ποιητὴν καταφεύγει καὶ τοῖς ἐκείνου ῥήμασιν ἐναργε-
 στάτοις τεκμηρίοις χρώμενος ἐξηρημένην ἐπιδείκνυσσι τὴν
 10 ψυχὴν τῆς περὶ τὸ σῶμα τῶν κράσεων ἁρμονίας. τὸ γὰρ
 f. 89 v. διαμαχόμενον, φησὶν, πρὸς τὴν ἐν τῷ στήθει τεταγμένην
 ζωὴν κινουμένην καὶ λέγον· τέτλαθι δὴ κραδίη, πάντως
 που κατὰ φύσιν ἐξήλλακται τούτου πρὸς ὃ διαμάχεται, καὶ
 τὸ κατεξανιστάμενον τοῦ σώματος οὐκ ἂν ἐν τῷ σώματι
 15 τὴν ὑπόστασιν ἔχοι. καὶ οὕτω δὴ προῖων ὁ Σωκράτης καὶ
 συμπεραινόμενος, ὅτι τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς ἐτέραν χρὴ
 φάναι τῆς τοῦ σώματος ἁρμονίας, ὥσπερ εἰς ἄφυκτον
 ἀνάγκην κατακλείων τὸν σύμπαντα λόγον· οὔτε γὰρ ἂν,
 φησὶν, Ὀμήρῳ θεῖω ποιητῇ ταύτῃ λέγοντες ὁμο-
 20 λογοῖμεν οὔτε ἡμῖν αὐτοῖς [p. 95^a]. πολλοῦ ἄρα δεῖ
 τὴν Ὀμήρου κρίσιν ἀτιμάζειν, τὴν πρὸς αὐτὸν διαφωνίαν
 ἐν ἴσῳ τοῖς παντελῶς ἀδυνάτοις τιθέμενος; ἀλλὰ μὴν προσ-
 ἡγορον ἑαυτῷ καὶ φίλον ἐνόμιζεν ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς
 λόγοις ὁ τὴν πρὸς ἑαυτὸν ἀναρμοστίαν τῆς πρὸς ἐκεῖνον
 25 οὐδὲν διαφέρειν ἡγούμενος. ἐν δὲ τοῖς Νόμοις θειό-
 τατόν τε αὐτὸν ποιητὴν ἀποκαλεῖ, καθάπερ ἄλλοις ἄλλο τι
 τῶν ὀνομάτων, καὶ τούτῳ τὸ θεῖον προσήκειν οἰόμενος·
 ὅικεν γοῦν, φησὶν, οὗτος ὁ ποιητὴς θεϊότατος γεγονέναι·

1 ἀναπέμπων b] ἀναπέμπειν (πέμ ss., α post ν et π ante
 ει ir.) 12 κινουμένην varia lectio ad τεταγμένην | τέτλαθι]
 τλ et θι m^s uv. ex? 16 ἐτέραν] ἐράν 21 ἀτιμάζειν
 24 fort. del. ὁ 25 cf. III 682^a (θεϊότατον vocat Tyrtaeum
 I 629^b cf. Ion 530^b)

καὶ περὶ τῆς τῶν πολιτειῶν μεταβολῆς διαλεγόμενος, καὶ ὅ-
πως ἐκ τῆς πατρονομικῆς ἐπιστασίας εἰς τοῦτο τὸ σχῆμα προ-
ῆλθον τῶν ἀνθρώπων <οἱ> οἰκισμοὶ διδάσκων [III 676^a sqq.],
πανταχοῦ τὴν Ὀμήρου μαρτυρίαν προστίθουσιν, καὶ τέλος 4
εἰς πᾶσαν ποιητικὴν τὴν ἔνθεον μίαν εὐφημίαν τὴν μεγί- 398
στην διέτεινεν· θεῖον γὰρ οὖν δὴ καὶ τὸ ποιητικὸν
ὄν γένος ὑμνωδοῦν πολλῶν τῶν κατ' ἀλήθειαν γε-
γονότων σὺν τισι Χάρισι καὶ Μούσαις ἐφάπτεται
ἐκάστοτε [III 682^a]. ἐν δὲ τῷ Μίνωϊ τὴν περὶ τοῦδε
τοῦ ἥρωος κρίσιν ἣν ἔσχευ Ὀμηρος ἐξηγούμενος ἐπάγει· καὶ 10
Ὀδυσσεύας ἐν Νεκυίᾳ δικάζοντα χρυσοῦν σκῆ- f. 90r.
πτρον ἔχοντα πεποίηκεν [p. 319^d], καὶ ὅτι χρυσοῦν
σκῆπτρον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν παιδείαν λέγει τοῦ Μίνωος ἣ
εὐθύνει τὴν Κρήτην [p. 320^d]. καὶ οὐκ ἐν τούτῳ τῷ δια-
λόγῳ μόνον Ὀμήρῳ χρῆται μάρτυρι τῆς περὶ τοῦ Μίνωος 15
ἱστορίας, ἀλλὰ καὶ ἐν Νόμοις [I 624^a] γράφων· μὴ οὖν
καθ' Ὀμηρον λέγεις ὥς τοῦ Μίνω φοιτῶντος δι'
ἐνάτου ἔτους πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἐκάστοτε συν-
ουσίαν καὶ κατὰ τὰς παρ' ἐκείνου φήμας ταῖς πό-
λεσιν ὑμῶν θέντος τοὺς νόμους; καὶ ὅλως πανταχοῦ 20
τὴν περὶ τῶν ἡρώων ἀλήθειαν παρ' Ὀμήρου δοκιμάζει
μανθάνειν. ἐν δὲ τῷ Γοργίᾳ μετὰ τοὺς πολλοὺς καὶ μα-
κροὺς ἀγῶνας, οὓς ὑπὲρ σωφροσύνης τε καὶ τῆς ἄλλης
ἀρετῆς ἀπάσης πρὸς τὸν Καλλικλέα διεγωνίσατο, μῦθον
διξιέναι μέλλων, οὐ μῦθον ἀλλὰ λόγον ὄντα, καθάπερ φη- 25
σιν αὐτός, καὶ τῶν ἐν Αἰδοῦ δικαστῶν διαμνημονεύσειν καὶ
τῆς ἀφ' ἐνὸς πατρὸς εἰς τρεῖς δημιουργικὰς μονάδας τῶν
θεῶν προόδου καὶ τῆς ἐν τῷ παντὶ διακληρώσεως, ἀπὸ τῆς
Ὀμηρικῆς ὑφηγήσεως τὰς τῆς θεομυθίας ἀρχὰς καταβάλλε-
ται· ὥσπερ γὰρ Ὀμηρος λέγει, διενείμαντο τὴν ἀρ- 30

1 πολιτῶν (ι ir.), corr. b 11 Ὀδυσσεύας] εἰ ex ι m^s
26 διαμνημονεύσεις m¹ (unde -εύσας b), ν ss. m³

χήν ὃ τε Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων [p. 523^a].
 καὶ μικρὸν ὕστερον δικαστὴν <ἐν> Ἄιδου καθίζων τὸν Μίνω
 ταῖς ψυχαῖς τὴν Ὀμήρου περὶ αὐτοῦ διδασκαλίαν ὡς ἔνθεον
 προστίθουσιν [p. 526^c]. ἔω λέγειν ὅτι καὶ τῶν ἐν Ἄιδου
 5 δικαιωτηρίων παρ' ἐκείνου τὰς ἀφορμὰς εἴληφεν· ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν καὶ εἰσαυθις μέτιμεν. ἐν δὲ τῇ Σωκράτους ἀπο-
 λογίᾳ [p. 41^a] καὶ περὶ τῆς λήξεως ἣν εἶχεν ἐνδείκνυται
 καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν συντάξεως· ἢ αὖ Ὀρφεῖ συγγενέσθαι
 1.90^v. καὶ Ἡσιόδῳ καὶ Ὀμήρῳ ἐπὶ πόσῳ ἂν τις δέξαιτο
 10 ὕμνων; ἐγὼ μὲν γὰρ πολλάκις ἐθέλω τεθνάναι, εἰ
 ταῦτά ἐστὶν ἀληθῆ. τίς οὖν μηχανὴ μὴ οὐχὶ σοφὸν ὄν-
 τως τὰ θεῖα γεγονέναι τὸν τοιοῦτον νομίζειν, πρὸς ὃν καὶ
 αὐτὸς ἀφορᾷ καὶ ὃν ζηλωτὸν ἡγεῖται τῆς ἐν Ἄιδου λήξεως
 ὑπάρχειν; τὸ γὰρ εἰς τὴν ὁμοίαν ἐκείνῳ τάξιν ἀποκατα-
 15 στῆναι μακάριον ὄντως ὑπολαμβάνειν ἀπάσης μὲν αὐτὸν
 ἐπιστήμης, ἀπάσης δὲ ἀρετῆς ἐπήβολον γενέσθαι μαρτυρεῖ.
 ἐν δὲ αὖ τῷ Συμποσίῳ (καὶ γὰρ τῶν ἐνταῦθα γεγραμμένων
 ἀναμνησώμεν ἡμᾶς αὐτούς) ἀντικρὺς καὶ τὴν ὅλην αὐτοῦ
 πραγματείαν ἀποθαυμάζει καὶ ζηλωτὴν εἶναι φησιν τοῖς
 20 ἔμφοροι· καὶ εἰς Ὀμηρον ἀποβλέψας καὶ Ἡσιόδον
 καὶ τοὺς ἄλλους ἀγαθοὺς ποιητὰς ζηλῶν, ὅσα ἔκ-
 γονα καταλείπουσιν, ἃ ἐκείνοις ἀθάνατον κλέος καὶ
 μνήμην παρέχεται αὐτὰ τοιαῦτα ὄντα [p. 209^d].
 πολλοῦ ἄρα δεῖ τὰ Ὀμήρου ποιήματα καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι
 25 τῆς ἐνθέου κεκοινωνήκασιν μανίας (οὔτοι γὰρ ἂν δῆπον καὶ
 ἀγαθοὶ προσαγορεύοντο ποιηταί) τρίτα παντελῶς ἀπὸ τῆς

3 ἐνθεν, corr. m³ 5 ἀφορμὰς, exp. et ss. m² 6 καὶ
 (sic) ir. m² | εἰσαυθις] εἰς ir. m² 7 ἔσχεν m¹, corr. m²
 8 ἢ αὖ Pl.] παρ' m¹ (π ir.), η αν aut η αν ss. m² 9 ὀμηρον
 m¹, ωι ss. m² | δέξαιτο] ε ex ι m², ι ir. m² 10 ἡμῶν (acc.
 et spir. m³) | τεθνάναι] τεθνά ss. m² | εἰ ταῦτα] εἰ τ ir. m³
 15 ὑπολαμβάνει (καὶ supra ει m³), corr. b (possis εἰ γὰρ aut
 τῷ γὰρ τὸ pro τὸ γὰρ) 21 π. τοὺς ἀγ. et οἶα Pl.

ἀληθείας καὶ φαντασίαν παρεχόμενα τῆς γνώσεως τῶν ὄντων ἡγεῖσθαι, ζηλωτὰ καὶ ἀξιωματικὰ αὐτὰ τιθέμενος εἶναι καὶ διανοίας οὐ τῆς ἐπιτηδεύσεως γεννήματα. ἐν δὲ τῷ Ἰωνί τὰ τε ἄλλα ἐξυμνεῖ τόνδε τὸν ποιητὴν καὶ παρακελεύεται παντὸς μᾶλλον αὐτῷ συγγενέσθαι καὶ ἀπολαύειν 5 τῆς νοερᾶς αὐτοῦ καὶ ἐπιστημονικῆς ὑψηλότητος· ἅμα δὲ καὶ ἀναγκαῖον εἶναι ἔν τε ἄλλοις ποιηταῖς διατρέβειν πολλοῖς καὶ ἀγαθοῖς, καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἐν Ὀμήρῳ τῷ ἀρίστῳ καὶ θειοτάτῳ τῶν ποιητῶν, καὶ τὴν τούτου διάνοιαν ἐκμανθάνειν, μὴ μόνον τὰ 10 ἔπη, ζηλωτόν ἐστιν [p. 530^b].

Ἐκ δὲ τούτων τε καὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων ἐν f. 91r. ἐκεῖνο συναγάγωμεν, ὅτι καὶ προσήγορον ἑαυτῷ τὸν Ὀμηρον ὁ Πλάτων ὑπέκλειπτο εἶναι καὶ ἡγεμόνα καὶ διδάσκαλον οὐ τῶν τραγωδιοποιῶν μόνον (τούτων μὲν γὰρ ἔστω καθ' ὅσον 15 ἐστὶ μιμητὴς ἡγεμῶν), ἀλλὰ τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ δογμάτων καὶ τούτων τῶν μεγίστων. εἰ γὰρ ἐν μὲν τοῖς περὶ θεῶν λόγοις καὶ περὶ τῆς τριττῆς τῶν δημιουργῶν διανομῆς καὶ περὶ τῶν ἐν Αἰδοῦ λήξεων καὶ περὶ τῆς ψυχικῆς οὐσίας ἐπ' αὐτὸν ἀναπέμπει τὴν αἰτίαν τῆς θεωρίας, ἀπάντων δὲ 20 ποιητῶν θειότατον ἀποκαλεῖ καὶ ζηλωτὸν τοῖς ἔμφορον καὶ μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀπαλλαγὴν τὴν πρὸς αὐτὸν συνουσίαν περὶ πολλοῦ τίθεσθαι συνομολογεῖ, πῶς οὐ παντὶ καταφανὴς ἐστὶν τὴν τε ὅλην αὐτοῦ ζωὴν ἀποδεχόμενος καὶ τὴν ποιῆσιν ἀσπασζόμενος καὶ ἣν ἔσχεν περὶ τῶν ὄντων κρίσιν οἱ- 25 κειούμενος; μὴ τοίνυν ἐκ τῶν ἐν Πολιτείᾳ γεγραμμένων ἐπαιρώμεθα λέγειν, ὅτι τῆς Ὀμήρου διδασκαλίας ὁ Πλάτων ἐστὶν κατήγορος, μηδὲ ὅτι κατὰ τὰ αὐτὰ τοῖς σοφισταῖς καὶ τὴν τούτου πραγματείαν εἰδωλοποιὸν ἀποφάνει, μηδὲ ὅπως διαφέρεσθαι τοὺς ἄνδρας ὑπολαμβάνωμεν· καὶ γὰρ ἐκεῖνος 30

1 φαντασίαν] v ultimum partim ir., a m³? 4 ad Ἰωνί
im. μένωνι 7 καὶ om. Pl. 29 εἰδωλοποιὸν | cf. Soph. 234^c

ἐνθουσιάζων καὶ ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀναβακχενόμενος περὶ
τῶν θείων ἡμᾶς ἀναδιδάσκει καὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμά-
των. ταῦτα ὁ Πλάτων ταῖς ἀνελέγκτοις τῆς ἐπιστήμης με-
θόδοις κατεδήσατο καὶ διὰ τῶν ἀποδείξεων ἐναργέστερα
5 τοῖς πολλοῖς ἡμῶν κατέστησεν, οἳ καὶ τῆς τοιαύτης δεόμεθα
βοηθείας εἰς τὴν τῶν ὄντων κατανόησιν.

1.91 v. Διὰ τίνας αἰτίας ἐν Πολιτείᾳ τὴν Ὅμηρον B
ποίησιν ὥς ἀνεπιτήδειον ἀκούειν τοῖς νέοις ἀπεδοκί-
μασεν.

10 Εἰ δὲ τοῖς ὑπ' αὐτῷ νομοθέτῃ τρεφομένοις καὶ κατὰ
τὸ πρῶτιστον εἶδος τῆς ζωῆς τελειουμένοις ἄβατόν τε τὴν
ψυχὴν ἔχειν ὀφείλουσιν ἀπάσης ποικιλίας καὶ τῆς ἐναντίας
διαθέσεως τῷ καλῷ <καὶ> τῷ ἀγαθῷ καὶ πρὸς μόνον τὸν
τῆς ἀρετῆς ὄρον ἀποβλέπειν ἀνάγκηστος ἐστὶν ἡ τοιαύτη
15 διδασκαλία, τῆς μὲν ἀπλότητος τῶν θείων πολυειδῆ παρα-
πετάσματα μηχανησαμένη, τῆς δὲ ὑπερφυοῦς περὶ αὐτῶν
ἀληθείας καὶ τῆς ἐπέκεινα τῶν καλῶν πάντων ὑπάρξεως
394 τὰ φαινόμενα αἰσχροῖα καὶ τὰ παρὰ φύσιν προκαλύμματα
ποίησαμένη, πῶς διὰ ταῦτα προσήκει τὴν Ὅμηρικὴν θεωρίαν
20 διοικίζειν τῆς Πλατωνικῆς φιλοσοφίας, εἰ μὴ καὶ τὴν αὐ-
τοῦ τοῦ Πλάτωνος πραγματεῖαν διῶσάνειν τῆς Πλάτωνος
ἐπιστήμης ἀνεξόμεθα; κατὰ γὰρ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ταύ-
την οἶμαι τοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ πολιτείᾳ παιδευομένοις οὐδαμῇ
προσέηκον ἀποφαίνειν δυνατόν. καὶ πῶς γὰρ ἂν πρόποι
25 τοῖς κατηγόοις μὲν ἐσομένοις τῶν τοῦ νομοθέτου προστα-
γμάτων, ἀμυγῇ δὲ πρὸς πᾶσαν κακίαν τὴν ζωὴν προστησο-
μένοις, νοῦν δὲ καὶ ἐπιστήμην ἡγεμόνα τῆς ὅλης ἐπιτηδεύ-
σεως ποιησομένοις, ἀκούειν Θρασυμάχου μὲν τοῦ σοφιστοῦ

10 ὑπ' m²] ἐπ' 12 ὀφείλουσιν] ὁ et εἰ ir. m³ 23 οἶ-
μα] ἴσμεν m¹ (ισ ex?), οι et αι ss. m³

βδελυρώτατον ἀποκαλοῦντος τὸν σοφώτατον [ἱρ. I 338^d],
 Καλλικλέους δὲ ἡλιθίους τοὺς σώφρονας προσαγορεύοντος
 [Gorg. 491^e], αὐτοῦ δὲ Σωκράτους τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν λέ-
 γοντος καὶ προσκατασκευάζοντος, ἄλλου δὲ ἄλλο τι φθεγγο- f. 92r.
 μένου τῶν ἐν τοῖς διαλόγοις κατὰ τὴν φαινομένην μίμησιν 5
 προβεβλημένων; ὅπως γὰρ μονοειδεῖς εἶναι χρὴ τοὺς περὶ
 τῶν ὄντων λόγους καὶ ἀπλᾶς καὶ ἀμιγεῖς πρὸς τὰ ἀντικεί-
 μενα τὰς ὑφηγήσεις τῶν ἐκεῖ τρεφομένων νέων καὶ καθα-
 ρευνούσας ἀπάσης μὲν ἀμφιβολίας, ἀπάσης δὲ ποικιλίας,
 ἀπάσης δὲ τῆς ἐναντίας πρὸς τὴν ἀρετὴν διαθέσεως. πότ' 10
 οὖν ἡ τοιαύτη τῶν ἡθῶν μίμησις, οἷαν οἱ Πλάτωνος προῖ-
 στανται λόγοι, καὶ ἡ πολυειδὴς ἐξαλλαγή τῶν δογμάτων τού-
 των καὶ αἱ παντοδαπαὶ τῶν διαλεκτικῶν ἀγώνων ἐπιχειρήσεις
 πρὸς τὸ εἶδος ἐκείνο τῆς παιδείας συναρμοσθήσονται, μίαν 15
 ἀπλότητα καὶ ὅρον ἓνα ζωῆς ἀεὶ μεταθέον, εἰδῶλων δὲ παν-
 τοίων καὶ φαντασίας ἀπάσης ἐξηρημένον; διὰ ταῦτα γοῦν
 καὶ ὁ Σωκράτης ἐν ἐκείνοις διασκευάμενος, ὁποῖον εἶδος
 λέξεως ἂν πρόποι τοῖς παρ' αὐτῷ τρεφομένοις νέοις εἰς τὴν
 περὶ τῶν ὄντων διδασκαλίαν, μάλιστα μὲν ἀποσκευάζεσθαι 20
 τὴν μιμητικὴν ἰδέαν τῶν λόγων παρακελεύεται καὶ τῆς ποι-
 κιλίας τῆς ἐν ταύτῃ καθαρεύειν τοὺς ποιητάς, εἰ δ' ἄρα
 καὶ δέοι μιμήσει προσχρῆσθαι, τῶν κατ' ἀρετὴν ζώντων καὶ
 μετ' ἐπιστήμης φθεγγομένων προῖστασθαι δεῖν τὴν μίμησιν,
 ἀλλ' οὐ τῶν φορτικῶν καὶ ἀγοραίων ἡθῶν οὐδὲ τῶν πολυ-
 κεφάλων θηρίων οὐδὲ ὅπως τῶν ἐναντίων τοῖς ἀγαθοῖς. εἰ 25
 τοίνυν καὶ ἡ τοῦ Πλάτωνος αὕτη πραγματεία παντοδαπὰ
 μὲν εἶδη ζωῆς ἀποτυπῶται, πᾶσι δὲ ἀποδίδωσι τὸ πρέπον
 ἐν τοῖς λόγοις <καὶ> φθέγγεται ὥσπερ ἐν σκηνῇ κατ'
 ἐξουσίαν ἕκαστος, καὶ ὁ σοφὸς καὶ ὁ ἀμαθής, καὶ ὁ f. 92v.

1 βδελυρώτατον] supra λ alterum λ 3 cf. Pl. IX 581^e?

4 ἀν καὶ πῶς κατασκευάζοντος? 11 τοσαύτη 15 μετα-
 θέον] μετὰ θεοῦς (nolui μεταθεούσης) 16 ἐξηρημένην (v ult.
 ex?) 24 cf. IX 588^e 28 λόγοις] ὅλοις

σώφρων καὶ ὁ ἀκόλαστος, καὶ ὁ δικαιοτάτος καὶ ὁ ἀδικώ-
 τατος, καὶ ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ σοφιστής, ἄγῶνες δὲ παν-
 τοῖοι τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ δογμάτων ἀνακινοῦνται, καὶ πού καὶ
 πιθανώτεροι τῶν τὰ ἀληθῆ κατασκευαζόντων εἰσὶν οἱ τῶν
 5 ἀντικειμένων ὑπερηγοροῦντες, πῶς ἂν χώραν ἔχοι παρὰ τῷ
 νομοθέτῃ τῆς ἀπλῆς ἐκείνης καὶ νοεῖας πολιτείας; πῶς δὲ
 οὐ τὰ αὐτὰ ἂν πάσχοι τοῖς Ὀμήρου ποιήμασιν; καὶ γὰρ
 ταῦτα διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ἡθῶν οὐ προσιέμεθα καὶ διὰ
 τὴν φαινομένην εἰδωλοποιῖαν. ὁ αὐτὸς οὖν λόγος καὶ τὸν
 10 Ὀμηρον ἡμᾶς ἐκβάλλειν τῆς πολιτείας καὶ τὸν Πλάτωνα
 αὐτόν, μᾶλλον δὲ ἐκάτερον μὲν ἡγεμόνα τῆς ζωῆς ἐκείνης
 καὶ ἀρχηγὸν ἀποφαίνειν, τὸ δὲ μιμητικὸν ἀμφοτέρων διὰ
 πάσης ὡς εἶπεῖν τῆς ἐκατέρου πραγματείας διῆκον ἀποδοκι-
 μάζειν, ὡς ἄλλότριον τῆς κατ' ἐκείνην τελειότητος. πολλὰ
 15 γὰρ τῶν δευτέρων καὶ τρίτων ἀγαθῶν καταδεέστερα τῆς
 πρωτίστης ὄντα πολιτείας ὁ κατ' αὐτὴν ἰστάμενος νομοθέτης
 ἀποσκευάζεται· λέγω δὲ οἷον τὴν τῶν κτημάτων διανομήν,
 ἣν ἐν Νόμοις [V 737^c sqq.] παρειλήφαμεν, τὴν κατὰ λό-
 γους ἀρμονικοὺς τῶν ὄλων διαίρεσιν, τὴν τῶν ἀρχόντων
 20 ποικιλίαν, τὴν ἰδίαν τῶν παίδων ἐπιμέλειαν, τὴν διὰ τῆς
 μέθης παιδείαν [II 672^a sqq.]. ἅπαντα γὰρ ταῦτα τοῖς
 μὲν κατὰ τὴν δευτέραν πολιτείαν βιωσκομένοις παντὸς μᾶλλον
 ἐστὶν προσήκοντα, τοῖς δὲ καὶ εἰς ἐκείνην τὴν πρωτίστην
 24 καὶ οὐρανίαν ὄντως τελεῖν μέλλουσιν οὐδ' αὖτ' ἂν πρέποντα
 f. 98 r. φανείη. ποῦ γὰρ ἡ τῶν κλήρων διαί|ρεσις τοῖς πάντα
 κοινὰ κεκτημένοις διαφέρει; ποῦ δὲ ἡ μεριστὴ τῶν παίδων
 ἐπιστασία τοῖς κοινοῖς τῶν γιγνομένων πατράσιν; ποῦ δὲ ἡ
 μέθη καὶ τὰ συμπόσια καὶ οἱ παιδικοὶ χοροὶ τοῖς ἀδιάστροφα
 τὰ ἥθη παντελῶς προβεβλημένοις καὶ οὐδὲν προσδεόμενα τῶν
 30 ἕξωθεν ἐπωδῶν; Τί οὖν δεῖ θαυμάζειν, εἰ καὶ οἱ Πλά-
 τωνος λόγοι πάντων ἡμῖν τῶν καλῶν λειμῶνας ἀφθόνους

19 cf. Pl. leg. VI 1 sqq. VII 1 sqq.
leg. II 664^c) 30 οὖν δεῖ ex οὐδὲ m²

28 παιδευτικοὶ (cf.
31 cf. Pl. Soph. 222^a

προτείνοντες καὶ αἱ τῶν κατόχων ταῖς Μούσαις ποιητῶν
 πραγματεῖαι τῇ πρωτίστῃ τῶν πολιτειῶν οὐ διαφέρουσιν;
 τῷ γὰρ ἀπλῶ τὸ ποικίλον, καὶ τῷ μονοειδεῖ τὸ πολυειδές,
 καὶ τῷ παραδείγματι τῆς ἀρίστης ζωῆς τὸ μιμητικὸν γένος
 οὐκ ἂν ποτε προσαρμοσθῇ· παράδειγμα δέ, φησὶν ὁ 5
 Σωκράτης, πολιτείας ὁρθῆς καὶ τελέας γράφομεν. διὸ καὶ
 πάντα αὐτῇ πρὸς ἀκρίβειαν τὰ ἀγαθὰ φέροντες ἀποδίδομεν,
 τὴν ἔνωσιν, τὴν ἀπλότητα, τὴν ἀλήθειαν, τὴν αὐτάρκειαν.
 ὥσπερ οὖν εἴ τις τοῖς νοητοῖς εἴδουσιν, ἃ δὴ παραδείγματα
 τῶν ὄντων εἶναι τιθέμεθα, σχῆμα προσάγοι καὶ μέγεθος 10
 καὶ χροάν, καὶ ὅσα ἄλλα προσήκει ταῖς τούτων εἰκόσιν,
 ἀλλ' οὐ τοῖς πρωτοουργοῖς καὶ ὄντως οὖσιν γένεσιν, συγχεῖν
 αὐτὸν <τὰ> κατ' οὐσίαν διεστῶτα καὶ συγκλώθειν τὰ ἀνάρ-
 μοστά φαμεν, οὕτως οἶμαι καὶ τοῖς ἐν τῇ τελευτάτῃ πολι-
 τεῖα φῦσίν τε καὶ τρεφομένοις ἤθεσιν καὶ κατὰ τὸ παρά- 15
 δεῖγμα τῆς ἀρίστης παιδείας τελειουμένοις μιμήσεις διὰ λό-
 γων καὶ εἶδη παντοίας ζωῆς καὶ σκηνῆν τῶν διαφόρων
 παθημάτων <τῶν> ἐν τοῖς ἀνθρώποις προτείνειν οὐκ ἂν
 ποτε συγχωρήσαιμεν. ἄμικτα γὰρ πάντα καὶ ἄχραντα καὶ 1.98 v.
 τέλεια ἐπιτηδεύματα τῆς πολιτείας ἐκείνης ἐξήηται * * * τῶν 20
 ἄλλων ἀπάντων· καὶ ὅσα τῷ νῷ σύστοιχα καὶ τοῖς αὐλοῖς
 καὶ νοεροῖς λόγοις, ταῦτα πρὸς τὴν παιδείαν μόνα τῶν
 ἐκεῖ τρεφομένων ἐκλεγόμεθα. πᾶσα δὲ αὖ μίμησις τοῖς
 φαινομένοις, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀληθέσιν, καὶ τοῖς πεπληθυσμένοις,
 ἀλλ' οὐ τοῖς ἡνωμένοις τῶν ὄντων, καὶ τοῖς μεριστοῖς πῇ 25
 φύσιν, ἀλλ' οὐ τοῖς ἀμερόστως ὑφεστηκόσιν ἐστὶ σύζυγος.
 ὅπου τοίνυν ἐνοειδὴς μὲν ὁ τῆς ὅλης ζωῆς σκοπός, κοι-
 νωνία δὲ ἀδιαίρετος προτιμᾶται διαφερόντως τῆς μεριστῆς 395
 περιγραφῆς, ἀλήθεια δὲ ἄμικτος πρὸς τὴν ἐπίπλαστον καὶ

5 cf. rep. II 371° VI 499^b 11 -α ἄλλα — εἰκόσιν im. m³12 συγχεῖν] γχεῖ ir. m³ 13 add. b 15 φῦεῖσιν (ε ex
o uv., σ ex ε) 20 fort. <καὶ καθαρὰ> vel tale quid

εἰδωλικὴν ἔξιν προέστηκεν, τίς μηχανὴ τὴν πολυειδῆ μίμησιν οἰκείαν ὑπάρχειν τῇ τοιαύτῃ τελειότητι; μήτ' οὖν τὴν Ὀμήρου ποίησιν μόνον τῆς πρωτίστης ἐκβάλλωμεν πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τὴν Πλάτωνος πραγματείαν μετ' ἐκείνης, ὥς πολὺ 5 τῆς μιμήσεως ἀπολαύουσιν, μήτε τὴν μίμησιν ταύτην παντελῶς ἀποδοκιμάζωμεν, διότι τοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ πολιτείᾳ παιδευομένοις ἐστὶν ἀνάρμοστος· οὐ γὰρ τὸ τοῖς πρωτίστοις μηδαμῇ προσήκον καὶ τῆς δευτέρας ἢ τρίτης τάξεως ἀπεστέρεται τῶν ἀγαθῶν.

10 Ὅτι διὰ πάσης τῆς ἑαυτοῦ συγγραφῆς Ὀμήρου Γ
ζηλωτῆς ἐστὶν ὁ Πλάτων ταῖς τε λεκτικαῖς ἀρεταῖς
καὶ ταῖς πραγματικαῖς.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἄλλις· ὅτι δὲ οὐ μόνον ἡμῖν
14 παρεκελεύσατο ζηλοῦν τὴν Ὀμήρου ποίησιν ὁ Πλάτων, κα-
1. 94r. θάπερ ἐν τῷ Ἰωνί [p. 530^b] γέγραπται, | καὶ πρὸς τὴν
ἐκείνου διάνοιαν ἀποβλέπειν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὄντως ἐστὶν
Ὀμήρου ζηλωτῆς, μάθοιμεν ἂν τὴν τε προβεβλημένην τάν-
την τῶν λόγων ἰδέαν καὶ τὴν τῶν δογμάτων ἐπιστήμην,
ἣν πανταχοῦ μεταδιώκει, κατανοήσαντες. τὸ μὲν γὰρ τῆς
20 λέξεως εἶδος ὅπως κατ' ἔχρος συνυφαίνεται παρ' αὐτῷ τῆς
Ὀμηρικῆς μιμήσεως, καὶ ὥς τὰ ἥθη πάντα τῶν διαλεγο-
μένων ἀνῆλπῶνται καὶ αἱ τῆς ζωῆς ἔξεις μετὰ τῆς ἔσης ἐν-
αργείας ἡμῖν παραδέδονται, μεθ' ὅσης καὶ Ὀμηρος τοὺς
περὶ τῶν ἡρώων λόγους διέθηκεν, καὶ ὥς μονονουχὶ παρόν-
25 τας ἐκάτερος καὶ φθεγγομένους τὰ ἑαυτοῦ δόγματα καὶ ζῶν-
τας παρίστησιν τούτους οὕς ἂν μιμῇται, παντὶ καταφανές
καὶ διὰ τῶν εἰρημένων ὑπέμνησται. καὶ γὰρ τὴν φαντα-
σίαν ἡμῶν κινεῖ παντοίως ἢ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν μίμησις

1 προέστηκεν
dubito; an αὐτῷ?

16 ἀποβλέπει, corr. b
23 παραδέδοται, corr. m³

17 de ταύτην

11*

καὶ τὰς δόξας μετατίθῃσιν καὶ συµµεταμορφοῖ τοῖς ὑποκει-
 μένοις πράγμασιν, ὥστε πολλοὺς μὲν Ἀπολλοδώρῳ συνδα-
 κρύειν ἀναβρυχωμένῳ, πολλοὺς δὲ Ἀχιλλεῖ θρηνοῦντι τὸν
 φίλον, καὶ τοσοῦτοις ὕστερον χρόνοις τὰ αὐτὰ πάσχειν τοῖς
 τότε παροῦσιν. οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς ἀπειναι δοκοῦμεν τῶν πρα- 5
 γμάτων διὰ τὴν ἐκ τῆς μιμήσεως ἐναργῆ φαντασίαν τῶν
 μεμιμημένων.

Εἰ δὲ τούτων ἀπαλλαγέντες καὶ τὴν περὶ τὴν λέξιν
 πολυπραγμοσύνην ἄλλοις ἀφέντες ἐπὶ τὴν τῆς θεωρίας ἀνα-
 δράμοιμεν τῶν ἀνδρῶν ὁμοιότητα, πάλιν κἀνταῦθα τὴν ἀν- 10
 ἔλεγκτον ἐπιστήμην τὴν αὐτὴν παρ' ἀμφοτέροις διαλάμπου-
 σαν γνωσόμεθα καὶ τὸν Πλάτωνα πανταχοῦ μεταθέοντα
 τὴν πρὸς Ὅμηρον | ἀφομοίωσιν. εἰ γὰρ βούλεσθε, τῶν f. 94 v.
 ἐν Τιμαίῳ γεγραμμένων ἀναμνησθῶμεν, ἐν οἷς πάντα μὲν
 τὰ θεῖα γένη τοῦ κόσμου, πάντα δὲ τὰ θνητὰ παραγῶν, 15
 μίαν δὲ δημιουργικὴν πρόνοιαν ἐπὶ πάντα διατείνων μέχρι
 τοῦ ποιητοῦ καὶ πατρὸς τῶν ὄλων ἀνάγει τὴν θεωρίαν· τὰ
 δὲ ἐπέκεινα τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀφίησιν ἄρρητα, πλὴν ὅσον
 τοῦ νοητοῦ παραδείγματος τῆς δημιουργικῆς ἕνεκα μονάδος
 πεποιήται μνῆμην· ὁ γὰρ τοῦ παντὸς ὑποστάτης αὐτὸς δη- 20
 μιουργεῖ τὰ αἰσθητὰ πρὸς τὸ νοητὸν παράδειγμα βλέπων.
 ταύτην τοίνυν ἅπασαν τὴν τῶν ὄλων μέθοδον οὐκ ἀλλαχό-
 θεν ἔμοιγε δοκεῖ συνελεῖν ἢ ἐκ τῆς Ὀμηρικῆς ποιήσεως.
 καὶ γὰρ Ὅμηρος περὶ τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων ἀναδι-
 δάσκων καὶ τῆς εἰς τὸ πᾶν καθηκούσης προνοίας τῶν θεῶν 25
 μέχρι τοῦ Διὸς ἄνεισιν καὶ τῆς δημιουργικῆς αἰτίας, καὶ
 εἰς μίαν ταύτην ἀρχὴν ἀκίνητον καὶ αἰὶ ὡσαύτως ἰδρυμένην
 ἀναπέμπει τὴν γένεσιν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ πάντων, καὶ πα-
 τέρα θεῶν τε καὶ ἀνδρῶν διὰ πάσης ὥς εἰπεῖν τῆς πρα-
 γματείας ἀννυμεῖ τὸν μέγιστον τοῦτον θεόν· ὥσπερ δὴ καὶ 30

3 ἀναβραχωμένῳ cf. Phaed. 117^a | θρηνοῦντας, corr. m³ |
 cf. Σ 22 T 315 5 δοκοῦμεν τῶν] δοκούντων (acc. m³); δο-
 κοῦμεν b 14 cf. Tim. 28^c 20 cf. Tim 30^c sqq.

ὁ Τίμαιος [ὥς] ὕστερον ἀπογεννῶντα μὲν αὐτὸν τοὺς ἐν τῷ
 παντὶ θεοὺς παραδίδωσιν, ὑφιστάντα δὲ καὶ τὰς μεριστὰς
 ψυχὰς καὶ εἰς ἀνδρῶν πέμποντα γένεσιν· τοιαύτη γὰρ ἡ
 πρωτίστη κάθοδος τῶν ψυχῶν, ἣν ἐξ ἀνάγκης ἀπάσαις αὐ-
 5 ταῖς προσκείσθαι παρὰ τοῦ γεννήσαντος πατρὸς διατείνεται.
 μέχρι δ' οὖν τῆς μιᾶς δημιουργίας καὶ Ὅμηρος ἀνατρέπει
 καὶ πάντα ἐξάπτει τῆς τοῦ Διὸς πατρονομικῆς ἐπιστασίας,
 Κρόνου δὲ καὶ Ῥέας ὥς αἰτίων τοῦ δημιουργοῦ διαμνη-
 f. 95r. μονεύει, κατὰ τοὺς δεινούς τῶν διαλεκτικῶν ἀπὸ τῆς
 10 προσεχοῦς αἰτίας αὐτῷ τὴν περὶ τοῦ δημιουργοῦ θεωρίαν
 ὠρμῆσθαι βουλόμενος ὥς ἐκεῖθεν μάλιστα καταφανῆ γενη-
 σομένην.

Πάλιν τοίνυν ὁ μὲν θεῖος ποιητὴς διττὰς δημιουργίας
 τοῦ πατρὸς τῶν ὅλων ἡμῖν ἐξέφηνεν, ὥς που καὶ πρότερον
 15 εἵπομεν [p. 106, 21], πρὸς τοὺς ἐγκοσμίους θεοὺς, καὶ τὴν
 μὲν αὐτῶν ἐπιστρεπτικὴν καὶ συναγωγὸν τῶν ἀκουόντων εἰς
 τὸν ἕνα δημιουργικὸν νοῦν, χωριστοὺς ἀπεργαζομένην τῶν
 προνοουμένων ἀπάντων τοὺς θεοὺς καὶ συνελίσσουσαν τὸ
 πλῆθος ἐπὶ τὴν ἐξηρημένην μονάδα καὶ Διὸς ἔνδον, ὥς
 20 φησιν ἡ ποίησις [Il. T 13], συλλέγουσαν, τὴν δὲ προνοίας
 χορηγὸν καὶ δυνάμεων γεννητικῶν καὶ προάγουσαν ἕκαστον
 εἰς τὴν τῶν δευτέρων ἐπιμέλειαν καὶ κινητικὴν πρὸς τὴν
 μετάδοσιν τῆς τάξεως, ἵνα δὴ καὶ τὰ ἔσχατα τοῦ παντὸς
 καὶ ὁ ἐν τῇ φύσει πόλεμος μετὰσχῃ τῆς τῶν θεῶν νοεράς
 25 ἐπιστασίας. ὁ δὲ αὖ Πλάτων, ἥ εἰ βούλεσθε λέγειν ὁ παρὰ
 τῷ Πλάτωνι Τίμαιος [p. 41^a], δημιουργοῦντα μὲν <καὶ>
 αὐτὸς ἀπὸ τῆς νοεράς περιωπῆς τὸν πατέρα τῶν ὅλων
 παραδίδωσιν εἰς ἅπαντας τοὺς ἀπ' αὐτοῦ προελλυθότας
 θεοὺς, τοὺς τε αἰεὶ περιπολοῦντας καὶ τοὺς φαινομένους

1 ὕστερον cf. 71, 6 theol. Plat. 324 in. | cf. Tim. 41^d sqq.

2 ὑφιστάντασ 5 προσκείσθαι malim προκείσθαι

8 Ῥέας ὥς] ἄρεωσ cf. Ξ 203 O 187 18 συνελίσσουσα, corr.
 m³ 21 γεννητικῶν] ω exp. et η ss. m³ 23 ἵνα] ἵν ir. m³

καθ' ὅσον ἂν ἐθέλωσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς αὐτοῖς λόγοις καὶ ἐπιστρέφοντα τὸ πλῆθος εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὴν πρόνοιαν ἀνεγείροντα τῶν θνητῶν· καὶ τὰ μὲν πρῶτα τῆς δημηγορίας τῆς ἐπιστροφῆς τοῖς ἐγκοσμοῖς θεοῖς τῆς εἰς τὸν ἕνα δημιουργὸν μεταδίδωσιν, τὰ δὲ τελευταῖα τῆς προνοητικῆς τῶν 5 καταδεεστέρων δυνάμεως. μιμούμενοι γὰρ φησιν τὴν 1.95v. ἐμὴν δύναμιν περὶ τὴν ὑμετέραν γένεσιν ζῶα ἀπερ-396 γάζεσθε καὶ γεννᾶτε. πάντα ἄρα φήσομεν αὐτὸν Ὅμηρον καὶ τοῖς Ὅμηρου ποιήμασιν ἐπόμενον τὰ τοιαῦτα γράφειν, ζηλοῦντα τὸν τρόπον τῆς περὶ τῶν ὅλων πραγμάτων ὕφη- 10 γήσεως.

Καὶ μὴν καὶ ὁ ἐν τῷ Φαίδρῳ Σωκράτης ἐνθεαστικῶς ἤδη καὶ ποιητικῶς φθεγγόμενος ἀνάγει μὲν τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ θεοὺς εἰς τὴν τῶν νοητῶν περιωπὴν ὑφ' ἡγεμόνι τῷ μεγίστῳ Διὶ· τούτῳ γάρ, φησὶν, ἔπεται στρατιὰ θεῶν 15 τε καὶ δαιμόνων κατὰ ἔνδεκα μέρη κεκοσμημένη [p. 246°], δαῖτα δὲ καὶ θοίνην αὐτοῖς προτίθησιν καὶ εὐπαθείας ἀμηχάνους καὶ τὸ νέκταρ καὶ τὴν ἀμβροσίαν, ταῦτα δὴ τὰ παρὰ τοῖς ποιηταῖς θρυλούμενα, καὶ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ μετάγει θεωρίαν [p. 247°]. οὐ γὰρ ἔστιν μαινομένῳ 20 στόματι λέγοντα τῶν τοιούτων ὀνομάτων ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ δαιμόνιον γένος οἰκειότης ἢ προεντρεπλίζουσα τὴν τοῦ θείου φωτὸς παρουσίαν ἀνακινεῖ τὴν φαντασίαν εἰς τὴν συμβολικὴν ἀπαγγελίαν. πόθεν δὴ οὖν ὁ Σωκράτης οἶεσθε τὴν τοιαύτην τῶν λόγων μέθοδον ἢ ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ποιη- 25 μάτων ἀνήγειρεν; ἢ οὐχὶ καὶ Ὅμηρος τοιαῦτα ἅττα γράφει περὶ τε τοῦ μεγίστου Διὸς καὶ τῶν ἐπομένων αὐτῷ θεῶν·

Ζεὺς γὰρ ἐς Ὀκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιο-
πῆας

χθιζὸς ἔβη μετὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες 30
ἔπονται [A 423 sq.]

3 δημιουργίας, corr. m^s 16 κεκοσμημένην, corr. b
19 θορυβούμενα, corr. m^s 22 προεντρεπλίζουσα 24 ἀπαγγέλλαν

παντὶ γοῦν τοῦτο καταφανὲς τῷ καὶ μετρίως τῆς τοιαύτης
 θεωρίας ἐπηρεαζόμενον, ὅτι τὸν μέγιστον τῶν θεῶν ἄνωθεν
 f. 96r. ἐκ τῶν νοητῶν τρέφεσθαι ῥητέον ἐπὶ δαῖτα καὶ θολίην
 ἰόντα <καὶ> πρὸς τὰς οἰκείας ἀρχὰς ἐπιστρέφειν καὶ ἀπ'
 5 ἐκείνων πληροῦσθαι τῶν ἐξηρημένων καὶ ἐνοειδῶν ἀγαθῶν.
 ἐκεῖ τοίνυν καὶ οἱ Αἰθίοπες οἱ τῷ θεῷ φωτὶ καταλαμπό-
 μενοι καὶ ὁ πρῶτιστος Ὀκεανὸς ὁ τῆς νοητῆς πηγῆς ἀπορ-
 ρέων, καὶ ἡ πλήρωσις ἐκείθεν τῷ τε δημιουργικῷ νῷ καὶ
 πᾶσι τοῖς ἐξηρημένοις αὐτοῦ θεοῖς.

10 Ἔτι τοίνυν Ὅμηρος μὲν ἀγαθότητι καὶ ἀνεκλείπτῳ δυνά-
 μει διὰ πάντων φοιτώσῃ τῶν ὄντων καὶ γνώσει περιληπτικῇ
 τῶν ὅλων ἐνιαύως χαρακτηρίζει τὴν ιδιότητα τῶν θεῶν· καὶ
 γὰρ θεοὶ δωτηῆρες ἑάων φησὶν καὶ· θεοὶ δέ τε πάντα
 δύνανται, καὶ ἐν ἄλλοις· θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι.

15 ὁ δὲ Ἀθηναῖος ξένος ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς κατεσκεύασεν
 ἀδαμαντίνους ὥς εἰπεῖν λόγοις τὴν ἐπὶ πάντα διήκουσαν
 πρόνοιαν τῶν θεῶν· καὶ γὰρ βούλεσθαι πάντα πληροῦν
 ἀγαθῶν τοὺς θεοὺς καὶ δύνασθαι (πάντα γὰρ ποδηγοῦσιν
 ἀνελάττωτοι κατὰ τὴν δύναμιν ὄντες) καὶ εἰδέναι τὸ προσ-

20 ἦκον αὐτοῖς. προσήκει δὲ ἄρα τοῖς πάντων αἰτίοις τὸ
 προνοεῖν τῶν σφετέρων γεννημάτων, τοῖς πάντων ἄρχουσιν
 τὸ κοσμεῖν τὰ ἀρχόμενα ὑπ' αὐτῶν. οὗτ' οὖν δι' ἐνδειαν
 ἀγαθῶν τὴν πρόνοιαν ἀναιρετέον οὔτε δι' ὕφεσιν δυνάμεως
 (πολλοῖς γὰρ ἡ μὲν τῆς εὐποΐας ἔφεσις πάρεστιν, ἡ δὲ

25 ἀσθένεια παραιρεῖται τὴν εὐεργετικὴν εἰς τοὺς ἄλλους ἐνέρ-
 γειαν) οὔτε δι' ἄγνοιαν τῶν ἐπιβαλλόντων αὐτοῖς ἔργων·
 οὔτε γὰρ ἑαυτοὺς οὔτε τὰ μεθ' ἑαυτοὺς ἀγνοοῦσιν. ταῦτα δὲ
 οὖν ὁ Ἀθηναῖος ξένος τοῖς ἀνελέγκτοις κατεδήσατο λο-
 γισμοῖς, οὐκ ἀλλαχόθεν ἢ παρ' Ὁμήρου τὰς κοινὰς καὶ διὰ

30 πάντων τῶν θεῶν γενῶν διηκούσας ιδιότητας λαβὼν, τὴν

2 τῶν ss. m² 3 ἐπὶ ir. m² 4 possis etiam <τῷ>
 5 πληροῦσθαι τῶν ἐξηρημένων im. m² 8 ἡ ss. m² 10 Ἔτι
 ὅτι 13 cf. B 325 κ 306 δ 379 15 cf. Pl. leg. X 900^c sqq.

ἀγαθοει|δῆ βούλῃσιν, τὴν ἀπερίληπτον δύναμιν, τὴν παν- f. 96v.
τελῇ τῶν ὄντων νόησιν.

Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ τὰς παρ' ἀμφοτέροις νε-
κυίας ἐνθυμηθῶμεν, καὶ ὅπως Ὀμήρῳ μὲν τὰ τε ἄλλα
διεσκέυασται ποιητικῶς καὶ κατὰ τὴν θέλαν μανίαν καὶ ἡ 5
τῶν διαφόρων ἐν Ἄιδου λήξεων παράδοσις (καὶ γὰρ κολα-
ζομένους τινὰς καὶ κρινομένους εἰσῆγαγεν, καὶ κρίνοντας
ἄλλους καὶ καθαίροντας, καὶ τῶν κολάσεων ποικίλα εἶδη
καὶ τῶν καθάρσεων τρόπους ἐξηλλαγμένους), τῷ δὲ αὖ Πλά-
τωνι καὶ ταῦτα κατὰ τὸν Ὀμήρου ζῆλον πεπραγματεύεται. 10
καὶ γὰρ ἐν Πολιτείᾳ καὶ ἐν Φαίδωνι καὶ ἐν Γοργίᾳ
περὶ τῶν ἐν Ἄιδου ψυχῶν καὶ ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ
Πλούτωνος τελουσῶν πολλὰ καὶ θαυμαστὰ διελέλυθεν, ἐν
Φαίδωνι μὲν τοὺς τόπους διαφερόντως τοὺς ἐκεῖ καὶ τὰ
ὅλα δικαιωτήρια τῶν ψυχῶν ἀφηγούμενος, ἐν Πρ'ιτείᾳ δὲ 15
τὰς παντοίας τῶν κρινομένων τίσεις καὶ τὴν πορείαν αὐτῶν
τὴν ὑπὸ γῆν καὶ τὰ δράματα τὰ περὶ αὐτοὺς διεξιὼν, ἐν
δὲ τῷ Γοργίᾳ τῶν δικαστῶν <τὰς> τάξεις καὶ τὰς διαφορό-
τητας προηγουμένως ἡμῖν ἀναφαίνων. καίτοι πανταχοῦ
πάντα ἂν εὗροις αὐτῷ μνήμης ἡξιωμένα, ἀλλ' οὗ μὲν 20
πλείων ὁ περὶ τῶν δικαιωτηρίων λόγος, οὗ δὲ ὁ περὶ τῶν
δικαστῶν αὐτῶν, οὗ δὲ ὁ περὶ τῶν κρινομένων ψυχῶν καὶ
τῶν ποικίλων περὶ αὐτὰς παθημάτων. καὶ ὅτι ταῦτα κατὰ
τὸν Ὀμήρου ζῆλον ὁ Πλάτων διέθηκεν, ἐνδείκνυται πού καὶ
αὐτὸς τῷ ποιητῇ τούτῳ μάρτυρι χρώμενος ἐν αὐτοῖς ἐκεῖ- 25
νοῖς τοῖς λόγοις. καὶ γὰρ ὡς ὁ Μίνως χρυσοῦν ἔχων
σκῆ|πτρον δικάζει καὶ ἐπισκοπεῖ τὴν τῶν λοιπῶν δικαστῶν f. 97r.
κρίσιν, ἐκ τῆς Ὀμήρου νεκυίας εἰληφέναι συνομολογεῖ [Gorg.
p. 526°], καὶ ὅτι δυνάσται τινές εἰσιν καὶ τύραννοι καὶ
βασιλεῖς οἱ τῶν μεγίστων ἀμαρτημάτων τὰς μεγίστας τιμω- 30

8 post καθαίροντας τῶν 16 τίσεις] πέσεις (ei prius ex
ι) | πορείαν] ei ex ι m³ 26 μίνω 30 τὰς b] κατὰ m¹
ἐνεκα τὰς m³

ρίας ὑπέχοντες (Τιτυοὶ γὰρ καὶ Σίσυφοι καὶ Τάνταλοι, φη-
σίν, καὶ παρ' Ὀμήρῳ κολάζονται [p. 525^d]), καὶ ὅτι μέγιστόν
ἐστὶ τῶν τῆς γῆς χασμάτων καὶ ταῖς ψυχαῖς φρικωδέστατον
δικαιωτήριον ὁ Τάρταρος· τούτου γάρ, φησὶν ὁ ἐν τῷ Φαί-
5 δωνι Σωκράτης [p. 112^a], καὶ Ὅμηρος διαμνημονεύει
λέγων·

τῆλε μάλ' ἦχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρε-
θρον.

ἐπεὶ καὶ τῶν ποταμῶν ἐκεῖθεν τὴν ἱστορίαν παρεῖληphen·
10 καὶ γὰρ ὅτι πάντων ἐστὶν Ὠκεανὸς ἐξωτάτω τῶν ρευμάτων·
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐπὼς ἐστὶ περῆσαι.
καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως·

Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντι Τριφλεγέθων τε ῥέ-
ουσι

15 Κωκυτός θ' ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορ-
ρῶξ [x 513 sq.].

ὅθεν οἶμαι καὶ ὁ Σωκράτης Στύγιον αὐτὸν προσείρηκεν
[Phaed. p. 113^c]. ἐν δὲ τῇ Πολιτείᾳ [X 614^b] τῆς νε-
κυίας ἀρχόμενος οὐκ Ἀλκίνοῦ φησὶν ἀπόλογον ἔρεῖν, ἀλλὰ
20 Ἀλκίμου τινὸς ἀνδρὸς Ἡρὸς τοῦ Ἀρμενίου τὸ γένος Παμφύ-
λου, μονονουχὶ λέγων σαφῶς, ὅτι τὴν παρ' Ὀμήρῳ νέκυιαν
ἐαυτῷ προθεῖς καὶ ἐκείνην παράδειγμα ποιησάμενος μέλλει
397 καὶ περὶ τούτων διαλέγεσθαι τῶν ἐν ἐκείνῳ τῷ μύθῳ προκει-
μένων εἰς ἀφήγησιν.

25 Ἀλλὰ μὴν καὶ εἰ τῶν ἐν Κρατύλῳ γεγραμμένων ἀνα-
μνησθείημεν, μάθοιμεν ἂν καὶ ἐξ ἐκείνων, ὅτι διὰ πάντων
ὥς εἰπεῖν τῶν ἐν φιλοσοφίᾳ σκευμάτων εἰς τὴν Ὀμήρου
ποίησιν ἀποβλέπων ὁ Πλάτων ἐκεῖθεν παραδέχεται τὰς πρῶ-
1. 97 γ. τας ὑποθέσεις τῶν λόγων. | πρόκειται μὲν γὰρ αὐτῷ περὶ

6 Π. Θ 14 7 τῆλε Hom.] τῆιδε 10 ἐξωτάτω (i ex v)
m¹ o et v supra é et ω ss. m² | τῶν ss. m³ est Od. λ 158
13 εἶο' ἀχέρων τε 19 ἐρεῖ, corr. b (possis ἐρῶ)
23 τούτου m³

ὀνομάτων ἐν ἐκείνῳ τῷ διαλόγῳ τὴν ἀληθεσιτάτην ἐκφῆναι
θεωρίαν· διττῶν δὲ αὖ ὄντων ὀνομάτων καὶ διττοὺς ἐχόν-
των τῆς αἰτίας ἀπολογισμούς, τοὺς μὲν ἀγνώστους ἡμῖν,
τοὺς δὲ γνωρίμους, ἐκατέρων τὸν Ὅμηρον ποιεῖται μάρτυρα
[p. 392^a]. σαφέστατα γὰρ ἐκεῖνον διαστείλασθαι τὰ τε ἀν- 5
θρώπινα καὶ τὰ θεῖα τῶν ὀνομάτων, τὴν Βατίειαν καὶ τὴν
Μυρσίην, καὶ Ξάνθον λέγοντα τὸν ποταμὸν καὶ Σκάμαν-
δρον, καὶ τὴν χαλκίδα τὸ ὄρεον καὶ τὴν κύμινδιν· καὶ
τούτων τὰ μὲν νοερώτερα καὶ τῆς φύσεως τῶν ὑποκειμένων
τελέως ἀντεχόμενα πραγμάτων καὶ κατὰ τὸν αἰσθητὸν τύ- 10
πον εὐπρεπέστερά τε καὶ εὐφρονότερα τῶν θεῶν ἔργονα
τιθέμενον, τὰ δὲ τοῖς εἰρημένοις ἅπασιν τούτων λειπόμενε
τῶν ἀνθρώπων· καὶ τῶν ἀνθρωπείων αὖ τὰ μὲν εἰς
ἐμφρονεστέρους ἀνάγοντα νομοθέτας, τῶν δὲ τοὺς ἀφρονε-
στέρους ποιοῦντα κυρίους τῆς θέσεως, (ὥς) ἐν τοῖς περὶ 15
τοῦ Ἀστυνάνκτος καὶ τοῦ Σκαμανδρίου δεδήλωκε. ταύτας
δὴ καὶ τοιαύτας ἀρχὰς ὁ Σωκράτης παρ' Ὁμήρου λαβὼν
τῆς περὶ τῶν ὀνομάτων θεωρίας διορίζει, τί μὲν ἐστὶν αὐ-
τῶν τὸ φύσει, τί δὲ τὸ θέσει, καὶ τίς μὲν ἢ πρὸς τὰ πρά- 20
γματα αὐτῶν ὁμοιότης, τίς δὲ ἢ ἀπολισθάνουσα τῶν δηλου-
μένων ἀνομοιότης, καὶ ὅπως τὰ μὲν πρῶτιστα τῶν ὀνομάτων
καὶ ὅσα θεῖα συνυφέστηκεν τοῖς οὖσιν, τὰ δὲ δεύτερα ἀπει-
κσίαν τινὰ φέρεται τῶν ὄντων, τὰ δὲ πολλοστὰ ἀπὸ τῆς
ἀληθείας καὶ τῆς τοιαύτης ὁμοιότητος ἀποπέπτωκεν· καὶ
ὅλως ἅπασαν ἐκείνην τὴν πραγματείαν Ὁμήρῳ καὶ τοῖς 25
ἐνθέοις ποιηταῖς ἐπόμενος διεπραγματεύσατο.

f. 98 r.

Μὴ τοίνυν μηδὲ ἐκεῖνο παρῶμεν εἰς ἔνδειξιν ἐναργε-
στέραν τῆς τοῦ Πλάτωνος πρὸς Ὅμηρον φιλίας, ὅτι καὶ

1 ἐκφῆναι 6 cf. B 813 sq. T 74 Ξ 291 7 μυρσίην
10 αἰσθητὸν — τε καὶ im. m², quae etiam eū in εὐφρονό-
τερά ir. 13 αὖ] καὶ ss. m² 14 ἐμφρονεστέρους] v supra
μ m² 16 καὶ τοῦ ss. m³ 17 Ὁμήρῳ] ὁμήρῳ (ω ex o,
ι post add.)

τὴν οἰκονομίαν πολλαχοῦ ζηλοῖ τῶν Ὀμηρικῶν ὑποθέσεων.
 ὃ μὲν γὰρ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην τριπλὴν ἡμῖν ἀφηγήσατο·
 καὶ γὰρ γινομένην αὐτὴν παραδίδωσι, καὶ ἐν διηγήσεσι τοῦ
 Ὀδυσσέως πρὸς τὸν Ἀλκίνοον, καὶ αὖ πάλιν ἐν τοῖς πρὸς
 5 τὴν Πηνελόπην λόγοις συνεσπειραμένως ἅπασαν περιλαμβάν-
 νοντος. ὃ δὲ τὴν πολιτείαν τριπλασιάσας φαίνεται· καὶ γὰρ
 ἐν Πειραιεῖ τὴν πρώτην αὐτῆς ἔκφανσιν γενέσθαι φησὶν,
 καὶ ἐν ἄστει διηγουμένου τοῦ Σωκράτους, καὶ ἐκ τρίτων
 συνοπτικῶς αὐτὴν πρὸ τῆς φυσιολογίας τοῖς ἀμφὶ Τίμαιον
 10 καὶ Κριτὴν ἀπαγγέλλοντος. πάνν γε οὐχ ὁρᾷτε τῆς Ὀμη-
 ρικῆς ποιήσεως ὑπερερῶντα τὸν Πλάτωνα καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 μυστικῶν διανοημάτων, ὃς καὶ τὴν φαινομένην αὐτοῦ ζηλοῖ
 μεταχείρησιν καὶ ἔστιν οὐκ ἐνθεάζων μόνον καὶ μύθους
 συντιθεῖς, ἀλλὰ καὶ φιλοσοφῶν καὶ ῥητορεύων Ὀμηρικός.
 15 καὶ γὰρ ἡ τῆς μιμήσεως ἐνάργεια καὶ ἡ ποικιλία τῶν ἡθῶν
 καὶ ἡ τῶν ὀνομάτων ὥρα καὶ ἡ τῆς οἰκονομίας τέχνη καὶ
 ἡ τῶν σχημάτων ἐξαλλαγή τῆς Ὀμηρικῆς ἐστὶν ἰδέας μεστὴ·
 καὶ οὐχ οἱ τραγωδιοποιοὶ μόνον πολλὰ τῶν παρ' Ὀμήρῳ
 βραχείας μνήμης ἡξιωμένα σκηναῖς καὶ ὑποθέσεις ἐποίησαντο
 20 τελέας, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐκ μικρᾶς αὐτῷ δεδο-
 μένης ἐκείθεν ἀρχῆς πραγματείας ὅλας καὶ διαλόγους πολυ-
 στίχους συνεγράψατο. φέρε γὰρ ἐνὸς ἐπιμνησθῶμεν, εἰ
 βούλεσθε, καὶ τοὺς ἐν Ἀλκιβιάδῃ [I 129 sqq.] τοῦ Σω-
 25 κράτους θεωρήσωμεν λόγους, ἐν οἷς | ἄλλο μὲν τὸ χρώ-
 μενον εἶναι φησιν ἐκεῖνος, ἄλλο δὲ τὸ ὄργανον· καὶ τὸ μὲν
 ἐν ὑπηρετοῦ μέρει τετάχθαι, τὸ δὲ ἐξηρησθαι τῆς ἐκείνου
 φύσεως· καὶ τὸν ἕκαστον ἡμῶν οὔτε ἐν τῇ χεῖρονι μόρῃ
 τὴν ὑπόστασιν ἔχειν οὔτε ἐξ ἀμφοτέρων συμπεπληρωσθαι,
 τοῦ τε ὀργάνου λέγω καὶ τοῦ χρωμένου, ἀλλὰ κατ' αὐτὸ
 30 μόνον τελέως ἀφωρίσθαι τὸ χρώμενον. ὅθεν δὴ κατὰ τὴν

6 cf. p. 16, 2 10 γε m²] τε m¹ 11 ὑπερορῶντα | ἀβ-
 τῇ] ταύτῃ m³ 12 nonne αὐτῆς? 24 θεωρήσωμεν, corr. b

ψυχὴν αὐτὸν ὑφεστάναι τὴν τῶν σωματικῶν ὀργάνων ἐξηρημένην ἐπιδείκνυσιν, καὶ ταύτην οὐ πᾶσαν, ἀλλὰ τὴν νοεράν, ἣν καὶ οὕτως πῶς αὐτὸ τὸ αὐτὸ προσείρηκεν ἐν ἐκείνοις. αὐτὸ μὲν γὰρ καὶ ἡ ψυχὴ πᾶσα πρὸς τὸ ὀστρεῶδες ὄργανον, τὸ δὲ ὄντως αὐτὸ τοῦτο ἄρα ἦν ἐκεῖνο τὸ 5 νοερὸν εἶδος τῆς ψυχῆς. ταύτην δὴ οὖν σύμπασαν τῶν δογμάτων τὴν θεωρίαν περὶ τῆς φύσεως ἡμῶν ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων μοι δοκεῖ παραλαβὼν τοῖς ἀποδεικτικοῖς λόγοις ἱκανῶς καταδήσασθαι. καὶ γὰρ ἐκεῖνος πρῶτος διέκρινεν τὸν ἕκαστον ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἐξηρημένων ὀργάνων 10 καὶ διεστήσατο καλῶς τὰ εἶδωλα τῶν πρωτογενῶν ὑποστάσεων· δηλοῖ δὲ ὁ σοφώτατος Ὀδυσσεὺς ἐν Νεκυίᾳ [λ 601 sqq.] τὸν Ἡρακλέα λέγων ἰδεῖν γυμνὸν τόξον ἔχοντα καὶ προστιθεὶς εἶδωλον,

αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι <θεοῖσιν>

15

τέρπεται ἐν θαλίῃ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐνδεικνύμενος, ἢ ὅτι τὴν μὲν ἀληθινὴν τοῦ Ἡρακλέους οὐσίαν ἐν τῇ ψυχῇ τίθεσθαι προσήκει, τὸ δὲ ἐξηγούμενον τῆς ψυχῆς εἶδωλον ὄργανον ἐκείνου καὶ ἀπεικασίαν πρὸς ἐκεῖνον φερόμενον, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον ὑπο- 20 λαμβάνειν. ἄνωθεν <ἄρα> ἀπὸ τῆς Ὀμηρικῆς ὑφηγήσεως ἡρτῆται τὰ περὶ τοῦ ἀνθρώπου τῷ Πλάτῳ δοκοῦντα, | μὴδὲ τῶν ὀνομάτων ἀποσχομένων τῶν Ὀμηρικῶν. τὸ γὰρ f. 99 r. αὐτὸ τὸ αὐτὸ πόθεν ἀλλαχόθεν ἂν φῆσαιμεν ἢ ἐκ τοῦ αὐτοῦ δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἔχειν τὴν ἀφορμὴν, καὶ τὸ 25 τὴν σωματικὴν φύσιν εἶδωλον τῆς ἀληθινῆς οὐσίας ἀποκαλεῖν πῶς οὐχὶ παντὶ δῆλον ἐκείθεν μετεννηγεμένον; ἐπεὶ καὶ τὸ ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θεβαίου Τειρεσίᾳ
χρύσειον σκῆπτρον ἔχων [λ 90 sq.],
σαφῶς τὸν ἕκαστον ἡμῶν ἐν ψυχῇ διορίζεται τὴν ὑπαρξιν ἔχειν. 30

1 σωματικῶν, corr. m^s 3 cf. Pl. Alc. I 130¹ 10 ἐκά-
των uv. m¹, corr. m^s

398 Πῶς ἂν τις ἀπολογήσαιο πρὸς τὰ ἐν Φαίδρῳ Δ
 ῥηθέντα περὶ Ὅμηρον, ἐν οἷς δοκεῖ τὸν Στῆσιχορον
 ὡς μουσικώτερον προκρίνειν.

Ἄλλὰ τούτων μὲν πολλὰ ἂν εὔροι τις παραδείγματα
 5 πρὸς τὴν ἑκατέρου πραγματείαν ἀποβλέπων. ἐπεὶ δὲ ταῦτα
 ὑπέμνηται, μικρὰ περὶ τῶν ἐν Φαίδρῳ γεγραμμένων προσ-
 θέντες τοὺς περὶ τῆς ποιητικῆς ἀνακινήσωμεν λόγους, οὓς
 ὁ ἐν Πολιτεῖα Σωκράτης ἐν τῷ δεκάτῳ διέξεισιν. ἴσως
 γὰρ ἂν τινες καὶ σφόδρα τὸν Πλάτωνα φαῖεν τὴν Ὅμηρου
 10 δόξαν ἀφανίζειν καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ Φαίδρῳ [p. 243^a]
 περὶ τῆς παλινωδίας εἰρημένων. ἔστι γάρ, φησὶν, τοῖς
 ἀμαρτάνουσιν περὶ μυθολογίαν καθαροὺς ἀρχαῖος,
 ὃν Ὅμηρος μὲν οὐκ ἤσθητο, Στῆσιχορος δέ. τῶν
 γὰρ ὁμμάτων στερηθεὶς διὰ τὴν Ἑλένης κακηγορίαν
 15 οὐκ ἠγνόησεν ὥσπερ Ὅμηρος, ἀλλ' ἅτε μουσικὸς
 ὢν ἔγνω τὴν αἰτίαν, καὶ ποιεῖ εὐθύς· οὐκ ἔστ' ἔτυ-
 μος λόγος οὗτος· καὶ τὰ τούτοις ἐφεξῆς, ἐν οἷς τὰ τε
 ἄλλα δῆλός ἐστιν, ὡς ἂν φαῖεν οἱ τῶν τοιούτων ἀντιλαμβανό-
 19 μενοι ῥημάτων, τὸν Ὅμηρον λουδοῶν, καὶ ὅτι Στῆσιχορος
 ε. 99 v. καταδέεστερος εἰς τὸ γινῶναι τε τὴν αἰτίαν τῶν δαι-
 μονίων μηνιμάτων καὶ γνόντα διὰ τῆς παλινωδίας ἰλάσασθαι,
 ἐπεὶ καὶ τὸ κακηγορῆσαι τὴν Ἑλένην παῖδα τοῦ μεγίστου
 Διὸς λεγομένην καὶ τὸ δι' ἔνδειαν μουσικῆς ἀγνοῆσαι τὸ
 πάθος δόξειεν ἂν μεγάλην μοῖραν ἔχειν τῆς περὶ αὐτὸν
 25 βλασφημίας.

Ἄλλ' οὖν καὶ πρὸς ταῦτα λεκτέον, ὅτι Στῆσιχορος μὲν
 ὁ Ἱμεραῖος πάντα τὸν περὶ τῆς Ἑλένης μῦθον ὡς λόγον
 ὄντα καὶ γεγονότων μόνον πραγμάτων ἀφήγησιν παραδεξά-

5 ἑκάστου 9 τὸν b] τῶν 18 ἀλλήλως] ^{αδ} αδ ss. m², ~ ex',
 acc. in o m³, post o ras. 21 μηνιμάτων, supra ην ss. ιμ m²
 | ἰάσασθαι 22 κατηγορῆσαι, corr. m²

μενος καὶ κατὰ τοῦτον δὴ τὸν τρόπον τὴν περὶ αὐτοῦ
 ποιήσιν διαθεῖς εἰκότως καὶ δίκης τυχεῖν καὶ διὰ τὴν ἐκ
 τῆς μουσικῆς ὀφέλειαν ἐπιγινῶναι τὴν ἑαυτοῦ πλημμέλειαν
 λέγεται, Ὅμηρος δὲ κατ' ἄλλην οἶμαι καὶ τελεωτέραν τῆς
 ψυχῆς ἔξιν ἀποστὰς μὲν τῶν ἐν αἰσθήσει φερομένων κα- 5
 λῶν καὶ τῆς φαινομένης ἀπάσης ἀρμονίας τὴν ἑαυτοῦ
 νόησιν ὑπεριδρύσας, εἰς δὲ τὴν ἀφανῆ καὶ ὄντως οὖσαν
 ἀρμονίαν ἀνατείνας τὸν τῆς ψυχῆς νοῦν καὶ περιαχθεὶς εἰς
 τὸ ἀληθινὸν κάλλος ὑπὸ τῶν τὰ τοιαῦτα διαμυθολογεῖν
 εἰωθότων ἀφαιρεθῆναι τῶν ὁμμάτων εἴρηται καὶ τοιοῦτόν 10
 τι παθεῖν, οἷον δὴ καὶ αὐτὸς τὸν Δημόδοκον τὸν παρὰ
 τοῖς Φαλαξίν ᾠδὸν πεπονθέναι φησίν, ὃν ὁ θεὸς ὁ τῆς
 μουσικῆς χορηγός

ὁφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδὴν
 [Θ 64].

15

καὶ γὰρ τοῦτον ἄντικρυς τῆς ἐνθεαστικῆς αὐτοῦ ζωῆς παρὰ-
 δειγμα προεστήσατο, καὶ διὰ τοῦτο τῆς μὲν ἐμφανοῦς ἀπά-
 σης αὐτὸν ἀρμονίας καὶ τοῦ κάλλους διὰ τὴν ἐκ τῆς
 Μούσης κατακαυχῆν ἐξηρῆσθαι λέγει, τοῖς δὲ νοεροῖς περὶ
 θεῶν καὶ μυστικοῖς διανοήμασιν τὰς ἑαυτοῦ διαποικίλλειν 20
 ἐνεργείας. | καὶ οὐχ Ὅμηρος μόνον καὶ Δημόδοκος ἐκεῖνος, ἰ. 100 r.
 ἀλλὰ καὶ Ὀρφεὺς μυθολογεῖται τοιαῦτα ἅττα τραγικῶς πα-
 θεῖν διὰ τὴν ἐν μουσικῇ τελέαν ζωὴν· σπαραχθεὶς γὰρ καὶ
 μερισθεὶς παντοίως τὸν τῇδε βίον ἀπολιπεῖν, ἐπειδὴ μερι-
 στῶς οἶμαι καὶ διηρημένως αὐτοῦ μετέσχον οἱ τότε τῆς 25
 μουσικῆς καὶ ὅλην ἅμα καὶ παντελῆ τὴν ἐπιστήμην οὐ δε-
 δύνηται δέξασθαι. τὸ δ' οὖν ἀκρότατον αὐτῆς μέρος καὶ
 πρῶτιστον οἱ τὴν Λέσβον οἰκοῦντες παρεδέξαντο· καὶ πον
 διὰ τοῦτο καὶ τὴν κεφαλὴν ὁ μῦθος τὴν ἐκείνου σπαραχθέν-
 τος εἰς Λέσβον ἐξενεχθῆναι φησιν. ἀλλ' Ὀρφεὺς μὲν ἄτε 30

14 δ' ex δὲ 16 τοιοῦτον | αὐτοῦ 17 προσεστήσατο,
 corr. b | μὲν exp. m⁹? 19 κατακαυχῆν, fort. o ex α altero
 factum | λέγειν 28 πον ex τοι m²

τῶν Διονύσου τελετῶν ἡγεμῶν γενόμενος τὰ ὅμοια παθεῖν
 ὑπὸ τῶν μύθων εἴρηται τῷ σφετέρῳ θεῷ (καὶ γὰρ ὁ σπα-
 ραγμὸς τῶν Διονυσιακῶν ἐν ἐστὶν συνθημάτων), Ὅμηρος
 δὲ ἀφαιρεθῆναι τῶν ὁμμάτων λέγεται, διότι δὴ πᾶν τὸ
 5 φαινόμενον κάλλος ὑπερδραμῶν καὶ τὸν ἐνταῦθα τῶν ψυχῶν
 ἱστορήσας πόλεμον ἐπὶ τὴν νοερὰν ἑαυτὸν ἀνήγαγεν τοῦ
 κάλλους θεωρίαν. τοῦτο γὰρ φησιν καὶ ὁ ἐν τῷ Φαίδρῳ
 Σωκράτης· τὸ τῇδε κάλλος διὰ τῆς ἐναργεστάτης τῶν
 αἰσθήσεων κατειλήφαμεν, στίλβον ἐναργέστατα.
 10 ὅψις γὰρ ἡμῖν ὀξυτάτη τῶν διὰ τοῦ σώματος αἰ-
 σθήσεων ἔρχεται, ἣ φρόνησις οὐχ ὀρᾶται [p. 250^d].
 Τὸν τοίνυν ὑπεριδόντα μὲν τοῦ ὁρατοῦ κάλλους, φρονήσει
 δὲ καὶ νοερᾷ ζωῇ τὴν οἰκίαν ἐνέργειαν ἐπιτρέψαντά φασιν
 οἱ τραγικώτεροι τῶν μύθων καὶ αὐτῶν ἀφαιρεθῆναι τῶν
 15 ὁμμάτων διὰ τὴν τῆς Ἑλένης κακηγορίαν· ἅπαν γὰρ οἶμαι
 τὸ περὶ τὴν γένεσιν κάλλος ἐκ τῆς δημιουργίας ὑποστὰν διὰ
 f. 100 v. τῆς Ἑλένης οἱ μῦθοι σημαίνειν ἐθέλουσιν, περὶ ὃ καὶ
 τῶν ψυχῶν πόλεμος τὸν αἰεὶ χρόνον συγκεκρότηται, μέχρις
 20 ἂν αἱ νοερώτεραι τῶν ἀλογωτέρων εἰδῶν τῆς ζωῆς κρατή-
 σασαι περιαχθῶσιν ἐντεῦθεν εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, ἀφ' οὗ
 τὴν ἀρχὴν ὥρμήθησαν. τὴν δὲ περίοδον ἄρα ταύτην ὃ μὲν
 τις δεκέτη προσείρηκεν, ὃ δὲ μυριέτη· διαφέρει δὲ οὐδὲν
 οὕτως ἢ ἐκείνως λέγειν. καὶ γὰρ ἡ χιλιάς μία περίοδος
 ἐστὶν ἀπὸ γενέσεως αὐθις εἰς γένεσιν ἄγουσα τὰς ψυχάς·
 ■ εἴτε τοίνυν ἐννέα χιλιάδας ἐτῶν περὶ γῆν αἱ ψυχαὶ καλινδού-
 μεναι κατὰ τὴν δεκάτην ἀποκαθίστανται, εἴτε ἐνναέτει χρόνῳ
 τῷ περὶ τὴν γένεσιν προσκατερήσασαι πολέμῳ κρατεῖν μὲν
 τοῦ βαρβαρικοῦ κλύδωνος ἐν τῷ δεκάτῳ, περιάγεσθαι δὲ εἰς

8 τῇδε] δε m¹, τῇ ss. m² (δεῦρό τε ἐλθόντες Pl.) | ἐνεργε-
 στάτης 9 στίλβον] ἢ m² ex? 11 ἀρχεται m¹, ἔ ss. m²
 14 αὐτὸν 15 τῆς ir. m² | κατηγορίαν, corr. m² 16 τὸ post
 add. m² 22 δεκέτην exp. m²? | προείρηκεν | cf. Phaedr. 248^e
 et infra f. 39v. 119r cod. Vatic. 25 ἐτῶν] τῶν

τὰς συννόμους ἑαυτῶν οἰκήσεις λέγονται, πάντως που δῆλον, ὅτι τὸν τῶν τοιούτων ἐν τῷ κόσμῳ πραγμάτων φιλοθεά-
 μονα καὶ ἀπὸ τῶν ἐμφανῶν ἀνηγμένον καὶ τῶν εἰκόνων
 εἰς τὴν ἀφανῆ ταῖς αἰσθήσεσιν ἡμῶν θεωρίαν εἰκότως
 τυφλὸν οἱ μυθοπλάσται γεγονέναι λέγουσιν. ἔπρεπεν δὲ ἄρα 5
 τοῖς διὰ συμβόλων αἰεὶ τὴν περὶ τῶν ὄντων ἀλήθειαν κατα-
 κρύπτουσιν καὶ τὴν περὶ αὐτῶν φήμην συμβολικώτερον
 παραδοθῆναι τοῖς ὕστερον. Οὐκ ἄρα Ὁμήρου Στησίχορος
 μουσικώτερος (οὐδὲ γὰρ τὰ αὐτὰ παθήματα περὶ ἑκάτερον
 συμβέβηκεν, εἰ μὴ κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον τοῦ μύθου 10
 πρόσχημα) οὐδὲ Ὁμήρῳ παλινωδίας ἔδει πρὸς τὸ θεῖον 399
 ἐπιστρέψαντι κάλλος, ἀλλὰ Στησιχόρῳ πέρα τοῦ μέτρου τὸν
 περὶ τῆς Ἑλένης μῦθον φιλοφρονησαμένων. εἰ δὲ ὁ Σω-
 κράτης ἐν ἐκείνοις τῷ φαινομένῳ χρώμενος | ἡμαρτηκέναι 1011.
 φησὶν τὸν Ὅμηρον καὶ ἁμαρτόντα τὰ αὐτὰ τῷ Στησιχόρῳ 15
 παθεῖν, οὐ θανμαστόν, ἐπεὶ καὶ ἑαυτὸν ὡσαύτως ἁμαρτεῖν
 περὶ τὸν πρότερον λόγον φησὶν οὐχ ἁμαρτῶν σαφῶς· νῦν
 δ' ᾗσθημαι τὸ ἁμαρτημα. — λέγεις δὲ δὴ τί; — δει-
 νόν, ὦ Φαῖδρε, δεινὸν λόγον αὐτός τε ἐκόμισας ἐμέ
 τε ἠνάγκασας εἰπεῖν. — πῶς δὴ; — εὐήθη καὶ ὑπό τι ■
 ἄσεβῃ, οὗ τί ἂν εἴη δεινότερον [p. 242^d]. ὥσπερ οὖν
 αὐτὸς ὡς λοιδορήσας τὸν ὑβριστὴν ἔρωτα καὶ ὃν οἱ θεοὶ
 πνιγμὸν ἔρωτος ἀληθοῦς προσειρήκασιν ἡμαρτηκέναι
 λέγει, καθ' ὅσον ἀντὶ τῆς τοῦ θεοῦ καὶ ἀναγωγῆς τῶν
 ψυχῶν ἔρωτος θεωρίας περὶ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ καὶ ἔνυλον 25
 εἶδωλον ἐστράφη, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Ὅμηρον περὶ τὴν
 Ἑλένην ἁμαρτεῖν ἂν λέγοι, καθ' ὅσον τὸν τῆς ψυχῆς νοῦν
 εἰς τὴν θεάν τοῦ ἐμφανοῦς κάλλους κατήγαγεν· ἁμαρτημα
 γὰρ ἐστὶν ψυχῆς ἢ τῶν ἐσχάτων κατανόησις ὡς πρὸς τὴν

6 συμβολικῶν m¹, corr. m³ 12 μετρίον Raderm.
 15 ἁμαρτῶντα (ω ex ο) 17 νῦν δ' ᾗσθημαι Pl.] συνήσθη-
 μαι 19 ὧ] οἱ 21 οὗ τίς ἂν εἴη δεινότερος Pl. 23 cf.
 de or. chald. 26

ἄχραντον καὶ τελείαν τῶν ὄντως ὄντων περιωπήν. τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ἐν Φαίδρῳ γεγραμμένων εἰς Ὅμηρον εἶχομεν λέγειν.

Τίνας εἰσὶν αἱ τρεῖς ἔξεις τῶν ψυχῶν, καὶ πῶς E
5 τὴν ποιητικὴν τριττὴν ἀποδείξομεν κατὰ ταύτας συν-
διαιρουμένην τὰς τρεῖς ἔξεις ἐν ἡμῖν.

Εἶεν· ἀλλ' ἐπὶ τοὺς περὶ τῆς ποιητικῆς λόγους ἐντεῦθεν
τραπόμεθα καὶ θεωρήσωμεν, τίνα μὲν γένη τῆς κατὰ Πλά-
τωνα ποιητικῆς ἐστίν, εἰς ποίαν δὲ ἀποβλέπων ἐν τῷ δε-
10 κάτῳ τῆς Πολιτείας τοὺς κατ' αὐτῆς ἐλέγχους διεξελήλυ-
θεν, ὅπως δὲ ἄρα καὶ τούτοις Ὅμηρος ἐξηρημένος ἀπο-
f. 101 v. δείκνυνται τῶν τοῖς | πολλοῖς ποιηταῖς προσηκόντων
ἐλέγχων. Ἰν' οὖν καὶ ταῦτα γένηται σαφῆ, τὴν ἀρχὴν τῆς
περὶ τούτων διδασκαλίας ἐντεῦθεν λάβωμεν. τριττὰς ἐν
15 ψυχῇ εἶναί φαμεν ὥς τὸ ὅλον εἰπεῖν ζωάς· τὴν μὲν ἀρί- A
στην καὶ τελεωτάτην, καθ' ἣν συνάπτεται τοῖς θεοῖς καὶ
ξῆ τὴν ἐκείνοις συγγενεστάτην καὶ δι' ὁμοιότητος ἄκρας
ἠνωμένην ζωὴν, οὐχ ἑαυτῆς οὕσαν, ἀλλ' ἐκείνων, ὑπερ-
δραμοῦσα μὲν τὸν ἑαυτῆς νοῦν, ἀνεγείρασα δὲ τὸ ἄρρητον
20 σύνθημα τῆς τῶν θεῶν ἐνιαλίας ὑποστάσεως καὶ συνάψασα
τῷ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον, τῷ ἐκεῖ φωτὶ τὸ ἑαυτῆς φῶς, τῷ ὑπὲρ
οὐσίαν πᾶσαν καὶ ζωὴν ἐνὶ τὸ ἐνοειδέστατον [τὴν] τῆς οἰ-
κειίας οὐσίας τε καὶ ζωῆς. τὴν δὲ ταύτης μὲν δευτέραν B
πρεσβεία τε καὶ δυνάμει, μέσσην δὲ ἐν μέσῃ τῇ ψυχῇ τε-
25 ταγμένην, καθ' ἣν ἐπιστρέφει μὲν εἰς ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς ἐν-
θέου καταβᾶσα ζωῆς, νοῦν δὲ καὶ ἐπιστήμην προστησαμένη
τῆς ἐνεργείας ἀρχὴν ἀνελίττει μὲν τὰ πλήθη τῶν λόγων,
θεᾶται δὲ τὰς παντοίας τῶν εἰδῶν ἐξαλλαγὰς, εἰς ταῦτόν
δὲ συνάγει τό τε νοοῦν καὶ τὸ νοούμενον, ἀπεικονίζεται δὲ

10 αὐτὴν 13 σαφῆ m³] σαφῶς m¹ 17 ξῆ 18 οὕσα b |
ὑποδραμοῦσα 22 del. b

τὴν νοερὰν οὐσίαν ἐν ἐνὶ τὴν τῶν νοητῶν φύσιν περι-
Γ λαβοῦσα. τρίτην δὲ ἄλλην ἐπὶ ταύταις τὴν συμφερομένην
ταῖς καταδεστέραις δυνάμεσιν καὶ μετ' ἐκείνων ἐνεργοῦσαν,
φαντασίαις τε καὶ αἰσθήσεσιν ἀλόγοις προσχρωμένην καὶ
πάντη τῶν χειρόνων ἀναπιμπλαμένην. 5

Τούτων δὴ οὖν τῶν τριττῶν τῆς ζωῆς εἰδῶν ἐν ταῖς
ψυχαῖς θεωρουμένων κατὰ τὴν ὁμοίαν τάξιν καὶ τὴν τῆς
ποιητικῆς νοήσωμεν διάκρι|σιν ἄνωθεν συμπροϊούσης ταῖς f. 102r.
πολυειδέσι τῆς ψυχῆς ζωαῖς καὶ εἰς πρῶτά τε καὶ μέσα καὶ
ᾱ ἔσχατα γένη τῆς ἐνεργείας ποικιλλομένης. καὶ γὰρ ταύτης 10
ἣ μὲν ἐστὶν ἀκροτάτη καὶ πλήρης τῶν θείων ἀγαθῶν, καὶ
αὐτοῖς ἐνιδρύουσα τὴν ψυχὴν τοῖς αἰτίοις τῶν ὄντων, κατὰ
τινά τε ἔνωσιν ἄρρητον εἰς ταῦτόν ἄγουσα τῷ πληροῦντι
τὸ πληρούμενον, καὶ τὸ μὲν αὖτως καὶ ἀναφῶς ὑποστρων-
νύουσα πρὸς τὴν ἑλλαμψιν, τὸ δὲ προκαλουμένη πρὸς τὴν 15
μετάδοσιν τοῦ φωτός,

μιγνυμένων δ' ὀχετῶν πυρὸς ἀφ' οὗ τοῦ ἔργου τε-
λοῦσα

κατὰ τὸ λόγιον, ἓνα δὲ σύνδεσμον θεῖον ἀπεργαζομένη τοῦ
μετεχομένου καὶ μετέχοντος καὶ σύγκρασιν ἐνοποιόν, ὅλον 20
μὲν τὸ καταδεέστερον ἐδράζουσα ἐν τῷ κρείττονι, τὸ δὲ
θειότερον μόνον ἐνεργεῖν ὑπεσταλμένου τοῦ καταδεεστέρου
καὶ ἀποκρύπτοντος ἐν τῷ κρείττονι τὴν σφετέραν ιδιότητα
παρασκευάζουσα. αὕτη δὴ οὖν μανία μὲν ἐστὶν σωφροσύνης
κρείττων ὥς συνελόντι φάναι, κατ' αὐτὸ δὲ τὸ θεῖον μέτρον 25
ἀφορίζεται· καὶ ὥσπερ ἄλλη πρὸς ἄλλην ὑπαρξιν τῶν θεῶν
<ἀνάγει>, οὕτω δὴ καὶ αὕτη τῆς συμμετρίας ἀποπληροῖ
τὴν ἐνθεάζουσαν ψυχὴν· διὸ δὴ καὶ τὰς ἐσχάτας αὐτῆς ἐν-
εργείας μέτροις τε καὶ ὅμοιοις κατεκόσμησεν. ὥσπερ οὖν
κατὰ μὲν τὴν ἀλήθειαν τὴν μαντικὴν, κατὰ δὲ τὸ κάλλος 30

2 ταύτης | an συμφυρομένην? 13 nempe τε delendum
17 cf. de or. chald. 54 21 ἐδράζουσαν 28 τὰς ἐσχά-
τας ex τὰ ἐσχάτα ὁ uv. m^s

τὴν ἐρωτικὴν μανίαν ὑφίστασθαι λέγομεν, οὕτως ἄρα καὶ
κατὰ τὴν συμμετρίαν τὴν θεῖαν τὴν ποιητικὴν ἀφωρίσθαι
φαιμέν. Ἡ δὲ ταύτης μὲν τῆς ἐνθεαστικῆς καὶ πρωτότης β
ὑποδεεστέρα, μέση δὲ ἐν τῇ ψυχῇ θεωρουμένη κατ' αὐτὴν
5 δῆπου τὴν ἐπιστήμονα καὶ νοερὰν ἔξιν ἔλαχεν τὴν ὑπόστα-
f. 102 v. σιν, γινώσκου|σα μὲν τὴν οὐσίαν τῶν ὄντων καὶ τῶν
καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων τε καὶ λόγων ὑπάρχουσα φιλοθεά-
μων, εἰς δὲ τὴν ἔμμετρον προάγουσα καὶ ἔνρυσμον ἕκαστα
τῶν πραγμάτων ἐρμηνείαν. οἶα δὲ πολλὰ τῶν ἀγαθῶν ποιη-
10 τῶν εὐροις ἂν γεννήματα, ζηλωτὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν, νο-
θεσίας καὶ συμβουλῶν ἀρίστων πλήρη καὶ νοερὰς εὐμετρίας
ἀνάμεστα φρονήσεώς τε καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς προτείνοντα
τὴν μετουσίαν τοῖς εὖ πεφυκόσιν, ἀνάμνησίν τε παρεχό-
μενα τῶν τῆς ψυχῆς περιόδων καὶ τῶν αἰδίων ἐν αὐταῖς
15 λόγων καὶ τῶν ποικίλων δυνάμεων. Τρίτη δὲ ἐπὶ ταύταις γ
ἔστιν ἡ δόξαις καὶ φαντασίαις συμμιγνυμένη καὶ διὰ μιμή-
σεως συμπληρουμένη καὶ οὐδὲν ἄλλ' ἢ μιμητικὴ καὶ οὔσα
καὶ λεγομένη καὶ τότε μὲν εἰκασίᾳ προσχρωμένη μόνον,
τότε δὲ καὶ φαινομένην προϋσταμένη τὴν ἀφομοίωσιν, ἄλλ'
20 οὐκ οὔσαν, εἰς ὄγκον μὲν ἐπαίρουσα τὰ σμικρὰ τῶν παθημά-
των, ἐκπλήττουσα δὲ τοὺς ἀκούοντας τοῖς τοιοῖσδε ὀνόμασι
400 καὶ ῥήμασιν, καὶ ταῖς ἐξαλλαγαῖς τῶν ἀρμονιῶν καὶ ταῖς τῶν
ῥυθμῶν ποικιλίαις συμμεταβάλλουσα τὰς τῶν ψυχῶν δια-
θέσεις, καὶ τὰς τῶν πραγμάτων φύσεις οὐχ οἷαίπερ εἰσὶν,
25 ἀλλ' οἷαι φαντασθεῖεν ἂν τοῖς πολλοῖς ἐπιδεικνύουσα. σκια-
γραφία τις οὔσα τῶν ὄντων, ἀλλ' οὐ γνώσις ἀκριβής, τέλος
τε προϋσταμένη τὴν τῶν ἀκονόντων ψυχαγωγίαν, καὶ πρὸς
ἐκεῖνο διαφερόντως βλέπουσα τὸ παθητικὸν καὶ χαίρειν καὶ
λυπεῖσθαι πεφυκὸς τῆς ψυχῆς. ἔστιν δὲ ὅπερ ἔφαμεν καὶ
30 ταύτης τὸ μὲν εἰκαστικόν, ὃ καὶ πρὸς τὴν ὁρθότητα τοῦ
f. 103 r. μιμή|ματος ἀνατείνεται, τὸ δὲ τοιοῦτον οἶον εἵπομεν, φαν-
ταστικὸν καὶ φαινομένην μόνον τὴν μίμησιν παρεχόμενον.

29 δὲ b] δῆ (η ir.) 32 μόνην, corr. m^a

5 ὅτι κατὰ Πλάτωνα τὰς τρεῖς ιδέας τῆς ποιητικῆς ἀποδείξομεν τοιαύτας οὕσας καὶ τοσαύτας.

Τὰ μὲν τοίνυν γένη τῆς ποιητικῆς τοσαῦτά ἐστιν, ὥς συντόμως διελέσθαι. δεῖ δὲ καὶ τὸν Πλάτωνα τούτων ἐπι-
 δεῖξαι τὴν μνήμην ποιησάμενον καὶ καθ' ἕκαστον ἐπελθεῖν 5
 τὰ ἐκείνῳ περὶ αὐτῶν ἀρέσκοντα. καὶ πρῶτον περὶ τῆς
 ἐνθέου ποιητικῆς, ὅσα θαυμαστὰ διανοήματα λάβοι τις ἂν
 μὴ παρέργως ἀναλεγόμενος τὰ γεγραμμένα, διαπερανώμεθα.
 τούτων γὰρ οἶμαι προδιορισθέντων ῥᾶδιον καὶ περὶ τῶν
 Ἀ ἔχουσιν εἶναι τοὺς προσήκοντας ἀποδοῦναι λόγους. ταύ- 10
 την τοίνυν τὴν ἐνθεον ποιητικὴν ἐν Φαίδρῳ [p. 245^a]
 κατοκωχὴν μὲν ἀπὸ Μουσῶν καὶ μανίαν προσείρκεν, εἰς
 ἀπαλὴν δὲ καὶ ἄβατον ἄνωθεν δίδοσθαι ψυχὴν, ἔργον δὲ
 αὐτῆς εἶναι φησιν ἀνεγείρειν τε καὶ ἐκβαλκεῦν κατὰ τε
 τὰς ὥδας καὶ τὴν ἄλλην ποιήσιν, τέλος δὲ τὸ μυρία τῶν 15
 παλαιῶν ἔργα κοσμοῦσαν τοὺς ἐπιγιγνομένους παιδεύειν.
 α Ἐν οἷς δὴ παντὶ καταφανές, ὅτι πρῶτον μὲν τὴν ἀρχηγί-
 κην καὶ πρωτουργικὴν αἰτίαν τῆς ποιητικῆς τὴν τῶν Μου-
 σῶν εἶναι φησιν δόσιν. ὥς γὰρ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τε ἀφανῆ
 καὶ τὰ ἐμφανῆ δημιουργήματα τοῦ πατρὸς τῆς ἀρμονίας 20
 πληροῦσιν καὶ τῆς ἐνρῦθμου κινήσεως, οὕτως δὴ καὶ ταῖς
 κατόχοις <ἐξ> αὐτῶν ψυχαῖς τὸ τῆς θείας συμμετρίας ἔχον
 ἐλλάμπουσιν τὴν ποιητικὴν ἀποτελοῦσιν τὴν ἐνθεον. f. 103 v.
 ἐπεὶ δὲ ὅλη μὲν ἡ ἐνέργεια τοῦ ἐλλάμποντός ἐστιν ἐν ταῖς
 θεαῖς παρουσίαις, τὸ δ' ἐλλαμπόμενον ἑαυτὸ ταῖς ἐκείθεν 25
 κινήσεσιν ἐπιδίδωσιν καὶ τῶν σφετέρων ἡθῶν ἐξιστάμενον
 ὑπέστρωται ταῖς τοῦ θεοῦ καὶ μονοειδοῦς ἐνεργείαις, διὰ
 ταῦτα οἶμαι κατοκωχὴν τε καὶ μανίαν ὁμοῦ τὴν τοιαύτην
 προσείρκεν ἑλλαμψιν· ὥς μὲν κρατοῦσαν τῶν ὧφ' ἑαυτῆς
 κινουμένων ὅλων κατοκωχὴν αὐτὴν ὀνομάσας, ὥς δὲ ἐξιστᾷ- 30

1 fort. ὅτι <καὶ> κατὰ

22 συμμετρία

24 ἡ ss. m⁸

σαν τῶν οἰκείων ἐνεργημάτων εἰς τὴν ἑαυτῆς ιδιότητα τὰ
 ἐλλαμπόμενα μανίαν προσειπών. δεύτερον δὲ ὅτι καὶ αὐτὴν β
 τὴν κάτοχον ἐσομένην ταῖς Μούσαις ψυχὴν ὅποίαν εἶναι
 δεῖ προσδιώρισεν, ἀπαλήν γε φησὶν λαβοῦσα καὶ ἄβα-
 5 τον ψυχὴν. ἡ μὲν γὰρ σκληρὰ καὶ ἀντίτυπος καὶ δυσπα-
 θῆς πρὸς τὴν θεῖαν ἔλλαμψιν ἐναντίως ἔχει πρὸς τὴν τῆς
 κατοκωχῆς ἐνέργειαν· ἑαυτῆς γὰρ ἐστὶν μᾶλλον ἢ τοῦ ἐλ-
 λάμποντος καὶ οὐκ εὐτύπωτος πρὸς τὴν ἐκείθεν δόσιν. ἡ
 δὲ ὅπ' ἄλλων παντοδαπῶν κατεχομένη δοξασμάτων καὶ
 10 ποικίλων καὶ ἄλλοτρίων τοῦ θείου πεπληρωμένη διαλογισμῶν
 ἐπισκιάζει τὴν θεῖαν ἐπίπνοϊαν, συμμινύσα ταῖς ἐκ ταύτης
 κινήσειν τὰς ἰδίας ἑαυτῆς ζωάς τε καὶ ἐνεργείας. δεῖ δὲ
 οὖν ἀμφοτέρω ἅμα τὴν ψυχὴν προειληφέναι ταύτην, ἥτις
 ἂν μέλλῃ ταῖς Μούσαις ἔσεσθαι κάτοχος, ἀπαλήν τε αὐτὴν
 15 ὑπάρχειν καὶ ἄβατον, ἵνα πρὸς μὲν τὰ θεῖα παντελῶς εὐ-
 παθῆς ἢ καὶ συμπαθῆς, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα πάντα ἀπαθῆς
 καὶ ἄδεκτος αὐτῶν καὶ ἀμιγῆς πρὸς αὐτά. τρίτον τοίνυν γ
 f. 104 r. τὸ κοινὸν ἔργον τῆς τε | τοιαύτης ἐπιτηδεϊότητος καὶ τῆς
 τῶν Μουσῶν κατοκωχῆς καὶ μανίας προστίθῃσιν. τὸ γὰρ
 20 ἀνεγείρειν τε καὶ ἐκβακχεύειν τοῦτο δὴ ἐστὶν τὸ ἐκ τῆς
 ἀμφοτέρων εἰς ταὐτὸν συμπληρούμενον ἔργον, λέγω δὲ τοῦ
 τε ἐλλαμπομένου καὶ ἐλλάμποντος· τοῦ μὲν ἄνωθεν κινου-
 ντος, τοῦ δὲ ὑπεστρωμένου τῇ ἐκείνου δόσει. ἔστι δὲ ἡ μὲν
 ἔγερσις ἀνάτασις ὑπὸ τῆς ψυχῆς καὶ ἀδιάστροφος· ἐνέργεια
 25 καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῇ γενέσει πτώσεως ἐπιστροφή πρὸς τὸ
 θεῖον, ἡ δὲ βακχεία κίνησις ἐνθεος καὶ χορεία περὶ τὸ
 θεῖον ἄτρυτος, τελεσιουργὸς τῶν κατεχομένων. δεῖ δὲ αὖ
 πάλιν καὶ τούτων ἀμφοτέρων, ἵνα ἅπτατοι μὲν ᾖσιν οἱ
 κάτοχοι πρὸς τὸ χεῖρον, εὐκίνητοι δὲ πρὸς τὸ κρεῖττον.
 30 τέταρτον δὲ οὖν τὸ μυρία τῶν παλαιῶν ἔργα κοσμεῖν καὶ δ

ο δυσπειθῆς b cf. Pl. Theaet. 155^c 9 καὶ post ποι-
 κίλων add. m² 14 μέλλῃ 21 an <ἐνεργείας> εἰς?
 24 ὑπὸ] an ἄντρος?

διὰ τούτων τοὺς ἐπιγινόμενους παιδεύειν πρόδηλον, ὅτι τὰ
 τε ἀνθρώπινα διὰ τῶν θείων αὐτὴν τελειότερα δεικνύναι
 καὶ λαμπρότερά φησιν, καὶ παιδεῖαν ἀπ' αὐτῆς ἀληθινὴν
 παραγίνεσθαι τοῖς κατηκόοις αὐτῆς γινόμενοις. πολλοῦ ἄρα
 δεῖ τὴν ποιητικὴν ταύτην τὴν ἔνθεον τῆς παιδευτικῆς δυνά- 5
 μως ἀποστερεῖν· ἀλλ' οἶμαι τὸ τῆς παιδείας οὐ ταῦτόν
 εἶναι πρὸς τε τὰς τῶν νέων ἕξεις καὶ τὰς τῶν ἤδη τελεω-
 θέντων ἐκ τῆς πολιτικῆς καὶ δεομένων τῆς μυστικωτέρας
 ἤδη περὶ τῶν θείων ἀκροάσεως. ἔστιν ἄρα ἡ τοιαύτη πολί-
 σις παντὸς μᾶλλον παιδευτικῆ τῶν ἀκούοντων, ὅταν ἔνθεος 10
 ᾗ καὶ ὅταν τὸ θεῖον αὐτῆς τοῦτο κατάδηλον γίνηται τοῖς
 ἀκούουσιν· ἡ γὰρ ἐπιπολῆς αὐτῆς ἐπαφὴ τῆς ἔνδον ἀπο-
 κρυπτομένης | μυστικῆς ἀληθείας οὐκ ἀντιλαμβάνεται. f. 104 v.
 ταύτην δὴ τὴν ἐκ τῶν Μουσῶν ὑφισταμένην ἐν ταῖς ἀπαλαῖς
 καὶ ἀβάτοις ψυχαῖς ποιητὴ κηνάπασης ἄλλης τέχνης ἀνθρω- 15
 πίνης εἰκότως προτίθησιν· τὸν γὰρ ἄνευ τῆς τοιαύτης μα-
 νίας ποιητὴν ἀτελῆ καὶ αὐτόν καὶ τὴν πόλιν αὐτοῦ [καὶ]
 ὑπὸ τῆς τῶν μαινομένων ἀφανλίζεσθαι τὴν τοῦ σωφρονοῦν-
 τος διίσχυρίζεται· τῆς γὰρ θείας δόσεως τῷ παντὶ τὴν ἀν-
 θρωπίνην ἐπιβολὴν ἀπολείπεσθαι. 20

Τοιάδε μὲν οὖν ὁ ἐν τῷ Φαίδρῳ Σωκράτης ὑπὲρ τῆς
 ἐνθέου ποιητικῆς ἡμᾶς ἀνεδίδαξεν, τῇ τε θείᾳ μαντικῇ καὶ
 τῇ τελεστικῇ συντάττων αὐτὴν διαφερόντως καὶ τὴν πρῶ- 401
 τὴν ἔκφανσιν αὐτῆς εἰς θεοὺς ἀναπέμπων. σύμφωνα δὲ
 τούτοις καὶ ἐν τῷ Ἰωνί πρὸς τὸν ῥαψωδὸν διαλέγεται περὶ 25
 αὐτῆς, οὗ δὴ καὶ ἐμφανέστατα τὴν Ὀμήρου ποιητικὴν ἔν-
 θεον ἀποφαίνει καὶ ἄλλοις ἐνθουσιασμῶν αἰτίαν τοῖς περὶ
 αὐτὴν διατρέβουσιν. εἰπόντος γὰρ οἶμαι τοῦ ῥαψωδοῦ [p. 531^a]
 περὶ μὲν τῶν Ὀμήρου ποιημάτων εὐπορεῖν τι λέγειν, περὶ
 δὲ τῶν τοῖς ἄλλοις ποιηταῖς γεγραμμένων οὐδαμῶς, ὁ Σω- 30

2 αὐτῶν | an ἀποδεικνύναι? 9 ἥδη ex δὴ m^s 12 ἀπο-
 κρυπτομένη 17 καὶ post αὐτοῦ ss. 20 ἀποδείσθαι
 23 τῇ ss. m^s 24 ἔκφασιν, corr. b

κράτης τὴν αἰτίαν ἀποδιδούς τοῦ τοιούτου παθήματος· ἔστι γὰρ τοῦτο, φησὶν, τέχνη μὲν οὐκ ὄν παρὰ σοὶ περὶ Ὀμήρου εὔ λέγειν, θεία δὲ δύναμις ἥ σε κινεῖ [p. 533^d]. καὶ ὥς τοῦτο ἀληθές, παντὶ που καταφανές.

5 οἱ μὲν γὰρ τέχνη τι ποιοῦντες ἐπὶ πάντων ὥς εἰπεῖν τῶν ὁμοίων τὸ αὐτὸ δύνανται ἀπεργάζεσθαι, οἱ δὲ θεία τι δυνάμει περὶ τι συμμέτρως ἔχοντες οὐκέτι καὶ πρὸς τὰ ἄλλα

1. 105r. τὴν | αὐτὴν ἐξ ἀνάγκης ἔχουσι δύναμιν. πόθεν οὖν ἡ τοιαύτη τῷ ῥαψωδῷ δύναμις ἐφήκει, πρὸς μὲν Ὀμηρον

10 αὐτὸν διαφερόντως συνάπτουσα, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους οὐκέτι ποιητάς, ἐφεξῆς ὁ Σωκράτης ἀναδιδάσκει, τῇ λίθῳ χρώμενος ἐναργεστάτῳ παραδείγματι τῆς τελεωτάτης ἐκ τῶν Μουσῶν κατοκωχῆς, ἣν Ἡρακλείαν οἱ πολλοὶ καλοῦσιν. τί οὖν αὕτη ἡ λίθος ἀπεργάζεται; οὐ μόνον δὴ φησιν αὐ-

15 τοὺς ἄγει πρὸς ἑαυτὴν τοὺς σιδηροῦς δακτυλλοὺς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν αὐτοῖς ὀλκὸν τῶν ὁμοίων ἐντιθῆσιν, ὥστε ἄλλους ἄγειν δακτυλίους· καὶ πολλάκις φησὶν ὀρμαθὸς δακτυλίων ἢ σιδηρίων ἐξ ἀλλήλων ἥρτηται· πᾶσι δὲ ἄρα τούτοις ἀπ' ἐκείνης τῆς

20 λίθου ἡ δύναμις ἐξήρτηται. τίνα μὲν οὖν τρόπον τὰ τοσαῦτα πάθη περὶ τοὺς δακτυλλοὺς συμβαίνει καὶ τίς ἡ τῆς λίθου δύναμις, οὐ πρόκειται λέγειν ἐν τούτοις· τὰ δὲ τούτοις παραπλήσια καὶ ἐπὶ τῆς ἐνθέου ποιητικῆς τοῦ Σωκράτους προστιθέντος ἀκούσωμεν. οὕτω δὲ καὶ ἡ Μοῦσα

25 ἐνθέους μὲν ποιεῖ αὐτούς, διὰ δὲ τῶν ἐνθέων τούτων ἄλλων ἐνθουσιαζόντων ὀρμαθὸς ἐξαρτᾶται. ἐν οἷς πρῶτον μὲν τὴν θείαν αἰτίαν ἐνικῶς προηέγκατο, Μοῦσαν αὐτὴν προσειπών, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ἐν τῷ Φαίδρῳ τὴν ἐκ Μουσῶν κατοκωχὴν τε καὶ μανίαν εἰς ἅπαν αὐτῶν

30 τὸ πλῆθος ἐπέτρεψεν, ἵνα πάντα τὸν τῶν ἐνθεαστικῶς κινου-

2 ὄν m^s] ἐν m^l (ἄν Stob. in Plat.) 18 σιδηρίων καὶ δακτυλίων Pl. Vindob. et Stob., σιδηρέων καὶ δακτυλίων Pl. T 24 προτιθέντος Wendl. 25 αὐτῇ m^s et αὐτῇ Plat. 26 ὀρμαθοῖς

μένων ἀριθμὸν οἶον εἰς μονάδα μίαν ἀνάγῃ τὴν πρωτουργὸν
 τῆς ποιητικῆς ἀρχήν. ἔστι γὰρ ἡ ποιητικὴ μονοειδὼς μὲν
 ἐν τῷ πρώτῳ κινουῦντι καὶ κρυφίως, δευτέρως δὲ καὶ ἀνει-
 λιγμένως ἐν τοῖς ποιηταῖς ὑπὸ τῆς μονάδος ἐκείνης κινου-
 μένοις, ἐσχάτως δὲ καὶ ὑπουργικῶς ἐν τοῖς ῥαψωδοῖς, διὰ 5
 μέσων τῶν ποιητῶν ἐπὶ τὴν μίαν αἰτίαν ἀναγομένοις. ἔπειτα
 τὴν θείαν ἐπίπνοϊαν ἄνωθεν ἄχρι τῶν τελευταίων μεθέξουν
 διατείνων δηλὸς ἐστὶν ὁμοῦ μὲν τὴν περιουσίαν τῆς πρω-
 τίστης ἀρχῆς τῆς κινούσης ἀνυμνῶν, ὁμοῦ δὲ τὴν τῶν πρώ-
 των μετεχόντων μέθεξιν δεικνύς ἐνεργεστάτην. τὸ γὰρ διὰ 10
 τῶν σφετέρων ποιημάτων ἀνεγείρειν καὶ ἄλλους εἰς ἐνθεα-
 σμὸν τρανεστάτην ἐν αὐτοῖς τὴν τοῦ θείου παρουσίαν ἐπι-
 δείκνυσιν. τοῦτοις δὴ οὖν ἐπομένως καὶ τὰ ἐφεξῆς προστί-
 θησιν περὶ τῆς τῶν ποιητῶν κατοκωχῆς. πάντες γὰρ οἱ
 τε τῶν ἐπῶν ποιηταὶ οἱ ἀγαθοὶ οὐκ ἐκ τέχνης, ἀλλ' 15
 ἐνθεοὶ ὄντες καὶ κατεχόμενοι πάντα ταῦτα τὰ καλὰ
 λέγουσιν ποιήματα, καὶ οἱ μελοποιοὶ οἱ ἀγαθοὶ
 ὥσαύτως καὶ πάλιν ἐξῆς· κοῦφον γὰρ χρῆμα ποιητῆς
 ἐστὶ καὶ πτηνὸν καὶ ἱερὸν, καὶ οὐ πρότερον οἷός
 τε ποιεῖν, πρὶν ἂν ἐνθεὸς τε γένηται καὶ ἔκφρων 20
 [p. 534^b]. καὶ τέλος, ὅτι διὰ ταῦτα ἅτε οὐ τέχνη ποι-
 οῦντες καὶ πολλὰ λέγοντες καὶ καλὰ περὶ τῶν πρα-
 γμάτων, ὥσπερ σὺ περὶ Ὀμήρου, ἀλλὰ θεία μοίρα,
 τοῦτο μόνον ἕκαστος οἷός τέ ἐστι ποιεῖν καλῶς, ἐφ'
 ὃ ἡ Μοῦσα αὐτὸν ὥρμησεν. ἐν δὴ τούτοις ἅπασιν τὴν 25
 ἐνθεον ποιητικὴν μέσιν ἀτεχνῶς ἰδρῦσθαί φησιν τῆς τε
 θείας αἰτίας — ἣν Μοῦσαν προσείληκεν, καὶ ταύτῃ τὸν
 Ὀμηρον ζηλῶν, καὶ ποτὲ μὲν εἰς τὸ πλῆθος, ποτὲ δὲ εἰς
 τὴν ἔνωσιν ἀποβλέπων τῆς τῶν Μουσῶν σειρᾶς (ἔσπετε
 νῦν μοι, Μοῦσαι, καὶ ἄνδρα μοι ἔννεπε Μοῦσα φη- 30
 σὶν ἐκεῖνος) — ταύτης δ' οὖν τῆς πρωτίστης ἀρχῆς | τῶν f. 10^c

ἐνθεαστικῶν κινήσεων καὶ τῶν τελευταίων ἀπηχημάτων τῆς ἐπιπνοίας τῶν ἐν τοῖς ῥαψωδοῖς κατὰ συμπάθειαν ὀρωμένων ἐν μέσῳ τὴν τῶν ποιητῶν μανίαν ἔταξεν, κινουμένην τε καὶ κινουῦσαν καὶ πληρουμένην ἄνωθεν καὶ εἰς ἄλλα δια-
 5 πορθεύουσαν τὴν ἐκεῖθεν ἔλλαμψιν, ἕνα τε σύνδεσμον παρεχομένην τοῖς ἐσχάτως μετέχουσι πρὸς τὴν μετεχομένην μονάδα.

Τούτοις δὴ οὖν καὶ ὅσα ὁ Ἀθηναῖος ξένος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Νόμων λέγει περὶ τῆς ποιητικῆς καὶ ὅσα ὁ
 10 Τίμαιος περὶ τῶν ποιητῶν πού συναρμόσωμεν. ὁ μὲν γὰρ θεῖον, φησὶν, καὶ τὸ ποιητικὸν ἐνθεαστικὸν ὃν γένος ὑμνωδοῦν σύν τισι Χάρισιν καὶ Μούσαις πολλῶν τῶν κατ' ἀλήθειαν γεγονότων ἐφάπτεται ἐκάστοτε [leg. III 682^a]. <ὁ> δὲ ἔπεσθαι παρακελεύεται τοῖς φοιβο-
 15 λήπτοις ποιηταῖς τῶν θεῶν οὔσι παισὶν καὶ εἰδόσιν τὰ τῶν σφετέρων προγόνων, κάπερ ἄνευ τε εἰκότων καὶ ἀποδείξεων λέγουσιν [Tim. 40^d]. ἐξ ὧν καὶ παντὶ ῥάδιον ἐννοῆσαι, τίνα μὲν οἶεται εἶναι τὴν ἔνθεον ποιητικὴν, ὁποίους δὲ τοὺς κατ' αὐτὴν ἱσταμένους ποιητάς, καὶ ὡς οὔτοι μάλιστα
 20 τῶν θεῶν εἰσὶ καὶ μυστικῶν νοημάτων ἄγγελοι τὰ τῶν πατέρων διαφερόντως εἰδότες. ὅταν ἄρα τῶν μυθικῶν πλασμάτων ἐπιλαμβάνηται καὶ εὐθύνη τὰ τραγικώτερα τῶν ἀναγεγραμμένων, δεσμοὺς καὶ τομὰς καὶ ἔρωτας καὶ μῆξεις καὶ δάκρυα καὶ γέλωτας, αὐτὸν ἂν μάλιστα τῶν τοιούτων
 25 ἔχοιμεν λόγων ὥς εὖ ἔχόντων κατὰ τὴν ἐν τοῖς συμβόλοις τούτοις ἀποκρυπτομένην ὥσπερ προκαλύμμασι θεωρίαν μάρτυρα. ὁ γὰρ διαφερόντως αὐτοῖς πιστεύειν ἐν ταῖς περὶ
 f. 106 v. θεῶν πραγματείαις ἀξιῶν, κὰν ἄνευ | ἀποδείξεως λέγωσιν, διὰ τὴν ἐκ τῶν θεῶν ἐπίπνοϊαν, οὗτος δὴ πού θαναμάσεται
 30 τὴν ἐν τοῖς μύθοις δι' ὧν ἐκεῖνοι τὰ θεῖα παραδιδόασιν

3 τῶν ss. m^s 6 παρεχομένη, corr. b 22 εὐθύνη] η
 ss. m¹, ι m^s 28 ἀποδείξεων m^s

ἀλήθειαν· καὶ ὁ θεῖον τὸ ποιητικὸν γένος ἀποκαλῶν οὐκ ἂν τὴν ἄθειον ἐπ' αὐτὸ καὶ γιγαντικὴν ἀναπέμποι περὶ τῶν θείων πραγμάτων ὑπόνοιαν· καὶ ὁ σὺν τισι Χάρισιν καὶ Μούσαις τοὺς ποιητὰς λέγειν ἃ λέγουσιν ἀποφαινόμενος τὴν ἐκμελῇ καὶ ἀνάρμοστον καὶ ἄχαριν φαντασίαν πόρρω 5 τῆς θεωρίας αὐτῶν διωκίσθαι πάντως προείληφεν. ὅταν οὖν τὴν ποιητικὴν καὶ τὴν διὰ τῶν μύθων ἐνδειξιν μὴ προσάγειν ταῖς τῶν νέων ἀκοαῖς νομοθετῇ, πολλοῦ δεῖ τὴν ποιητικὴν αὐτὴν ἀτιμάζειν, ἀλλὰ τὴν τῶν νέων ἔξιν ὡς 402 ἀγύμναστον πρὸς τὴν τούτων ἀκρόασιν ἀπάγει τῆς τοιαύτης 10 μυθοποιίας. ὡς γὰρ πού καὶ ἐν Ἀλκιβιάδῃ δευτέρῳ φησὶν [p. 147^b], τοιοῦτόν ἐστιν τὸ τῆς ποιητικῆς γένος· φύσει γὰρ ἐστὶν σύμπασα αἰνιγματώδης καὶ οὐ τοῦ προστιχόντος ἀνδρὸς γνωρίσαι. τοιαῦτα δὲ καὶ ἐν Πολιτεῖα σαφῶς ἔλεγεν [II 378^a], ὡς ὁ νέος οὐκ ἔστι 15 νατὸς κρίνειν ὅ τι τ' ἐστὶν ὑπόνοια καὶ ὅ μή. πάντῃ ἄρα φήσομεν αὐτὸν τὴν ἔνθεον ἀποδέχεσθαι ποιητικὴν, ἣν θείαν ἐπονομάζει καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὴν σιγῇ σέβειν ἀξιοῖ [rep. II 378^a]. τοιαῦτα μὲν οὖν περὶ ταύτης εἰρησθῶ τῆς πρώτης καὶ θεόθεν ὑφισταμένης ἐν ταῖς ἀπαλαῖς καὶ ἀβά- 20 τοις ψυχαῖς.

Β Μετὰ δὲ ταύτην τὴν ἐπιστήμονα τῶν ὄντων καὶ κατὰ νοῦν καὶ φρόνησιν ἐνεργοῦσαν θεωρήσωμεν, ἥ πολλὰ μὲν περὶ τῆς ἀσωμάτου φύσεως νοήματα τοῖς ἀνθρώποις ἐξέ- 24 φηνεν, πολλὰ δὲ περὶ τῆς σωματικῆς ὑποστάσεως | εἰκότα 1. 1071. προήγαγεν εἰς φῶς δόγματα, διηρευνήσατο δὲ καὶ τὴν καλλίστην καὶ τοῖς ἡθεσιν πρέπουσαν συμμετρίαν καὶ τὴν ἐναντίαν πρὸς ταύτην διάθεσιν, πάντα δὲ ταῦτα μέτροις τε καὶ ῥυθμοῖς κατεκόσμησεν οἰκείοις. τοιαύτην γὰρ πού καὶ τὴν Θεόγνιδος ποιητικὴν εἶναι φησιν ὁ Ἀθηναῖος ξένος 30

6 διω'κεισθαι 9 ἀλλ' οὐ ex ἀλλὰ m^a 10 ἀπάγειν
15 ὁ νέος ex ὄντος m^a 24 ἐξέφη'νεν 26 διηρευνήσατο,
corr. m³

[leg. I 630^a], ἣν ἐγκωμιάζει τῆς Τυρταίου μειζόνως, διότι τῆς ὅλης ἀρετῆς ἐστὶν ὁ Θέογνις διδάσκαλος καὶ τῆς εἰς ἅπασαν διατεινούσης τὴν πολιτικὴν ζωὴν. ὃ μὲν γὰρ τὴν πιστότητα τὴν ἐκ τῶν ἀρετῶν ἁπασῶν συμπληρουμένην
 5 ἀποδέχεται καὶ τὴν ἀληθεστέραν κακίαν ἐκβάλλει τῶν πόλεων τὴν στάσιν καὶ εἰς μίαν ὁμόνοιαν περιάγει τὰς τῶν πειθομένων ζωάς, ὃ δὲ αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀνδρείαν ἔξιν ἐγκωμιάζει καὶ εἰς ταύτην προτρέπει τῶν ἄλλων ἀμελήσας ἀρετῶν. κάλλιον δὲ ἀκούειν αὐτῶν τῶν τοῦ Πλά-
 10 τωνος ῥημάτων. ποιητὴν δὲ καὶ ἡμεῖς μάρτυρα ἔχομεν Θέογνιν, πολίτην τῶν ἐν Σικελίᾳ Μεγαρέων, ὅς φησιν·

πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύ-
 σασθαι

15 ἄξιός ἐν χαλεπῇ, Κύρνε, διχοστασίῃ.
 τοῦτον δὴ φαμεν ἐν πολέμῳ χαλεπωτέρῳ ἀμείνονα ἐκείνου πάμπολυ γενέσθαι, σχεδὸν ὅσον ἀμείνω δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη καὶ φρόνησις εἰς ταῦ-
 τὸν ἐλθοῦσαι μετὰ ἀνδρείας αὐτῆς μόνον ἀνδρείας.
 20 πιστὸς γὰρ καὶ ὕγιής ἐν στάσεσιν οὐκ ἂν ποτε γένοιτο ἄνευ ξυμπάσης ἀρετῆς. ἐνταῦθα τολύν ἀποδέχεται τὸν Θέογνιν ὡς πολιτικῆς ἐπιστήμης μετέχοντα καὶ τῆς ὅλης ἀρετῆς, ἣν δὴ πιστότητα κέκληκεν, ἡγεμόνα καὶ σύμ-
 24 βουλόν· ἐν δὲ Ἀλκιβιάδῃ δευτέρῳ [p. 142^e] τὸν ὀρθό-
 1. 107 τ. τατον τῆς εὐχῆς τρόπον ἀφοριζόμενος καὶ ἀσφαλέστατον εἰς τὴν ποιητικὴν αὐτὸν ἀναπέμπει τὴν ἔμφρονα. κινδυνεύει γοῦν, ὥς Ἀλκιβιάδῃ, φησίν, φρόνιμός τις

3 an ἁπασῶν? 4 ἅπασαν (cf. Pl. 630^b) | συμπληρωμένην m³ 5 nempe <ῆ> καὶ | ἀληθεστέραν mirum, sed forte verum; Pl. enim l. c. 629^d στάσιν discernit a bello externo et vocat πάντων πολέμων χαλεπώτατον. Nisi forte praestat edere ἀληθ. καλοκαγαθίαν, <ῆ> ἐκβ. | ἐκβάλλει | πολιτειῶν m³ 17 ἐκείνου — ὅσον im. m² | γίνεσθαι et ἀμείνων Pl. 19 ἀνδρίας bis 24 πιστοτάτην, corr. m² un. 27 γοῦν etiam Pl. B] γὰρ Pl. T

εἶναι ἐκεῖνος ὁ ποιητής, ὃς δοκεῖ φίλοις ἀνοήτοις
τισὶ χρησάμενος, ὁρῶν αὐτοὺς καὶ πράττοντας καὶ
εὐχομένους ἅπερ οὐ βέλτιον ἦν, ἐκείνοις δὲ ἐδόκει
κοινῇ ὑπὲρ ἀπάντων εὐχὴν ποιήσασθαι. λέγει δὲ
πως ὧδ'.

5

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλὰ καὶ εὐχομένοις καὶ
ἀνεύκτοις

ἄμμι δίδου, τὰ δὲ λυγρὰ καὶ εὐχομένων ἀπέρυνκε.
τὴν γὰρ διάκρισιν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κακῶν καὶ τὴν
πρέπουσαν ταῖς μέσαις ἔξεσιν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεῖον 10
ὁμιλίαν μόνος ὁ ἐπιστήμων ἀφορξέειν κύριος· καὶ διὰ τοῦτο
καὶ τὸν τῶν στίχων τούτων ποιητὴν φρόνιμον ὁ Σωκράτης
ἀπεκάλεσεν, ὥς οὔτε δι' ἐνθουσιασμόν οὔτε δι' ὀρθὴν δόξαν,
ἀλλὰ δι' ἐπιστήμην κρίνοντα μὲν τὰς τῶν αἰτουμένων φύ-
σεις, στοχαζόμενον δὲ καὶ τῆς τῶν αἰτούντων ἔξεως, σώ- 15
ζοντα δὲ τὸ πρέπον ταῖς ἀγαθοῦργοις τῶν θεῶν δυνάμεσιν.
καὶ γὰρ τὸ πάντας ἐπιστρέφει διὰ τῆς εὐχῆς εἰς τὴν μίαν
τοῦ Διὸς βασιλικὴν πρόνοιαν, καὶ τὸ τῶν ἀγαθῶν τὴν ὑπό-
στασιν ἐξάγει τῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως, καὶ τὸ τῶν ἀλη-
θινῶν κακῶν τὴν γένεσιν ἀφανίζει διὰ τῆς τοῦ κρείττονος 20
εὐμενείας, καὶ ὅλως τὸ ταῦτα τοῖς μὲν εὐχομένοις ἄγνωστα
φάναι, τῷ δὲ θεῷ κατὰ τοὺς προσήκοντας ὅρους διακεκρι-
μένα, φρονήσεώς ἐστι καὶ ἐπιστήμης οὐ τῆς τυχούσης ἔρ-
γον. εἰκότως δὴ οὖν τὴν τοιαύτην ποιητικὴν ἔμφρονα καὶ
ἐπιστήμονά φαμεν ὑπάρχειν· ἡ γὰρ ταῖς μέσαις ἔξεσιν τὰς 25
ὁρθὰς | ἀφορξέειν δυνάμενη δόξας αὕτη δὴ που κατὰ τὴν f. 108r.
τελέαν ἐπιστήμην ὑφέστηκεν.

⟨Γ⟩ Τὸ τρίτον δὴ οὖν περὶ τῆς μιμητικῆς λέγωμεν, ἣν ποτὲ
μὲν εἰκάζειν τὰ πράγματα, ποτὲ δὲ φαινομένως ἀποτυ-
ποῦσθαι προείπομεν. ταύτης γὰρ δὴ τὸ μὲν ὅσον εἰκαστι- 30

1 δοκεῖ μοι Pl. 4 ἀπάντων αὐτῶν Pl. 8 δεινὰ κ. εὐχο-
μένοις ἀπαλέξιν Pl. (ut Proclus etiam AP X 108 Anon. ap.
Buresch Klaros 107, 4)

κόν ἐστιν ὁ Ἀθηναῖος ξένος ἐναργῶς ἡμῖν παραδίδωσιν,
 τὸ δὲ ὅσον φανταστικόν, ὃ ἐν τῇ Πολιτεῖα Σωκράτης
 παρίστησιν. ὅπως δὲ ταῦτα διενήνοχεν ἀλλήλων, τό τε
 εἰκαστικὸν λέγω τῆς μιμητικῆς εἰδος καὶ τὸ φανταστικόν,
 5 ὁ Ἐλεάτης ξένος ἡμᾶς ἱκανῶς ἀναδιδάσκει. δύο γάρ,
 φησί [Soph. 235^d], φαίνομαι καθορᾶν εἶδη τῆς μιμη-
 τικῆς, μίαν μὲν τὴν εἰκαστικὴν ὁρῶν ἐν αὐτῇ τέχνῃ.
 ἔστιν δὲ αὕτη μάλιστα, ὁπόταν κατὰ τὰς τοῦ παρα-
 δείγματος συμμετρίας τις ἐν μήκει καὶ πλάτει καὶ
 10 βάρει καὶ πρὸς τούτοις ἔτι χρώματα ἀποδιδούς τὰ
 προσήκοντα ἐκάστοις τὴν τοῦ μιμήματος γένεσιν
 ἀπεργάζεται. — τί δέ; οὐ πάντες οἱ μιμούμενοί τι
 τοῦτ' ἐπιχειροῦσι δοῦν; — οὐκ οὐν ὅσοι γε τῶν με-
 γάλων πού τι πλάττουσιν ἔργων ἢ γράφουσιν. εἰ
 15 γὰρ ἀποδιδόειν τὴν τῶν καλῶν ἀληθινὴν συμμε-
 τρίαν οἷσθ' ὅτι σμικρότερα μὲν τοῦ δέοντος τὰ ἄνω,
 μείζω δὲ τὰ κάτω φαίνοιτ' ἢν δια τὸ τὰ μὲν πόρ-
 ρωθεν, τὰ δὲ ἐγγύθεν ὑφ' ἡμῶν ὁρᾶσθαι. — πάννυ
 μὲν οὖν. — ἀρ' οὖν οὐ χαίρειν τὸ ἀληθὲς ἑάσαντες
 20 οἱ δημιουργοὶ νῦν οὐ τὰς οὔσας συμμετρίας, ἀλλὰ
 δοξούσας εἶναι καλὰς τοῖς εἰδώλοις ἐναπεργάζον-
 ται; ταῦτα δὴ διελόμενος ὁ Ἐλεάτης ξένος εἰκότως οἶμαι
 καὶ ἐπὶ τέλει τοῦ διαλόγου [p. 264°] τὸν σοφιστὴν ἐνδῆσαι
 f. 108^v. τῇ ὀριστικῇ μεθόδῳ βου|λόμενος τῆς εἰδωλουργικῆς τὸ
 25 μὲν εἰκαστικὸν ἔθετο, τὸ δὲ φανταστικόν· τὸ μὲν οἷον ἐστι
 τὸ παράδειγμα, τοιοῦτον ἀπεργαζόμενον τὸ μίμημα, τὸ δὲ
 φαίνεσθαι τοιοῦτον τὸ γεγόμενον οἷον τὸ μιμηθὲν παρα-
 σκευάζον. καὶ τῆς μιμητικῆς τοίνυν τῆς ποιητικῆς τὸ μὲν
 εἰκαστικόν ἐστιν, αὐτὰ τὰ πράγματα περὶ ὧν ποιεῖται τοὺς
 30 λόγους ἀποτυπούμενον, τὸ δὲ μείζω καὶ ἐλάττω τὰ αὐτὰ

11 ἐκάσταις Pl. BT 13 οὐκοῦν 18 πάννυ μὲν οὖν om.
 Pl. B 20 ὅν exp. m² | οὐ ss. m² 21 τὰς δοξούσας Pl.
 27 παρεσκευάζεν 29 εἰκαστικόν ex ἐκαστονεκαστον m³

φαίνεσθαι καὶ τὴν ὁμολοσίαν ἐν φαντασίᾳ κειμένην ἔχειν, 408
 ἀλλ' οὐκ ἀληθείᾳ παρεχόμενον. Τὸ μὲν δὴ μιμητικὸν ἅμα
 καὶ εἰκαστικὸν ὁ Ἀθηναῖος ξένος μνήμης ἠέλωσεν. τὴν
 γὰρ μουσικὴν οὐ τὴν ἡδονὴν τέλος ποιουμένην, ἀλλὰ τὴν
 πρὸς τὸ παράδειγμα ἀφομολοῦσιν, καὶ τὴν ὁρθότητα τοῦ 5
 μιμήματος ἐπιδειῖξαι προθέμενος οὕτως πῶς φησὶν [leg. II
 667^c]. τί δέ; τῇ τῶν ὁμολῶν ἐργασίᾳ, ὅσαι τέχναι
 εἰκαστικάι, ἃρ' οὐκ, ἂν τοῦτο ἐξεργάζωνται, τὸ μὲν
 ἡδονὴν ἐν αὐτοῖς γίνεσθαι, παρεπόμενον ἂν γί-
 νηται, χάριν αὐτὸ δικαιοτάτον ἂν ἡμῖν προσαγο- 10
 ρεύειν; τὴν δὲ ὁρθότητά που τῶν τοιούτων ἡ ἰσό-
 της ἂν, ὥς ἐπὶ τὸ πᾶν εἰπεῖν, ἐξεργάζοιτο. —
 οὐκοῦν καὶ μουσικὴν γε πᾶσάν φαμεν εἰκαστικὴν
 τε εἶναι καὶ μιμητικὴν; ἥκιστα ἄρα ὅταν τις μου-
 σικὴν ἡδονὴν φῇ κρίνεσθαι, τοῦτον ἀποδεκτέον τὸν 15
 λόγον. καὶ ἐφεξῆς [p. 668^b]. καὶ μὴν τοῦτό γε πᾶς
 ἂν ὁμολογοῖ περὶ μουσικῆς, ὅτι πάντα τὰ περὶ αὐ-
 τήν ἐστι ποιήματα μίμησις τε καὶ ἀπεικασία. καὶ
 τοῦτό γε μὲν οὐκ ἂν ξύμπαντες ὁμολογοῖεν ποιη-
 ταί τε καὶ ἀκροαταί; — καὶ μάλα. τὴν ἄρα ποιητικὴν 20
 ταύτην, ὅση τῇ μουσικῇ συντέτακται τῇ παιδευτικῇ τῶν
 ἡθῶν | καὶ τὰς τε ἀρμονίας δύναται κρίνειν καὶ τοὺς ῥυ- f. 109r.
 θμούς, εἰκαστικὴν ἂν τις ἐν δίκῃ προσείποι καὶ οὕτω μιμη-
 τικὴν· διὸ καὶ οὐ τὴν ἡδονὴν τέλος ἔχει, ἀλλὰ τὴν ὁρθό-
 τητα τῶν εἰκασθέντων. Τὸ μὲν οὖν εἰκαστικὸν αὐτῆς τοι- 25
 οῦτον· τὸ δὲ φανταστικὸν ἐκ τῶν ἐν Πολιτείᾳ γεγραμμένων
 κατανοήσωμεν. ἀποδείξας γὰρ ὁ Σωκράτης, ὅτι τρίτος ἀπὸ

8 οὐκὰν ex οὖν καὶ 9 παρεχόμενον (χ ir. m²), π ss. m²

10 ἡμῖν] εἴη Pl. 11 τὴν δέ γε Pl. | ἡ¹ ἔστησαν, im. γρ.
 ἡ ἰσότης ἂν m² 13 καὶ] v ex ι m³ uv., om. Pl. 17 τῆς
 μουσικῆς Pl. 18 ποιήματα] αἰθ supra οι ss. m² 19 σύπαν-
 τεσ, ξ et μ ss. m² 20 post ἀκροαταί fort. add. ex Pl. καὶ
 ὑποκριταί 22 ἀριθμοῦσ, corr. b 24 ἔχειν

τῆς ἀληθείας καὶ μιμητικός ἐστιν ὁ τοιοῦτος ποιητής, οἷον ἐπισκοπεῖν προύθετο, καὶ τοῦτο ἐξῆς προστίθουσιν, ὅτι μιμεῖται φανταστικῶς τῷ τῆς ζωγραφίας παραδείγματι προσχρώμενος. τὸν μὲν δὴ μιμητὴν ὠμολογήκαμεν. εἰπέ
 5 δέ μοι περὶ τοῦ ζωγράφου τόδε, πότερα ἐκεῖνο αὐτὸ τὸ ἐν τῇ φύσει ἕκαστον δοκεῖ σοι ἐπιχειρεῖν μιμεῖσθαι ἢ τὰ τῶν δημιουργῶν ἔργα; — τὰ τῶν δημιουργῶν, ἔφη. — ἄρα οἷα ἔστιν ἢ οἷα φαίνεται; τοῦτο γὰρ ἔτι διόρισον. — πῶς λέγεις; ἔφη. — ὧδε.
 10 κλίνῃ ἐάν τε ἐκ πλαγίου αὐτὴν θεῖς ἐάν τε καταντικρὺς ἄν τε ὀπῇ οὖν, μή τι διαφέρει αὐτὴ αὐτῆς, <ἦ> διαφέρει μὲν οὐδέν, φαίνεται δὲ ἀλλοῖα; καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως; — οὕτως, ἔφη, φαίνεται, διαφέρει δὲ οὐδέν. — τοῦτο δὴ αὐτὸ σκόπει· πρὸς πότερον γρα-
 15 φικὴ πεποίηται περὶ ἕκαστον, πότερα πρὸς τὸ ὅν ὡς ἔχει μιμήσασθαι, ἢ πρὸς τὸ φαινόμενον ὡς φαίνεται, φαντάσματος ἢ ἀληθείας οὕσα μίμησις; — φαντάσματος ἔφη [X 597° sqq.]. διὰ δὴ τούτων ἐναργέστατα παρίστησιν ὁ Σωκράτης, ὅτι τὸ φανταστικὸν τοῦ
 20 μιμητικοῦ γένους τῆς ποιητικῆς ἀποτεμόμενος ἡδονῆς τε στοχάζεσθαι μόνῃς καὶ τῆς τῶν ἀκουόντων αὐτὸ ψυχα-
 1. 109 γ. γωγίας φησίν. καὶ γὰρ | ταύτης τῆς μιμήσεως τὸ φαν-
 ταστικὸν ἀπολείπεται τοῦ εἰκαστικοῦ, καθ' ὅσον ἐκεῖνο μὲν
 πρὸς τὴν ὀρθότητα βλέπει τοῦ μιμήματος, τοῦτο δὲ ἄρα πρὸς
 25 τὴν ἐκ τῆς φαντασίας τοῖς πολλοῖς γινομένην ἡδονήν. Τὰ μὲν οὖν γένη τῆς ποιητικῆς τοιαῶδε καὶ παρὰ τῷ Πλάτῳ διακρίσεως ἡξίωται, τὸ μὲν ὡς κρεῖττον ἐπιστήμης, τὸ δὲ <ὡς> ἐπιστημονικόν, τὸ δὲ ὡς ὀρθοδοξαστικόν, τὸ δὲ ὡς καὶ τῆς ὀρθῆς δόξης ἀπολειπόμενον. λέγει γοῦν περὶ τοῦ
 30 ἐσχάτου σαφῶς [p. 602^a], ὡς οὕτε ἄρα εἴσεται οὕτε

3 ζωγραφίας (id. 5) 6 σοι] οι ir. m^s 10 κλίνῃ ἐάν Pl.]
 κλίνῃς ἄν | ἐάν ex ἄν | καταντικρὺς Pl. 11 ἄν τε] ἦ Pl. | ἐάν-
 τῆς Pl. | ἦ add. exPl. 14 ἡ γραφικὴ Pl. 18 δὴ ss. m^s

ὁρθοδοξάσει ὁ τοιόσδε μιμητής, οἷον τὸν ποιητὴν τοῦτον ἐλέγομεν, περὶ ὧν ἂν μιμῆται πρὸς κάλλος ἢ πονηρίαν.

ζ

Ὅτι καὶ ἡ Ὀμήρου ποίησις

ἐπιδείκνυσιν τὰς τρεῖς ιδέας ἐν ἑαυτῇ τῆς ποιητικῆς. 5

Τούτων δὲ αὖ διωρισμένων ἐπὶ τὴν Ὀμήρου ποίησιν ἀναδράμωμεν καὶ θεωρήσωμεν πᾶσαν ἐν αὐτῇ ποιητικῆς ἔξιν διαλάμπουσαν, διαφερόντως δὲ τὰς τοῦ ὁρθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ στοχαζομένης. ὅταν μὲν γὰρ ἐνθουσιάζων ἐνεργῇ καὶ ταῖς Μούσαις κάτοχος ὢν καὶ τὰ μυστικά περὶ αὐτῶν τῶν 10 θεῶν ἀφηγητῇ νοήματα, τηνικαῦτα κατὰ τὴν πρωτίστην ἐνεργεῖ καὶ ἔνθεον ποιητικὴν· ὅταν δὲ αὖ τὴν τῆς ψυχῆς ζωὴν καὶ τὰς ἐν τῇ φύσει διαφορὰς καὶ τὰ πολιτικὰ καθήκοντα διεξίη, τότε δὴ μάλιστα κατὰ τὴν ἐπιστήμην διατίθῃσιν τοὺς λόγους· ὅταν δὲ ἄρα τοὺς προσήκοντας ἀποδιδῷ 15 τῆς μιμήσεως τύπους τοῖς τε πράγμασι καὶ τοῖς προσώποις, τηνικαῦτα κατὰ τὴν εἰκαστικὴν προῖσταιται τὴν μίμησιν· ὅταν | δὲ οἶμαι πρὸς τὸ φαινόμενον τοῖς πολλοῖς, ἀλλ' f. 110r. οὐ πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ ὄντος ἀποτελεῖται καὶ οὕτω δὴ τὰς τῶν ἀκουόντων ἐπάγεται ψυχάς, τότε πού κατὰ τὸ 20 φανταστικόν ἐστὶν ποιητής. λέγω δὲ οἷον, ἔν' ἀπὸ τῆς ἐσχάτης ἀρξώμεθα τοῦ ποιητοῦ μιμήσεως, τὸν ἥλιον ἔστιν ὅπου λέγει τὰς ἀνατολάς ἀπὸ τινος ποιεῖσθαι λίμνης καὶ τὰς δύοσεις ὡσαύτως οὐχ ὡς ἔστιν ἐκάτερον τούτων οὐδ' ὡς γίνεται λέγων οὐδὲ ταύτῃ μιμούμενος διὰ λόγων, ἀλλ' ὡς 25 φαίνεται ταῖς αἰσθήσεσιν ἡμῶν διὰ τὴν ἀπόστασιν· τοῦτο τοίνυν καὶ πᾶν τὸ τοιόνδε φανταστικόν τῆς ποιήσεως φαθί με λέγειν. πάλιν ὅταν τοὺς ἥρωας μιμῆται πολεμοῦντας ἢ

1 ὁρθὰ δοξάσει Pl. 6 τῶν ex τούτων m¹, δὲ αὖ ex? m¹
15 ἀποδιδῷ 21 cf. γ 1 27 φαθί με suspectum

βουλευομένους ἢ λέγοντας κατὰ τὰ εἶδη τῆς ζωῆς, τοὺς μὲν ὥς ἔμφρονας, τοὺς δὲ ὥς ἀνδρείους, τοὺς δὲ ὥς φιλοτίμους, τῆς εἰκαστικῆς ἂν εἴποιμι τὸ τοιοῦτον ἔργον ὑπάρχειν. καὶ μὴν καὶ ὅταν ἢ τὰς διαφοροὺς ὑποστάσεις τῶν
 5 μορίων τῆς ψυχῆς εἰδῶς ἀναφαίνεται καὶ διδάσκων, ἢ τὴν ἐξαλλαγὴν τοῦ εἰδώλου πρὸς τὴν χρωμένην ψυχὴν ἢ τὴν τάξιν τῶν ἐν τῷ παντὶ στοιχείων, γῆς ὕδατος ἀέρος αἰθέρος οὐρανοῦ, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, τὴν ἐπιστήμονα τῆς ποιητικῆς δύναιμι ταύτην ἂν ἐγὼ θαρρῶν ἀποφνηαίμην.
 10 ἐφ' ἅπασι δὲ τούτοις ὅταν περὶ τε τῆς δημιουργικῆς ἡμᾶς ἀναδιδάσκη καὶ τῆς εἰς τρία διανομῆς τῶν ὅλων, ἢ ὅταν
 404 περὶ τῶν Ἑφαίστου δεσμῶν, ἢ ὅταν περὶ τῆς πατρικῆς τοῦ Διὸς ἐνώσεως πρὸς τὴν γόνιμον θεότητα τῆς Ἥρας δι'
 f. 110 v. ἀλύτου συμπλοκῆς, τότε δὴ φαίην ἂν | αὐτὸν ἐνθουσιάζ-
 15 ζειν σαφῶς καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν Μουσῶν κατοκαχὴν τὰ τοιαῦτα διατιθέναι μυθολογήματα. δηλοῖ δέ που καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Δημόδοκου τὴν ἐκ θεῶν ὠρμημένην ἐνέργειαν, λέγων πρὸ τῆς ὁδοῆς ὅτι ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο καὶ ὅτι ἐνθεος ἦν καὶ ὅτι ἡ Μοῦσα αὐτὸν ἐφίλησεν ἢ ὁ μουση-
 20 γέτης θεός·

ἢ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς παῖς ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·

λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰδέεις,
 ὅσσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί

25 [Od. θ 488—490].

Καίτοι γε ὅτι τὸν Δημόδοκον ὥς ἑαυτὸν τρόπον τινὰ προῖσταται καὶ τῶν περὶ ἑαυτὸν παθημάτων παράδειγμα ποιεῖται, τῶν διατεθρυλημένων ἐστὶν ἱκανῶς, καὶ τὸ

5 καὶ exp. m³ uv. | cf. 155, 1. 172, 6 10 περὶ τε] περὶ
 τὸ 11 nempe ἀναδιδάσκη <μονάδος> cf. 164, 26. 156, 30
 13 ἐνώσεως] νοήσεως 18 cf. θ 499. 63 28 διατεθρυλη-
 μένων] λη ir. m³

ὁ φθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδὴν
[Od. θ 64]

ἄντικρυς τὸν κατ' αὐτὸν μῦθον εἰς ἐκείνον ἀναπέμπειν
ἔοικεν. τοῦτον δ' οὖν ἐνθεάζοντα λέγειν ἃ λέγει σαφῶς
διίσχυρίζεται. 5

Ἄλλ' εὖ γε ὅτι Δημοδόκου καὶ τῆς ἐνθεαστικῆς ᾠδῆς
ἐπεμνήσθημεν· δοκεῖ γάρ μοι κατὰ τὰ πρόσθεν εἰρημένα
τῆς ποιήσεως γένη διελεῖν τοὺς παρ' αὐτῷ μνήμης ἡξιω-
α μένους μουσικούς. ὁ μὲν γὰρ Δημοδόκος ἐνθους ἦν, ὥσπερ
εῖρηται, καὶ τὰ θεῖα καὶ τὰ ἀνθρώπινα ἀφηγούμενος, καὶ 10
β θεόθεν ἐξάψασθαι λέλεκται τὴν ἑαυτοῦ μουσικὴν· ὁ δὲ
Φήμιος ὁ ἐν Ἰθάκῃ κατὰ τὴν γυνῶσιν μάλιστα τῶν τε θεῶν
καὶ τῶν ἀνθρωπίνων ἐχαρκτηρίζετο·

Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶ-
δας, 15

ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί
[α 33 sq.]

γ λέγει πού πρὸς αὐτὸν ἡ Πηνελόπη· τρίτος δὲ ἄλλος ὁ τῆς
Κλυταιμνήστρας ᾠδός, μιμητικός τις ὡς ἔοικεν καὶ ὁρθῇ 19
δόξῃ χρώμενος καὶ τὰ τῆς σωφροσύνης μέλη προτείνων f. 111 r.
τῇ γυναικί·

παρ γὰρ ἔην καὶ ἀοιδὸς ἀνὴρ, ᾧ πόλλ' ἐπέ-
τελλεν

Ἀτρείδης Τροίηνδε κιών [γ 267 sq.].

καὶ μέχρι τῆς τούτου συνουσίας οὐδὲν ἀνόσιον ἔργον τῇ 25
Κλυταιμνήστρᾳ πέπρακτο, ταῖς παιδευτικαῖς ᾠδαῖς σωφρονί-
δ ζοντος αὐτῆς τὴν ἄλογον ζωὴν. τέταρτος δὲ εἰ βούλει μου-
σικὸς ἀνάλογον τῇ φανταστικῇ τῆς ποιήσεως ἰδέα τεταγμέ-
νος Θάμυρις ἐκείνος, ὃν αἱ Μοῦσαι λέγονται παῦσαι τῆς
ᾠδῆς· 30

1 ἄμερσε
postea delevit
tim Hom. libri

4 τοῦτο
12 ὁ ante ἐν ss.

7 κατὰ ex καὶ m^s quae tamen
22 παρ δ' ἄρ' par-

αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν [B 599].

πολυτροπωτέραν γὰρ καὶ αἰσθητικωτέραν καὶ τοὺς πολ-
 λοὺς ἀρέσκουσαν οὗτος μουσικὴν μετεχειρίζετο. διὸ καὶ
 φιλονικῆσαι λέγεται ταῖς Μούσαις, ὥς ἂν τῆς ἀπλουστέρας
 5 μουσικῆς καὶ ταῖς Μούσαις οἰκειοτάτης τὴν ποικιλωτέραν
 ἐπίπροσθεν ποιησάμενος καὶ ἀποπεσεῖν τῆς τῶν θεαινῶν εὐ-
 μενείας. ὁ γὰρ τῶν Μουσῶν χόλος οὐκ εἰς ἐκείνας ἀνα-
 πέμπει τι πάθος, ἀλλὰ τὴν τούτου δείκνυσιν ἀνεπιτηδειό-
 τητα τῆς ἐκείνων μεθέξεως. οὗτος οὖν ἐστὶν ὁ πολλοστός
 10 ἀπὸ τῆς ἀληθείας ὥδός καὶ τὰ πάθη τῶν ψυχῶν προκαλού-
 μενος καὶ φανταστικὸς καὶ οὔτε δόξαν ὀρθὴν οὔτε ἐπιστή-
 μην ἔχων περὶ τῶν μιμημάτων.

Πάντα ἄρα τὰ γένη τῆς ποιήσεως παρ' Ὀμήρῳ, τεθεά-
 μεθα, διαφερόντως δὲ τὸ ἐνθουσιαστικόν, καθ' ὃ δὴ καὶ
 15 μάλιστα χαρακτηρίζεσθαί φαμεν αὐτόν (καὶ οὐχ ἡμεῖς μόνον,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων θεῖον ποιητὴν καὶ θεϊότατον
 τῶν ποιητῶν καὶ παντὸς μᾶλλον ἄξιον ζηλοῦν πολλαχοῦ
 προσαγορεύων αὐτόν, ὥς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ἐδείκνυμεν).
 ἀμυδρότατον δὲ τὸ μιμητικὸν ἅμα καὶ φανταστικόν, ἵνα καὶ
 20 τοῖς πολλοῖς ἢ πιθανός, καὶ ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη πᾶν τὸ
 τοιοῦτον τῆς ποιήσεως ἐξηρῆσθαι. ἀλλὰ Ὅμηρος μὲν τοῦτον
 τὸν τρόπον· οἱ δὲ τῆς τραγῳδίας ποιηταὶ φανταστικοὶ μόνον
 ὄντες καὶ τῆς τῶν πολλῶν στοχαζόμενοι ψυχαγωγίας εἰκότως
 κατὰ τοῦτο πλεονάζουσιν τῆς ποιήσεως τὸ εἶδος. ὥσπερ
 25 οὖν εἴ τις εἰς πόλιν εὐνομουμένην εἰσελθὼν καὶ θεασά-
 μενος ἐκεῖ, καθάπερ φησὶν ὁ Ἀθηναῖος ξένος [leg. II
 673^e], καὶ τὴν μέθην ἔνεκά τινος χρησίμου παραλαμβανο-
 μένην μὴ τὴν φρόνησιν τὴν ἐν τῇ πόλει μηδὲ τὴν ὅλην
 τάξιν ζηλώσειεν, ἀλλ' αὐτὴν καθ' αὐτὴν μόνην τὴν μέθην,
 30 οὐκ ἐκείνην ἂν αἰτίαν ἔχοι τῆς ἑαυτοῦ παρανοίας, ἀλλὰ

1 αἱ δὲ] καὶ τε 4 φιλονικῆσαι m³ 18 cf. ad 155, 25
 20 πείθανός 21 ἐξήμερηται 30 ἀλλὰ] ἀλλ' αὐ

τὴν οἰκείαν ἀσθένειαν τῆς κρίσεως, οὕτως οἶμαι καὶ οἱ τραγωδιοποιοὶ τὸ ἔσχατον τῆς Ὀμηρικῆς ποιήσεως ζηλώσαντες οὐκ εἰς ἐκείνον τὴν ἀρχὴν τῆς σφετέρως πλημμελείας, ἀλλ' εἰς τὴν ἐαυτῶν ἀναπέμπουσιν ἀδυναμίαν. λεγέσθω τοίνυν ἡγεμῶν τῆς τραγωδίας Ὅμηρος, καθόσον αὐτὸν ἐξή- 5 λωσαν οἱ τῆς τραγωδίας ποιηταὶ τὰ τε ἄλλα, καὶ ὅτι μέρη τῆς ἐκείνου κατενείμαντο ποιήσεως, τὰ μὲν εἰκαστικῶς εἰρημένα φανταστικῶς μιμησάμενοι, τὰ δὲ ἐπιστημόνως συντεθέντα ταῖς τῶν πολλῶν ἀκοαῖς προσαρμόσαντες. ἀλλ' οὐ τραγωδίας μόνον ἐστὶν διδάσκαλος (ταύτης μὲν γὰρ κατὰ 10 τὸ ἔσχατον τῆς ἐαυτοῦ ποιήσεως), ἀλλὰ καὶ τῆς Πλάτωνος ἀπάσης πραγματείας τῆς μιμητικῆς καὶ τῆς φιλοσόφου θεωρίας ὅλης.

Ἢ Τί ἐστίν, ὅπερ ὁ Σωκράτης ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς 14 πολιτείας ἐκβάλλει | τῆς Ὀμήρου ποιητικῆς, καὶ διὰ f. 112 r. τίνας αἰτίας, καὶ ὅτι οὐχ ὅλην αὐτήν, ἀλλ' ὅτι τὸ ἔσχατον αὐτῆς ἀποδοκιμάζει μόνον.

Περὶ μὲν δὴ ποιητικῆς αὐτῆς καὶ τῆς Ὀμήρου τελεωτάτης ποιήσεως ἱκανὰ τὰ εἰρημένα. τούτοις δὲ τοὺς τοῦ Σωκράτους ἀντιπαρατείνωμεν λόγους καὶ θεασώμεθα, τίνα 20 μὲν ἐλέγχει ποιητικὴν ἰδέαν, ὅπως δὲ αὐτὸν Ὅμηρον ἐξαιρήσωμεν τῶν πολλῶν ἐκείνων καὶ παντοδαπῶν ἐλέγχων· καὶ πρῶτον ὅτι μὴ πᾶσαν εὐθύνει τὴν ποιητικὴν ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐπιδείξωμεν. ἐν ἀρχῇ μὲν οὖν εὐθύς τοῦ δεκάτου βιβλίου· καὶ μὴν, ἣν δὲ ἐγώ, φησὶν, πολλὰ μὲν 25 καὶ ἄλλα περὶ αὐτῆς ἐννοῶ (τῆς εἰρημένης πολιτείας λέγων), ὥς παντὸς ἄρα μᾶλλον ὀρθῶς ὠκίζομεν τὴν πόλιν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐνθυμηθεῖς περὶ ποιήσεως,

4 cf. rep. X 595° 7 εἰρημένα φανταστικῶς im. m²
20 ἀντιπαρατείνωμεν 26 ἐννοῶ] νοῶ ir. m² 28 ποιήσεως λέγω. — Τὸ ποῖον; ἔφη. — Τὸ μηδαμῇ Pl.

τὸ μῆδαμῃ παραδέχεσθαι αὐτῆς ὅση μιμητική. παν-
 405 τὸς γὰρ μᾶλλον οὐ παραδεκτέον νῦν καὶ ἐναργέ-
 στερον, ὥς ἑμοὶ δοκεῖ, φαίνεται [p. 595^a]. καὶ πάλιν
 ἐξῆς· ὥς μὲν πρὸς ὑμᾶς εἰρησθαι (οὐ γὰρ μου κατε-
 5 ρεῖτε πρὸς τοὺς τραγωδίας ποιητὰς καὶ τοὺς ἄλλους
 πάντας τοὺς μιμητικούς), λῶβη ἔοικεν εἶναι πάντα
 τὰ τοιαῦτα τῆς τῶν ἀκουόντων διανοίας [p. 595^b].
 τὸ μὲν οὖν προκείμενον αὐτῷ τοῦτο ἐστίν, τὴν μιμητικὴν
 μόνον ποίησιν καὶ ταύτης ὡς δειχθήσεται διαφερόντως τὴν
 10 φανταστικὴν ἐκβάλλειν. ἡμεῖς δέ, εἰ μὲν πᾶσαν ποιητικὴν
 τοιαύτην ἐνόμιζεν εἶναι, τάχ' ἂν ὑπελαμβάνομεν αὐτὸν
 ὁμοίως ἅπασαν ἐλέγχειν· εἰ δὲ τὴν ἔνθεον ποίησιν καὶ τὴν
 f. 112 v. μετ' ἐπιστήμης τοὺς λόγους ποιου|μένην ἐτέραν ἀπολεί-
 πει τῆς ἀτελοῦς καὶ μιμήσει χρωμένης, πρὸς μὲν ταύτην
 15 τείνειν οἰησόμεθα τοὺς ἐλέγχους, ἐκείνην δὲ ἐξαιρήσομεν
 τῶν προκειμένων λόγων. δηλοῖ δέ που καὶ αὐτὸς εἰπὼν
 ἐν ἀρχῇ καὶ διορισάμενος [p. 595^a], ὥς οὐ χρή τῆς ποιη-
 τικῆς ἀποδέχεσθαι ταύτην ὅση μιμητική. τό τε γὰρ πᾶσαν
 οἰόμενον εἶναι μιμητικὴν τοῦτο προστιθέναι περιττόν, καὶ
 20 τὸ κατὰ πάσης τοὺς αὐτοὺς ἐφαρμόττειν λόγους ὑπολαμβά-
 νοντα πρὸς τὴν μιμητικὴν ἀποτείνεσθαι μόνην ἄλογον.
 λείπεται ἄρα τοσοῦτον φάναι τῆς ποιητικῆς εὐθύνεσθαι
 μόνον, ὅσον περὶ τὴν μίμησιν τὴν πᾶσαν ἔχει σπουδὴν.
 ἐπεὶ καὶ τοῖς ἐφεξῆς οὕτωςί πως προάγει τὸν ἔλεγχον· ὁ
 25 ποιητὴς μιμητὴς· πᾶς μιμητὴς τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας·
 ὁ ἄρα ποιητὴς τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας. διὸ καὶ ἐξ ἀρχῆς
 ὠρίσατο, τί ποτέ ἐστι μίμησις, λέγων· τὸν τοῦ τρίτου
 ἄρα γεννήματος ἀπὸ τῆς φύσεως μιμητὴν καλεῖς
 [p. 597^e], καὶ συνάγων ἀμφοτέρας τὰς προτάσεις οὕτωςί
 30 πως φησὶν· τοῦτ' ἄρα ἔσται καὶ ὁ τραγωδιοποιός,

2 παραδεκτέον in Pl. A² M, -τέα A¹ II
 5 τοὺς τῆς Pl. 6 ἅπαντας Pl.

4 ὑμᾶς Pl.] ἡμᾶς

εἴπερ μιμητής ἐστίν, τρίτος ἀπὸ βασιλέως καὶ τῆς ἀληθείας πεφυκώς καὶ οἱ ἄλλοι πάντες μιμηταί. εἴτ' ἐπὶ τούτοις δεικνυσιν, ὡς οὐδὲ πάσης μιμήσεως ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ τῆς φανταστικῆς, καὶ συνάγει· πόρρω ἄρα τοῦ ἀληθοῦς ἡ μιμητικὴ ἐστίν [p. 598^b], καὶ 5 ὅτι ὁ κατὰ ταύτην μιμητής οὐδὲ ὀρθοδοξάσει περὶ ὧν ἂν μιμῆται πρὸς κάλλος ἢ πονηρίαν συλλογίζεται [p. 602^a]. Τί οὖν ταῦτα πρὸς τὴν καθ' Ὅμηρον ποιητικὴν; πρὸς μὲν γὰρ τὴν τραγικὴν ποίησιν καὶ κωμικὴν ἱκανά· τούτων γὰρ τὸ ὅλον μίμησις ἐστίν πρὸς τὴν τῶν 10 ἀκουόντων ἐξειργασμένη ψυχαγωγίαν· πρὸς δὲ τὴν Ὅμηρου ποιητικὴν τὴν ἀπὸ θεῶν ὠρμημένην καὶ τῶν ὄντων ἐκ- 1.113 r. φαίνουσιν τὴν φύσιν οὐδὲν ἂν προσήκοι. καὶ πῶς γὰρ ἂν ἢ διὰ συμβόλων τὰ θεῖα ἀφερμηνεύουσα μιμητικὴ προσαγορεύετο; τὰ γὰρ σύμβολα τούτων, ὧν ἐστὶ σύμβολα, μιμή- 15 ματα οὐκ ἔστιν· τὰ μὲν γὰρ ἐναντία τῶν ἐναντίων οὐκ ἂν ποτε μιμήματα γένοιντο, τοῦ καλοῦ τὸ αἰσχρόν, καὶ τοῦ κατὰ φύσιν τὸ παρὰ φύσιν· ἢ δὲ συμβολικὴ θεωρία καὶ διὰ τῶν ἐναντιωτάτων τὴν τῶν πραγμάτων ἐνδείκνυται φύσιν. εἴ τις ἄρα ποιητὴς ἔνθους ἐστίν καὶ διὰ συνθημάτων δη- 20 λοῖ τὴν περὶ τῶν ὄντων ἀλήθειαν, ἢ εἴ τις ἐπιστήμη χρώμενος αὐτὴν ἡμῖν ἐκφαίνει τὴν τάξιν τῶν πραγμάτων, οὗτος οὔτε μιμητής ἐστίν οὔτε ἐλέγχεσθαι δύναται διὰ τῶν προκειμένων ἀποδείξεων.

Σκοπεῖτε δέ, εἰ βούλεσθε, καὶ τῶν λόγων ἕκαστον ἐφ' 25 ἑαυτοῦ θεωροῦντες· ὁ ποιητὴς μιμητής· ὁ μιμητής τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας· <ὁ ποιητὴς ἄρα τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας>. ἀλλ' οὐχ ὁ πρῶτιστος ποιητὴς φαῖμεν ἂν τοιοῦτος. οὐδὲ ὁ τῶν ποιητῶν ὡς φῆς θειότατος, ἀλλ' ἢ μὲν κάτο-

1 τρίτος τις Pl. 2 πάντες οἱ ἄλλοι Pl. 4 post συνάγει λέγων add. m³ aut rec. 6 ὁ κατὰ ταύτην ex κατ' αὐτὴν m³ οὐδὲ] οὔτε (οὔτε ἄρα εἴσεται οὔτε ὀρθὰ δοξάσει Pl.) 13 προσ-
ήκει 18 τὸ b] τὰ 19 ἐνδείκνυται 27 add. b
29 ὡς φησι b

χος ταῖς Μούσαις, αὐτοῖς σύνεστι τοῖς οὖσιν καὶ θεᾶται
 τὴν περὶ τῶν ὄντων ἀλήθειαν, ἣ δὲ μιμητής, τρίτος ἐστὶν
 ἀπὸ τῆς ἀληθείας. δεῖ δὲ ἕκαστον ἐκ τοῦ κρατίστου χαρακτη-
 ρίζειν, ὧν [μὲν] ἐνεργεῖ, καὶ οὐκ ἐκ τοῦ τελευταίου· ἐπεὶ
 5 καὶ Πλάτωνα μιμητὴν ἂν οὕτως τις ἀποφάνηε καὶ τρίτον
 ἀπὸ τῆς ἀληθείας. ἔστι γὰρ ἐν τοῖς διαλόγοις [ἡ] μίμησις
 τῶν διαλεγομένων συμπινόντων, ἔστι δὲ καὶ πολεμούντων
 καὶ εἰρηνεπόντων μίμησις, ὥς ἐν Τιμαίῳ καὶ ἐν Κριτίᾳ
 9 τεθεάμεθα· ἀλλὰ τοῦτο μὲν πάρεργον, τὸ δὲ ἐξαιρετον ἀγα-
 f. 113 v. θὸν τοῦ Πλάτωνος ἡ φιλόσοφος | ἔστι θεωρία. καὶ
 Ὀμήρου τοίνυν ὁ μὲν ἐνθεασμὸς τὸ πρῶτιστόν ἐστιν ἀγα-
 θὸν ἐν τῇ ποιήσει, τὸ δὲ μιμητικὸν ἔσχατον· τοῖς δὲ τρα-
 γῳδιοποιοῖς τοῦτο προηγουμένως ἐσπούδασται καὶ τὸ ὅλον
 αὐτοῖς ἡ μίμησις δύναται. ἀλλ' εἰ καὶ μιμεῖσθαι, φησὶν
 15 [p. 599^a], Ὀμηρος ἱκανὸς καὶ πρὸς τῷ παραδείγματι τὸν
 νοῦν ἔχειν καὶ ποιεῖν ταῦτα ἃ μιμεῖται, πῶς οὐκ ἄτοπον
 αὐτὸν ἐπὶ τῇ δημιουργίᾳ τῶν εἰδώλων ἑαυτὸν τάξαι καὶ
 τοῦτο προστίσασθαι τοῦ βίου τέλος; ἀλλ' οὐδὲ ἡμεῖς συγ-
 χωρήσομεν τέλος εἶναι τοῦ βίου τῷ θεῷ ποιητῇ τὴν μίμη-
 20 σιν, ἀλλὰ πάρεργον, καὶ δεύτερον, ἀλλ' οὐ πρῶτον, καὶ
 μιμεῖσθαι μὲν αὐτὸν πολλὰ ὧν οὐ δύναται ποιεῖν διὰ τὸ
 ψιλὴν αὐτὸν πεῖραν λαβεῖν τῶν μιμημάτων, μιμεῖσθαι δὲ
 αὖ καὶ ὅσα οἷός τε ποιεῖν ἦν. καὶ γὰρ ναυπηγοῦντα τὸν
 Ὀδυσσεῖα καὶ ἡνιοχοῦντα ἄλλον μιμεῖται, <εἰ> καὶ οὐ πάν-
 25 τως ἡνιοχεῖν ἡδύνατο καὶ ναυπηγεῖν· γνωστικῶς γὰρ εἶχεν
 ταῦτα καὶ οὐ χειρουργικῶς· ἀλλὰ καὶ συμβουλευόντα καὶ
 περὶ τῶν δικαίων εἰσηγούμενον· ταῦτα δὲ οὐ μιμεῖσθαι μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ ποιεῖν ἱκανὸς ἦν.

4 μὲν exp. m¹ et m⁸ 8 εἰρηνεπόντων (η ex ι, εν ex ου,
 ο ss.)] ἡ et εμ ss. m⁸ (voluit ἡρεμούντων) 24 ἄλλον] an
 ἄντίλοχον (cf. Ψ 402)?

Θ

Τίνα ἂν τις ἀπολογήσαιο πρὸς τοὺς
ἐλέγχοντας λόγους ὥς οὐκ ὄντα τὸν Ὅμηρον ἀνθρώ-
πων παιδευτικὸν οὐδὲ ὅλως πολιτικόν.

Ἐνταῦθα δὴ λοιπὸν ἐπιρρεῖ παντοίων ἐρωτήσεων πλη-
θος, τίνας ἐπαίδευσεν Ὅμηρος, εἴπερ μὴ μιμητὴς μόνον, 5
ἀλλὰ καὶ δημιουργὸς παιδείας ἀληθοῦς, τίσι τῶν πόλεων
ἔθετο νόμους, τίς πόλεμος δι' ἐκεῖνον ἐπράχθη καλῶς, τί-
νες ἰδίᾳ τῆς Ὀμήρου παιδείας ἀπολελεύκασιν. πρὸς δὴ ταῦτα
πάντα καὶ τὰ τοιαῦτα | φήσομεν, ὅτι καὶ τὸ μῆκος τοῦ f. 114r.
χρόνου τὴν ἐν ταῖς διαδοχαῖς τῶν ἀνθρώπων μνήμην 406
ἀφῆρηται, καὶ τὸ μὴ εἶναι κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς 11
ἄνδρας ἱστορεῖν τὰ τοιαῦτα δεινούς τῆς διὰ τούτων ἡμᾶς
διδασκαλίας ἀπεστέρησεν, ὃν Ὅμηρος ἰδίᾳ τε καὶ κοινῇ
ταῖς πόλεσιν εἰς παιδείαν καὶ εὐνομίαν συνετέλεσεν. ἐπεὶ
ὅτι γε τῶν πόλεων τινες ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις διαμφι- 15
σβητήσασαι πρὸς ἀλλήλας Ὀμήρῳ δικαστῇ καὶ τοῖς Ὀμήρου
γράμμασιν ἐχρήσαντο τῶν δικαίων, ἐκ τῆς ἱστορίας παρει-
λήφσαμεν. τί οὖν θαυμαστόν, εἰ καὶ ζῶντα νομοθέτην τινὲς
προεστήσαντο καὶ ἰδίᾳ διδάσκαλον ἐποίησαντο καὶ ταῖς ἐκεί-
νου συμβουλαῖς ὥσπερ ἐπρωδαῖς ἐχρήσαντο; ταῦτα δὴ ἡγνό- 20
ηται τοῖς ὕστερον. καὶ γὰρ ὅτι Πυθαγόρας πολλοὺς ἐπαί-
δευσεν καὶ ὅτι Λυκοῦργος Λακεδαιμονίοις ἐνομοθέτησεν ἢ
Σόλων Ἀθηναίοις, ἐκ τῶν πολυστίχων ἡμεῖς ἐγνωμεν συγ-
γραμμάτων, ὅσοι τῶν χρόνων ἐκείνων ἀπελείφθημεν. ἀλλ' ὅ
γε μιμητὴς, φησὶν, οὔτε δόξαν ὀρθὴν ἔχει περὶ ἐκείνων ἀ 25
μιμεῖται, ὥσπερ ὁ δημιουργός (οὐ γὰρ σύνεστιν τῷ χρησο-
μένῳ), οὔτε ἐπιστήμην· οὐ γάρ ἐστιν ὁ χρησόμενος. τρεῖς
γὰρ αὐταὶ τέχναι νοείσθωσαν περὶ τὸν χαλινόν, εἰ τύχοι, ἢ
χρησομένη, ἢ ποιήσουςα, ἢ μιμησομένη· δηλον οὖν ὥς ἢ

26 cf. Pl. 602^a. 601^c
ss. m² (om. Pl.)

28 εἰτύχοι puncta a m² | ἢ ter

μὲν ἐπιστήμην ἔχει τῆς τοῦ χαλινουῦ χρείας, ἣ δὲ δόξαν
 ὀρθήν, ὑπ' ἐκείνης διδασκομένη ποιοῦν εἶναι δεῖ τὸν χαλι-
 νόν, ἣ δὲ οὐδέτερα τούτων· γράφει γὰρ ὁ ζωγράφος χαλι-
 νὸν οὔτε ἰππέως οὔτε χαλινοποιοῦ παρόντος. ταῦτα καὶ
 5 ἡμεῖς ἀληθῆ φήσομεν ἐπὶ τῶν μιμητῶν μόνον· εἰ δέ τις |
 f. 114 v. τοῦτο μὲν προσθήσαιο ὥς πάρεργον, ἄλλην δὲ ἐπιστή-
 μην ἔχοι καὶ γινῶσιν τῶν πραγμάτων, πῶς οὐκ ἀνάγκη τοῦ-
 τον καὶ ὧν μιμεῖται τὸ κάλλος εἰδέναι καὶ τὴν πονηρίαν;
 δηλοῖ δέ που τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ θεῖος ποιητής, πανταχοῦ
 10 τοῖς πραττομένοις τὴν ἑαυτοῦ κρίσιν ἐπιφέρων, ὅτι καλὰ
 καὶ ὅτι αἰσχρά, τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν, καὶ νή-
 πιος λέγων, καὶ φρεσὶ γὰρ κέχρητο ἀγαθῆσιν καὶ ὅσα
 τοιαῦτα, ταῖς πράξεσιν τὸ κάλλος καὶ τὴν μοχθηρίαν ἀφο-
 ρίζων. ἀλλ' ὁ μιμητής, φησὶν, καὶ εἰδωλοποιὸς οὗτος ποιη-
 15 τῆς πρὸς τὸ παθητικὸν τῆς ψυχῆς ἀποτείνεται καὶ τούτου
 προκαλεῖται τὰς κινήσεις· καὶ ἡμεῖς συμφήσομεν, εἰ τὴν τρα-
 γωδίαν λέγοι καὶ τὴν κωμωδίαν καὶ τὴν ἐν ταύταις μίμησιν.
 εἰ δὲ τὴν Ὀμήρου ποιήσιν, τὸ μέγιστον αὐτῆς ἔργον εἰς τὴν
 τοῦ νοῦ καὶ τῆς διανοίας ἡμῶν τελείωσιν ἀποκεῖσθαι δια-
 20 τεινόμεθα, καὶ οὐχ ἡμεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων,
 ὅταν λέγῃ [Ion. p. 533°] τῷ ποιητῇ τῷ κατόχῳ ταῖς Μούσαις
 καὶ τοὺς ἀκούοντας συνενθουσιᾶν καὶ συνεπαίρεσθαι πρὸς
 τὴν θεῖαν μανίαν. εἰ μὲν οὖν τὸ παθητικὸν ἐστὶ τὸ ἐνθουσιάζ-
 ζον, πρὸς τοῦτο καὶ Ὀμηρος προσεχέτω τὴν ἐνέργειαν· εἰ δὲ
 25 νοῦς ἢ τοῦ νοῦ θεϊότερον, πολλοῦ ἂν δέοιμεν ταὐτὸν ἐκ τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως πάσχειν, ὅπερ ἐκ τῆς τραγικῆς μιμήσεως.
 ὅταν οὖν ὁ Σωκράτης λέγῃ σαφῶς· ὁ δὴ μιμητικὸς
 ποιητής οὐ πρὸς τὸ λογιστικὸν τῆς ψυχῆς πέφυκεν,
 εἰ μέλλει εὐδοκιμήσειν ἐν τοῖς πολλοῖς, ἀλλὰ πρὸς
 30 τὸ ἀγανακτητικὸν καὶ ποικίλον ἥθος [p. 605^a], ἀπαν-

3 οὐδέτερα 6 nempe ἄλλη 7 ἔχει 11 cf. Δ 104
 γ 146 etc. § 421 π 398 13 ἀφορίζοντα Raderm. 14 cf.
 Pl. 603^e sqq. 18 possis <κατὰ> τὸ

τησόμεθα λέγοντες· ἀλλ' ὁ ἐνθουσιαστικὸς πρὸς τὸ θεῖον |
 τῆς ψυχῆς ποιεῖται τοὺς λόγους, ὅταν δὲ καὶ κολάζῃ τὰ f. 115 r.
 πάθη διὰ τῶν ἐπιπλήξεων, πῶς ἂν φήσειεν τις αὐτὸν προ-
 καλεῖσθαι καὶ τρέφειν τὸ παθητικόν; τοσαῦτα μὲν πρὸς τὰς
 Σωκρατικὰς ἐφόδους ὑπὲρ Ὁμήρου δικαιολογούμεθα καὶ τῆς 5
 ἐνθέου ποιήσεως.

Ἰ Διὰ ποίας αἰτίας ὁ Πλάτων ἐλέγχειν εἵλετο τὸν
 Ὅμηρον ὥς μὴ ὄντα παιδευτικὸν ἀνθρώπων ικανόν.

Πάλιν δὲ ἐπὶ θάτερα μεταβάντες αὐτὸ τοῦτο ζητήσωμεν,
 διὰ ποίαν οὖν αἰτίαν ὁ Πλάτων τοιαῦτα περὶ Ὁμήρου καὶ 10
 ποιητικῆς εἵλετο λέγειν· οὔτε γὰρ ἐλάνθανεν αὐτὸν τὰ παρ'
 ἡμῶν ῥηθέντα καὶ ὅσα αὐτὸς ἐν ἄλλοις ἀνέγραψεν, οὔτε
 διὰ πάθος πεποληται τὴν σύστασιν τῶν εἰρημένων λόγων·
 οὐ γὰρ θέμις αὐτῷ. τί οὖν τὸ αἷτιον, προσθεῖμεν τοῖς
 ἔμπροσθεν. δοκεῖ δὴ μοι τὴν τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπων 15
 περὶ φιλοσοφίαν καὶ τοὺς τῆς ἐπιστήμης λόγους ὀλιγοῖαν
 πολλὴν καὶ ἀμήχανον οὔσαν ὁρῶν, τῶν μὲν ἀχρηστίαν πάν-
 των τῶν περὶ αὐτὴν ἐσχολακῶτων καταψηφιζομένων, τῶν
 δὲ καὶ φευκτὸν εἶναι τὸν ἐν φιλοσοφίᾳ βίον ἡγουμένων,
 ποιητικὴν δὲ πέρα τοῦ μέτρου θαυμαζόντων καὶ τὴν μίμη- 20
 σιν αὐτῆς ζηλοῦντων καὶ μόνην πρὸς τὴν παιδείαν ἐξαρκεῖν
 οἰομένων, τοὺς ἀγῶνας ἐνστήσασθαι τούτους, ἐν οἷς ἐπι-
 δείκνυσιν τὸ μὲν ποιητικὸν καὶ μιμητικὸν γένος πόρρω πη
 τῆς ἀληθείας πλανώμενον, τὴν δὲ ἀληθῆ σωτηρίαν τῶν ψυ-
 χῶν φιλοσοφίαν παρεχομένην. κατὰ γὰρ τὴν ἀγαθοειδῆ 25
 ταύτην βούλησιν καὶ τοὺς σοφιστὰς ἐλέγχει καὶ τοὺς | δη- f. 115 v.
 μαγωγούς, ὥς οὐδὲν πρὸς ἀρετὴν συντελεῖν δυναμένους.

9 ζητήσεως, corr. m^s 10 de οὖν cf. in Tim. 141^c. 142^{a-d}
 pap. mus. Brit. 41, 10 Geopon. 153, 22 Iustin. nov. 257, 29
 24 ἀληθῆ] ἀλήθειαν 26 ἐλέγχειν, corr. b

οὕτως οὖν οἶμαι καὶ τοὺς ποιητὰς εὐθύνει, διαφερόντως
 μὲν τοὺς τῆς τραγωδίας δημιουργούς, καὶ ὅσοι μιμηταὶ
 ψυχαγωγίαν τινὰ μεμηχανημένοι τῶν ἀκουόντων, ἀλλ' οὐκ
 ὠφέλειαν πρὸς ἀρετὴν, καὶ γοητεύοντες τοὺς πολλούς, ἀλλ'
 5 οὐ παιδεύοντες· Ὅμηρον δὲ ὥς ἀρχηγὸν τῆς τοιαύτης Μού-
 σης καὶ τοῖς τραγωδιοποιοῖς τὰ σπέρματα τῆς μιμήσεως
 παρασχόμενον ἀξιοῖ τῶν ὁμοίων ἐλέγχων, ἀπάγων τοὺς πολ-
 λούς τῆς περὶ τὴν πόλιν πτοίας, οἱ τῆς ἀληθινῆς παι-
 δείας ἀμελήσαντες περὶ τοὺς ποιητὰς ὥς πάντων ἐπιγνώ-
 10 μονας διέτριβον. ὅτι δὲ ἀπὸ ταύτης ὁ Πλάτων τῆς προ-
 αιρέσεως πάντας καταβέβληται τοὺς περὶ ποιητῶν λόγους,
 ἐκ τῶν γεγραμμένων δῆλον· οὐκοῦν, ἣν δὲ ἐγώ, μετὰ
 ταῦτα σκεπτέον τὴν τε τραγωδίαν καὶ τὸν ἡγεμόνα
 αὐτῆς Ὅμηρον, ἐπειδὴ τινων ἀκούομεν, ὅτι οὗτοι
 15 πάσας μὲν τέχνας ἐπίστανται, πάντα δὲ τὰ ἀνθρώ-
 407 πεια τὰ πρὸς ἀρετὴν καὶ κακίαν, καὶ τὰ γε θεῖα.
 ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀγαθὸν ποιητὴν, εἰ μέλλοι περὶ
 ὧν ἂν ποιῇ καλῶς ποιήσῃ, εἰδότα ἄρα ποιεῖν, ἢ
 μὴ οἶδόν τε εἶναι εὖ ποιεῖν. δεῖ δὴ ἐπισκέψασθαι,
 20 πότερον μιμηταῖς τούτοις οὗτοι ἐντυχόντες ἐξη-
 πάτηνται καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν ὁρῶντες οὐκ αἰσθά-
 νονται τριττὰ ἀπέχοντα τοῦ ὄντος καὶ ῥάδια ποιεῖν
 μὴ εἰδότι τὴν ἀλήθειαν. φαντάσματα γάρ, ἀλλ' οὐκ
 ὄντα ποιοῦσιν· ἢ τι καὶ λέγουσιν καὶ τῷ ὄντι οἱ
 25 ἀγαθοὶ ποιηταὶ ἴσασιν περὶ ὧν δοκοῦσι τοῖς πολ-
 λοῖς εὖ λέγειν [p. 598^d sqq.]. αὐτὸς γὰρ ἐν τοῖσδε τοῖς |
 f. 116r. ῥήμασιν λέγει τὴν αἰτίαν σαφῶς, δι' ἣν τὸν κατὰ τῆς
 ποιητικῆς ταύτης ἐνεστήσατο λόγον, διότι δὴ τοὺς πολλοὺς
 ἐαλωκότας ὑπὸ τῆς μιμήσεως ἑώρα καὶ πάντων ἐπιστή-

11 γρ. ποιητῶν im. m²] τούτων m¹ 12 ante ἣν δὴ, exp.
 m² | μετὰ τοῦτο ἐπισκεπτέον Pl. 17 μέλλει Pl. 19 εὖ om.
 Pl. 22 τρίτα 26 ad εὖ λέγειν im. συνάγειν m² 29 ἑώρα]
 εἰ ss. m³ | πάντως m³

μονας οιομένους εἶναι τοὺς πάντα χρήματα μιμουμένους
καὶ εἰδωλοποιούς. παιδευτικῶς ἄρα τῶν πολλῶν καὶ διορ-
θωτικῶς τῆς ἀτόπου φαντασίας καὶ προτρεπτικῶς εἰς τὴν
φιλόσοφον ζωὴν τοὺς τε τραγωδιοποιοὺς κοινούς παιδευτάς
ὑπὸ τῶν τότε καλουμένους ὥς οὐδὲν ὕγιες ἐπεσκεμμένους 5
διήλεγξεν, καὶ τῆς πρὸς Ὅμηρον ὑφῆκεν αἰδοῦς καὶ συν-
τάξας αὐτὸν τοῖς τραγικοῖς ὥς μιμητὴν ἐν τοῖς λόγοις ἡϋ-
θυνεν. οὐ δὴ θαυμαστόν ἐστιν ἔτι, πῶς ὁ αὐτὸς καὶ θεῖος
ποιητὴς ἐστὶ καὶ τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας. ὥς μὲν γὰρ
κάτοχος ταῖς Μοῦσαις θεῖός ἐστιν, ὥς δὲ μιμήσεως ἐφαψά- 10
μενος τρίτος ἀπὸ τῆς ἀληθείας. ὧδέ πως καὶ πρὸς τὰ
μέγιστα τῶν δογμάτων αὐτῷ χρῆται μάρτυρι καὶ τῆς πολι-
τείας αὐτὸν ἐκβάλλει. ὥς μὲν γὰρ ἐπιστήμων τὴν αὐτὴν
ἔχει τῷ Πλάτῳ περὶ τῶν ὄντων γνῶσιν, ὥς δὲ τοῖς τρα-
γωδιοποιοῖς ἔχων τί κοινὸν τῆς εὐνομουμένης ἐκβάλλεται 15
πόλεως· εἰ γὰρ τὴν ἡδυσμένην, φησὶν ὁ Σωκράτης,
παραδέξει Μοῦσαν ἐν μέλεσιν ἢ ἔπεσιν, ἡδονὴ σοι
καὶ λύπη ἐν τῇ πόλει βασιλεύσειτον [607^a]. ὅτι δὲ
καὶ Ὅμηρον, καθόσον ἐστὶν ἐν τῇ ποιήσει τῆς τραγωδίας
τις ἀρχή, συμπεριλαμβάνει τοῖς ἐλέγχοις καὶ ὁ προηγούμενος 20
λόγος εἰς τὴν τοιαύτην τείνει μίμησιν, διὰ πάντων ὥς εἰ-
πεῖν [τῶν ἐκ] τῶν τοῦ Σωκράτους ῥημάτων ἐστὶν κατα-
φανές. ἔοικεν γὰρ, φησὶν, Ὅμηρος τῶν | καλῶν πάν- 1. 116 v.
των τούτων τῶν τραγικῶν διδάσκαλος καὶ ἡγεμὼν
γενέσθαι. ἀλλ' οὐ γὰρ πρό γε τῆς ἀληθείας τιμη- 15
τέος ἀνὴρ [p. 595^c]. καὶ ἐξῆς· τοῦτο ἄρα ἐστὶ καὶ ὁ
τραγωδιοποιός, εἴπερ μιμητὴς ἐστὶ, τρίτος ἀπὸ τοῦ
βασιλέως καὶ τῆς ἀληθείας πεφυκώς [p. 597^c]. οὗ
μὲν γὰρ τὴν αἰτίαν εἶπεν, δι' ἣν καὶ πρὸς Ὅμηρον ἂν αἰ-

17 Μοῦσαν παραδέξει Pl. | παραδέξει (ε post δ ex ο, acc. et exp. m²) 21 λόγος m²] τόπος m¹ 21 ὥς εἰπεῖν τῶν del. m² quae ἐκ scripsit ir. 28 πέφυκεν 29 εἶπον | ἀναιρεῖται diremi, fort. del. ἀν

ρεῖται παρορησιάζεσθαι διὰ λόγων· οὗ δὲ ὡς προηγουμένως
 περὶ τραγωδίας ἀγωνιζόμενος αὐτὸν διαφερόντως τὸν τρα-
 γωδιοποιὸν μνήμης ἡξίωσεν ὡς τρίτον ἀπὸ τῆς ἀληθείας.
 καὶ ἔοικεν οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζειν ἐν τούτοις ὁ Πλάτων
 5 ἢ τοῦτο, ὃ καὶ Σωκράτης αὐτῷ πρῶτον ἐντυχὼν περὶ τρα-
 γωδίαν σπουδάζοντι καὶ ἀποδείξας, ὡς οὐδὲν ἀγαθὸν ὑπάρχει
 τοῖς ἀνθρώποις, ἀπέτρεψεν τῆς τοιαύτης μιμήσεως, καὶ τρό-
 πον τινὰ τοῖς Σωκρατικοῖς ἐκείνους ἀναγράφειν λόγους, ἐν
 οἷς ἀπέφαιναν οὔτε παιδευτικὴν οὔσαν οὔτε ὠφέλιμον τὴν
 10 τραγωδίαν, ἀλλὰ τρίτην ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ οὔτε ἐπιστή-
 μης οὔτε ὁρθῆς δόξης μετέχουσαν περὶ ὧν μιμεῖται πρα-
 γμάτων οὐδὲ τῆς διανοίας ἡμῶν, ἀλλὰ τῆς ἀλογίας στοχα-
 ζομένην. ταῦτα δέ, εἰ καὶ ἔστι πως παρ' Ὁμήρῳ συνηρημένως
 καὶ ἀρχοειδῶς, ἀλλὰ μὴ διὰ ταῦτα τὴν Ὁμήρου ποιήσιν
 15 αἰτιώμεθα. οὐδὲ γὰρ Πλάτωνα διὰ τὴν ἐν τῇ λογογραφίᾳ
 καλλιπέειαν αἰτιατέον καὶ τὴν περὶ τὴν λέξιν ἐπιμέλειαν, εἰ
 καὶ ἄλλοι περὶ ταύτην διαφερόντως ἐσπούδασαν, τὰς τελευ-
 ταίας ἐνεργείας μιμούμενοι τοῦ Πλάτωνος, οὐδὲ αὐτὸν τὸν
 19 δημιουργὸν τῶν θνητῶν ἕνεκα πραγμάτων καὶ τῆς περὶ τὴν
 1. 117 r. γένεσιν | κακίας, ἐπειδήπερ αἱ μερισταὶ ψυχαὶ καλιν-
 δοῦνται περὶ αὐτήν. ταῦτα, ὧ φίλοι ἐταῖροι, μνήμη κεχα-
 ρίσθω τῆς τοῦ καθηγεμόνος ἡμῶν συνουσίας, ἐμοὶ μὲν
 ὄντα ρητὰ πρὸς ὑμᾶς, ὑμῖν δὲ ἄρρητα πρὸς τοὺς πολλούς.

5 cf. Apul. de Plat. I 2 Olympiod. vit. 3 ex. 6 possis
 παρέχει 12 οὐδὲ] οὔτε | ἀλογίας] λο ss. m² aut m³
 20 ἐπειδήπερ] περ ss. m³

ΠΡΟΚΛΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ ΤΕΤΑΡΤΩΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ

ΤΟΤ ΤΡΙΑ ΕΙΝΑΙ ΜΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΨΥΧΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΤΤΑΡΑΣ ΤΑΣ ΕΝ ΑΤΤΟΙΣ ΑΡΕΤΑΣ.

5

Τὸν περὶ τῶν ἀρετῶν λόγον πῶς διέθηκεν ὁ ἐν Πολι-
τείᾳ Σωκράτης, περὶ τε τῶν πολιτικῶν γενῶν καὶ τῶν
ψυχικῶν μερῶν χωρὶς διαλεχθεὶς, μάθοιμεν ἂν αὐτὸ τοῦτο
πρῶτον ζητήσαντες παρ' ἡμῖν αὐτοῖς, τί ποτέ ἐστιν ἀρετῆς
ἰδίου ἀπάσης· λέγω δὲ ἀρετὴν οὐ τὴν ὁμωνύμως καὶ ἐπὶ 10
τῶν ἀψύχων εἰωθυῖαν τάττεσθαι, καθάπερ φασὶ σκεύους
ἀρετὴν καὶ τοιοῦτων τινῶν, ἀλλὰ τὴν κυρίως ὀνομαζομένην.
ταύτην οὖν ζωτικὴν μὲν εἶναι πάντως φήσομεν περὶ αὐ-
τήν, καὶ οὕτως ὥς τελειωτικὴν ἧς ἐστὶ ζωῆς, τοῦ εὖ αἰτίαν,
ἀλλ' οὐ τοῦ εἶναι τοῖς ἔχουσιν. διττῆς δὲ τῆς ζωῆς οὐσης, 15
τῆς μὲν γνωστικῆς, τῆς δὲ ὀρεκτικῆς, εἶναι καὶ αὐτὴν τοῦ
τε ὀρεκτικοῦ τινα τελείωσιν καὶ τοῦ γνωστικοῦ τῆς ζωῆς
εἶδους. διὸ καὶ μὴ μίαν εἶναι δεῖν τὴν ἀρετὴν μηδὲ πλείους
μιας, ὁμοειδεῖς δὲ πάσας, [οὐχ] οὕτω διηρημένης τῆς μιᾶς,
ὥς τὰ ὁμοιομερῆ διαιρεῖται ἀπ' ἀλλήλων, τῷ ποσῷ διαφέ- 20
ροντα μόνον, ἀλλὰ καὶ πλείους | καὶ ἀνομοίας. ἀνάγκη f. 117 v.
γὰρ ὥς ἂν ἔχη τὰ ὑποκείμενα, καὶ τὰς τελειότητας αὐτῶν
οὕτως ἔχειν, ὥς τῶν μὲν εἶδει διαφόρων καὶ τὰς ἀρετὰς
εἶδει διαφέρειν, τῶν δὲ ὁμοειδῶν μίαν εἶναι καὶ τὴν ἀρε-
τὴν κατ' εἶδος. μία γὰρ τελειότης μιᾶς οὐσίας, εἴτε ταὐτὸν 25
εἴη τοῦ τε εἶναι αἷτιον καὶ τοῦ εὖ εἶναι τοῖς οὖσιν (οἶον

1 cf. Pl. IV 427^d—445^e
19 οὐχ ss.

13 περὶ αὐτήν] an ἀρετήν?

γὰρ τὸ εἶναι δίδωσι, τοιοῦτον δώσει καὶ τὸ εὖ εἶναι), εἴτε
 ἕτερον· ἀνάλογον γὰρ θατέρον δώσει θάτερον τῷ τὸ εἶναι
 διδόντι τὸ τοῦ εὖ χορηγόν, τῆς ἐκάστων ἀξίας δήπου στοχα-
 ζόμενον. ἀνάγκη δ' οὖν μὴ μίαν εἶναι τὴν ἀρετὴν, ὧν
 5 οὐκ ἔστιν ἡ οὐσία μία. καὶ διὰ ταῦτα ἄρα καὶ ὁ Σωκράτης
 ἐν τε τῇ πόλει διεστήσατο τὰ τρία γένη, φυλακικὸν ἐπικου-
 ρικὸν θητικόν, πρὶν ἐπιδείξῃ τὰ διαφέροντα γένη τῶν
 ἀρετῶν τίνα ποτέ ἐστιν ἐν τῇ ἀρίστῃ πολιτείᾳ, καὶ πρὶν τὰς
 408 ἐν μιᾷ ψυχῇ κατὰ τὸ ἀνάλογον ἀρετὰς καταδήσῃται, τὰ
 10 μέρη τῆς ψυχῆς ἐπέδειξεν τὰ τρία κατ' οὐσίαν ἀλλήλων
 διαφέροντα, λόγον θυμὸν ἐπιθυμίαν, εἰδὼς ταῖς τῶν ὑπο-
 κειμένων διαφοραῖς συνεξαλλαττομένης αὐτῶν τὰς τελειότη-
 τας, καὶ διὰ τοῦτο πλείους ἀρετὰς ἀνομοειδεῖς οὕσας.

Ταῦτα μὲν οὖν ὥς ἔφην προειληφθαι δεῖ προσκείσθω
 15 δὲ εἰ βούλει τούτοις κάκεῖνα ῥᾶω ποιήσοντα τὴν τῶν προ-
 κειμένων ἡμῖν ἔφοδον, ἄλλην μὲν ἐκάστου τελειότητα καὶ
 ἐνέργειαν εἶναι καθ' αὐτὸ θεωρουμένου τῶν ὄντων, ἄλλην
 δὲ κατὰ τὴν πρὸς ἄλλο σχέσιν, καὶ οὕτως ἄλλην, ὥς ἡ
 ἐκάστου ὑπαρξίς ἄλλη τῆς τοῦ αὐτοῦ πρὸς ἄλλο σχέσεώς
 20 ἔστιν. οὐ γὰρ ταῦτὸν ἀνθρώπου τελειότης καὶ ἀνθρώπου
 f. 117a. δεσπότου, καθάπερ | οὐδ' ἀνθρώπος καὶ δεσπότης ταύ-
 τόν, οὐδὲ ταῦτὸν ψυχὴν ἀπλῶς ὄρεᾶν καὶ ψυχὴν σώματος
 ἄρχουσαν. δῆλον δὲ τοῦτο καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς ἐν Τιμαίῳ λέγει
 [p. 87° sq.]· τὴν γὰρ ἀσκήσεσιν χρωμένην ψυχὴν συντονω-
 25 τέrais τοῦ σώματος μὴ εἶναι ὥς σώματος ἄρχουσαν ἐπαινετήν,
 φθείρουσαν τὸ ἀρχόμενον· καίτοι γε τὸ ψυχῆς ἔργον ποιεῖ
 τὰ ἑαυτῆς ἀσκοῦσα, καὶ εἰ τὸ ζῶον ἐξ ἀσυμμέτρων πρὸς
 ἄλληλα φαίνοιτο συνεστός. οὐκ ἔστιν δ' οὖν ταῦτὸν τὴν
 καθ' αὐτὸ τελειότητα ἐκάστου σκοπεῖν καὶ τὴν σχετικὴν·
 30 οὐδ' ἄρα τὴν αὐτοπραγίαν ὡσαύτως ληψόμεθα τὴν ὥς αὐ-

1 εἴτε ex? m^a

10 cf. IV 435° sqq.

14 ὥς] ἴσως

19 an del. τοῦ?

26 τὸ post γε ss. m^a

τοῦ καθ' αὐτὸ λαμβάνοντες καὶ τὴν ὡς ἄρχοντος ἢ ἀρχο-
 μένου. τὸ μὲν γὰρ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον σχέσεις τινές εἶδιν·
 κωλύει δὲ οὐδὲν πράττειν μὲν τι τὸ αὐτό, μὴ ὡς ἄρχον
 δὲ ἢ ὡς ἀρχόμενον, ἀλλ' ὡς ἔχον οὐσίαν τινὰ καθ' αὐτὸ
 καὶ ἐνέργειαν τῇ οὐσίᾳ συμβαλίνουσιν ἣν ἔλαχεν. οἶον τὸ 5
 λογικὸν τὸ ἐν ἡμῖν καθαρτικῶς ζῶν <καὶ> θεωρητικῶς ἑαυ-
 τοῦ τὸ μὲν οἰκεῖον ἔργον πράττει, πεφυκὸς οὕτω ζῆν κατὰ
 τὴν αὐτοῦ οὐσίαν, οὐ μέντοι τὸ τοῦ ἄρχοντος τῶν ἀλόγων
 μορίων, οὐδὲν ἐκείνοις συμβαλλόμενον ἐν τῷ πρὸς ἑαυτὸ
 ἐνεργεῖν. ὁρθῶς γοῦν καὶ τοῦτο δέδειχεν ὁ Σωκράτης, πᾶσαν 10
 ἀρχικὴν τέχνην τῷ ἀρχομένῳ τὸ ἀγαθὸν ἐκπορίζειν· ὥσθ'
 ὅταν τὸ λογικὸν ἑαυτῷ μόνον τὸ ἀγαθὸν ἐκπορίξῃ καθαῖρον
 ἑαυτὸ καὶ ζητοῦν ἑαυτό, τὴν τοῦ ἄρχοντος οὐκ ἔχει ζωὴν·
 οὕτω τολύνην οὐδ' ὅταν ὁ θυμὸς τὰ θυμοῦ πράττῃ, κινού-
 μενος ὡς ὄρεξις μόνον τιμωρητικῇ τῶν προσπεσόντων λυ- 15
 πηρῶν, οὐ σώζει τὴν ἀρχομένου | πρὸς τὸν λόγον σχέ- f. 117a v.
 σιν, ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ θυμοῦ πράττει μόνον (τοῦτο γὰρ
 ἔργον θυμοῦ τὸ ἀντιληπτήσεως ὀρέγεσθαι), οὐχ ὡς λόγου δὲ
 ἐνεργεῖ κατήκοος· κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τὸ ἐπιθυμητικὸν
 ἀπλήστως ὀρεγόμενον ἡδονῆς κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ζῆ 20
 (τοῦτο γὰρ ἔργον ἐπιθυμίας, ἡδέος ἐρᾶν οὐ τινός, ἀλλὰ
 παντός), οὐχ ὡς ἀρχόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ μετρεῖν αὐτοῦ τε-
 ταγμένου τὴν ὄρεξιν, ὥσθ' ἕκαστον τῶν τριῶν εἶδος πράττειν
 ἂν εἴποις κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ὅταν τὸ οἰκεῖον πράττῃ
 μόνον ὡς τῶν λοιπῶν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ συντεταγμένων. 25
 ἐπειδὴ δὲ συνέξενται πάντα ἀλλήλοις καὶ μίαν συμπληροῖ
 ζωὴν, δεῖ σκοπεῖν αὐτῶν πάντων καὶ τὴν σχετικὴν ἐνέργειαν,
 καὶ οὕτως ὁρᾶν τὴν τε ἀρετὴν ἐκάστου καὶ τὴν κακίαν,
 καὶ ταύτην ὀρίζεσθαι πολιτικὴν ἀρετὴν ἔξιν οὖσαν τελειω-
 τικὴν τῆς σχετικῆς τῶν τῆς ψυχῆς μορίων ζωῆς, τὴν δὲ 30

10 cf. Pl. rp. I 341^a
 corr. b 20 αὐτοῦ b] αὐτὴν
 27 ζωὴν — πάντων καὶ im. m^s

14 οὕτω] εἰ ir.

23 ὥσθ' m^s] ὡς καθ' m¹

29 ὀρίζεσθαι ex ὀριζόμεθα m^s

15 τιμωρικῇ,

ἐναντίαν ταύτης κακίαν ἔξιν διαφθείρουσαν τὴν κατὰ φύ-
 σιν αὐτῶν πρὸς ἄλληλα ζωτικὴν σχέσιν, ἐντεῦθεν δὲ ὀρμη-
 θέντας ὁρᾶν καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν ἐκάστου τὴν
 ζωὴν οὖσαν διπλῆν, τὴν μὲν καθ' αὐτό, τὴν δὲ κατὰ σχέ-
 5 σιν, καὶ πάλιν ἐπὶ τούτων τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν
 ὡσαύτως. ἔστω γὰρ ὁ φύλαξ τοιοῦτος, τὰ ὄντα θεώμενος
 καὶ ἑαυτῷ ζῶν καὶ μέχρι τὰγαθοῦ ταῖς νοεραῖς ἀναγόμενος
 περιωπαῖς. οὗτος τοίνυν ὥς μὲν ἄνθρωπος ἐνεργεῖ τὴν
 ἑαυτῷ προσήκουσαν ἐνέργειαν, τὴν δὲ ἀρχικὴν ἀφῆκε ζωὴν.
 10 διὸ καὶ ὁ Σωκράτης οὐκ ἔα μένειν αὐτὸν ἐπ' ἐκείνης, ἀλλὰ
 κατὰγει πάλιν εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς πόλεως, ἵν' ἡ φύλαξ
 118r. ὥς ἀληθῶς καὶ ἐν σχέσει, τὴν ἄσχετον καταλιπὼν | ἐκεί-
 νην ζωὴν. ἔστω δὲ αὖ ὁ ἐπίκουρος, διότι κύριός ἐστι τῶν
 ὀπλων, τῶν μὲν ἀρχόντων μηδένα λόγον ποιούμενος, ὀρμῶν
 15 δὲ ὥς ἔτυχεν κατὰ πάντων καὶ τῇ δυνάμει χρώμενος ἀμέ-
 τως. ὥς μὲν ὀπλίτης δὴ πού καὶ οὗτος ἐκπληροῖ τὴν πρέ-
 πουςαν ἐνέργειαν (τούτου γὰρ τὸ πολεμεῖν), ὥς δὲ ἀρχό-
 μενος οὐκέτι· δεῖν γὰρ τὸν ἀρχόμενον εἰς τὴν τοῦ ἄρχοντος
 διάνοιαν βλέπειν. ἐκείνῳ τοίνυν ἐπόμενος σφῶζει τὴν οἰ-
 20 κίαν τῷ ἀρχομένῳ ἀρετὴν, κατεξανιστάμενος δὲ τοῦ ἄρχον-
 τος διέφθειρεν τὴν σχετικὴν ἀρετὴν. ἔστω δὴ οὖν καὶ <ὁ>
 χρηματιστής τελευταῖος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ζῶν καὶ περὶ
 χρηματισμὸν διατρίβων, ὠνούμενος ἢ πιπράσκων καὶ εἰς
 μόνον τετραμμένος <τὸ> αὖξεν τὰ χρήματα. τὸ μὲν οἰκεῖον
 25 ἔργον δὴ πού πράττει καὶ οὗτος, καθόσον ἔστιν ὃ λέγεται,
 χρηματιστής, οὕτω δὲ τὴν ἀρχομένου κακίαν ἢ ἀρετὴν ἔχει·
 εἰ δὲ μέρος γένοιτο πολιτικοῦ συντάγματος καὶ ἔχοι τὴν
 ἀρχομένου τάξιν, ἐν τούτῳ σχετικῶς μὲν ἤδη ἤξει, κατὰ δὲ
 ταύτην τὴν σχέσιν ἐπόμενος μὲν τοῖς ἄρχουσιν καὶ κατὰ
 30 τὴν ἐκείνων βούλησιν χρηματιζόμενος, ὥς ἂν ὀρίζωσιν ἐκεί-

10 cf. Pl. VII 520^a
 ss. m^a (possis οὕτω) | ζῇ

PROCLUS, ed. Kroll.

11 κατάγειν

24 add. b

28 ἐν

νοι τόν τε τρόπον τοῦ χρηματισμοῦ καὶ τὸ μέτρον, ἔξει την οἰκείαν ἀρετὴν τῷ ἀρχομένῳ χρηματιστῇ, πλημμελῶν δὲ εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ μὴ φυλάττων τὰ ἐκείνων δόγματα μοχθηρὸς ἔσται χρηματιστῆς ὡς ἀρχόμενος. ἔστιν ἄρα καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν διττὸν τὸ οἰκεῖον ἔργον, τὸ μὲν καθ' 5 αὐτό, τὸ δὲ κατὰ σχέσιν, ὡς ἐν τοῖς μέρεσιν τῆς ψυχῆς. εἰ δὲ ἔστιν ἐν ἀμφοτέροις | καὶ ἄρχοντα καὶ ἀρχόμενα 1.118^v. καὶ ἀρεταὶ καὶ κακίαι, τοῦτο δεῖ κατιδεῖν, ὅπως ἔχουσιν αἱ τῶν ἐτέρων ἀρεταὶ καὶ κακίαι πρὸς τὰς τῶν ἐτέρων, καὶ κατιδόντας λέγειν τὰς τῶν ψυχικῶν μερῶν τῶν ἐν τοῖς 10 πολιτικοῖς γένεσιν ἀρετῶν ἢ κακιῶν [ὡς] οἷον παραδείγματα προσηρῶν. εἶσω μὲν γὰρ ἐκότεραι ἐνεργοῦσαι τὰ μέρη τῶν ψυχῶν χειρόν ἢ βέλτιον διατιθέασιν, ἔξω δὲ προϊοῦσαι καὶ εἰς πράξεις χωροῦσαι τὰ πολιτικὰ γένη κοσμοῦσιν ἢ ἀκοσμίας ἀναπιμπλάσιν. διὸ καὶ ὁ Σωκράτης ὁρθῶς ἀπὸ 15 τῶν ἐν μιᾷ ψυχῇ ποιεῖται τὴν μετάβασιν ἐπὶ τὰς ἐν ταῖς ὅλαις πόλεσιν, ὡς εἰς γνωριμώτερα μεταβαλόντων· καὶ γὰρ ἀπάσας τὰς ἔνδον ἔξεις οὐκ ἄλλως γινῶναι δυνατὸν τῶν 409 ψυχῶν καὶ τὰς ἔνδον μενούσας ἐνεργείας ἢ ἀπὸ τῶν ἔξω προϊοῦσων ἐνεργειῶν. Τοῦτο μὲν οὖν φανερόν· ὁ γὰρ φύ- 20 λαξ ἄρχων τῶν ἐπικούρων ἔξω ἐνεργεῖ μιμούμενος τὸν ἔνδον λόγον ἄρχοντα τοῦ θυμοῦ, καὶ ὁ ἐπίκουρος ὡσαύτως ἄρχει τοῦ χρηματιστικοῦ γένους, μιμούμενος ἐν τῇ ἔξω ἐνεργείᾳ τὴν ἔνδον ἀρχὴν τοῦ θυμοῦ κατὰ τῆς ἐπιθυμίας. σχέσεις μὲν οὖν αἱ ἀρχαὶ παῖσαι, καὶ αἱ ψυχικαὶ καὶ αἱ 25 πολιτικαί, μιμήσεις δὲ αἱ ἔξω τῶν ἔνδον καὶ ἐνεργεῖαι δεύτεραι πρωτουργῶν ἐκείνων οὐσῶν, καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς πολιτικὴ περὶ ἐκείνας, ἀρχόντων οὕσα καὶ ἀρχομένων κοσμητική, πρῶτως ἐκατέρων ὄντων, ὥσπερ ἡ τῶν πολιτικῶν γενῶν ὡς εἰκόνων οὕσα καὶ αὐτὴ ἐκείνης εἰκῶν. μᾶλλον 30

8 τούτοι, corr. b 11 ὡς exp. m^a 30 ut rei publicae partes imaginem exhibent partium animae, sic illarum ars huius arti respondet; malim ὡς <τῶν ἐκείνων> | αὐτῇ

δὲ μίᾱ μὲν ἕξις οὕσα, διπλᾶς δὲ ἐνεργείας ἔχουσα, τῶν
 f. 119r. μὲν ἔνδον ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, τὰς δὲ τῶν | ἕξω
 κοσμητικὰς.

Διωρισμένων δὲ τούτων σκοπῶμεν ἤδη, πῶς ταῖς ἀρε-
 5 ταῖς δώσομεν πάροδον πάσαις τέτταρσιν οὕσαις, καὶ αὐτὸ
 δὴ τοῦτο ποιήσομεν τρανὲς τοῖς ποθοῦσι μαθεῖν, ὅτι τέτ-
 ταρες. τριῶν δὴ μερῶν ὄντων (ἐντεῦθεν γὰρ ἡμῖν ἀρκτέον),
 τάξιν δὲ οὐκ ἴσῃν ἐχόντων, ἀλλὰ τοῦ μὲν ὄντος νῶ συγ-
 γενοῦς, τοῦ δὲ φύσει τῷ σώματι προσήκοντος, τοῦ δὲ ἀμ-
 10 ποτέρων ἐν μέσῳ ταχθέντος, ἄρχον μὲν ἐστὶ δῆπου μόνον
 κατὰ φύσιν τὸ τῷ νῶ συγγενές· νῶ δὲ ἄρα συγγενές ἐστι
 λόγος, ὃς καὶ αὐτὸν πέφυκεν γινώσκειν τὸν νοῦν. ἀρχό-
 μενον δὲ μόνον κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν τὸ τῷ σώματι
 προσήκον· τοιοῦτον δὲ τὸ ἐπιθυμητικόν, τῶν σωματικῶν
 15 χρεῖων ἐπιθυμοῦν, ὥς ὁ λόγος τῶν νοεῶν ἀγαθῶν· ἅμα
 δὲ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον τὸ θυμοειδές, διότι μὲν ἄλογόν
 ἐστὶν (ὑπάρχει γοῦν καὶ τοῖς ἀλόγοις ζῴοις καὶ γνώσεώς
 ἐστὶν ἄμοιρον, ὥς τὸ ἐπιθυμητικόν), ἄρχεσθαι καὶ αὐτὸ
 κατὰ φύσιν δεόμενον ὑπὸ τοῦ τῷ νῶ συγγενοῦς, διότι δὲ
 20 ἀεὶ τῷ λόγῳ παρίσταται μαχομένης ἐπιθυμίας πρὸς αὐτόν,
 συγγενέστερον ὢν λόγῳ, μᾶλλον ἐκείνης ἄρχειν ὀφείλον, τῆς
 ἐπιθυμίας πορρωτέρω τοῦ λόγου τεταγμένης καὶ τῷ σώματι
 διαφερόντως συμπασχούσης. καὶ γὰρ ἡ μὲν περιπτύσσεται
 τὸ σῶμα καὶ οὐκ ἂν ποτε πρόοιτο πράττουσα τὰ ἐαυτῆς, ὃ
 25 δὲ περιπτύει πολλάκις τὸ σῶμα καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ ζωὴν,
 ἄλλο τι ποθὼν ὀρεκτόν, ὃ μὴ ἐστὶν σώματος. τριῶν οὖν
 ὄντων τούτων, καὶ τῷ μὲν ἄρχειν ὀφείλοντος μόνως, ὥς
 νοῦς, τοῦ δὲ ἄρχεσθαι μόνως, ὥς σῶμα, τοῦ δὲ ἄρχειν ἅμα
 f. 119v. καὶ ἄρχεσθαι κατὰ τὴν | ἐν μέσῳ τῶν ἄκρων τάξιν, δύο

1 δὲ prius ss. m³ 2 debebat τὰς μὲν τῶν ἔνδον
 15 ὁ ss. m³ 17 ὑπάρχειν exp. m³? 19 cf. Pl.
 440^a sqq. 21 συγγενέστερος ὢν — ὀφείλων (ω ex ο), fort.
 titubavit Proclus

μέν ἐστιν δῆπου τὰ ἄρχοντα, τὸ μὲν πρώτως, τὸ δὲ δευ-
 τέρως, δύο δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὰ ἀρχόμενα. δεῖ δὲ
 οὖν τὸ μὲν [ἐν] μόνως ἄρχον μίαν ἔχειν ἀρετὴν τῆς ἀρχι-
 κῆς σχέσεως τελειωτικὴν, τὸ δὲ ἄρχον μὲν δευτέρως, ἀρχό-
 μενον δὲ πρώτως τῶν δύο σχέσεων ἔχειν διττὰς ἀρετὰς 5
 τελειωτικὰς (ὥς γὰρ τῶν διαφερουσῶν ὑπάρξεων διαφέρου-
 σιν αἱ τελειώσεις, οὕτω καὶ τῶν σχέσεων), τὸ δὲ μόνως
 ἀρχόμενον μίαν ἔχει τελειωτικὴν ἀρετὴν. ὁ μὲν δὲ λόγος,
 ὃς δέδεικται μόνως ἄρχειν ὀφείλων, ἀρετὴν ἀρχικὴν ἔχει τὴν
 φρόνησιν, καθ' ἣν ἑαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ὀρίζει τὰ μέτρα 10
 τῶν πράξεων· ἡ δὲ ἐπιθυμία μόνως οὔσα ἀρχόμενον ἀρετὴν
 ἔχει τὴν σωφροσύνην, καθ' ἣν μετρεῖ τὰς ἑαυτῆς ὀρέξεις
 ἐπιστρεφομένη πρὸς τὸν λόγον, καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ ὀρεχθῆ-
 ναι λόγον λαβοῦσα παρὰ τοῦ λόγου διὰ τῶν συνειθισμένων
 καὶ τῆς παιδείας. ὁ δὲ θυμός, ὃν ἄρχεσθαι καὶ ἄρχειν 15
 ἐδείκνυμεν κατὰ φύσιν, ἔξει μὲν ὥς ἄρχων ἀνδρείαν, δι' ἣν
 ταπεινώσει τὸ ἐπιθυμητικὸν καὶ ἄτρωτον ἑαυτὸν φυλάξει
 τῶν ἀπ' αὐτοῦ πληγῶν, ἔξει δὲ καὶ σωφροσύνην ὥς ἀρχό-
 μενος, καθ' ὅσον καὶ αὐτὸς ὀρέγεται τῶν ἀπὸ τοῦ λόγου
 μέτρων παιδευθεῖς. εἰ δὲ δὴ καὶ ὁ λόγος, ὥς ἀμφοῖν ἄρ- 20
 χων καὶ αἵτιος τῆς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστροφῆς καὶ τοῦ πειθη-
 νίους γενέσθαι, τοῦ μέτρου περιέχει τὴν ἀρχὴν ὃ δέδωκεν
 ἐκείνοις, εἴη ἂν ἡ σωφροσύνη, ἀρξαμένη μὲν ἀπὸ τοῦ λό-
 γου, τελευτῶσα δὲ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν διὰ μέσου τοῦ θυμοῦ,
 καὶ οὕτως ἀρμονία διὰ πασῶν ἐκ τριῶν ὄρων οὔσα, λόγου 25
 θυμοῦ ἐπιθυμίας. ὧν ὁ θυμὸς | μέσος ὧν ὠδὲ μὲν f. 120r.
 ποιεῖ τὴν διὰ τεσσάρων, ὠδὲ δὲ τὴν διὰ πέντε συμφωνίαν,
 τὴν μὲν τοῦ λόγου πρὸς τὸν θυμὸν διὰ πέντε, τὴν δὲ τοῦ

3 exp. m³ | τησ ss. m³ 8 nempe ἔχειν 14 συνει-
 θισμένων] ειθι et μέν ex? m³ (an συνεθισμῶν?) 21 ἑαυτὸν
 ex αὐτὸν m³ | τοῦ add. m³ aut rec. | πιθηνίσις (noli -ους)
 23 ἂν m³] πᾶν possis ἂν <κοινή> 26 cf. Pl. 431° | ὧν (ὧν)
 ss. m³ 27 ποιεῖ ex οἷει m³

θυμοῦ πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν διὰ τεσσάρων. ταύτην γοῦν
ἐκάλουν οἱ Πυθαγόρειοι συλλαβὴν ὡς οὐ τελέαν οὔσαν
συμφωνίαν, τὴν δὲ διὰ πέντε μᾶλλον ἢ ταύτην εἶναι συμ-
φωνίαν· ὥσπερ δὴ καὶ τὸν θυμὸν μᾶλλον πρὸς τὸν λόγον
5 ἔχειν δοτέον συμφωνίαν ἢ τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὸν θυμόν,
εἰ καὶ ἐλάσσων ἢ τούτων διάστασις, πλείων δὲ ἢ ἐκείνων·
τὰ μὲν γὰρ ὀρεῖς μόνον ἄμφω, τὰ δὲ λόγος καὶ ὄρεῖς,
ἀλλ' οὖν πλείων ἢ συμφωνία θυμοῦ πρὸς λόγον, εἰ καὶ
πλείων ἢ διάστασις, ἢ ἐπιθυμίας πρὸς θυμόν, εἰ καὶ ἐλάσ-
10 σων. ὡς γὰρ εἴρηται καὶ πρότερον, φιλεῖ γοῦν συντάττειν
ἑαυτὸν τῷ λόγῳ κατὰ φύσιν ὁ θυμὸς καὶ μᾶλλον εἶναι
σύμμαχος ἐκείνῳ ἢ τῇ ἐπιθυμίᾳ μαχομένων ἐκείνων· διὸ
τὴν μᾶλλον συμφωνίαν τῷ θυμῷ πρὸς τὸν λόγον δοτέον
ἢ τῇ ἐπιθυμίᾳ πρὸς τὸν θυμόν· διὰ πασῶν δὲ τὴν ἐκ
15 πάντων ῥητέον, ἣν ἐκεῖνοι πάλιν πασῶν συμφωνιῶν κατα-
κορεστέαν ὠνόμαζον. καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐστὶν αὕτη συμ-
φωνία· μόνη γὰρ ἐκ πασῶν ἔχει τοῦτο τὸ ἴδιον, ὅπερ ὁ
Τίμαιος φησιν, τὸ τῶν ὀξυτέρων φθόγγων τὰς κινήσεις
ἀποπαυομένας καταλαμβάνειν τὰς τῶν βαρυτέρων, καὶ κατα-
20 λαμβανούσας ἀρχὴν τέλει συνάπτειν καὶ μίαν ἀποφαίνειν
κίνησιν ἥρμα ἀπολήγουσαν ἀπὸ τοῦ ὀξέος ἐπὶ τὸ βαρύ-
τερον. μόνη δ' οὖν αὕτη πασῶν συμφωνιῶν τοῦτο λαχοῦσα
πρέπουσα ἂν εἴη τῇ μιᾷ τῆς ψυχῆς ἀρμονίᾳ, δι' ὅλων διη-
f. 120 v. κούση τῶν μερῶν αὐτῆς καὶ συνειρούση | ταῖς κινήσει
25 τῶν ἀνωτέρω τὰς τῶν κατωτέρω, καὶ ταῖς ὑφέσεσιν ἐκείνων
τὰς τούτων ἐπιτάσεις συμφυῶς ἐναρμοζούση, καὶ ὄντως
μίαν ἐκ πολλῶν ποιούση τὴν ζώην.

Ταῦτα μὲν οὖν παρεξέβημεν ἐνδεικνύμενοι, πῶς ἀρ-
410 μονίαν διὰ πασῶν ὁ Σωκράτης εἶπεν τὴν σωφροσύνην.

2 πυθαγόριοι, corr. m^s cf. Boeckh Philolaos 68 6 ἢ
post δὲ ss. m²? 10 cf. p. 211, 19 | γοῦν ortum esse potest
ex συν (ὥσπερ pro ὡς γὰρ Raderm.) 18 cf. Tim. 80^a sq.
20 ἀποφαίνει, corr. m^s 22 οὖν ex ἣν m^s

εἰ δὲ φρόνησις μὲν ἀρετὴ μόνως ἄρχοντος, σωφροσύνη δὲ
 ἀρετὴ τοῦ ἀρχομένου, ἄμφω δὲ σωφροσύνη καὶ ἀνδρεία τοῦ
 ἄρχοντος ἅμα καὶ ἀρχομένου, δῆλον τὸ λοιπὸν ἢ δικαιοσύνη
 πάντων οὕσα, τοῦ μὲν ὡς ἄρχοντος, τοῦ δὲ ὡς ἀρχομένου,
 τοῦ δὲ ὡς καὶ ἄρχοντος καὶ ἀρχομένου, ὅπως ἂν ἕκαστον 5
 ἐνεργῇ κατὰ τὴν αὐτοῦ τάξιν, τὸ μὲν ὡς ἄρχον, τὸ δὲ ὡς
 ἀρχόμενον, τὸ δὲ ὡς τὸ συναμφοτέρων. ταῦτα μὲν οὖν δῆλά
 πως γέγονεν· ἐκεῖνο δ' ἂν τις ἐπιστήσας ζητήσκειν, πῶς ὁ
 θυμὸς καὶ ἄρχον ὢν καὶ ἀρχόμενον πρὸς τὴν μὲν ἐπιθυμίαν
 ὡς ἀρχόμενον ἔχει τινὰ κοινὴν ἀρετὴν, μετέχων τι σωφρο- 10
 σύνης, πρὸς δὲ τὸν λόγον ὡς ἄρχον οὐκέτ' ἔχει κοινὴν,
 ἀλλ' ἰδίαν ἀρετὴν τὴν ἀνδρείαν, καὶ ζητήσας ἐννοήσκειν,
 ὡς ἄρα ὅπερ εἵπομεν ἐστὶν ἀληθές, τὸ πλείονα τὴν ἀπό-
 στασιν εἶναι τοῦ θυμοῦ πρὸς τὸν λόγον κατ' οὐσίαν ἢ τῆς
 ἐπιθυμίας πρὸς τὸν θυμόν· αἰτοὶ γε μαχομένων λόγου καὶ 15
 ἐπιθυμίας οὐδέποτε τῆς ἐπιθυμίας ἐστὶ σύμμαχος, ἀλλὰ τῷ
 λόγῳ παρίσταται· πάσχει δὲ τοῦτο διὰ τὴν κατὰ τῆς ἐπι-
 θυμίας αὐθάδειαν, δι' ἣν καὶ πρὸς αὐτὸν πολλάκις ἀπαν-
 θαδίζεται τὸν λόγον, οὐ διὰ συγγένειαν τὴν πρὸς αὐτόν.
 ὥστε διὰ τοῦτο πρὸς μὲν ταύτην ὡς ἀρχόμενος ἀρετὴν ἔχει 20
 κοινὴν, πρὸς δὲ ἐκεῖνον | ὡς ἄρχων διαφέρουσιν· τὸ γὰρ 1. 121 r.
 ἀρχικὸν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ λόγου πάντῃ διέστηκεν, τὸ μὲν
 ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρχόμενον τῆς ἀρχῆς (ἑαυτοῦ γὰρ ἄρχει πρῶ-
 τον ὁ λόγος καὶ ἑαυτὸν κοσμεῖ πρὸ τῶν ἄλλων καὶ τὴν
 οἰκέειν ὄρεξιν οὐκ ἔἴ μένειν ἀμφίβολον καὶ φέρεσθαι πρὸς 25
 τὸ χεῖρον, ἔπειθ' οὕτως καὶ τὰς τῶν ἀλόγων ὄρεξεις με-
 τρεῖ καὶ ἐπανάγει πρὸς τὴν ἑαυτοῦ κρίσιν καὶ ὄρεξιν), τὸ
 δὲ οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀρχόμενον, ἀλλὰ τῷ χεῖρονι μόνῳ ἄνω-

1 nempe <τοῦ> μόνως 4 δὲ ὡς ex? 5 τοῦ δὲ
 ὡς ex τον m², im. γρ. τοῦ μόνως αρχ. (i. e. ἄρχοντος) τοῦ
 μόνως ἀρχομένου· τοῦ καὶ ἄρχοντος (sc. καὶ ἀρχομένου) m³ haud
 male | ἑκάστου m¹, corr. m³ 11 ἄρχων, corr. b 21 ἄρχον,
 corr. b

θεν ἐπιστατοῦν· οὐ γὰρ ἑαυτοῦ δύναται ποτε τὸ ἄλογον
 κρατεῖν οὐδὲ ὀρίζειν ἑαυτὸ καὶ ἐπιστρέφειν εἰς ἑαυτό. ὅτι
 δὲ θυμὸς ἐπιθυμία συγγενέστερον ἢ λόγῳ κατὰ Πλάτωνα,
 δῆλον· ἄμφω γὰρ τῶν αὐτῶν πατέρων, λόγος δὲ ἄλλου
 5 πατρός· ἄμφω θυητὰ καὶ μετ' ἀλλήλων ὄντα ἢ μὴ ὄντα,
 λόγος δὲ ἀθάνατον· ἄμφω ἄδεκτα γνώσεως, λόγος δὲ φύσει
 γνωστικός. διότι μὲν οὖν τὸ ἄρχεσθαι τῷ θυμῷ κοινὸν
 καὶ ἐπιθυμία (καθ' ὃ γὰρ ἄλογα ἄμφω καὶ παρ' ἐτέρου
 κοσμεῖσθαι δεόμενα, ἄρχεται), κοινήν ἀρετὴν ἔχει τὴν ἐπι-
 10 στρέφουσιν αὐτὰ πρὸς τὴν τοῦ ἄρχοντος ὄρεξιν. καθ' ὅτι
 δὲ τὸ ἄρχειν διαφέρειν ἐπὶ τε λόγου καὶ θυμοῦ τὸν εἰρη-
 μένον τρόπον, διάφορον ἐσχέκατον ὡς ἄρχοντες τὴν ἀρχικὴν
 ἀρετήν, τὸ μὲν γνωστικὴν (λόγος γὰρ ἦν), τὸ δὲ ζωτικὴν·
 ὄρεξις γάρ. ὅπου μὲν οὖν ὄρεξις ὀρέξεως κρατεῖ, τῆς ἄνω-
 15 τον φυλαττούσης ἀρετῆς τὴν ὄρεξιν χρεῖα, ὅπου δὲ λόγος
 ὀρέξεως, τῆς κρίνειν τὸν λόγον ὀρθῶς παρασκευαζούσης.
 καὶ διὰ τοῦτο φρόνησις μὲν ἀρετὴ ἀρχικὴ λόγου, παρ' ᾧ
 τὸ γινώσκειν καὶ τὸ κρίνειν ὀρθῶς τὸ ἄρχειν τῶν κρίσιν
 2. 121 γ. οὐκ ἐχόντων, ἀνδρεία | δὲ ἀρετὴ ἀρχικὴ θυμοῦ, παρ' ᾧ
 20 τὸ ζωτικὸν μόνον, παρ' ᾧ ἡ κρίσις μὲν οὐκ ἔστιν, ὄρεξις
 δὲ κράτος ἔχειν ἐθέλουσα κατὰ <τῆς> τοῦ χείρονος ὀρέξεως,
 καὶ κατεξανισταμένης αὐτῆς οὐκ ἀνεχομένη τῶν ὑπὲρ αὐ-
 τὴν ὀρέξεων. εἰ δ' ὅπερ εἴρηται μοι καὶ πρότερον, καὶ ἡ
 διάστασις τῶν ἄνω πλείων ἢ τῶν κάτω καὶ ἡ ἀρμονία μεί-
 25 ζων, οὐδὲν θαυμαστόν· ἡ γὰρ ἔκλυσις τῆς ζωῆς ἀμυδροῖ
 τὴν ἀρμονίαν· ἐν γὰρ τοῖς μᾶλλον ζῶσιν μᾶλλον ἔστιν, ἐν
 δὲ τοῖς ἥτιον δῆλον ὡς ἦτιον.

Ὅτι μὲν οὖν αἱ ἀρεταὶ τέτταρες μόνον καὶ τί ἔργον
 ἐκάστης, εἵπομεν· ὅπως δὲ καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν

1 ἄλογον ex ἀγαθὸν m³ 2 ἑαυτὸν 10 καθ' ὅτι (θ
 ir. m³ uv.)] καθὼδ b 12 διάφορον] διαφορὰν m¹ διαφέρων
 m³ | ἄρχοντα m¹, corr. m³ 14 post τῆς ὥς ss. m³ 18 an
 ὀρθῶς <καὶ>? 23 ἡ ss. m³

αὐτὰς τακτεῖον, ἤδη φανερόν. δῆλον γὰρ ὡς ἐν μὲν τῷ
 ἄρχοντι πάσης τῆς πόλεως καὶ προβουλευομένῳ μάλιστα τὴν
 φρόνησιν θετέον (τίνος γὰρ ἄλλου τῷ βουλευομένῳ χρεῖα
 μᾶλλον ἢ φρονήσεως; ἥς ἔργον ὁρᾶν τὸ ἐν πάσῃ πράξει
 ἀγαθὸν καὶ κακόν), ἐν δὲ τῷ πολεμοῦντι καὶ φρουρητικῷ 5
 γένει τὴν ἀνδρείαν. τούτους γὰρ ἀνδρείους ἡ φήμη καλεῖ,
 τοὺς ὑπομενητικούς τῶν κινδύνων, τοὺς ἀνανταγωνίστους
 τοῖς ἀντιπάλοις, τοὺς τὸν θάνατον περιπτύοντας. ὅπως μὲν
 οὖν κρατῶσι πάντων τῶν κατεξανίστασθαι τῆς πολιτείας
 ἐπιχειροῦντων, ἀνδρείους αὐτοὺς εἶναι προσῆκον· τὰ δὲ μέ- 10
 τρα τῶν ἐνεργειῶν ἀπὸ τῶν ὡς ἀληθῶς ἀρχόντων παρα-
 δέχεσθαι καὶ ταύτῃ σωφρονεῖν, εἰς τὴν ἐκείνων βλέποντας
 προαίρεσιν. ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ καὶ τῶν ἀναγκαίων πάν-
 των ἐκποριστικῷ τὴν σωφροσύνην μόνως, ἵνα μὴ ἐπαιρό-
 μενον τῇ περιουσίᾳ τῶν ἀναγκαίων ἀρκεῖν ἑαυτῷ πρὸς τὸ 15
 εὐδαιμον ὑπολάβῃ καὶ τῶν ἀρχόντων ὀλιγορήσῃ διὰ τὴν | ἐν f. 122 r.
 τοῖς ἀναγκαίοις εὐπορίαν φαντασίαν τοῦ ἀγαθοῦ παρεχο-
 μένην. δεῖ γοῦν αὐτὸ σωφρονεῖν, ὑποστελλόμενον τοῖς ἄρ-
 χουσιν καὶ ὑπ' ἐκείνων κοσμούμενον καὶ πειθαρχοῦν ἐκεί-
 νοις, ὡς ἐν τῷ παντὶ φησιν ὁ Τίμαιος [p. 48^a] ἔπεσθαι 20
 τῷ νῷ τὴν ἀνάγκην. πάντων δὲ οὕτως τὴν οἰκίαν ἀρετὴν
 ἀπειληφότων, καὶ τοῦ μὲν φρονοῦντος, τοῦ δὲ ἀνδριζομένου,
 τοῦ δὲ σωφρονοῦντος, ἤδη γνώριμον τὸ τῆς δικαιοσύνης
 ἔργον. ἕκαστον γὰρ ἐν τῇ συντάξει τῇ πρὸς ἄλληλα παρα-
 σκευάζει τὸ ἑαυτοῦ μόνον πράττειν, καὶ μὴ δι' ἄλλοτριον 25
 πραγμάν ὑφαρπάζειν τὰ τῶν ἄλλων ἐξαίρετα, ζῆν δὲ ἕκαστον
 ἐφ' ᾧ τέτακται παρὰ τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης· ὡς μὴ τὸν
 φύλακα στρατεύεσθαι ἐπιχειρεῖν ἢ γεωργεῖν, εἰς ἀναξίαν
 ἑαυτοῦ μεταπίπτοντα ζωὴν, μηδὲ τὸν ἐπίκουρον ἢ θητεύειν
 ἢ προβουλεύειν, μηδὲ τὸν χρηματιστὴν ἐπικουρεῖν, διότι τὰ 30

6 ἀνδρίαν m^s 14 μόνως] μὲν ὡς 15 ἀρκεῖν] ἄρχειν
 21 πάντως, corr. m^s 25 μόνου, corr. b

ὅπλα παρασκευάζει τοῖς ἐπικουρήσουσιν, ἢ γνώμην εἰσφέρειν, διότι τὰναγκαῖα πορίζει τοῖς τὰς γνώμας εἰσφέρειν ὀφείλουσιν. ὥστε καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν αἱ ἀρεταὶ πᾶσαι τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσαι πρὸς ἀλλήλας εἰσὶν, ὃν ἐν
5 ἐκάστη τῶν ψυχῶν.

Τούτων τοίνυν εὖ κειμένων κατίδωμεν, ὅπῃ μέτεισιν ὁ Σωκράτης τὸν περὶ αὐτῶν λόγον. ἀνάπαλιν μὲν οὖν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν ἀρετῶν ἄρχεται, καθάπερ
9 εἶπεν [p. 368^d], ὡς ἐν μέζοσι γράμμασιν τὰ διὰ τῶν ἐλασσό-
411 νων γεγραμμένα θεάσασθαι βουλόμενος. τῷ γὰρ ὄγκῳ μιᾶς ψυχῆς μέζων ἢ πόλις, <εἰ> καὶ εἰκόνες εἰσὶν αἱ τῆς ὅλης πόλεως ἀρεταὶ τῶν τῆς μιᾶς ψυχῆς, κἀνταῦθα δήπου τοῦ
1.122 v. λόγου κρατοῦν|τος, ὅς φησιν τὰ ἀμερέστερα τῇ δυνάμει κρατεῖν τῶν εἰς πλείονα μερισμὸν ὑποφερομένων, καὶ τὰ
15 ἐλάττω κατ' ἀριθμὸν ὑπερφέρειν τῇ δυνάμει τῶν πλειόνων κατὰ τὸ ποσόν. ἐν δ' οὖν τοῖς πολιτικοῖς γένεσιν ἰδεῖν ἐθέλων προτέροις ἀπάσας αὐτὰ πρῶτον ἐν τάξει τὰ γένη τὰ πολιτικὰ ὑφίστησιν· λέγω δὲ ἐν τάξει, διότι πρῶτον ἔλαβεν ἀνθρώπους περὶ τὰ ἀναγκαῖα μόνον διατρέβοντας, ἀπολέμους,
20 ἀπείρους παιδείας, κατὰ φύσιν ζῶντας, ἐλαχίστοις ἀρκου- μένους, σωφρονικῶς διαιτωμένους· δεύτερον δὲ ἐπαύξων τὸ πολίχνιον διὰ τοὺς ἔξωθεν πολεμίους εἰς ἀνάγκην περι- ἤγαγεν κατάλογον στρατιωτικὸν ἐπεισαγαγεῖν. τούτου δὲ εἰσαχθέντος ἀναγκαῖον ἐπέδειξεν λοιπὸν τὸν παιδευτικὸν λό-
25 γον, ἐξαναστήσας ἀπὸ τῆς φυσικῆς ζωῆς τὸν βίον ἐπὶ τὴν ἀμυντικὴν· ἢ πῶς ἐκείνοι σωθήσονται χωρὶς ἐπικούρων, ἔχοντες ἐνίοτε τοὺς παροικοῦντας ἀδίκους; δεῖν οὖν τῶν

1 παρασκευάζοι, corr. b 9 εἶπον, corr. m^s 10 οἷόν
(i prius ir., corr. m¹) 11 μέζων ἢ πόλεσι (i ir.) καὶ
15 ἐλάσσω, ττ ss. m¹ 17 malim πρότερον | ἀπάσας non
aptum, expectamus αὐτὰς <ὑποστάσας> aut τὰς ἀρετὰς
18 cf. II 369^a sqq. 21 cf. 372 e sqq. 23 κατάλογον] τὸν
λόγον | cf. 376^c sqq. 24 τὸν ss. m^s

προπολεμησόντων ὑπὲρ τῶν γεωργησόντων· οὐ γὰρ τὸν αὐ-
τὸν ἄμφω πράξειν. καὶ γὰρ ἄλλη μὲν ἐπιτηδειότης πρὸς
γεωργίαν, ἄλλη δὲ πρὸς στρατείαν· ὥς δὲ αἱ ἐπιτηδειότητες
διαφέρουσιν, διοίσουσιν καὶ αἱ τελειότητες· καὶ δεῖ κατὰ
τὴν αὐτοῦ φύσιν ἕκαστον τελειοῦν, εἰ μὴ μέλλοι κίβδηλον 5
ἔξειν τὴν ζωὴν παρὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἀγόμενος. καὶ πρὸς
τούτῳ τοὺς καιροὺς οὐ παραλείψουσιν τῶν οἰκείων ἔργων,
ὅπερ ἂν γένοιτο, εἰ ὁ αὐτὸς εἴη στρατιώτης εἰ τύχοι καὶ
γεωργός, καὶ ὅταν δέη γεωργῆσαι στρατεύεσθαι ἀναγκάζομε- 9
νος πολέμου περιεστῶτος, καὶ ὅταν στρατεύεσθαι φυτεύων 1. 123 r.
ἢ ἀροτριῶν καὶ τὴν γῆν ἐργαζόμενος ἀντὶ τοῦ πολεμεῖν
ὑπὲρ τῆς γῆς, καὶ τὰ ὄργανα τὰ γεωργικὰ φέρων ἀντὶ τῶν
πολεμίων, τὴν σμινύην ἀντὶ τῆς ἀσπίδος, ὥς εἰ μὴ γεωρ-
γῇσειεν ἄπορος τῶν ἀναγκαίων ἐσόμενος. εἰ οὖν ἄλλον μὲν
εἶναι δεῖ τὸν ἐπικούρου, ἄλλον δὲ τὸν τῶν ἀναγκαίων φρον- 15
τιστήν, δύο τούτῳ γένεε πολιτικῶ θετέον, ἐπικουρικὸν καὶ
χρηματιστικόν, τὸ μὲν ποριστικὸν τῶν ἀναγκαίων, τὸ δὲ
φρουρητικὸν ἑαυτοῦ τε καὶ ἐκείνου. δεῖν οὖν τούτῳ παι-
δείας, οὐκ ἐκείνῳ· καὶ γὰρ ἥθος τοῦτο ἔχειν χρὴ διαφέρειν,
οὐκ ἐκεῖνο· καὶ ὅποῖον τὸ ἥθος, ἐπεκδιηγησάμενος διττὸν 20
τούτου τελειωτικὸν τοῦ γένους εἶδος τῆς παιδείας ἐδίδαξεν,
τὸ μὲν εἰς ψυχὴν τεῖνον τῶν ἀνδρῶν, τὸ δὲ εἰς σῶμα.
καὶ γὰρ σώματος ἐρρωμένου δεῖ πρὸς τοὺς πόνοὺς τοὺς
ἀναγκαίους τοῖς στρατευσομένοις. τρίτῳ δὲ ὅμως φασὶν τὴν
πόλιν ἐπαυξάνων αὐτῶν τῶν ἐπικούρων τοὺς φύσει δια- 25
φερούση χρωμένους τῶν ἄλλων καὶ μειζόνως πεπαιδευμένους
ἐκλεξάμενος καθίστησι τὸ λοιπὸν ἐκ τούτων γένος. ὥς δὲ

4 διοίσουσιν im. m^s recte opinor; cf. tamen Sonny anal.
152 Long. IV 26, 4 Heliod. 10, 29 6 ἀγόμενον m^s 8 εἴη]
εἰς ἡ 13 πολεμικῶν Wendl. | σμινύην m^s] σμίνυν m¹ (μινν
ex?) 16 γένε, corr. m^s 18 τούτων 19 ἐκείνων 20 cf.
376° 24 στρατευσαμένοις | cf. ΠΙ 412^b sqq. 25 διαφερούση
(ἡ ir.)] ὁ supra ε ss. m^s (voluit διαφόρῳ?) 26 μειζόνων m¹,
corr. m^s 27 καθίστησι m^s] καθηγῆσει

ἐμαυτὸν πείθω, δοκεῖ μοι δύο τρόπων ὄντων παιδείας, τοῦ
 μὲν κατὰ μουσικὴν, τοῦ δὲ κατὰ γυμναστικὴν, τούτους
 μάλιστα νομίσαι πρὸς τὴν ἀπάντων ἀρχὴν ἐπιτηδελους
 τοὺς φύσιν τε πρὸς μουσικὴν ἐπιτηδαιοτέραν λαχόντας καὶ
 5 μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ τεθραμμένους. αὕτη γὰρ καὶ
 ἐμφρονεστέρους ἀποτελεῖ διδάσκουσα περὶ θεῶν περὶ δαι-
 μόνων περὶ ἡρώων περὶ ἀνθρώπων τὰ σπουδαιότατα, ἀλλ'
 οὐχ ἡ γυμναστικὴ. τεκμήριον δὲ οὗ λέγω τὸ καὶ τὴν ὅλην
 9 λύεσθαι πολιτείαν οὐ διὰ γυμναστικῆς ἀμέλειαν, ἀλλὰ μουσι-
 1. 123 v. κῆς, ὡς αὐτὸς φησιν ὁ τῶν Μουσῶν ἱερὸς λόγος [VIII
 546^d], τῶν ἀρχόντων διὰ μουσικῆς ἀμέλειαν ἀναξίων ὄν-
 των <τῶν> πατέρων. ὥστε τοὺς πρὸς ταύτην πεφυκότας
 καὶ μουσικοὺς μᾶλλον εἰ φαῖμεν αὐτὸν ἐκλέγεσθαι καὶ φύ-
 λακας καθιστάνειν, οὐκ ἂν ἀπὸ γνώμης αὐτῷ λέγοιμεν, εἰ
 15 καὶ αὐτὸς τοσοῦτον μόνον εἶπεν [III 412^c], αὐτῶν τούτων
 φυλοκρινεῖν τοὺς ἀρίστους πρὸς τὸ πάντων ἄρχειν, κατὰ τί
 δὲ ἀρίστους, οὐ προσέθηκεν. ταῦτ' οὖν τὰ τρία γένη κατα-
 στησάμενος πληρώματα τῆς πόλεως εὗρεν, ὃν ἥδη προείπο-
 μεν τρόπον, κατὰ τί σοφὴν ἂν εἴποιμεν τὴν ἐκ τούτων
 20 πόλιν, κατὰ τί ἀνδρείαν, κατὰ τί σώφρονα, κατὰ τί δικαίαν,
 τοῦ μὲν φυλακικοῦ διὰ τὸ μουσικώτατον εἶναι τὸ γένος
 ἐπιστήμην ἔχοντος τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν (ἐδιδάχθη γὰρ
 ὑπὸ τῆς μουσικῆς, ἃ δὴ προείπομεν, πῶς δεῖ φρονεῖν περὶ
 τῶν κρειττόνων ἡμῶν, πῶς περὶ τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαι-
 25 μονίας· διὸ καὶ τοὺς ποιητὰς ἠνάγκαζεν, ὅσα πρὸς τούτους
 τείνει τοὺς τύπους, ποιεῖν. εἰ δὲ καὶ τῶν μαθημάτων αὐ-
 τῷ καὶ διαλεκτικῆς μεταδοτέον, ἔτι μειζόνως ἂν εἴη σοφὸν
 καὶ ἐπιστήμον), τοῦ δὲ ἐπικουρικοῦ διὰ τὸ ζῆν ἐν ὅπλοις
 καὶ γυμνασίοις δὲ καὶ μελέταις τῶν πολεμικῶν ἀνδρεῖον
 30 μάλιστα ὄντος (τούτοις γοῦν διαφερόντως προσήκειν τὴν

6 διδάσκαλόνσα (acc. m^s, supra α secundum et tertium
 ras.) 15 τῆς post αὐτὸς 23 cf. p. 65, 16 sqq. 26 αὐτῷ
 αὐτῶν 27 καὶ <τῆς> b

ἀρετὴν ταύτην ἅπαντας ὁμολογήσειν τοὺς καὶ τὴν τυχοῦσαν περὶ ἀνδρείας ἔχοντας ἔννοϊαν), τοῦ δὲ χρηματιστικοῦ σωφρονεῖν ὀφείλοντος· ἡ γὰρ τῶν ἀναγκαίων εὐπορία ταύτης μάλιστα δεῖται τῆς ἀρετῆς, ὣν ἡ πλησμονὴ μετίστησιν εἰς τὴν ἀκόλαστον ζωὴν, τῶν δὲ τριῶν ἅμα γενῶν ἐν τῇ 5 πρὸς ἄλληλα κοινωνία | ἀρχῆς τε πέρι καὶ τοῦ ἄρχεσθαι f. 124r. τὴν αὐτοπραγίαν φυλαττόντων, ἣν ἐπέδειξεν οὕσαν τὴν δικαιοσύνην· πάντες γὰρ ἄνθρωποι τὸ μὴ τῶν ἀλλοτρίων ἐρᾶν φασιν εἶναι δικαιοπραγεῖν, καὶ οἱ ἐπαινέται δικαιοσύνης καὶ οἱ κατήγοροι· διὸ καὶ κακίζουσιν αὐτήν, ὥς δέον 10 ὃν τὰ πάντων ἔχειν τὰ οἰκεῖα μόνα στέργουσιν. καὶ μέχρι μὲν τούτου παραλαμβάνων τὴν δικαιοσύνην ὥς πόλεως οἰκιστῆς οὐκ ἀδικεῖ τοὺς κατηγόρους αὐτῆς. καὶ γὰρ ἐκεῖνοί φασιν αὐτήν εἶναι νόμῳ καλὸν καὶ ὥς ἀναγκαίαν τιμᾶσθαι, φευγόντων τὸ ἀδικεῖσθαι τῶν τὰ νόμιμα τιθέντων· 15 τοῦτο γὰρ ἔσχατον εἶναι κακῶν, τὸ δὲ ἀδικεῖν μέγιστον ἀγαθόν, τὸ δὲ δίκαιον ἀμφοῖν μέσον, οὔτε ἀγαθὸν οὔτε κακόν, ἀλλ' ἀναγκαῖον. ὅπερ οὖν εἵπομεν, κὰν ὥς πληρωμα τῶν ἀγαθῶν παραλαμβάνῃ τὴν δικαιοσύνην, οὐκ ἀδικεῖ τοὺς ψέζοντας αὐτήν· νόμῳ γὰρ εἶναι δέδοκται 20 καλόν. ἤδη δὲ καταπειρῶν τοῦ καὶ αὐτήν ὄντως ἀγαθὸν εἶναι καὶ φύσει καλόν, ἀλλ' οὐ νόμῳ μόνον, προσέθηκεν [p. 433^b], ὅτι καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς αὕτη δίδωσι τὸ 412 κράτος· ἐκάστη γὰρ αὐτοπραγεῖ διὰ ταύτην, καὶ οὐδεμία ἐκείνων οὕτως σώζει τὴν πόλιν ὥς αὕτη. δέδεικται γοῦν 25 ὅτι ἡ ἐναλλαγὴ τῶν ἐπιτηδευμάτων, τοῦ φυλακικοῦ τοῦ ἐπικουρικοῦ τοῦ χρηματιστικοῦ, τελεωτάτος ἐστὶ τῆς πολιτείας ὀλεθρος. εἰ οὖν αὕτη ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς ἐστὶν ἐνά-

4 ἀρετῆς im. m³ 6 τοῦ ex τοὺς m³ 10 κολάζουσιν
m¹, καὶ ss. m² | ὥς ss. m² 12 ὥς] ὁ τῆς Wendl. 14 post
τιμᾶσθαι καὶ ss. m. rec. 17 ἀγαθὸν m¹, acc. m³ 21 κατα-
πειρῶν scripsi dubitanter] κατασπεῖρων 22 προσέθηκεν, corr.
m³ 25 cf. 434^a sqq. 28 cf. 433°

μιλλος, ἃς ὁμολογοῦσι καὶ οἱ κατήγοροι τῆς δικαιοσύνης εἶναι τῇ φύσει καλὰς, οἷον τὴν φρόνησιν (ταύτης γὰρ ἀντ-
 5 ἔχονται κατὰ φύσιν πάντες· οἱ γοῦν φρόνησιν ψέγοντες ἢ
 f. 124 v. ἐμφρόνως ψέγουσι, καὶ οὐ ψεκτὸν ἢ φρόνησις ὀρθῶς
 5 ψέγουσα, ἢ ἀφρόνως, καὶ οὐ ψεκτὸν ἢ φρόνησις οὐκ ὀρ-
 θῶς ψεγομένη), πᾶσα ἀνάγκη τὴν δικαιοσύνην εἶναι φύσει
 καὶ αὐτὴν ἀγαθόν, ἀλλ' οὐ νόμῳ μόνον, ὥς καὶ τὴν
 φρόνησιν.

Ταῦτα ὁ Σωκράτης περὶ τῶν ἐν πολιτικοῖς γένεσιν ἄρε-
 10 τῶν διανύσας μέτεισιν ἐπὶ τὰς τῶν ψυχικῶν μορίων, ἃς
 εἶναι πρὸ τούτων εἶπομεν, καὶ μεταχειρίζεται τριχῇ τὸν περὶ
 ἐκείνων πάντα λόγον. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐπιδείκνυσιν, ὅτι
 οὐκ ἀλλαχόθεν αἱ διαφορότητες αὗται τῶν ἀνθρώπων εἰσὶν αἱ
 κατὰ τὴν ζωὴν οὔτε ἐν μιᾷ πόλει μόνῃ θεωρούμεναι ταγμά-
 15 των ἄλλων καὶ ἄλλων οὔτε ἐν ὅλοις ἔθνεσιν, ἢ ἀπὸ τῆς
 ψυχικῆς διαφόρου ζωῆς. οὐ γὰρ ἀπὸ δρυός, φησὶν [VIII
 544^d], οὐδ' ἀπὸ πέτρης (τοῦτο δέ ἐστιν, οὐκ ἀπὸ τῆς
 ἐσχάτης φύσεως, ἧς ἡ δρυς εἰκὼν, οὐδὲ ἀπὸ τοῦ ἀψύχου
 καὶ στερεοῦ σώματος καθὸ σῶμα, τοῦτο γὰρ ἡ πέτρα δηλοῖ)
 20 Ἕλληνες μὲν εἰς φρόνησιν ἐπιτηδειότεροι, ὥς τὸ ὅλον ἔθνος
 εἰπεῖν, θυμοειδέστεροι δὲ Θρᾷκες, χρηματιστικώτεροι δὲ Φοί-
 νικες, καὶ τούτων ἐκάτεροι κατὰ τὸ ὅλον ἔθνος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς
 ψυχῆς, παρ' οἷς μὲν λόγου, παρ' οἷς δὲ θυμοῦ, παρ' οἷς δὲ
 ἐπιθυμίας ἀρχόντων. ὃ γὰρ ζῶσιν ἕκαστοι, τοῦτο εἰσὶν, καὶ
 25 πάντα ἔχουσιν ζῶντες, κατὰ τὸ πρόχειρον αὐτοῖς ἐκεῖθεν χα-
 ρακτηρίζονται, καὶ τὸ ὅλον ἔθνος ἢ λογοειδὲς ἢ θυμοειδὲς
 ὀνομάζεται κατὰ τὸ ζῶν ἐν αὐτῷ μάλιστα μέρος τῆς ψυχῆς.
 ἢ οὖν ἀπὸ τοῦ σώματος ἔχουσι τὰς διαφορὰς ταύτας ἢ ἀπὸ
 f. 125 r. τῆς ψυχῆς. ἀλλ' οὐκ ἀπὸ τοῦ σώματος· θερμοὶ | γὰρ ἢ

5 ψεκτὸν 10 cf. 434^d 11 τριχῇ 12 alterum 223, 1
 tertium 227, 27 | cf. 435^c 13 εἰσὶν αἱ] εἰσι m¹ εἰσιν ἢ m⁸
 22 τὸν post καὶ exp. m³, eadem acc. posuit in τούτων
 25 ἐκεῖθεν non sanum, an κριθὲν? 27 τῆς ψυχῆς im. m⁸

ψυχροὶ καὶ λευκοὶ καὶ μέλανες ἀπὸ τοῦ σώματος, οὐχὶ ἔμ-
 φρονες ἢ ἀνδρεῖοι ἢ σώφρονες ἢ τὰ ἐναντία τούτων· ἀπὸ
 τῆς ψυχῆς ἄρα τὴν ἐν τούτοις ἂν ἔχοιεν ἐξαλλαγήν. τοῦτο
 τοίνυν πρῶτον ἔδειξεν· ἴσως δ' ἂν τινες φαῖεν καὶ τὰς ἐν
 τούτοις διαφορὰς εἶναι σωματοειδεῖς· ἔπεσθαι γὰρ ταῖς 5
 κράσεσιν τοῦ σώματος, εἶναι δὲ ταύτας διαφοροὺς τῶν
 ἐθνῶν, <οὐ> τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς. οὐ μὴν ἄλλ' εἰ καὶ
 ταῦτα λέγοιεν, δῆλον ὅτι συγχωρήσουσιν τὰς μὲν διαφορὰς
 εἶναι ταύτας ἀπὸ ψυχῆς, ἐκείνην δὲ ἐπομένην ταῖς κράσεσιν
 τῶν σωμάτων ἀναβλαστάνειν ταύτας τὰς διαφορὰς. μένει 10
 τοίνυν ὁ τοῦ Σωκράτους λόγος, καὶ ἀπὸ ψυχῆς αἱ ζωαὶ
 αὐταί, καὶ ῥίξαν ἔχουσιν τὴν κρᾶσιν. δεῖ δὲ καὶ τούτῳ
 αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς ἐφιστάνειν, μὴ οὐ δέῃ τὴν ψυχὴν ἀπάγειν
 εἰς τὴν σώματος φύσιν. ἐν γὰρ τοῖς ἀπαιδεύτοις αἱ δυνά- 15
 μεις αὐτῆς ἔπονται ταῖς κράσεσιν, ἡ δὲ φύσις τῷ μὲν δου-
 λεύειν προσέταξεν, ὥς αὐτὸς εἶπεν ἐν Φαίδωνι [p. 79^e],
 τῇ δὲ ἄρχειν, πρὸς τῷ καὶ μηδὲ πᾶν τὸ ἐπιθυμητικὸν
 συμπάσχειν κράσεσιν ἢ τὸ θυμοειδές· οὐκ οὖν τὸ φιλοχρή-
 ματον οὐδὲ τὸ φιλότιμον δουλεύει κράσεσιν, ἀλλ' εἵπερ ἄρα
 τὸ φιλήδονον θατέρον καὶ τὸ ὀργίλον τοῦ λοιποῦ. παρὰ 20
 δὲ τοῖς πεπαιδευμένοις καὶ ταῦτα κρατεῖ τῆς κράσεως, ἢ
 ὥστε μηδὲ πλήττεσθαι τὴν ἀρχήν, ἢ ὥστε πληττόμενα τὴν
 πληγὴν ἄπρακτον ἔαν. τοῦτο μὲν οὖν, ὅπερ ἔφη, ὁ Σω-
 κράτης ἐγύμνασε πρῶτον, δεικνὺς ὅτι ἐν αὐταῖς εἰσιν αἱ
 διαφοραὶ τῶν εἰδῶν τούτων τῆς ζωῆς ταῖς ψυχαῖς, οὐ μὴ 25
 νον δι' ὧν εἵπομεν, ἀλλὰ καὶ τῷ τὸ πληθὸς ἐκ τῶν κα|θ' ε. 125 v.
 ἕκαστα εἶναι τῶν τοιασδὲ ζώοντων τὸ ἄθροισμα λέγεται τοιονδὶ
 κατὰ τὴν κοινὴν ὁμοζωίαν. ἐκ γὰρ τῶν ἐμφρόνως ζώοντων
 τὸ ἔμφρον πληθὸς, εἴτε ἐν τι πληθὸς εἴῃ πόλεως εἴτε ἔθνος,
 [εἴ] καὶ ἐκ τῶν θυμοειδῶς τὸ θυμοειδές, καὶ ἐκ τῶν 30

9 ἐν ψυχαῖς m¹, ἀπο et ἡσ ss. m^s 13 αὐτῶι | δέοι |
 fort. ἀνάγειν 22 μήτε 23 ἔα (α ex αἰ) m¹, ι ss. m²?, ν
 ex ι m^s 27 τῶν ex ὧν m^s

χρηματιστικῶς τὸ χρηματιστικόν. — Δεύτερον δὲ ἐπὶ τούτῳ
 δεικνυσιν ἀναγκαῖον πρὸς τὸ προκείμενον, ὅτι οὐχ ἓν ἐστὶν
 ἐν τῇ ψυχῇ τὸ λογικὸν τὸ θυμικὸν τὸ ἐπιθυμητικόν. τοῦτο
 γὰρ ἀναγκαῖον, ἵνα δειχθῇ τὰ τρία ἐκεῖνα τοῖς τρισὶν τού-
 5 τοῖς ἀνάλογον, καὶ ὡς ἐκεῖνα καὶ ταῦτα διαφέροντα ἀλλήλων
 τοῖς αὐτοῖς ὅροις τῆς ζωῆς. δεύτερον δ' οὖν τοῦτο δεικνυ-
 σιν προλαβὼν ὁμολόγημα τοιόνδε· τὸ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ
 καὶ πρὸς τὸ αὐτὸ τάναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν ἀδύνατον,
 ἀλλὰ τὸ αὐτὸ μέν, κατ' ἄλλο δὲ καὶ ἄλλο. καὶ γὰρ θερ-
 10 μαίνεσθαι καὶ ψύχεσθαι, καὶ ἐστάναι δὲ καὶ κινεῖσθαι, καὶ
 θερμαίνειν καὶ ψύχειν δυνατόν, † καὶ ὃ κατὰ τὸ αὐτὸ μέν,
 οὐ πρὸς ταὐτὸν δέ, πρὸς δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο ποιεῖν τάναντία
 δυνατόν καὶ πάσχειν. τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ φωτίζεσθαι καὶ
 σκοτίζεσθαι πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο δυνατόν, ὑπὸ τοῦδε μέν
 15 φωτιζόμενον, ὑπὸ τοῦδε δὲ σκοτιζόμενον, καὶ αὐξητικὸν εἶναι
 κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ φθίσεως ποιητικὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο.
 τοιοῦτον γάρ ἐστιν εἰ τύχοι τὸ τρέφον μέν τοδὶ τὸ μόριον
 καὶ αὔξον, ἄλλο δὲ τῷ τοῦτο τρέφειν φθίνειν ποιοῦν διὰ
 τὴν ἐναντίωσιν αὐτῶν· τὸ γὰρ τῷ ξυνενεγκόν, φησὶν τις,
 20 ἄλλο τοῦτο ἔβλαψεν. ἀλλὰ ταὐτὸν λέγω καὶ [τὸ] κατὰ τὸ
 αὐτὸ καὶ [τὸ] πρὸς τὸ αὐτὸ ποιητικὸν ἢ παθητικὸν εἶναι
 τῶν ἐναντίων ἀδύνατον. τούτου δὲ ὁμολογηθέντος λαμβάνει
 f. 126 r. τὰς τῶν ἐγκρατῶν | καὶ ἀκρατῶν ζωάς, ἐν αἷς ὁ λόγος
 μάχεται καὶ ὁ θυμός, ἢ ὁ λόγος καὶ ἡ ἐπιθυμία, ἢ ὁ θυ-
 25 μὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία· ταῦτα μὲν ἐν τοῖς πολεμοῦσιν γεν-
 νάως διὰ φιλοτιμίαν, καὶ τῆς ἐπιθυμίας σθενοῦσης διὰ
 λιμόν, καὶ τοῦ μὲν λέγοντος μενετέον, τῆς δὲ βοώσης ἀνα-
 χωρητέον· τὰ δὲ πρὸς τούτων ἐν τοῖς νοσοῦσι, τοῦ μὲν λό-
 γου παραγγέλλοντος εἰ πυρεταίνουσι τὸ σῶμα μὴ πιεῖν, τῆς
 30 δὲ ἐπιθυμίας εἰς τὸ πιεῖν παρακαλούσης, καὶ μαχομένων

1 χρηματιστικῶς b] χρηματιστικῶν | cf. 436^a sqq. 11 δ
 (fuit ὃν uv.) κατὰ aegre toleratur, latetne ὅλως? 13 φωτι-
 ζεσθαι b] γυμνάζεσθαι 25 cf. 439^a sqq. 26 στενοῦσης

ἀλλήλοις· τὰ δὲ πρὸ ἀμφοτέρων ἐν τοῖς ὑβριζομένοις μὲν, ἀνεχομένοις δέ, κἂν ὁ θυμὸς ἐρεθίζεται, οἷον ἐποίησεν Ὅμηρος τὸν Ὀδυσσεά πάσχοντα πάθος ἐν οἷς φησιν·

τέτλαθι δῆ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ'
ἔτλης [υ 18].

5

συνελόντες οὖν εἵπωμεν, λόγον καὶ θυμὸν ἅμα τὰ ἐναντία πάσχειν πρὸς ταυτόν, οἷον τὸ ὑβρίσαν, τοῦ μὲν λέγοντος τιμωρητέον, τοῦ δὲ λέγοντος οὐδαμῶς. οὐκ ἄρα ταυτόν 413 ἔστι λόγος καὶ θυμός· ταυτόν γὰρ κατὰ ταυτόν πρὸς τὸ αὐτὸ τάναντία πάσχειν ἢ ποιεῖν ἀμήχανον. πάλιν λόγος 10 καὶ ἐπιθυμία τάναντία βοῶσιν ἐν οἷς εἵπομεν τοῖς πυρεταίνουσιν πρὸς ταυτὸ τὸ πιεῖν· τὸ δὲ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτὸ τάναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν ἀμήχανον· οὐκ ἄρα λόγος καὶ ἐπιθυμία ταυτόν. πάλιν θυμὸς καὶ ἐπιθυμία πρὸς τὸ αὐτὸ τὰς ἐναντίας ἀφιασι φωνὰς ἐν τοῖς πολε- 15 μοῦσιν καὶ λιμώττουσιν· τὸ δὲ αὐτὸ κατὰ τὸ αὐτὸ πρὸς τὸ αὐτὸ τάναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν ἀμήχανον· οὐκ ἄρα θυμὸς καὶ ἐπιθυμία ταυτόν. διαφέρει οὖν τὰ τρία ἀλλήλων κατ' οὐσίαν. ὅτι μὲν οὖν συνέπλεξεν ἐν τῷ ὁμολογήματι τὸ 19 ποιεῖν καὶ πάσχειν, ἄρρητον αὐτὸ ποιῶν, δῆλον· ἴσως f. 126 v. γὰρ ἂν τις εἴποι τὰς ἀλόγους κινήσεις ἐνεργείας εἶναι τινας, ἴσως δὲ ἂν τις πάθῃ· καὶ ἤδη τινῶν ἤκουσα λεγόντων ἐμμέτρως μὲν κινουμένων ἐνεργείας εἶναι τὰς κινήσεις, ἀμέτρως δὲ πάθῃ. ὅπως δ' οὖν ἂν ἔχῃ τὸ ὁμολόγημα, περιλαμβάνει τὰς κινήσεις αὐτῶν. ὥστε εἴ τις λέγοι τὸ μὲν 25 ποιεῖν τὸ δὲ πάσχειν καὶ εἶναι ταῦτα μαχόμενα, δῆλός ἐστιν πολλῷ μᾶλλον αὐτὰ διίστάς ἀπ' ἀλλήλων. τὸ γὰρ ἐναντίον ποίημα πάθους αἰτιόν ἐστιν ἐναντίου· ὥστ' εἴ τι πάθος ἐναντίον ἔχει ποίημά τι τινός, ἔσται καὶ τῷ ἀπ' ἐκείνου

4 cf. 441^b 6 λόγος (σ ir.) καὶ θυμὸς 7 πάσχειν
12 ταυτό] αὐτό | πιεῖν] ο post π eras. m³ 20 ἄρρητον] ρρη
ir. cf. 436^b 22 ἢ δῆ] ἢ ss. m³ 25 ὥστε εἴ τις] ὥς εἴ τις
τὲ 27 sq. haec recte se habere non praesto

πάθει ἐναντίον. εἰ οὖν μὴ ἔστιν ταῦτόν τῳ πάσχοντι τὸ
ἐναντίον, μειζόνως διέστηκεν κατ' οὐσίαν τοῦ ποιούντος τὸ
ἐναντίον οὗ αὐτὸ πάσχει πάθους. τί δ' ἂν εἴποιμεν περὶ
τοῦ φιλοχρημάτου καὶ φιληδόνου, πότερον καὶ ταῦτα τῇ
5 οὐσίᾳ διαφέρειν ἢ ὁμοούσια εἶναι, δυνάμεις δὲ διαφόρους
ὀρεκτικὰς ὑπάρχειν; ὅτι γὰρ καὶ ταῦτα ἀλλήλοις μάχεται,
δηλοῦσιν οἱ φιλάργυροι καὶ λίχνοι, διὰ μὲν τὴν λιχνείαν
ὀρμῶντες, ὅσα τὸ πάθος αὐτῶν ἐκπληροῖ, τοῦτο πορίζειν
ἐαυτοῖς, διὰ δὲ τὴν φιλαργυρίαν τούναντίον βοῶντες· οὐκ
10 ὠνητέον, δεινὴν τὴν τοῦ ἀργυρίου λέγοντες δαπάνην καὶ
λιμοκτονοῦντες τῷ φιλοχρημάτῳ τὸ φιλήδονον, ἢ ἀνάπαλιν
τῷ φιληδόνῳ τὸ φιλοχρημάτον ἀνιῶντες. εἰ μὲν οὖν καὶ
ταῦτα διαφέρει κατ' οὐσίαν, τί μὴ τέτταρα τὰ μέρη ποιοῦ-
μεν τῆς ψυχῆς; εἰ δὲ μαχόμενα καὶ τἀναντία πάσχοντα μὴ
15 διαφέρει κατ' οὐσίαν, οὐδὲ τὰ ἄλλα διαφέρειν ἀνάγκη διὰ
τὸ τὰ ἐναντία πάσχειν. ταῦτα δὲ ἀποροῦντες λελήθαμεν |
f. 127r. ἡμᾶς αὐτοὺς οὐ συνιέντες τοῦ Σωκράτους πολυκέφαλον
ὀνομάζοντος θηρίον τὴν ἐπιθυμίαν [IX 588^c], ὡς ἂν ἄλογον
ζωὴν οὔσαν μίαν καὶ πολλήν, ἅτε τῷ σώματι γειννῶσαν,
20 ὃ δὴ παντελῶς ἔστιν πολὺ καὶ μεριστόν, ὥσπερ τὸ λογικὸν
νῷ συγγενὲς ὃν μᾶλλον ἀμέριστον ἢ ἄλλο τι τῶν μερῶν τῶν
ψυχικῶν. ἔστιν δ' οὖν τὸ ἐπιθυμητικὸν ἓν τε ὃν καὶ πολλὰ
κατ' οὐσίαν, καὶ διὰ τοῦτο καὶ δυνάμεις ἔχον μαχομένας
ἀπὸ οὐσιῶν διαφερουσῶν ὀρμημένας, ἵνα καὶ ταύτῃ συμφύ-
25 ηται τῷ σώματι· καὶ γὰρ τοῦτο ἐξ ἐναντίων ὑφέστηκεν.
ἓν μὲν οὖν ἔστιν καθ' ὅσον μίαν ὀρεξιν ἔχει τὴν φιλοσώ-
ματον, καθ' ὃ καὶ διαφέρει τῶν λογικῶν. οὔτε γὰρ τὸ θυ-
μοειδὲς φιλοσώματον, νίκης ὀρεγόμενον καὶ τιμῆς καὶ διὰ
ταῦτα τὸ σῶμα προϊέμενον πολλάκις καὶ ὑπερορῶν τῆς μετ'
30 αὐτοῦ ζωῆς· οὔτε τὸ λογικόν, οὗ τὸ ὀρεκτόν ἐστι τὸ ὄντως
ἀγαθόν, μόνον δὲ τὸ ἐπιθυμητικὸν φιλοσώματον, κἂν ἡδονῆς

ὁρέγεται κἄν χρημάτων· πάντα γὰρ ταῦτα σωματικά. καὶ γὰρ τὰ χρήματα, φησὶν αὐτὸς ἐν Φαίδωνι [p. 66°], διὰ τὸ σῶμα ἀναγκαζόμεθα κτᾶσθαι, δουλεύοντες τῷ σώματι καὶ ταῖς τοῦ σώματος ἐπιθυμίαις, καὶ ὃ γε φιλοχρημάτων οὐκ ἂν ἐκὼν εἶναι σώματος καταφρονήσειεν, εἰ καὶ 5 ποτὲ αὐτῷ συμβαίνει διὰ φιλοχρηματίαν ἀποθνήσκειν. ὥστε τὸ ἐπιθυμητικὸν ἀπλῶς φιλοσώματον ὃν καὶ ταύτη ἔν, φιλοχρημάτων δὲ καὶ φιλήδονον καὶ ταύτη οὐχ ἔν. διὸ καὶ ὁ Πλάτων οὐχὶ πολλὰ εἶναι αὐτὸ ζῷά φησιν, ἀλλ' ἔν μὲν ζῶον, πολυκέφαλον δὲ καὶ ζῶν ἄλλοτε κατ' ἄλλην τῶν κε- 10 φαλῶν, ἀεὶ δὲ φιλοσωμάτων. καὶ ταύτη, καθάπερ εἵπο- f. 127^v. μεν, τρίτον ἐστίν, ὡς τὸ λογικὸν πρῶτον νοῦ ὁρεγόμενον, ὡς τὸ θυμοειδὲς μέσον δυνάμεως· μέση γὰρ νοῦ καὶ ὑπάρξεως ἢ δύναμις. καὶ ταύτης μὲν ἡκεῖ καὶ εἰς τὸ τρίτον ἢ ἔμφασις, καὶ διὰ τοῦτο ἐρᾷ σώματος, ὃ μετέχει μόνης ἐκεί- 15 νης· τῆς δὲ δυνάμεως εἰς τὸ πρὸ αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο ὁρέγεται δυνάμεως· νοῦ δὲ εἰς τὸ πρῶτιστον, καὶ διὰ τοῦτο ἐφίεται τοῦ νοεῖν, ἐκείνου κρατοῦντος κἀνταῦθα τοῦ λόγου τοῦ τὰς τῶν πρῶτων ἐμφάσεις διὰ πλειόνων χωρεῖν δεικνύν- 20 τος καὶ ὁρεκτὰ εἶναι τὰ ἀνωτέρω πλειοσιν ἢ <τὰ> κατω- τέρω. φιλοσώματον οὖν τὸ ἔσχατον τῆς ψυχῆς καὶ τούτου μόνου ὁρεγόμενον, τοῦ σώζειν τὸ σῶμα. ἔπειδὴ δὲ τὸ σῶμα διττόν, τὸ μὲν ἐν ᾧ ἐστίν, τὸ δὲ ᾧ τοῦτο σώζει μὴ δυνά- 25 μενον ἀφ' ἑαυτοῦ σώζεσθαι, διὰ ταῦτα δυοειδεῖς ὁρέξεις ἔχει, τὴν μὲν τῆς εἰς τὸ κατὰ φύσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐν ᾧ ἐστίν (καὶ κατ' αὐτὴν γίνεται φιλήδονον, πάσης ἡδονῆς εἰς φύσιν οὔσης ἀγωγῆς), τὴν δὲ τῆς περιποιήσεως ᾧ ἐστίν ἐνδεές

7 ὃν fort. del. 9 αὐτοζῶια, corr. b 10 ζῶόν] ζ ir.
 m³, supra ον ras. 11 δὲ exp. m³ 12 νοῦν 14 ταύτης
 sc. ὑπάρξεως cuius solius particeps est corpus 16 ταύτης
 ex αὐτῆς m³, malim τούτου (sc. corporis) 18 fort. νοεῖν
 ἐκείνο, κρατοῦντος 19 sc. hyparxin sequuntur dynamis et
 mens 20 suppl. b 22 τὸ σώζειν | post σῶμα ὃν exp. m³?

τὸ ἐν ᾧ ἔστιν· καὶ κατὰ ταύτην γίνεται φιλοχρήματον, πάσης
 τῆς τῶν χρημάτων περιποιήσεως τῆς τοῦ σώματος ἕνεκα
 θεραπείας ἀγαπωμένης. ὅσον μὲν οὖν ἐπὶ τοῦτοις, συμφω-
 νεῖν ἔδει τὰς δυνάμεις ταύτας ἀλλήλαις αἰέ, λέγω δὲ τοῦτο
 5 τῷ τὴν μὲν σώζειν ὀρέγεσθαι τὸ ἐν ᾧ ἔστιν, τὴν δὲ τῶν
 ἀναγκαίων ὀρέγεσθαι πρὸς τὴν τοῦτου σωτηρίαν. ἐπειδὴ
 δὲ ἡ μὲν ἀντὶ τοῦ σώζειν τὸ κατὰ φύσιν τοῦ παρακολου-
 θήματος ὀρέγεται τῆς εἰς τὸ κατὰ φύσιν ὁδοῦ τοῦ ἐν ᾧ
 9 ἔστιν (ἀπόλλυσιν γοῦν διὰ τὴν φιληδονίαν αὐτὸ καὶ λω-
 1. 128r. βᾶται | μυρίαν λῶβην), ἡ δὲ οὐχ ὡς ἄλλου ἕνεκα τὰ
 τὴν χρεῖαν ἐκπληροῦντα τούτῳ τὴν ἀναγκαίαν διώκει, ἀλλ'
 ὡς προηγούμενα ἀγαθὰ, διέστησαν ἀλλήλων ἑκατέρα τὸ ἕνεκά
 του θεμένη τέλος, ἃ δὴ ὑλικά ὄντα μάχεται ἀλλήλοις, διότι
 τὰ ἕτερα συντελεῖ τῇ ἑαυτῶν φθίσει πρὸς τὴν τῶν ἐτέρων
 15 αὔξεισιν. καὶ γὰρ ἡ τῆς ἡδονῆς ἀπέραντος ὄρεξις δεῖται
 τῆς τῶν χρημάτων δαπάνης, ἅτε διὰ σωμάτων γιγνομένης
 προσθήκης, ὣν ἡ εὐπορία διὰ τῆς τῶν χρημάτων ἐλαττώ-
 σεως, καὶ ἡ τῶν χρημάτων αὔξεις δεῖται <τῆς> τῶν τὰς
 414 ἡδονὰς τῷ σώματι ποιούντων ἐλαττώσεως. ἐνταῦθα τοίνυν
 20 ἐν τῇ περὶ τὰ ἕνεκά του σπουδῇ ὡς προηγούμενα ἀγαθὰ
 διέστησαν ἀλλήλων αἱ τῆς ἐπιθυμίας ὀρέξεις, οὐκ ἐθ' ἐνὸς
 οὔσαι τοῦ τὸ σῶμα κατὰ φύσιν ἔχειν, ἀλλὰ δυεῖν, ὧν ἡ
 τοῦ ἐτέρου πλησμονὴ διὰ τὴν τοῦ λοιποῦ γίνεται πάντως
 ἔνδειαν. ἐπειδὴ τοίνυν τὸ κατὰ φύσιν αὐτῶν τέλος ἓν, διὰ
 25 ταῦτα ψυχῆς ἐν αὐτὸ μόριον ἔθετο, κἂν ἡ πολυκέφαλον, ὁ
 Σωκράτης, ὅπερ οὐκ εἶχεν ὡς ἐδείξαμεν ἐπὶ τοῦ λόγου καὶ
 τοῦ θυμοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῶν καὶ τῆς ἐπιθυμίας. Ἀλλὰ τού-
 των διαλυθέντων καὶ τῶν τῆς ψυχῆς μερῶν κατ' οὐσίαν

4 τοῦτο] τούτῳ 8 ὀρέγεσθαι, corr. b 13 θε|μένη]
 supra ε prius acc. eras. et η ir. (fuitne θε|μεναι?) 16 γιγνο-
 μένων (-ης sc. ἡδονῆς) 18 add. b 19 fort. περιποιούντων
 21 αἰ] ἡ | ὄρεξις (ι ir.) 24 ἐν ss. m²

διακριθέντων τὸ τρίτον τῷ σωτήρι, φασίν, σκόπει πῶς καὶ ἐν ταύτῃ θήσεται τὰς τέτταρας ἀρετάς· καὶ τοῦτο οὐκέτι χαλεπόν. εἰ μὲν οὖν γνωρίμως ἡβούλετο τοῖς πολλοῖς λέγειν, εἶπεν ἂν τοῦ μὲν λόγου τὴν φρόνησιν ἀρετὴν εἶναι, τοῦ δὲ θυμοῦ τὴν ἀνδρείαν, τοῦ δὲ φιλοχορημάτου τῆς ἐπιθυ- 5 μίας τὴν δικαιοσύνην, τοῦ δὲ φιληδόνου λοιποῦ τὴν σωφροσύνην. νῦν δέ (δέδοκται | γὰρ αὐτῷ τὸν ἄβαστον τοῖς 1.128 γ. πολλοῖς τρόπον διατάττεσθαι περὶ αὐτῶν καὶ τὰ ἀνάλογον ταῖς ἀρεταῖς τῶν ἐν τῇ πόλει γενῶν κατατείνειν) τὴν μὲν φρόνησιν ἔξιν τελειωτικὴν τοῦ μόνως ἐν τῇ ψυχῇ τῶν λοι- 10 πῶν ἄρχειν ὀφείλοντος ἀποφαίνει, τὴν δὲ ἀνδρείαν ἔξιν τελειωτικὴν τοῦ δευτέρως ἄρχοντος ἐν αὐτῇ· καὶ δύο ταύ- τας ἀρχικὰς ἀρετάς θέμενος τῶν δύο ἀρχικῶν μορίων τὰς λοιπὰς εἶναι φησιν τὴν μὲν σωφροσύνην ἔξιν εἰς ὁμόνοιαν ἄγουσαν τὰ ἀρχόμενα τοῖς ἄρχουσιν περὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρχειν, 15 τὸ μὲν ἔσχατον τοῖς δυσί, τὸ δὲ μέσον τῷ πρὸ αὐτοῦ ἐνί, τὴν δὲ δικαιοσύνην ἔξιν ἐκάστῳ τῶν μορίων τῶν ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων διορίζουσιν τὸ οἰκεῖον ἔργον. δεῖ γὰρ ὁμολογήσαντα ἀλλήλοις τὰ μὲν ἄρχεσθαι, τὰ δὲ ἄρχειν, πράττειν τὰ μὲν ὅσα ἄρχουσιν προσήκει, τὰ δὲ ὅσα ἀρχομένοις. καὶ 20 γὰρ τὸ ἄρχειν καὶ τὸ ἄρχεσθαι ἐν εἴδει τινὶ θεωρεῖται ζωῆς, ὅπερ ἡ δικαιοσύνη προξενεῖ, τῷ μὲν ἔργον ἀπονέμουσα τὸ πρέπον ἄρχοντι μόνον, ὑπὲρ τῶν ἀρχομένων βουλευέσθαι, τῷ δὲ τὸ ἄρχοντι καὶ ἀρχομένῳ, τὸ ἔπεσθαι μὲν ἐκείνῳ, κρατεῖν δὲ τοῦ μετ' αὐτό, τῷ δὲ τὸ οἰκεῖον ἀρχομένῳ μό- 25 νως, ὑπεστέλλεσθαι τοῖς ἄρχουσιν καὶ τὴν ἐκείνων κρίσιν ἐκ- πληροῦν.

Ἀλλὰ τὸν μὲν περὶ τῶν ἀρετῶν τῶν πολιτικῶν λόγον

1 σωτήρι m¹ ρίττι (i. e. σωρίτῃ) ss. m², im. σωτηρι

2 μηκέτι m¹ οὐ ss. m² 14 ὁμόνοιαν m³ uv. (cf. Pl. 432^a)] ὁμολογίαν 18 ὀρίζουσιν, δι ss. nescio quae manus | δεῖν m³

19 πράττειν οἰκίῳ (ειν ex ου), corr. m³ uv. (possis πράττοντα)

24 τῷ ἄρχοντι, corr. b

οὕτως διέθηκεν ὁ Σωκράτης· καὶ δῆλον γέγονεν, ὅτι ἀνάγκη
καὶ τοιαύτας εἶναι καὶ τοσαύτας αὐτάς. ἔν δὲ λείπεται πιέσαι
μόνον, πόθεν ἂν γένοιτο δῆλον ὅτι τρία μόνα τὰ δεκτικὰ
4 τούτων ἐστὶν μόρια τῆς ψυχῆς. τὸ μὲν γὰρ ἀλλήλων αὐτὰ
f. 129 r. κατ' οὐσίαν διαφέρειν ἔδειξεν ὁ Σωκράτης, τὸ δὲ ταῦτ'
εἶναι μόνα καὶ μήτε πλείω μήτε ἐλάττω δεῖται τινος σκέ-
ψεως, ἵνα γινώμεν, ὅτι καὶ ἀρεταὶ τοσαῦται καὶ οὔτε πλεί-
ους οὔτε ἐλάττους εἰσὶν· πλειόνων γὰρ ὄντων δεησόμεθα
καὶ ἄλλων ἀρετῶν. εἰλήφθω τοίνυν, ὅτι δύο τινῶν ὄντων
10 καὶ ιδιότητος ἐναντίας ἐχόντων τρεῖς δύο γίνονται μεσό-
τητες, ὥσπερ ἐπὶ τῶν στοιχείων ἐδιδάχθημεν, ἑκατέρας δύο μὲν
<ἐκ> τοῦ ἐγγυτέρω κειμένου λαμβανούσης, μίαν δὲ ἐκ τοῦ
λοιποῦ τοῦ πορωτέρου· τούτου δὲ ληφθέντος ἴδωμεν, τίνας
αἱ τοῦ λόγου καὶ τοῦ σώματος ιδιότητες. οὐκοῦν ὁ λόγος
15 ἀμερῆς ἐστίν, τὸ δὲ σῶμα πολυμερές, καὶ ὁ μὲν λόγος ὀρεκτι-
κόν, τὸ δὲ σῶμα ἀνόρεκτον, καὶ ὁ μὲν λόγος νοητικόν, τὸ
δὲ σῶμα ἀνόητον· καὶ εἴληπται ταῦτα τὸ μὲν ἀπὸ τῆς οὐ-
σίας τοῦ λόγου, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ζωῆς, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς γνώ-
σεως· ἣν γὰρ τριφυῆς, ὃν ζωὴ νοῦς. τούτων οὖν ταύτη
20 διηρημένων ὁ θυμὸς ἀμερῆς μὲν (ἔστι γὰρ ἀπλοῦς τῷ ἑαυ-
τοῦ φύσει καὶ μίαν διὰ τοῦτο πολιτείαν παρεχόμενος) καὶ
ὀρεκτικὸν ἅμα, ἔχων ὄρεξιν δυνάμεως· οὐ μέντοι νοητικόν,
ἀλλὰ τῷ σώματι ταύτῃ προσέοικεν. ἡ δὲ ἐπιθυμία πολυμερές
μὲν, ὥς καὶ τὸ σῶμα, καὶ πολυειδές (διὸ καὶ πολυκέφαλον
25 λέγεται θηρίον καὶ εἰς πλείους συντελεῖ πολιτείας), ὀρεκτι-
κὸν δὲ οὐ τῶν αὐτῶν καὶ γνώσεως ἅμοιρον. ἀνάγκη ἄρα
τὸν μὲν θυμὸν εἶναι τῷ λόγῳ προσεχῆ, τὴν δὲ ἐπιθυμίαν
τῷ σώματι, δύο κοινωνοῦντα ιδιώμασι, τὸν μὲν τῷ λόγῳ,

3 πιέσαι exp. m^s (m²?) | γένοιτο πόθεν ἂν] ἂν ss. et trans-
posuit m^s (possis μόνον, πόθεν δῆλον ὅτι) 5 ταῦτ'] ταῦ ir.
m^s 10 γίγνεται, corr. m^s 12 cf. Tim. 32^b 12 ἐγγυτέρω
19 ὃν m^s] ἐν 22 ἔχον, corr. b 24 πολυειδῆς, corr. b
26 fort. οὐ <μέντοι>

τὴν δὲ τῷ σώματι, ὧν ἑκάτερον εἶχεν ἰδίᾳ τριῶν· καὶ γὰρ ἀλλήλοις κατὰ δύο κοινωνεῖ, τό τε ὀρεκτικὸν καὶ τὸ ἀνόητον, διαφέροντα καθ' ἓν τὸ ἀμερὲς καὶ πολυμερές. οὐκ 1.129 v. ἄρα ἔστιν τι μόριον ἄλλο μεταξὺ σώματος καὶ ψυχῆς πλήν τούτων. Καίτοι γε δόξειεν ἂν ὁ Σωκράτης μὴ ταῦτα μόνον 5 ἀπολείπειν, ἐν οἷς φησιν [p. 443^d] εὖ ἔξειν ἕκαστον ἡμῶν, ὅταν ἕκαστον τῶν τριῶν παρέχῃται τὰ ἑαυτοῦ πράττον καὶ συναρμώσῃται ταῦτα ἀλλήλοις διὰ τῆς σωφροσύνης, καὶ εἴ τινα ἄλλα μεταξὺ τούτων ἔστιν· τοῦτο γὰρ ἂν πον δόξειεν, ὡς εἶπον, μὴ ταῦτα μόνον ἀπολιπεῖν. καὶ τί ἂν εἴη 10 μῆτε τιμῆς ὀρεγόμενον ἐν ἡμῖν μῆτε χρημάτων, μεταξὺ δὲ ὄν τούτων; [καὶ μῆτε ὀρεγόμενον μῆτε τιμῆς, μεταξὺ δὲ ὄν καὶ τούτων] μήποτε οὖν ἐκεῖνο ἐνδεικνύμενος ὁ Σωκράτης τοῦτο προσέειπεν τοῖς περὶ τῶν τριῶν λόγοις, ὡς ἄρα οἱ βλοῖ τῶν ψυχῶν οὐκ εἰσὶν ἀμιγεῖς (οἶον ὁ μὲν κατὰ λόγον 15 λέγω πρὸς τοὺς λοιποὺς ἄμικτος, ὁ δὲ κατὰ θυμὸν ἐν οὐδενὶ πρὸς τοὺς ἄκρους κοινωνῶν, ὁ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν μόνην οὐδ' οὗτος τοῖς πρὸ αὐτοῦ συγκεραννύμενος), ἀλλὰ τινες καὶ μέσοι τούτων ἄρα εἰσὶν, ὁμοῦ μὲν εἰ τύχοι κατὰ λόγον, ὁμοῦ δὲ κατὰ θυμὸν, φιλομαθεῖς καὶ φιλότιμοί τινες, 20 ὁμοῦ δὲ κατὰ θυμὸν καὶ κατ' ἐπιθυμίαν, φιλότιμοι καὶ φιλοχρήματοί τινες ὄντες, καὶ ἢ τὰς τιμὰς διώκοντες, ἵνα χρήματα ἀθροίσωσιν, ἢ τὰ χρήματα περιβαλλόμενοι, ἵνα διὰ ταῦτα τίμιοι γένωνται τοῖς τοὺς πλουσίους θαυμάζουσιν· ὥσπερ καὶ οἱ πρὸ τούτων ἢ τὰς μαθήσεις διώκοντες, ἵνα 25 ἔντιμοι γένωνται μαθημάτων θύλακον ἔχοντες, ἢ τὴν τιμὴν διώκοντες, ἵνα τιμηθέντες ὑπὸ τῶν τὰ μαθήματα ἔχόντων μετὰσχωσιν αὐτῶν. ταῦτ' οὖν | ἔστιν τὰ μεταξὺ λόγου 1.130 r. καὶ θυμοῦ καὶ αὖ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας εἶδη τῆς ζωῆς, οὐχὶ ἄλλα μόρια ψυχῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς τούτων μίξεως γινό- 30

3 καὶ πολυμερές im. m⁸ 8 ταῦτα ex πάντα m⁸ uv.
10 εἶπεν 12 del. m⁸ 17 οὐδὲ ex οὐδὲ 26 cf. Theaet. 161^a

μενα ποικίλα ἀντὶ ἀπλῶν. ἐκείνων γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ
 ἕκαστον ἦν ἀπλοῦν, τὸ μὲν φιλομαθὲς μόνως πάσης τιμῆς
 ὑπεροχῶν, πάντων τῶν σωματικῶν περιπτύον, εἰς ἓν δὲ
 4 συντεταμένον, τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας· τὸ δὲ φιλότιμον
 415 ἄγροικον εἶναι βουλόμενον καὶ τοῦ σώματος καταφρονοῦν
 ὥς σκιᾶς, ἐνὸς δὲ μόνου τῆς τιμῆς ἀπλήστως ἔχον· τὸ δὲ
 ἐπιθυμοῦν τοῦ σώματος μόνου κηδόμενον καὶ τῶν σώματος,
 τιμᾶς δὲ ἐκείνας καὶ μαθήσεις λήρους ὑπολαμβάνον εἶναι.
 τῶν οὖν ἀπλῶν τοιούτων ὄντων ἀμίκτων τὰς ἐκ τούτων
 10 συμμιγεῖς ζωὰς τῶν ψυχῶν μεταξὺ τούτων ὁ Σωκράτης
 εἶπεν, ὅς δεῖν πάσας μετὰ τῶν ἀμίκτων ἀρμόσαι διὰ τῆς
 ἀρίστης ἀρμονίας, ἵν' ἡ μέτρον καὶ τῆς τῶν μαθημάτων
 ὀρέξεως καὶ τῆς τῶν τιμῶν καὶ τῆς τῶν σωματικῶν ἐπιμελείας,
 καὶ τῶν ἐτέρων διὰ τὰ ἕτερα γίνηται τις ὄρεξις, ἵνα ἐμμε-
 15 λῆς ἡ καὶ αὕτη καὶ μὴ διαφωνοῦσα πρὸς τὸν λόγον. οὐ
 μορίων οὖν ἄλλων οἰητέον αὐτὸν ἐνδεκνυσθαι φύσεις τῶν
 εἰς πολιτικὴν ἀρετὴν τελούντων, ἀλλὰ μῖξιν αὐτῶν τούτων
 καὶ γένεσιν ποικιλωτέρων εἰδῶν ἀνδράσιν πολιτικοῖς πρέ-
 πουσαν, [ἦ] οἷς προσῆκεν ἄλλα ἀντ' ἄλλων αἰρεῖσθαι πάθη
 20 καὶ ἄλλα ἀντ' ἄλλων ἀποικονομεῖσθαι μετὰ φρονήσεως· τὸ
 γὰρ πάντων † ἰδεῖν, ἀμιγῶν συμμιγῶν ἀπλῶν ποικίλων, ἄλλης
 ἐστὶ δῆπου καὶ οὐ πολιτικῆς ἀρετῆς. εἰ μὴ ἄρα τριῶν ὄν-
 f. 130 v. των, ὧν παρέλαβεν, λόγου | καὶ θυμοῦ κατὰ τὸ ὀργιστι-
 κόν, καὶ ἐπιθυμίας κατὰ τὸ φιλοσώματον (κατὰ ταῦτα γὰρ
 25 τὴν στάσιν λαβὼν ἔδειξε τὴν πάντων διαφορὰν), καὶ μεταξὺ
 τούτων ἐνεδείξατό πως εἶναι τῶν μὲν τὸ φιλότιμον θυμοει-
 δὲς μὲν τι ὄν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὸ ὀργιστικόν (θραύεται γοῦν

3 genetivus aegre excusatur 5 ἄγριον (ι ir. et 2 litt.
 eras. post ι) m¹ οικ ss. m²? 7 τῶν <τοῦ> b 8 δὲ ir. m³
 9 τοιούτων] fort. τούτων 19 ἦ ss. | ἀντ'] μετ' 21 δεῖν
 (= δεῖσθαι) inducere ausus non sum 23 λόγον <κατὰ τὸ νοη-
 τικόν> Wendl. 25 στάσιν ex τάσιν m³ | cf. 221, 9 | καὶ ss.
 fort. perperam 27 μὲν exp. m³ | θραύεται] nempe πρᾶνεται

πολλάκις διὰ τὸ φιλότιμον τὸ κινούμενον εἰς ὀργήν), τῶν δὲ τὸ φιλοχρήματον· καὶ γὰρ τοῦτο μάχεται πολλάκις πρὸς τὸ φιλήδονον· καὶ κρείττω ταῦτα ἐκείνων, εἴπερ ἐκείνα μὲν συναλλοιοῦνται ταῖς σωματικαῖς κρᾶσεσιν, ταῦτα δὲ οὐδὲν δεῖται κρᾶσεως, ἐν πάσαις ἡλικίαις ἐνοχλοῦντα τὰς ψυχάς. 5 οὐχ ὅτι τοίνυν λόγου καὶ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἄλλα ἅττα μεταξύ, διὰ τοῦτο ἔφατο χρῆναι καὶ τὰ εἰρημένα συναρμόσασθαι, καὶ εἴ τινα αὐτῶν εἴη μεταξύ· οὐδὲ γὰρ ἔστιν ἀληθές, ὅτι τῶν ληφθέντων εἰς τὴν παραβολὴν ἔστιν ἕτερα μεταξύ ταῦτα τὸ φιλότιμον καὶ φιλοχρήματον. ἦν γὰρ τὰ 10 ληφθέντα τὶ τοῦ θυμοειδοῦς καὶ τὶ τοῦ ἐπιθυμητικοῦ καὶ οὐχ ὅλον ἐκάτερον· τούτων οὖν δεῖν τὰ μεταξύ μετὰ τῶν ληφθέντων εἰς μίαν ἀναγαγεῖν ἁρμονίαν τὸν ὅλην μέλλοντα κοσμεῖν τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

Τόδε οὖν δῆλον ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένων, ὡς οὔτε μία 15 ἢ ψυχὴ οὔτε εἰς πλείω διαιρουμένη τῶν εἰρημένων, πλήν ὅτι τὸ αἰσθητικὸν τούτων ἔστιν πάντων ἕτερον· τοῦ μὲν λόγου, διότι καὶ ἄλογόν ἐστιν καὶ ἀλόγοις ὑπάρχει ζωαῖς, τῶν δὲ ἀλόγων δύο μερῶν, διότι ταῦτα μὲν ὀρεκτικά, γνωστικὸν δὲ τὸ αἰσθητικόν. καὶ τοῦτο μὲν ὑπάρχει καὶ οἷς 20 τὸ ὀρεκτικὸν οὐ πάρεστιν, ὥσπερ τοῖς οὐρανίοις, τὸ δὲ ὀρεκτικὸν ἐξ ἀνάγκης δεῖται | αἰσθήσεως· μετὰ αἰσθήσεων f. 131 r. γὰρ αἱ ὀρέξεις. διὸ καὶ τὸ ζώδιον οὐ τῷ ὀρεκτικῷ χαρακτηρίζουσιν, ἀλλὰ τῷ αἰσθητικῷ· τοῦτο γὰρ πᾶσιν ὑπάρχει ζωοῖς. καὶ τὰ φυτὰ γοῦν ὁ Τίμαιος [p. 77^b] αἰσθήσεως 25 μετέχειν τῆς τῶν ἡδέων καὶ ἀλγεινῶν λέγων ζῶα καλεῖν ἡξίωσεν καὶ δέδειχεν ὄντα ζῶα· πᾶν γὰρ ζῶον εἶναι τὸ ζῶης μετέχον. τοῦτο μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, ἄλλο τι τῶν

7 καὶ τὰ ex κατὰ m³ 8 εἴη] ἐν ἡι m¹, εἰν ss. m³ quæ
quid voluerit dubium 9 ἀληθές] ἀλλ' | λειφθέντων (ei
ex ι), corr. b | ἔστιν] στίιν exp. m³ 12 δεῖ b 13 ὅλον,
η ss. m³ 16 ἡ b] om. m¹ ἦν ss. m³ 23 χαρακτηρίζουσα,
ιν ss. m³

τριῶν ὃν ὑπόκειται πᾶσι· καὶ γὰρ τῷ λογικῷ, καθόσον καὶ
 αἱ τούτου ἀναμνήσεις δι' αἰσθήσεώς εἰσιν, καὶ τοῖς ἀλόγοις,
 καθόσον καὶ αἱ τούτων κινήσεις μετ' αἰσθήσεώς εἰσιν. τὸ
 δὲ αὖ φανταστικὸν ζητητέον, εἰ ταῦτόν τῷ αἰσθητικῷ πάν-
 5 τως θετέον· ἔξω μὲν γὰρ ἐνεργοῦν, ὥς ἂν δόξειεν, ἐστὶν
 αἰσθητικόν, κατέχον δὲ ὧν εἶδεν ἢ ἤκουσεν ἢ ἄλλην τινὰ
 αἰσθησιν ἔλαβεν τοὺς τύπους μνημονευτικόν. τοῦτο δὴ τὸ
 φανταστικόν. οὐ μὴν ἄλλ' ὅ γε ἐν τῷ Φιλήβῳ [p. 39^b]
 Σωκράτης τὸν ζωγράφον ἐν ἡμῖν ἕτερον λέγων εἶναι τοῦ
 10 γραμματέως τοῦ διὰ τῶν αἰσθήσεων γράφοντος ἐν τῇ ψυχῇ
 μιμήματα τῶν παθημάτων, ὧν αἱ αἰσθήσεις ἀπαγγέλλουσιν,
 οὐκ ἐτι τοῦτον ἐνεργοῦντα μετὰ τῆς αἰσθήσεως, ἀλλ' αὐτόν
 καθ' αὐτόν ἀνακινοῦντα τοὺς ἀπ' ἐκείνων τύπους ἐνδείκνυ-
 ται τὸν ζωγράφον κατὰ τὸ φανταστικόν τάττων, τὸν δὲ
 15 γραμματιστὴν κατὰ τὴν κοινὴν αἰσθησιν, ἕτερα εἶναι ταῦτα
 κατ' οὐσίαν ἀλλήλων. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν Θεαιτήτῳ [p. 191^c]
 κήρινον ἐκμαγεῖον σαφῶς διόστησι τῆς αἰσθήσεως, ἐν ᾧ τὰς
 σφραγίδας ἀπομάττεσθαι τῶν αἰσθητῶν. εἴτε δὲ κατ' οὐσίαν
 19 διέστηκεν ταῦτα ἀλλήλων, εἴτε ἐν ἐστίν καὶ πολλὰ τοῦτο
 f. 131 v. τῆς φύσεως τὸ εἶδος, ἐκεῖνο | φανερόν, ὅτι τὸ μνημο-
 νεῦον καὶ τὸ αἰσθανόμενον ἕτερον, καὶ περὶ μίαν οὐσίαν
 ἢ τούτων ὑπόστασις διαιρῆται, τῆς μιᾶς πλῆθος οὐσιῶδες
 ἐχούσης, καὶ ὥς τὸ μνημονευτικὸν ἐγγυτέρω λόγου μᾶλλον
 ἢ τὸ αἰσθητικόν· δέχεται γὰρ καὶ τοὺς ἀπ' ἐκείνων τύπους,
 25 ὥσπερ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως. ταῦτα καὶ περὶ τούτων, ἵν'
 ἔχωμεν ὥς ἄρα, καὶ ἄλλα μόρια ἢ τῆς ἀλόγου ψυχῆς, περὶ
 τούτων εἴρηται νῦν τῶν πρὸς τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν χρησί-
 μων καὶ τῶν παιδευομένων ὑπ' αὐτῆς.

Οἶδα δὲ ἔγωγε τὸν Πορφύριον ἐν τοῖς συμμίκτοις

1 ὃν ss. m² | πᾶσιν 4 ante εἰ est ὃν 6 εἶδεν ex
 ἶδεν m³ 17 κήρινον] κρίνον 22 διαιρῆται (ηι ir.)
 24 τοῦ αἰσθητικοῦ ex τὸ αἰσθητικόν 26 nempe εἰ δῶμεν
 29 cf. Porph. ap. Stob. I 351, 14

ἱστοροῦντα προβλήμασι Μηδίου πρὸς Λογγῖνον συνουσίαν
 τινὰ περὶ τῶν μορίων τῆς ψυχῆς, ἣν οὐκ ἄξιον παραδρα-
 μεῖν. τοῦ γὰρ Μηδίου τὴν ψυχὴν ὀκταμερῇ ποιοῦντος καὶ
 διαιροῦντος εἰς τὸ ἡγεμονικόν, εἰς τὰς πέντε αἰσθήσεις,
 εἰς τὸ σπερματικόν, καὶ ἐπὶ πᾶσιν εἰς τὸ φωνητικόν, τὸν 5
 Λογγῖνον φάναι· τί οὖν τὸ μίαν τὴν ψυχὴν ποιοῦν εἰς
 ὀκτὼ διηρημένην; τὸν δὲ Μηδίον ἀντερωτῆσαι· τί δὲ τὸ
 μίαν ποιοῦν τὴν ψυχὴν κατὰ Πλάτωνα τριμερῇ οὔσαν;
 τοῦτο δὴ οὖν ἡμεῖς ἀξιόσωμεν λόγου τινός. ὅτι μὲν γὰρ
 οὐχ ἡ αὐτὴ ζήτησις τοῖς τε ἀπὸ τῆς στοᾶς ὀκταμερῇ ποιοῦ- 10
 σιν αὐτὴν καὶ Πλάτωνα τριμερῇ, δῆλον. οἱ μὲν γὰρ σω-
 ματικὰς ἀποδιαλήψεις ποιοῦνται τῶν μερῶν (διὸ εἰκότως
 ἄπορον θήσουσιν, ποῦ τὸ ἓν, καθ' ὃ μίαν <ἡ> ψυχὴν, διηρη-
 μένων τῶν ὀκτὼ μερῶν καὶ συνεχείας οὐκ οὔσης), Πλάτων
 δὲ ἄσωματον λέγων, τῶν ἄσωμάτων ἀσυνγύτως ἡνωμένων, 15
 οὐ τὴν αὐτὴν ἂν ἔχοι φροντίδα περὶ τῆς κατὰ τὴν τριμέ-
 ρειαν ἐνώσεως. οὐ μὴν | ἀλλὰ καὶ ἕτερον τρόπον εὐδοεῖν 1. 1321.
 τῷ Πλάτωνα τὸν λόγον δυνατόν, λέγοντι τὸν μὲν λόγον
 ἄλλης οὐσίας εἶναι θειοτέρας, τὸ δὲ ἄλογον ἄλλης καὶ πολλῷ 416
 λειπομένης, καὶ τὸν μὲν συνέχειν καὶ κοσμεῖν, τὸ δὲ συνέ- 20
 χεσθαι καὶ κοσμεῖσθαι. καθάπερ οὖν τὸ εἶδος τῇ ὕλῃ
 συγγενόμενον ἐπάγει τὸ ἓν, καὶ οὐδὲν ἄλλου δεόμεθα ταῦτα
 ἀλλήλοις ἐνοῦντος, κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ὁ λόγος εἰδούς
 ἔχων τάξιν αὐτὸς ἐνίξει τὴν ἄλογον ζωὴν καὶ οὐ δεῖ τρίτου
 τινός ἄμφω συνδέοντος. εἰ δὲ καὶ τὸ μὲν οἱ νέοι θεοὶ 25
 παράγουσιν τῷ Πλάτωνα, τὸν δὲ ὁ εἰς δημιουργὸς προαίτιος
 ὢν, ὢν ἐκείνοι παράγουσιν, οὐκ ἂν ἀπορήσαις ἔτι τῆς ἐνι-
 ξούσης τῷ λόγῳ τὸ ἄλογον οὐσίας. ὁ γὰρ τοῦ μὲν αἴτιος
 ὢν, τοῦ δὲ προαίτιος αὐτὸς εἰς ὢν δίδωσιν καὶ τούτοις
 τὴν πρὸς ἄλληλα συνέχειαν καὶ ἔνωσιν.

30

7 τὸ μήδιον, ss. νδὲ (ν a m¹, δὲ a m³ υν.) 14 οὐκ ss.
 m³ 22 possis <τοῦ> ταῦτα 25 cf. Tim. 41^a sqq.

Ἄλλὰ τοῦτο μὲν τοιαύτην ἂν ἔχοι πρὸς τὸν γενναῖον
 Μῆδιον ἀπόκρισιν τοῖς ὑπὲρ Πλάτωνος λέγουσιν. ἐκεῖνο δὲ
 προσθέντες τοῖς εἰρημένοις αὐτοῦ περιγράφωμεν τὸν λόγον,
 ὡς ἄρα καὶ ὄρεξις ἐστὶν ἐν τῇ λογικῇ ψυχῇ καὶ γνῶσις,
 5 καὶ ἡ ὄρεξις ἢ μὲν τοῦ ὄντος, ἢ δὲ τῆς γενέσεως, δι' ἣν
 ἀνεισὶν τε εἰς τὸ ὄν καὶ πίπτει πάλιν εἰς γένεσιν· ἢ μὲν
 οὖν ἐστὶ φιλόσοφος, ἢ δὲ φιλογένεσις. καὶ ἡ γνῶσις ὡσαύ-
 τως, ἢ μὲν κατὰ τὸν ταῦτοῦ κύκλον τῶν νοητῶν, ἢ δὲ
 κατὰ τὸν θατέρου τῶν αἰσθητῶν, δι' ἧς καὶ ἀνάγει ἑαυτὴν
 10 εἰς τὴν ἐκείνων θέαν καὶ διερευνᾶται τὴν τῶν αἰσθητῶν
 φύσιν. τούτων οὖν εἰκόνες εἰσὶν αἱ ἄλλοι δυνάμεις, αἱ
 μὲν ὀρεκτικαὶ τῶν ὀρέξεων, αἱ δὲ γνωστικαὶ τῶν γνώσεων·
 f. 132 v. ἢ μὲν | φανταστικὴ τῆς νοητικῆς, ἢ δὲ αἰσθητικὴ τῆς
 δοξαστικῆς, καὶ ἡ μὲν θυμοειδὴς τῆς ἀναγωγῆς ὀρέξεως, ἢ
 15 δ' ἐπιθυμητικὴ τῆς γενεσιουργοῦ. καὶ γὰρ αὕτη περιέπει
 τὸ σῶμα, καθάπερ ἡ φιλογένεσις ὄρεξις τὴν γένεσιν, καὶ ὁ
 θυμὸς ὑπερορᾷ μὲν σώματος, εἰς ἀσώματον δὲ ἀγαθὸν
 βλέπει τὴν τιμὴν· καὶ ἡ μὲν φαντασία νόησις οὕσα μορφω-
 τικὴ νοητῶν ἐθέλει γνῶσις εἶναι τινων, ἢ δὲ αἰσθησις περὶ
 20 ταῦτόν ἔχει τῇ δόξῃ τὸ γενητόν, δόξῃ μετ' αἰσθήσεως ὄν
 ἀλόγου δοξαστόν.

3 αὐτοῦ „hic“ 10 ἐκείνων sc. intelligibilium 18 ante
 βλέπει καὶ exp. 20 ἔχει cf. [Menand.] rhet. 80, 25. 96, 29
 Burs. Lyd. de ost. 98, 13

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩΙ ΠΕΜΠΤΩΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΔΕΙΚΝΥΝΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΟΙΝΑΣ ΕΙΝΑΙ ΤΑΣ ΑΡΕΤΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑΝ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

Τὴν ἀρετὴν τὴν πολιτικὴν οὐκ ἀνδράσι μόνοις, ἀλλὰ 5
καὶ γυναιξὶ κοινὴν ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Πολιτείας Σωκράτης
ἐπιδειξάι βουλόμενος ἀναγκαίως πρὸ τῆς ἀρετῆς τὴν παι-
δείαν τὴν αὐτὴν ἀνδρῶν εἶναι φησι καὶ γυναικῶν, ὅσην
καὶ οἶαν ἀφώρισεν, τὴν διὰ μουσικῆς καὶ τὴν διὰ γυμνα-
στικῆς. τῆς δὲ αὖ παιδείας πολλῷ πρότερον τὴν φύσιν 10
ὁμοειδῆ τῶν γενῶν ἀμφοτέρων οὔσαν ἐπιδείκνυσιν· μὴ γὰρ
τούτου πιεσθέντος οὔτ' ἂν οἱ περὶ τῆς παιδείας λόγοι τὸ
πιστὸν ἔχοιεν οὔτ' ἂν οἱ περὶ τῆς ἀρετῆς. καὶ γὰρ ἀνάγκη
τῇ μὲν φύσει τὴν παιδείαν ἐπομένην εἶναι, τῇ δὲ παιδείᾳ
τὴν ἀρετὴν, τὴν μὲν τελειοῦσαν τὴν φύσιν, τὴν δὲ τέλος 15
οὔσαν τῆς παιδείας. καὶ μοι δοκεῖ κἂν τούτοις ὁ Πλάτων
γινῶναι τε καὶ καταδήσασθαι τάληθές, τὸ μὲν ἄρρεν καὶ
θῆλυ τῷ εἶδει τὰ αὐτὰ θέμενος, τὰ δὲ ὁμοειδῆ, καθάπερ
τὸ εἶδος ἓν, καὶ τὴν ἀρετὴν μίαν ἔχειν διορίσας. εἴτε 1. 133 r.
γὰρ νοῦς τὸ πρῶτον ὀρεκτόν, αὐτὸς ἐκάστῳ τὸ εἶναι καὶ τὸ 20
εἶναι διδούς, οἷς μίαν δίδωσιν οὐσίαν, τούτοις δῆπου
καὶ τελειότητα δίδωσι μίαν, εἴτε τὸ μὲν ἀγαθὸν ἐπέκεινα
τοῦ νοῦ, τῶν δὲ εἰδῶν ὁ νοῦς αἴτιος, συντρέχειν ἀνάγκη
ταῖς δόσεις αὐτῶν, καὶ τῇ τῶν εἰδῶν διανομῇ τὴν ἐκ τάγα-

5 τὴν πολιτικὴν] in utroque v σ ss. m³ 10 cf. V 453^b sqq.
12 πιεσθέντος sed post ι ras. a m³, in qua εσ fuisse potest;
πιεσθέντος b

θεοῦ τελειότητα διανέμεσθαι κατ' ἄξλαν, ὡς τῶν μὲν ἐτέρων
 κατ' εἶδος καὶ τὸ εὖ διαφέρειν, τῶν δὲ κατ' οὐσίαν ὁμοει-
 δῶν καὶ τὴν ἀρετὴν ὁμοειδῆ πάντων ὑπάρχειν. Πλάτων
 μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, κἀνταῦθα τῇ τάξει τῶν ὄντων συμβαι-
 5 νούσας ἀφῆκεν φωνάς· τῶν δὲ μετ' αὐτὸν οἳ μὲν ὁμοειδῆ
 λέγοντες εἶναι τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ καὶ τὸν ἄνθρωπον ἄτομον
 εἶδος καλοῦντες διασπῶσι τὰς ἀρετάς, ἄλλας μὲν ἀνδρός,
 ἄλλας δὲ γυναικὸς τιθέμενοι, καθάπερ οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου
 φασίν. οἳ δὲ τὴν μὲν ἀρετὴν κοινὴν [μὲν] αὐτῶν ποιοῦσιν
 10 (καὶ οὐδέν γε τοῦτο θαυμαστόν, ὅπου καὶ θεοῦ καὶ ἀνθρώ-
 που μίαν εἶναι διατείνονται τὴν ἀρετὴν), ἕτερα δὲ κατ'
 εἶδος τὸ θῆλυ καὶ ἄρρεν εἶναι, καθάπερ ἄνθρωπον καὶ
 θεόν, ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς. δεῖ δὲ τοῖς εἰρημένοις κανό-
 σιν ἐπομένους οἷα περὶ τῆς ἐκάστων ὑπάρξεως ταυτότητός
 15 τε πέρι καὶ ἑτερότητος, τοιαῦτα καὶ περὶ τῆς τελειότητος
 ὁμοιότητός τε πέρι καὶ ἀνομοιότητος ὑπειληφέναι. καὶ γὰρ
 ἐπὶ πάντων ὡς εἰπεῖν ὀρῶμεν ταῖς φύσεσιν τὰς κατὰ φύσιν
 ἐνεργείας ἀκολουθοῦσας, ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν παντὶ πυρὶ
 19 τὴν ἐπὶ τὸ ἄνω φοράν, καὶ πάσῃ γῇ τὴν ἐπὶ τὸ κάτω, καὶ
 1.133v. ἐπὶ τῶν μέσων ὡσαύτως· ἐπὶ δὲ τῶν συν|θέτων οἷον
 ζῳῶν ἑκάστον, ὡς ἔχει μίαν ἰδέαν ἐκ τῆς φύσεως, οὕτω
 καὶ ιδιότητα μίαν ἔχον ζωῆς, εἰ καὶ τὰ μὲν μᾶλλον τῶν
 καθ' ἑκαστα, τὰ δὲ ἥττον ἔχει τὸ κοινόν. λέοντες μὲν γὰρ
 ἀνδρικοὶ πάντες, σωφρονικοὶ οἱ βόες, ἔμφρονες δὲ αἱ γέραναι,
 25 καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος, εἰ καὶ ὡς εἵπομεν ἔνι
 καὶ ἐν τούτοις ἐπίτασίς τις καὶ ἄνεσις. καὶ τοῦτο δῆπου
 τεκμήριον αὐτὸ τῆς κατ' εἶδος ὁμοιότητος ἐν ταῖς ἐνεργείαις·
 ἐν γὰρ τοῖς ὁμοειδέσιν ὑπάρχει τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. οὕτω
 δὴ οὖν καὶ ἄνθρωποι πάντες ὁμοειδεῖς ὄντες καὶ τὰς τελειό-
 30 τητας ἔξουσιν τὰς αὐτὰς καὶ τὰς φυσικὰς ἐνεργείας, ὥσπερ

1 τῶν b] τὸν 9 del. b 19 πάσης γῆς 25 ἐνι (νι
 ss.) ex ei m^s 27 exciditne aliquid ante ἐν ταῖς? velut τὸ
 διεστηκὸς

καὶ τὰς φύσεις. ταύτας δὲ ὅτι τὰς αὐτὰς κατ' εἶδος ἔχουσιν, δηλοῖ τό τε τίκτειν μετ' ἀλλήλων κατὰ φύσιν, καὶ οὐχ ὥς τὰ κοινογενῆ, καθάπερ ἵππον καὶ ὄνον, καὶ τὸ τὴν 417 διαφορὰν αὐτῶν περὶ τὸ σῶμα εἶναι κατὰ τὰ ὄργανα τῆς παιδογονίας, βίους δὲ τοὺς αὐτοὺς ἀμφοτέρων, σῶφρονας 5 ἀκολάστους, δειλοὺς ἀνδρείους, ἔμφρονας ἀνοήτους, καὶ τὸ μεταβολὰς εἶναι κατὰ μόνα τὰ εἰρημένα μόρια τῆς μετασχηματίσεως γενομένης, τοῦ τε ἄρρενος εἰς ἄλληλα καὶ θήλεος, ὥς ἐκ τῆς ἱστορίας γινώριμον ἤδη γέγονεν, τῶν ἀνομοειδῶν εἰς ἄλληλα μὴ μεταβαλλόντων ἄνευ φθορᾶς. 10

Ταῦτα δ' οὖν ὁ Σωκράτης εἰδὼς καὶ τὰς ἀρετὰς εἶναι κοινὰς τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἐθέλων ἀποφῆναι, καὶ μὴ μόνον φύλακας εἶναι χρῆναί τινας, ἀλλὰ καὶ τὰς συστοίχους αὐτοῖς φυλακίδας, μηδὲ ἐπικούρους ἄνδρας μόνους, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ὀπλίζειν, δείκνυσιν ἐξ ἀνάγκης, 15 ὅτι δυνατὰ νομοθετεῖ καὶ ὅτι, ἐπειδὴν κρατήσῃ, τοῖς f. 134r. πεισθεῖσιν ὠφέλιμα. δύο γὰρ οὗτοι σκοποὶ πάσης εἰς τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης, ὃ μὲν τὸ δυνατόν, ὃ δὲ τὸ ὠφέλιμον δεικνὺς τῶν προσταττομένων· οὔτε γὰρ εὐχαῖς ὅμοια δεῖ γράφειν τὸν νοῦν ἔχοντα νομοθέτην, οὔτ' εἰ καὶ δυνατὰ 20 λέγοι, πρὸς ἄλλο τι βλέποντα γράφειν ἢ τὸ ὠφέλιμον. καὶ ταῦτα εἰκότως· καὶ γὰρ ἡ νομοθετικὴ νοῦς τίς ἐστι μερικός, διὸ καὶ αὐτὸς τὸν νόμον ὠρίσατο νοῦ διανομήν [leg. IV 714^a]. εἰ δὲ νοῦς ἐστίν, τρίτην μὲν ἔχει τάξιν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, δευτέραν δὲ ἀπὸ τῆς δυνάμεως. καὶ γὰρ πᾶς νοῦς 25 δυνάμεως δεῖται, ἵνα τὸ οἰκῆιον ἐκπληροῖ πάντως· οὐχ ὅπου δὲ δύνამεις, ἐκεῖ καὶ νοῦς· ὥστ' ἐπέκεινα τοῦ νοῦ κατὰ φύσιν ἢ δύνამεις. καὶ εἰς ταῦτα ἄρα βλέπων καὶ ὁ Σωκράτης πάσας ἐπιστήμας καὶ πάσας τέχνας δυνάμεις τινὰς εἶναι διορίζεται, ἀλλ' οὐκ ἀνάπαλιν· δυνάμεως γὰρ φησιν οὔτε 30

3 κοινογενῆ cf. polit. 265^a 8 θήλεος] ο ex ω 9 ὥς
ss. m⁸ | cf. Phleg. mir. 4—9 15 cf. 458^b 19 cf. 456^c
24 cf. Zeller V³ 801

χρόαν οὔτε σχῆμα ὁρᾶν, ἀλλ' ἀφ' ὧν ἐργάζονται ἢ ἐφ' οἷς
 τετάχεται τὰς διαφορὰς αὐτῶν ἐξευρίσκειν [p. 477^ο], ἀφ'
 ὧν μὲν ἐργάζονται, τὰς ποιητικὰς, ἐφ' οἷς δὲ τετάχεται,
 τὰς γνωστικὰς. πᾶσα δ' οὖν γνῶσις ἀπὸ δυνάμεως, οὐ
 5 πᾶσα δὲ δύνამις γνωστικὴ πάντως (εἰσὶ γοῦν καὶ ὁρεκτικαὶ
 δυνάμεις καὶ ἄλλαι φυσικαὶ ζώων ἢ φυτῶν ἢ ἀνύχων),
 ὥστε ὑπὲρ νοῦν ἢ δύνამις. πάλιν δὲ αὖ τῆς δυνάμεως
 ἐπέκεινα τὸ ἀγαθόν· ἅπαντα γὰρ δύνამις αὐτὴ καθ' αὐτήν
 ἀγαθόν. εἰ δέ τις εἴη βλαβερὰ λεγομένη δὲ ὅμως δύνამις,
 10 ἀδυναμία μειζόνως οὕσα φαντάζεται τισιν εἶναι δύνამις· τί
 γὰρ ἄλλο δυνάμεως ἴδιον ἢ τὸ σώζειν τὸ ἔχον αὐτήν; εἰ δὲ
 1. 134 γ. βλαβερὰ τίς ἐστιν δύνამις, οὐδ' ἂν δύνამις εἴη, τοῦναν-
 τίον δρῶσα τῇ τῆς δυνάμεως χρήῃ. πᾶσα μὲν οὖν δύνამις
 ἀγαθόν, οὐ πᾶν δὲ τὸ ἀγαθὸν δύνამις, εἴτερ καὶ ἄλλα
 15 ἀγαθὰ ἐστὶν οὐκ ὄντα δυνάμεις, ὅπου καὶ ἔξεις ἀγαθὰς
 τινὰς λέγομεν, καὶ ἐνεργείας πρὸ ἔξεων, καὶ αὐτὸ τὸ εἶναι
 πρὸ δυνάμεως ὃν ἀγαθόν. εἰ δὲ ταῦτα ὁρθῶς εἴπομεν καὶ
 τὸ προρηθὲν ἀληθές, τὸ τὴν νομοθετικὴν ἐπιστήμην νοῦν
 τινὰ μερικὸν εἶναι, διότι καὶ ὁ νόμος ὥς εἴρηται νοῦ δια-
 20 νομὴ κατ' αὐτόν ἐστιν, ἐν τῇ τρίτῃ σειρᾷ τῶν πάντων
 οὕσα, βλέπειν εἰς τὰς πρὸ αὐτῆς ὀφείλει, τὴν τε τῆς δυνά-
 μεως λέγω καὶ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ. σειραὶ γὰρ εἰσὶν καὶ τού-
 των, καὶ ἄλλαι ἀπ' ἄλλων δυνάμεις προΐασιν καὶ ἀγαθότητες
 ὡσαύτως. εἰ δὲ εἰς ἐκείνας βλέπει, τό τε δυνατόν ὀφείλει
 25 πανταχοῦ σκοπεῖν εἰς αἴρεσιν καὶ τὸ ὀφελίμον εἰς τεῦξιν·
 αἰροῦνται γὰρ ἕκαστοι τὰ δυνατά, τυγχάνειν δ' ἐφίενται
 τῶν ὀφελιμωτάτων.

Τούτων οὖν ὄντων δύο σκοπῶν, τὸ δυνατόν πρότερον
 ὁ Σωκράτης ἡμῖν ἐπιδεικνύς τοῦ γυναικείου δόγματος ἀπὸ
 30 τῶν κυνῶν ὑπομιμνήσκει τὴν εἰς τὸ φυλάττειν τὴν πόλιν

16 πρὸ ἔξεων] ἀπὸ ἔξεων cf. Aristot. eth. Nic. B 1103^b 21
 17 ταῦτα ss. m³ 20 τρίτῃ i. e. νοερᾷ 23 δυνάμεων
 29 γυναικείον] ei ex i m³

ὁμοιότητα πρὸς τοὺς ἄνδρας τῶν γυναικῶν [p. 451^d]. τοῦτο
 γὰρ δὴ τὸ ζῶον εἰκόνα φύσεως ἐποίησατο φυλακτικῆς, ταύ-
 την ἔχον τὴν δύναμιν κατὰ φύσιν, ὥς ἄλλα τῶν ζῴων
 ἄλλην, τὰ μὲν τοῦ μέλλοντος προορατικὴν, τὰ δὲ τὴν οἰκο-
 νομικὴν, τὰ δὲ τὴν ἀμυντικὴν. τῆς δὲ δυνάμεως ταύτης 5
 ἴδιον πρᾶον μὲν εἶναι τοῖς οἰκέλοις, χαλεπὸν δὲ τοῖς ἄλλο-
 τροις, ὃ δὴ διαφερόντως ὑπάρχει τοῖς | κυσίν, ὥσπερ f. 135^r
 δὴ καὶ τὸ ἀγρυπνητικόν (καθεύδοντα γὰρ ἄλλου φύλακος
 ἀνάγκη δεῖσθαι τινος) καὶ τὸ ὄξυ καὶ τὸ εὐαίσθητον· ὁ γὰρ
 τοῦτοις ἐλλείπων οὐ προσιόντας γνώσεται τοὺς ἄλλοτρίους, 10
 οὐ χαιρεήσει καὶ ἀποσκευάζεται πρὸ τοῦ παθεῖν, τὸ μὲν διὰ
 δυσαισθησίαν, τὸ δὲ δι' ἀργίαν. καὶ εἰκόασιν ἄρα διὰ
 ταῦτα καὶ οἱ τὰ θεῖα σοφοὶ ταύτην κατιδόντες τῶν κυνῶν
 τὴν ιδιότητα τὴν φυλακτικὴν τοῖς φρουρητικοῖς αὐτοὺς οἰ-
 κελους θεοῖς ὑπολαβεῖν καὶ κνυπροσώπους αὐτοὺς ἐν τοῖς 15
 εἵδεσι ποιεῖν, ὥς τὸν Ἀνουβιν Αἰγύπτιοι τὸν τοῦ Ὀσίριδος
 φρουρόν. τὸν δ' οὖν κύνα τοῖς φύλαξιν ἀνθρώποις καὶ
 αὐτὸς * * διὰ τὴν κατὰ φύσιν πρὸς τὸ φυλακικὸν δαιμόνιον
 γένος συγγένειαν [Π 376^a]. ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς ἀποδείκνυ-
 σιν οὐ τῷ ἄρρενι μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῷ θήλει 20
 τὴν φυλακὴν τῆς πόλεως οἰκείαν· καὶ γὰρ τοὺς κύνας οὐ
 μεῖον τοὺς θήλεις ἢ τοὺς ἄρρενας εἶναι τῶν ἀγγελῶν φυλα-
 κικούς, οὐκ ἐκ παραδείγματος ἐπιβαλλόμενος (ἀσθενὴς γὰρ
 ὁ τοιόσδε τῆς ἐπιβολῆς τρόπος καὶ οὐ διαλεκτικός) οὐδὲ ὡς
 ἐπαγωγῇ χρώμενος (ἐκ γὰρ ἐνὸς ἐπαγωγὴν ποιεῖν ἀδύνατον), 25
 ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ ἥττονος ἐπιχειρῶν· ὥστ' εἶναι τὸν λόγον τοι-
 οῦτον. εἰ τοῖς ἥττον ἀνθρώπων ὀφείλουσιν τὴν κατὰ φύσιν
 ὁμοιότητα κερτῆσθαι διὰ τὴν ὕφεσιν τῆς ζωῆς ὑπάρχει τὸ
 ὅμοιον ἐν τῇ φύσει, πολλῷ μᾶλλον ἀνθρώποις κρείττονα

4 fort. μὲν <τὴν> τοῦ 11 αἰρήσει? | cf. Pl. Π 376^a δν
 μὲν ἂν ἴδῃ ἀγνώτα, χαλεπαίνει, οὐδὲν δὲ κακὸν προπεπονθὼς
 16 ὁσεῖριδος, εἰ exp. et i ss. m² 18 excidit verbum
 quale παρεικάξει | cf. de or. chald. 45

καὶ τρανεστέραν ἔχουσι ζωὴν. ἐν γὰρ τοῖς κατ' οὐσίαν
 ὑπερέχουσιν, συστοίχοις δὲ ἀλλήλοις μᾶλλον ἢ κοινωνία τῆς
 f. 135 v. φύσεώς ἐστιν ἢ ἐν τοῖς κατὰδεστέροις. ὅσῳ γοῦν ἕκαστα
 τῇ φύσει λείπεται τῶν πρὸ αὐτῶν, τοσούτῳ μᾶλλον καὶ τῆς
 5 ὁμοιότητος ἀποδεῖ τῆς πρὸς ἄλληλα, τῆς δὲ ἀνομοιότητος
 μετέχει πλείονος. ἀλλὰ μὴν τὸ ἡγούμενον· οἱ γοῦν κύνες
 ἐγγυτάτω μὲν ὄντες ἀνθρώπων καὶ συζῶντες αὐτοῖς, ὑφει-
 μένοι δὲ διὰ τὴν τοῦ λόγου στέρησιν, οὐ μόνον οἱ ἄρρενες
 418 ἀλλὰ καὶ οἱ θήλειαι, τὴν ιδιότητα ταύτην εἰλήχασιν, ἣν
 10 κυνῶν ἰδίαν φαμέν. πολλῷ ἄρα μᾶλλον οἱ ἀνθρώποι, ὧν
 διὰ τὴν λογικὴν φύσιν κοινὴν οὔσαν τὸ προνοητικὸν τῶν
 ἀνθρώπων ἴδιον καὶ τὸ σωστικόν, ἔξουσιν ταύτην φύσιν
 πάντες τὴν τὸ συγγενὲς σώζειν ὀφείλουσαν, εἰ καὶ οἱ μὲν
 μᾶλλον, οἱ δὲ ἥττον. καὶ γὰρ τοῦτο προσέθηκεν δαιμονίως
 15 εἰς πίστιν τῆς ὁμοειδοῦς οὐσίας τῶν ἀνθρώπων· τὸ γὰρ
 μᾶλλον καὶ ἥττον ἐν τοῖς ὁμοειδέσιν καὶ Ἀριστοτέλης εἶναί
 φησιν, ἐν λευκοῖς ἐν μέλασιν ἐν θερμοῖς ἐν ψυχροῖς. τὸ δὲ
 μῆδ' ὅλως ταύτου μέτοχον εἶδους οὐ λέγεται μᾶλλον ἢ ἥτ-
 τον μετέχειν, ἀλλ' ὃ ἂν ἢ ταὐτὸν μετ' ἐπιτάσεως ἢ ἀνέσεως.
 20 εἰ δ' οὖν καὶ οἱ μὲν μᾶλλον, οἱ δὲ ἥττον τῆς ἀνθρώπου
 προσηκούσης τελειότητος μετέχουσιν, ἀλλ' ἢ φύσις κοινὴ καὶ
 τῶν ἁρρένων ἐστὶ καὶ τῶν θηλειῶν, καὶ κοινὰ πάντα ἀμφο-
 τέροις τὰ ἐπιτηδεύματα, τὸ ἄρχειν τὸ ἐπικουρεῖν τὸ τεχνι-
 κῶς ζῆν. ὥστε σκοπητέον, τίνες καὶ ἐν γυναιξὶ φυλακικαὶ
 25 φύσεις εἰσὶν, καὶ παιδευτέον καὶ ταύτας ὡς τοὺς ἄνδρας.
 ἢ γὰρ φυσικὴ ἐπιτηδειότης ἀτελής, ἢ δὲ παιδεία πρὸς τὸ
 τέλειον ἄγει τὴν φύσιν. καὶν ἀσθενέστερον ἢ τὸ θῆλυ πρὸς
 f. 136 r. ταῦτα μᾶλλον ἢ τὸ ἄρρεν, ὥς ὅλον εἰπεῖν, οὐ διοισό-
 μεθα· δεῖ γὰρ οὐκ εἰς τὰ ὄργανα βλέπειν, ἀλλ' εἰς τὰ εἶδη
 30 τῆς ζωῆς. καίτοι καὶ τὴν ἐν τοῖς ὀργάνοις τοῦ θήλεος

12 an τοιαύτην? 19 ὁ ss. m² 20 ἀνθρώπων] ωι ex ων
 27 cf. Pl. 455^e ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνὴ ἀνδρός

δύναμιν ἔδειξεν ὅλα γυναικῶν ἔθνη παμπόλλην οὖσαν, Ἀμα-
 ζόνας λέγω τὰς διὰ τὴν θώμην καὶ Ἄρεως εἶναι φηθείσας
 ὁπαδοὺς καὶ τιμηθείσας μετὰ τὴν ἦταν Ἀθήνησιν ὥς
 Ἀρεϊκάς· Σαυρομάτιδας οὐ μεῖον τῶν ἀνδρῶν πολεμικὰς
 καὶ τολμώσας ἐν τοῖς δεινοῖς· Λυσιτανῶν δὲ ἀκήκοα τὴν 5
 πολιτείαν ἰστουργίαν μὲν ἀποδιδόναι καὶ ταλασίαν τοῖς ἀν-
 δράσιν, πολέμους δὲ καὶ ἀγῶνας ταῖς γυναιξίν. οὕτως ὁμαλὴ
 γέγονεν ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις πρὸς ἀρετὴν ἐκ τῆς δημι-
 ουργίας.

Ὁ μὲν δὴ λόγος τοιοῦτός ἐστιν, δι' οὗ τὴν φύσιν κοι- 10
 νὴν οὖσαν ἐν πᾶσι τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἐπιδείκνυσιν ἀνδρῶν
 καὶ γυναικῶν· δύο δὲ πρὸς τὴν δόξαν ταύτην κινήσας
 ἀπαντήσεις ἀμφοτέρως μεταχειρίζεται τὸν ἐπιστημονικὸν τρό-
 πον. ἔστι δὲ ἡ μὲν τῶν ἀπαντήσεων ἀπὸ τοῦ ἔθους εἰς
 ἄδοξον τι περιάγουσα τὴν θέσιν, εἰωθὸς τοῦτο τοῖς περὶ 15
 τὰς ἀντιλογίας διατρίβουσι καὶ τὸ ἔνδοξον θηρῶσιν ἐν τοῖς
 λόγοις, ἡ δὲ ἀπὸ τῶν ἡμετέρων ὁμολογημάτων ὁρμωμένη
 δοκοῦσα μείζω τὴν ἰσχὺν ἔχειν καὶ περιτρεπτικὴ τῶν λόγων
 αὐτῶν πρὸς αὐτούς. ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ἔθους εἰς τὸ ἄδοξον
 ἄγουσα ἀπάντησις ἐστὶν τοιάδε τις· εἰ δεῖ τὰς γυναικὰς 20
 φυλακικὰς γίνεσθαι, δεῖ γυμνάζεσθαι καὶ μὴ μουσικεύεσθαι
 μόνον. εἰ δὲ γυμνάζεσθαι, δεῖ καὶ ἀποδύεσθαι ἐν τοῖς
 γυμνασίοις ὥς τοὺς ἀνδρας καὶ τᾶλλα πάντα ὑπομένειν,
 ὅσα καὶ ἐκείνους, οἷον πηδᾶν | ἱππάζεσθαι τρέχειν· ταῦτα f. 136 v.
 δὲ αἰσχροῖα πάντα γυναιξίν τὸ ἔθος εἶναι φησιν, ὃ δὴ κρατεῖ 25
 νῦν ἐν ταῖς πόλεσιν. τὸ δὲ αἰσχρὸν καὶ ἄσχημον ἄδοξον·
 οὐκ ἄρα γυμναστὸν τὰς γυναικὰς· οὐκ ἄρα φυλακίδας
 πόλεως τακτέον. ἡ δὲ λοιπὴ τοιαύτη· κεῖται διὰ τῶν
 ἔμπροσθεν λόγων, ἕκαστον ἐν τι χρῆναι ἐπιτηδεύειν, ὃ κατὰ

4 cf. Pl. leg. VII 804^e Strab. III 165 Herod. II 35 7 ὁμαλή]
 οὐ χωλὴ 18 an περιτρεπτικὴν? 19 cf. Pl. 452^a 21 μουσι-
 κεύεσθαι] supra κεύ m⁹ ss. ας' σ (voluit μουσικᾶς ἔσεσθαι)
 22 γυμνάζεσθαι, μ et acc. ss. m. rec. 23 cf. Pl. 453^b

φύσιν ἐστὶν ἐκάστοις· εἰ δὲ τοῦτο ὀρθόν, ἀνάγκη τὰς δια-
 φερούσας φύσεις διάφορα ἐπιτηδεύειν. εἰ οὖν αἱ ἀνδρὸς
 καὶ γυναικὸς φύσεις διαφέρουσιν ἀλλήλων, αἱ δὲ διαφέρου-
 σαι φύσεις διαφέροντα ἐπιτηδεύουσιν, ἡ ἄρα ἀνδρὸς καὶ ἡ
 5 γυναικὸς φύσεις διαφέροντα ἐπιτηδεύουσιν. εἰ ἄρα ἡ ἀν-
 δρὸς φύσις φυλακική, ἡ γυναικὸς οὐ φυλακική· ἄμφω γὰρ
 λέγειν ἅμα ἀδύνατον, καὶ τὰς φύσεις εἶναι διαφόρους καὶ
 τὰς ἐπιτηδεύσεις τὰς αὐτάς. ὥστ' ἡ τὰ πρότερα ψευδῶς
 διωρίζομεν ἢ τὰ νῦν ψευδῶς δεικνυμεν. Αἱ μὲν οὖν ἀπαν-
 10 τήσεις τοιόνδε παρ' αὐτῷ τρόπον προήχθησαν· λύει δὲ
 ἀμφοτέρας, τὴν μὲν προτέραν συλλογιζομένην οὕτως· τὸ
 γυμνάζεσθαι τὰς γυναῖκας, ἢ παραποδνομένας τοῖς ἀνδρά-
 σιν ἢ ἱππαζομένας ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο μελετώσας, παρὰ τὸ
 κοινὸν ἔθος ἐστὶ· πᾶν τὸ παρὰ <τὸ> κοινὸν ἔθος ἄσχημον
 15 καὶ αἰσχρόν, καὶ τὸ συμβαῖνον δῆλον — ταύτην δ' οὖν
 οὕτωςι λύει, τὴν μείζω πρότασιν σαλεύσας. τὸ γὰρ ἔθος
 διττόν, ἢ οὐ λόγος πατήρ, ἢ οὐ πάθος αἴτιον· καὶ τὸ
 αἰσχρὸν διττόν, ἢ τὸ τοῖς νοῦν ἔχουσιν τοιοῦτον φανταζό-
 μενον, ἢ τὸ τοῖς ἀνοήτοις· καὶ τὸ ἄδοξον ὡσαύτως καὶ
 20 ἐπομένως τούτοις διττόν, ἢ τὸ τοῖς πολλοῖς, ἢ τὸ τοῖς
 f. 137r. περιτοῖς. | εἰ μὲν οὖν τοῦ ἔθους ἡγεμὼν εἴη λόγος, καὶ
 ἄσχημον εἶναι δοκῇ τοῖς ἀνοήτοις καὶ ἄδοξον παρὰ τοῖς
 πολλοῖς, εἰσακτέον αὐτὸ πάντως εἰς τὰς πόλεις· ἔσται γὰρ
 καὶ τοῦτο χρόνῳ πᾶσιν ἀρέσκον. εἰ δὲ πάθος αἴτιον, καὶ
 25 καλὸν εἶναι φαίνεται τοῖς νοῦν οὐκ ἔχουσι καὶ ἔνδοξον ἢ
 διὰ χρόνον γεγονὸς παρὰ τοῖς πολλοῖς, ἐκβλητέον αὐτὸ τῶν
 πόλεων. ἡ γὰρ νομοθετικὴ οὐ τῶν πολλῶν στοχάζεται τῆς
 κρίσεως, ἀλλὰ τῶν ὀλίγων, οὐδὲ εἰς δόξας ὀρᾷ τῶν ἀνοή-
 των, ἀλλ' εἰς τὰς τῶν νοῦν ἔχόντων. καὶ τὰ ἄδοξα οὖν
 30 παρὰ τοῖς πολλοῖς νομοθετήσῃ πρὸς τὰ ἔνδοξα βλέπουσα

4 ἢ post καὶ exp. m^s?
 28 ἀνοήτων b] ὄντων

10 possis παρ' αὐτοῦ 14 add. b

παρὰ τοῖς ὀλίγοις. εἰ γὰρ ἔδει τοῖς πονηροῖς ἔθεσι δου-
 λεύειν, οὐδέποτε ἂν ἐγένετο μεταβολή, τῶν χειρόνων τῶν
 προτέρων αἰεὶ κρατούντων. συλλογιστέον οὖν οὕτως· τινὰ
 ἔθνη οὐ συνάδει ἀλλήλοις· τὰ κατὰ λόγον συνάδει ἀλλήλοις·
 οὐ πάντα ἄρα τὰ ἔθνη κατὰ λόγον. ἐπεὶ οὖν οὐ πάντα 5
 κατὰ λόγον, ἐκεῖνα ἐκλεκτέον, οὐχ ὅσα κατὰ φαντασίαν ἐστὶν
 καλὰ, ἀλλ' ὅσα διὰ τὴν τοῦ λόγου κρίσιν. τὴν μὲν οὖν
 προτέραν οὕτως ἔλυσεν ἀπάντησιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἱστορίας
 ὑπομνήσας, ὅτι πολλὰ τῶν ἐθνῶν αἰσχυρὰ πρότερον νομιζό-
 μενα προϊόντος τοῦ χρόνου οὐκέτ' ἔδοξαν εἶναι τοιαῦτα, 10
 καθάπερ ἐν Λακεδαίμονι τὸ ἄνευ διαζώματος θεῖν. Τὴν
 δὲ δευτέραν συλλογισομένην οὕτως· ἀνδρὸς φύσεις καὶ γυ-
 ναικὸς διάφοροί εἰσιν· αἱ διάφοροι φύσεις διάφορα ἐπι-
 τηδεύειν ὀφείλουσιν, λύει τὸ διάφορον διελὼν ὅσαχῶς λέγε-
 ται, καὶ ὥς τὸ μὲν πῆ τὸ δὲ ἀπλῶς, καὶ ὥς οὐ καθ' ὃ 15
 διαφέρουσιν, κατὰ τοῦτο τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύειν | αὐταῖς f. 187 v.
 προσάπτωμεν, ἀλλὰ καθ' ὃ μὴ διαφέρουσιν. ἔστιν μὲν γάρ
 τις αὐτῶν διαφορὰ κατὰ τὴν τῶν ὀργάνων τῶν παιδοποιῶν
 θέσιν καὶ διάπλασιν, καὶ κατ' αὐτὴν ἄλλα μὲν ἀνδράσιν
 ἄλλα δὲ γυναξίν ἐπιτηδευτέον, τοῖς μὲν ὅπως ἂν εὖρωστα 20
 σπείρωσιν καὶ μὴ ἀδρανῆ καὶ ἐξίτηλα διὰ τε τροφῆς τοιαῦτα 419
 καὶ κινήσεως (καὶ γὰρ τῶν σπερμάτων τὰ μὲν ἐστὶν ἄγονα,
 ὅσα ὑδατώδη, τὰ δὲ γόνιμα, ὅσα εὐπαγῆ καὶ χαλαζώδη,
 φησὶν Ἀριστοτέλης [hist. an. VII 1. 582^a 19]), * * * καὶ
 τῶν κνουςῶν γυναικῶν ἐστὶν ἴδια ἐπιτηδεύματα, ὅλα προσέ- 25
 ταξεν ἐν Νόμοις Πλάτων, γυμνάσιον καὶ δίαιταν ἄνοι-
 νον καὶ εἴ τι τούτοις ὅμοιον. ταύτῃ μὲν οὖν διαφέρουσιν·
 ταῖς δὲ τῶν ψυχῶν δυνάμεσιν οὐ διαφέρουσιν, καθ' ἃς δεῖ
 τὰ αὐτὰ αὐτοὺς ἐπιτηδεύειν, εἰ καὶ ἀσθενέστερον ἐπιτηδεύ-

3 possis πανρωτέρων 7 cf. Pl. 452^c 13 cf. Pl. 454^b

16 aut <τὸ> τὰ αὐτὰ aut (et id melius) προστάτουμεν

23 cf. Pl. legg. III 674^b VI 775^{bc}. 789^{ae} 24 lac. statuit

Raderm. 26 ἄοινον b

σουσιν ὡς τὸ ὄλον αἱ γυναῖκες· ἐπεὶ ὅτι πολλαὶ καὶ τούτων
εἰς ἅπασαν παιδείαν ἀνδρῶν εἰσὶ τινῶν ἐρρωμενέστεραι,
δῆλον. οὐχ ἧ δ' οὖν διαφέρουσι, ταύτῃ κοινὰ τὰ ἐπιτηδεύ-
ματα αὐταῖς ἀφορίζομεν, ἀλλ' ἧ κοινήν ἔχουσι φύσιν· καὶ
5 σαφῇ τὸν παραλογισμὸν ἐποίησε τῷ πᾶσι καὶ ἀπλῶς χρησά-
μενος ὡς μηδενὶ διαφέρουσιν, τὸν φαλακρὸν καὶ τὸν κομή-
την παραλαβὼν ὡς φύσιν ἔχοντας διάφορον καὶ οὐκ ὀφεί-
λοντας τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύειν. ἔστι γάρ τι καὶ ἐν τούτοις
διάφορον, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο τὸ ποιοῦν τὰς ἐπιτηδεύσεις δια-
10 φερούσας. ὅλως δὲ ἐν τοῖς συνθέτοις πᾶσιν ἔνεστιν τι πάν-
τως καὶ ταῦτόν καὶ ἕτερον, καὶ οὐ δεῖ τὸ πᾶσι ἕτερον ἀπλῶς
ἕτερον λέγειν, οὐδὲ τὸ πᾶσι ταῦτόν ἀπλῶς ταῦτόν.

Αἱ μὲν οὖν ἀπαντήσεις οὕτως ὑπ' αὐτοῦ διελύθησαν·
f. 138r. ὧν λυθεισῶν συνάγει δεῖν μὲν τῶν | τε ἀνδρῶν εἶναι
15 καὶ τῶν γυναικῶν τὰ αὐτὰ ἐπιτηδεύματα, δεῖν δὲ ταῖς
γυναιξὶν ὡς ἀσθενεστέραις διδόναι μὲν ὄργανα τὰ κουφό-
τερα, προστάττειν δὲ ἔργα, ὅσα μὴ παντάπασιν ἐπίπονα, διὰ
τὴν τῆς φύσεως ὑφεσιν ἐν ἅπασιν, οἷς γυνή καὶ ἀνὴρ ἐπι-
τηδεύετον. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ὁμολογουμένοις εἶναι γυναικείois
20 ἔργοις ἐρρωμενέστερον ἀνὴρ ἐνεργεῖ γυναικός, ὡς ἐν τῷ
ὑφαίνειν, ὡς ἐν τῷ ταλασιουργεῖν, ὡς ἐν τῷ ποπανοποιεῖν·
ἐνθα καὶ τὸ ἔθος ἡμᾶς ἐδίδαξε τὸ Ἀττικόν, ὡς ἄρα γυναῖκες
ἦσαν οὐχ αἱ ἀλετριδες μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ ποπανοποιοί,
μιμούμεναι τὰς φύσεις τὰς πλαττούσας ὅσα τοῖς θεοῖς ἀνιά-
25 σιν ζῶα καὶ φυτά. διὰ πάντων δ' οὖν τούτων τῶν γυναι-
κείων ἔργων οἱ ἄνδρες εἰς τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν εἰσὶν μᾶλλον
ἐρρωμένοι τῶν γυναικῶν· ὥστ' οὐδὲν θαυμαστόν, εἰ καὶ ἐν
τῷ ὀπλιτεύειν καὶ ἐν τῷ τρέχειν ἢ ἐν τῷ ἀγρυνπεῖν. ἀλλὰ

6 Plato cum calvum et capillatum idem munus suscipere
posse negat, sic utitur τῷ πᾶσι et τῷ ἀπλῶς διαφέρουσι, tamquam
nihil differant 14 cf. Pl. 457^a 18 φύσεως im add. m⁸,
quae etiam acc. fecit in τῆς 19 γυναικείois] ei ex ι m⁸
22 cf. Pl. 455^c 24 ἀνιάσιν, corr. b 25 γυναικείων] ei
ex ι m³

προστακτέον αὐταῖς κοινωνεῖν καὶ τούτων τῶν ἐπιτηδευμάτων, τὴν ὕφεισιν τῆς φύσεως σοφίζομένους τοῖς ἐλαφροτέροις τῶν ἔργων. καὶ ἔοικεν καὶ τοῦτο τῷ θήλει ὑπάρχειν κατὰ τὴν πρὸς τὰ θεῖα ἀναλογίαν [ὑπάρχειν], τὰς ἑαυτῶν φύσεις ἀνατείνοντα καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων, ἐν οἷς τῶν συστοίχων 5 τὰ θήλεα τῶν ἀρρένων ἐστὶν ὑφειμένα ταῖς δυνάμεσιν, διότι δὲ συντέτακται ἀλλήλοις (διὸ καὶ λέγεται σύστοιχα), κοινὰς ἔχει τὰς ἀναγωγοὺς ἐπὶ τὰ σφῶν αὐτῶν αἴτια δυνάμεις. ὃ δὴ καὶ ἐνταῦθα ὅν εἰκονικῶς κοινὰς ἀπέφηνε τὰς ἀρετάς· ὥσπερ ἐκεῖ τῷ γεννᾷ διαφέρουσιν, τὸ μὲν ἄρρεν ἄλλως 10 τὴν ἔνωσιν | διδὸν τοῖς ἀπογεννωμένοις, τὸ δὲ θῆλυ f. 188 v. τρόπον ἕτερον μερίζον καὶ πληθύνον τὰ κοινὰ αὐτῶν ἀποτελέσματα, κατὰ τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα λόγον ἢ διαφορότης ὑπάρχει τῷ θήλει πρὸς τὸ ἄρρεν ἐν ταῖς γονίμοις τῶν ὁμοίων ἐνεργείαις· εἰ καὶ ἐπιπονώτερον καὶ τοῦτο ἐργάζεται 15 τὸ θῆλυ, τὸ δ' ἄρρεν οὐ μόνον μετὰ ἀπονίας, ἀλλὰ καὶ μεθ' ἡδονῆς, εἰκόνες καὶ ταῦτα τῶν θείων, ἐν οἷς τὸ μὲν διὰ περιουσίαν δυνάμεως μετὰ πλείονος ἐνεργεῖ ῥασιτώνης, ἀπόλυτον ὃν καὶ ἄφετον τῆς προόδου τῶν δευτέρων, τὸ δὲ μετὰ ἐλάσσονος μὲν τῆς ἐξηρημένης ὑπεροχῆς, πλείονος δὲ 20 τῆς πρὸς τὰ γεννώμενα συμπαθείας.

Ἀλλὰ τούτων μὲν ἄδην. τὸ δὲ δεύτερον, ὅτι καὶ βέλτιστον πρὸς τῷ δυνατῷ τὸ γυναικεῖον δρᾶμα, κατεσκεύασεν συνδρομώτερον, καὶ ἔστιν ὁ λόγος δυνάμει τοιοῦτος. εἰ τὸ πλείους ἀγαθοὺς εἶναι πολιτεία λυσιτελέστερον ἢ τὸ ἐλάσσους, 25 καὶ τὸ παιδεύεσθαι μὴ ἄνδρας μόνον ἀλλὰ καὶ γυναῖκας λυσιτελέστερον. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνο πᾶς ἂν ὁμολογήσειεν· ὅσῳ γὰρ πλείους οἱ ἀγαθοί, τοσούτῳ κρείσσων ἡ ζωὴ τῆς πόλεως.

2 φύσεως] πόλεωσ 4 del. b 5 dici solet μέχρι καὶ
 8 ἔχειν 10 ἄλλως corruptum (ἐν ἄλλῳ 252, 15 cft. W.)
 15 praestat fortasse ἐνεργείαις, εἰ καὶ . . . ἡδονῆς. <καὶ>
 εἰκόνες . . . 22 cf. 239, 28 23 cf. Pl. 451^c | γυναικεῖον]
 εἰ ex i m³ 24 nempe συντομώτερον

ὥσπερ γὰρ καὶ τὸ πᾶν εὐδαιμον, διότι τὸ μὲν πλεῖστον αὐτοῦ ζῇ θείως, τὰ δὲ κατὰ τὴν θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον πάνσμικρον ὄντα περιπολεῖ καὶ διὰ τοῦτο κρατεῖται ὑπὸ τῶν ἀμεινόνων, πλειόνων καὶ δυνατωτέρων ὄντων.

5 τὸ ἄρα ἐπόμενον ἀληθέστατον, ὅτι τὸ παιδεύεσθαι καὶ τὰς γυναῖκας λυσιτελέστερον ἢ μόνους τοὺς ἄνδρας· ἔσται γὰρ τὸ ἡμῖν τῆς πόλεως ἀπαίδευτον τῶν ἀνδρῶν μόνων εἰς

1. 139 r. ἀρετὴν ἀγομένων, τῶν δὲ γυναικῶν ἀμελουμένων. ἐπεὶ καὶ ὅσῳ τὸ θῆλυ γένος ἀσθενέστερον ὢν ἐπιρρεπέστερόν

10 ἔστιν εἰς τὸ ἐμπαθέειν, τοσούτῳ μᾶλλον τῆς περὶ αὐτὸ παιδείας τῷ νομοθέτῃ φροντιστέον, διὰ τῆς ὁρθῆς ἀγωγῆς ἀνέλκοντι πρὸς τὸ ἄριστον καὶ τοῦτο καὶ ἀμυνομένην τὴν ἀσθενείαν τῆς φύσεως τῇ δυνάμει τῆς ἀρετῆς. ἔσται γὰρ καὶ ἡ ὅλη πόλις ἑαυτῇ σύμφωνος μᾶλλον ἐξ ἀγαθῶν οὕσα

15 πάντων ἢ ἐξ ἀγαθῶν καὶ μὴ ἀγαθῶν. καὶ γὰρ ὁ τοῦδε τοῦ παντὸς πατήρ, <ὢν> ὁ νομοθέτης καὶ ἀπλῶς ὁ πολιτικός ὄντως ἀνὴρ ἀπεικονίζεται, τὸ πᾶν ὑπέστησεν ἀγαθὰ μὲν πάντα, φλαῦρον δὲ μηδὲν εἶναι βουλόμενος κατὰ δύνανμιν. διὸ καὶ πάντα κεκόσμηται κατὰ τὴν ἐκείνου βούλησιν,

20 θεοὶ τε καὶ θεαὶ τῶν ὅλων προεστᾶσιν καὶ δαίμονες καὶ δαιμονίδες. εἰ οὖν, ὥς αὐτός φησιν [IX 592^b], οὐράνιον ἔστιν τὸ τῆς πολιτείας ταύτης εἶδος, μιμείσθω τὰς δύο τῶν κρείττωνων συστοιχίας, διακεκοσμημένων τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν τοῖς καλλίστοις τῆς παιδείας ὅροις. τοῦτο

25 γὰρ ὥς ἀληθῶς ὠφελιμώτατον τοῖς μέρεσιν, μιμείσθαι τὸ ὅλον, καὶ ταῖς ἀνθρωπίναις πολιτείαις, ἀπεικάζεσθαι ταῖς θεαίαις. εἰ δὲ δὴ τις ἔροιτο, πῶς εἰ κοινὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν τε ἀρρένων καὶ τῶν θηλειῶν καὶ οἱ αὐτοὶ τῆς παι-

1 γὰρ melius abesset | τόδε|πᾶν (unde τόδε τὸ πᾶν b)

2 dele καὶ aut scribe κατὰ 10 ἔστι et post ι ras. octo litt. 12 ἀμυνομένῳ] μυνο ex? et ε ex v m²? 16 add. b

17 cf. Tim. 30^a 26 τὰς ἀνθρωπίνας πολιτείας, sed ter inter α et σ ras. 28 θήλειων, corr. m³

δείας ὄροι, τὰς ἐκ τοῦ νοητοῦ ψυχὰς κακυνθείσας ἐν τοῖς
 πρώτοις βίοις εἰς γυναικας ἄγομεν ἐν τοῖς ἐξῆς, ὥς ἂν τῆς
 ἀρετῆς οὐκ οὔσης κοινῆς, ἀλλὰ τῆς κακίας γυναιξὶ προπενο-
 σης, ἀποκρινόμεθα πρὸς τὸν ταῦτα διερωτῶντα τὴν τάξιν 4
 τῆς προόδου τὸν Πλάτωνα παριστάνοντα τῶν ἀπὸ τοῦ f. 139 v.
 νοητοῦ προοιουσῶν εἰς τὸν τῇδε τόπον ψυχῶν ἐκεῖνα δια-
 τάττεσθαι περὶ τῶν βίων, οὐχ ὥς ἀφαιρούμενον τὰς γυναι- 420
 κας τῆς κατ' ἀρετὴν ὁμοίας τοῖς ἀνδράσι ζωῆς, ἀλλ' ὥς
 εἰδότα τὴν ὕφεσιν τοῦ θήλεος γένους πρὸς τὸ ἄρρεν κἀν
 τοῖς τῆς ἀρετῆς ἐπιτηδεύμασι κοινοῖς ἀμφοτέρων οἷσιν. 10
 οὐ γὰρ πᾶσα ὕφεσις εἶδος οἶδεν ἐξαλλάττειν, ἄλλ' ἥτις ἂν
 μηδέποτε ἐν τῷ ἑτέρῳ δεικνύῃ ταυτὸν εἶδος, <ὅ> ἦν ἐν τῷ
 κρείττονι. νῦν δὲ τὸ τῆς ἀρετῆς εἶδος ἔν τισι θήλεσιν γέ-
 νοιτο ἂν τοιοῦτον οἶον ἐν τοῖς ἄρρεσιν, ὥστ' εἶναί τινων
 ἀνδρῶν γυναικας μειζόνως ζώσας κατ' ἀρετὴν τὴν αὐτῶν 15
 τῶν ἀνδρῶν. εἰ δὲ μηδέποτε τὸ θῆλυ τὴν ὁμοίαν ἀρετὴν
 εἶχεν τῷ ἄρρενι, δῆλον ἂν ἦν ὥς κατ' εἶδος ἐξήλλακτο τὸ
 τῆς ἀρετῆς εἶδος ἐν τούτοις. οὐκ οὖν τὴν ἀνθρωπίνην ἀρε-
 τὴν γενέσθαι ποτὲ κρείττονα τῆς δαιμονίας δυνατὸν διὰ
 τὴν ἀμφοτέρων ἐξαλλαγὴν κατ' εἶδος, οὐδέ τι τῶν ἀλόγων 20
 ζῆσαι τὴν ἀνθρωπίνην ἀρετὴν διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν. ἡ μὲν
 οὖν κατ' εἶδος τῆς ἀρετῆς * * * ἀνέπεισε τὸν Σωκράτη
 κοινὴν ποιῆσαι τὴν παιδείαν· ταύτην δὲ εὗρεν λαβὼν ἀπὸ
 τῶν πραγμάτων, ὅτι τινὲς γυναικας ζῶσι τὴν ἀνδρῶν ἀρε-
 τήν. καὶ τοῦτο Τιμαίῳ γνώριμον καὶ εὐπαράδεκτον, εἰδότι 25
 τοὺς βίους τῶν Πυθαγορείων γυναικῶν, τῆς Θεανούς, τῆς
 Τιμύκας, τῆς Διοτίμας αὐτῆς. ἡ δὲ ὕφεσις τῆς ἐν ταῖς
 γυναιξὶν ἐπιτηδειότητος πρὸς πᾶσαν ἐπιτήδευσιν ἀνέπεισεν
 καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Τίμαιον ἐν δευτέροις βίοις ἄγειν εἰς 29
 γυναικὸς φύσιν | τὴν ψυχὴν [p. 42^b]. οὐ γὰρ διὰ δύνα- f. 140 r

1 cf. Tim. 42^b 12 add. b 13 τισι b] τινι 14 οἶον]
 εἶδος 22 κοινωνία suppl. b, malim ὁμοιότης 26 πυθαγορείων]
 ει ex ι m³ | cf. Diag. L. VIII 42 Jambl. vit. Pyth. 132. 146. 192

μιν ἢ κάθοδος, ἀλλὰ διὰ ἀδυναμίαν· ἢ [οὔν] γὰρ μᾶλλον
 ἀδυναμία ποιεῖ τὸ μᾶλλον ἀσθενές. ὅτι δὲ εἰς τὴν ἐκάστων
 ἐπιτηδειότητα δεῖ βλέποντα τὸν νομοθέτην ἢ μεταδιδόναι
 5 τισὶ παιδείας ἢ μὴ, δηλοῖ καὶ τῶν θητῶν τοὺς δι' εὐφυΐαν
 ὑποχρῶσους ἀνάγων εἰς τὴν ἄνω πόλιν, καὶ τῶν ἄνω τοὺς
 δι' ἀφυΐαν ὑποχάλκους καταπέμπων [III 415^c]. οὐ γὰρ
 γένος ἐστὶ θητῶν καὶ φυλάκων ὡς ἵππων καὶ ἀνθρώπων
 διωρισμένον, <ῶν> αἱ φύσεις οὐκ ἂν ὑπομείναιεν ἐπάλλαξιν,
 ἀλλ' ἐκάστων ἐπιτηδειότης ἢ τοῖσδε τὴν ψυχὴν ἢ τοῖσδε
 10 συντάττει τοῖς γένεσιν. οὕτως οὖν καὶ γυναικῆς εἰσιν τῆς
 ἀνδρῶν ἄξιοι παιδείας καὶ ἀρετῆς, ἕξαναστᾶσαι τινα τρόπον
 ἀπὸ τῆς θηλυπρεποῦς ἀδυναμίας, καὶ ἄνδρες εἰς τὴν ἐκεῖ-
 νων ἀδυναμίαν ἐκπεσόντες. καὶ δεῖ μὴ τὸ γένος βλέπειν,
 ἀλλὰ τὴν ἐκατέρου τοῖν γενοῖν δύναμιν ἢ ἀδυναμίαν καὶ
 15 ταύτῃ τὴν παιδείαν ὁρίζειν. εἰ δὲ καὶ αἱ αὐταὶ ψυχαὶ
 γίγνονται καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἀλλάττουσαι τοὺς βλους,
 αἱ δὲ ἄρεται ψυχῶν· εἰσιν οὐ σώμάτων, τίς μηχανὴ διὰ τὰ
 σώματα ποιεῖν αὐτῶν τὰς τελειότητας διαφερούσας, ἀλλὰ μὴ
 διὰ τὰς ψυχὰς τὰς αὐτάς; ὥς αὐτὸ γε τοῦτο τεκμήριον
 20 ἱκανὸν τοῦ κοινὰς εἶναι τὰς ἀρετάς, τὸ κοινὰς εἶναι πολλῶ
 πρότερον ἀμφοτέρων τὰς ψυχὰς. μὴ τοίνυν μηδὲ ἐκείνου
 ἀποδεχώμεθα τὸν λόγον, ὃς ἂν λέγῃ ταῖς ποιαῖς τῶν σωμά-
 των κράσεσιν ἔπσεσθαι τὰς δυνάμεις τῶν ψυχῶν, ταύταις
 24 δὲ τὰς ἀρετάς, καὶ διὰ τοῦτο τὴν γυναικὸς ἄλλην ἀρετὴν
 f. 140 v. εἶναι καὶ τὴν ἀνδρὸς | ἄλλην. πρῶτον μὲν γὰρ, εἰ ταῦτα
 κρατοίη, καὶ τὴν ὑγείαν ἄλλην τῷ εἶδει ποιήσομεν ἀνδρὸς
 καὶ γυναικὸς καίτοι μίαν οὔσαν, ὡς δηλοῖ καὶ μία τέχνη
 ταύτης τε οὔσα καὶ ἐκείνης ἀποτελεστική, καίτοι τῆς ἵππων
 θεραπευτικῆς καὶ τῆς ἀνθρώπων ἄλλης οὔσης. ἔπειτα καὶ

1 ἀλλ]á usque ad ἢ οὔν im. m^s, quae etiam ἀλλ- fecit ex
 ου | γὰρ exp. m^s 7 γένος] ἐνόσ 8 διωρισμένων | ἐπάλλαξιν]
 ε ex? (ἐπάλλαξιν b) 9 nempe ἀλλ' <ῆ> 14 ἐκατέρω et
 ras. post ω (ι?)

αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν τὰς ἀρετὰς κατ' εἶδος διαφέρειν ἐροῦμεν
 τῶν κρᾶσεων διαφερουσῶν· εἰ δὲ αὐταὶ τῷ καθέκαστα δια-
 φέρουσιν διὰ τὰς κρᾶσεις, ὁ αὐτὸς καὶ ἐπ' ἐκείνων λόγος
 ἔσται. πρὸς δὲ τούτοις οὐδὲ τὸ ἐξ ἀρχῆς ὁμολογήσομεν εἶναι
 ἀληθές. οὐ γὰρ ταῖς σωματικαῖς ποιότησιν ἀκολουθεῖν τὰς 5
 τῶν ψυχῶν διαφόρους ζωάς, ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν ἀπαι-
 δεύτων τὸ ἥθος μόνον κρατεῖν κατὰ τινὰς ὀρέξεις ἐνύλους,
 εἶναι δὲ τινὰς καὶ αὐτῆς τῆς ἀλόγου ψυχῆς δυνάμεις οὐχ
 ἐπομένους κρᾶσεσιν οὐδὲ ποιαῖς ἡλικίαις, ὥσπερ τὴν φιλό-
 τιμον καὶ φιλοχρήματον. εἰ δὲ μὴ αὐταὶ, σχολῇ ἂν αἱ 10
 προαιρετικαὶ δυνάμεις ἀκολουθοῖεν κρᾶσεσι σωματῶν καὶ αἱ
 τούτων κρείττους.

7 ἥθος ex voc. a ν incipiente corr. m² (m³?), in μόνον
 μόν ir. m², κρατεῖν ss. m² 10 μῆ] possis μῆδὲ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΑΣΙΝΑΙΟΥ

ΛΟΓΩΝ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΩΝ ΤΗΝ ΑΤΤΗΝ ΑΡΕΤΗΝ
ΑΝΔΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΩΝ Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ
ΕΙΠΕΝ ΕΞΕΤΑΣΙΣ.

5

Ὁ μὲν Σωκράτης δυσὶν ἐχρήσατο λόγοις, δι' ὧν τὸ τὴν
αὐτὴν εἶναι παιδείαν καὶ ἀρετὴν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς οἴε-
ται σαλευέσθαι, τῷ μὲν εἰς ἄδοξόν τι περιάγοντι τὸ δόγμα
(καὶ γὰρ αἱ ἀπὸ τῶν ἀδόξων ἐπιχειρήσεις ἀνατρεπτικὴν
10 ἔχουσι δύναμιν, ὥς αἱ ἀπὸ τῶν ἐνδόξων πιθानαὶ πρὸς τὰς
f. 141 r. θέσεις εἰσὶ τῶν | ζητουμένων), τῷ δὲ ἀπὸ ὁμολογήματος,
δι' οὗ καὶ τὴν δικαιοσύνην ἥτις ἐστὶν ἐπέδειξεν καὶ πᾶσαν
διεκόσμησεν τὴν πολιτείαν. ὁ μὲν οὖν πρότερος λόγος
ἐστίν· εἰ αἱ αὐταὶ ἀρεταὶ καὶ γυναικῶν αἵπερ ἀνδρῶν, καὶ
15 παιδείαν ἀνάγκη τὴν αὐτὴν εἶναι, πρόδρομον οὖσαν τῶν
ἀρετῶν. εἰ δὲ παιδείαν τὴν αὐτὴν, καὶ μουσικεύονται καὶ
γυμνάσονται ἡμῖν αἱ γυναῖκες· εἰ δὲ ταῦτα, γυμνώσονται,
καθάπερ οἱ ἄνδρες, ἐν τοῖς γυμνασίοις. τοῦτο δὲ ἄδοξον·
οὐκ ἄρα γυμνάσονται οὐκ ἄρα τὴν αὐτὴν παιδεύονται
20 παιδείαν· οὐκ ἄρα τὴν αὐτὴν ἔξουσιν τοῖς ἀνδράσιν ἀρε-
τὴν. τοῦτον δὲ ἐπιρραπίζει τὸν λόγον πολιτικῶς. ἀξιοῖ γὰρ
μὴ εἰς τὸ ἄδοξον εἶναι δοκοῦν βλέπειν τὸν ἔχοντα νοῦν,
ἀλλὰ εἰς τὸ ἀγαθόν, κἂν ἥ παρὰ τοῖς πολλοῖς μὴ εὐδοκι-
μοῦν. γευσάμενοι γὰρ οἱ ἄνθρωποι τῆς ὠφελείας μετα-
25 βάλλουσι τὰς δόξας, καὶ φανήσεται αὐτοῖς ἐνδοξον τὸ πρὸ

6 cf. Muson. ap. Stob. II 235, 26 sqq.
εἶναι 23 παρὰ τοῖς πολλοῖς im. m³

16 sc. ἀνάγκη

τοῦ φαινόμενον ἄδοξον. ὁ δὲ ἀπὸ τοῦ ὁμολογήματος λόγος· εἰ τὰς διαφόρους φύσεις δεῖ διάφορα ἐπιτηδεύειν (τοῦτο γὰρ ἦν, ὃ μάλιστα διεκόςμει τὴν πόλιν καὶ ὁδὸν παρῆχεν 421 εἰς τὴν τῆς δικαιοσύνης εὐρεσιν), διαφέρουσι δὲ αἱ φύσεις τῶν ἀρρένων καὶ θηλειῶν, διαφέρουσι ἂν αὐτῶν καὶ τὰ ἐπι- 5 τηδεύματα. εἰ δὲ τοῦτο, παιδεία δ' ἦν διὰ μουσικῆς καὶ γυμναστικῆς τῶν ἀνδρῶν, ταῖς ἄρα γυναιξὶ τούτων οὐ μεταδοτέον ἂν. εἰ δὲ μὴ δεῖ παιδεύεσθαι τὰς γυναῖκας, οὐδὲ ἀρετῶν αὐταῖς μεταδοτέον ὦν τοῖς ἀνδράσιν. τοῦτον δ' αὖ πάλιν ἤλεγξε τὸν λόγον ἀπὸ τῆς ὁμωνυμίας. τὸ γὰρ ταῦ- 10 τὸν καὶ τὸ ἕτερον ἢ πῆ ἢ ἀπλῶς λέγεται· | τοῖς μὲν οὖν f.141v. ἀπλῶς ἑτέροις οὐδὲν ἀποδιδόναι προσήκει ταυτόν, τοῖς δὲ πῆ ταῦτ' ἔχουσιν, καθ' ὃ μὲν ταῦτά, ταυτόν ἔργον ὀριστέον, καθ' ὃ δ' ἕτερα, ὁμοίως ἕτερον. ἀνὴρ οὖν καὶ γυνή, καθ' ὃ μὲν ἕτερα, διοίσει τοῖς ἔργοις, τὸ μὲν ἐν ἄλλῳ γεννῶν, 15 τὸ δὲ ἐν ἑαυτῷ (κατὰ γὰρ ταῦτα διαφέρετον), καθ' ὃ δὲ ἔχeton ζῶν ἁπολογικὴν καὶ ἄλογον, ὦν τὸ μὲν ἄρχειν πέφυκεν, τὸ δὲ ἄρχεσθαι, καὶ ἔργον ἂν ταυτόν ἔχοιεν, τῷ μὲν ἄρχειν, τῷ δὲ ἄρχεσθαι· ταῦτα δὲ ἦν ἴδια τῶν ἀρετῶν. εἰ οὖν ταῦτα κοινὰ αὐτοῖς, καὶ αἱ ἀρεταὶ δήπου κοιναὶ ἂν εἴεν 20 αὐτοῖς. ταῦτα μὲν ὁ Σωκράτης. καὶ ἐπιστατέον, ὅτι κἀν- ταῦθα μόνος ἑαυτῷ σύμφωνος, τῶν μὲν ἀπὸ τῆς στοᾶς κατ' εἶδος διαφέρειν οἰομένων τὸ θῆλυ καὶ τὸ ἄρρεν, ἀμφοῖν δὲ ὅμως εἶναι τὴν αὐτὴν ἀρετὴν, τῶν δὲ ἐκ τοῦ περιπάτου κατ' εἶδος μὲν εἶναι τὰ αὐτά, τὰς δὲ ἀρετὰς αὐτῶν εἶναι μὴ 25 τὰς αὐτάς· αὐτὸς λέγων καὶ κατ' εἶδος ταῦτα εἶναι καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν τὴν αὐτήν, δι' ἐκεῖνο τὸ ἀξίωμα τὸ ταῖς οὐσίαις τὰς τελειότητας εἶναι συστοίχους, ταῖς αὐταῖς τὰς αὐτάς, ταῖς ἑτέραις τὰς ἑτέρας. νοῦς γὰρ ὁ καὶ τὰς οὐσίας διδούς τοῖς εἶδεσιν καὶ τὰς τελειότητας· οἷαν οὖν δίδωσιν οὐσίαν, 30 τοιαύτην καὶ τελειότητα τῇ οὐσίᾳ συζυγοῦσαν.

5 διαφέρουσι] supra οι ss. αν m² (δὴ b) 8 aut dele ἂν
aut adde ἂν <εἴη> 13 ταῦτ' 18 ἔχοι ἐν τῷ 23 θῆλυν

Τούτων δὲ εἴ κειμένων δεῖ μεμνησθαι καὶ ὧν ὁ μέγας
 Θεόδωρος συνεξηγόρησεν, πρῶτον μὲν ἐρωτῶν, εἰ μηδε- ᾱ
 μίαν ὅλως ἀρετὴν ἀποδώσομεν ταῖς θηλείαις ἢ τινὰ ἀπο-
 δώσομεν, καὶ εἰ τοῦτο, εἰ τὴν αὐτὴν ἣν καὶ τοῖς ἄρρεσιν
 5 ἢ ἑτέραν, ὥς λέγουσιν, τοῖς μὲν τὴν ἀνδρείαν, ταῖς δὲ τὴν
 f. 142r σωφροσύνην. εἰ μὲν γὰρ | μηδεμίαν, κολοβὸν ποιήσομεν
 τὴν πόλιν ἐξ ἴσων σπουδαίων καὶ ἀσπούδων αὐτὴν ποιοῦν-
 τες καὶ τὰ γεννώμενα ἐκ τούτων ὁμοίως εὐφυῇ καὶ ἀφυῇ
 πρὸς παιδείαν. εἰ δὲ τινὰ, πάλιν ἐκότερον ἔσται κολοβὸν
 10 τὸ γένος καὶ ἡμιτελές, οὐκ ἔχον οὐδ' ἣν ἔχει ἀρετὴν τελείαν.
 εἰ γὰρ ἦν τελεία, καὶ αἱ ἄλλαι ἂν ἀντηκολούθουν, ὥσπερ
 καὶ αὐτοὶ φασιν οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου τὰς τελείας ἀντα-
 κολουθεῖν ἀλλήλαις. εἰ δὲ πάσας ἐκατέροις δοτέον, ἔχομεν
 τὸ ζητούμενον. δεύτερον δὲ καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐπιχειροῶν τῶν β̄
 15 πραγμάτων. δῆλον γὰρ τὰ διάφορα γένη τῶν ἀνθρώπων
 κατὰ τὰς διαφόρους πολιτείας, ὅτι τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ
 ταῦτά ἀποδίδωσιν. καὶ γὰρ Ἀμαζόνες ἀνδρικαὶ καὶ Σαυρο-
 μάτιδες ὥς Θερᾶκες, παρὰ δὲ Λυσιτανοῖς, ὥς φασι, στρατη-
 γοῦσι μὲν αἱ γυναῖκες καὶ πολιτεύονται καὶ πάντα πράτ-
 20 τουσιν, ὅσα παρ' Ἑλλήσιν οἱ ἄνδρες, καὶ ἰστοποιοῦσιν καὶ
 ταλασιουργοῦσιν οἱ ἄνδρες καὶ πάντα πράττουσιν, ὅσα παρ'
 Ἑλλήσιν αἱ γυναῖκες. εἰ οὖν ταῦτα διωμολόγηται, μηδὲν
 οἰώμεθα διαφέρειν πρὸς ἀρετῆς κτήσιν τοῦ θήλεος τὸ ἄρρεν,
 μηδὲ τοῖς ἔθεσιν ταῦτα διορίζωμεν, ἀλλὰ ταῖς φύσεσιν, ἃς
 25 τὰς αὐτὰς οὐσας δείκνυσιν ἢ τῶν αὐτῶν ἔργων ἐπιτήδενσις,
 εἰ καὶ ἐν ἄλλοις καὶ ἄλλοις τόποις. τρίτον τοίνυν καὶ τὸν γ̄
 θεολογικὸν τρόπον ἀξιῶν ἐκεῖνος ὁρᾶν, ὅτι καὶ ἡ τῶν τὰ
 θεῖα σοφῶν φήμη τὴν αὐτὴν θεὸν ἰστοουργόν τε εἶναι
 φησιν καὶ ἐργάνην ὑμνεῖ διαφερόντως ἐν μέσοις τοῖς ἱεροῖς

4 εἰ τὴν b] ἢ τὴν 15 δηλῶν (acc. a m³) unde recte
 δῆλον b 16 κατὰ] καὶ 18 ὥς Θερᾶκες suspectum
 24 διορίζωμεν 28 θεὸν ex οἶον m³ 29 μέσοις τοῖς] nempe
 μεγίστοις

καὶ ἐνόπλιον παραδίδωσιν καὶ στρατηγικήν, καὶ ἀπὸ f. 142^v.
 ταύτης ἀναβάς ἐπὶ πᾶν τὸ θεῖον γένος ἑρωτᾷ, πότερον καὶ
 ἐν ἐκείνῳ τὴν αὐτὴν ἀρετὴν οὐ δοτέον τῷ ἄρρενι καὶ θήλει
 τῶν θεῶν. ἢ τοῦτό γε συγχωρητέον· εἰ γὰρ ἄτοπον θεόν
 τινα λέγειν ἀρετῆς καὶ ἡστινосоῦν ἁμοιρον, ἀνάγκη πάντας 5
 καὶ πάσας ἀρετὴν ἅπασαν ἔχειν· τὸ γὰρ καθ' ἡντιναοῦν
 ἐλλείπον οὐκ εὐδαιμον, θεὸς δὲ πᾶς εὐδαίμων. εἰ οὖν ἐκεῖ
 τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ πάσης ἐκάτερον ἀρετῆς μέτοχον, δῆλον
 δὲ ταῦτα τὴν αὐτὴν ἔξει τοῖς ἐκεῖ γένεσιν ἀρετὴν. τέταρτον 10
 τοίνυν φυσικῶς ἐπιχειρῶν ἀξιότ' σκοπεῖν, εἰ τὰ ὄργανα, ἐξ
 ὧν τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ συμπέτηγεν, πρὸς τὸ αὐτὸ ἔργον
 ἐκατέρῳ πέπηγεν, οἷον ὀφθαλμοὶ πρὸς τὸ ὁρᾶν καὶ ὦτα
 πρὸς τὸ ἀκούειν καὶ ἐγκέφαλος πρὸς τὸ αἰσθάνεσθαι καὶ
 σκέλη πρὸς τὸ βαδίζειν καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστα τῶν κοινῶν. 15
 εἰ δὲ ἐν τῷ σώματι πάντα τὰ κοινὰ τῶν αὐτῶν ἕνεκα γέ-
 γουεν ἐπ' ἁμφοῖν, τίς μηχανὴ μὴ καὶ τὰ τῆς ψυχῆς μέρη
 κοινὰ ὄντα τῶν αὐτῶν ἔργων ἕνεκα ἐν αὐτοῖς ὑποστῆναι;
 εἰ δὲ καὶ ταῦτα τῶν αὐτῶν ἕνεκα, καὶ αἱ τελειότητες αὐτῶν
 αἱ αὐταὶ δῆπουθέν εἰσιν, αἷ καὶ τὰ ἔργα τέλεια ποιοῦσιν. 20
 καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν σωματικῶν, ἐπειδὴ τὸ ὁρᾶν κοινόν, καὶ ἡ
 ὀξυωπία κοινή, καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀκούειν, καὶ ἡ ὀξυηκοΐα.
 ὥστ' ἐπειδὴ καὶ ὁ λόγος κοινός, καὶ τὸ κατὰ λόγον ζῆν
 κοινόν, ὥστε καὶ τὸ φρονεῖν κοινόν· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐπιθυ- 24
 μητικὸν κοινόν, καὶ τὸ τεταγμένως ἐπιθυμεῖν, | ὥστε f. 143^r.
 καὶ τὸ σωφρονεῖν κοινόν· καὶ ἐπειδὴ τὸ θυμοῦσθαι κοινόν,
 καὶ τὸ ἀνδρίζεσθαι. οὐ γὰρ δὴ θυμὸν μὲν δέδωκεν, αἰ
 δὲ ἀλόγως ζῶντα ταῖς θηλείαις· μάτην γὰρ ἂν αὐτὸν ὑπὸ
 τῷ λόγῳ ζῶντα ἐποίησεν. πέμπτον δὴ οὖν ἄλλον λόγον
 προστίθησιν, Αἰγυπτίων τινὸς προφήτου τόνδε τὸν λόγον 30

10 ἀρετὴν im. m^s
 τ. θ. κοινὸν im. m^s

12 θῆλυν (acc. a m^s)

26 καὶ ἐπ.

ἀκοῦσαι λέγων, ὥς ἄρα καὶ τῶν εἰς ἄνθρωπον ἰουσῶν ψυχῶν ἔρχονται τινες καὶ εἰς τὸ θῆλυ φύλον ἔνθροι. καὶ δὴ καὶ τὴν Ἑλένην [εἶναι] τοιαύτην εἶναι, οὐ μείων τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς τῶν Διοσκούρων θείαν, καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ
5 σῶμα τῶν Ἀφροδίτης ὥρων ἔμπλεων· καὶ ἵνα, φάναι τὸν προφήτην, μὴ μακρολογῶ, καὶ ταύτην Ἀφροδίτην γενέσθαι τινά, καὶ ἤκουσαν ἐξ οὐρανοῦ τὸν μὲν βάρβαρον ἑξαπατῆσαι ὥς ἔχοντα ἦν οὐκ εἶχεν, ἐλθοῦσαν δ' εἰς Αἴγυπτον τῶν πρώτων ἱερῶν μετασχεῖν. καὶ ταῦτα ἀπομνημονεύεσθαι παρ'
10 αὐτοῖς· τοὺς δὲ παρ' Ἑλλησιν θεατρικοὺς ἄνδρας ἄλλους ἄλλα δυσφημεῖν εἰς αὐτήν, οὐδὲν εἰδότας τῶν ἀληθῶν. ταῦτα μὲν ὁ Αἰγύπτιος καὶ ὁ Θεόδωρος ἐκείνον ὑποκρινόμενος. εἰ δέ ἐστιν ἀληθὲς τὸ καὶ εἰς θηλείας ἵεναι ψυχὰς
422 θεοειδεῖς, τίς μηχανὴ μὴ καὶ τὰς ἀρετὰς αὐταῖς εἶναι κοι-
15 νάς; ἢ μαντικὰς μὲν γενέσθαι γυναικας ὥς καὶ ἄνδρας κατόχους τοῖς μαντῶσι θεοῖς ὥς τὰς προφήτιδας δώσομεν, καὶ τελεστικὰς ἄλλας, ὥς τὴν Διοτίμαν τὴν Πλάτωνος, ὥς τὴν Θεοξέαν τῶν βαρβάρων, ὥς τὴν Βερενίκην, ἄλλην ταύτην μαγείας διδάσκαλον, σωφροσύνην δὲ καὶ ἀνδρείαν
20 καὶ φρόνησιν αὐτῶν ἀφαιρήσομεν; καὶ πῶς ἐτύγγανον θείων
f. 143 v. μὲν ὄψων, θείων δὲ | ἐπιπνοιῶν; ἄνευ γὰρ ἀρετῆς θεὸς ἀνθρώποις οὐκ ἂν ποτε παραγένοιτο· τὸ γοῦν ὅμοιον πανταχοῦ τῷ ὁμοίῳ συνεῖναι φιλεῖν ἅπαντες ἂν φαίμεν· ὥστε καὶ τὸ πάσης ἀρετῆς μετέχον τῷ ζῶντι κατ' ἀρετήν.
25 Τοσαῦτα καὶ ἄφ' ὧν ὁ μέγας Θεόδωρος γέγραπεν συνεισφέρειν δεῖ τοῖς Σωκράτους λόγοις ὑπὲρ τῆς τῶν γυναικῶν ὁμοίας ἀνδράσι παιδείας, δι' ἧς ἡ πρὸς τὴν τελείαν ἐστὶν ἀρετὴν καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξὶν ὁδός. δύο δὲ ὄντων ἄλλων ἐν τούτοις ἀπόρων Πλατωνικῶν, ἐνὸς μὲν
30 πῶς, εἰ τῆς ὁμοίας ἀρετῆς τὸ θῆλυ δεκτικόν, οὐδεμίαν

3 καὶ post δὴ ss. m² | εἶναι exp. m³ 16 μαντώσις

19 ἀνδρίαν, corr. b 23 φαμέν 27 τελείαν] παιδ ss. m³

28 ἀρετήν] σ supra v ss. m³

ψυχὴν ἀπὸ τοῦ νοητοῦ κατιοῦσαν ἄγει εἰς τὸ θῆλυ γένος,
 ἑτέρου δέ, πῶς οὐχὶ καὶ ἐν Νόμοις ἐπιτρέπει καὶ γυναιξὶ
 τὴν νομοφυλακικὴν ἀρχὴν ὡς ἐνταῦθα τὴν φυλακικὴν, πρὸς
 μὲν τὸ πρότερον λεκτέον, ὅτι τὴν ὑφείσιν ἐθέλων σημεῖναι
 τοῦ γένους παρὰ τὸ γένος τὴν νεοτελῆ ψυχὴν εἰς ἀνδρῶν 5
 ἄγει γενέσεις, εἴτ' εἰς γυναικῶν. οὐ γὰρ ἐπειδὴ τῆς ὁμοίας
 εἰσὶν ἀρετῆς μετέχειν δυνάμεναι, διὰ τοῦτο καὶ ὡσαύτως
 μετέχουσιν, ἀλλὰ ἐρρωμενέστερον οἱ ἄνδρες, ὥσπερ καὶ τῶν
 ἐπιτηδευμάτων ἀντιλαμβάνονται καὶ ὅσα δοκεῖ γυναικῶν
 εἶναι μᾶλλον ἢ ἀνδρῶν, καθάπερ λέγει καὶ αὐτός [p. 455^c]. 10
 φύσει οὖν <αἱ> ἀρρενωποὶ ψυχαὶ τῶν θηλυπρεπῶν δυνατώ-
 τεραι· διὸ τῇ ἄνω ζωῇ τῶν ψυχῶν αὐταὶ προσεχεῖς. αἱ δὲ
 καθόδοι διὰ τῶν προσεχῶν εἰς τὰ πορρώτερον γίνεσθαι
 φιλοῦσιν, ὥστ' εἰκότως εἰς ταύτας πρότερον τὰς ἀρρενου-
 μένας ἐκείνων τῶν θηλυνομένων. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, 15
 ὅτι ἐν Νόμοις ἤδη λαμβάνει βεβιωκότας ἀνθρώπους ἐν
 ἄλλαις πολιτείαις, | εἰ καὶ ἀδιαστρόφους μέλλαντας, καὶ f. 144 r.
 οὐ τὰς ἀκροτάτας φύσεις ἔχοντας, ὥσπερ ἐνταῦθα, φύντας
 εὐθύς ἐκ τοῦ παντὸς ὑποδέχεται καὶ παιδεύει. διὸ τινὰς
 μὲν ἀρχὰς ἐπιτρέπει καὶ ταῖς γυναιξίν, οὐ μέντοι τὴν 20
 ἀκροτάτην τῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ μόνοις ἀνδράσιν, ὡς ἔχουσιν
 αὐτὸ τοῦτο ὅπερ ἔφαμεν, τὸ τῇ φύσει καὶ ἐρρωμενέστερον
 καὶ ὑψηλοφρονέστερον. καὶ γὰρ ἡ ἄλλη διάθεσις τῆς πολι-
 τείας οὐχ ὁμοία τῆς τε ἐν Νόμοις καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Σω-
 κράτους διακοσμουμένης, οὐδὲ ἡ διὰ πάντων κοινωνία χώ- 25
 ραν ἔχειν ἔδοξεν καὶ ἐπ' ἐκείνης, ἣν ὁ Σωκράτης ἐπὶ
 ταύτης ἐνέκρινεν, οὐδὲ τὸ εἶδος τῆς ζωῆς ταὐτὸν τῶν ἐν
 ταύτῃ κακείνῃ ζώντων· ὥστ' εἰκότως ἀγαπᾷ τὴν μερίστην
 ἀρχὴν ἀνδράσιν ἐπιτρέπων μόνοις διακοσμεῖν ἐκείνην, ταύ-
 της τοσοῦτον ὑφειμένην, ὅσον τῆς διὰ πάντων κοινωνίας 30

18 si recte distinxi, τοὺς requiritur pro τὰς

30 ὑφει-
μένης

ἀπολείπεται τὸ μεριστὸν εἶδος τῆς πολιτείας. καὶ γὰρ
 συμπαθέστερον φύσει τὸ θῆλυ περὶ τὸ ἴδιον τοῦ ἄρρενος·
 οὐκ ἦν οὖν ἀσφαλὲς μερισμὸν εἰσαγαγόντα καὶ χρημάτων
 καὶ παίδων καὶ εἰς γυναῖκας ἄγειν τὴν τῶν ὅλων ἀρχήν,
 5 ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἠναγκασμένης τοῖς ἰδίοις συμπάσχειν
 ἀντὶ τῶν κοινῶν καὶ τοῖς μέρεσιν ἀντὶ τῶν ὅλων.

3 ἀσφαλείας, corr. m^s

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΕΝ ΤΩΙ ΠΕΜΠΤΩΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ
ΛΟΓΟΥ

ΔΕΙΚΝΥΝΤΟΣ ΤΙΣ Η ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΙΑ
ΚΑΙ ΤΙΣ Η ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ.

5

Τὴν διαφορὰν τῶν φιλοσόφων ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Πολι-
τείας πρὸς τοὺς φιλοδόξους λαβεῖν ἐθέλων τελευτᾷ μὲν εἰς
τὸ δεῖξαι τοὺς φιλοσόφους τῶν καθόλου τὴν γνῶσιν ἀσπα-
|ζομένους, τοὺς δὲ φιλοδόξους τῶν μερικῶν· τοὺς μὲν γὰρ f. 144 v.
τὰ πολλὰ καλὰ μόνως ἐφίεσθαι μαρτυρεῖν, τοὺς δὲ τὸ 10
ἀπλῶς καλόν. ἵνα δὲ ταῦτα δείξῃ, προλαμβάνει τίς ἡ δια-
φορὰ τοῦ ἀπλῶς καλοῦ καὶ τῶν πολλῶν καλῶν· καὶ δείκνυ-
σιν, ὅτι τὸ μὲν ἔστιν ἓν, τὰ δὲ αὐτὸ τοῦτο πολλά. καὶ
πάλιν ὅτι τὸ αὐτοκαλὸν ἓν, δείκνυσιν ἀπὸ τῶν ἐναντίων.
εἰ γὰρ δύο τὰ ἐναντία, καλὸν αἰσχροῦν, ἓν ἔστιν ἐκάτερον· 15
τὰ γὰρ δύο ἑνῶν ἔστι σύννοδος. ἔδειξε δὲ ἀπὸ τῶν ἐναν-
τίων, ἐπέπερ οὐ δυνατόν τὰ ἐναντία μὴ οὐχὶ δύο λέγειν,
τὰ δὲ δύο οὐ δυνατόν μὴ οὐχὶ ἓξ ἑνῶν λέγειν. ἓν οὖν τὸ
καλὸν καὶ ἓν τὸ αἰσχροῦν, τὰ δὲ πολλὰ καλὰ καὶ πολλὰ
αἰσχροὰ αὐτὸ τοῦτο πολλά ἔστιν. οὐκ ἄρα ταῦτόν τὸ καλὸν 20
τοῖς καλοῖς ἢ τὸ αἰσχροῦν τοῖς αἰσχροῖς. ὅτι δὲ ἔστιν πολλὰ
καλὰ καὶ πολλὰ αἰσχροὰ, ἔλαβεν ἀπὸ τῆς ἐναργείας· κοινωνή-
σαντα γὰρ ταῦτα σώμασιν, ὥς φησι [p. 476^a], καὶ πράξει
πολλὰ ἐγενέσθην· ἔστι γὰρ ἐκάτερον καὶ ἐν ταῖς τῶν ψυχῶν
ἐνεργείαις καὶ ἐν ταῖς τῶν σωμάτων συστάσεσιν. εἰ δὲ 25
κοινωνήσαντα ταῦτα ἀλλήλοις πολλὰ ποιεῖ, ὁῦλον ἐκ τού-

6 cf. Pl. 474^b sqq. 8 cf. Pl. 479^e 16 ἀπὸ ex ἐπὶ m²
19 πολλὰ post καὶ im. m³ 24 γενέσθην, ἐ ss. m³ 25 cf.
Pl. l. c. τῇ δὲ τῶν πράξεων καὶ σωμάτων καὶ ἀλλήλων κοινωνίᾳ

των, ὅτι οὐκ ἔστιν χωριστὰ τῶν πολλῶν, εἵπερ κοινωνεῖ
 πῶς αὐτοῖς· ἐπεὶ καὶ σαφῶς μετέχοντα μὲν καλεῖ τὰ πολλὰ,
 μετεχόμενα δὲ τὰ εἶδη. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ἔοικεν τὰ ἐν
 τοῖς καθ' ἕκαστα λαμβάνειν· περὶ γὰρ τοι ταῦτα καὶ διέ-
 5 τριβεν ὁ Σωκράτης τὰ ὀριστὰ εἶδη, καὶ ὅ γε Ἀριστοτέλης
 φησὶν αὐτὸν ἀπὸ τῆς περὶ τοὺς ὀρισμοὺς διατριβῆς εἰς
 ἔννοιαν τῶν εἰδῶν ἀναδραμεῖν [met. M 4]. ἀλλὰ μὴν
 προῖων καθ' αὐτὰ αὐτὰ φησιν εἶναι, καὶ κατὰ τὰ αὐτὰ
 10 ἔχοντα καὶ | ὅμοια τὰ πολλὰ τοῖς εἶδεσιν· εἰ οὖν δεῖ καὶ
 ταῦτα καὶ τὰ πρότερα συμβάλειν ἀλλήλοις, πᾶν τὸ καθόλου
 λαμβάνειν αὐτὸν ρητέον, τό τε μετεχόμενον καὶ τὸ μεθεκτόν,
 καὶ ἀντιδιαβεῖν εἰκότως τοῖς πολλοῖς καὶ μερικοῖς, καὶ ἄρ-
 χεσθαι μὲν ἀπὸ τῶν μετεχομένων εἰδῶν (διὸ καὶ ἐκ τῶν
 ἐναντίων ἐπιχειρεῖ· ἔστι γὰρ ἐν τοῖς μετέχουσιν οὐ καλὸν
 15 μόνον, ἀλλὰ καὶ αἰσχροὺν διὰ τὴν τῶν μετεχόντων ἀνω-
 μαλίαν), τελευτᾶν δὲ εἰς τὰ ἀμεθέκτα τῶν εἰδῶν, ἃ δὴ
 ἔστι παντελῶς ὄντα καὶ ὡσαύτως ἔχοντα. διὸ καὶ οὐκέτι
 μεμνησθαι τοῦ αἰσχροῦ καὶ ὅλως τῶν στερήσεων· οὐ γὰρ
 εἰσιν ἐν τοῖς ἀμεθέκτοις εἶδεσιν αἱ στερήσεις τῶν εἰδῶν
 20 οὐδὲ αἱ τῶν κακῶν ὑποστάσεις· εἰ μὴ τις λέγοι τὸν νοῦν
 428 τῷ γινώσκειν τὸ καλὸν γινώσκειν καὶ τὸ αἰσχροὺν, οὐχ
 ὥς τι ὂν αὐτὸ τῶν τῇδε αἰσχροῶν, ἀλλ' ὥς ὅρον ἐπάγον
 τοῦ καλοῦ τῇ στερήσει. οὐ γὰρ πᾶσα ἔκβασις ταῦτόν ἐξει-
 σιν, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ψυχῆς, ἄλλη δὲ σώματος ἔκβασις τοῦ
 25 καλοῦ· καὶ ἡ μὲν μέχρι φθορᾶς, ἡ δὲ μέχρις ποιᾶς ζωῆς.
 εἰ οὖν ταῦτα κρατοῖ καὶ εἴη τὸ αἰσχρον ἐν τοῖς μετέχουσιν,
 τὰ ἐναντία ληπτέον, τὸ καλὸν λέγω καὶ αἰσχροὺν, καὶ τὰ ἐν

4 γὰρ m¹, γὰρ τοι m³ 6 cf. Pl. 479^e τί δὲ αὐ τοὺς αὐτὰ
 ἕκαστα θεωμένους καὶ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ὡσαύτως ὄντα; 16 τε-
 λευτᾶ¹ 18 μέμνηται b 20 cf. Parm. 141^e. 143^a
 22 αἰσχροὺν, corr. b | ἐπάγων (ω ex ο) 23 nempe <εἰς> ταύ-
 τὸν 25 an πονηρᾶς ζωῆς? 27 aut scribendum κατὰ τὰ
 pro καὶ τὰ aut del. καὶ

τοῖς ὑποκειμένοις ὄντα καὶ μαχόμενα ἀλλήλοις περὶ ταῦτόν
 ὑποκείμενον. καὶ ἔοικεν ὁ λόγος ἀπὸ τῶν προσεχῶν τοῖς
 πολλοῖς εἰδῶν ἀναβαλίνοντι ἐπὶ τὰ πορρώτερον, ἕως ἂν ἐπὶ
 τὰ ἀκρότατα ἀνέλθῃ. πλὴν κοινὰ τὰ λεγόμενα ἀπάντων,
 καὶ τῶν μετεχομένων καὶ τῶν ἀμεθέκτων. ἐπεὶ καὶ τὰ ἀμέ- 5
 θεκτα φαίης ἂν μετέχεσθαι πως, ἀλλ' ὥς μεταδιδόντα ἑαν-
 τῶν, καὶ τὰ μετεχόμενα ὄντα καὶ ὡσαύτως ἔχοντα, οὐχ ἰ. 145 v
 ὥς τὰ ἀμέθεκτα, ἀλλ' ὥς ἀΐδια καὶ αὐτά. κοινὸν οὖν πάν-
 των εἰδῶν, καὶ τῶν χωριστῶν καὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς,
 πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν πολλῶν τὸ ἐν ἑκάστων εἶναι καὶ 10
 μονογενές [εἶναι], καὶ μόνως ὃν τὸ ὡσαύτως ἔχον, ἀλλὰ
 μὴ ἄλλοτε ἄλλως. τὰ δὲ πολλὰ τούτοις ἀντιθέτως οὐ μονο-
 γενῇ, ἀλλὰ καὶ πολλὰ, οὐκ ὄντα μόνον, ἀλλὰ καὶ μὴ ὄντα,
 οὐκ ἀΐδια, ἀλλὰ καὶ φθαρτά. εἰ μὲν οὖν δύο ταῦτα ἔλεγεν
 εἶναι, τὸ μερικὸν καὶ τὴν ιδέαν, ἡναγκάζετο καὶ τὸ αἰσχροὺν 15
 ἐν τι παρὰ τὰ πολλὰ τιθεῖς ιδέαν αἰσχροῦ λέγειν· εἰ δὲ
 πᾶν εἶδος ἀντιδιαρεῖ πρὸς τὸ μερικόν, οὐδὲν ἂν λέγοι ἄλλο
 ἢ ὅτι ἐστὶν καὶ αἰσχροὺν εἶδος τι ἐν· τοῦτο δὲ οὐ πάντως
 ιδέαν εἶναι ἀναγκάζει, ἀλλ' ἐν τοῖς καθ' ἑκάστα κατὰ ἀπό-
 πτωσιν ὑποστὰν τῆς ιδέας, καὶ εἶδος [ἂν] λεγόμενον ὡς 20
 πολλοῖς κοινόν, ἢ ἐν ταῖς ψυχαῖς ὡς νόημα ὑστερογενές,
 οὐκ ἄνωθεν αὐταῖς ἐγγενόμενον, ἀλλὰ κάτωθεν. ἐξ ὧν δῆ-
 λον, ὅτι τὰ μὲν κατὰ φύσιν τριχῶς ἐστίν, πρὸ τῶν πολ-
 λῶν, ἐν τοῖς πολλοῖς, ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ παρὰ φύσιν
 διχῶς, ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. ὅτι δὲ οὐχὶ 25
 τὴν ιδέαν ἀντιδιείλεν τοῖς πολλοῖς, δῆλον· ἀτελὴς γὰρ ἂν
 ᾗν ἡ διαίρεσις, ὄντων καὶ ἄλλων παρὰ ταῦτα τῶν ἐν τοῖς
 καθ' ἑκάστα καὶ τῶν ὑστερογενῶν.

Τούτων δὲ διηρημένων δείκνυται τὸ μὲν εἶδος πάντη
 γνωστόν, τὰ δὲ πολλὰ γνωστὰ καὶ ἄγνωστα, μέσα ὄντα τοῦ 30

7 οὐχ ὡς τὰ im. add. m³ 10 καὶ μον. εἶναι im. add.
 m¹, εἶναι exp. m³ 11 post εἶναι m³ add. τὸ ὃν ἑκάστον εἶναι
 20 ἂν exp. m¹

ὄντος καὶ μὴ ὄντος (γιγνόμενα γάρ), ἡ δὲ γένεσις μέση
 τούτων· τὰ δὲ εἶδη ἀγένητα· ἀλτὶς γάρ. εἰ οὖν τὰ τρία
 διέστηκεν, ὄν γένεσις μὴ ὄν, καὶ τὰ μὲν ἄκρα ἀσύναπτα,
 4 τὸ δὲ μέσον ἀμφοῖν μετέχον, ὄντος καὶ μὴ ὄντος, ἔπεται
 f. 146 r. | ἰδεῖν, ἐπειδὴ τὸ ὄν γνωστὸν καὶ τὸ μὴ ὄν ἄγνωστον
 (ταῦτα γὰρ κατεσκεύασεν), τὸ μέσον πῶς ἔχει· καὶ δείκνυ-
 σιν, ὅτι καὶ τοῦτο γνωστὸν ἅμα καὶ ἄγνωστον. εἴτα δείξας
 τὴν ὡς ἀληθῶς γνωσιν οὐ μετέχουσιν τοῦ ἐναντίου (οὐδὲ
 γὰρ ἄλλο τι τοῦ ἐναντίου ἀναπύμπλαται τῶν εἰλικρινῶς ὄν-
 10 τιν, οἷον μέλανος τὸ λευκόν, ἢ τοῦ ψυχροῦ τὸ θερμόν, ἢ
 ταῦτα ἐκείνων) δείκνυσιν τὴν δόξαν ἐτέραν τῆς ὡς ἀληθῶς
 γνώσεως. ἀμαρτάνει γάρ, ἢ δὲ ἀναμάρτητος, εἴπερ ἀγνοίας
 καθαρεύει· γνωστικῆς γὰρ δυνάμεως ἀμαρτὰς ἢ ἀγνοια.
 εἰ δὲ δόξα τῆς ὄντως γνώσεως ἐτέρα, γνωσις δὲ τις ὅμως
 15 (τοῦτο δὲ ἔλαβεν, διότι πᾶς ὁ δοξάζων γινώσκει τι), εἴη
 ἂν ἐτέρα καὶ ἀγνοίας. ἢ οὖν πρὸ ἀμφοῖν ἔστιν ἢ μετὰ
 ἄμφω, ἐτέρα οὖσα αὐτῶν, ἢ μέση. ἀλλὰ μὴν οὐ πρὸ ἀμφοῖν
 (οὐ γὰρ ἂν μετεῖχεν ἀγνοίας, ἥς ἢ γνωσις ἄδεκτος) οὐδὲ
 μετὰ ἄμφω (οὐ γὰρ ἂν πῇ μετεῖχεν γνώσεως, ἥς ἢ ἀγνοια
 20 ἄδεκτος), ἐν μέσῳ ἄρα ἀμφοῖν. εἰ οὖν ἡ γνωσις τῶν εἰδῶν
 ἔστιν ἃ δὴ ὄντα ἐστίν, ἢ δὲ ἀγνοια τοῦ μὴ ὄντος, ἢ δόξα
 τῶν γενητῶν ἔστιν. λεγέσθω τοίνυν οὕτως. τὰ πολλὰ καλὰ
 γενητά· τὰ γενητὰ μεταξὺ ὄντος καὶ μὴ ὄντος· τὰ μεταξὺ
 ὄντος καὶ μὴ ὄντος δοξαστά· τὰ ἄρα πολλὰ καλὰ δοξαστά.
 25 καὶ πάλιν· τὰ εἶδη μόνως ἐστίν ὄντα· τὰ μόνως ὄντα μό-
 νως γνωστά· τὰ εἶδη ἄρα μόνως γνωστά. τὸ μηδαμῶς ὄν
 οὐδαμῶς ἔν ἐστιν· πᾶν τὸ γνωστὸν ἔν γέ τί ἐστιν, εἴπερ ὁ
 γινώσκων ἔν γέ τι γινώσκει· τὸ ἄρα μηδαμῶς ὄν οὐκ ἔστι
 γινώσκειν. Τούτων δεδειγμένων δείκνυται τὰ προκείμενα
 30 οὕτως. οἱ φιλόσοφοι τὰ εἶδη γινώσκειν ἐφίενται· οἱ τὰ

14 εἰ b] ἢ | ὅλωσ 15 cf. Pl. 478^b οὐχ ὁ δοξάζων ἐπὶ τὸ
 φέρει τὴν δόξαν; 21 δὴ] δηλὰ 23 ὄντος καὶ μὴ ὄντος· τὰ
 μεταξὺ im. m⁸

εἶδη γινώσκειν ἐφιέμενοι | γνώσεώς εἰσιν φίλοι· δῆλον f. 146 v.
 τὸ συναγόμενον. πάλιν· οἱ πολλοὶ τὰ καθ' ἕκαστα μανθάνειν
 ἐθέλουσιν· οἱ τὰ καθ' ἕκαστα μανθάνειν ἐθέλοντες τὰ
 δοξαστὰ μανθάνειν ἐθέλουσιν· οἱ τὰ δοξαστὰ μανθάνειν
 ἐθέλοντες φιλόδοξοι· οἱ ἄρα πολλοὶ φιλόδοξοι. καὶ τρίτον· 5
 οἱ πολλοὶ φιλόδοξοι· οἱ φιλόσοφοι οὐ φιλόδοξοι· οἱ ἄρα
 πολλοὶ οὐ φιλόσοφοι. τοῦτο δ' ἦν τὸ ζητούμενον. Ἐν δὲ
 τούτοις τοσοῦτον μόνον ἐπιστάσεως ἄξιον, ὅτι τοὺς πολλοὺς
 καταλέγων ἐν τούτοις ἔθετο καὶ τοὺς τεχνικοὺς καὶ τοὺς
 πρακτικούς, οὗτοι δέ που καὶ εἰδῶν ἔχουσιν γνῶσιν, ἀφ' 10
 ὧν τεχνιτεύουσιν ἢ πράττουσιν. δεῖ δὲ συννοεῖν, ὅτι καὶ
 οὗτοι τὴν τῶν εἰδῶν ἐπίσκεψιν διὰ τὰ καθ' ἕκαστα προβέ-
 βληνται, καὶ σκοπὸς αὐτοῖς οὐχ ἡ τῶν εἰδῶν αὐτῶν γνῶσις,
 ἀλλ' ἡ τῶν τεχνητῶν καὶ τῶν πρακτῶν, δι' ἃ τὰ εἶδη καὶ
 ὁπωσοῦν προεγνωοῦσιν. πολλοῦ δὲ οὖν δέουσιν καὶ οὗτοι 15
 φιλοσοφεῖν, οὐκ ἀναχωροῦντες ἀπὸ τῶν μερικῶν, ἀλλὰ κυπτά-
 ζοντες περὶ αὐτὰ καὶ οὐ διὰ τὰ εἶδη τὰ εἶδη σκοποῦντες.
 ὥστε εἰκότως ὁ Σωκράτης καὶ τούτων διώρισε τοὺς φιλο-
 σόφους, οἱ καὶ ἀναβαίνουσιν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ
 εἶδη καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἴστανται μόνοις, ἀλλ' ἐπ' αὐτὰς 20
 χωροῦσι τὰς νοητὰς αἰτίας καὶ χωριστὰς τῶν εἰδῶν. ταῦτα
 μὲν δὲ περὶ τούτων ἂν τις ἐπιστήσας διορίσαιτο δεόντως.

Ἐπειδὴ δὲ δόξαν καὶ γνῶσιν ἀπ' ἀλλήλων αὐτὸς διώ-
 ρισεν, ἄξιον ἰδεῖν, τίνα ἑκατέραν ἐν τῷ λόγῳ τῷδε παρα-
 α λαμβάνει. λέγεται μὲν οὖν δόξα παρ' αὐτῷ καὶ τὸ συμπέρασμα 25
 τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας, ὡς ἐν Σοφιστῇ [p. 263° sqq.]
 φησιν, ὅταν λέγῃ | διάλογον μὲν αὐτῆς πρὸς ἑαυτὴν τῆς f. 147 r.
 ψυχῆς εἶναι τὴν διάνοιαν, διανοίας δὲ ἀποτελεῦν τὴν
 β δόξαν, μίαν κρῖσιν οὖσαν ὧν ἐκείνη συλλελόγισται. λέγεται
 δὲ καὶ ἡ ἄνευ αἰτίας γνῶσις τῆς ψυχῆς εἶναι παρ' αὐτῷ 30

10 cf. Pl. 475°
 29 ἐκείνησ

14 δι' ἃ Raderm. Wendl.] διὰ

δόξα, καθάπερ ἐν τῷ Μένωνι διώρισεν [p. 98^a], ἐπιστή-
 μην μὲν εἶναι γινῶσιν δεθεῖσαν αἰτίας λογισμῶ, δόξαν δὲ
 τὴν ἄνευ αἰτίας τῶν αὐτῶν γινῶσιν. λέγεται δὲ καὶ ἡ τῶν γ
 αἰσθητῶν γινῶσις παρ' αὐτῷ δόξα τῆς ἐπιστήμης τῶν νοη-
 5 τῶν οὔσης, ὡς ἐν Τιμαίῳ [p. 37^b] παραδέδοται, ὅταν μὲν
 ἡ περὶ τὰ ὄντα ἡ γινῶσις, νοῦν <καὶ> ἐπιστήμην ἀποτε-
 λείσθαι ἐξ ἀνάγκης, ὅταν δὲ περὶ τὰ αἰσθητά, δόξας καὶ
 424 πίστεις. Τούτων δὲ οὕτως ἐν ἄλλοις αὐτῷ περὶ δόξης καὶ
 ἐπιστήμης διωρισμένων ἐνταῦθα τὰ πάντα διελὼν εἰς τὰ
 10 εἶδη καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῖς μὲν εἰδῶσιν ἀποδίδωσι τὴν
 ἐπιστήμην καὶ καλεῖ γινῶσιν αὐτὴν ὡς ἀκίβδηλον οὔσαν καὶ
 τοῦ ἐναντίου ἄδεκτον (καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον κα-
 θαρὸν τὸ μὴ ἀναπεπλησμένον τοῦ ἐναντίου· λευκὸν γοῦν
 ὄντως εἶναι τοιοῦτόν φαμεν, ὃ μὴ μέτεστι μέλανος), τοῖς
 15 δὲ πολλοῖς καὶ καθ' ἕκαστα, περὶ ἃ πλανῶνται οἱ μὴ φιλό-
 σοφοι, τὴν δόξαν· ταῦτα γὰρ εἰ καὶ ὡς αἰσθητὰ γινώσκεται
 διὰ τῶν αἰσθήσεων, ἀλλ' ἡ λογικὴ γινῶσις αὐτῶν γίγνεται
 διὰ δόξης, καὶ ἔστι δοξαστὰ κυρίως, ὥσπερ τὰ καθόλου
 ἐπιστητά· τούτων γάρ εἰσιν αἱ ἐπιστήμαι, τῶν δὲ καθ' ἕκαστα
 20 λαβεῖν ἐπιστήμην ἀδύνατον. οὕτω δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης
 ἐν τοῖς ἀποδεικτικοῖς [anal. post. I 33. 88^b 30] τῶν
 f. 147^v μὲν ἀναγκάειν εἶπεν εἶναι τὴν ἐπιστήμην, | τῶν δὲ ἐν-
 δεχομένων καὶ ἄλλως ἔχειν τὴν δόξαν· οὐδὲν ἄλλο λέγων ἢ
 ὃ φησιν ἐν τούτοις ὁ Σωκράτης, πλανητὰ μὲν τὰ δοξαστὰ
 25 καλῶν, κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ ἔχοντα τὰ καθόλου καὶ ἐπιστητά.
 τὰ μὲν οὖν ὑπὸ σελήνην, ἐν οἷς τὸ εἶδος ἐν πολλοῖς ἐστίν,
 ἐναργῶς τὰ πολλὰ δείκνυσιν ἐνδεχομένως ὄντα, τὰ δὲ οὐ-
 ράνια μοναδικὰ ὄντα δόξειεν ἂν μηδὲ τὸ εἶδος ἔχειν τὸ
 μετεχόμενον διάφορον τοῦ μερικοῦ καὶ μετέχοντος. πλὴν καὶ

6 καὶ add. b 9 εἰς τὰ im add. m^s 14 fort. <τὸ>
 τοιοῦτον 17 αἰσθήσεων] αἰσθητῶν 24 cf. Pl. 479^d τῇ με-
 ταξὺ δυνάμει τὸ μεταξὺ πλανητῶν ἀλισκόμενον et 484^b 28 μη-
 δὲν, corr. b 29 διαφέρον m^s

ἐν ἐκείνοις ὁ τῆς ἐπιστήμης λόγος εὐρίσκει τὴν ἑκατέρου
 διαφοράν· τὸ μὲν γὰρ εἶδος τῆς ἐν αὐτοῖς ὑπάρξεως ἐστώ-
 σης αἰτίον ἐστίν, τὸ δὲ μερικὸν ἰδίωμα τῆς μεταβολῆς. τὸ
 γὰρ κινεῖσθαι καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχειν ὑπάρχει καὶ ἐκείνοις ὡς
 μερικοῖς. διὸ καὶ ὁ Τίμαιος ἔλεγεν πᾶν τὸ γενητὸν εἶναι 5
 δοξαστόν· ἢ γὰρ γενητὸν, τοιοῦτόν ἐστιν, εἴτε κατ' οὐσίαν
 ἔχοι τὸ γενητὸν εἴτε κατ' ἐνέργειαν. ὥστε καὶ ἢ τι τῶν
 οὐρανίων ὡς μερικὸν εἶναι ὡσαύτως ἔχον, διὰ τὴν πρὸς τὸ
 εἶδος σύμβασιν τοῦτο πέπονθεν, οὐδὲν διαφέρειν τοῦ εἶδους
 δοκοῦν, ἵνα καὶ ἐνταῦθα τὰ πρῶτα τῶν πρὸ αὐτῶν ἔχοι 10
 μορφήν. λέγω δὲ τῶν μερικῶν πρῶτα ὄντα τὰ ἐν οὐρανῷ
 τῶν εἰδῶν ἔχειν τὸν τύπον αἰεὶ ὡσαύτως ὄντα, φέροντα δὲ
 ὁμῶς καὶ τῆς τῶν μερικῶν ιδιότητος γνώρισμα τὴν κατὰ
 τόπον μεταβολήν. οὐ γὰρ τὸ εἶδος ἐστίν ἐν τόπῳ (πᾶν
 γὰρ εἶδος ἀσώματον), ἀλλὰ τὸ μερικὸν σωματικὸν ὃν καὶ 15
 τοῦ εἶδους σωματικῶς μετέχον. μὴ γὰρ οὐδὲ ἄλλο τι ἢ
 τοιοῦτον μερικὸν ἢ τὸ σῶμα μεριστόν ὃν, καὶ πᾶν εἶδος
 γίνηται μερικὸν | σωματικὸν γενόμενον· ἐν ὅσῳ δὲ ἔξω f. 148 r.
 σώματος ἐστίν ἀσώματον ὃν μόνως, εἶδος ἐστίν μόνως· διὸ
 καὶ πάντα τὰ χωριστὰ σωμάτων εἶδει διέστηκεν ἀλλήλων. 20

Τὴν μὲν οὖν δόξαν καὶ τὴν ἐπιστήμην τοιαύτην ἑκα-
 τέραν δεῖ θεωρεῖν. ἐπειδὴ δὲ ἀρχόμενος τοῦ περὶ αὐτῶν
 σκέμματος δύο πεποιήται ἐρωτήσεις, ἄξιόν τι καὶ περὶ τού-
 των φάναι. τὴν μὲν οὖν προτέραν τοιαύτην πεποιήται, εἰ
 πᾶς ὁ γινώσκων τί γινώσκει ἢ οὐδέν· ἀντίφασις γὰρ τὸ 25
 τίς καὶ τὸ οὐδεὶς, ὡς τὸ πᾶς καὶ τὸ οὐ πᾶς. λαβὼν δὲ
 ὅτι γινώσκει τί πᾶς ὁ γινώσκων, ἠρώτησεν πάλιν δευτέραν
 ἐρώτησιν, εἰ ὁ τί γινώσκων ὃν γινώσκει ἢ καὶ μὴ ὄν, ὡς
 διαφέρουσιν αὐτὴν τῆς πρὸ αὐτῆς ποιησάμενος τὴν ἐρώ-
 τησιν. οὐ γὰρ ἂν εἰ τὸ τί καὶ τὸ ὃν αὐτὸν ἦν, καὶ τὸ 30

5 cf. p. 263, 5 7 ἔχει b 9 πέπονθεν potius quam
 εἶναι ab ὥστε pendet; certe aliquid turbatum 16 ἢ] ἢ
 (spir. ir.) 20 εἶδη b 24 Pl. 476^e 27 Pl. 477^a

οὐδὲν καὶ τὸ μὴ ὄν, εἶχεν λόγον ἐρωτᾶν, εἰ δὲ τί γινώσκων
 ἢ ὄν ἢ μὴ ὄν γινώσκει. ταῦτόν γάρ ἦν ταῦτα ἐρωτᾶν καὶ
 εἰ δὲ τί γινώσκων γινώσκει τί ἢ οὐδέν. ἂ δὴ πάντως
 ἄτοπα. τούτων δὲ διαφερόντων ἄλλο τὸ μὴ ὄν καὶ τὸ οὐδέν.
 5 καὶ δῆλον ὅτι τὸ οὐδέν πάντως καὶ μὴ ὄν, οὐ μέντοι ἔμ-
 παλιν· εἴη γὰρ ἂν πάλιν τὸ οὐδέν καὶ μὴ ὄν ταυτόν, εἰ
 ἀντιστρέφοιεν ἀλλήλοις. εἰλήφθω τοίνυν τοῦτο, ὅπερ ἀπο-
 φάσκει τὸ οὐδέν, λέγω δὴ τὸ ἔν· τοῦτο οὖν οὐδέν μὲν εἰ-
 πεῖν ἀδύνατον, ἐπειδὴ τὸ οὐδέν ἀποφάσκει καὶ αὐτὸ τὸ ἔν.
 10 ἐπειδὴ δὲ ἀντίκειται τὸ ἔν καὶ τὸ οὐδέν καὶ τὸ ὄν πρὸς τὸ
 μὴ ὄν, ἐπὶ πλέον δὲ τὸ μὴ ὄν τοῦ οὐθενός, ἀνάπαλιν δὴ-
 που τὸ ἔν ἐπὶ πλέον τοῦ ὄντος. δέδεικται γὰρ τοῦτο ἐν
 τοῖς προτέροις ἀναλυτικοῖς. εἴ τι ἄρα ὄν ἐστίν, μετέχει
 f. 148 v. | ἐνός, οὐ μέντοι εἴ τι ἔν, μετέχει ὄντος· ἡŷρηται γοῦν
 15 τοῦτο ἔν, ὃ μὴ ἔστιν ὄν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἡμεῖς ἐπιέσαμεν·
 ὁ δὲ Γλαύκων εἶπεν [p. 477^a] πάντα τὸν γινώσκοντα ὄν
 γινώσκειν, οὐκ ὦν ἱκανὸς συνορᾶν ὅτι ἐστίν τι ἔν μὴ ὄν
 μέν, ἔσχατον δὲ μάθημα τῶν τὰ ὄντα γινωσκόντων, οἷον
 εἶναι τὸ ἀγαθὸν φησιν ὁ Σωκράτης. ὅθεν καὶ ἐν τοῖς ἐπο-
 20 μένοις λόγοις εἰπόντος τοῦ Σωκράτους τὰγαθὸν πρὸ οὐσίας
 ὑπεστάναι καὶ αὐτὸ παράγειν τὸ ὄν, "Ἀπολλων, ἔφη ὁ
 Γλαύκων, δαιμονίας ὑπερβολῆς [VI 509^c], εἰς τὸ ὑπερ-
 οὔσιον ἐνατενίσαι μὴ δυνηθεῖς· καὶ κατέγνω τοῦ θαύματος
 ὁ Σωκράτης μάλα γελοίως τοῦτο εἰπὼν ἀπορροῦσαι τὸν
 25 Γλαύκωνα, καὶ πολλὰ φησιν τῶν δοκούντων αὐτῷ περὶ
 ἐκείνου σιωπήσεσθαι. λαβὼν δ' οὖν, ὅτι πᾶς ὁ γινώσκων
 ὄν γινώσκει (τὸ γὰρ μὴ ὄν ὡς τὸ μηδαμῶς ὄν οὐκ εἶναι
 γινώσκειν) ἐκ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ Γλαύκωνος μὴ δυνη-
 θέντος τὸ μὴ ὄν διελεῖν ὁσαυτὸς λέγεται, μόνον δὲ μὴ ὄν
 30 οἰηθέντος εἶναι τὸ μηδὲ μῶς ὄν, δείκνυσιν τῷ μὲν ὄντι τὴν

9 ἔν m^g] οὐδέν m¹ 15 τοῦτο] an τοιοῦτον? 23 ἀτενί-
 σαι, corr. m^g

γνωσιν, τῷ δὲ μὴ ὄντι συνεξευγμένην τὴν ἄγνοιαν. τούτων
 δὲ πάντῃ διεστώτων δέλξας καὶ τὸ μέσον τοῦ ὄντος καὶ μὴ
 ὄντος ὑφεστὸς γνωστὸν ἅμα φησὶν αὐτὸ καὶ ἄγνωστον, καὶ
 δύναμιν ἐπ' αὐτῷ γνωστικὴν εἶναι τὴν δοξαστικὴν, ἑτέραν
 οὖσαν τῆς ἐπιστημονικῆς. ἐπειδὴ δὲ ἀναγκαῖον ἦν αὐτὸν 5
 εἰπεῖν, τῷ διορίζει τὰς ἑκατέρας δυνάμεις καὶ πῶς αὗται
 δυνάμεις εἰσὶν, τοῦτο μὲν ὡς ὁμολογούμενον προεῖληφεν,
 ἐκεῖνο δὲ κανονίζει μόνον. ὅτι μὲν οὖν τὴν δόξαν καὶ τὴν
 ἐπιστήμην χρὴ τιθέναι ὡς δυνάμεις, μάθοιμεν ἂν διε- 1.149r.
 λόντες τὰ πάντα εἰς οὐσίας εἰς δυνάμεις εἰς κινήσεις, καὶ 10
 τὰς μὲν οὐσίας εἰς ἀσωμάτους ἢ σωματικές, τὰς δὲ δυνά-
 μεις εἰς ποιητικές ἢ παθητικές, τὰς δὲ κινήσεις εἰς χρο-
 νικὰς ἢ αἰωνίας. τούτων γὰρ διηρημένων οὔτε οὐσίας
 δυνατὸν φάναι τὰς γνώσεις καὶ δόξας (ἐν ἄλλῳ γὰρ εἰσιν)
 οὔτε ἐνεργείας (ἀπ' αὐτῶν γὰρ αἱ ἐνέργειαι, λέγω δὴ τὸ 15
 γινῶναι καὶ δοξάσαι), δυνάμεις ἄρα εἰσὶν. εἰ δὲ ὀρθῶς αὐ-
 τὸς εἶπεν δυνάμεις εἶναι γένος τι τῶν ὄντων [p.477^c],
 οὐ πᾶν τὸ ὄν δύναμις· καὶ ἔχοις ἂν διὰ τούτου τὸν ἐν τῷ
 Σοφιστῇ [p. 247^c] γεγραμμένον ὅρον τοῦ ὄντος ἐλέγχειν, 19
 ὅς φησιν τὸ ὄν τὴν δύναμιν ὀρίζειν, ὡς οὐκ ὄντα Πλάτω-425
 νικόν, ὥσπερ καὶ ἐκεῖ διέσφεν αὐτὸν προῖων ὁ Ἐλεάτης
 ξένος. δεῖ δὲ καὶ τῷ εἶδει προσέχειν τῆς ἐρμηνείας, ὅπως
 εἶπεν ἀδιορίστως δυνάμεις εἶναι γένος τι τῶν ὄντων ἀλλ'
 οὐχὶ τὰς δυνάμεις οὐδὲ δὴ πάσας δυνάμεις· ὥστ' εἴ τινές
 εἰσιν ὑπερούσιοι δυνάμεις, οὐδὲν πρὸς ταύτας ὁ παρὼν λό- 25
 γος, οὐδὲ εἰ τὴν ὕλην δυνάμεις ἔχειν λέγοι πρὸς τὸ ὄν
 αὐτὴν καὶ τὴν γένεσιν ἀντιτιθεῖς· τριχῶς γὰρ ἡ δύναμις,
 προούσιος οὐσιώδης ἀνούσιος. ὅτι δὲ χρὴ διορίζειν τὰς δυνά-
 μεις οὕτως, ὡς αὐτὸς διώρισεν, ἐφ' ᾧ τέτακται ἐκάστη καὶ ὃ
 ἀπεργάζεται λαμβάνοντας δῆλον. ἀπὸ γὰρ τῶν ἐνεργημάτων 30
 διαφύρων φαινομένων καὶ ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων, περὶ ἃ τα

ἐνεργήματα, διεσταλμένων κάκεινας διαιρούμεθα καὶ ἐτέρας
λέγομεν. δημοῖ δὲ τὸ μὲν ἐφ' ᾧ τέτακται πρὸς ὃ ὡς
f. 149 v. ὑποκείμενον τέτακται, τὸ δὲ ὃ ἀπεργάζεται τὴν ἐνέρ-
γειαν τὴν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὑποκείμενον. οἷον ἡ ἐπιστήμη
5 δύναμις ἐστὶν ἐπὶ τῷ ὄντι τεταγμένη, καὶ ἡ δόξα ἐπὶ τῷ
πῇ μὲν ὄντι, πῇ δὲ μὴ ὄντι· ἀπεργάζεται δὲ ἡ μὲν γνω-
στικούς ἡμᾶς τοῦ ὄντος, ἡ δὲ δοξαστικούς τοῦ πῇ μὲν
ὄντος, πῇ δὲ μὴ ὄντος· οὐ γὰρ δημοῖ τὸ ἐφ' ᾧ τέτακται
τὸ αὐτῇ ὑποκείμενον, ἀλλὰ τὸ τῇ ἐνεργείᾳ αὐτῆς ὑποβεβλη-
10 μένον. δηλον δὲ αὐτὸ καὶ ὅτι εἰ τέτακται ἡ δύναμις, οὐκ
ἂν εἴη πρῶτον, ἀλλὰ πρὸ αὐτῆς τὸ τάττον αὐτὴν ἐστίν·
καὶ εἰ ἀπεργάζεται τι, οὐκ ἂν εἴη ἔσχατον, ἀλλὰ μετ' αὐτὴν
ὃ ἀπεργάζεται· τῶν μέσων ἄρα ἡ δύναμις. εἰ δὲ τοῦτο,
δηλον ὅτι πᾶσα δύναμις ἐνὸς αἰτία καὶ ἐν ἀποτελεῖ κατὰ
15 τοῦτον τὸν λόγον· εἰ γὰρ πλείω ἐνός, οὐκ ἐτι δυνατόν ἐκ
τῶν ἐνεργουμένων διαφερόντων ἢ τῶν αὐτῶν ὄντων ἐτέρας
τὰς δυνάμεις λέγειν ἢ τὰς αὐτὰς τὰς τούτων αἰτίας. ὥστε
μία δύναμις ἐνός ἐστὶν ἔργου ὃ ἀπεργάζεται· καὶ ἡ αὐτὴ
πλείω δοκῇ ποιεῖν, ἢ ἐκεῖνα ἐστὶν ὅπῃ ἔν, ἢ ἡ δύναμις
20 ἐστὶν ὅπῃ μία οὕσα οὐ μία ἐστίν. εἰ δὲ πᾶσα δύναμις
ἀχρώματος ἐστὶ καὶ ἀσχημάτιστος (δυνάμεως γὰρ φησιν
[p. 477^c] μήτε σχῆμα μήτε χρῶμα ὀρεῖν), δηλον ὅτι πᾶσα
δύναμις ἀσώματος ἐστὶν κατ' αὐτόν· πᾶν γὰρ σῶμα πεπε-
ρασμένον σχήματος μετέχει πάντως. καὶ διὰ τοῦτο ἀληθὲς
25 καὶ ὅπερ ὁ Πλωτῖνός φησιν [IV 7, 8], τὸ καὶ ἐν μεγά-
λοις σώμασιν εἶναι δυνάμεις οὐ μεγάλας καὶ ἐν σμικροῖς
οὐ σμικράς, τῶν ὄγκων οὐ προστιθέντων ταῖς δυνάμεσιν
ἢ ἐλαττούντων αὐτάς. τοῦτό τε οἶν λάβωμεν περὶ δυνά-
f. 150 r. μεως καὶ ὅπερ ἐν Νόμοις φησίν, ὅτι αἱ μὲν γνω-
30 καὶ δυνάμεις ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν αἱ τὰ ἐλάσσονα γινώ-

17 τὰς ante τούτων ins. m² aut m³ 19 post ὅπῃ μὴ
ss. m² (debebat μὴ ἐν ὄντι ἐν ἐστίν) 24 an <ὄν> σχήματος?

σκοῦσαι καὶ τὰ μείζονα γινώσκουσιν, ὥς ἐπὶ τῶν νοητῶν
αἱ τὰ μείζονα καὶ τὰ ἐλάσσονα, αἱ δὲ κινήτικαὶ αἱ τὰ
μείζω κινεῖσθαι καὶ τὰ ἐλάσσονα κινεῖσιν, οὐκ ἀνάπαλιν,
ὥσπερ αἱ παθητικαὶ αἱ ὑπὸ τῶν ἐλασσόνων κινούμεναι καὶ
5 ὑπὸ τῶν μειζόνων κινεῖνται, ἀλλ' οὐκ ἔμπαλιν. τούτων
δὲ φανερῶν ὄντων δῆλον, ὅτι δόξαν καὶ γινώσκειν χρὴ δια-
κρίνειν· ἐφ' ἑτέροις γὰρ τετάχεται, εἴπερ τὸ γνωστὸν καὶ
τὸ δοξαστὸν ἑτέρα ἀλλήλων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ
ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ ΔΕΙΚΝΥΝΤΟΣ ΤΙ ΠΟΤΕ
ΕΣΤΙΝ ΤΑΓΑΘΟΝ.

Τοὺς γνησίως φιλομαθεῖς καὶ φιλοσόφους οὐ πλαστῶς
5 ὁ Σωκράτης ἄρχοντας τῆς ἀρίστης πολιτείας καθιστὰς καὶ
ἀξιῶν θεωροὺς εἶναι τῶν ὅλων, οἷς καὶ τὰ διοικούμενα ὑπ'
αὐτῶν ἀφομοιοῖ, καὶ τὸ πάντων ἔσχατον αὐτοὺς μάθημα
γιννώσκειν μάλιστα πάντων τιθέμενος, ὅτι ποτέ ἐστιν τοῦτο,
τῶν κοινωνούντων αὐτῷ τοῦ λόγου ζητησάντων, τί ποτε λέγει
10 τοῦτο καὶ αἰνίσσεται τῶν μαθημάτων ἀπάντων τὸ ἔσχατον,
πολλάκις μὲν αὐτοὺς ἤδη καὶ πρότερον ἀκηκοέναι φησίν,
ὥς ἄρα τοῦτό ἐστιν τὸ ἀγαθόν, οὗ πάντα ἐφίεται. καὶ
γὰρ οὐδὲ ὅποι τις τρέψῃ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν [ἔχει] τού-
του τοῦ ἀξιώματος ἀμελήσας, ἔστιν φάναι. τί δὲ ἄρα ἐστὶν
15 τἀγαθόν, ἐπαγγέλλεται δηλώσειν, καὶ ἐπαγγελιάμενος τότε
μὲν ὥς περὶ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγαθοῦ ποιεῖσθαι φαίνεται τὸν
λόγον, ὁπότεν ζητῇ, πρότερον αὐτὸ δεῖ λέγειν ἡδονὴν ἢ
φρόνησιν ἢ μηδέτερον τούτων (ὃ δὴ καὶ ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ
f. 150^v. [p. 20° sqq.] Σωκράτης ἐξήγησέν τε καὶ διήρθρωσεν, | ἀπο-
20 δείξας ὥς οὔτε ἡδονὴ τὸ ἀγαθὸν ἡμῶν ἐστὶν οὔτε νοῦς, ἢ
μὲν ἄνους οὔσα καὶ ληφθεῖσα παντελῶς, ὃ δὲ ἀνήδονος
καὶ οὔτος παντελῶς), τότε δὲ ὥς περὶ τοῦ εἶδους τῶν ἀγα-
θῶν πάντων, ὅπερ εἶωθεν ἐπονομάζειν αὐτοαγαθὸν καὶ
σύστοιχον λέγειν τῷ αὐτοδικαίῳ καὶ τῷ αὐτοκαλῷ (καθάπερ

6 cf. Pl. VI 500^c IX 592^b 7 ἀφομοιοῦν | cf. Pl. VI 504^d

13 malui delere ἔχει quam scribere τρέψαι 16 cf. Pl.

505^b 22 cf. Pl. 506^d?

καὶ ἐν τῷ Φαίδωνι [p. 65^a] τὰ τρία συνάπτων ἠρώτησεν, εἴ φησιν ὁ Σιμμίας εἶναι τι δικαίου εἶδος καὶ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ· καὶ ἐν Παρμενίδῃ [p. 130^b] τὸν αὐτὸν τρόπον, εἰ οἴεται τούτων ἕκαστον ὁ Σωκράτης εἶδος εἶναι καθ' αὐτὸ τῶν πολλῶν ἕτερον, ἠρώτηται παρὰ τοῦ καθηγεμόνος καὶ 5 ὁμολόγησεν), τότε δὲ ὡς περὶ ἄλλου τινός, οὔτε ἐν ἡμῖν ὄντος οὔτε εἰδητικὴν ἔχοντος οὐσίαν οὐδ' ὅλως οὐσίαν, ἀλλ' ἐπέκεινα, καθάπερ φησὶν, τοῦ εἶναι καὶ οὐσίας ὑπάρχοντος· τοῦτο γὰρ οὔτε τῷ ἐν ἡμῖν ἐστὶν ταῦτόν, ἐν τῷ νοητῷ τόπῳ βασιλεύειν λεγόμενον, οὐ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγαθοῦ 10 μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν ὑπὸ τὸ νοητὸν τεταγμένων, οὔτε τῷ εἶδει τῶν ἀγαθῶν, ὃ ἐστὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ καλῷ σύστοιχον. διττῶν γὰρ ὄντων τῶν εἰδῶν, καὶ μόνως τῶν μὲν τὰς ὑπάρξεις τῶν εἰδοποιουμένων ἀφορίζοντων, τῶν δὲ τὰς τελειώσεις, τὸ μὲν τῆς οὐσίας γένος καὶ ταύτου καὶ ἑτέρου 15 καὶ ζώου δὲ καὶ ἵππου καὶ ἀνθρώπου καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον εἶδος ὑπάρξεων ἐστὶν ἀφοριστικὰ καὶ ὑποκειμένων, τὸ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ δικαίου καὶ εἰ τι ἀρετῆς εἶδος, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῆς ὑγείας καὶ ἰσχύος καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον, τελειωτικὰ τῶν ὑποστάσεων ἐστὶν. καὶ τῶν μὲν ἢ 20 οὐσία πάντων ἡγεῖται, τῶν δὲ τὸ ἀγαθόν· πᾶν γὰρ τὸ ὄν οὐσίας ἀνάγκη | μετέχειν, ὡς αὐτός φησιν, καὶ πᾶν τὸ f. 151 r. σωστικόν τινος καὶ τέλειον ποιοῦν ἢ φυλάσσειν ἀγαθόν 426 ὑπάρχει, ὡς καὶ τοῦτο δοκεῖ τῷ Σωκράτει [X 608^e]. δύο δὲ τούτων ἡγουμένῳ, τῆς μὲν τῶν ὑπαρκτικῶν εἰδῶν, τοῦ 25 δὲ τῶν τελειωτικῶν, ἀνάγκη θάτερον ὑπὸ θάτερον εἶναι, λέγω δὴ τὸ ἀγαθὸν τὸ τῶν τελειότητων τὴν συστοιχίαν εἰληχρὸς ὑπὸ τὴν οὐσίαν τὴν τῶν ὑπαρκτικῶν αἰτίαν, εἴπερ ὄν ἐστὶν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ὄν. ἢ γὰρ τῇ οὐσίᾳ ταῦτόν ἐστιν ἢ ἕτερον παρὰ τὴν οὐσίαν, ἣν γένος ἐδείκνυ 30 τοῦ ὄντος ὁ Ἐλεάτης ξένος. καὶ εἰ μὲν τῇ οὐσίᾳ ταῦτόν,

6 cf. maxime Pl. 509^b9 τῷ prius b] τῶν | cf. Pl. 508^c

13 sanumne μόνως?

31 cf. Pl. Soph. 248^a sqq.

ἄτοπον· οὐ γὰρ ταῦτόν τὸ εἶναι καὶ τὸ εὔ εἶναι· εἰ δὲ
 ἕτερόν τι τῆς οὐσίας, ἀνάγκη μετέχειν αὐτὸ τῆς οὐσίας·
 ἐκείνη γὰρ πάντων γένος τῶν εἰδῶν. εἰ δὲ τὰ γένη πρεσβύ-
 5 τερὰ τῶν εἰδῶν, οὐκ ἂν εἴη τοῦτο τὸ ἀγαθὸν βασιλεύον
 τῶν νοητῶν, ἀλλὰ ἐκεῖνο, ὃφ' ὃ καὶ τοῦτο τέτακται καὶ
 εἶδος ἅπαν, τὸ ὄν, ὅπερ ἐστίν, καὶ τῶν ἄλλων γενῶν τοῦ
 ὄντος ἡγεμονοῦν. ὅταν ἄρα τὸ ἀγαθὸν βασιλεύειν λέγῃ τῶν
 νοητῶν ἐκ τῆς περὶ τὸν ἥλιον ἀναλογίας ὁρμώμενος, οὔτε
 τὸ ἐν ἡμῖν ἔοικεν ἀγαθὸν λέγειν, ὃ γέ ἐστιν ἐν ἡμῖν, ἀλλ'
 10 οὐκ ἐν ἐκείνοις, οὔτε τὸ τῷ καλῷ καὶ τῷ δικαίῳ σύστοιχον,
 ὃ γέ ἐστιν ἄλλου μετεληγὸς καὶ τὶ ὄν, ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς ὄν.
 καίτοι γε, ὥσπερ ἔφαμεν, ἥρξατο μὲν ὡς τὸ ἐν ἡμῖν ἀγα-
 θὸν ζητῶν (καὶ γὰρ τοῦτο ἦν τὸ πράγματα παρέχον τοῖς
 ζητοῦσιν, εἴτε ἡδονὴν αὐτὸ λεκτέον ἐστὶν εἴτε νοῦν ἢ φρό-
 15 νησιν), προϊὼν δὲ ἐκεῖνο τὸ ὡς εἶδος ἀγαθὸν χωρὶς ὄν ὡς
 τὸ δίκαιον μνήμης ἡξίωσεν, καὶ μέχρι γέ τινος ὡς πέρα
 f. 151 v. τῶν εἰωθότων οὐδὲν ἀπομαντενόμενος ἐχρήτο τῷ λόγῳ·
 τέλος δὲ εἰπὼν αὐτὸ τῆς οὐσίας εἶναι τοῖς γινγνωσκομένοις
 αἴτιον, ἐπέκεινα ὄν οὐσίας αὐτὸ καὶ τοῦ εἶναι παντελῶς,
 20 ὑπερθέων ἐγένετο δῆλος καὶ τὸ ὡς εἶδος ἀγαθόν. δοκεῖ
 τοίνυν μοι τρόπον τινα τοῖς ἐπαναβασμοῖς χρήσασθαι τῶν
 περὶ τοῦ ἀγαθοῦ λόγων δαιμόνιον, τριττὰ λαβὼν ἀγαθὰ,
 ὧν οὐδ' ἂν γένοιτο πλεῖω, τὸ μὲν ἀμέθεκτον καὶ ὑπερού-
 σιον, τὸ δὲ οὐσιῶδες ἀμέθεκτον, τὸ δὲ μεθεκτόν (τοιοῦτο
 25 γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν, οὐσιῶδες δὲ τὸ εἰδητικόν, ὑπερούσιον δὲ
 τὸ οὐσίας ἐπέκεινα ῥηθέν)· εἰ δὲ βούλει, τὸ μὲν ὡς ἔξιν
 λαβὼν ἐν ὑποκειμένῳ οὔσαν, τὸ δὲ ὡς οὐσίαν καὶ ὡς μέ-
 ρος οὐσίας, οἷον εἶδος, τὸ <δὲ> μῆθ' ὡς ἔξιν μῆθ' ὡς
 μέρος. καίτοι γε δόξειεν ἂν ἐκότερον ἐπάγειν τῷ πρωτίστῳ

3 ἐκείνην 5 ἐκεῖνο ὃφ' ὃ m^s] ἐκείνου ἐφ' ὃ m¹ (v exp.
 m¹ uv.) 8 cf. Pl. 508^a 11 ἄλλου b] ἀλλ' οὐ 12 cf.
 p. 425, 36 16 ὡς πέρα] ὥσπερ ἐν 20 ὑπερθέων ἐγ. δῆλος]
 ὑπερθεον ἐγ. δηλοῖ 26 ὡς (sic) ante ἔξιν ss. m³

τῶν ἀγαθῶν, τὴν μὲν, ὅταν λέγῃ τὴν ἀγαθοῦ ἕξιν [p. 509^a], τὸ δέ, ὅταν ἓν τι ποιῇ καὶ αὐτὸ τῶν νοητῶν, ἰδέαν τοῦ ἀγαθοῦ λέγων καὶ ἕτι νοητὸν λέγων καὶ γνωστὸν καὶ ἐκεῖνο, καθάπερ καὶ τὸν ἥλιον ἓν τι τῶν ὁρατῶν καὶ τοῦδε τοῦ κόσμου μέρος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὅπως λέγεται μικρὸν ὕστε- 5 ρον ἔσται καταφανές, ἡνίκα ἂν ἐξεργαζώμεθα τὴν περὶ τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο καὶ τὸν ἥλιον ἀναλογίαν.

Νυνὶ δὲ ἀναλάβωμεν τὰς ῥήσεις πρῶτον, ἐν αἷς τό τε ἐν ἡμῖν ἀγαθὸν ἠρξάτο σκοπεῖσθαι καὶ ἐπὶ τούτῳ το ἐν τοῖς εἵδεσιν, ἔπειτα προσέειπεν ἐκ τρίτων, ὅσα ἐπ' ἄλλο τι 10 πρὸ τούτου μετέστησεν τὴν θεωρίαν. εἰπὼν γὰρ ὅτι ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα μάθημα τὸ μέγιστόν ἐστιν, ἥ καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰλλα προσχρησάμενα χρήσιμα καὶ ὠφέλιμα ἀποτελεῖται, καὶ ὅτι αὐτὴν οὐχ ἱκανῶς ἴσμεν, καὶ 1.152^r. τούτων ῥηθέντων κοινῶν καὶ τῷ ἐν ἡμῖν ἀγαθῷ καὶ τῷ 15 ἐν τοῖς εἵδεσιν καὶ τῷ ὑπονοουμένῳ πρὸ πάντων εἶναι τῶν νοητῶν (ἰδέα γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τὸ μετεχόμενόν ἐστιν εἶδος καὶ τὸ νοητόν, ὃ ἔστι χωριστόν, καὶ τὸ πρὸ τῶν νοη- τῶν, εἴπερ τὸ τῆς ἰδέας ὄνομα δηλοῖ [ἦλ'] τὸ πρὸ πάντων ἰδρυμένον ἐφετόν) — τούτων δ' οὖν ῥηθέντων ἐπήγαγεν, 20 ὅτι τὸ ἀγαθὸν οὐ μὲν φρόνησιν οἱ κομψότεροι λέγουσιν, οὐ δὲ ἡδονήν. οἷς καὶ ὁ ἀκρατὴς ὡς γνωρίμοις συνεχώρησεν καὶ ἡξίωσεν γινῶναι τὴν τοῦ Σωκράτους περὶ τούτων κρί- σιν· ὁ δὲ ὅτι μὲν οὐκ ἔστιν τὸ ἀγαθὸν φρόνησις οὐδ' αὖ ἡδονή, συντεμῶν ἐδειξεν. ἐρωτώμενοι γάρ, φησὶν, οἱ ταῦτα 25 διορίζοντες, εἰ πᾶσα φρόνησις τὸ ἀγαθόν, ὅλον καὶ ἡ τῶν ξυλίνων σκευαστῶν καὶ ἡ τῶν ἄλλων, οὐκ ἀξιοῦσιν, ἀλλὰ προστιθέασιν τὴν τοῦ ἀγαθοῦ φρόνησιν ἀγαθὸν εἶναι, γε- λοῖόν τι πάσχοντες, ἐν τῷ ὄρω τοῦ ζητουμένου τὸ ζητού- μενον αὐτὸ παραλαμβάνοντες. καὶ αὖθις τὴν ἡδονὴν ἀγα- 30

3 cf. Pl. 505^a 11 cf. Pl. 504^d et 505^a 19 nolui scri-
bere δηλοῖν 27 cf. Pl. IV 428^c

θὸν τιθέντες ἀναγκαζόμενοι ὁμολογεῖν ἡδονὰς εἶναι τινὰς
κακὰς περιάγονται εἰς τὸ λέγειν εἶναι τινὰ κακὰ τῶν ἀγα-
θῶν· τοῦτο δὲ ἀδύνατον, τί ποτε δέ ἐστιν, οὐκ ἐπὶ εἶπεν
αὐτός· ἔδει γὰρ πάντα ἀνακινήσαι τοὺς ἐν τῷ Φιλήβῳ
5 λόγους, ἐξ ὧν ἔδειξεν ἐν τῷ μικτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ἐκείνοις.
ταῦτα δ' οὖν ὅτι περὶ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγαθοῦ τὴν ζήτησιν
ποιεῖται, παντὶ γνωρίζον· καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἐδίδαξεν ἐπα-
γαγών, ὅτι δίκαια μὲν καὶ καλὰ πολλοὶ ἂν ἔλαιντο
9 καὶ τὰ δοκοῦντα κεκτησθαι, ἀγαθὰ δὲ οὐδενὶ ἀρκεῖ τὰ δο-
f. 152 γ. κοῦντα κτᾶσθαι, ἀλλὰ τὰ ὄντα ζητοῦσιν. ἐκ γὰρ τούτων
δηλον, ὅτι τὸ ἀγαθὸν τὸ κτητὸν ζητεῖ, καὶ οὐ τὸ χωριστὸν
ὃν ἡμῶν· οὐ γὰρ ἐκεῖνο ἐκτώμεθα, ἀλλὰ τὸ ἐν ἡμῖν, ὃ καὶ
ἀπομαντευομένην πᾶσαν ψυχὴν φησιν πράττειν ἅπαντα τῆς
κτησεως αὐτοῦ χάριν [p. 505^e]. καὶ μέχρι τούτου προῆλθεν
15 ὁ περὶ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγαθοῦ λόγος, κτητὸν αὐτὸ καὶ ἐκτὸν
καλέσας. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ ἀγαθόν, διορισάμενος τὸν περὶ
αὐτοῦ λόγον ὡς μείζονα ὄντα τῶν προκειμένων, τοῦ Γλαύ-
κωνος κινήσαντος ὅπως ἂν ἐνδείξηται τί τὸ τῷ ὄντι ἀγα-
θόν, ὥρμησεν μὲν, ὡς καὶ αὐτός φησιν [p. 506^e], οὐχ ὅτι
20 ἐστὶν εἰπεῖν τὸ ἀπλῶς ἀγαθόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐν ἡμῖν,
ἀλλὰ τί τὸ εἰδικὸς αὐτῷ. καὶ γὰρ οὐ τὸ ἐν ἡμῖν διὰ τῆς
εἰκόνης ὁρμήσας ποιῆσαι σαφές, ἀλλὰ τὸ ἀπλῶς, δεδήλωκεν
εἰπών· ἀλλ', ὃ μακάριε, αὐτὸ μὲν τί ποτέ ἐστι τὸ
ἀγαθὸν ἐάσωμεν τὸ νῦν εἶναι· πλέον γὰρ μοι φαίνε-
25 ται ἢ κατὰ τὴν παρούσαν ὁρμὴν ἐφικέσθαι τοῦ γε
δοκοῦντος ἔμοι νῦν. ἀφ' οὗ καὶ ἐκεῖνο συλλογίσαιτ' ἂν
τις, ὅτι καὶ ἐξ εἰκόνης τι δοκῇ λέγειν περὶ τοῦ ἀγαθοῦ
καὶ παραγυμνοῦν τι τῶν ἀπορρήτων, ἀλλ' οὐ παντάπασιν

4 cf. Phileb. 25^b sqq.

5 an ἐνεῖναι?

8 cf. Pl. 505^d11 ζητεῖν | χωριστὸν ὃν b] χωριστὸν ποιον m¹ χωρὶς που
ὃν m⁸ 22 ὥρμησεν] ω exp. m¹, εν ex αι? m⁸ (possis servato
ὥρμησεν scribere ὅτι γὰρ pro καὶ γὰρ) 23 μακάριοι Pl.

25 παρούσαν Pl.] δοκοῦσαν 26 τὰ νῦν Pl.

ὅλην ἐκφαίνει τὴν περὶ αὐτοῦ ἀλήθειαν. καὶ ἴσως τοῦτο γε διὰ τοὺς Θρασυμάχους καὶ τοὺς Κλειτοφῶντας, οὐκ ἀξιῶν ἐν σοφισταῖς τὰ μυστικώτατα ἐκφαίνειν. διὸ καὶ ἐξῆς εἰπὼν ὑπερούσιον εἶναι τὸ ἀγαθόν, τοῦ Γλαύκιωνος δαιμονο-
 νίαν εἶναι φάντος τὴν ὑπερβολὴν ἐπέπληξε, γελοῶς αὐτὸν 427
 εἰπεῖν ἀποφηνάμενος. εἶθ' ὥς κενεμβατοῦντος πρὸς τὴν
 θέαν τοῦ πάντων ἐπέκεινα πάλιν πολλὰ φησιν παραλείψειν
 ἐκῶν εἶναι τῶν ἑαυτῷ δοκούντων καὶ μόνην τὴν περὶ τὸν
 ἥλιον ἀναλογίαν γυμνῶσειν· εἰ δ' ἦσαν οἱ ἀκροαταὶ τοῖς 1.153r.
 τοιοῖσδε λόγοις προσφερεῖς, πολλῶν ἂν καὶ ὄντως θεολογι- 10
 κῶν ἡμᾶς ἐπλήρωσεν περὶ αὐτοῦ λόγων. ἀλλ' οὖν, ὅπερ
 ἐλέγομεν, ἀπὸ τοῦ ἐν ἡμῖν ἀγαθοῦ, περὶ οὗ καὶ ἐξήτουν
 οἱ φρόνησιν αὐτὸ λέγοντες ἢ ἡδονήν, εἰς αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν
 μεθιστάς τὴν ζητήσιν (οὐδὲ γὰρ τὸ τι ἀγαθὸν ἄνευ τοῦ
 ἀπλῶς ἀγαθοῦ γινῶναι δυνατόν) καὶ τῆς εἰκόνης ἀρχόμενος 15
 τῆς κατὰ τὸν ἥλιον πρῶτον μὲν παρακελεύεται τοῖς ἀκροα-
 ταῖς παραφυλάττειν, μὴ κίβδηλον ἀποδῶ τὸν λόγον τοῦ
 τόκου [p. 507^a], τὸν μὲν ἥλιον τόκον ἀποκαλῶν, τὴν δὲ
 κίβδηλίαν ἀπὸ τῶν ἐν νομίσμασι τόκων μεταγαγών, ἐνδεικνύ-
 μενος δὲ τοῖς οὐδὲ τούτων παρέργως ἀκούουσι τῶν ἐν παι- 20
 διᾶς μοίρα λεγομένων, ὥς ἄρα ἐπισφαλὴς ἐστὶ τρόπος δι-
 δασκαλίας ὁ διὰ τῆς ἀναλογίας. δέος γὰρ μὴ κατ' ἄλλο τι
 τὰ πράγματα μεταθέοντες καὶ οὐ καθ' ὅσον ἢ ἀναλογία
 παρείληπται, σοφισώμεθα τὴν ἀπόδειξιν. οἷον καὶ ἐν τού-
 τοις, εἰ λέγοντος αὐτοῦ τῷ ἀγαθῷ τὸν ἥλιον ἀναλογεῖν, ἢ 25
 φωτὸς ἐστὶν αἷτιος, ὥς ἐκεῖνο τῆς ἀληθείας, λαμβάνοι τις
 τὸν ἥλιον οὐκέτι μόνον αἷτιον φωτὸς, ἀλλὰ ἢ κινούμενόν
 ἐστίν, καὶ ζητοῖ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ ὅμοιον. οὐ γὰρ
 ἔτι φυλάττει τὸν τοῦ ἡλίου λόγον ὁ τοῦτο δρῶν· οὐ γὰρ

6 ἀποφηνάμενος 7 παραλήψειν 9 γυμνάσειν, corr. Wendl.

14 μεθιστάμενος 17 ἀποδῶ | cf. Pl. 507^c τοῦτον δὲ δὴ οὖν
 τὸν τόκον τε καὶ ἔκγονον αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ νομίσασθε 18 τὸ
 δὲ κίβδηλον m^s 19 τύπων b 20 παιδείας 29 φυλλάττει

ἢ αἰτιατὸν ὁ ἥλιος, εἴληπται κατὰ τὴν ἀναλογίαν, ἀλλ' ἢ αἴτιον μόνον. ἐπεὶ καὶ ἀδύνατον ἦν τῷ ἀγαθῷ τι λαβεῖν κατὰ πάντα ὅμοιον· πᾶν γὰρ τὸ μετ' ἐκεῖνο προσλαβόν τι χεῖρον ἐκείνου γέγονεν, τὸ μὲν νόησιν, ὡς νοῦς, τὸ δὲ 5 κίνησιν, ὡς ψυχὴ, τὸ δὲ γένεσιν, ὡς σῶμα. καὶ ἐν νοῖς
 1. 153 γ. οὖν λαμβάνης τὸν πρῶτον νοῦν, ὡς τῷ ἀγαθῷ ἀνάλογον, ἰδὲ μόνον ἐκεῖνο καθ' ὃ τῷ ἀγαθῷ ὅμοιον, μὴ καθ' ὃ ἐκείνου κεχώρισται, καὶ ἐν ψυχαῖς καὶ ἐν σώμασι. δεῖ γὰρ εἶναι τὸ ἀναλογοῦν τῷ ἀγαθῷ, μετὰ τῆς ὁμοιότητος μέντοι
 10 καὶ τὴν ἀνομοιότητα ἔχον· αἱ δὲ ἀναλογίαι καὶ οἱ λόγοι οὐχὶ κατὰ τὸ ἀνόμοιον λαμβάνονται πάντων, ἀλλ' αὐτὸ τοῦναντίον κατὰ τὸ ὅμοιον. ταύτην δ' οὖν τὴν εὐλάβειαν ἀξιῶσας εὐλαβηθῆναι τοὺς κοινωνοὺς τῶν περὶ τοῦ ἀγαθοῦ λόγων, καὶ ἤδη μέντοι τῶν λόγων ἀρχόμενος καὶ διορίσασθαι
 15 ἐθέλων, ὡς ἄλλα μὲν τὰ νοητὰ ἐστὶν εἶδη, ἄλλα δὲ τα αἰσθητὰ, [α] διαμνημονεύει τοῦ τε αὐτοκαλοῦ καὶ τοῦ αὐτοαγαθοῦ, ταῦτα μὲν ὡς εἶδη τῶν πολλῶν καλῶν θέμενος καὶ ἀγαθῶν, διορίζων δὲ οὕτως· καὶ τὰ μὲν ὁρᾶσθαι φασμεν, νοεῖσθαι δὲ οὐ, τὰς δὲ ἰδέας νοεῖσθαι μὲν,
 20 ὁρᾶσθαι δὲ οὐ [p. 507^b]. καὶ μέχρι τούτων δηλὸς ἐστὶν εἰς τὰς ἰδέας ἡμᾶς ἀναπέμπων καὶ τὰ καθόλου τα πρὸ τῶν πολλῶν, ἐν οἷς εἰώθει τὴν πραγματείαν ἔχειν ὁ Σωκράτης, αὐτὸ τὸ καλὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν ὁριζόμενος καὶ τῶν πολλῶν ἀγαθῶν ἢ καλῶν ἀναχωρῶν. καὶ εἰ μηδὲν ἄλλο
 25 προσέθηκεν, οὐκ ἂν ἔγωγε συνεβούλευσα τοῖς Πλάτωνος φίλοις ἄλλο τι νοεῖν τὸ ἀγαθὸν ἢ τοῦτο δὴ τὸ τῶν εἰδῶν αἴτιον καὶ πρῶτιστον ἐν τοῖς τελειωτικοῖς τῶν ὄντων εἶδεσιν, ὅφ' ὃ καὶ τὸ καλὸν καὶ πᾶν εἶδος ἀρετῆς, ὥς που καὶ μικρῷ πρότερον εἵπομεν. ἐπειδὴ δὲ τῆς ἀναλογίας ἀψά-
 30 μενος τῆς περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὴν ὄψιν καὶ τὸ φῶς θαυ-

7 ἰδὲ] εἰ δὲ 9 ἀν<ὁμοιον> εἶναι? (ἐοικέναι Wendl.) 11 τὸ
 b] τὸν | πάντως b 16 ἄ del. b 18 οὕτως m^s] οὕτως m¹ | μὲν
 δὴ Pl. 19 τὰς δ' αὖ Pl. 28 ὡς b] ἔωσ 29 cf. 270, 13 sqq.

μαστῶς ὅπως τὰς μὲν ιδέας πάσας νοητὰς οὐσας, τὸ αὐτο-
καλὸν | τὸ αὐτοαγαθὸν τὸ αὐτοδίκαιον, καὶ οὐ ταύτας f. 154r.
μόνας, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν πράξεων καταλάμπεσθαι φησιν
ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, τοῦτο δὲ τὴν τελειότητα καὶ τὴν ὑπαρξιν
ἐνδοῦναι τοῖς νοητοῖς πᾶσιν, ὥς καὶ τῶν οὐσιῶν καὶ τῶν 5
τελειότητων αἷτιον καὶ αὐτὸ τούτων ἐπέκεινα ὄν, σκοπεῖν
ἀξιῶ, μήποτε τὸ μὲν εἰδητικὸν ἀγαθὸν ὁμοῦ τῷ καλῷ μνή-
μης ἤξιωσεν, ὥς εἶδος ἐν τι τελεσδουργόν, ἵνα λάβῃ τὰ εἶδη
πάντα πρὸ τῶν πολλῶν εἶναι τὰ νοητὰ πρὸ τῶν ὁρατῶν,
ἀναβαίνει δὲ ἐπ' αὐτὸ τὸ πρῶτιστον τῶν ὅλων αἷτιον ἐν- 10
τεῦθεν, ὃ δὴ κρεῖττονι μὲν ὀνόματι τοῦ ἀγαθοῦ προσεπιεῖν
οὐκ εἶχεν (πάντων γὰρ τὰγαθὸν σεμνότατον καὶ πάντα τοῦ
ἀγαθοῦ ἐφίεσθαι πεπίστευται· οὗ δὲ πάντα ἐφίεται, τοῦτο
πάντων αἷτιον), εὐλαβηθεὶς δὲ μή πῃ ἄρα τοιόνδε τι τὸ
πρῶτον ὑπολάβωμεν, οἷον τὸ ἐν ταῖς ιδέαις ἀγαθὸν τῆς 15
τελειότητος μόνης αἷτιον ἐκάστοις, τὴν μὲν ἀρχὴν ἔδειξεν
αὐτὸ καὶ ἐπιστήμης καὶ ἀληθείας ἐπέκεινα, καθάπερ ὄψεως
καὶ φωτὸς τὸν ἥλιον, εἰς- δὲ τὸ πρόσω προῖον καὶ τῶν
νοουμένων πρωτουργὸν αἷτιον καὶ ὑπερούσιον, ὥς τὸν ἥλιον
ὑπὲρ γένεσιν· καὶ οὕτω δὴ τοῦ ἐν τοῖς εἶδεσιν ἀγαθοῦ καὶ 20
τοῦ καλοῦ μέντοι καὶ τῶν νοητῶν ὅλων οὐσιῶν τὰγαθὸν
αἷτιον τὴν πρώτην ἀπέφηνεν.

Ἵνα δὲ μὴ παραδράμωμεν τὴν διὰ τῆς ἀναλογίας δι-
δασκαλίαν, σκόπει πῶς φησιν τῷ μὲν ἀγαθῷ τὸν ἥλιον
ἀναλογεῖν· κατ' ἄλλο μὲν οὐδέν (λέγω δὲ οὐ καθόσον σῶμα 25
ἔχει καὶ τόπον σωματικόν, οὐ καθόσον κινητόν), καθ' ἕν
δὲ μόνον τὸ αἷτιον εἶναι φω|τός, δι' οὗ τὰ ὁρώμενα f. 154v.
πάντα ὁρατά· καὶ αὖ τῇ ἀληθείᾳ τὸ τοιοῦτον φῶς, οὐχὶ

3 ante πράξεων ὑπαρχόντων exp. m¹; sententiam non
prorsus assequor 6 αὐτὸ b] αὖ τὸ 8 cf. Pl. 507^b καὶ αὐτὸ
δὴ καλὸν καὶ αὐτὸ ἀγαθὸν . . . | λάθη m¹, β ss. m³ 15 an
<τὸ> τῆς? 19 νοουμένων b] ἡθουμένων 22 ἀπεφηνεν
28 αὖ τῇ] αὐτῆς (acc. posuit et σ exp. m³); subaudi ἀνα-
λογεῖν ex v. 25 | cf. Pl. 508^a | τὸ ss. m³

καθόσον διαστατὸν ἢ ἀνακλάσεις ἔχει παντοίας, ἀλλὰ μόνον καθόσον αἰτίαν παρέχεται τοῖς ὁρατοῖς τοῦ ὁρᾶσθαι καὶ τοῦ ὁρᾶν τοῖς ὁρῶσιν, ὥς ἡ ἀλήθεια τοῖς μὲν νοητοῖς τοῦ νοεῖσθαι, τοῖς δὲ νοοῦσι τοῦ νοεῖν· τὰ δὲ ὁρώμενα τοῖς νοου-
 5 μένοις, οὐχὶ ὥς ἐν τόπῳ ὄντα καὶ κινούμενα, ἀλλ' ὥς ὁρώμενα μόνον. δεῖ γὰρ ὥς εἴπομεν ἐν ταῖς ἀναλογίαις ἢ ὅμοια βλέπειν ἕκαστα τῶν λαμβανομένων ἐν τοῖς αὐτοῖς λόγοις, ἀλλ' οὐχ ἢ ἀνόμοια καὶ τῶν αὐτῶν ἐστι λόγων τῶν εἰλημμένων ἐκτός. Τούτων δὲ οὕτως ληφθέντων δείκνυται
 10 δηλονότι τὰγαθὸν ἐπέκεινα νοῦ καὶ ἐπιστήμης, ὥς ὁ ἥλιος τῶν αἰσθητῶν καὶ τούτων μάλιστα τῆς ὕψεως. καὶ διὰ ταύτης ἄρα τῆς λήψεως φαίνεται οὐδ' ἐν ἡμῖν τὸ ἀγαθὸν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ φρονήσει ταυτόν, εἴπερ μὴδὲ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ ἀπλῶς ἀγαθὸν τῇ ἐπιστήμῃ. δείκνυται δὲ καὶ
 15 τῆς ἀληθείας ἐπέκεινα ὄν, ὥς ὁ ἥλιος τοῦ φωτός· τούτῳ δὲ ἔπεται τὰγαθὸν ἀδεκτὸν ἀληθείας εἶναι. τὸ γὰρ ὑπὲρ ἀλήθειαν οὐτ' εἶναι ἀληθῶς οὐτ' ἄλλο τι τῶν πάντων
 428 ὑπάρχειν ἀληθῶς δυνατόν, ὥστ' εἴπερ ἔστιν, μὴ ἔστιν δὲ ἀληθῶς, εἴη ἂν οὐκ ἀληθῶς ὄν. τοῦτο δὲ ἀδύνατον· τὸ
 20 γὰρ οὐκ ὄντως ὄν μετὰ τὸ ὄντως ὄν εἶναι φησιν Πλάτων. οὐκ ἔστιν δὲ ἀληθῶς ὄν τὸ ἀγαθόν, ἐπειδὴ γεννᾷ τὴν ἀλήθειαν, οὗ δὲ γεννᾷ, τούτου παντελῶς ἀδεκτόν ἐστιν· πᾶν δὲ ἀληθῶς ὄν μετέχειν ἀληθείας ἀναγκαῖον. δείκνυται δὲ καὶ τοῦ ὄντος ἐπέκεινα ὄν. εἰ γὰρ τὸ μὲν ὄν ἀληθῶς ὄν ἐστιν,
 25 τὸ δὲ ἀγαθὸν τὴν ἀλήθειαν ὑπέστησεν τοῦ ὄντος οὕσαν
 f. 155r. κρείσσονα, καθάπερ τοῦ ὁρατοῦ διὰ τὸ φῶς αὐτὸ σεμνότερον τὸ φῶς, κρεῖσσον τὸ ἀγαθὸν τοῦ ὄντος. ὅτι δὲ τῷ ὁρωμένῳ διὰ τὸ φῶς ἀνάλογον ἔλαβεν τὸ ὄν, δηλοῖ σαφῶς· εἰπὼν γάρ· ὀφθαλμοί, ἣν δὲ ἐγώ, ὅταν τις αὐτοὺς
 30 μὴ ἐπ' ἐκεῖνα τρέπῃ, ὧν τὰς χρόας ἡμερινὸν φῶς

12 οὐδ' ἐν] οὐδὲν 21 ἐπειδὴ b] ἐπειδὲ 26 accuratius
 scripsisset σεμνότερος ὁ ἥλιος

ἐπέχει, ἀμβλυώττουσιν, ὅταν δὲ ὦν ὁ ἥλιος καταλάμπει, σαφῶς ὁρῶσιν [p. 508^{cd}] — ταῦτ' οὖν ἐπὶ τῶν ὁρατῶν διελόμενος, χροᾶς φῶς ὁφθαλμοὺς ἥλιον, ἐπηνεγκεν τὰ ἀνάλογον καὶ ἐπὶ νοουμένων λέγων· οὕτω καὶ τὸ ὅμμα τῆς ψυχῆς, ᾧ δὴ νοεῖ, ὅταν μὲν τρέπη τις οὐδ' τὸ ὄν καὶ ἡ ἀλήθεια λάμπει, νοεῖ καὶ γιγνώσκει, ὅταν δὲ εἰς τὸ τῷ σκότῳ κεκραμένον, τὸ γιγνόμενον καὶ ἀπολλύμενον, δοξάζει τε καὶ ἀμβλυώττει. τῇ οὖν χροᾷ τὸ ὄν ἀνάλογον ἔλαβεν, τῷ δὲ φωτὶ τὴν ἀληθειαν, τῷ δὲ ἡλίῳ τὸ ἀγαθόν, ὡς τῷ ὅμματι τὸν νοῦν· ἐξ ὧν δὴλον, ὅτι τὸ ὄν μετὰ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἡ χροᾶ μετὰ τὸ φῶς καὶ τὸν ἥλιον· ἐπέκεινα ἄρα τοῦ ὄντος τὸ ἀγαθόν. οὐ γὰρ τι τῶν ὄντων, ἀλλὰ τὸ ὄν αὐτὸ λάμπειν εἶπεν τῇ ἀληθείᾳ, καθάπερ τῷ φωτὶ τὴν χροᾶν. εἰ οὖν ὑπὲρ τὸ ὄν ἀγαθὸν ἐξ ἀνάγκης, καὶ ὑπὲρ οὐσίαν 15 ἀν' εἴη.

Τούτων δὲ αὐτῷ διὰ τῆς ἀναλογίας ἡνυσμένων ἔτι μείζον προστίθῃσιν, ὅτι τῶν νοητῶν αἴτιον τὸ ἀγαθόν, οὐ τοῦ νοεῖσθαι μόνον αἴτιον αὐτοῖς ὄν, ἀλλὰ καὶ τῆς οὐσίας, ὡς ὁ ἥλιος τοῖς ὁρωμένοις οὐ τοῦ ὁρᾶσθαι μόνον, ἀλλὰ 20 καὶ τῆς γενέσεως καὶ τροφῆς καὶ αὔξης· καὶ ὡς αὐτὸς οὐ γένεσις, οὕτως τὸ ἀγαθὸν οὐκ οὐσία. ταῦτα γὰρ ἐναργῶς ἔδειξεν ἐπόμενος τῇ ἀναλογίᾳ, καὶ ὡς ὑπερούσιον τὸ ἀγαθόν· ὅφ' ὧν ἐκεῖνο λοιπὸν δὴλον, ὡς οὐκ ἔστιν | τοῦτο τὸ 1.155 v. ἀγαθὸν τῷ ἐν τοῖς εἶδεσι ταύτον. τοῦτο μὲν γὰρ ὑπερούσιον, ἐκεῖνο δὲ ἐν τι τῶν εἰδῶν ὄν πάντως ὑπὸ οὐσίαν ἀνάγεται· γένος γὰρ ἡ οὐσία πάντων τῶν εἰδῶν· καὶ τοῦτο

1 Platonis verba decurtavit (ἐπέχῃ et καταλάμπῃ Pl.)
 4 οὕτω τοίνυν καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ὡς νοεῖ· ὅταν Pl. 6 καταλάμπῃ Pl. 20 cf. Pl. 509^b τὸν ἥλιον τοῖς ὁρωμένοις οὐ μόνον, οἶμαι, τὴν τοῦ ὁρᾶσθαι δύναμιν παρέχειν φήσεις, ἀλλὰ καὶ τὴν γένεσιν καὶ αὔξην καὶ τροφήν, οὐ γένεσιν αὐτὸν ὄντα
 22 ταῦτα accusativus coordinatus enuntiatio καὶ ὡς ὑπ. τὸ ἀγαθόν (an ταῦτά τε?)

μὲν οὐσιοποιόν ἐστι τῶν ὄντων, ἐκεῖνο δὲ τελειωτικὸν μόνον
 τῶν αὐτῶν. καὶ γὰρ ἐπίστησον, τίνα καλεῖται γινωσκό-
 μενα, οἷς φησιν οὐ τοῦ γιννώσκεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς
 οὐσίας αἷτιον εἶναι τάγαθόν [p. 509^b]. εἰ μὲν δὴ τὰ μετὰ
 5 τὸ νοητὸν αὐτὸν λέγοιμεν λαμβάνειν, οἷον τὰ διανοητά,
 γελοῖον. τούτων γὰρ οὐ τὸ ἀγαθὸν μόνον ἐπέκειντά ἐστιν,
 ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ νοητά, καθάπερ τὰ αἰσθητὰ τῶν εἰκα-
 στῶν· ὁ γὰρ αὐτὸς τῶν νοητῶν πρὸς τὰ διανοητὰ λόγος
 καὶ πρὸς τὰ εἰκαστὰ τῶν αἰσθητῶν. τίνα οὖν ἔτι φήσεις
 10 τῷ ἀγαθῷ προτίμησιν ἀπονέμειν, εἰ καὶ πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς
 νοητοῖς αἰτίοις εἶναι τῆς τῶν διανοητῶν οὐσίας; εἰ δὴ μὴ
 τὰ διανοητὰ λέγοιμεν εἶναι τὰ γινωσκόμενα καὶ παρὰ τοῦ
 ἀγαθοῦ δεξάμενα τὴν οὐσίαν, ὑπόλοιπον αὐτὰ τὰ νοητὰ τὰ
 ὄντως ὄντα λέγειν. οὐ γὰρ που τὰ αἰσθητά· ταῦτα γὰρ
 15 οὔτε γνωστὰ φίλον αὐτῷ καλεῖν, ἀλλὰ δοξαστά· καὶ οὐδὲν
 διαφέρει τῶν ὁρωμένων, οἷς ὁ ἥλιος τῆς γενέσεως αἷτιος·
 καὶ ὅλως ἀναινεται τὸ εἶναι ταῦτα καὶ τὴν οὐσίαν. εἰ οὖν
 τῶν γινωσκομένων προὑπάρχει τάγαθόν, καὶ οὐ τινῶν γε
 τούτων, ἀλλὰ πάντων (τοῦτο γὰρ δηλοῖ λέγων καθόλου
 20 [p. 509^b]· καὶ τοῖς γινωσκομένοις τοίνυν τὸ ἀγα-
 θὸν μὴ μόνον τὸ γιννώσκεσθαι παρέχειν, ἀλλὰ καὶ
 τὴν οὐσίαν), πρόδηλον ὥς ἄρα καὶ τῆς νοητῆς οὐσίας
 1. 156r. αἷτιον ὃν τάγαθόν ὑπερούσιον ἂν εἴη διαφερόν|τως. καὶ
 οὐκ ἐκεῖνο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλήθεια· καὶ γὰρ ταύτην
 25 καταλάμπειν εἶπεν τὰ γινωσκόμενα πάντα, καθάπερ τὰ
 ὁρώμενα τὸ τοῦ ἡλίου φῶς· καὶ ἔοικεν ἔλλαμψις εἶναι τῆς
 ὑπερουσίας τῶν ὅλων ἀρχῆς, δι' ἣν καὶ τοῖς νοητοῖς
 ὑπάρχει μετουσία τις ἐκείνης καὶ τοῖς νοοῦσιν, ἐνοποιὸς οὖσα
 τούτων αὐτῶν τε καθ' ἑαυτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα. διὸ καὶ
 30 λέγεται προξενεῖν τοῖς μὲν τὸ νοεῖσθαι, τοῖς δὲ τὸ νοεῖν·

1 μόνον τῶν] μενόντων
 μεν m¹, corr. m³ [διανοητά
 29 cf. Pl. 508^a

2 possis καλεῖ τὰ
 14 ὄντα b] νοητά
 15 an οὐδὲ?

ἄνευ γὰρ δόσεως καὶ κοινοῦ τινος δεσμοῦ συναφθῆναι ταῦτα
 ἀδύνατον, ὥς τὸ μὲν νοητὸν ὅλως γενέσθαι, τὸ δὲ νοητικόν.
 ἥπερ οὖν τὸ φῶς καὶ τὰ ὁρατὰ ποιεῖ λάμπειν καὶ τὰ ὁρα-
 τικά, συνάπτει δὲ ἄμφω δι' ὁμοιότητος, ἑκατέρους προσθὲν
 τοῦ ἐνόντος μείζον φῶς, κατὰ ταῦτα δὴ καὶ τὸ νοοῦν ὑπὸ 5
 τῆς ἀληθείας ἐνιζόμενον καὶ τὸ νοούμενον ἀλλήλοις συμφύε-
 ται· καὶ τὸ μὲν νοεῖται, τὸ δὲ νοεῖ, γενόμενον ἑκάτερον
 ἀγαθοειδές, καὶ ἐφαρμόζει θατέρῳ θάτερον. ἢν' οὖν μὴ
 μακρολογῶμεν, φανερόν ἐκ τούτων, ὅτι κατὰ Πλάτωνα
 τὰγαθὸν ἐστὶν ὑπὲρ τὴν τῶν νοητῶν οὐσίαν καὶ ὄντως 10
 ὑπερούσιον. σαφῶς γὰρ εἶπεν [p. 509^b]. οὐκ οὐσίας
 ὄντος ἐκείνου, ἀλλ' ἐπέκεινα οὐσίας καὶ τοῦ εἶναι
 καὶ τιμιωτέρου τούτων ὄντος, καίτοι καὶ γνωστὸν εἶναι
 φησιν αὐτό, πᾶσι τοῖς γινωσκομένοις τοῦ γινώσκεισθαι
 αἴτιον ὅν καὶ μάθημα ἔσχατον. καὶ γὰρ τοῦτο λέγει σαφῶς 15
 καὶ ἐπ' αὐτὸ τὴν διαλεκτικὴν ἀνάγειν· καὶ ὥσπερ τὸν ἥλιον
 ὁρᾶσθαι φησιν, τοῖς ὁρωμένοις αἴτιον ὄντα τοῦ ὁρᾶσθαι
 καὶ τοῖς ὁρῶσι τοῦ ὁρᾶν, οὕτω καὶ | περὶ τῆς τὰγαθοῦ 1.156^v.
 ἰδέας ἀξιοῖ τὸν ἀκροατὴν ὥς γινωσκομένης διανοεῖσθαι,
 κρείσσονος δὲ ἀληθείας καὶ ἐπιστήμης. καὶ γὰρ ὅτι μὲν 20
 δοξαστὸν οὐκ ἔστιν, συνιδεῖν ῥᾷδιον· δοξαστὸν γὰρ αὐτὸς
 ἔθετο πᾶν τὸ πῆ μὲν ὄν, πῆ δὲ μὴ ὄν. ὅτι δὲ οὐδὲ ἐπιστη-
 τόν, καὶ τοῦτο δῆλον· εἰ γὰρ ἀπ' αἰτίας γνωστὸν τὸ ἐπι-
 στητόν, οὐ μὴ ἔστιν αἰτία, τοῦτο οὐκ ἐπιστητόν. εἰ δὲ καὶ
 ὑπὲρ ἀληθείαν ἐστὶν, οὐκ ἂν εἴη γνωστὸν οὕτως ὥς τὰ 25
 νοητὰ τὰ διὰ τῆς ἀληθείας γνωστὰ τοῖς νοοῦσι. μόνῃ ἄρα
 γνωστὸν τῇ ἐνθέῳ προσβολῇ τῇ τοῦ νοῦ κρείττονι, ἣν αὐ-
 τὸς αὐγὴν καλεῖ τῆς ψυχῆς, ἣν ἀνακλίναντα, φησὶν
 [III 540^a], ἐκείνῳ δεῖ προσβάλλειν διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν
 μετ' αὐτὸ πάντων. καὶ γὰρ τοῦτο σαφῶς εἶπεν αὐτός, ὅτι 30

2 ὅλως b] ἄλλως 5 ταῦτα] αὐτὰ | νοοῦν m^s] νοητὸν m¹

11 σαφῶς 13 ὄντως, corr. b 16 fort. ἀνάγει

21 συνιδεῖν | cf. Pl. 477^{ab} et supra 261, 6 sqq.

ἀφελεῖν δεῖ τὴν τὰγαθοῦ ιδέαν ἀπὸ πάντων, καὶ οὕτως
 ἐπ' αὐτὸ ἀνακλῖναι τὴν τῆς ψυχῆς ἀνγὴν, εἴπερ μέλλοι τις
 ὄψεσθαι αὐτὴν καθ' αὐτήν. ὥστε δῆλον ἐκ τούτων, καὶ
 ποῖαις γνώσεσιν γνωστὸν οὐκ ἔστιν τὰγαθόν, καὶ πῶς γνω-
 5 στὸν καὶ μάθημα ἔσχατον, καὶ τίς ἡ ἐσχάτη μάθησις, καὶ
 τί συντελεῖ πρὸς τὴν ἐκείνου θέαν ἡ τῆς διαλεκτικῆς δόδς
 429 ἐπ' αὐτὸ διὰ τῶν ἀφαιρέσεων ἀνάγουσα τὸν ψυχικὸν νοῦν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ τοῦ ἡλίου πεποιήμεθα μνήμην ὥς ὄρατοῦ,
 καλῶς ἂν ἔχοι περὶ τούτου πρῶτον εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἔστι
 10 γένεσις, εἴπερ πᾶν τὸ ὄρατὸν γενητόν. εἰ γὰρ οὗτος ὁφθί-
 σεται καὶ γένεσις ὦν καὶ ὑπὲρ γένεσιν, τί κωλύει, φασίν,
 καὶ τὰγαθὸν οὐσίαν τ' εἶναι καὶ ὑπερούσιον; μήποτε οὖν
 ἐνταῦθα τῶν περὶ τῆς ἀναλογίας ἡμῖν προδιηρημένων μνη-
 f. 157 r. μονεύειν καιρός, ἐν οἷς ἐλέγχομεν δεῖν μὴ μεταβαίνειν
 15 ἐπ' ἄλλας ιδιότητας τῶν τοὺς λόγους ἔχόντων, ἀλλ' ἐμμένειν
 χρῆναι ταῖς ἐξ ἀρχῆς, καθ' ἃς ἡ ἀναλογία θεωρεῖται. καὶ
 γὰρ ἐν τούτοις, ὅταν τὸν ἥλιον ὑπὲρ γένεσιν θέμενοι τὴν
 τῶν φωτιζομένων αὐτὸν γένεσιν λέγωμεν, οὐκέθ' ἡγούμενον
 αὐτὸν οὐδὲ αἴτιον, ἀλλ' ἐπόμενον ποιοῦμεν. ἐπισκοποῦντες
 20 δὲ τὴν γένεσιν τὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ φωτιζομένων ἀγένητον
 αὐτὸν παντελῶς εὐρήσομεν. μόνος γὰρ οὗτος τῶν ἐν τῷ
 κόσμῳ πάντων ὄντως ἐστὶν ἀγένητον σῶμα, προσλαμβάνων
 οὐδὲν οὐδὲ γιγνόμενος οὐδ' ἀποβάλλων τι ἄφ' αὐτοῦ.
 πάντα δὲ τὰ ἄλλα, ὅσα φωτίζει, δεχόμενα παρὰ μέρος φῶς
 25 ἄλλοτε ἄλλο παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν περὶ τὸ κέντρον τὸ οἰκεῖον
 κίνησιν τῆς ἡλιακῆς σφαίρας, ἄλλοτε ἄλλας ἀκτῖνας κατὰ
 κύκλον εἷς τε τὰ ἐν οὐρανῷ διαπεμπούσης καὶ εἰς τὰ ὑπὸ
 σελήνην, γένεσιν τε ἴσχει, καθόσον φωτίζεται, καὶ φθοράν·
 καθάπερ καὶ ἡ σελήνη φθίσεις τε δέχεται καὶ ἀυξήσεις
 30 τοῦ φωτός. κατ' αὐτὸ ἄρα τὸ φωτίζειν ἀγένητός ἐστιν

5 τίς] πῶς 14 καιρὸς m³] καὶ πρὸς m¹ | cf. p. 274, 22.
 277, 6 17 τούτοις] τοῖς 18 αὐτὸν] αὐτῶν 19 αὐτὸ
 22 ἀγένητος, corr. m. rec.

παντελῶς ὁ ἥλιος· κατὰ δὲ τοῦτο ἀπείκασται πρὸς τὰγαθόν, οὐ καθ' ὅσον σῶμά ἐστιν· κατὰ γὰρ τοῦτο ἀνόμιος πρὸς ἐκεῖνο τῆς ἀναλογίας δι' ὁμοιότητα λόγων συνισταμένης. λάβωμεν οὖν ἀπὸ τούτων, ὅτι θείως συνεῖδεν ὁ Πλάτων, ὡς ἄρα ἔνεστι καὶ ἐν τοῖς γενητοῖς ἀγένητον εἶναι καθάπερ 5 τοῖς μεριστοῖς ἀμερές, καὶ κατὰ τοῦτο δὴ τὸ ἀγένητον ὁ ἥλιος βασιλεύει πῶν ὁρατῶν. ἐπεὶ καθόσον σῶμα καὶ καθόσον κινητόν, τῶν βασιλευμένων ἐστίν, οὐ τῶν βασιλευόντων· ἄγεται γὰρ ὑπὸ τῆς ταύτου περιόδου, | καὶ f. 157 v. ἡ περίοδος αὐτοῦ δευτέραν ἔχει τάξιν τῆς φρονιμωτάτης 10 κυκλήσεως. εἴτα κἂν τοῦτο συγχωρήσωμεν, κατ' ἄλλην τινὰ γένεσιν τὸν ἥλιον γενητόν, οὐκέτι ἀληθές τὸ καὶ τὰγαθὸν κατ' ἄλλο σημαινόμενον οὐσίας ὑπάρχειν οὐσίαν. τῆς μὲν γὰρ γενέσεως ὑπελείπετό τι καὶ ἕτερον σημαινόμενον, σῶματι παντὶ προσῆκον, τῆς δὲ καὶ τοῦ ὄντος οὐδέν· ἐν γὰρ 15 ἦν μόνον τὸ τοῖς νοητοῖς πᾶσιν ὑπάρχον, ὃ καὶ εἶναι καὶ ὄντως εἶναι φαμεν. τούτων δὲ ὑπεριδρυμένον τὰγαθὸν ποῖαν ἂν ἔχοι λοιπὸν οὐσίαν, καθ' ἣν οὐσία ἐστὶν καὶ οὐχ ὑπερούσιον μόνον; πᾶσα γὰρ οὐσία ὅν ἐστιν ἐξ ἀνάγκης, τὰγαθὸν δὲ οὐχὶ μόνης τῆς οὐσίας εἶπεν ὁ Σωκράτης ἐπέ- 20 κεινα, ἀλλὰ καὶ τοῦ εἶναι. οὐκ ἄρα δεῖ φάναι τὸ ἀγαθὸν εἶναι, ὅπερ ἐπέκεινα τοῦ εἶναι ἐστὶν, καὶ διὰ τοῦτο <οὐδὲ> μὴ εἶναι χρὴ λέγειν αὐτό· πάλιν γὰρ τὸ μὴ εἶναι κοινόν ἐστιν πρὸς ἄλλα, οἷς το μὴ ὄν οἰκεῖον. ἄμφω τολυνν λεκτέον, ὡς οὔτε ὄν ἐστιν οὔτε μὴ ὄν. ὃ καὶ ἄλλους ἀνέπεισεν ἄγνωστον 25 αὐτὸ λέγειν καὶ ἄρρητον παντὸς ἢ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, οὐδὲ τοῦ Πλάτωνος, ὅποτε αὐτὸ γνωστὸν προσαστορεῦν καὶ μάθημα τελευταῖον καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον, ἀφέντος ἡμᾶς ἀορισταί-

4 συνεῖδεν ex συνεῖδεν m^s 6 <ἐν> τοῖς b 9 cf. Pl. Tim. 36° et rep. X 616° (Procl. f. 148^v cod. Vat.); sapientissima rotatio est sphaerae inerrantis 15 τῆς δὲ sc. οὐσίας 23 χρὴ melius abesset 24 ἄλλα οἷς ex ἄλλας m^s | ὄν m^s] ἐν m¹ 26 aut ἄρρητον corruptum (ἄδεκτον sententiae convenit) aut id quod verisimilius excidit v. g. καὶ ὑπεριδρυμένον

νειν καὶ οὕτω γνωστὸν ὑπολαμβάνειν, ὥς τὰ ὄντα καὶ ὄν
 ἔστι τῆς οὐσίας αἷτιον. ταῦτα μὲν <γὰρ> γνωστὰ καὶ ἐπι-
 στητὰ κατὰ τὸν τῆς ἐπιστήμης τρόπον ὃν αὐτὸς διώρισεν
 τὸν ἀκριβεστάτον, καθ' ὃν τὰς ἐξ ὑποθέσεως ἐπιστήμας
 5 ἡτίμασεν καὶ μίαν ἔφατο τὴν ὄντως οὖσαν ἐπιστήμην
 ὑπάρχειν. λέγει δὲ οὕτως περὶ τούτων, ἣν ἔχει διάνοιαν
 f. 158 r. ἐκδιδάσκων, ὥς αἱ μὲν ἄλλαι ἐπιστῆμαι δοκοῦσαι εἶναι
 ποιοῦνται τὰς ἀρχὰς ὑποθέσεις, μόνῃ δὲ διαλεκτικῇ ἐπ' αὐ-
 τὴν ὁρμωμένη τὴν ἀρχὴν ἀναιρεῖ τὰς ὑποθέσεις, ἕως ἂν
 10 εὕρῃ τὴν μὴ οὕτως οὖσαν ἀρχὴν ὥς ὑπόθεσιν, ἀλλ' ὄντως
 ἀνυπόθετον. τοιαύτη δὲ ἀρχὴ τὸ ἓν, εἰς ὃ πᾶσαν τὴν τῶν
 γνωστῶν ὑπόστασιν τελευτᾷ. οὐκοῦν ἀπὸ τούτων δῆλον,
 ὥς ἄρα τὴν διαλεκτικὴν θριγκὸν τῶν ἐπιστημῶν εἶναι δο-
 κουσὼν ἀποκαλῶν καὶ ὄντως ἐπιστήμην ὀριζόμενος ἐξ ἀνυ-
 15 ποθέτου φησὶν ἀρχῆς ὁρμωμένην πάντα σκοπεῖν, ὥς ἔχει
 φύσεως, ὅτι ποτέ ἐστιν ἕκαστον. εἰ μὲν οὖν καὶ τὸ ἀγαθὸν
 θεωμένη, τίνα ιδιότητα ἔχει καὶ πῇ διέστηκεν τῶν ἄλλων,
 ἐξ ἀρχῆς ἀνυποθέτου σκοπεῖ, καὶ τοῦτο τάχ' ἂν εἴῃ τις
 ἐπιστήμη καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τί ποτέ ἐστιν ὄντως ἢ οὐκ ἔστιν.
 20 εἰ δὲ ἀρχὴ τοῦτο πάντων, ἀρχῆς δὲ οὐκ ἔστι λαβεῖν ἀρχήν,
 τίς μηχανὴ καὶ τούτου λέγειν εἶναι τινα ἐπιστήμην; παντὸς
 μὲν ἐπιστητοῦ ἀπὸ ἀρχῆς ἀνυποθέτου καταληπτοῦ ὄντος,
 ὅπερ ἐστὶ κυρίως ἐπιστητόν, τοῦ δὲ ἀγαθοῦ μὴ ὄντος ἐξ
 ἀρχῆς ἀνυποθέτου καταληπτοῦ, τῷ μὴδ' ἦντιν' οὖν ἔχειν
 25 ὅλως ἀρχήν· ὥστ' εἰ οὗτός ἐστι τῆς ἐπιστήμης ὄρος, οὐ-
 δαμῶς ἐπιστητόν τὸ ἀγαθόν. ἔπεται δὲ τούτῳ μὴδὲ ὃν
 αὐτὸ παντελῶς πάλιν εἶναι, σαφέστατα τοῦ Πλάτωνος ἐπι-
 στήμην μὲν ἐπὶ τῷ ὄντι τάττοντος, πλίστιν δὲ ἐπὶ τῷ δο-
 κοῦντί πως εἶναι καὶ αἰσθητῷ, διάνοιαν δὲ ἐπὶ τοῖς διανοη-
 30 τοῖς, καὶ εἰκασίαν ἐπὶ τοῖς εἰκαστοῖς· καὶ νόησιν μὲν ἐπὶ

3 cf. Pl. VII 533^a sqq. 10 οὕτως] ὄντως 13 θριγγὸν
 (γ ir.) m¹, cr. m³ | cf. Pl. 534^a 19 ὄντος, corr. b 25 cf.
 Pl. VI 511^d VII 534^a

τοῖς νοητοῖς καὶ διανοητοῖς [καὶ εἰκαστοῖς], δόξαν δὲ ἐπὶ
 τοῖς αἰσθητοῖς καὶ εἰκαστοῖς. καὶ οὐκ ἐν τούτοις | μόνον, f. 158 v.
 ἀλλὰ καὶ ἐν Τιμαίῳ [p. 37^b] λέγοντος, ὅτι ὅπερ οὐσία
 πρὸς γένεσιν, τοῦτο πρὸς πίστιν ἀλήθεια, καὶ λόγους μὲν
 τοὺς ἀνελέγκτους τοῖς οὖσιν, λόγους δὲ εἰκοτολογικοὺς τοῖς 5
 γεννητοῖς ἀποδιδόντος, ὥς ἂν τῆς ἐπιστήμης τὰ ὄντως ὄντα
 καταθεωμένῃς. εἰ οὖν τὸ ὄν ἐπιστητόν, τὸ δὲ ἀγαθὸν οὐκ
 ἐπιστητόν, τὸ ἄρα ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν ὄν· ὅπερ καὶ αὐτὸς
 ἔλεγεν, οὐσίας αὐτὸ λέγων ἐπέκεινα καὶ τοῦ εἶναι. μὴ σοι
 δοκεῖ καὶ διὰ τούτων ἀφανῶς ὑπερούσιον αὐτὸ λέγειν, ἀλλ' 10
 οὐχὶ καὶ οἷς διορίζεται περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης τὸ
 αὐτὸ συμβαίνειν, οἷς ἐκ τῆς πρὸς τὸν ἥλιον ἀναλογίας
 συνήγαγεν, ὥς ὑπὲρ γένεσιν ἐκείνων, ὑπὲρ οὐσίαν τὸ ἀγα-
 θὸν ἀποφαίνων; τῶν δύο τοίνυν θάτερον, τὴν ἐπιστήμην
 ἐροῦμεν εἶναι τὴν ἐκ τῆς ἀνυποθέτου δεικνύσαν ἀρχῆς 15
 (καὶ οὐκ ἔσται τοῦ ἀγαθοῦ ἐπιστήμη) <ἦ> καὶ αὐτῆς τῆς
 ἀρχῆς οὖσαν μηκέτ' ἀπ' ἀρχῆς εἶναι γινῶσιν, καὶ οὕτως
 εἶναι καὶ πρὸ τῆς διαλεκτικῆς ἄλλην ἐπιστήμην ζητήσομεν.
 εἰ δὲ αὐτὴν τὴν διαλεκτικὴν οὐ μόνον εἰδέναι τὰλλα φήσο- 19
 μεν ἀπὸ τῆς ἀνυποθέτου †μόνην ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν 430
 τὴν ἀρχὴν, δῆλον μὲν, ὥς οὐκ ἂν ἀπὸ ἀρχῆς γιννώσκοι
 καὶ ταύτην, ὥσπερ τὰ ἀπ' αὐτῆς. λείπεται δὲ ἀπὸ τῶν
 μετ' αὐτὴν ἂν ὑπάρχειν αὐτῇ τὴν γινῶσιν, καὶ δῆλον ὥς
 δεικνύσαν ἐκείνην μηδὲν οὖσαν τῶν μετὰ ταύτην, ἢ ὥς ἐκ
 τεκμηρίων τούτων συλλογιζομένην περὶ ἐκείνης. ἀλλ' εἰ 25
 μὲν οὕτως, χειρόνως γινώσεται τὴν ἀρχὴν τῶν ὄντων ἢ τὰ
 ὄντα· ταῦτα μὲν γὰρ ἀπ' αἰτίας, ἐκείνην δὲ ἐκ τῶν ἀπ'
 αὐτῆς. τοῦτο δὲ οὐκ ἐπιστημονικόν· καὶ γὰρ αὐτῷ | δο- f. 159 r.
 κεῖ τὴν ἐπιστήμην εἶναι γινῶσιν τῷ τῆς αἰτίας λογισμῷ

11 οἷς διορίζεται ex οἱ διορίζονται m^a 18 εἶναι post
 οὕτως fort. del. 20 nempe ἀρχομένην aut ὁρμωμένην | ἀρ-
 χὴν, corr. b 23 ἂν abundat; displicet ἐννύπαρχειν
 24 δεικνύσα

δεθεῖσαν, ὥς ἐν Μένωνι διώρισεν [p. 98^a]. ὥστε καὶ κατὰ
 τοῦτον τὸν ὅρον οὐκ ἐπιστητὸν τἀγαθόν, ὃ μὴ δυνατόν
 ἀπ' αἰτίας γινῶναι. καὶ ὥς ἐκ τεκμηρίων δὲ γινώσκηται,
 πάλιν οὐκ ἐπιστητόν· οὐ γὰρ αἰτία ταύτων καὶ τεκμήριον.
 5 εἰ δὲ κατὰ ἀφαιρέσειν ἢ γινῶσις τοῦ ἀγαθοῦ, μόνως ἂν
 οὕτως τῷ Σωκράτει συμφωνοῖμεν, ἀξιοῦντι καθάπερ ἐν
 μάχῃ διεξιόντα περὶ τοῦ ἀγαθοῦ διελέγχειν ὥς ἄρα οὐκ
 ἔστιν ἓν τι τῶν ἄλλων [VII 534^c]. οὐ γὰρ ἄλλο τι δηλοῖ
 ταῦτα πλὴν τῶν ἀφαιρέσεων. τοῦτο δὲ αὖ πάλιν δεικνυσιν
 [10 αὐτὸ μὴ ὄν ἐπιστητόν. τὸ γὰρ ἐπιστητόν οὐ τί οὐκ ἔστιν,
 ἀλλὰ τί ἔστι, γνωστὸν ὑπάρχει διὰ τῆς ἐπιστήμης. οὐ μόνον
 ἄρα ἐστὶν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἀληθείας τὸ ἀγαθὸν ἐπέ-
 κεινα, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιστητῶν, καὶ οὔτε ἐπιστήμη οὔτε
 ἐπιστητόν οὔτε ἢ ταῦτα ἀλλήλοις συνάπτουσα ἀλήθεια.
 15 γνωστὸν δὲ ὅμως τρόπον ἕτερον διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν
 ἄλλων ἀπ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐλέγχων, οἳ δεικνύουσιν αὐτὸ
 μηδὲν ὑπάρχον ἐκείνων, ὥσπερ αὐτὸς ὑπέμνησεν διὰ τῆς
 ἀναλογίας, ὥς οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐκ
 ἔστιν οὐσία καὶ ὄν. Καὶ εἰ βούλει τοῦτοις ὥς ἀρχαῖς χρη-
 20 σάμενος τὰ ἐπόμενα σκοπεῖν, εὖροις ἂν μῆτε ταῦτ' ἐκεῖνο
 μῆτε ἕτερον, εἰ μὴ ἔστιν ὄν, μὴ κινούμενον μὴ ἐστός, μὴ
 σχῆμα ἔχον μὴ ἀριθμόν, μὴ ὅμοιον μὴ ἀνόμοιον, μὴ ἴσον
 μὴ ἄνισον, μὴ χρόνου μετέχον. ἃ δὴ πάντα καὶ ὁ Παρ-
 25 γαγὼν ἐπήνεγκεν [p. 142^a], ὥς ἄρα οὐκ ἔστιν ἐπιστήμη
 f. 159 v. τοῦ ἐνὸς οὐδὲ δόξα· καὶ γὰρ γενέσεως ἐπέκεινα | καὶ
 οὐσίας· ὅλως δὲ ταύτης σεσαλευμένης ἔπεται τὰ λοιπὰ τοῖς
 μὴ κενολογεῖν ἐθέλουσιν. οὐκ ἄρα τοῦτο μόνον ἔχομεν ἀπὸ
 τῶν Σωκρατικῶν λόγων, ὅτι οὐκ ἐπιστητόν τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ
 30 καὶ ὅπως ἄλλως γνωστὸν ἀπτῶτι λόγῳ διὰ τῶν ἐλέγχων καὶ
 τῶν ἀφαιρέσεων. καὶ εἴπερ μὴ κατέγνω τοῦ Γλαύκωνος ὥς

19 καὶ εἰ ss. m² 21 μὴ ἐστός b] ἢ ἐστός 24 συνάγων
 m¹, corr. m⁸ 31 cf. Pl. 509^c

γελοῖως ἀποκρινάμενον πρὸς τὴν τοῦ ὑπερουσίου διὰ τῆς
 ἀναλογίας ὑπόμνησιν, ἡκουσας ἂν αὐτοῦ περὶ ἐκείνου
 κατατείνοντος τοιαῦτα, οἷα ὁ Παρμενίδης εἰς τὸ ἐν ἀνέ-
 πεμψεν. ἀλλὰ γὰρ ἰδὼν τὸν ἀκροατὴν ἐκτείνειν οὐπω πρὸς
 ταῦτα τὸν νοῦν ἱκανόν, πολλὰ τῶν αὐτῶ δοκούντων ἔφατο 5
 παρήσειν [p. 509^c] καὶ παρήκεν· ἦν δὲ ταῦτα μετὰ τὴν
 ἀφαίρεσιν τῆς οὐσίας καὶ τὰ λοιπὰ συναφελεῖν. ὥστε καὶ
 εἴ τι προστίθῃσιν ἔλκων ἀπὸ τῶν μετὰ τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο,
 τὰ ὀνόματα μὴ θαυμάσῃς· τὰ γὰρ συνήθη τοῖς ἀκροαταῖς
 ἠνάγκασται φέρειν ἐπ' αὐτὸ τῶν ἀήθων ἀδέκτοις οὖσιν. 10
 Οὐτ' οὖν μέρος οὐσίας ἐκεῖνο δεῖ λέγειν πρὸ οὐσίας ὄν,
 οὐτ' εἶδος ἓν τι τῶν εἰδῶν· τὸ μὲν γὰρ ὡς εἶδος ἀγαθὸν
 οὕτως ἔχει πρὸς τὴν νοητὴν οὐσίαν, ὡς τὸ ἐν ἡμῖν πρὸς
 τὴν ἡμετέραν· ὁφίστησιν γὰρ ἢ μὲν οὐσία τὴν οὐσίαν, ἢ
 νοητὴ τὴν ἡμετέραν, τὸ δὲ ἀγαθὸν ἐκεῖνο τὸ ἐν ἡμῖν. 15
 ὥστε τῆς νοητῆς οὐσίας ἐκεῖνο καταδέεσθαι, ὡς τὸ ἐν
 ἡμῖν τῆς ἡμετέρας, καὶ οὐσιῶδες ἀγαθὸν τὸ ὡς εἶδος καὶ
 οὐσία μὲν τις, ἀγαθὸν δὲ ἀπλῶς τὸ πάντων αἴτιον τῶν
 οὐσιωδῶν ἀγαθῶν τῶν τελειωτικῶν τῆς οὐσίας. ὥστ' εἴπερ
 τὰγαθόν, ὅπερ ὁ Σωκράτης ἐξύμνησεν νῦν, οὐσίας ἐστὶν 20
 καὶ τοῦ εἶναι κρεῖσσον, ἕτερόν ἐστι παντός τε εἴ[δους] 1.160r.
 ἄλλου καὶ τοῦ τῆς οὐσίας ἀγαθοῦ. τὸ δὲ δὴ μέρος τῆς
 οὐσίας πᾶν ἀτελέστερον ὢν τῆς οὐσίας, ἧς ἐστὶ μέρος, οὐκ
 ἂν εἴη τὸ ὡς ἀληθῶς ἀγαθόν· τοῦτο γὰρ ἐστίν, οὗ ἕνεκα
 πάντα· πᾶν δὲ μέρος οὐχὶ οὗ ἕνεκά ἐστιν, ἀλλ' ἕνεκά του. 25
 τοῦ γὰρ ὅλου ἕνεκα τὸ μέρος, ὡς καὶ αὐτός ποῦ φησιν
 Πλάτων· μέρος μὴν ὅλου ἕνεκα καὶ οὐχὶ ὅλου μέρους
 [legg. X 903^c]. εἰ οὖν τὰγαθὸν οὐκ ἐστίν ἕνεκά του, πᾶν
 δὲ μέρος ἕνεκά του, τὰγαθὸν οὐδενὸς ἂν εἴη μέρος, ὥστ'
 οὔτε τοῦ νοητοῦ κόσμου μέρος οὐτ' ἄλλου τινός. καὶ πάλιν 30
 ἐκ τούτου δῆλον, ὅπως αἱ κοιναὶ ἔννοιαι τὸ οὗ ἕνεκα λέγου-

2 ἡκουσας ἂν ex ηκουσαν m³ 3 τοιαῦτα] ταῦτα 8 εἴ τι ex
 ἐπι uv. m³ 18 τὸ] ὥς 25 οὗ ἕνεκά b] οὐνεκά 27 μὴν m¹] ἦν m³

σαι πάντα τὸ ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸ οὐδὲν πάντα ἐφίεται τὸ
 ὑπὲρ οὐσίαν ἀπομαντεύονται. τὸ γὰρ οὐσιῶδες ἀγαθὸν
 ἔνεκα τῆς οὐσίας ἐστίν, ἐκείνης ἔνεκα καὶ ὑποστὰν καὶ
 ζητούμενον, ὥς εἰς τὴν ἐκείνης τελείωσιν συντελοῦν, ἵνα
 5 ἔχῃ κατὰ φύσιν καὶ τὸ εἶναι αὐτῆς μὴ εἶη ἀτελής. μόνον
 οὖν ἐκεῖνο τὰγαθόν, εἰς ὃ καὶ ὑπόστασις ἀνήρτηται πᾶσα
 καὶ τελειότης, οὐδὲν ἔνεκα πάντα ἐστίν, ἔνεκα δὲ οὐδενὸς αὐτό,
 οὔτε τινὸς ὅν ὥς τὸ εἰδητικὸν ἀγαθόν, οὔτε ἄλλου ἐφιέ-
 μενον, ὥς ἡ οὐσία παντὸς ὄντος ἐφίεται τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ
 10 ἵνα ἢ καὶ ἵνα τελέως ἢ. καὶ τοῦτό ἐστιν ἄρα τὸ πάντων
 βασιλεῦον καὶ νοητῶν καὶ αἰσθητῶν, εἰς ὃ καὶ ὁ Πλάτων
 ἡμᾶς ἐν ἐπιστολαῖς [II 312°] ἀνήγαγεν εἰπών· περὶ τὸν
 πάντων βασιλέα πάντα ἐστὶν καὶ ἐκείνου ἔνεκα
 πάντα, καὶ ἐκεῖνο αἴτιον πάντων <τῶν> καλῶν. ἃ
 15 γὰρ ἐκεῖ συντόμως, ταῦτα ἐν τούτοις διὰ πλειόνων ἐδίδαξεν·
 ἀλλὰ μὴν ἐκεῖ περὶ τοῦ πρώτου θεοῦ ταῦτα ἐφθεγγεται· τὸ
 ἄρα ἀγαθὸν ἐστὶν ὁ πρῶτος κατὰ Πλάτωνα θεός.

f. 160 v.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩΙ

ΕΒΔΟΜΩΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ ΣΠΗΛΑΙΟΥ.

20 Εἴ τι δεῖ καὶ ἡμᾶς φάναι περὶ τοῦ σπηλαίου καὶ τῶν
 ἔξω τοῦ σπηλαίου πάντων καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα αὐ-
 τῶν ὁμοιότητος, λεγέσθω πρῶτον, ὅπως διεῖλεν αὐτὸς ἐν
 τῇ κατατομῇ τῆς γραμμῆς τὰ πάντα. καὶ γὰρ <ἐν> ἐκείνοις
 ἀπεικάζει τὰ μὲν εἶσω τοῦ σπηλαίου τοῖς δοξαστοῖς, τὰ δὲ
 25 ἔξω τοῖς γνωστοῖς. διὸ καὶ ἐπὶ τῇ διαιρέσει συμπληρώσας
 431 αὐτὴν ἐν τῷ ἕκτῳ τὴν εἰκόνα ταύτην ἐπλάσεν εὐθύς ἀρχό-
 μενος τοῦ ἐβδόμου, καὶ ἐπὶ τῇ εἰκόνι πάλιν ἔλαβεν τὴν

5 nolui ἔχει scribere (cf. e. g. Usener ad Theodor. 11, 18)

7 τελειότητες 8 possis <μέρος> τινὸς | εἰδητικόν] εἰ δεικτικόν

14 τῶν add. e Plat. 18 cf. Pl. 514^a 22 cf. Pl. VI 509^d

προρρηθεῖσαν διαίρεσιν, τὰς γνώσεις συνδιαιρούμενος καὶ
ἐφ' οἷς εἰσιν αἱ γνώσεις, ὥς αὐτὸς εἶπεν· καὶ μετὰξὺ πού
τούτων ἀπεικάζειν ἐπομένως ταῦτα παρακελεύεται τοῖς ἔμ-
προσθεν εἰρημένοις, ἅπερ ἦν τὰ τέτταρα τμήματα τῶν πάν-
των. ἀναλάβωμεν οὖν ἐκεῖνα διὰ βραχέων, οἷς ὁμολογου- 5
μένην ἀποδείξομεν τὴν εἰκόνα πᾶσαν. Τὴν μὲν οὖν ἀφ'
ἐνὸς πρόοδον τῶν ὄντων συνεχῇ καὶ ἡνωμένην οὖσαν ἐν-
δείξασθαι βουλόμενος γραμμῇ μιᾷ τὴν συνέχειαν ταύτην
ἀπεικασεν, δι' ὁμοιότητος καὶ ἀλληλουχίας τῶν δευτέρων
ἀπὸ τῶν πρώτων αἰεὶ προϊόντων, κενοῦ δὲ οὐδενὸς τὰ ὄντα 10
διείργοντος. οὐδὲ γὰρ ἦν τοῦτο θεμιτόν, τὰγαθοῦ πάντα
παράγοντος καὶ εἰς ἑαυτὸ πάλιν ἐπιστρέφοντος. δεῖ γοῦν
ὁμοιοῦσθαι τῷ γεννῶντι τὴν γένεσιν· ἐνὸς οὖν ἐκείνου ὄν-
τος συνεχῇ τὴν γένεσιν ἀναγκαῖον εἶναι· συγγενὲς γὰρ τῷ
ἐνὶ τὸ συνεχές. τούτου δὲ αἴτιον τοῦ συνεχοῦς ἡ ὁμοιότης 15
τῶν ἐπο-μένων τμημάτων πρὸς τὰ ἡγούμενα· ταύτην δὲ f. 161 r.
εἶναι πρὸς τοῦ ἐνὸς ὁμολογοῦμεν ἅπαντες· ἡ γὰρ ὁμοιότης
ἐνότης τίς ἐστιν. μίαν μὲν οὖν γραμμὴν διὰ ταῦτα λαμ-
βάνει, τέμνει δὲ δίχα ταύτην, οὐκ εἰς ἴσα μέρη τέμνων,
ἀλλ' εἰς ἄνισα, δύο δὲ ὅμως. καὶ γὰρ ἐν Φιλήβῳ [p. 16^{cd}] 20
τοῖς τὰ ὄντα σκοποῦσιν παρεκελεύσατο μετὰ τὸ ἔν σκοπεῖν
τὰ δύο, εἴ πως ἐστίν, εἰ δὲ μή, τὸν σύνεγγυς τῆς δυάδος
ἀριθμόν. ἡ δ' οὖν εἰς ἄνισα τομὴ τῶν πάντων αὐτῷ τὴν
ἀξίαν ἐνδείκνυται τῶν τετμημένων, τὴν κατὰ τὸ συνεχές
ἀνισότητα τῆς κατὰ τὴν ὕπαρξιν ἀνισότητος εἰκόνα τιθε- 25
μένων. τούτων δὲ τῶν ἀνίσων δύο τμημάτων ἐκάτερον ἀνά-
λογον τέμνει τῇ ἐξ ἀρχῆς γραμμῇ, τῆς ἀναλογίας πάλιν
ταύτης ἐναργῶς δηλούσης τὴν διὰ ταυτότητος τῶν δευτέρων
ἀπὸ τῶν πρότερον ὕφεσιν. λόγου γὰρ ἐστίν ἡ ἀναλογία

2 cf. Pl. 534^a τὴν δ' ἐφ' οἷς ταῦτα ἀναλογίαν | cf. Pl. 117^a
ταύτην τοίνυν . . . τὴν εἰκόνα . . . προσαπτέον ἅπασιν τοῖς ἔμ-
προσθεν λεγομένοις 12 ἐπιτρέφοντος m¹, corr. m³ aut m.
rec. 15 τούτου] τοῦτο 25 τιθεμένων 29 possis προτέρων

ταυτότης καὶ δεσμῶν ὁ κάλλιστος, ὡς ἐν Τιμαίῳ [p. 31^c]
 μεμαθήκαμεν, καὶ Διὸς κρίσις, ὡς ἐν Νόμοις [VI 757^b]
 ἠκούσαμεν. ὡς οὖν ὁ κόσμος οὗτος δεδημιούργηται <κατὰ>
 τὴν ἀναλογίαν, πάντων φιλλαν ἄλντον πρὸς ἄλληλα λαβόν-
 5 των, οὕτω καὶ τὰ πάντα προῆλθεν συνδεθέντα διὰ ταύτης
 καὶ ὁμολογήσαντα ἀλλήλοις. τεττάρων δὲ τῆς μιᾶς γραμμῆς
 ἀναφανέντων αὐτῷ τμημάτων τὰ μὲν δύο τὰ τὸ μεῖζον αὐ-
 τῆς τμημα συμπληροῦντα τοῦ νοουμένου γένους εἶναι τίθεται,
 τὰ δὲ δύο τὰ τὸ ἔλασσον τοῦ ὁρωμένου γένους. δεῖ γὰρ
 10 τῷ νοουμένῳ τὸ μεῖζον ἀποδιδόναι, κρείττονί τε ὄντι καὶ
 περιέχοντι θάτερον, τῷ δὲ ὁρωμένῳ τὸ ἔλασσον· περιέχεται
 f. 161 v. γὰρ ἐν ἐκείνῳ | κατ' αἰτίαν. ἔλασσον δὲ τοῦ περιέχοντος
 πανταχοῦ τὸ περιεχόμενον, εἴτε κατ' οὐσίαν εἴτε κατὰ δύνα-
 μιν εἴτε κατ' ἐνέργειαν λαμβάνοις τὴν περιοχὴν, ὥσπερ καὶ
 15 ἐπὶ τῶν συνεχῶν καὶ ἐπὶ τῶν διηρημένων ὁρᾶται πάντων.
 τὰ μὲν οὖν ἐξ ἀρχῆς ἄνισα δύο τμήματα τῆς γραμμῆς
 νοούμενόν ἐστι γένος τὸ μεῖζον, ὁρώμενον δὲ θάτερον τὸ
 ἔλασσον. τούτου δὲ ἐξῆς φησιν ἀπὸ τῶν πρὸς ἡμᾶς πρῶ-
 των ὡς γνωριμωτέρων ἀρξάμενος τοῦ ὁρωμένου γένους· τὸ
 20 μὲν γὰρ ἕτερον τοῖν τμημάτοιιν εἰκόνας, τὸ δὲ λοιπὸν
 πᾶν ἄφ' ὧν αἱ εἰκόνας. τῶν δὲ αὖ εἰκόνων δηλοῦν δυνα-
 μένων καὶ ἀγάλματα καὶ ζωγραφήματα καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτον,
 αὐτὸς διοριζόμενος, τίνας εἶναι βούλεται τὰς εἰκόνας, καὶ
 ὡς τὰς ἀπὸ τῶν φωτιζόντων ἀποτελουμένους ἐν φωτιζομένοις,
 25 τὰς τε σκιάς φησιν εἰκόνας καλεῖν καὶ τὰς ἐμφάσεις τὰς τε
 ἐν ὕδασι καὶ τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις ἐνόπτροις. καὶ δὴ καὶ
 διορίζων, τίνα ποτὲ δεῖ τούτοις ὑπάρχειν τοῖς ἐνόπτροις,
 πυκνότητά φησι καὶ λειότητα καὶ φανότητα· τῆς μὲν γὰρ
 πυκνότητος δεῖν, ἵνα μὴ τοῖς πόροις ἐμπέπτονσα ἢ ἔμφασις

2 add. b (nolui dativum reponere) 7 αὐτῶν, corr. b
 15 ὁραῖται 20 Pl. 509^e nil nisi haec: ἐν μὲν τῷ ὁρωμένῳ
 τὸ μὲν ἕτερον τμήμα εἰκόνας 29 δεῖν pro δέον, quoniam
 nihil horum apud Pl. (cf. 43, 16 etc.)

ἀπολέσῃ τὸ ἔν ἐκ πολλῶν γενέσθαι τῶν ἀπορροϊῶν εἶδωλον·
 τῆς δὲ λειότητος, ἵνα μὴ ταῖς ἐξοχαῖς καὶ εἰσοχαῖς ἢ τραχύ-
 της ἀνωμαλίας αἰτία γίνηται τῷ συστησομένῳ· τῆς δὲ φανό-
 τητος, ἵνα τὸ εἶδωλον ἀμυδρὰν ἔχον τὴν ἰδέαν ὁμῶς ὀφθῇ·
 καὶ γὰρ τὰ ἐν τῷ ἀέρι φαινόμενα διὰ τῶν θυρίδων κατα- 5
 λαμπόμενα ξύσματα χωρὶς φωτὸς ἀόρατά ἐστιν, ἀμυδρὰν
 ἔχοντα τὴν ἑαυτῶν σύστασιν. ἐκ δὲ τοῦ τῶν συλλογιστέον f. 162 r.
 ἡμῖν, καὶ ὅτι κατὰ Πλάτωνα αἱ ἐμφάσεις ὑποστάσεις εἰσὶν
 εἰδῶλων τινῶν δαιμονία μηχανῇ δημιουργούμεναι, καθάπερ
 αὐτὸς ἐν τῷ Σοφιστῇ [p. 266^b] διδάσκει. καὶ γὰρ αἱ 10
 σκιαί, αἷς τὰ εἶδωλα συζυγεῖν φησιν, τοιαύτην ἔχουσι φύ-
 σιν· καὶ γὰρ αὐταὶ σωμάτων εἰσὶ καὶ σχημάτων εἰκόνες,
 καὶ παμπόλλην ἔχουσιν πρὸς τὰ ἀφ' ὧν ἐκπίπτουσιν συμπά-
 θειαν, ὥς δηλοῖ καὶ ὅσα μάγων τέχναι πρὸς τε τὰ εἶδωλα
 δρᾶν ἐπαγγέλλονται καὶ τὰς σκιάς. καὶ τί λέγω τὰς ἐκείνων 15
 δυνάμεις; ἃ καὶ τοῖς ἀλόγοις ἤδη ζώοις ὑπάρχει πρὸ λόγου
 παντὸς ἐνεργεῖν. ἡ γὰρ ψαῖνα, φασί, τὴν τοῦ κυνὸς ἐν
 ὕψει καθημένου πατήσασα σκιὰν καταβάλλει καὶ θοίνην
 ποιεῖται τὸν κύνα· καὶ γυναικὸς καθαιρομένης, φησὶν Ἀρι-
 στοτέλης [π. ἐνυπν. 2. 459^b 27], εἰς ἔνοπτρον ἰδούσης 20
 αἵματοῦται τό τε ἔνοπτρον καὶ τὸ ἐμφαινόμενον εἶδωλον.
 ὅτι δὲ ὑποστάσεις εἰσὶ καὶ τὰ εἶδωλα κατὰ Πλάτωνα, καὶ
 ἐκ τῆς ἀναλογίας οἶμαι δῆλον· οὕτω γὰρ ἔχει τὰ εἰκαστὰ
 πρὸς τὰ ὁρατά φησιν, ὥς τὰ διανοητὰ πρὸς τὰ νοητὰ·
 ταῦτα δὲ εἰκότως καὶ εἰδῆ τινὰ καὶ ὄντα· καὶ τὰ εἰκαστὰ 25
 ἄρα τῶν ὁρατῶν εἶδωλα ὄντα φύσιν ἔχει τινὰ καὶ οὐσίαν
 ἀμωσγέπως ἐν οἷς ἐστιν.

Ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ διὰ πλειόνων γινῶναι τοῖς Πλά-
 τωνος φίλοις δυνατόν. τοιούτων δὲ ἄρα τῶν εἰκαστῶν

11 αἷς m³] οἷς m¹ 14 δηλοῖ corr. in δηλοῦσι uv. m³
 17—19 cf. Aristot. fr. 369 (= Aelian. h. a. VI 14) mir. ausc.
 145 Plin. VIII 106 23 cf. Pl. 534^a (511^d) 27 an <τῶν>
 ἐν οἷς ἐστιν?

ὄντων τὸ ἕτερον γένος ὅλον ὁρίζεται τῶν ὁρωμένων ἄκουσον.
 ἐκεῖνο γὰρ εἶναι πᾶν, ᾧ τοῦτο ἔοικεν, τὰ τε περὶ ἡμᾶς
 ζῶα καὶ τὸ φυτευτὸν καὶ τὸ σκευαστὸν ὅλον γένος.
 1637. ὧστε δῆλον ἐκ τούτων εἶναι τοῖς ἐπιβλέπειν δυνάμεναι,
 5 ὅτι καὶ ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῖς ὁρατοῖς ἀνάλογον ἔσται πᾶν, ὅσον
 τε περὶ τοὺς δεσμώτας ζῶον καὶ τὰ σκευή πάντα ὅσα φέ-
 ρουσιν πάντες οἱ παριόντες, καὶ ὅσον περὶ αὐτοὺς ἐκείνους
 φυτευτόν, σῶμα ὃν καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ὁρατοῦ γένους. διεῖ-
 λεν γὰρ οἶμαι πᾶν εἰς τε τὸ σκευαστὸν καὶ τὸ φυσικόν, ὃ
 10 δὴ φυτευτὸν εἶπεν. τὰς δὲ ἀπὸ τούτων σικῆς καὶ τὰ εἶδωλα
 τὰ ἐν τοῖς ἐνόπτοις φανταζόμενα κοινῶς εἰκόνας προσαγο-
 ρεύσας εἰς τὴν τοῦ τετάρτου τμήματος ἔταξεν μοῖραν. μετα-
 βὰς δὲ ἐπὶ τὸ μειζον τμήμα τῆς γραμμῆς, ὃ δὴ τοῦ νοου-
 432 μένου γένους ἔθετο, τὸ μὲν ὁρίζεται κἂν τούτῳ δεύτερον, τὸ
 15 δὲ φύσει πρότερον, διανοητὸν μὲν τὸ δεύτερον (ὃ δὴ τοῖς τό-
 τε μιμηθεῖσιν, τοῖς ὁρατοῖς δῆπουθεν, ὧν ἦν τὰ εἰκαστὰ
 μιμητὰ καὶ εἰκόνες, αὐτὰ δὲ ὑπ' ἐκείνων μιμηθέντα — τούτοις
 οὖν τοῖς ἐν τῇ τοῦ ἐλάσσονος τμήματος διαιρέσει μιμηθεῖσιν
 εἰκόσιν χρώμενον ἐξ ὑποθέσεών τινων ὠρμημένον,
 20 καὶ ταύταις ὡς ἀρχαῖς ὁμολογουμέναις τὰ ἐπόμενα ζητοῦσα
 ἀναγκάζεται σκοπεῖν ἢ ψυχῇ. τῶν γὰρ διανοημάτων τὰ
 ὁρατὰ μιμητὰ, κύκλος μὲν ὁ γραφόμενος δηλαδὴ τοῦ ἐν
 γεωμετρίας καὶ τρίγωνον, ἀριθμοὶ δὲ οἱ ἐν τοῖς ὁρατοῖς τῶν
 ὑπὸ τοῦ ἀριθμητικοῦ θεωρουμένων, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 25 ἀπάντων ὁ αὐτὸς τρόπος. ταῦτα δὴ τὰ ὁρατὰ μιμηθέντα
 πρότερον ὑπὸ τῶν μετὰ ταῦτα, τῶν εἰκαστῶν λέγω, μιμητὰ
 δὲ αὐτὰ τῶν διανοητῶν ὄντα. διανοητὸν μὲν οὖν τοῦτό
 ἔστιν ὡς ἔφην), νοητὸν δὲ ἐλλικρινῶς τὸ πρότερον, ὃ δὴ

2 cf. Pl. 510^a 15 τοῖς Pl. 510^b] τούτοις 16 μιμη-
 θεῖσιν etiam Pl. A, τμηθεῖσιν Pl. M et vulg. 19 χρωμένη et
 πορευομένη (pro ὠρμημένη) Pl., et sic scribere debbat Proclus
 20 ζητῶν m¹, ονσα ss. m³ 25 an οὕτω δὴ? 26 λέγων,
 corr. m³ 27 αὐτὰ] αὐτῶν | νοητὰ m¹, ὄντα ss. m³

τῶν διανοητῶν ὑπέρτε[ρον] <ὄν> νοῦς ἐπισκοπεῖ καὶ οὗτος f. 163 r.
οὐκ ἐπὶ τελευτῇ πορευόμενος, οἷον ἐξ ὑποθέσεών τινων
ἐπὶ συμπεράσματα, τῶν ὑποθέσεων ἀναποδείκτων κειμένων,
ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἐπ' ἄλλας ἀνωτέρω κειμένας ἀρχάς,
ἕως ἂν ἐπὶ τὴν ἀναπόδεικτον ἀναδράμῃ καὶ ἀνυπόθετον 5
ἀρχήν, οὐ καθ' ὑπόθεσιν ταύτην οὔσαν, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν
τῶν πάντων ἀρχήν, ἧς οὐδὲν ἐπέκεινα νοεῖν θέμις, μηδενὶ
μὲν ὑποκειμένης, αὐτῇ δὲ τῶν ἄλλων ὑποκειμένων. τὸ μὲν
γὰρ σημεῖον, εἰ καὶ ἀρχὴ τῶν ἐν γεωμετρίας πάντων ἐστίν,
ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κοινῆς ἀνῆπται πάντων ἀρχῆς καὶ ὑπό- 10
κειται ἐκείνη. τινῶν οὖν ἀρχὴ καὶ μονὰς καὶ οὐ πάντων
ὡσάυτως, ἀριθμῶν μὲν ἀρχὴ καὶ τῶν ἐν ἀριθμητικῇ πάν-
των, ὑπόκειται δὲ τῇ πάντων ἀρχῇ. καὶ ἐπαναβασμοῖς τού-
τοις χρῆσθαι δυνατόν τοῖς ἐπ' ἐκείνην ἀνιοῦσιν τὴν τοῦ
παντὸς ἀρχήν. ποίου δὴ λέγων τοῦ παντὸς ἢ τοῦ νοου- 15
μένου παντός; τοῦτο γὰρ ἦν θάτερον τμήμα τοῦ ὁπωσοῦν
ὄντος, ὥσπερ θάτερον τὸ ὁρώμενον γένος. καὶ τούτου μὲν
ἐπὶ τὸν ἥλιον ἢ ἄνοδος τὸν βασιλέα τῶν ὁρωμένων, ἐκείνου
δὲ ἐπὶ τὰγαθὸν τῶν νοουμένων πάντων βασιλεῦον, οἷς τὴν
οὐσίαν εἴρηται πρότερον αὐτῷ παρέχειν, αὐτὸ καὶ οὐσίας 20
ὄν ἐπέκεινα καὶ ὄντος.

Ταῦτα μὲν τοίνυν ὑπεμνήσθω τῶν ζητουμένων ἔνεκα
τῆς ὁμοιότητος, ἣν ἡ κατὰ τὸ σπήλαιον εἰκὼν ἐνδείξασθαι
πειράσεται. ταύτης δὲ ἀρχόμενος ἐν προοιμίῳ τοῦ ἐβδό-
μου σκοπεῖ τί φησιν· ἀπεικασον τὴν ἡμετέραν φύσιν, 25
αὐτὴν δῆπον τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, | οὐ καθ' ὅσον ἐστίν f. 163 v.
οὐσία καὶ δύναμιν ἔλαχεν τοιάν ἢ τοιάν, ἀλλὰ παιδεύσας
τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας. τὴν μὲν γὰρ οὐσίαν ἡμῶν
ἐν τῷ ἐνάτῳ [p. 588^d] Πλάτων ἀπεικάξει ζῶν συμμιγῇ
λαχόντι φύσιν ἐκ τε ἀνθρώπου καὶ λέοντος καὶ θηρίου 30

1 οὕτως 2 ὑποθέσεώς, corr. b 11 ante μονὰς οὐ 14 cf.
Pl. 511^b ἐπὶ τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν ἰών 19 an <τὸ> τῶν? | οἷς]
εἰς 20 cf. Pl. 509^b 24 ἀρχόμενον, corr. m^s 27 τοιάν ἢ im. m^s

πολυκεφάλου τινός, καὶ τοῦ ἔξωθεν οἶον ἐλύτρου περικει-
 μένου πᾶσιν. τὴν δὲ παροῦσαν εἰκόνα πλάττει τρόπον ἑτε-
 ρον, δεικνὺς ἀπαίδευτον ζωὴν, ὅποια δὴ τις ἂν εἴη, καὶ
 πεπαιδευμένην τοῖς εἰρημένοις τμήμασιν καὶ ταῖς γνώσεσιν
 5 αὐτῶν ἐπομένην. καὶ τὸ μὲν σπηλαιον ἀπεικάζει παντὶ τῷ
 ὁρωμένῳ γένει, τὰ πάντα δόξα τέμνων, ὥσπερ τὴν γραμμὴν,
 κἀνταῦθα μεῖζον τιθεῖς, ὅσον ἀφομοιοῖ τῷ νοουμένῳ,
 πάντα τὸν ἔξω τόπον, ἔλασσον δέ, ὅσον τῷ ὁρωμένῳ, πάντα
 τὸν ἔνδον τοῦ σπηλαίου τόπον· αὐτοῦ δὲ τοῦ σπηλαίου τὸ
 10 μὲν κατὰγειον ὑπογράφων (οὕτω γὰρ που καὶ εἶπεν· ἰδὲ
 γὰρ ἀνθρώπους ἐν καταγείῳ σπηλαιώδει οἰκῆσει),
 τὸ δὲ ἀνωτέρω τεταγμένον, καὶ ἐπ' αὐτό τινα μεμηχανη-
 μένην ἄνοδον· μεταξὺ γοῦν φησιν τῶν τε δεσμωτῶν
 δεῖν νοεῖν ἡμᾶς καὶ τοῦ πυρὸς ἐπάνω ὁδόν, καὶ αὐτὸ
 15 τὸ πῦρ ἄνωθεν φωτίζειν τοὺς τε σκευοφόρους καὶ τοὺς
 δεσμώτας, ὅπως καὶ τῶν δεσμωτῶν ἐκπίπτειεν αἱ σκιαὶ κάτω
 καὶ ὧν φέρουσιν οἱ παριόντες σκευῶν. ὥστ' εἶναι καὶ ἐν
 τῷ σπηλαίῳ τινὰ ἄνοδον ἀπὸ τῆς χαμαιζηλοτέρας ζωῆς ἐπὶ
 τὴν ὑψηλοτέραν, καὶ τὰς σκιάς ἢ τῶν δεσμωτῶν ἢ τῶν
 20 σκευῶν, ἃ δὴ καὶ τὴν ἀρχὴν ὄντα νομίζουσιν οἱ δεσμῶται
 δι' ἀπαιδευσίαν, τὴν πρώτην εἶναι μοῖραν τῆς γραμμῆς |
 f. 164r. * * * * πρὸς τὰ ὁρατά, καὶ τὰ διανοητά πρὸς τὰ νοητά.
 τούτων δὲ πρώτων ἀπάντων ἡμῖν ἀνιοῦσιν φανεισῶν, προσ-
 ἐθηκεν μεταξὺ τούτων τε καὶ τῶν ὄντως νοητῶν παρεμβά-
 25 λων ἄλλο τι λεληθότως, καὶ ὕστερον αὐτά, τί δὴ διὰ τούτου
 τοῖς μὴ παρέργως ἀκούουσιν ἐνδεικνύμενος ἢ τοῦτο ἐκείνο,
 τὸ τῶν διανοητῶν, ὧν ἡ γεωμετρία σκοπεῖται καὶ ὧν ἡ
 ἀριθμητική, τοὺς λόγους ἔχειν τὴν ψυχὴν, ὥς εἰκόνας εἶναι
 τὰ ὑπὸ τούτων θεωρούμενα καὶ χρῆναι τὴν διάνοιαν ἐν
 30 τούτοις γυμναζομένην καὶ ἑαυτὴν καθαρῶσαν αὐτοὺς προ-

2 πράττει 10 εἶδε γὰρ 11 σπηλαίῳ διοικήσει 22 deest
 unum ad minimum folium | ἄνοητά 23 φανεισῶν] θέαν εἰπὼν
 24 cf. Pl. 515^d 27 ὧν ἡ γεωμετρία] ἐν γεωμετρίᾳ 28 ἔχει

βάλλειν τοὺς ἐν αὐτῇ τούτων λόγους, καὶ οὐκ ἐν ταῖς εἰκό-
 σιν, ἀλλ' ἐν ἑαυτῇ ταῦτα θεάσασθαι συνεπτυγμένως ὄντα
 καὶ ἀμερῶς· ἃ δὴ καὶ ἀνελλίσσουσα τοσοῦτον ἐγεννήσατο
 πληθὺς θεωρημάτων. μετὰ δὲ ταῦτά φησιν αὐτὸν ἰδεῖν
 ἤδη τὸν ὅλον οὐρανὸν ἐν νυκτὶ καὶ τὰ ἄστρα τῶν νοητῶν 5
 ὄντα ὁμοιώματα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς φῶτα, καθ' ὃ ἡλιοειδῇ
 πάντα ἐστίν, ὅπως ἂν καὶ τὴν οἰκείαν οὐσίαν αὐτῶν νοή-
 σωμεν καὶ τὰς θεότητας αὐτῶν. ὥς γὰρ ταῦτα ἡλιοειδῇ
 διὰ τὸ ἀφ' ἡλλίου φῶς, οὕτως ἐκεῖνα θεῖα πάντα διὰ τὸ
 ἐκ τάγαθοῦ φῶς. εἰ δὲ ὥς τὸν ὅλον οὐρανὸν δεῖ πρὸ τῆς 10
 τοῦ ἡλίου θέας καὶ τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ πάντα ἰδεῖν προσήκει
 καὶ τὰ ἄστρα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ πρὸ τοῦ ἀγαθοῦ τὸν
 νοητὸν σύμπαντα διάκοσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, συλλο-
 γιστέον ἐστὶν ἐκ τούτων ἡμῖν, ὥς ἄρα δεῖ καὶ ἐν τοῖς νοη-
 τοῖς τὰ μὲν εἶναι ταῖς ὅλαις σφαῖραις ἀνάλογον, τὰ δὲ τοῖς 15
 ἄστροις, οἷς αἱ σφαῖραι περιέχουσιν, τὰ δὲ τοῖς ἐν αὐτοῖς
 κύκλοις· καὶ ταῦτα | κατιδόντας τὰς τῶν νοητῶν τάξεις f. 164 v.
 τῶν ὑπὲρ ψυχὴν καταδήσασθαι, τὰς μὲν ὁλότητας τῶν
 σφαιρῶν εἰκόνας ὑπολαβόντας εἶναι τῶν ὥς ἀληθῶς ὕμνου-
 μένων ὀλικῶν θεῶν, τοὺς δὲ κύκλους τῶν ὀλικῶν ἅμα 20
 καλουμένων καὶ μερικῶν, τὰ δὲ ἄστρα τῶν μερικῶν ἰδίως
 προσαγορευομένων, καὶ ταῦτα πάλιν ὑποδιαίρειν ἀπὸ τῶν
 εἰκόνων ἀναγομένους. καὶ γὰρ καὶ Πλάτων οἶδεν ταύτας
 τὰς τάξεις, ὥς ἐν ἄλλοις ἐδείξαμεν, καὶ πλήρεις τούτων
 αἱ τῶν θεολόγων εἰσὶν ὑφηγήσεις. Μετὰ δὴ τὴν τούτων 25
 θεωρίαν καὶ τὸν πρὸς τὸ φῶς διὰ τούτων συνέθισμὸν τελευ-
 ταῖον φησι δεῖν ἐν τῷ ὁρατῷ τὸν ἥλιον ὁρᾶν οὕτως <ὥς> ἐν
 τῷ γνωστῷ τὴν τάγαθοῦ ἰδέαν. καὶ ὅτι μὲν γνωστὸν κα-433
 λεῖν εἴωθεν τὸ νοητόν, καὶ διὰ ταύτης ἐστὶ τῆς ῥήσεως

2 *no* in συνεπτυγμένως et *to* prius in τοσοῦτον v. 3 *cum*
membrana perierunt 4 cf. Pl. 516^a 22 ὑποδιαίρε|σιν
 25 cf. Pl. 517^b 27 τὸν *lacuna haustum* | sic enim l. c. Pl.:
 ἐν τῷ γνωστῷ τελευταία ἢ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα

γνώριμον, ὥστε καὶ ἡνίκα τοῖς γινωσκομένοις ἔλεγεν τὴν
 οὐσίαν παρέχειν τὰγαθὸν [VI 509^b], οὐ τοῖς μετὰ τὴν
 πρωτίστην οὐσίαν ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἀκροτάτοις τῶν
 ὄντων. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ οὐσίας ὑμνούμενον ἐπέκεινα καὶ
 5 τοῦ ὄντος αὐτῶν ἐστὶν ἐκβεβηκὸς τῶν θειοτάτων οὐσιῶν
 καὶ οὕτως ὑπερούσιον, ὥς πρὸ τῆς νοητῆς ὃν οὐσίας. ὅτι
 δὲ καὶ πάνν δαιμονίως εἴρηται τελευταίαν ἐν τῷ γνω-
 στῷ τὴν τὰγαθοῦ ιδέαν ὁρᾶσθαι καὶ μόγισ (καὶ γὰρ
 τοῦτο προσέθηκεν)', δῆλον ἂν γένοιτο νοήσασιν, διότι τοῖς
 10 εἰς τὸ νοητὸν ἀναβᾶσιν ἀπ' ἐκείνου μόνου καὶ δι' ἐκείνου
 συναφθῆναι πρὸς αὐτὴν δυνατόν. ἐν τῷ γνωστῷ οὖν ὁρᾶ-
 ται τὰγαθὸν ἐν προθύροις αὐτοῦ κειμένῳ· τὸ γὰρ πρῶτως
 αὐτοῦ μετέχον ἐστὶ τὸ νοητόν, ὃ δὴ τοῖς ἰδεῖν αὐτὸ δυνή-
 15 f. 165 r. θεῖσιν ἀπ' ἑαυτοῦ δεικνυσιν, εἰ θέμις εἰπεῖν, οἷον ἄρα
 ἐστὶν τὸ ὑπὲρ τὸ νοητὸν τοῦ ἐν αὐτῷ φωτὸς αἵτιον. καὶ
 γὰρ θειότερόν ἐστιν τὸ ἐν αὐτῷ φῶς ἢ τὸ ἐν τοῖς νοοῦσιν,
 τὸ νοητόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐν ἄστροις ἢ <τὸ ἐν> τοῖς ὅμ-
 μασιν τοῖς τὰ ἄστρα θεωμένοις. οὕτω δὲ καὶ ὁ ἐν Φι-
 λήβῳ [p. 65^a] Σωκράτης δύσληπτον ὃν τὸ ἀγαθὸν καὶ
 20 μόγισ, ὥς κἀν τούτοις εἶπεν, ὁρατὸν ἔφατο σὺν τρισὶν
 χρῆναι μονάσιν εὐρεῖν ταῖς ἐν προθύροις αὐτοῦ τεταγμέναις
 καὶ οὔσαις νοηταῖς, τῇ ἀληθείᾳ, τῇ καλλονῇ, τῇ συμμετρῳᾳ·
 διαβιβάζουσιν γὰρ ἡμᾶς ἐπ' αὐτὸ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸ συγ-
 γένειαν. καὶ εἵπομεν ἡμεῖς ἐν τῷ περὶ τῶν τριῶν τού-
 25 των μονάδων βιβλίῳ, πῶ[ς] εἰ[ς] τὴν τὰγαθὸν ἐκφαίνει
 καὶ τίνα παρέχ[εται] χ[ρ]εῖαν τοῖς νοητοῖς καὶ πῶς· τὸ γὰρ
 ὃν ταύτας τε παρήγαγεν καὶ διὰ τούτων ἅπαν τὸ νοητὸν
 πλάτος κατέλαμψεν. ὃν διὰ πλειόνων εἰρημένων ἐν ἄλλοις
 οὐ σχολὴ διαμνημονεύειν ἐν τοῖς προκειμένοις λόγοις, ἀλλὰ
 30 τοῖς φιλοθεάμοσι τῶν ὄντων ἀπ' ἐκείνου ληπτέον τὰς περὶ

17 ellipsin tolerare nolui, quamquam veteres rarius prae-
 positiones repetere constat; cf. ad 154, 20 20 σὺν τρισὶν
 25 sq. perierunt quae inclusi 26 possis etiam παρέχει

τούτων ἡμῶν ὑπονοίας. τὸν αὐτὸν δ' οὖν τρόπον καὶ διὰ
 τούτων ἀξιοῖ τῶν ζημάτων τελευταῖον ὁρᾶν τὴν τάγαθου
 ιδέα ἐν τῷ γνωστῷ, διότι τὸ γνωστόν, ὃ δὴ τὸ νοητόν ἐστιν,
 ὑποβάθρα τῆς ἐκείνου θέας ἐστίν. ἐν τούτῳ οὖν ὁρᾶται, καί-
 τοι γε ἐπέκεινα τοῦ νοητοῦ παντὸς ὄν, ὥς ἐν πρώτῳ μετέ- 5
 χοντι καὶ δεικνύντι τῶν πάντων ἐναργέστατα, τί ποτέ ἐστιν, οὗ
 μετασχόν ἐστιν μόνως γνωστόν. ἐφ' ἅπασιν δὴ τον ἰδόντα
 τάγαθον χρῆναι συλλογίζεσθαι παρακελεύεται, πάντων αὐτὸ
 καλῶν τε καὶ ὀρθῶν αἵτιον ὑπάρχειν, ἐν μὲν τῷ ὁρατῷ 9
 γεν|νῆσαν τὸ φῶς καὶ τὸ τούτου κύριον, ἐν δὲ τῷ νοη- f. 165 v.
 τῷ † μόνως ἂν κύριον πάντων ἀλήθειαν παρασχόν καὶ νοῦν.
 καὶ γὰρ εἰ τὸν ἥλιον ἐγέννησεν, καὶ οἷς ὁ ἥλιος τῆς γενέ-
 σεώς ἐστιν αἷτιος, καὶ κεῖνο πολλῷ πρότερον αἷτιον, καὶ εἰ
 τῆς οὐσίας ἐστὶν τοῖς νοητοῖς αἷτιον, καὶ ὧν ταῦτα αἷτια,
 μειζόνως αἷτιον ἂν ὁμνοῖτο.

15

7 μόνως] an ὅλως? 10 τὸν τούτου κύριον Pl. et fortasse
 Proclus | ἐν τε νοητῷ αὐτῇ κυρία (sc. ἡ τάγαθου ιδέα) ἀλή-
 θειαν καὶ νοῦν παρασχομένη Pl.; an μόνον ὃν αὐτὸς ὡς αὐτὸς?

SMCL

3 5151 00107 4863

888.9
P9422r

81642

Proclus Diadochus

DATE DUE

MAY 31 1995

SEP 30 2013

JAN 31 2014

